დანართები (2)

შეთანხმება
საქართველოსა და დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებულ სამეფოს შორის სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის

პრეამბულა

საქართველო,

ერთი მხრივ,

და დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფო,

შემდგომში წოდებული როგორც „გაერთიანებული სამეფო“,

მეორე მხრივ,

შემდგომში ერთობლივად წოდებულნი, როგორც „მხარეები“,

განამტკიცებენ რა თავიანთ ერთგულებას ფართო სტრატეგიული თანამშრომლობის, პოლიტიკური დიალოგისა და ინტენსიური ორმხრივი დღის წესრიგისადმი, განსაკუთრებული აქცენტით თავდაცვის, უსაფრთხოების, ეკონომიკურ, სავაჭრო, სასწავლო, სამეცნიერო, კულტურულ და ხალხთაშორის განზომილებებზე;

განიხილავენ რა მხარეებს შორის მჭიდრო კავშირებსა და საერთო ღირებულებებს, და აღიარებენ რა მხარეთა საერთო სურვილს, შემდგომში განავითარონ, გააძლიერონ და გააფართოვონ თავიანთი ურთიერთობები ამბიციური და ინოვაციური გზით;

ხაზს უსვამენ უორდროპის სტრატეგიული დიალოგის მნიშვნელობას როგორც ჩარჩოებს, რომელიც წარმატებით მოიცავს ორმხრივი ურთიერთობების საკითხების სრულ სპექტრს;

ცნობენ რა საქართველოს ევროპულ მისწრაფებებსა და საქართველოს, როგორც ევროპული სახელმწიფოს, ევროპულ არჩევანს;

აღიარებენ რა ამ დროისთვის საქართველოს მიერ რეფორმებში მიღწეულ მნიშვნელოვან პროგრესს, საქართველოს ევროკავშირში წევრობის მისწრაფებების მხარდასაჭერად;

აღიარებენ რა საქართველოს განგრძობად რეფორმას მისი თავდაცვისა და უსაფრთხოების სექტორებში; საერთაშორისო უსაფრთხოების მიმართ მის მტკიცე ნაკისრ ვალდებულებასა და მასში შეტანილ წვლილს და იმ მნიშვნელოვან პროგრესს, რომელსაც მიაღწია, თავისი ევროატლანტიკური მისწრაფებების ხორცშესასხმელად, ნატოში წევრობის ჩათვლით.

აღიარებენ რა დემოკრატიის, ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვისა და კანონის უზენაესობის საერთო ღირებულებებს;

მხედველობაში იღებენ რა, რომ წინამდებარე შეთანხმება არ ზღუდავს და ღიას ტოვებს საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოს შორის ურთიერთობების სამომავლო პროგრესული განვითარების გზას;

ვალდებულებას იღებენ რა, შემდგომში გააძლიერონ მხარეთა საერთო ღირებულებებზე დაფუძნებული ფუნდამენტური თავისუფლებების, ადამიანის უფლებების, მათ შორის იმ პირების უფლებების, რომლებიც მიეკუთვნებიან უმცირესობებს, დემოკრატიული პრინციპების, კანონის უზენაესობისა და კარგი მმართველობის პატივისცემა;

სურთ რა, ითანამშრომლონ საერთო ინტერესთა სფეროების ფართო სპექტრში, როგორიცაა სამოქალაქო საზოგადოების განვითარება, კარგი მმართველობა, მათ შორის საგადასახადო სფეროში, სავაჭრო ინტეგრაცია და გაღრმავებული ეკონომიკური თანამშრომლობა, ინსტიტუციური განვითარება, საჯარო მმართველობისა და საჯარო სამსახურის რეფორმა და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა, სიღარიბის შემცირება და თავისუფლების, უსაფრთხოებისა და მართლმსაჯულების სფეროში თანამშრომლობა, რაც აუცილებელია წინამდებარე შეთანხმების ეფექტიანი განხორციელებისათვის;

ვალდებულებას იღებენ რა, ყველა პრინციპისა და დებულების მიმართ, რომელიც გათვალისწინებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებით, ევროპაში უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის (ეუთო), კერძოდ კი 1975 წლის ევროპაში უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის კონფერენციის ჰელსინკის დასკვნითი აქტით, 1991 წლისა და 1992 წლის შესაბამისი მადრიდის, სტამბულისა და ვენის კონფერენციების დასკვნითი დოკუმენტებით და 1990 წლის პარიზის ქარტიით ახალი ევროპისათვის, ასევე გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის 1948 წლის ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციითა და 1950 წლის ადამიანის უფლებათა და ფუნდამენტური თავისუფლებათა დაცვის შესახებ ევროპული კონვენციით.

ეხმიანებიან რა, თავიანთ სურვილს, ხელი შეუწყონ საერთაშორისო მშვიდობასა და უსაფრთხოებას, ასევე ჩაერთონ ეფექტიან მრავალმხრივ თანამშრომლობასა და დავების მშვიდობიან მოგვარებაში, კერძოდ კი, ამ მიზნით გაერთიანებული ერების ორგანიზაციისა (გაერო) და ეუთო-ს ფარგლებში თანამშრომლობის გზით;

გამოხატავენ რა სრულ პატივისცემას დამოუკიდებლობის, სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და საერთაშორისოდ აღიარებული საზღვრების ურღვევობის პრინციპების მიმართ, საერთაშორისო სამართლის, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდების, ევროპაში უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის კონფერენციის ჰელსინკის დასკვნითი აქტისა და გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს შესაბამისი რეზოლუციების თანახმად;

მხედველობაში აქვთ რა, საერთაშორისო სამართლის ფუძემდებლური ნორმებისა და პრინციპების დარღვევით, რუსეთის უკანონო სამხედრო ყოფნა და ნაბიჯები გადადგმული საქართველოს აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის/სამხრეთ ოსეთის რეგიონების დე ფაქტო ანექსიისკენ;

აღიარებენ რა საქართველოში მშვიდობისა და უსაფრთხოების მნიშვნელობას, რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების და კონფლიქტის შედეგად გაყოფილი საზოგადოებების შერიგებისა და ნდობის აღდგენის ჩათვლით, საქართველოს სუვერენიტეტისა და საერთაშორისოდ აღიარებულ საზღვრებში მისი ტერიტორიული მთლიანობის სრული პატივისცემით.

სრულად მხარს უჭერენ რა საქართველოს მიერ მტკიცედ ნაკისრ ვალდებულებას მშვიდობისა და უსაფრთხოებისადმი და მის ძალისხმევას, აღადგინოს თავისი ტერიტორიული მთლიანობა კონფლიქტის მშვიდობიანი და საბოლოო მოგვარების ამომწურავი პოლიტიკის თანმიმდევრულად, და გაერთიანებული სამეფოს მიერ ნაკისრ ვალდებულებას, მხარი დაუჭიროს კონფლიქტის მშვიდობიან და საბოლოო მოგვარებას;

აღიარებენ რა ამ მხრივ ევროკავშირის შუამავლობით საქართველოსა და რუსეთის მიერ 2008 წლის 12 აგვისტოს ხელმოწერილი ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების იმპლემენტაციის უზრუნველყოფის; ადგილზე მშვიდობისა და უსაფრთხოების შესანარჩუნებლად ქმედითი საერთაშორისო ჩართულობის; საერთაშორისო სამართლის პრინციპების შესაბამისად, ყველა იძულებით ადგილნაცვალი პირისა და დევნილის თავიანთ სახლებში უსაფრთხო და ღირსეული დაბრუნების; ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიებში ხელშესახები მიზნების მიღწევის; მტკიცე არაღიარების პოლიტიკის განხორციელებისა; და კონფლიქტების შედეგად გაყოფილი საზოგადოებების შერიგებისა და ნდობის აღდგენის და მათთან შემდგომი ჩართულობის მნიშვნელობას.

ვალდებულებას იღებენ რა, საქართველოს ყველა მოქალაქეზე, კონფლიქტის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობის ჩათვლით, გაავრცელონ საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოს შორის სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის შედეგად მიღებული სარგებელი;

აღიარებენ რა საქართველოში კონფლიქტების მშვიდობიანი მოგვარების საერთაშორისო დღის წესრიგში მაღალ დონეზე შენარჩუნების საჭიროებას და იღებენ რა ვალდებულებას ამ მხრივ სხვა შესაბამის საერთაშორისო აქტორებთან და ორგანიზაციებთან ძალისხმევის კოორდინირება მოახდინონ, რათა წვლილი შეიტანონ საქართველოში მშვიდობასა და უსაფრთხოებაში;

ვალდებულებას იღებენ რა, დაიცვან ის საერთაშორისო ვალდებულებები, რომლებიც ეხება მასობრივი განადგურების იარაღისა და მათი მიწოდების საშუალებების გაუვრცელებლობას, ასევე ითანამშრომლონ განიარაღების საკითხებზე;

აღიარებენ რა, სხვადასხვა რეგიონული თანამშრომლობის ფორმატებში მხარეთა აქტიური მონაწილეობის დამატებით მნიშვნელობას;

მოწადინებულნი არიან რა, კიდევ უფრო განავითარონ რეგულარული პოლიტიკური დიალოგი საერთო ინტერესთა სფეროში შემავალ ორმხრივ და საერთაშორისო საკითხებზე;

ვალდებულებას იღებენ რა, ებრძოლონ ორგანიზებულ დანაშაულსა და უკანონო ვაჭრობას (ტრეფიკინგს) და კიდევ უფრო გააძლიერონ თანამშრომლობა ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში;

ვალდებულებას იღებენ რა, აღიარონ მიგრაციაზე ეროვნული კონტროლის მნიშვნელობა და ითანამშრომლონ მობილურობის, მიგრაციის, თავშესაფრისა და საზღვრის მართვის მიმართულებით, ყურადღება გაამახვილონ კანონიერ მიგრაციაზე, ცირკულარული მიგრაციის ჩათვლით, და უკანონო მიგრაციასა და ადამიანით ვაჭრობასთან (ტრეფიკინგთან) გამკლავებაში თანამშრომლობის საჭიროებაზე და გაზარდონ იმიგრაციის სარგებლიანობა არსებულ და მომავალ ეროვნულ ჩარჩოებში;

ვალდებულებას იღებენ რა თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკის პრინციპების დაცვისა და გაერთიანებული სამეფოს მზადყოფნის კუთხით, წვლილი შეიტანოს საქართველოში ეკონომიკური რეფორმების განხორციელებაში;

ვალდებულებას იღებენ რა, მიაღწიონ უფრო დიდ ეკონომიკურ თანამშრომლობას, განსაკუთრებით ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის სივრცის (DCFTA), როგორც წინამდებარე შეთანხმების განუყოფელი ნაწილის საშუალებით და მხარეთა მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის (WTO) წევრობის შედეგად წარმოშობილი უფლებებისა და ვალდებულებების შესაბამისად;

სჯერათ რა, რომ წინამდებარე შეთანხმება შექმნის მხარეებს შორის ეკონომიკური ურთიერთობებისა და, უპირველეს ყოვლისა, ვაჭრობისა და ინვესტიციების განვითარებისათვის ახალ კლიმატს და წაახალისებს კონკურენციას, რაც წარმოადგენს ეკონომიკური რესტრუქტურიზაციისა და მოდერნიზაციისთვის უმნიშვნელოვანეს ფაქტორებს;

ვალდებულებას იღებენ რა, პატივი სცენ მდგრადი განვითარების პრინციპებს, დაიცვან გარემო და შეამსუბუქონ კლიმატის ცვლილების პროცესი, მუდმივად გაუმჯობესონ გარემოსდაცვითი მმართველობა და გარემოსდაცვითი საჭიროებების გათვალისწინება, საზღვრისპირა თანამშრომლობისა და მრავალმხრივი საერთაშორისო ხელშეკრულებების შესრულების ჩათვლით;

ვალდებულებას იღებენ რა, გააძლიერონ ენერგორესურსების მიწოდების უსაფრთხოება, მათ შორის „სამხრეთის დერეფნის" განვითარების მეშვეობით, *inter alia,* საქართველოში შესაბამისი პროექტების განვითარების წახალისების გზით, ენერგოეფექტურობის ზრდისა და განახლებადი ენერგორესურსების გამოყენების ხელშეწყობის ჩათვლით;

ცნობენ რა, ენერგეტიკის სფეროში თანამშრომლობის გაძლიერების საჭიროებასა და მხარეთა ნაკისრ ვალდებულებას, ენერგოქარტიის ხელშეკრულების შესრულების მიმდინარე პროცესში;

სურთ რა, გააუმჯობესონ საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის უსაფრთხოების დონე და ადამიანის ჯანმრთელობის დაცვა, როგორც მდგრადი განვითარებისა და ეკონომიკური ზრდის მნიშვნელოვანი ელემენტი;

ვალდებულებას იღებენ რა, გააძლიერონ ხალხთაშორისი კონტაქტები, მათ შორის, სამეცნიერო და ტექნოლოგიურ, ბიზნესის, ახალგაზრდობის, განათლებისა და კულტურის სფეროებში თანამშრომლობისა და გაცვლების გზით;

ადასტურებენ რა, რომ 2014 წლის 27 ივნისს, ქ. ბრიუსელში, ხელმოწერილი „ერთის მხრივ, საქართველოსა და მეორეს მხრივ, ევროკავშირს და ევროპის ატომური ენერგიის გაერთიანებას და მათ წევრ სახელმწიფოებს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმება" („საქართველო-ევროკავშირის შეთანხმება") შეწყვეტს გაერთიანებულ სამეფოს მიმართ მოქმედებას როცა მისი ევროკავშირში წევრობა შეწყდება ან გარდამავალი რეგულირების დასასრულს, რომლის დროსაც გაერთიანებული სამეფოს მიმართ მოქმედებას განაგრძობენ აღნიშნული შეთანხმებებით გათვალისწინებული უფლებები და მოვალეობები;

გადაწყვიტეს დადონ ეს შეთანხმება:

მუხლი **1**

მიზნები

1. ამრიგად, ერთი მხრივ, საქართველოსა და მეორე მხრივ, გაერთიანებულ სამეფოს შორის მყარდება სტრატეგიული პარტნიორობა.
2. აღნიშნული სტრატეგიული პარტნიორობის მიზნებია:

(a) ხელი შეუწყოს მხარეებს შორის პოლიტიკურ პარტნიორობასა და ეკონომიკურ თანამშრომლობას, რომელიც დაფუძნებული იქნება საერთო ღირებულებებზე, საერთო ინტერესებსა და მჭიდრო კავშირებზე;

(b) უზრუნველყოს გაძლიერებული ჩარჩოს შექმნა საერთო ინტერესთა ყველა სფეროში გაღრმავებული სტრატეგიული პოლიტიკური დიალოგისთვის, რომელსაც ამჟამად ეწოდება უორდროპის სტრატეგიული დიალოგი , რაც საშუალებას მისცემს მხარეებს, განავითარონ მჭიდრო პოლიტიკური ურთიერთობები;

(c) ხელი შეუწყოს დემოკრატიის გაძლიერებასა და პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და ინსტიტუციურ სტაბილურობას, ჩვენი საერთო ღირებულებების საფუძველზე;

(d) ხელი შეუწყოს, დაიცვას და გააძლიეროს მშვიდობა და სტაბილურობა რეგიონულ და საერთაშორისო დონეზე, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებისა და ევროპაში უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის კონფერენციის 1975 წლის ჰელსინკის დასკვნითი აქტის პრინციპებზე დაყრდნობით, მათ შორის, დაძაბულობის კერების აღმოფხვრის, საზღვრის უსაფრთხოების გაძლიერების; და აგრეთვე, საზღვრისპირა თანამშრომლობასა და კეთილმეზობლური ურთიერთობების წახალისების მიზნით, ძალისხმევის გაერთიანების გზით;

(e) ხელი შეუწყოს თანამშრომლობას, რომელიც მიზნად ისახავს საქართველოში მშვიდობასა და უსაფრთხოებას, რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების და კონფლიქტის შედეგად გაყოფილი საზოგადოებების შერიგებისა და ნდობის აღდგენის ჩათვლით, საქართველოს სუვერენიტეტისა და საერთაშორისოდ აღიარებულ საზღვრებში მისი ტერიტორიული მთლიანობის სრული პატივისცემით.

(f) გააძლიეროს თანამშრომლობა თავისუფლების, უსაფრთხოებისა და მართლმსაჯულების სფეროში, რომლის მიზანია კანონის უზენაესობის განმტკიცება და ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა პატივისცემა;

(g) მ ხარი დაუჭიროს საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციას და მათთან დაკავშირებულ საკითხებში დიალოგისა და თანამშრომლობის წახალისებას;

(h) მხარი დაუჭიროს საქართველოს ძალისხმევას, განავითაროს მისი ეკონომიკური პოტენციალი საერთაშორისო თანამშრომლობის მეშვეობით;

(i) შექმნას პირობები გაღრმავებული ეკონომიკური და სავაჭრო ურთიერთობებისთვის, მათ შორის ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის სივრცის შექმნის გზით, როგორც ეს ჩამოყალიბებულია წინამდებარე შეთანხმების IV კარში (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები);

(j) ხელი შეუწყოს და გააკეთოს თანამშრომლობა განათლების, მეცნიერების, კულტურის, ახალგაზრდობისა და სპორტის სფეროში, ხალხთაშორისი და ამ სფეროებში მოქმედ მათ ინსტიტუტებს შორის კავშირებისა და თანამშრომლობის გაძლიერების მიზნით; და

(k) შექმნას პირობები საერთო ინტერესთა სხვა სფეროებში ზრდადი მჭიდრო თანამშრომლობისთვის;

კარი **I**

ზოგადი პრინციპები

მუხლი **2**

ზოგადი პრინციპები

1. დემოკრატიული პრინციპების, ადამიანის უფლებათა და ფუნდამენტურ თავისუფლებათა პატივისცემა, როგორც ეს განმტკიცებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის 1948 წლის ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციითა და განსაზღვრულია 1950 წლის ადამიანის უფლებათა და ფუნდამენტურ თავისუფლებათა დაცვის ევროპული კონვენციით, 1975 წლის ევროპაში უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის კონფერენციის ჰელსინკის დასკვნითი აქტითა და 1990 წლის პარიზის ქარტიით ახალი ევროპისთვის, წარმოადგენს მხარეთა შიდასახელმწიფოებრივი და საგარეო პოლიტიკის საფუძველს და წინამდებარე შეთანხმების არსებით ელემენტს. მასობრივი განადგურების იარაღის, ასეთ იარაღთან დაკავშირებული მასალებისა და მათი მიწოდების საშუალებების გავრცელების წინააღმდეგ ბრძოლა ასევე წარმოადგენს წინამდებარე შეთანხმების არსებით ელემენტს.

2. მხარეები კიდევ ერთხელ ხაზს უსვამენ მათ ერთგულებას თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკის, მდგრადი განვითარებისა და ეფექტიანი მრავალმხრივი თანამშრომლობის პრინციპებისადმი.

3. მხარეები კიდევ ერთხელ ადასტურებენ პატივისცემას კანონის უზენაესობისა და კარგი მმართველობის პრინციპების, ასევე მათი საერთაშორისო ვალდებულებების მიმართ, განსაკუთრებით გაეროს, ევროპის საბჭოსა და ეუთო-ს ფარგლებში. კერძოდ, ისინი თანხმდებიან, რომ ხელს შეუწყობენ სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის, საზღვრების ურღვევობისა და დამოუკიდებლობის პრინციპების პატივისცემას.

4. მხარეები ვალდებულებას იღებენ უზრუნველყონ კანონის უზენაესობა, განახორციელონ კარგი მმართველობა, ებრძოლონ კორუფციას და სხვადასხვა ფორმის ტრანსნაციონალურ ორგანიზებულ დანაშაულსა და ტერორიზმს, ხელი შეუწყონ მდგრად განვითარებას, ეფექტიან მრავალმხრივ თანამშრომლობას და იბრძოლონ მასობრივი განადგურების იარაღის და მისი მიწოდების საშუალებების გავრცელების წინააღმდეგ. ეს ვალდებულება წარმოადგენს მხარეებს შორის ურთიერთობებისა და თანამშრომლობის განვითარების ძირითად ფაქტორს და ხელს უწყობს მშვიდობასა და სტაბილურობას რეგიონში.

კარი **II**

პოლიტიკური დიალოგი და რეფორმა**;** თანამშრომლობა საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკის სფეროში

მუხლი **3**

სტრატეგიული პოლიტიკური დიალოგის მიზნები

1. სტრატეგიული პოლიტიკური დიალოგი საერთო ინტერესთა ყველა სფეროში, საგარეო და უსაფრთხოების საკითხებისა და აგრეთვე შიდასახელმწიფოებრივი რეფორმის ჩათვლით, მხარეებს შორის კიდევ უფრო განვითარდება და გაღრმავდება. აღნიშნული გაზრდის პოლიტიკური თანამშრომლობის ეფექტიანობასა და ხელს შეუწყობს საგარეო და უსაფრთხოების საკითხებზე თანამშრომლობას, ურთიერთობების გაძლიერებას ამბიციური და ინოვაციური გზებით.

2. სტრატეგიული პოლიტიკური დიალოგის მიზნებია:

(a) გააღრმავოს პარტნიორობა და გაზარდოს პოლიტიკური და უსაფრთხოების პოლიტიკის საკითხებზე თანამშრომლობა და ეფექტიანობა;

(b) ხელი შეუწყოს ტერიტორიული მთლიანობის, საერთაშორისოდ აღიარებული საზღვრების ურღვევობის, სუვერენიტეტისა და დამოუკიდებლობის პრინციპებს, როგორც ეს განმტკიცებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებასა და 1975 წლის ევროპაში უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის კონფერენციის ჰელსინკის დასკვნით აქტში;

(c) ხელი შეუწყოს საქართველოში კონფლიქტის მშვიდობიან მოგვარებას, საქართველოს სუვერენიტეტისა და საერთაშორისოდ აღიარებულ საზღვრებში მისი ტერიტორიული მთლიანობის სრული პატივისცემით.

(d) საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოს შორის სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის შეთანხმების ყველა სარგებელი განავრცოს საქართველოს ყველა მოქალაქეზე, მის საერთაშორისოდ აღიარებულ საზღვრებში, საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს მთავრობების მჭიდრო კოორდინაციით;

(e) ხელი შეუწყოს საერთაშორისო სტაბილურობასა და უსაფრთხოებას მრავალმხრივი თანამშრომლობის ეფექტიანად განხორციელების საფუძველზე;

(f) გააძლიეროს მხარეებს შორის თანამშრომლობა და დიალოგი საერთაშორისო უსაფრთხოებისა და კრიზისის მართვის საკითხებზე, განსაკუთრებით გლობალურ და რეგიონულ გამოწვევებსა და მთავარ საფრთხეებზე რეაგირების მიზნით;

(g) გააძლიეროს თანამშრომლობა მასობრივი განადგურების იარაღისა და მათი მიწოდების საშუალებების გავრცელების წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში, მასობრივი განადგურების იარაღთან დაკავშირებულ პროგრამებში ადრე დასაქმებულ მეცნიერთათვის ალტერნატიული სამუშაოს შეთავაზების ჩათვლით;

(h) ხელი შეუწყოს მხარეებს შორის შედეგზე ორიენტირებულ და პრაქტიკულ თანამშრომლობას ევროპის კონტინენტზე მშვიდობის, უსაფრთხოებისა და სტაბილურობის მისაღწევად;

(i) გააძლიეროს დემოკრატიული პრინციპების, კანონის უზენაესობისა და კარგი მმართველობის, ადამიანის უფლებებისა და ძირითადი თავისუფლებების, მათ შორის მედიის თავისუფლებისა და იმ პირების უფლებების პატივისცემა, რომლებიც მიეკუთვნებიან უმცირესობებს, ასევე წვლილი შეიტანოს შიდა პოლიტიკური რეფორმების კონსოლიდაციაში;

(j) განავითაროს დიალოგი და გააღრმავოს მხარეთა თანამშრომლობა უსაფრთხოებისა და თავდაცვის სფეროში;

(k) იმუშაოს სხვადასხვა ფორმატებში რეგიონული თანამშრომლობის შემდგომი წახალისების მიზნით;

(l) გააღრმავოს თანამშრომლობა კრიტიკული ინფრასტრუქტურის დაცვისა და მართვის საკითხებში; და

(m) განიხილოს თანამშრომლობის გაძლიერება და გახშირება ჰიბრიდულ საფრთხეებთან შესაწინააღმდეგებლად და საბრძოლველად.

მუხლი **4**

დემოკრატიული ინსტიტუტების განვითარებაში თანამშრომლობა

მხარეები ითანამშრომლებენ, რათა განავითარონ, გაამყარონ და გაზარდონ დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და კანონის უზენაესობის სტაბილურობა და ეფექტიანობა; ხელი შეუწყონ ადამიანის უფლებათა და ფუნდამენტურ თავისუფლებათა პატივისცემას; განაგრძონ პროგრესი სასამართლო და სამართლებრივი რეფორმის კუთხით, რათა გარანტირებულ იქნეს სასამართლოს დამოუკიდებლობა, გაძლიერდეს მისი ადმინისტრაციული შესაძლებლობა და უზრუნველყოფილ იქნეს სამართალდამცავ ორგანოთა მიუკერძოებლობა და ეფექტიანობა; განაგრძონ საჯარო მმართველობის რეფორმა და შექმნან ანგარიშვალდებული, ეფექტიანი, ქმედითი, გამჭვირვალე და პროფესიონალური საჯარო სამსახური; გააგრძელონ ეფექტიანი ბრძოლა კორუფციის წინააღმდეგ, განსაკუთრებით, კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის კუთხით საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერების თვალსაზრისით, და უზრუნველყონ შესაბამისი საერთაშორისო სამართლებრივი დოკუმენტების, როგორიცაა „კორუფციის წინააღმდეგ“ გაეროს 2003 წლის კონვენცია, ეფექტიანი იმპლემენტაცია.

მუხლი **5**

საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკა

1. მხარეები გააძლიერებენ დიალოგსა და თანამშრომლობას საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკის სფეროში, განსაკუთრებით შეეხებიან ისეთ საკითხებს, როგორიცაა კონფლიქტის პრევენცია, კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოგვარება და კრიზისების მართვა, რეგიონული სტაბილურობა, განიარაღება, იარაღის გაუვრცელებლობა, იარაღისა და ექსპორტის კონტროლი. თანამშრომლობა დაეფუძნება საერთო ღირებულებებსა და საერთო ინტერესებს და მიმართული იქნება პოლიტიკის ეფექტიანობის გაზრდისკენ, ორმხრივი, საერთაშორისო და რეგიონული ფორმატების გამოყენებით.

2. მხარეები კიდევ ერთხელ ადასტურებენ მათ ერთგულებას ტერიტორიული მთლიანობის, საერთაშორისოდ აღიარებული საზღვრების ურღვევობის, სუვერენიტეტისა და დამოუკიდებლობის პრინციპების მიმართ, როგორც ეს დადგენილია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებითა და 1975 წლის ევროპაში უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის კონფერენციის ჰელსინკის დასკვნითი აქტით, და ასევე, ვალდებულებას, გაავრცელონ აღნიშნული პრინციპები მათ ორმხრივ და მრავალმხრივ ურთიერთობებში. მხარეები ასევე ხაზს უსვამენ მათ სრულ მხარდაჭერას მასპინძელი სახელმწიფოს თანხმობის პრინციპის მიმართ უცხო ქვეყნის შეიარაღებული ძალების მათ ტერიტორიებზე განლაგების თაობაზე. მხარეები თანხმდებიან, რომ უცხო ქვეყნის შეიარაღებული ძალების მათ ტერიტორიაზე განლაგება უნდა მოხდეს მხოლოდ მასპინძელი სახელმწიფოს მკაფიო თანხმობის საფუძველზე, საერთაშორისო სამართლის შესაბამისად.

3. მხარეები გაახშირებენ დიალოგსა და თანამშრომლობას საქართველოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების დარგებში განგრძობადი რეფორმების მხარდასაჭერად, აღიარებენ რა საერთაშორისო უსაფრთხოების მიმართ მის მტკიცე ნაკისრ ვალდებულებასა და მასში შეტანილ წვლილს და იმ მნიშვნელოვან პროგრესს, რომელსაც მიაღწიათავისი ევროატლანტიკური მისწრაფებების ხორცშესასხმელად, ნატოში წევრობის ჩათვლით.

მუხლი **6**

კონფლიქტების მშვიდობიანი მოგვარება

1. მხარეები განამტკიცებენ თავიანთ ნაკისრ ვალდებულებას საქართველოში მშვიდობისა და უსაფრთხოებისადმი, რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარებისა და კონფლიქტის შედეგად გაყოფილი საზოგადოებების შერიგებისა და ნდობის აღდგენის ჩათვლით, საქართველოს სუვერენიტეტისა და საერთაშორისოდ აღიარებულ საზღვრებში მისი ტერიტორიული მთლიანობის სრული პატივისცემით. კონფლიქტის მდგრად გადაწყვეტამდე და კონფლიქტთან დაკავშირებულ საკითხების მოსაგვარებლად არსებული ფორმატებისთვის ზიანის მიუყენებლად, კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარება იქნება მხარეთა სტრატეგიული პოლიტიკური დიალოგის დღის წესრიგის ერთ-ერთი უმთავრესი თემა, ისევე როგორც სხვა შესაბამის საერთაშორისო აქტორებთან დიალოგისას.

2. მხარეები სრულად უჭერენ მხარს საქართველოს მტკიცე ნაკისრ ვალდებულებას მშვიდობისა და უსაფრთხოებისადმი, და მის

ძალისხმევას აღადგინოს თავისი ტერიტორიული ძლიანობა კონფლიქტის მშვიდობიანი და საბოლოო მოგვარების აძოძწურავი პოლიტიკის თანმიმდევრულად.

3. ამ მხრივ მხარეები აღიარებენ ევროკავშირის შუამავლობით საქართველოსა და რუსეთის მიერ 2008 წლის 12 აგვისტოს ხელმოწერილი ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების იმპლემენტაციის უზრუნველყოფის; ადგილზე მშვიდობისა და უსაფრთხოების შესანარჩუნებლად ქმედითი საერთაშორისო ჩართულობის; საერთაშორისო სამართლის პრინციპების შესაბამისად, ყველა იძულებით ადგილნაცვალი პირისა და დევნილის თავიანთი წარმომავლობის ადგილებში უსაფრთხო და ღირსეული დაბრუნების; ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიებში ხელშესახები მიზნების მიღწევის; მტკიცე არაღიარების პოლიტიკის განხორციელებისა; და კონფლიქტების შედეგად გაყოფილი საზოგადოებების შერიგებისა და ნდობის აღდგენის და მათთან შემდგომი ჩართულობის მნიშვნელობას.

4. მხარეები ადასტურებენ თავიანთ ნაკისრ ვალდებულებებს, რომ საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოს შორის სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის შეთანხმების ყველა სარგებელი განავრცოს საქართველოს ყველა მოქალაქეზე, კონფლიქტის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობის ჩათვლით და მათ შორის მის საერთაშორისოდ აღიარებულ საზღვრებში, საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს მთავრობების მჭიდრო კოორდინაციით;

5. მხარეები ხაზს უსვამენ საქართველოში კონფლიქტების მშვიდობიანი მოგვარების საერთაშორისო დღის წესრიგში მაღალ დონეზე შენარჩუნების საჭიროებას და ამ მხრივ სხვა საერთაშორისო აქტორებსა და ორგანიზაციებთან მიმართ ძალისხმევის კოორდინაციის ვალდებულებას კისრულობენ, რათა ხელი შეეწყოს მშვიდობასა და უსაფრთხოებას საქართველოში, მათ შორის კონფლიქტებით დაზარალებულ ადგილებში ჰუმანიტარულ და ადამიანის უფლებათა საკითხებთან დაკავშირებით.

6. ყველა ეს ძალისხმევა დაეფუძნება საერთაშორისო მშვიდობისა და უსაფრთხოების შენარჩუნების შესახებ საერთო პრინციპებს, რომლებიც განმტკიცებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებაში, ევროპაში უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის 1975 წლის კონფერენციის ჰელსინკის დასკვნით აქტსა და სხვა შესაბამის მრავალმხრივ დოკუმენტებში.

მუხლი **7**

საერთაშორისო მნიშვნელობის მქონე მძიმე დანაშაულები

1. მხარეები კიდევ ერთხელ ადასტურებენ, რომ სრულიად საერთაშორისო თანამეგობრობისთვის მნიშვნელოვანი განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულები არ უნდა დარჩეს დაუსჯელი და ამგვარი დანაშაულებისათვის დაუსჯელობა თავიდან უნდა იქნეს აცილებული ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე ზომების მიღების გზით, სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს ჩათვლით.

2. მხარეები მიიჩნევენ, რომ სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს დაარსება და მისი ეფექტიანი ფუნქციონირება წარმოადგენს მნიშვნელოვან განვითარებას საერთაშორისო მშვიდობისა და მართლმსაჯულებისთვის. მხარეები კიდევ ერთხელ ადასტურებენ მათ ვალდებულებას, განაგრძონ სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოსთან თანამშრომლობა, სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს რომის სტატუტისა და მასთან დაკავშირებული დოკუმენტების იმპლემენტაციის გზით, მისი ერთიანობის დაცვის მიმართ სათანადო ყურადღების გამახვილებით.

მუხლი **8**

კონფლიქტის პრევენცია და კრიზისის მართვა

მხარეები გააძლიერებენ პრაქტიკულ თანამშრომლობას კონფლიქტის პრევენციისა და კრიზისის მართვის კუთხით.

მუხლი **9**

რეგიონული სტაბილურობა

1. მხარეები გააძლიერებენ ერთობლივ ძალისხმევას, რათა ხელი შეუწყონ რეგიონში სტაბილურობის, უსაფრთხოებისა და დემოკრატიის განვითარებას, ასევე იმუშავებენ, რათა დამატებით წაახალისონ რეგიონული თანამშრომლობა სხვადასხვა ფორმატებში და კერძოდ, იმუშაონ რეგიონში მოუგვარებელი კონფლიქტების მშვიდობიანი გზით მოგვარების მიმართულებით.

2. ეს ძალისხმევა დაეფუძნება საერთაშორისო მშვიდობისა და სტაბილურობის შენარჩუნების შესახებ საერთო პრინციპებს, რომლებიც ჩამოყალიბებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებაში, 1975 წლის ევროპაში უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის კონფერენციის ჰელსინკის დასკვნით აქტსა და სხვა შესაბამის მრავალმხრივ დოკუმენტებში.

მუხლი **10**

მასობრივი განადგურების იარაღი

1. მხარეები მიიჩნევენ, რომ მასობრივი განადგურების იარაღისა და მისი მიწოდების საშუალებების გავრცელება როგორც სახელმწიფო, ასევე არასახელმწიფო აქტორებს შორის, წარმოადგენს საერთაშორისო მშვიდობისა და სტაბილურობისათვის ერთ-ერთ ყველაზე სერიოზულ საფრთხეს. შესაბამისად, მხარეები თანხმდებიან, რომ ითანამშრომლებენ და წვლილს შეიტანენ მასობრივი განადგურების იარაღისა და მისი მიწოდების საშუალებების გავრცელების წინააღმდეგ ბრძოლაში, საერთაშორისო განიარაღებისა და გაუვრცელებლობის შესახებ ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების, ასევე სხვა შესაბამისი საერთაშორისო ვალდებულებების შესაბამისად, მათი არსებული ვალდებულებების სრულად შესრულებისა და ეროვნულ დონეზე მათი იმპლემენტაციის გზით. მხარეები თანხმდებიან, რომ ეს დებულება წარმოადგენს წინამდებარე შეთანხმების არსებით ელემენტს.

2. მხარეები თანხმდებიან, რომ ითანამშრომლებენ და წვლილს შეიტანენ მასობრივი განადგურების იარაღისა და მისი მიწოდების საშუალებების გავრცელების წინააღმდეგ ბრძოლაში შემდეგი ქმედებების განხორციელების გზით:

(a) მიიღონ ზომები, რათა საჭიროების შემთხვევაში, ხელი მოაწერონ, რატიფიკაცია მოახდინონ, ან შეუერთდნენ და სრულად შეასრულონ ყველა სხვა შესაბამისი საერთაშორისო დოკუმენტი; და

(b) ჩამოაყალიბონ ექსპორტის კონტროლის ეფექტიანი ეროვნული სისტემა, რომელიც გააკონტროლებს მასობრივი განადგურების იარაღთან დაკავშირებული ტვირთების ექსპორტსა და ტრანზიტს, რაც მოიცავს ორმაგი დანიშნულების ტექნოლოგიებზე მასობრივი განადგურების იარაღის საბოლოო გამოყენების კონტროლსა და ექსპორტის კონტროლის დარღვევებზე ეფექტიანი სანქციების დაწესებას.

3. მხარეები თანხმდებიან, რომ აღნიშნულ საკითხებს განიხილავენ ამ შეთანხმებისთვის გათვალისწინებული პოლიტიკური დიალოგის ფარგლებში.

მუხლი **11**

მცირე და მსუბუქი შეიარაღებისა და ჩვეულებრივი შეიარაღების ექსპორტის კონტროლი

1. მხარეები აღიარებენ, რომ მცირე და მსუბუქი შეიარაღებისა და, მათ შორის, საბრძოლო მასალების უკანონო წარმოება, გადატანა და გავრცელება, და მათი დიდი რაოდენობით დაგროვება, ცუდი მართვა, არასათანადოდ დაცული მარაგები და უკონტროლო გავრცელება, კვლავ სერიოზულ საფრთხეს უქმნის საერთაშორისო მშვიდობასა და უსაფრთხოებას.

2. მხარეები თანხმდებიან, რომ დაიცავენ და სრულად შეასრულებენ მათ შესაბამის ვალდებულებებს, რათა აღმოფხვრან მცირე და მსუბუქი შეიარაღებით, მათ შორის საბრძოლო მასალებით, უკანონო ვაჭრობა, არსებული საერთაშორისო შეთანხმებებისა და გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციების შესაბამისად, ასევე, ამ სფეროში მოქმედი სხვა საერთაშორისო დოკუმენტების ფარგლებში მათ მიერ ნაკისრი ვალდებულებების თანახმად, როგორიცაა „მცირე და მსუბუქი შეიარაღებით უკანონო ვაჭრობის პრევენციის, მის წინააღმდეგ ბრძოლისა და მისი აღმოფხვრის შესახებ“ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სამოქმედო პროგრამა, მისი ყველა ასპექტის გათვალისწინებით.

3. მხარეები ვალდებულებას იღებენ, რომ ითანამშრომლობენ და უზრუნველყოფენ კოორდინაციას, ქმედებათა ურთიერთშევსებადობასა და ერთობლივ ძალისხმევას მცირე და მსუბუქი შეიარაღებით, მათ შორის საბრძოლო მასალებით, უკანონო ვაჭრობის წინააღმდეგ ბრძოლისა და დიდი რაოდენობით მარაგების განადგურების კუთხით, გლობალურ, რეგიონულ, ქვერეგიონულ და ეროვნულ დონეებზე.

4. გარდა ამისა, მხარეები თანხმდებიან, რომ გააგრძელებენ თანამშრომლობას ჩვეულებრივი შეიარაღების ექსპორტის კონტროლის სფეროში.

5. მხარეები თანხმდებიან, რომ აღნიშნულ საკითხებს განიხილავენ ამ შეთანხმებისთვის გათვალისწინებული პოლიტიკური დიალოგის ფარგლებში.

მუხლი **12**

ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლა

1. მხარეები კიდევ ერთხელ ადასტურებენ ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლისა და მისი პრევენციის მნიშვნელობას და თანხმდებიან, რომ ერთად იმუშავებენ, როგორც ორმხრივ, ისე რეგიონულ და საერთაშორისო დონეზე, რათა მოახდინონ ტერორიზმის პრევენცია და იბრძოლონ ტერორიზმის ყველანაირი ფორმისა და გამოვლინების წინააღმდეგ.

2. მხარეები თანხმდებიან, რომ ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლა უნდა განხორციელდეს კანონის უზენაესობის სრული პატივისცემითა და საერთაშორისო სამართალთან სრულ შესაბამისობაში, ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სამართლის, ლტოლვილთა საერთაშორისო სამართლისა და საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის ჩათვლით, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებითა და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლასთან დაკავშირებული ყველა სხვა შესაბამისი საერთაშორისო დოკუმენტით გათვალისწინებული პრინციპების თანახმად.

3. მხარეები ხაზს უსვამენ ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლასთან დაკავშირებული გაეროს ყველა კონვენციისა და ოქმის უნივერსალური რატიფიკაციისა და მათი სრულად იმპლემენტაციის მნიშვნელობას. მხარეები თანხმდებიან, რომ ითანამშრომლებენ ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლასთან დაკავშირებით გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გლობალური სტრატეგიის, ასევე, გაეროს უშიშროების საბჭოს ყველა შესაბამისი რეზოლუციისა და ევროპის საბჭოს კონვენციის იმპლემენტაციის მიმართულებით. მხარეები ასევე თანხმდებიან, რომ ითანამშრომლებენ, რათა ხელი შეუწყონ საერთაშორისო კონსენსუსს ტერორიზმის პრევენციასა და მის წინააღმდეგ ბრძოლასთან დაკავშირებით.

კარი **III**

თავისუფლება, უსაფრთხოება და მართლმსაჯულება

მუხლი **13**

კანონის უზენაესობა და ადამიანის უფლებათა და ფუნდამენტურ თავისუფლებათა პატივისცემა

1. თავისუფლების, უსაფრთხოებისა და მართლმსაჯულების სფეროში თანამშრომლობისას, მხარეები განსაკუთრებულ ყურადღებას გაამახვილებენ კანონის უზენაესობის შემდგომ ხელშეწყობაზე, მათ შორის სასამართლოს დამოუკიდებლობაზე, მართლმსაჯულების ხელმისაწვდომობასა და სამართლიანი სასამართლოს უფლებაზე.

2. მხარეები სრულად ითანამშრომლებენ სამართალდამცავ და მართლმსაჯულების მართვის სფეროებში მოქმედი ინსტიტუტების ეფექტიან ფუნქციონირებასთან დაკავშირებით.

ფუნქციონირებასთან დაკავშირებით.

3. ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა პატივისცემა საფუძვლად დაედება თავისუფლების, უსაფრთხოებისა და მართლმსაჯულების სფეროში თანამშრომლობას.

მუხლი **14**

პერსონალურ მონაცემთა დაცვა

მხარეები თანხმდებიან, რომ ითანამშრომლებენ, რათა უზრუნველყონ პერსონალურ მონაცემთა მაღალ დონეზე დაცვა წინამდებარე შეთანხმების I დანართში მითითებული ევროკავშირის, ევროპის საბჭოსა და საერთაშორისო სამართლებრივი დოკუმენტებისა და სტანდარტების შესაბამისად.

მუხლი **15**

თანამშრომლობა მიგრაციის, თავშესაფრისა და საზღვრის მართვის სფეროებში

1. მხარეები კიდევ ერთხელ ადასტურებენ მათ ტერიტორიებს შორის მიგრაციული ნაკადების ერთობლივი მართვის მნიშვნელობას და თანხმდებიან შეინარჩუნონ, საჭიროების შემთხვევაში, დიალოგი მიგრაციასთან დაკავშირებულ საკითხებში, ლეგალურ მიგრაციის, საერთაშორისო დაცვისა და არალეგალური მიგრაციის, კონტრაბანდისა და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის ჩათვლით.

2. თანამშრომლობა დაეფუძნება კონკრეტული საჭიროებების შეფასებას, რომელიც განხორციელდება მხარეთა შორის ორმხრივი კონსულტაციების შედეგად და შესრულდება შესაბამისი მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად. კერძოდ, ყურადღება გამახვილდება შემდეგ ასპექტებზე:

   (a) მიგრაციის ძირეული მიზეზები და შედეგები;

   (b) საერთაშორისო დაცვასთან მიმართებით ეროვნული კანონმდებლობისა და პრაქტიკის განვითარება და იმპლემენტაცია, „ლტოლვილთა სტატუსის შესახებ“ 1951 წლის ჟენევის კონვენციისა და „ლტოლვილთა სტატუსის შესახებ“ 1967 წლის ოქმის, ასევე სხვა შესაბამისი საერთაშორისო დოკუმენტების დებულებათა შესრულების გათვალისწინებით, როგორიცაა 1950 წლის ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის ევროპული კონვენცია, და „იძულებით უკან დაბრუნების არდაშვების“ (“*non-refoulement*“) პრინციპის პატივისცემის უზრუნველყოფა;

   (c) პირთა მიღების (ადმისიის) წესები და მიღებულ პირთა უფლებები და სტატუსი, კანონიერად მცხოვრებ არამოქალაქეთა მიმართ სამართლიანი მოპყრობა და ინტეგრაცია, განათლება და ტრენინგი, და რასიზმისა და ქსენოფობიის წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებები;

   (d) არალეგალური მიგრაციის წინააღმდეგ ეფექტიანი და პრევენციული პოლიტიკის გაძლიერება, მიგრანტთა საზღვარზე უკანონო გადაყვანა და ადამიანით ვაჭრობა (ტრეფიკინგი), მათ შორის ის საკითხი, თუ როგორ უნდა განხორციელდეს მიგრანტთა საზღვარზე უკანონოდ გადამყვან პირთა და ადამიანით მოვაჭრეთა ქსელის წინააღმდეგ ბრძოლა და ამგვარი ვაჭრობის მსხვერპლთა დაცვა;

   (e) დოკუმენტების უსაფრთხოებისა და საზღვრის მართვის სფეროებში ისეთი საკითხები, როგორიცაა ორგანიზაცია, ტრენინგი, საუკეთესო პრაქტიკა და სხვა ოპერატიული ღონისძიებები;

   (f) თანამშრომლობამ შესაძლოა ასევე ხელი შეუწყოს ცირკულარულ მიგრაციას განვითარების სასარგებლოდ; და

   (g) მხარეები თანხმდებიან, რომ არსებული და სამომავლო ეროვნული ჩარჩოების ფარგლებში, ისინი გამართავენ დიალოგს ლეგალური მიგრაციის თაობაზე.

3. მხარეები უზრუნველყოფენ იმას, რომ მის ტერიტორიაზე ლეგალურად დასაქმებული მეორე ხელშემკვრელი მხარის მოქალაქეებისთვის მოპყრობა, თავიანთ მოქალაქეებთან შედარებით, არ იქნება არანაირი ფორმით დისკრიმინაციული მოქალაქეობის ნიადაგზე, როცა საქმე ეხება სამუშაო პირობებს, ანაზღაურებასა თუ დათხოვნას.

მუხლი **16**

სამართალდამცავი ორგანოები და უსაფრთხოება

1. მხარეები ითანამშრომლებენ დანაშაულის და სხვა სახის უკანონო ქმედებების წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის კუთხით, კერძოდ, ისეთ ტრანსნაციონალურ, ორგანიზებულ ან სხვა სახის ქმედებებთან მიმართებაში, როგორიცაა:

   (a) საზღვარზე ადამიანთა უკანონო გადაყვანა და ტრეფიკინგი, ასევე მცირე შეიარაღებითა და ნარკოტიკული საშუალებებით უკანონო ვაჭრობა;

   (b) კონტრაბანდა და საქონლით უკანონო ვაჭრობა;

   (c) უკანონო ეკონომიკური და ფინანსური საქმიანობა, როგორიცაა გაყალბება, ფისკალური თაღლითობა და სახელმწიფო შესყიდვების სფეროში თაღლითობა;

(d) საერთაშორისო დონორების მიერ დაფინანსებული პროექტების თანხების გაფლანგვა;

(e) აქტიური და პასიური კორუფცია, როგორც კერძო, ისე საჯარო სექტორში;

(f) დოკუმენტების გაყალბება, ყალბი ამონაწერების წარდგენა; და

(g) კიბერდანაშაული.

2. მხარეები გააძლიერებენ ორმხრივ, რეგიონულ და საერთაშორისო თანამშრომლობას სამართალდამცავ და უსაფრთხოების ორგანოებს შორის. აღნიშნული მოიცავს, საჭიროებისა და შესაძლებლობის შემთხვევაში, საერთაშორისო კრიმინალური პოლიციის ორგანიზაციასთან (ინტერპოლსა) და სხვა შესაბამის საერთაშორისო ინსტიტუტებთან/ორგანიზაციებთან თანამშრომლობას. მხარეები აქტიურად გამოიყენებენ მეკავშირე ოფიცრების/პოლიციის ან უსაფრთხოების ატაშეების არხებს სამართალდამცავი ორგანოებისა და უსაფრთხოების კუთხით თანამშრომლობაში. მხარეები ვალდებულებას იღებენ ეფექტიანად შეასრულონ შესაბამისი საერთაშორისო სტანდარტები, და განსაკუთრებით ის სტანდარტები, რომლებიც განმტკიცებულია „ტრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის შესახებ“ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის 2000 წლის კონვენციასა (UNTOC) და მის შესაბამის ოქმებში, ასევე, „კორუფციის წინააღმდეგ“ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის 2003 წლის კონვენციაში.

მუხლი **17**

უკანონო ნარკოტიკული საშუალებები

1. მხარეები, მათი შესაბამისი უფლებამოსილებისა და კომპეტენციის ფარგლებში, ითანამშრომლებენ ნარკოტიკულ საშუალებებთან მიმართებაში დაბალანსებული და ერთიანი, და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული მიდგომის ჩამოყალიბების მიზნით. ნარკოტიკულ საშუალებებთან დაკავშირებული პოლიტიკა და ქმედებები მიზნად ისახავს უკანონო ნარკოტიკული საშუალებების პრევენციასა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის სტრუქტურების გაძლიერებას, უკანონო ნარკოტიკული საშუალებების მიწოდების, ვაჭრობისა და მათზე მოთხოვნის შემცირებას, ნარკოტიკული საშუალებების არაჯეროვან მოხმარებასთან დაკავშირებულ ჯანმრთელობისა და სოციალურ შედეგების მოგვარებას ზიანის შემცირების მიზნით, ისევე როგორც ნარკოტიკული და ფსიქოტროპული ნივთიერებების უკანონო წარმოებისათვის გამოყენებული ქიმიური პრეკურსორების გავრცელების უფრო ეფექტიან პრევენციას.

2. ხსენებული მიზნების მისაღწევად მხარეები შეთანხმდებიან თანამშრომლობის აუცილებელ მეთოდებზე. ქმედებები დაეფუძნება ერთობლივად შეთანხმებულ პრინციპებს, შესაბამის საერთაშორისო კონვენციების დებულებებს და 2009 წლის „მსოფლიო ნარკოტიკული საშუალებების პრობლემასთან ბრძოლის ინტეგრირებული და დაბალანსებული სტრატეგიის პოლიტიკური დეკლარაციისა და სამოქმედო გეგმის“, ასევე გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის 2016 წლის ოცდამეათე სპეციალური სესიის მიერ „ჩვენი საერთო ნაკისრი ვალდებულება, ეფექტურად მოვაგვაროთ და ვებრძოლოთ მსოფლიო ნარკოტიკული საშუალებების პრობლემას“ სახელწოდებით დამტკიცებული დასკვნითი დოკუმენტის გათვალისწინებით.

მუხლი **18**

ფულის გათეთრება და ტერორიზმის დაფინანსება

1. მხარეები ითანამშრომლებენ, რათა არ დაუშვან მათი ფინანსური და შესაბამისი არაფინანსური სისტემების გამოყენება ზოგადად, კრიმინალური საქმიანობების და კერძოდ, ნარკოტიკული დანაშაულების შედეგად მიღებული შემოსავლების გათეთრებისა და აგრეთვე ტერორიზმის დაფინანსების მიზნით.

2. ეს თანამშრომლობა ასევე ვრცელდება დანაშაულის შედეგად მიღებული აქტივების ან ფულადი სახსრების დაბრუნებაზე

3. აღნიშნულ სფეროში თანამშრომლობა საშუალებას იძლევა გაიცვალოს სათანადო ინფორმაცია შესაბამისი კანონმდებლობის ფარგლებში და მიღებულ იქნეს შესატყვისი სტანდარტები ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლის მიმართულებით, რომლებიც შეესაბამება ამ სფეროში მოქმედი საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ დადგენილ სტანდარტებს, როგორიცაა ფულის გათეთრებაზე ფინანსური მოქმედების სპეციალური ჯგუფი (FATF).

მუხლი **19**

თანამშრომლობა ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში

1. წინამდებარე შეთანხმების მე-12 მუხლით გათვალისწინებული პრინციპებთან სრულ შესაბამისობაში, რომლებიც საფუძვლად უდევს ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლას, მხარეები კიდევ ერთხელ ადასტურებენ ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლასთან დაკავშირებით სამართალდამცავი ორგანოების და სასამართლოს მნიშვნელობას და თანხმდებიან, რომ ითანამშრომლებენ ტერორიზმის პრევენციისა და მის აღსაკვეთად შემდეგი საშუალებებით:

(a) ტერორისტული დანაშაულების კრიმინალიზაციის უზრუნველყოფა, საჭიროებისამებრ;

(b) ტერორისტული დაჯგუფებებისა და ინდივიდების და მათი მხარდამჭერი ქსელების თაობაზე ინფორმაციის გაცვლა, საერთაშორისო და ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად, კერძოდ, მონაცემთა დაცვასთან და პირადი ცხოვრების დაცვასთან მიმართებით;

(c) ტერორიზმის პრევენციისა და აღმოფხვრის, მისი მეთოდებისა და საშუალებების და მასთან [illegible] თაობაზე გამოცდილების გაცვლა, შესაბამისი სამართლებრივი ნორმების თანახმად;

(d) [illegible]

(d) რადიკალიზაციისა და ექსტრემიზმის წინააღმდეგ ბრძოლასთან დაკავშირებით საუკეთესო გამოცდილების ცვლა და ინფორმაციის ხელშეწყობაზე ინფორმაციის გაცვლა;

(e) მოსაზრებებისა და გამოცდილების გაცვლა ტერორიზმში ეჭვმიტანილ პირთა ტრანს-სასაზღვრო გადაადგილებასა და მოგზაურობასთან, ასევე ტერორისტულ საფრთხეებთან დაკავშირებით, საერთაშორისო და ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად;

(f) ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის დროს ადამიანის უფლებათა დაცვის საკითხებზე, განსაკუთრებით სისხლის სამართლებრივ პროცედურებთან მიმართებაში, საუკეთესო გამოცდილების გაზიარება;

(g) ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიოლოგიური და ბირთვული ტერორიზმის საფრთხეების წინააღმდეგ ზომების მიღება და აუცილებელი ნაბიჯების გადადგმა ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიოლოგიური და ბირთვული მასალების ტერორისტული მიზნებისათვის შეძენის, გადატანისა და გამოყენების პრევენციის მიზნით, ასევე მაღალი რისკის ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიოლოგიური და ბირთვული საშუალებების წინააღმდეგ უკანონო ქმედებების პრევენცია.

2. თანამშრომლობა დაეფუძნება შესაბამის არსებულ შეფასებებს, როგორიცაა გაეროს და ევროპის საბჭოს შესაბამის ორგანოთა შეფასებები და განხორციელდება მხარეთა შორის ორმხრივი კონსულტაციების მეშვეობით.

მუხლი **20**

სამართლებრივი თანამშრომლობა

1. მხარეები თანხმდებიან, რომ განავითარებენ სასამართლო თანამშრომლობას სამოქალაქო და კომერციულ საკითხებთან დაკავშირებით, სამოქალაქო საკითხებზე სასამართლო თანამშრომლობის შესახებ მრავალმხრივი კონვენციების თაობაზე მოლაპარაკებების, მათი რატიფიცირებისა და იმპლემენტაციის კუთხით და კონკრეტულად, საერთაშორისო კერძო სამართლის შესახებ ჰააგის კონფერენციის კონვენციების თაობაზე.

2. რაც შეეხება სისხლის სამართლებრივ საკითხებზე სასამართლო თანამშრომლობას, მხარეები გააძლიერებენ თანამშრომლობას ორმხრივი სამართლებრივი დახმარების კუთხით შესაბამისი მრავალმხრივი შეთანხმებების საფუძველზე. ეს, საჭიროების შემთხვევაში, მოიცავს გაეროს, ევროპის საბჭოსა და სხვა შესაბამის საერთაშორისო პლატფორმებთან მიერთებასა და მათ იმპლემენტაციას, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, ასევე ევროკავშირის სამართლებრივი თანამშრომლობის სააგენტოსთან (EUROJUST) მჭიდრო თანამშრომლობას.

კარი **IV**

ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები

თავი **1**

ეროვნული რეჟიმი და საქონლისათვის ბაზრის ხელმისაწვდომობა

ნაწილი **1**

ზოგადი დებულებები

მუხლი **21**

მიზანი

წინამდებარე შეთანხმების ძალაში შესვლიდან მხარეები შექმნიან თავისუფალ სავაჭრო ზონას ამ შეთანხმების დებულებებისა და ტარიფებისა და ვაჭრობის შესახებ გენერალური შეთანხმების (GATT 1994) XXIV მუხლის შესაბამისად.

მუხლი **22**

მოქმედების სფერო და გავრცელება

1. ამ თავის დებულებები ვრცელდება მხარეებს შორის საქონლით[1] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn1) ვაჭრობაზე.

2. ამ თავის მიზნებისთვის, „წარმოშობილი“ ნიშნავს წარმოშობის წესების დაკმაყოფილებას, რომელიც განსაზღვრულია ამ შეთანხმების I ოქმში.

ნაწილი **2**

საბაჟო გადასახადების, გადასახდელებისა და სხვა მოსაკრებლების გაუქმება

მუხლი **23**

საბაჟო გადასახადის განმარტება

ამ თავის მიზნებისთვის, „საბაჟო გადასახადი“ მოიცავს ყველა სახის გადასახადს ან ნებისმიერი ტიპის მოსაკრებელს, რომელიც დაწესებულია ან დაკავშირებულია საქონლის ექსპორტსა ან იმპორტთან, ყველა სახის ქვეგადასახადის ან ქვემოსაკრებელის ჩათვლით, რომელიც დაწესებულია ან დაკავშირებულია ასეთ იმპორტსა ან ექსპორტთან. „საბაჟო გადასახადი“ არ მოიცავს არცერთი სახის:

(a) მოსაკრებელს, რომელიც ამ შეთანხმების 30-ე მუხლის თანახმად დაწესებული შიდა გადასახადის ეკვივალენტურია;

(b) გადასახადს, რომელიც დაწესებულია წინამდებარე შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-2 თავის (სავაჭრო ზომები) შესაბამისად;

(c) გადასახდელებს ან სხვა მოსაკრებლებს, რომლებიც დაწესებულია ამ შეთანხმების 29-ე მუხლის შესაბამისად.

მუხლი **24**

საქონლის კლასიფიკაცია

მხარეებს შორის საქონლით ვაჭრობის კლასიფიკაცია უნდა ეფუძნებოდეს თითოეული მხარის სატარიფო ნომენკლატურას, რომელიც შესაბამისობაშია 2012 წლის ჰარმონიზებულ სისტემასთან, ,,საქონლის აღწერილობის და კოდირების ჰარმონიზებული სისტემის შესახებ" საერთაშორისო კონვენციის 1983 წლის რედაქციისა (HS) და მასში შეტანილი ცვლილებების საფუძველზე.

მუხლი **25**

იმპორტზე საბაჟო გადასახადების გაუქმება

1. ა მ შეთანხმების ძალაში შესვლის თარიღიდან, მხარეებმა უნდა გააუქმონ ყველა საბაჟო გადასახადი მეორე მხარეში წარმოშობილ პროდუქციაზე, გარდა ამ მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტით განსაზღვრული შემთხვევებისა და ამ მუხლის მე-4 პუნქტისათვის ზიანის მიყენების გარეშე.

2. ამ შეთანხმების II–A დანართში ჩამოთვლილი პროდუქტები საბაჟო გადასახადის გარეშე უნდა იქნეს იმპორტირებული გერთიანებულ სამეფოში, ამ დანართში მითითებული სატარიფო კვოტის ფარგლებში. სატარიფო კვოტაზე გადაჭარბებით იმპორტისას გამოყენებული უნდა იყოს უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის შესაბამისი საბაჟო გადასახადის განაკვეთი.

3. ამ შეთანხმების II-B დანართში ჩამოთვლილი პროდუქტები გაერთიანებულ სამეფოში იმპორტისას უნდა დაექვემდებაროს საბაჟო გადასახადის გადახდას, ამ გადასახადის ადვალორული კომპონენტის გარეშე.

4. საქართველოში წარმოშობილი პროდუქტის იმპორტი, რომელიც ჩამოთვლილია ამ შეთანხმების II-C დანართში, დაექვემდებარება გაყალბების საწინააღმდეგო მექანიზმს წინამდებარე შეთანხმების 26-ე მუხლის შესაბამისად.

5. ერთ-ერთი მხარის მოთხოვნის საფუძველზე, მხარეებმა უნდა გამართონ კონსულტაციები მხარეებს შორის ვაჭრობაში საბაჟო ტარიფების ლიბერალიზაციის მასშტაბის გაფართოებასთან დაკავშირებით. ამ პუნქტით გათვალისწინებულ გადაწყვეტილებას იღებს ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი, რომელიც განსაზღვრულია ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით.

მუხლი **26**

გაყალბების საწინააღმდეგო მექანიზმი სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტებისა და სასოფლო-სამეურნეო გადამუშავებული პროდუქტებისთვის

1. წინამდებარე შეთანხმების II-C დანართში მოცემული პროდუქტები ექვემდებარება ამ მუხლით განსაზღვრულ გაყალბების საწინააღმდეგო მექანიზმს. ამ პროდუქტების თითოეული კატეგორიის საქართველოდან გაერთიანებულ სამეფოში იმპორტის საშუალო წლიური მოცულობა მოცემულია ამ შეთანხმების II-C დანართში.

2. როდესაც ნებისმიერი წლის განმავლობაში, დაწყებული 1 იანვრიდან, პირველ პუნქტში აღნიშნული ერთი ან მეტი პროდუქტის იმპორტის მოცულობა მიაღწევს წინამდებარე შეთანხმების II-C დანართში მითითებული მოცულობის 70%-ს, გაერთიანებული სამეფო ატყობინებს საქართველოს კონკრეტული პროდუქტ(ებ)ის იმპორტის მოცულობის შესახებ. ამ შეტყობინების შემდეგ და 14 კალენდარული დღის განმავლობაში, მას შემდეგ რაც პირველ პუნქტში აღნიშნული ერთი ან მეტი პროდუქტის იმპორტი მიაღწევს წინამდებარე შეთანხმების II-C დანართში მითითებული რაოდენობის 80%-ს, საქართველო წარუდგენს გაერთიანებულ სამეფოს საფუძვლიან დასაბუთებას იმის შესახებ, რომ საქართველოს აქვს შესაძლებლობა აწარმოოს პროდუქცია გაერთიანებულ სამეფოში ექსპორტისათვის ამ დანართში მითითებული მოცულობის ზემოთ. იმ შემთხვევაში, თუ ეს იმპორტი მიაღწევს წინამდებარე შეთანხმების II-C დანართში მითითებული რაოდენობის 100%-ს და იმავდროულად არ არსებობს საქართველოს მხრიდან წარდგენილი საფუძვლიანი დასაბუთება, გაერთიანებულ სამეფოს შეუძლია დროებით შეაჩეროს პრეფერენციული რეჟიმი შესაბამის პროდუქტებზე.

აღნიშნული შეჩერება გამოიყენება 6 თვის განმავლობაში და ძალაში შედის პრეფერენციული რეჟიმის შეჩერების შესახებ გადაწყვეტილების გაერთიანებული სამეფოს ოფიციალურ ჟურნალში გამოქვეყნების დღიდან. წინამდებარე შეთანხმების ძალაში შესვლიდან, გაერთიანებულმა სამეფომ საქართველოს უნდა აცნობოს, გაერთიანებული სამეფოს ინფორმაციის გამოქვეყნების გზების შესახებ. გაერთიანებული სამეფოს ინფორმაციის გამოქვეყნების გზები პირდაპირ, საფასურის გარეშე, ელექტრონულად უნდა იყოს ხელმისაწვდომი, ინტერნეტის წყაროს ერთი წერტილიდან.

3. მე-2 პუნქტის თანახმად მიღებულ ყველა გადაწყვეტილებას დროებითი შეჩერების შესახებ გაერთიანებული სამეფო დაუყოვნებლივ აცნობებს საქართველოს.

4. გაერთიანებული სამეფოს მიერ დროებითი შეჩერება მოიხსნება მისი ძალაში შესვლიდან ექვსთვიანი ვადის ამოწურვამდე იმ შემთხვევაში

[illegible] თუ საქართველო ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად შექმნილ ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს წარუდგენს დამაკმაყოფილებელ მტკიცებულებას იმის შესახებ, რომ შესაბამისი იმპორტირებული პროდუქტ(ებ)ის რაოდენობის სიჭარბე ამ შეთანხმების II-C დანართში მითითებულ რაოდენობაზე, გამოიწვია საქართველოს საწარმოო და საექსპორტო შესაძლებლობების ცვლილებამ ამ კონკრეტულ პროდუქტ(ებ)თან მიმართებაში.

5. ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმზე საქართველოს მოთხოვნის საფუძველზე, გაერთიანებულ სამეფოსა და საქართველოს შორის ორმხრივი თანხმობის შემთხვევაში, შეიძლება მოხდეს ამ შეთანხმების II-C დანართის ცვლილება და მოცულობის მოდიფიკაცია, რათა აისახოს საქართველოს საწარმოო და საექსპორტო შესაძლებლობებში განხორციელებული ცვლილება კონკრეტულ პროდუქტ(ებ)თან მიმართებაში.

მუხლი **27**

უმოქმედობა

არცერთ მხარეს არ შეუძლია დააწესოს ახალი საბაჟო გადასახადი მეორე მხარეში წარმოშობილ საქონელზე ან გაზარდოს ამ შეთანხმების ძალაში შესვლის თარიღისათვის არსებული საბაჟო გადასახადები. ამავდროულად, ეს არ გამორიცხავს რომელიმე მხარის შესაძლებლობას, ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის დავების განხილვის ორგანოს (DSB) მიერ მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე, შეინარჩუნოს ან გაზარდოს საბაჟო გადასახადი.

მუხლი **28**

საბაჟო გადასახადები ექსპორტზე

არცერთ მხარეს არ აქვს უფლება, დააწესოს ან შეინარჩუნოს საბაჟო ან სხვა გადასახადი, გარდა ამ შეთანხმების 29-ე მუხლით გათვალისწინებული შიდა მოსაკრებლებისა, მეორე მხარის ტერიტორიაზე საქონლის ექსპორტზე ან ექსპორტთან დაკავშირებით.

მუხლი **29**

გადასახდელები და სხვა მოსაკრებლები

GATT 1994-ის VIII მუხლის და მისი განმარტებითი ჩანაწერის შესაბამისად, თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ყველა სახის გადასახდელი და მოსაკრებელი, გარდა ამ შეთანხმების 25-ე მუხლით განსაზღვრული საბაჟო გადასახადებისა და სხვა ზომებისა, რომლებიც დაწესებულია ან დაკავშირებულია პროდუქციის ექსპორტთან ან იმპორტთან, არ აღემატება გაწეული მომსახურების მიახლოებით ხარჯს და არ წარმოადგენს არაპირდაპირი სახით ადგილობრივი პროდუქციის დაცვას ან ფისკალური მიზნებისათვის იმპორტის ან ექსპორტის დაბეგვრას.

ნაწილი **3**

არასატარიფო ზომები

მუხლი **30**

ეროვნული რეჟიმი

თითოეული მხარე მიანიჭებს მეორე მხარის საქონელს ეროვნულ რეჟიმს GATT 1994-ის III მუხლისა და მისი განმარტებითი ჩანაწერების შესაბამისად. ამ მიზნით, GATT 1994-ის III მუხლი და მისი განმარტებითი ჩანაწერები წარმოადგენს წინამდებარე შეთანხმების შემადგენელ და განუყოფელ ნაწილს.

მუხლი **31**

შეზღუდვები იმპორტსა და ექსპორტზე

არცერთმა მხარემ არ უნდა დააწესოს ან შეინარჩუნოს აკრძალვა ან შეზღუდვა მეორე მხარის საქონლის იმპორტზე ან საქონლის ექსპორტზე ან ექსპორტის მიზნით გაყიდვებზე, რომელიც განკუთვნილია მეორე ქვეყნის ტერიტორიაზე გასატანად, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ სხვაგვარად არის განსაზღვრული ამ შეთანხმებით ან GATT 1994-ის XI მუხლით და მისი განმარტებითი ჩანაწერებით. ამ მიზნით, GATT 1994-ის XI მუხლი და მისი განმარტებითი ჩანაწერები წარმოადგენს წინამდებარე შეთანხმების შემადგენელ და განუყოფელ ნაწილს.

ნაწილი **4**

საქონელთან დაკავშირებული სპეციფიკური დებულებები

მუხლი **32**

ზოგადი გამონაკლისები

წინამდებარე თავში მოცემული პირობებიდან არაფერი არ უნდა უშლიდეს ხელს მხარის მიერ GATT 1994-ის XX და XXI მუხლების და ამ მუხლების შესაბამის განმარტებითი ჩანაწერებში მოცემული ნებისმიერი ზომის მიღებასა ან გატარებას, რაც წარმოადგენს წინამდებარე შეთანხმების შემადგენელ და განუყოფელ ნაწილს.

ნაწილი **5**

ადმინისტრაციული თანამშრომლობა და კოორდინაცია სხვა ქვეყნებთან

მუხლი **33**

მუხლი **33**

პრეფერენციათა დროებითი შეჩერება

1. მხარეები თანხმდებიან, რომ ადმინისტრაციული თანამშრომლობა და დახმარება მნიშვნელოვანია ამ თავით მინიჭებული პრეფერენციული სატარიფო რეჟიმის განხორციელებისა და კონტროლისთვის და ხაზს უსვამენ მათ ვალდებულებას, ებრძოლონ დარღვევებსა და გაყალბებას საბაჟოზე და მასთან დაკავშირებულ საკითხებზე.

2. როდესაც ხელშემკვრელი მხარე, ობიექტური ინფორმაციის საფუძველზე, აღმოაჩენს, რომ მეორე ხელშემკვრელი მხარე ვერ უზრუნველყოფს ადმინისტრაციულ თანამშრომლობას ან დახმარებას და/ან ადგილი აქვს ამ თავით გათვალიწინებულ დარღვევას და გაყალბებას, აღნიშნულ მხარეს, ამ მუხლის შესაბამისად, შეუძლია დროებით შეაჩეროს პრეფერენციული რეჟიმი კონკრეტულ პროდუქტ(ებ)ზე.

3. ამ მუხლის მიზნებისთვის, მხარის მიერ ადმინისტრაციული თანამშრომლობის ან დახმარების მიწოდების ვერ შესრულება გულისხმობს შემდეგს:

(a) მუდმივად არ ხდება საქონლის წარმოშობის სტატუსის გადამოწმების ვალდებულებების შესრულება;

(b) ადგილი აქვს განმეორებით უარს ან დაუსაბუთებელ შეფერხებას წარმოშობის გადამოწმების და/ან ამ გადამოწმების შედეგების მიწოდების კუთხით;

(c) ადგილი აქვს მუდმივ უარს ან დაუსაბუთებელ შეფერხებას, პრეფერენციული რეჟიმის სარგებლობისათვის საჭირო დოკუმენტების აუთენტურობის ან ინფორმაციის სიზუსტის დასადგენი ვიზიტის განხორციელების ნებართვის მისაღებად

4. წინამდებარე მუხლის მიზნებისთვის, დარღვევის ან გაყალბების აღმოჩენა, მათ შორის, შესაძლებელია იმ შემთხვევაში, როცა დამაკმაყოფილებელი განმარტებების გარეშე ხდება საქონლის იმპორტის სწრაფი ზრდა, რაც აღემატება მხარის ჩვეულებრივ საწარმოო და საექსპორტო შესაძლებლობებს და რაც დაკავშირებულია დარღვევის ან გაყალბების შესახებ ობიექტურ ინფორმაციასთან.

5. დროებითი შეჩერების შესახებ გადაწყვეტილება უნდა მოხდეს შემდეგ შემთხვევებში:

(a) მხარე, რომელმაც ობიექტური ინფორმაციის საფუძველზე, აღმოაჩინა, რომ მეორე მხარე ვერ უზრუნველყოფს ადმინისტრაციულ თანამშრომლობას ან დახმარებას და/ან ადგილი აქვს მეორე მხარის მიერ დარღვევას ან გაყალბებას, ამ ობიექტურ ინფორმაციასთან ერთად თავისი აღმოჩენის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობებს ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრულ ვაჭრობის საკითხებზე ასოცირების კომიტეტს და შესაბამისი ინფორმაციის და ობიექტური გამოკვლევის საფუძველზე გამართავს კონსულტაციებს ამ კომიტეტში, რათა მიღწეულ იქნეს ორივე მხარისათვის მისაღები გადაწყვეტილება.

(b) იმ შემთხვევაში, თუ მხარეებმა გამართეს კონსულტაციები ვაჭრობის საკითხებზე ასოცირების კომიტეტის ფარგლებში და კონსულტაციების დაწყების შესახებ შეტყობინებიდან სამი თვის თავზე ვერ მიიღეს ორივე მხარისათვის მისაღები გადაწყვეტილება, დაინტერესებულ მხარეს ეძლევა შესაძლებლობა დროებით შეაჩეროს პრეფერენციული რეჟიმი კონკრეტულ საქონელზე. პრეფერენციული რეჟიმის დროებითი შეჩერების შესახებ გადაწყვეტილება დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს ვაჭრობის საკითხებზე ასოცირების კომიტეტს.

(c) ამ მუხლის შესაბამისად პრეფერენციული რეჟიმის დროებითი შეჩერება უნდა განხორციელდეს იმ ფარგლებში, რაც საჭიროა დაინტერესებული მხარის ფინანსური ინტერესების დასაცავად. ის არ უნდა აღემატებოდეს ექვსთვიან პერიოდს, რომლის განახლებაც შესაძლებელია, თუ არაფერი შეცვლილა იმ ვითარებაში, რომლის საფუძველზეც განხორციელდა თავდაპირველი შეჩერება. ვაჭრობის საკითხებზე ასოცირების კომიტეტის ფარგლებში უნდა გაიმართოს პერიოდული კონსულტაციები დროებითი შეჩერების ზომების თაობაზე და განსაკუთრებით მათ გაუქმებაზე, ზომების დაწესების საფუძვლების აღკვეთის შემდეგ.

6. თითოეულმა მხარემ, შიდა პროცედურების გათვალისწიებით, უნდა გამოაქვეყნოს შეტყობინება იმპორტიორებისათვის, რომელიც ეხება: მე-5 პუნქტის „a“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შეტყობინებას; მე-5 პუნქტის „b“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ გადაწყვეტილებას და მე-5 პუნქტის „c“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ გაგრძელებას ან გაუქმებას.

მუხლი **34**

ადმინისტრაციული შეცდომების მართვა

თუ უფლებამოსილი ორგანოს მიერ დაშვებულია შეცდომა პრეფერენციული რეჟიმის სრულფასოვან მართვაში ექსპორტისას, განსაკუთრებით წინამდებარე შეთანხმების I ოქმის იმ დებულებების გამოყენებაში, რომელიც ეხება პროდუქციის წარმოშობის განსაზღვრას და ადმინისტრაციული თანამშრომლობის მეთოდებს, იმ შემთხვევაში, როდესაც დაშვებული შეცდომა გავლენას ახდენს იმპორტის გადასახადზე, მსგავსი ვითარების წინაშე მყოფი ხელშემკვრელი მხარე უფლებამოსილია მიმართოს ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრულ ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს, რათა გამოკვლეულ იქნეს და დაწესდეს ყველა შესაძლო ზომა არსებული ვითარების გამოსასწორებლად.

მუხლი **35**

შეთანხმებები სხვა ქვეყნებთან

1. ამ შეთანხმებამ ხელი არ უნდა შეუშალოს საბაჟო კავშირების, თავისუფალი სავაჭრო ზონებისა ან საზღვრისპირა მიმოსვლის შესახებ მექანიზმების შექმნას ან შენარჩუნებას, თუ ისინი არ ეწინააღმდეგებიან წინამდებარე შეთანხმებით განსაზღვრულ ვაჭრობის პირობებს.

2. ერთ-ერთი ხელშემკვრელი მხარის მოთხოვნის საფუძველზე, მხარეებს შორის უნდა გაიმართოს კონსულტაციები ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის ფარგლებში,

საბაჟო კავშირების, თავისუფალი სავაჭრო ზონების, საზღვრისპირა მიმოსვლის შესახებ მექანიზმების შექმნისა და მესამე ქვეყნების მიმართ სავაჭრო პოლიტიკის სხვა მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ.

თავი **2**

სავაჭრო ზომები

ნაწილი **1**

საერთო დაცვითი ზომები

მუხლი **36**

ზოგადი დებულებები

1. მხარეები ადასტურებენ თავიანთ უფლებებს და მოვალეობებს GATT 1994-ის XIX მუხლის და ვმო-ს შეთანხმების 1A დანართში მოცემული დაცვითი ზომების შესახებ შეთანხმების („დაცვითი ზომების შეთანხმება“) და ვმო-ს შეთანხმების 1A დანართში მოცემული სოფლის მეურნეობის შესახებ შეთანხმების („შეთანხმება სოფლის მეურნეობის შესახებ“) მე-5 მუხლის შესაბამისად.

2. წინამდებარე შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) პირველ თავში (ეროვნული რეჟიმი და საქონლის ბაზარზე დაშვება) ფორმულირებული წარმოშობის პრეფერენციული წესები არ გამოიყენება ამ ნაწილთან მიმართებაში.

3. ამ ნაწილის დებულებები არ ექვემდებარება წინამდებარე შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავს (დავების მოგვარება).

მუხლი **37**

გამჭვირვალობა

1. მხარე, რომელიც იწყებს დაცვით ზომებთან დაკავშირებულ მოკვლევას, აცნობებს მეორე მხარეს აღნიშნული მოკვლევის დაწყების თაობაზე, იმის გათვალისწინებით, რომ ამ უკანასკნელს გააჩნია არსებითი ეკონომიკური ინტერესი.

2. ამ შეთანხმების 36-ე მუხლის გათვალისწინების გარეშე, მეორე მხარის მოთხოვნის საფუძველზე, დაცვით ზომებთან დაკავშირებული მოკვლევის დამწყები მხარე, რომელიც მიზნად ისახავს დაცვითი ზომების დაწესებას, დაუყოვნებლივ წარმოადგენს წერილობით შეტყობინებას ყველა იმ სათანადო ინფორმაციის თაობაზე, რომელიც ეხება დაცვითი ზომების შესახებ მოკვლევის დაწყებასა და დაცვითი ზომების დაწესებას და აგრეთვე, სადაც საჭიროა, წარმოადგენს ინფორმაციას დაცვითი ზომების შესახებ მოკვლევის დაწყების შესახებ, დაცვითი ზომების შესახებ მოკვლევის დროებითი და საბოლოო შედეგების შესახებ და ასევე მისცემს მეორე მხარეს კონსულტაციების გამართვის შესაძლებლობას.

3. ამ მუხლის მიზნებისთვის, მხარე მიჩნეულია არსებითი ეკონომიკური ინტერესის მქონედ იმ შემთხვევაში, თუ იგი უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში იმყოფება იმპორტირებული საქონლის ხუთ უდიდეს მიმწოდებელს შორის, რაც გამოითვლება აბსოლუტური მოცულობით ან ღირებულებით.

მუხლი **38**

ზომების გამოყენება

1. დაცვითი ზომების დაწესებისას, მხარეები შეეცდებიან, რომ დააწესონ ისინი იმგვარად, რომ რაც შეიძლება ნაკლები გავლენა მოახდინოს მხარეებს შორის არსებულ ორმხრივ ვაჭრობაზე.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის მიზნებისთვის, თუ ერთი მხარე მიიჩნევს, რომ დაცვითი ზომების დაწესებისთვის საჭირო სამართლებრივი მოთხოვნები არის დამაკმაყოფილებელი და მიზნად ისახავს ამ ზომების დაწესებას, ეს მხარე აცნობებს მეორე მხარეს აღნიშნულის თაობაზე და მისცემს მას შესაძლებლობას გამართოს ორმხრივი კონსულტაციები. თუ შეტყობინების წარდგენიდან 30 დღის განმავლობაში მხარეებმა ვერ მიაღწიეს შეთანხმებას, იმპორტიორ მხარეს შეუძლია დააწესოს შესაბამისი ზომები არსებული პრობლემის აღმოსაფხვრელად.

ნაწილი **2**

ანტიდემპინგური და საკომპენსაციო ზომები

მუხლი **39**

ზოგადი დებულებები

1. მხარეები ადასტურებენ თავიანთ უფლებებსა და მოვალეობებს GATT 1994-ის VI მუხლის, ვმო-ს შეთანხმების 1A დანართში მოცემული GATT 1994-ის VI მუხლის განხორციელების შესახებ შეთანხმების („ანტიდემპინგის შეთანხმება“) და ვმო-ს შეთანხმების 1A დანართში მოცემული სუბსიდიებისა და დაცვითი ზომების შესახებ შეთანხმების („სუბსიდიებისა და საკომპენსაციო ზომების შეთანხმება“) შესაბამისად.

2. წ ინამდებარე შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) პირველ თავში (ეროვნული რეჟიმი და საქონლის ბაზარზე დაშვება) ფორმულირებული წარმოშობის პრეფერენციული წესები არ გამოიყენება ამ ნაწილთან მიმართებაში.

3. ამ ნაწილის დებულებები არ ექვემდებარება წინამდებარე შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავს (დავების მოგვარება).

მუხლი **40**

გამჭვირვალობა

1. მხარეები თანხმდებიან, რომ ანტიდემპინგის და საკომპენსაციო ზომები გამოყენებული იქნება ანტიდემპინგის და სუბსიდიებისა და საკომპენსაციო ზომების შესახებ შეთანხმებების მოთხოვნების სრული შესაბამისობით და დაეფუძნება სამართლიან და გამჭვირვალე სისტემას.

2. მხარეები უზრუნველყოფენ, რომ დაუყოვნებლივ დროებითი ზომების დაწესების შემდეგ მანამ, სანამ საბოლოო გადაწყვეტილება იქნება მიღებული, სრულად და გონივრულად გამჟღავნდეს ინფორმაცია ყველა იმ არსებითი ფაქტისა და განხილვის შესახებ, რომლებიც ქმნიან ამ ზომების გამოყენების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების საფუძველს. აღნიშნული არ უნდა მოდიოდეს წინააღმდეგობაში ანტიდემპინგის შეთანხმების მე-6 მუხლის მე-5 პუნქტთან და სუბსიდიებისა და საკომპენსაციო ზომების შესახებ შეთანხმების მე-12 მუხლის მე-4 პუნქტთან. ინფორმაციის გამჟღავნება მოხდება წერილობითი ფორმით და დაინტერესებულ მხარეებს მიეცემათ საკმარისი დრო კომენტარების გასაკეთებლად.

3. თითოეულ დაინტერესებულ მხარეს მიეცემა შესაძლებლობა იქნეს მოსმენილი და გამოხატოს თავისი შეხედულებები ანტიდემპინგური და სუბსიდიის საწინააღმდეგო მოკვლევების მიმდინარეობის დროს, თუ ეს არ აფერხებს მოკვლევის ჩატარების პროცესს.

მუხლი **41**

საზოგადოებრივი ინტერესის გათვალისწინება

მხარემ შესაძლოა არ გამოიყენოს ანტიდემპინგური ან საკომპენსაციო ზომები თუ, მოკვლევის დროს არსებული ხელმისაწვდომი ინფორმაციის საფუძველზე, ნათლად შეიძლება იმის დადგენა, რომ ამგვარი ზომების გამოყენება ეწინააღმდეგება საზოგადოებრივ ინტერესს. საზოგადოებრივი ინტერესის განსაზღვრა ეფუძნება სხვადასხვა ინტერესის ერთობლივად გათვალისწინებას, მათ შორის, ადგილობრივი წარმოების, მომხმარებლების და იმპორტიორების ინტერესების, იმის გათვალისწინებით, რომ მათ წარუდგინეს შესაბამისი ინფორმაცია მოკვლევის მწარმოებელ ორგანოებს.

მუხლი **42**

ნაკლები გადასახადის წესი

თუ მხარე გადაწყვეტს, რომ დააწესოს დროებითი ან საბოლოო ანტიდემპინგური ან საკომპენსაციო გადასახადი, ამგვარი გადასახადის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს დემპინგის ზღვარს ან სუბსიდიის მთლიან ოდენობას, და ამავე დროს, იგი უნდა იყოს დემპინგის ზღვარზე ან სუბსიდიის მთლიან ოდენობაზე ნაკლები იმ შემთხვევაში, თუ ეს ნაკლები გადასახადი იქნება ადეკვატური ადგილობრივი წარმოებისთვის მიყენებული ზიანის აღმოსაფხვრელად.

თავი **3**

ტექნიკური ბარიერები ვაჭრობაში, სტანდარტიზაცია, მეტროლოგია, აკრედიტაცია და შესაბამისობის შეფასება

მუხლი **43**

მოქმედების სფერო და განსაზღვრებები

1. ეს თავი ეხება სტანდარტების, ტექნიკური რეგლამენტებისა და შესაბამისობის შეფასების პროცედურების მომზადებას, მიღებასა და გამოყენებას იმგვარად, როგორც განსაზღვრულია ვმო-ს შეთანხმების 1A დანართში მოცემულ ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების შეთანხმებაში („ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების შეთანხმება“), რამაც შესაძლოა ზეგავლენა მოახდინოს მხარეთა შორის საქონლით ვაჭრობაზე.

2. პირველი პუნქტის დებულებების მიუხედავად, მოცემული თავი არ ეხება სანიტარულ და ფიტოსანიტარულ ზომებს, რომლებიც განსაზღვრულია ვმო-ს შეთანხმების 1A დანართში მოცემული სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომების გამოყენების შესახებ შეთანხმების („სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომების შეთანხმება“) A დანართში, ასევე არ ეხება საჯარო უწყებების მიერ იმ შესყიდვებთან დაკავშირებით მომზადებულ სპეციფიკაციებს, რომლებიც განკუთვნილია საკუთარი წარმოების ან მოხმარების მიზნებისთვის.

3. წინამდებარე თავის მიზნებისთვის გამოყენებული იქნება ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების შეთანხმების დანართ 1-ში მოცემული განსაზღვრებები.

მუხლი **44**

ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების შეთანხმების დამტკიცება

მხარეები ადასტურებენ ერთმანეთის მიმართ ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების შეთანხმების ფარგლებში არსებულ უფლებებსა და ვალდებულებებს, რომელიც შეტანილია ამ შეთანხმებაში და წარმოადგენს მის ნაწილს.

მუხლი **45**

ტექნიკური თანამშრომლობა

1. მხარეებმა უნდა განამტკიცონ თანამშრომლობა სტანდარტების, ტექნიკური რეგლამენტების, მეტროლოგიის, ბაზრის ზედამხედველობის, აკრედიტაციისა და შესაბამისობის შეფასების სისტემების სფეროში, მხარების შესაბამისი სისტემების უკეთ გაცნობისა და მათ შესაბამის ბაზრებზე დაშვების გაადვილების მიზნით. ამ მიზნიდან გამომდინარე, მათ შეიძლება აწარმოონ რეგულირებასთან დაკავშირებული

დიალოგები როგორც ჰორიზონტალურ, ისე სექტორულ დონეებზე.

2. თანამშრომლობის პროცესში, მხარეებმა უნდა გამოავლინონ, განავითარონ და წაახალისონ ვაჭრობის ხელშეწყობასთან დაკავშირებული ინიციატივები, რაც შეიძლება მოიცავდეს, მაგრამ არ შემოიფარგლებოდეს შემდეგით:

(a) რეგულირებასთან დაკავშირებული თანამშრომლობის განმტკიცება გამოცდილებისა და მონაცემთა ურთიერთგაცვლის და სამეცნიერო-ტექნიკური თანამშრომლობის გზით, ტექნიკური რეგლამენტების, სტანდარტების, ბაზრის ზედამხედველობის, შესაბამისობის შეფასებისა და აკრედიტაციის ხარისხის გაუმჯობესების და რეგულირებებთან დაკავშირებული რესურსების ეფექტიანად გამოყენების მიზნით;

(b) თანამშრომლობის ხელშეწყობა და წახალისება მხარეების მეტროლოგიაზე, სტანდარტიზაციაზე, ბაზრის ზედამხედველობაზე, შესაბამისობის შეფასებასა და აკრედიტაციაზე პასუხისმგებელ შესაბამის საჯარო თუ კერძო ორგანიზაციებს შორის.

(c) საქართველოში სტანდარტიზაციის, მეტროლოგიის, აკრედიტაციის, შესაბამისობის შეფასებისა და ბაზრის ზედამხედველობის სისტემისათვის ხარისხის ინფრასტრუქტურის განვითარების სტიმულირება;

(d) შესაბამისი ევროპული ორგანიზაციების საქმიანობაში საქართველოს მონაწილეობის ხელშეწყობა;

(e) გადაწყვეტილებების მოძიება ვაჭრობაში იმ ტექნიკურ ბარიერებთან დაკავშირებით, რომლებიც შესაძლოა წარმოიქმნას; და

(f) საჭიროებისამებრ, ძალისხმევის მიმართვა საკუთარი პოზიციების შესაჯერებლად საერთო ინტერესების საკითხებზე ვაჭრობასა და რეგულირებასთან დაკავშირებულ საერთაშორისო ორგანიზაციებში, როგორიცაა ვმო და გაეროს ეკონომიკური კომისია ევროპისათვის (UNECE).

მუხლი **46**

ტექნიკური რეგლამენტების, სტანდარტებისა და შესაბამისობის შეფასების დაახლოება

1. საქართველომ უნდა მიაღწიოს და შეინარჩუნოს ადმინისტრაციული და ინსტიტუციონალური ეფექტიანობის იმ დონეს, რომელიც საჭიროა ქმედუნარიანი და გამჭვირვალე სისტემის უზრუნველსაყოფად, ამ თავის განხორციელებისთვის.

2. საქართველომ უნდა უზრუნველყოს და ხელი შეუწყოს შესაბამისი ეროვნული ორგანოების მონაწილეობას ევროპულ და საერთაშორისო ორგანიზაციებში, სტანდარტიზაციის, საკანონმდებლო და ფუნდამენტური მეტროლოგიისა და შესაბამისობის შეფასების სფეროებში, აკრედიტაციის ჩათვლით, ამ ორგანოების საქმიანობის სფეროსა და მასთან დაკავშირებული წევრობის სტატუსის გათვალისწინებით.

მუხლი **47**

შეთანხმება სამრეწველო პროდუქციის შესაბამისობის შეფასებასა და აღიარებაზე

საბოლოოდ, მხარეები შეიძლება შეთანხმდნენ, რომ სამრეწველო პროდუქციის შესაბამისობის შეფასებასა და აღიარებაზე შეთანხმება ოქმის სახით დაერთოს ამ შეთანხმებას და შეთანხმებისამებრ მოიცვას ერთი ან რამდენიმე სექტორი.

მუხლი **48**

ნიშანდება და ეტიკეტირება

1. ამ შეთანხმების 46-ე და 47-ე მუხლების დებულებებისთვის ზიანის მიყენების გარეშე და ნიშანდებისა და ეტიკეტირების მოთხოვნებთან დაკავშირებული ტექნიკური რეგლამენტების გათვალისწინებით, მხარეები ადასტურებენ ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების შეთანხმების 2.2 თავის პრინციპებს, რომ მსგავსი მოთხოვნების შემუშავება, მიღება და გამოყენება არ მოხდება საერთაშორისო ვაჭრობაში დამატებითი დაბრკოლებების შექმნის მიზნით. აქედან გამომდინარე, ნიშანდებასა და ეტიკეტირებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები არ იქნება ვაჭრობის იმაზე მეტად შემზღუდავი, ვიდრე საჭიროა ლეგიტიმური მიზნის მისაღწევად, იმ რისკების გათვალისწინებით, რაც შეუსრულებლობამ შეიძლება განაპირობოს.

2. კერძოდ, სავალდებულო ნიშანდებასა ან ეტიკეტირებასთან დაკავშირებით, მხარეები თანხმდებიან, რომ:

(a) ისინი ეცდებიან მინიმუმამდე დაიყვანონ საკუთარი მოთხოვნები ნიშანდებასა ან ეტიკეტირებასთან მიმართებით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ეს საჭიროა ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების ან გარემოს დაცვის ან საჯარო პოლიტიკის სხვა კეთილგონივრული მიზნების შესასრულებლად;

(b) მხარემ შეიძლება დადგინოს ეტიკეტირების ან ნიშანდების ფორმა, მაგრამ არ უნდა მოითხოვოს ეტიკეტების დამტკიცება, რეგისტრაცია ან სერტიფიცირება; და

(c) მხარეები იტოვებენ უფლებას მოითხოვონ, რომ ინფორმაცია ეტიკეტზე ან ნიშანდებაზე მიეთითოს რომელიმე კონკრეტულ ენაზე.

თავი **4**

სანიტარიული და ფიტოსანიტარიული ზომები

მუხლი **49**

მიზანი

1. ამ თავის მიზანია სანიტარულ და ფიტოსანიტარულ ზომებს დაქვემდებარებული პროდუქციით ვაჭრობის ხელშეწყობა მხარეებს შორის, I II დანართში ჩამოთვლილი ყველა ღონისძიების ჩათვლით, ამავე დროს ადამიანების, ცხოველთა ან მცენარეთა სიცოცხლისა ან ჯანმრთელობის დაცვა შემდეგი სახით:

(a) სრული გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა ვაჭრობასთან დაკავშირებული სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომების გატარებისას, რომლებიც ჩამოთვლილია I II დანართში.

(b) მხარეების ცხოველთა და მცენარეთა ჯანმრთელობის სტატუსის აღიარება და რეგიონალიზაციის პრინციპის გატარება.

(c) მხარის მიერ გატარებული ზომების, რომლებიც ჩამოთვლილია ამ შეთანხმების III დანართში, ეკვივალენტურობის აღიარების სისტემის ჩამოყალიბება.

(d) SPS შეთანხმების აღსრულების გაგრძელება.

(e) ვაჭრობის ხელშეწყობისთვის მექანიზმებისა და პროცედურების შემუშავება; და

(f) კომუნიკაციისა და ურთიერთთანამშრომლობის გაუმჯობესება მხარეთა შორის ამ შეთანხმების III დანართში ჩამოთვლილ ზომებთან დაკავშირებით.

2. ამ თავის მიზანია ასევე მიაღწიოს მხარეთა შორის ცხოველთა კეთილდღეობის სტანდარტებთან დაკავშირებით საერთო აზრს.

მუხლი **50**

მრავალმხრივი ვალდებულებები

მხარეები კვლავ ადასტურებენ ვმო-ს შეთანხმებებით და კერძოდ, SPS შეთანხმებით მათთვის განსაზღვრულ უფლებებსა და ვალდებულებებს.

მუხლი **51**

მოქმედების სფერო

ეს თავი ვრცელდება მხარის ყველა სანიტარულ და ფიტოსანიტარულ ზომაზე, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ახდენენ გავლენას მხარეთა შორის ვაჭრობაზე, I II დანართში ჩამოთვლილი ზომების ჩათვლით.

მუხლი **52**

ტერმინთა განმარტება

ამ თავის მიზნებისთვის გამოიყენება შემდეგი ტერმინთა გამარტება:

(1) „სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომები“ ნიშნავს SPS შეთანხმების A დანართის 1 პუნქტით განსაზღვრულ ზომებს (SPS ზომები).

(2) "ცხოველები" ნიშნავს ცხოველებს, როგორც ეს განსაზღვრულია ცხოველთა ჯანმრთელობის საერთაშორისო ორგანიზაციის (OIE) წყლის ცხოველთა და ხმელეთის ცხოველთა კოდექსებში.

(3) "ცხოველური პროდუქტები" ნიშნავს ცხოველური წარმოშობის პროდუქციას, წყლის ცხოველების პროდუქტების ჩათვლით, როგორც ეს განსაზღვრულია OIE-ს წყლის ცხოველთა ჯანმრთელობის კოდექსით.

(4) "ცხოველური სუბპროდუქტები, რომლებიც არ არის განკუთვნილი ადამიანის მოხმარებისათვის" ნიშნავს ცხოველის მთლიან სხეულს ან მის ნაწილს, ცხოველური წარმოშობის პროდუქტს ან ცხოველისაგან მიღებულ სხვა პროდუქტს, რომელიც არ არის განკუთვნილი ადამიანის მოხმარებისათვის, როგორც ეს ჩამოთვლილია ამ შეთანხმების III-A დანართის მეორე ნაწილში 2-(II);

(5) "მცენარეები" ნიშნავს ცოცხალ მცენარეებსა და მათ ცოცხალ ნაწილებს, მათ შორის თესლებსა და გერმაპლაზმას:

(a) ბოტანიკური კუთხით ხილი, გარდა ღრმა გაყინვით შენახულისა;

(b) ბოსტნეული, გარდა ღრმად გაყინვით შენახულისა;

(c) ტუბერები, გორგლბოლქვები, ბოლქვები, ფესვის ნაწილები;

(d) მოჭრილი ყვავილები;

(e) დაფოთლილი ტოტები;

(f) მოჭრილი ხეები დარჩენილი ფოთლებით;

(g) მცენარეების ქსოვილური კულტურები;

(h) ფოთლები; ყლორტები;

(i) ცოცხალი მცენარეული მტვერი; და

(j) ხის კვირტები, ყლოტები, კალმები

(6) "მცენარეული პროდუქტები" ნიშნავს მცენარეული წარმოშობის პროდუქტებს, დაუმუშავებელს ან რომელსაც გავლილი აქვს მცირე დამუშავება და არ არის ამ შეთანხმების I II-A დანართის მესამე ნაწილის მცენარეთა ჩამონათვალში.

(7) "თესლები" ნიშნავს თესლებს ბოტანიკური მნიშვნელობით, რომელიც დარგვისათვისაა განკუთვნილი.

(8) "მავნებლები“ ნიშნავს ნებისმიერი ტიპის, სახის, მცენარის ბიოტიპის, პათოგენურ ან ცხოველურ აგენტს, რომელიც საზიანოა მცენარის ან მცენარეული პროდუქტისათვის (მავნე ორგანიზმები).

(9) "ცხოველთა დაავადება " ნიშნავს ცხოველებში ინფექციის კლინიკურ ან პათოლოგიურ გამოვლინებას;

(10) "აკვაკულტურის დაავადება" ნიშნავს კლინიკური ან არაკლინიკური ინფექციის OIE -ს წყლის ცხოველთა ჯანმრთელობის კოდექსში აღნიშნულ დაავადებათა ერთი ან მეტი ეტიოლოგიური აგენტით გამოვლენას.

(11) "ცხოველთა ინფექცია" არის მდგომარეობა, როდესაც ცხოველები ინარჩუნებენ ინფექციურ აგენტს, ინფექციიის კლინიკური ან პათოლოგიური ნიშნებით გამოვლენით ან მათ გარეშე.

(12) "ცხოველთა კეთილდღეობის სტანდარტები" ნიშნავს ცხოველთა დაცვის სტანდარტებს, როგორც ეს შემუშავებულია და მიღებულია მხარეთა მიერ და შეესაბამება OIE-ს სტანდარტებს;

(13) "სანიტარული და ფიტოსანიტარული დაცვის შესაბამისი დონე" ნიშნავს სანიტარული და ფიტოსანიტარული დაცვის დონეს SPS შეთანხმების A დანართის მე-5 პარაგრაფის მიხედვით;

(14) "რეგიონი" ცხოველთა ჯანმრთელობის კუთხით ნიშნავს ზონას ან რაიონს OIE-ს ცხოველთა ჯანმრთელობის კოდექსის მიხედვით და წყლის ცხოველებთან მიმართებაში - ზონას OIE-ს წყლის ცხოველთა ჯანმრთელობის კოდექსის მიხედვით.

(15) "მავნებლისაგან თავისუფალი ზონა" ნიშნავს ზონას, ტერიტორიას, სადაც მეცნიერულად დადასტურებულია, რომ კონკრეტული მავნებელი არ არის წარმოდგენილი და სადაც, თუ კი შესაძლებელია, აღნიშნული მდგომარეობა შენარჩუნებულია ოფიციალურად.

(16) "რეგიონალიზაცია" ნიშნავს რეგიონალიზაციის კონცეფციას, როგორც ეს აღწერილია SPS შეთანხმების მე-6 მუხლში;

(17) "ცხოველთა და ცხოველური პროდუქტების ტვირთი“ ნიშნავს ერთი და იგივე ტიპის ცხოველთა ან ცხოველურ პროდუქტთა გარკვეულ რაოდენობას, რომელთაც ფარავს ერთი სერტიფიკატი ან დოკუმენტი, გადაიზიდება ერთნაირი სატრანსპორტო საშუალებებით, გაგზავნილია ერთი გამგზავნის მიერ, და წარმოშობილია ერთი და იგივე ექსპორტიორ მხარეში, ან მის რომელიმე რეგიონ(ებ)ში. ცოცხალი ცხოველების ტვირთი შეიძლება შედგებოდეს ერთი ან რამდენიმე საქონლის ან პარტიისგან;

(18) "მცენარეთა და მცენარეული პროდუქტების ტვირთი" ნიშნავს მცენარეთა, მცენარეულ პროდუქტთა ან/და სხვა საგანთა რაოდენობას, რომელიც გადაადგილდება ერთი მხარიდან მეორე მხარეში და ახლავს საჭიროების შემთხვევაში, ერთი ფიტოსანიტარიული სერტიფიკატი. ტვირთი შეიძლება შედგებოდეს ერთი ან რამდენიმე საქონლისგან ან პარტიისგან;

(19) "პარტია" ნიშნავს ერთი საქონლის რაოდენობას ან ერთეულებს, რომლის იდენტიფიცირება ხდება მისი ჰომოგენური შემადგენლობისა და წარმოშობის მიხედვით და წარმოადგენს ტვირთის ნაწილს;

(20) "ეკვივალენტობა ვაჭრობის მიზნებისათვის" (ეკვივალენტობა) ნიშნავს მდგომარეობას, როდესაც ექსპორტიორ ქვეყანაში დანერგილი წინამდებარე შეთანხმების III დანართში ჩამოთვლილი ღონისძიებები, იმის მიუხედავად განსხვავდება თუ არა იმპორტიორი მხარის მიერ დანერგილი ამ დანართში ჩამოთვლილი ღონისძიებებისგან, რეალურად აღწევს იმპორტიორი მხარის დაცვის შესაბამის ან რისკის მისაღებ დონეს;

(21) "სექტორი" ნიშნავს მხარის წარმოებისა და ვაჭრობის სტრუქტურას პროდუქტის ან პროდუქტების კატეგორიისთვის;

(22) "ქვესექტორი" ნიშნავს სექტორის ზუსტად განსაზღვრულ და კონტროლირებად ნაწილს;

(23) "საქონელი" ნიშნავს პროდუქტებს ან საგნებს, რომლებიც მოცემულია 2-7 პუნქტებში;

(24) "იმპორტის სპეციალური ნებართვა" ნიშნავს იმპორტიორი ქვეყნის კომპეტენტური სამსახურების მიერ ინდივიდუალური იმპორტიორის სახელზე გაცემულ წინასწარ ოფიციალურ ნებართვას საქონლის ერთი ან რამოდენიმე პარტიის იმპორტზე ექსპორტიორი მხრიდან, მოცემული თავის ფარგლებში;

(25) "სამუშაო დღეები" მოიცავს კვირის დღეებს, შაბათ-კვირისა და ერთ-ერთი მხარის სახელმწიფო დასვენების დღეების გამოკლებით;

(26) "ინსპექტირება" ნიშნავს სურსათის, ცხოველის საკვების, ცხოველთა ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის ნებისმიერი ასპექტის შემოწმებას იმისათვის, რომ დადგინდეს ამ ასპექტის (ასპექტების) სურსათისა და ცხოველთა საკვების კანონთან და ცხოველთა ჯანმრთელობის და ცხოველთა კეთილდღეობის წესების მოთხოვნებთან შესაბამისობა;

(27) "მცენარეთა ჯანმრთელობის ინსპექტირება" ნიშნავს მცენარეებისა და მცენარეული პროდუქტების ან სხვა რეგულირებადი ობიექტების ოფიციალურ იმპორტზე შემოწმებას მავნებლის არსებობის დასადგენად და/ან მათი ფიტოსანიტარიულ რეგულაციებთან

მასტაბილიზებელი ფინანსური კრიტერიუმების დაკმაყოფილების პოტენციის დადგენამდე და ასევე ფინანსურ რეგულაციასთან შესაბამისობის განსაზღვრას;

(28) "დამოწმება" ნიშნავს შემოწმებას კვლევის მეშვეობით და ობიექტური გარემოებების მხედველობაში მიღებას, იმისათვის, რომ დადგინდეს, სრულდება თუ არა განსაზღვრული მოთხოვნები.

მუხლი **53**

კომპეტენტური ორგანოები

მხარეები ერთმანეთს მიაწვდიან ინფორმაციას მათი კომპეტენტური ორგანოების, სტრუქტურის, ორგანიზაციისა და კომპეტენციათა გადანაწილების შესახებ სანიტარული და ფიტოსანიტარული ქვეკომიტეტის პირველ შეხვედრაზე, როგორც მოცემულია ამ შეთანხმების 6 3-ე მუხლში (SPS ქვეკომიტეტი). მხარეები ერთმანეთს შეატყობინებენ სტრუქტურის, ორგანიზაციისა და კომპეტენციათა გადანაწილების შესახებ ყოველი ცვლილების თაობაზე, საკონტაქტო პირების ცვლილების ჩათვლით.

მუხლი **54**

ცხოველთა ჯანმრთელობის**,** მავნებელთა მდგომარეობისა და რეგიონალური პირობების აღიარება ვაჭრობის მიზნებისთვის

ცხოველთა დაავადებების**,** ცხოველებში ან მავნებლებში ინფექციების მდგომარეობის აღიარება

1. ცხოველთა დაავადებებთან და ცხოველებში ინფექციებთან (ზოონოზის ჩათვლით) მიმართებაში განხორციელდება შემდეგი:

(a) იმპორტიორი მხარე აღიარებს ექსპორტიორი მხარის ან მისი რეგიონების ცხოველთა ჯანმრთელობის მდგომარეობას ვაჭრობის მიზნით, ამ შეთანხმების V დანართით განსაზღვრულ დაავადებებთან მიმართებაში, ამ შეთანხმების IV-A დანართში მოცემული პროცედურების შესაბამისად

(b) როდესაც მხარე თვლის, რომ მის ტერიტორიაზე ან მისი ტერიტორიის რეგიონში მას აქვს განსაკუთრებული მდგომარეობა კონკრეტულ ცხოველთა დაავადების კუთხით, გარდა იმ დაავადებებისა, რომლებიც მოცემულია ამ შეთანხმების IV-A დანართში, მას შეუძლია მოითხოვოს ამ სტატუსის აღიარება ამ შეთანხმების V დანართის C ნაწილში მოცემული პროცედურის შესაბამისად. ამასთან მიმართებაში იმპორტიორ მხარეს აქვს უფლება მოითხოვოს გარანტიები, განმარტებითი კომენტარის თანდართვით, ცოცხალ ცხოველთა და ცხოველური პროდუქტების იმპორტთან დაკავშირებით, რომელიც შეესაბამება მხარეთა შორის შეთანხმებულ სტატუსს;

(c) მხარეების ტერიტორიის, რეგიონების, სექტორის თუ ქვესექტორის სტატუსი, რომელიც დაკავშირებულია ცხოველთა დაავადებებთან (IV-A დანართში ჩამოთვლილი დაავადებების გარდა), ან ინფექციასთან ცხოველებში, და/ან მასთან დაკავშირებულ რისკებთან, შესაბამისად, როგორც განსაზღვრულია OIE-ს მიერ, მხარეების მიერ განიხილება, როგორც მათ შორის ვაჭრობის ძირითადი საფუძველი. აღნიშნულთან დაკავშირებით, იმპორტიორმა მხარემ შესაძლებელია მოითხოვოს გარანტიები ცოცხალ ცხოველთა და ცხოველური პროდუქტების იმპორტთან მიმართებაში, რომელიც შეესაბამება OIE–ს რეკომენდაციების მიხედვით განსაზღვრულ სტატუსს.

(d) წინამდებარე შეთანხმების 5 6-ე, მე- 58 და 6 2-ე მუხლების დაურღვევლად და თუ იმპორტიორი მხარე არ იქნება წინააღმდეგი და არ მოითხოვს დამხმარე ან დამატებით ინფორმაციას ან კონსულტაციას და/ან გადამოწმებას, თითოეული მხარე დაუყოვნებლივ გაატარებს საკანონმდებლო და ადმინისტრაციულ ზომებს ვაჭრობის დასაშვებად „a“, „b“ და „c“ ქვეპუნქტების მიხედვით.

2. მავნებლებთან დაკავშირებით გატარდება შემდეგი ზომები:

(a) მხარეები IV-B დანართის შესაბამისად ვაჭრობის მიზნით ცნობენ მათ იმ მავნებლებთან დაკავშირებულ მდგომარეობას, რომლებიც მითითებულია წინამდებარე შეთანხმების V-B დანართში;

(b) წინამდებარე შეთანხმების 5 6-ე, მე- 58 და 6 2-ე მუხლების დაურღვევლად და თუ იმპორტიორი მხარე არ იქნება წინააღმდეგი და არ მოითხოვს დამხმარე ან დამატებით ინფორმაციას ან კონსულტაციას და/ან გადამოწმებას, თითოეული მხარე დაუყოვნებლივ გაატარებს საკანონმდებლო და ადმინისტრაციულ ზომებს ვაჭრობის დასაშვებად წინამდებარე პუნქტის „a“ ქვეპუნქტის მიხედვით.

რეგიონალიზაციის/ზონირების, მავნებლებისგან თავისუფალ ზონების (PFA) აღიარება

3. მხარეები ცნობენ რეგიონალიზაციისა და PFA–ს კონცეფციას, როგორც ეს მოცემულია სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO) 1997 წლის მცენარეთა დაცვის საერთაშორისო კონვენციასა (IPPC) და ფიტოსანიტარული ზომების საერთაშორისო სტანდარტებში (ISPM).

4. მხარეები თანხმდებიან რომ რეგიონალიზაციის შესახებ გადაწყვეტილებები წინამდებარე შეთანხმების IV-A დანართში მოცემულ ცხოველთა და თევზის დაავადებებზე, და წინამდებარე შეთანხმების IV-B დანართში მოცემულ მავნებლებზე, მიღებულ უნდა იქნეს წინამდებარე შეთანხმების V დანართის A და B ნაწილებში მოცემული დებულებების შესაბამისად.

5. ცხოველთა დაავადებებთან დაკავშირებით, წინამდებარე შეთანხმების 56-ე მუხლზე დაყრდნობით, ექსპორტიორი მხარე იმპორტიორი მხარის მიერ მისი რეგიონალიზაციის აღიარების მიზნით ატყობინებს მიღებული ზომების შესახებ გადაწყვეტილებათა სრული აღწერითა და შესაბამისი მონაცემებით. წინამდებარე შეთანხმების 57-ე მუხლის პირობების დაურღვევლად და თუ იმპორტიორ მხარეს არ ექნება დასაბუთებული პრეტენზია და არ მოითხოვს დამატებით ინფორმაციას ან კონსულტაციას და/ან გადამოწმებას შეტყობინების მიღებიდან 15 სამუშაო დღის განმავლობაში, ასე მიწოდებული რეგიონალიზაციის გადაწყვეტილება ჩაითვლება მიღებულად.

ამ პუნქტის პირველ ქვეპუნქტთან დაკავშირებით კონსულტაციები გაიმართება ამ შეთანხმების 5 7-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად. იმპორტიორი მხარე შეაფასებს დამატებით ინფორმაციას მისი მიღებიდან 15 სამუშაო დღის განმავლობაში. ამ პუნქტის პირველ ქვეპუნქტში მითითებული დამოწმება განხორციელდება წინამდებარე შეთანხმების 6 0-ე მუხლის მიხედვით მოთხოვნის მიღებიდან 25 სამუშაო დღის განმავლობაში.

6. მავნებლებთან დაკავშირებით თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ მცენარეებით, მცენარეული პროდუქციით და სხვა ობიექტებით ვაჭრობისას გათვალისწინებულია მავნებლების მდგომარეობა მეორე მხარის მიერ აღიარებულ დაცულ ზონასა ან მავნებლებისგან თავისუფალ ტერიტორიაზე. PFA-ს აღიარების მაძიებელმა მხარემ უნდა აცნობოს მეორეს მის მიერ გატარებული ღონისძიებების შესახებ და მოთხოვნის შესაბამისად უნდა მისცეს სრული ინფორმაცია და ახსნა-განმარტება მის შექმნასა და შენარჩუნებაზე, FAO-ს ან IPPC-ის სტანდარტების, მათ შორის ISPM-ის მიხედვით. ამ შეთანხმების 6 2-ე მუხლის დაურღვევლად და თუ მხარე არ იქნება წინააღმდეგი და არ მოითხოვს დამატებით ინფორმაციას, კონსულტაციას და/ან გადამოწმებას შეტყობინების მიღებიდან 3 თვის განმავლობაში, რეგიონალიზაციის გადაწყვეტილება მავნებლისგან თავისუფალ ტერიტორიაზე ჩაითვლება მიღებულად.

ამ პუნქტის პირველ ქვეპუნქტთან დაკავშირებით კონსულტაციები გაიმართება წინამდებარე შეთანხმების 5 7-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად. იმპორტიორი მხარე შეაფასებს დამატებით ინფორმაციას მისი მიღებიდან სამი თვის განმავლობაში. ამ პუნქტის პირველ ქვეპუნქტში მითითებული დამოწმება განხორციელდება წინამდებარე შეთანხმების მე-6 0 მუხლის შესაბამისად, დამოწმებაზე მოთხოვნის მიღებიდან 12 თვის განმავლობაში, განხილვის ქვეშ მყოფი მავნებლისა თუ მცენარის ბიოლოგიის გათვალისწინებით.

7. მე-4-მე-6 პუნქტებში მოყვანილი პროცედურების დასრულების შემდეგ და წინამდებარე შეთანხმების 6 2-ე მუხლის დაურღვევლად, თითოეული მხარე, ყოველგვარი დაყოვნების გარეშე, გაატარებს აუცილებელ საკანონმდებლო და ადმინისტრაციულ ზომებს ამ პირობებით ვაჭრობის დასაშვებად.

დანაწილება

8. მხარეები შესაძლოა ჩაერთონ დანაწილებასთან დაკავშირებულ შემდგომ განხილვებში.

მუხლი **55**

ეკვივალენტურობის განსაზღვრა

1. ეკვივალენტობა უნდა იქნეს აღიარებული შემდეგ შემთხვევებთან დაკავშირებით:

(a) ინდივიდიალური ღონისძიება; ან

(b) ღონისძიებების ჯგუფი; ან

(c) სისტემა სექტორის, ქვესექტორის, საქონლის ან საქონლის ჯგუფისთვის.

2. ეკვივალენტობის განსაზღვრისას, მხარეები უნდა მიყვნენ პროცესს, რომელიც ამ მუხლის მე-3 პუნქტშია მოცემული. ეს პროცესი უნდა მოიცავდეს ეკვივალენტობის ობიექტურ დემონსტრირებას ექსპორტიორი მხარის მიერ და მოთხოვნის ობიექტურ შეფასებას იმპორტიორი მხარის მიერ. ეს შეფასება შეიძლება მოიცავდეს ინსპექტირებას ან დამოწმებას.

3. ექსპორტიორი მხარის მიერ ამ მუხლის პირველ პუნქტში მოცემული ეკვივალენტობის აღიარების მოთხოვნის შემთხვევაში, მხარეებმა დაუყონებლივ, არაუგვიანეს სამი თვისა მას შემდეგ რაც იმპორტიორი მხარე მიიღებს ამგვარ მოთხოვნას, ინიცირება უნდა გაუკეთონ საკონსულტაციო პროცესს, რომელიც მოიცავს წინამდებარე შეთანხმების VII დანართში გაწერილ ნაბიჯებს. ექსპორტიორი მხარის მიერ რამდენიმე მოთხოვნის არსებობის შემთხვევაში, მხარეები იმპორტიორი მხარის მოთხოვნით უნდა შეთანხდნენ ამ შეთანხმების 6 3-ე მუხლში მოცემულ SPS ქვეკომიტეტთან დროის განრიგზე, რომლის მიხედვითაც ისინი განახორციელებენ ამ პუნქტით განსაზღვრული პროცესის ინიცირებასა და განხორციელებას

4. თუ სხვაგვარად არ არის შეთანხმებული, იმპორტიორი მხარე ვალდებულია დაასრულოს მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული ეკვივალენტობის აღიარების პროცესი ექსპორტიორი მხარის მოთხოვნის მიღებიდან 360 დღეში, მათ შორის დოსიე, რომელიც აჩვენებს ეკვივალენტობას. აღნიშნული დროის პერიოდი შეიძლება გახანგრძლივდეს სეზონურ კულტურებთან მიმართებაში, როდესაც შეფასების დაყოვნება გამართლებულია იმისათვის, რომ დამოწმება განხორციელდეს სეზონური კულტურების ზრდის შესაბამისი პერიოდისთვის.

5. იმპორტიორი მხარე განსაზღვრავს მცენარეებთან, მცენარეულ პროდუქტებთან და სხვა ობიექტებთან ეკვივალენტობას ფიტოსანიტარული ზომების საერთაშორისო სტანდარტების (ISPM) მიხედვით.

6. იმპორტიორ მხარეს შეუძლია გააუქმოს ან შეაჩეროს ეკვივალენტობა, რომელიმე მხარის მიერ ზომებში ისეთი შესწორების შეტანის გამო, რომელიც გავლენას ახდენს ეკვივალენტობაზე, შემდეგი პროცედურის დაცვით:

(a) წინამდებარე შეთანხმების 56-ე მუხლის მე-2 პუნქტის დებულებების შესაბამისად, ექსპორტიორმა მხარემ უნდა აცნობოს იმპორტიორ მხარეს იმ ღონისძიებებში განსახორციელებელი ნებისმიერი ცვლილების შესახებ, რომელთა ეკვივალენტობა უკვე აღიარებულია და ასევე შეთავაზებული ღონისძიებების სავარაუდო გავლენა უკვე განსაზღვრულ ეკვივალენტობაზე, აღნიშნული ინფორმაციის მიღებიდან 30

სამუშაო დღის განმავლობაში იმპორტიორმა მხარემ ექსპორტიორ მხარეს უნდა შეატყობინოს გაგრძელდება თუ არა შეთავაზებული ღონისძიებების საფუძველზე ეკვივალენტობის ცნობა.

(b) წინამდებარე შეთანხმების 56-ე მუხლის მე-2 პუნქტის დებულებების შესაბამისად, იმპორტიორმა მხარემ დაუყონებლივ უნდა წარუდგინოს მის ღონისძიებებში შესატანი ცვლილებების შესახებ შეთავაზება ექსპორტიორ მხარეს, რომლის მიხედვითაც მოხდა შესაბამისობის (ეკვივალენტობის) აღიარება. უნდა გააგრძელოს თუ არა იმპორტიორმა მხარემ ეკვივალენტობის აღიარება, მხარეებს შეუძლიათ შეთანხმდნენ პირობებზე, რომლის მიხედვითაც მოხდება ამ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული პროცესის ხელმეორედ ინიცირება შეთავაზებული ზომების საფუძველზე.

7. ეკვივალენტობის აღიარებას, შეჩერებას ან გაუქმებას ახდენს მხოლოდ იმპორტიორი მხარე, რომელიც მოქმედებს საკუთარ ადმინისტრაციულ და საკანონმდებლო ფარგლებში. ამ მხარემ წერილობითი ფორმით უნდა წარუდგინოს ექსპორტიორ მხარეს დასაბუთებული ახსნა-განმარტება და შესაბამისი მონაცემები, რომელთა გამოყენება მოხდა ამ მუხლით გათვალისწინებული განსაზღვრებების და გადაწვეტილებების მიღებისას. ეკვივალენტობის აუღიარებლობის, შეჩერების ან გაუქმების შემთხვევაში, იმპორტიორმა მხარემ უნდა აცნობოს ექსპორტიორ მხარეს იმ გარემოებების შესახებ, რომელთა საფუძველზე შეიძლება განხორციელდეს მე-3 პუნქტის მიხედვით განსაზღვრული პროცესის ხელახალი ინიცირება.

8. წინამდებარე შეთანხმების 62-ე მუხლის პირობების დაურღვევლად, იმპორტიორმა მხარემ შეიძლება არ გააუქმოს ან არ შეაჩეროს ეკვივალენტობა, ვიდრე რომელიმე მხარის მიერ შეთავაზებული ახალი ზომები შევა ძალაში.

9. იმ შემთხვევაში, თუ ეკვივალენტობა ოფიციალურად აღიარებულ იქნა იმპორტიორი მხარის მიერ, წინამდებარე შეთანხმების VII დანართის შესაბამისად გამართული კონსულტაციების საფუძველზე, SPS ქვეკომიტეტმა წინამდებარე შეთანხმების 63-ე მუხლით მე-5 პუნქტით განსაზღვრული პროცედურის საფუძველზე უნდა მოახდინოს მხარეებს შორის ვაჭრობაში ეკვივალენტობის აღიარების დეკლარირება. ასეთმა გადაწყვეტილებამ შეიძლება აგრეთვე განაპირობოს ფიზიკური შემოწმების შემცირება საზღვარზე, საწარმოებისთვის სერტიფიკატებისა და პროდუქციის გაყიდვამდე შემოწმების განსაზღვრული პროცედურების გამარტივება.

სტატუსი ეკვივალენტობის აღიარების შესახებ იქნება გაწერილი წინამდებარე შეთანხმების X დანართში.

მუხლი **56**

გამჭირვალობა და ინფორმაციის გაცვლა

1. წინამდებარე შეთანხმების 57-ე მუხლის პირობების დაურღვევლად მხარეები ითანამშრომლებენ, რომ გაიზარდოს მეორე მხარის ოფიციალური კონტროლის სისტემისა და მექანიზმის ორმხრივი გაგება, რომლებიც გამიზნულია ამ შეთანხმების III დანართში ჩამოთვლილი SPS ზომების განხორციელებისათვის, და ასეთი სტრუქტურისა და მექანიზმების ფუნქციონირების თაობაზე. აღნიშნულის მიღწევა შესაძლებელია, მათ შორის, საერთაშორისო აუდიტის ანგარიშების მეშვეობით, თუკი ის კეთდება საჯაროდ და მხარეებს შეუძლიათ გაცვალონ ინფორმაცია ასეთი აუდიტის შედეგებზე ან სხვა შესაბამისი ინფორმაცია.

2. ეკვივალენტობის განსაზღვრის ფარგლებში წინამდებარე შეთანხმების 55-ე მუხლის შესაბამისად, მხარეები განახორციელებენ ერთმანეთის ინფორმირებას შესაბამის სფეროებში საკანონმდებლო ან სხვა პროცედურულ ცვლილებებზე.

თანამშრომლობის აუცილებელი დონე უნდა იქნეს მიღწეული, რათა ხელი შეეწყოს საკანონმდებლო დოკუმენტების გადაცემას ერთ–ერთი მხარის მოთხოვნის საფუძველზე.

ამ მიზნით თითოეული მხარე მეორე მხარეს წარუდგენს საკონტაქტო პირს. მხარეები აგრეთვე შეატყობინებენ ერთმანეთს საკონტაქტო პირების საკითხთან დაკავშირებული ცვლილებების შესახებ.

მუხლი **57**

შეტყობინებები, კონსულტაციები და კომუნიკაციის ხელშეწყობა

1. თითოეული მხარე წერილობით ატყობინებს მეორე მხარეს ორი სამუშაო დღის განმავლობაში საზოგადოების, ცხოველთა ან მცენარეთა ჯანმრთელობისათვის სერიოზული ან მნიშვნელოვანი რისკების თაობაზე, მათ შორის სურსათის კონტროლთან მიმართებაში საგანგებო ვითარებაზე ან სიტუაციებზე, სადაც ნათლად არის განსაზღვრული ჯანმრთელობაზე სერიოზული ზემოქმედების რისკი, რომელიც დაკავშირებულია ცხოველური ან მცენარეული პროდუქტის მოხმარებასთან, კერძოდ:

(a) ნებისმიერი ღონისძიება, რომელიც გავლენას ახდენს წინამდებარე შეთანხმების 5 4-ე მუხლის შესაბამისად განსაზღვრულ რეგიონალიზაციის გადაწყვეტილებებზე;

(b) ცხოველთა ნებისმიერი დაავადებების არსებობა ან განვითარება, რომლებიც ჩამოთვლილია წინამდებარე შეთანხმების IV-A დანართში ან იმ რეგულირებადი მავნებლების არსებობა ან განვითარება, რომლებიც ჩამოთვლილია წინამდებარე შეთანხმების IV-B დანართში;

(c) ეპიდემიოლოგიური მნიშვნელობის შედეგები ან მასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკები ცხოველთა დაავადებებთან ან მავნებლებთან მიმართებაში, რომლებიც არ არიან მოცემული წინამდებარე შეთანხმების IV-A და IV-B დანართებში ან რომელიც არის ცხოველის ახალი დაავადება ან მავნებელი; და

(d) ნებისმიერი დამატებითი ღონისძიება, ძირითადი მოთხოვნების გარდა, ცხოველთა დაავადების, ან მავნებლების კონტროლის ან

აღმოფხვრისთვის, საზოგადოების ჯანდაცვის ან მცენარეთა დაცვისათვის, პროფილაქტიკის პოლიტიკაში ნებისმიერი ცვლილება, მათ შორის ვაქცინაციის პოლიტიკა.

2. შეტყობინებები ხორციელდება წერილობით, წინამდებარე შეთანხმების 5 6-ე მუხლის მე -2 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრული საკონტაქტო პირების მეშვეობით.

წერილობითი შეტყობინება ნიშნავს შეტყობინებას ფოსტით, ფაქსით ან ელფოსტით.

3. როდესაც მხარეს აქვს სერიოზული ეჭვი ადამიანის, ცხოველის ან მცენარის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებულ რისკზე, ამ მხარის მოთხოვნის შესაბამისად კონსულტაციები აღნიშნულ მდგომარეობაზე უნდა დაიწყოს რაც შეიძლება სწრაფად და ნებისმიერ შემთხვევაში მოთხოვნის მიღებიდან არაუგვიანეს 15 სამუშაო დღისა. ასეთ გარემოებებში თითოეული მხარე წარადგენს ამომწურავ ინფორმაციას ვაჭრობაში შეფერხებების თავიდან ასაცილებლად და ორივე მხარისათვის მისაღები გადაწყვეტილების მისაღებად ადამიანის, ცხოველთა და მცენარეთა ჯანმრთელობის დაცვასთან მიმართებაში.

4. მხარის მოთხოვნის შესაბამისად კონსულტაციები ცხოველთა კეთილდღეობაზე უნდა გაიმართოს რაც შეიძლება სწრაფად, მაგრამ შეტყობინების მიღებიდან არაუგვიანეს 20 სამუშაო დღისა. ასეთ გარემოებებში თითოეული მხარე შეეცდება წარადგინოს მოთხოვნილი ინფორმაცია.

5. მხარის მოთხოვნის შესაბამისად კონსულტაციები, როგორც ეს აღნიშნულია მე-3 და მე-4 პუნქტებში, ტარდება ვიდეო ან აუდიო კონფერენციის სახით. მომთხოვნი მხარე უზრუნველყოფს კონსულტაციის ოქმის მომზადებას, რომელიც ოფიციალურად დადასტუდება მხარეების მიერ. აღნიშნულისთვის გამოიყენება წინამდებარე შეთანხმების 56-ე მუხლის მე-2 პუნქტის დებულებები.

6. ორმხრივად დანერგილი სწრაფი განგაშის სისტემა და ადრეული გაფრთხილების მექანიზმი ნებისმიერ ვეტერინარულ და ფიტოსანიტარიულ საგანგებო მდგომარეობაზე ამოქმედდება მოგვიანებით, მას შემდეგ რაც მხარეები შეთანხმდებიან ასეთი მექანიზმის ფუნქციონირების ღონისძიებებზე.

მუხლი **58**

ვაჭრობის პირობები

1. იმპორტის პირობები ეკვივალენტობის აღიარებამდე:

(a) მხარეები თანხმდებიან წინამდებარე შეთანხმების III-A დანართით და III-C (2) და (3) დანართებით განსაზღვრული ნებისმიერი საქონლის იმპორტი დაექვემდებაროს ეკვივალენტობის აღიარებამდე პირობებს. წინამდებარე შეთანხმების 54-ე მუხლის შესაბამისად მიღებული გადაწყვეტილების დაურღვევლად იმპორტიორი მხარის იმპორტის პირობები გამოიყენება ექსპორტიორი მხარის მთელ ტერიტორიაზე. წინამდებარე შეთანხმების ძალაში შესვლის შემდეგ და ამ შეთანხმების 56-ე მუხლის შესაბამისად, იმპორტიორმა მხარემ უნდა შეატყობინოს ექსპორტიორ მხარეს წინამდებარე შეთანხმების III-A და III-C დანართებში მითითებულ საქონელზე თავისი სანიტარული და/ან ფიტოსანიტარული საიმპორტო მოთხოვნები. აღნიშნული ინფორმაცია საჭიროებისამებრ უნდა მოიცავდეს ოფიციალური სერტიფიკატების ან დეკლარაციების ან კომერციული დოკუმენტების ნიმუშებს, რომლებიც დაწესებულია იმპორტიორი მხარის მიერ; და

(b) (i) წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტის „a“ ქვეპუნქტში მითითებული პირობების ცვლილებები ან შეთავაზებული ცვლილებები უნდა შეესაბამებოდნენ SPS შეთანხმებით განსაზღვრულ შესაბამისი შეტყობინების პროცედურებს;

(ii) წინამდებარე შეთანხმების 6 2-ე მუხლის დებულებების დაურღვევლად, იმპორტიორი მხარე ამ მუხლის პირველი პუნქტის „a“ ქვეპუნქტის შესაბამისად შეცვლილი პირობების ძალაში შესვლის თარიღის დადგენისას მხედველობაში მიიღებს მხარეებს შორის ტრანსპორტირებისთვის საჭირო დროს; და

(iii) თუ იმპორტიორი მხარე ვერ შეასრულებს შეტყობინების შესახებ მოთხოვნებს ამ მუხლის პირველი პუნქტის „a“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ის გააგრძელებს იმპორტის პირობების ცვლილების მიღებიდან 30 დღის განმავლობაში იმ სერტიფიკატებით ან მოწმობებით სარგებლობას რომლებიც აკმაყოფილებდა წინა პერიოდის მოთხოვნებს.

2. იმპორტის პირობები ეკვივალენტობის აღიარების შემდეგ

(a) ეკვივალენტობის აღიარებაზე გადაწყვეტილების მიღების თარიღიდან 90 დღის განმავლობაში, როგორც ეს მითითებულია წინამდებარე შეთანხმების 55-ე მუხლის მე-9 პუნქტში, მხარეები მიიღებენ საჭირო საკანონმდებლო და ადმინისტრაციულ ზომებს ეკვივალენტობის აღიარების განსახორციელებლად და ამის საფუძველზე მათ შორის წინამდებარე შეთანხმების III-A და III-C (2)(3) დანართში აღწერილი საქონლით ვაჭრობის დასაშვებად. აღნიშნულ საქონელზე იმპორტიორი მხარის მიერ მოთხოვნილი ოფიციალური სერტიფიკატი ან ოფიციალური დოკუმენტი შეიძლება ჩანაცვლდეს წინამდებარე შეთანხმების IX-B დანართში მოცემული სერტიფიკატით;

(b) იმ სექტორების ან ქვესექტორების საქონლისთვის, რომლებისთვისაც ყველა ზომა არ არის აღიარებული ეკვივალენტურად, ვაჭრობა გრძელდება ამ მუხლის პირველი პუნქტის „a“ პუნქტში მოცემული პირობების დაცვით. ექსპორტიორი მხარის მოთხოვნის შემთხვევაში გამოყენებულ იქნება ამ მუხლის მე-5 პუნქტის დებულებები.

3. აღნიშნული შეთანხმების ძალაში შესვლის დღიდან საქონელი, რომელიც მოცემულია წინამდებარე შეთანხმების III-A და III-C (2) დანართებში, არ საჭიროებს იმპორტის ნებართვას მხარეებს შორის.

4. იმ პირობებისთვის, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ ამ მუხლის პირველი პუნქტის „a“ ქვეპუნქტში მოცემული საქონლით ვაჭრობაზე, ექსპორტიორი მხარის მოთხოვნით მხარეები დაიწყებენ კონსულტაციებს SPS ქვეკომიტეტის მეშვეობით წინამდებარე შეთანხმების 63-ე მუხლის

დებულებების შესაბამისად, იმპორტიორ მხარესთან იმპორტის ალტერნატიულ ან დამატებით პირობებზე შეთანხმების მიზნით. ასეთი ალტერნატიული ან დამატებითი პირობები შეიძლება, საჭიროების შემთხვევაში, ეფუძნებოდეს ექსპორტიორი მხარის ზომებს, რომლებიც

აღიარებული აქვს იმპორტიორ მხარეს როგორც ეკვივალენტური. შეთანხმების შემთხვევაში იმპორტიორი მხარე მიიღებს აუცილებელ საკანონმდებლო და/ან ადმინისტრაციულ ზომებს შეთანხმებული იმპორტის პირობების საფუძველზე იმპორტის დასაშვებად 90 დღის განმავლობაში.

5. საწარმოების სია, წინასწარი აღიარება

(a) წინამდებარე შეთანხმების I II-A დანართის მე-2 ნაწილში მოცემული ცხოველური პროდუქციის იმპორტისას, ექსპორტიორი მხარის მოთხოვნის შემთხვევაში, რომელსაც თან ერთვის შესაბამისი გარანტიები, იმპორტიორი მხარე საწარმოების ინდივიდუალური ინსპექტირების გარეშე პირობითად აღიარებს ექსპორტიორი მხარის ტერიტორიაზე არსებულ გადამამუშავებელ საწარმოებს წინამდებარე შეთანხმების VI.2 დანართის შესაბამისად. ასეთი აღიარება უნდა იყოს წინამდებარე შეთანხმების VI დანართში მოცემული პირობებისა და დებულებების შესაბამისი გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც დამატებითი ინფორმაციაა მოთხოვნილი, იმპორტიორი მხარე შესაბამისი გარანტიებით გამყარებული მოთხოვნის მიღებიდან 30 სამუშაო დღის განმავლობაში მიიღებს ყველა აუცილებელ საკანონმდებლო ან/და ადმინისტრაციულ ზომას აღნიშნულის საფუძველზე იმპორტის დასაშვებად

საწარმოების წინასწარი სიის დამტკიცება უნდა მოხდეს წინამდებარე შეთანხმების VI დანართის დებულებების შესაბამისად.

(b) ამ მუხლის მე-2 პუნქტის „a“ ქვეპუნქტში მოცემული ცხოველური საქონლის იმპორტისას, ექსპორტიორი მხარე მიაწოდებს იმპორტიორ მხარეს იმ საწარმოების სიას, რომლებიც აკმაყოფილებენ იმპორტიორი მხარის მოთხოვნებს

6. მხარის მოთხოვნის შემთხვევაში მეორე მხარე წარმოადგენს საჭირო ახსნა-განმარტებებს და დამადასტურებელ ინფორმაციას იმ განსაზღვრებებსა და გადაწყვეტილებებთან დაკავშირებით, რომლებიც წინამდებარე მუხლშია მოცემული.

მუხლი **59**

სერტიფიცირების პროცედურა

1. სერტიფიცირების პროცედურის, სერტიფიკატისა და სხვა ოფიციალური დოკუმენტების გაცემისათვის მხარეები თანხმდებიან წინამდებარე შეთანხმების IX დანართით განსაზღვრულ პრინციპებზე.

2. ელექტრონული სერტიფიცირების, სერტიფიკატის გაუქმების ან შეცვლის შემთხვევაში, წინამდებარე შეთანხმების 63-ე მუხლის შესაბამისად SPS ქვეკომიტეტმა შეიძლება შეიმუშაოს წესები, რომლებიც უნდა იქნეს დაცული მხარეების მიერ.

3. მხარეები, საჭიროების შემთხვევაში, თანხმდებიან სერტიფიკატების საერთო ნიმუშებზე.

მუხლი **60**

დამოწმება

1. ამ თავის დებულებების ეფექტიანი განხორციელების მიზნით თითოეულ მხარეს უფლება აქვს:

(a) განახორციელოს მეორე მხარის კომპეტენტური ორგანოს ინსპექტირების და სერტიფიცირების სისტემის მთლიანი ან ნაწილობრივი დამოწმება, და/ან საჭიროებისამებრ სხვა ღონისძიების დამოწმება, შესაბამისი საერთაშორისო სტანდარტების, სახელმძღვანელოებისა და კოდექს ალიმენტარიუსის, ცხოველთა ჯანმრთელობის საერთაშორისო ორგანიზაციისა და მცენარეთა დაცვის საერთაშორისო კონვენციის რეკომენდაციების გათვალისწინებით;

(b) მიიღოს ინფორმაცია მეორე მხარისაგან მისი კონტროლის სისტემის შესახებ და იყოს ინფორმირებული ასეთი სისტემით განხორციელებული შემოწმების შედეგებზე, ორივე მხარისთვის მოქმედი კონფიდენციალურობის პირობების დაცვით.

2. ორივე მხარეს უფლება აქვს აცნობოს მესამე მხარეს ამ მუხლის პირველი პუნქტის „a“ ქვეპუნქტში მოცემული შედეგები დამოწმების დამტკიცების შესახებ და გახადოს ისინი საჯარო, ისე, როგორც ეს მოთხოვნილია ორივე მხარისათვის მოქმედ დებულებებში. საჭიროებისამებრ, კონფიდენციალურობის შესახებ დებულებები, რომელიც მოქმედია ორივე მხარისათვის, უნდა იქნეს გათვალისწინებული შედეგების მესამე მხარისათვის გაცნობისას ან/და გასაჯაროებისას.

3. თუ იმპორტიორი მხარე გადაწყვეტს განახორციელოს დამოწმების ვიზიტი ექსპორტიორ მხარესთან, იმპორტიორმა მხარემ აღნიშნულის შესახებ, ექსპორტიორ მხარეს უნდა აცნობოს დამოწმების ვიზიტამდე არანაკლებ 60 სამუშაო დღით ადრე, გამონაკლისია საგანგებო შემთხვევები ან თუ მხარეები სხვაგვარად შეთანხმდებიან. ასეთი ვიზიტის შესახებ ნებისმიერი ცვლილება უნდა შეთანხმდეს მხარეებს შორის.

4. ხარჯები, რომელიც გაწეულია მხარის კომპეტენტური ორგანოს ინსპექტირებისა და სერტიფიცირების სისტემის ან/და სხვა ღონისძიების, მთლიანი ან ნაწილობრივი დამოწმების განხორციელებისთვის, ეკისრება დამოწმების ან ინსპექტირების განმახორციელებელ მხარეს.

5. დამოწმების დამტკიცების შესახებ წერილობითი ოქმის სამუშაო ვერსია უნდა გადაეგზავნოს იქსპორტიორ მხარეს დამოწმების

დასრულებიდან 60 სამუშაო დღის განმავლობაში. ექსპორტიორ მხარეს დამოწმების შესახებ წერილობითი ოქმისპროექტზე კომენტარების გაკეთებისათვის აქვს 45 სამუშაო დღე. ექსპორტიორი მხარის მიერ გაკეთებული კომენტარები თან უნდა დაერთოს და სადაც საჭიროა,

გათვალისწინებული უნდა იქნეს საბოლოო შედეგში. ამასთანავე, დამოწმების პროცესში ადამიანის, ცხოველთა ჯანმრთელობისათვის ან მცენარეების დაცვისათვის მნიშვნელოვანი საფრთხის გამოვლენისას, ექსპორტიორ მხარეს უნდა ეცნობოს ამის შესახებ დაუყოვნებლივ, ნებისმიერ შემთხვევაში დამოწმების დასრულებიდან არაუგვიანეს 10 სამუშაო დღისა.

6. სიცხადისთვის, დამოწმების შედეგებმა შესაძლებელია გავლენა იქონიოს მხარეების ან მხარის მიერ განხორციელებულ ღონისძიებებში, რომლებიც მითითებულია წინამდებარე შეთანხმების 57-ე და 63-ე მუხლებში.

მუხლი **61**

იმპორტის შემოწმება და ინსპექტირების მოსაკრებელი

1. მხარეები თანხმდებიან, რომ იმპორტის შემოწმება, რომელიც ხორციელდება იმპორტიორი მხარის მიერ ექსპორტიორი მხარის საქონლის იმპორტირებისას, უნდა აკმაყოფილებდეს წინამდებარე შეთანხმების VIII დანართის A ნაწილით გათვალისწინებულ პრინციპებს. ასეთი შემოწმების შედეგებმა შესაძლებელია ხელი შეუწყოს წინამდებარე შეთანხმების მე-6 0 მუხლში მოცემულ დამოწმების პროცესს.

2. თითოეული მხარის მიერ დადგენილი იმპორტის ფიზიკური შემოწმების სიხშირე განსაზღვრულია ამ შეთანხმების VIII დანართის B ნაწილში. მხარეს შეუძლია ასეთი შემოწმების სიხშირე შეცვალოს მისი კომპეტენციისა და შიდა მოქმედი კანონმდებლობის ფარგლებში, წინამდებარე შეთანხმების 55-ე და 58-ე მუხლების შესაბამისად მიღწეული პროგრესის შედეგად ან დამოწმებების, კონსულტაციებისა ან ამ შეთანხმებაში გათვალისწინებული სხვა ღონისძიებების გატარების შედეგად. შესაბამისად, 63-ე მუხლით განსაზღვრულმა SPS ქვეკომიტეტმა თავისი გადაწყვეტილებით უნდა შეცვალოს ამ შეთანხმების VIII დანართის B ნაწილი.

3. ინსპექტირების მოსაკრებელი, საჭიროებისამებრ, შეიძლება ფარავდეს მხოლოდ კომპეტენტური ორგანოს მიერ იმპორტის შემოწმებისას გაწეულ ხარჯებს. მოსაკრებელი უნდა დაანაგრიშდეს იმავე საფუძველზე, როგორც ეს ანგარიშდება ადგილობრივი წარმოების ანალოგიური პროდუქტის ინსპექტირებისას.

4. იმპორტიორმა მხარემ ექსპორტიორ მხარეს, მოთხოვნის შემთხვევაში, უნდა აცნობოს ყველა ცვლილების შესახებ, მათ შორის ამ ცვლილებების მიზეზების შესახებ, რომელიც შეეხება იმპორტის შემოწმებებს და ინსპექტირების მოსაკრებელს, ან ასეთი შემოწმების სხვა მნიშვნელოვან ადმინისტრაციულ ცვლილებებს.

5. წინამდებარე შეთანხმების 63-ე მუხლის მიხედვით განსაზღვრული SPS ქვეკომიტეტის მიერ დადგენილი თარიღიდან, მხარეები შეიძლება შეთანხმდნენ პირობებზე, რომლითაც აღიარებენ ერთმანეთის კონტროლს, წინამდებარე შეთანხმების მე-60 მუხლის პირველი პუნქტის „b“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, იმ მიზნით, რომ მიიღონ და ორმხრივად შეამცირონ, სადაც ეს შესაძლებელია, იმპორტის ფიზიკური შემოწმების სიხშირე იმ საქონლისთვის, რომელიც მოცემულია წინამდებარე შეთანხმების 58-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „a“ ქვეპუნქტში.

ზემოაღნიშნული თარიღიდან, მხარეებს შეუძლიათ ორმხრივად აღიარონ ერთმანეთის კონტროლი გარკვეულ საქონელზე და შესაბამისად ამ საქონელზე შეამცირონ ან ჩაანაცვლონ იმპორტის შემოწმება.

მუხლი **62**

დაცვითი ღონისძიებები

1. იმ შემთხვევაში თუ ექსპორტიორი მხარე ახორციელებს ღონისძიებებს თავის ტერიტორიაზე, რათა უზრუნველყოს ნებისმიერი რისკის კონტროლი, რომელიც სერიოზულ საფრთხეს ან რისკს წარმოადგენს ადამიანის, ცხოველის ჯანმრთელობისა და მცენარის სიჯანსაღისთვის, ექსპორტიორმა მხარემ, ამ მუხლის მე-2 პუნქტის პირობების დაურღვევლად, უნდა განახორციელოს ეკვივალენტური ღონისძიებები, იმპორტორ ქვეყანის ტერიტორიაზე საფრთხის ან რისკის წარმოშობის თავიდან ასაცილებლად.

2. ადამიანის, ცხოველის ჯანმრთელობის ან მცენარის დასაცავად იმპორტიორ მხარეს შეუძლია განახორციელოს დროებითი ღონისძიებები. მხარეებს შორის ტვირთის ტრასპორტირებისას, იმპორტიორმა მხარემ უნდა მიიღოს მაქსიმალურად შესაფერისი და თანაზომადი გადაწყვეტილება, რათა თავიდან აიცილოს შეფერებები მხარეთა შორის ვაჭრობაში.

3. მხარე, რომლიც ახორციელებს მე–2 პუნქტით გათვალისწინებული ღონისძიებების მიღებას, ვალდებულია აცნობოს მეორე მხარეს ამის შესახებ, არაუგვიანეს ღონისძიებების მიღებიდან ერთი სამუშაო დღისა. რომელიმე მხარის მოთხოვნისა და ამ შეთანხმების 57-ე მუხლის მე-3 პუნქტში მოცემული დებულებების საფუძველზე, მხარეებმა უნდა გამართონ კონსულტაციები, არსებული მდგომარეობის შესახებ, შეტყობინებიდან 15 სამუშაო დღის განმავლობაში. მხარეებმა, მხედველობაში უნდა მიიღონ კონსულტაციის პერიოდში წარმოდგენილი ნებისმიერი ინფორმაცია და შეეცადონ თავიდან აიცილონ შეფერხებები ვაჭრობაში, საჭიროებისამებრ გაითვალისწინონ წინამდებარე შეთანხმების 57-ე მუხლის მე–3 პუნქტის დებულებებით განსაზღვრული კონსულტაციების შედეგები.

მუხლი **63**

სანიტარული და ფიტოსანიტარული ქვეკომიტეტი

1. SPS ქვეკომიტეტი ამიერიდან დაფუძნებულია. კომიტეტმა უნდა გამართოს შეხვედრა ამ შეთანხმების ძალაში შესვლიდან 3 თვის განმავლობაში, შემდეგ კი ერთ-ერთი მხარის მოთხოვნის საფუძველზე, ან მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. თუ მხარეები შეთანხმდებიან, SPS ქვეკომიტეტის შეხვედრა შესაძლებელია გაიმართოს ვიდეო ან აუდიო კონფერენციის სახით. SPS ქვეკომიტეტმა შესაძლებელია ცალკეული საკითხების დასაოგულიოებლად გაძოიყეხოს კოოესპოხდეხცია.

2. SPS ქვეკომიტეტს უნდა ჰქონდეს შემდეგი ფუნქციები:

(a) ამ თავთან დაკავშირებული ნებისმიერი საკითხის განხილვა;

(b) ამ თავის განხორციელებაზე მონიტორინგი და ყველა იმ საკითხის განხილვა, რომელიც შეიძლება წამოიჭრას მისი განხორციელებისას;

(c) ამ შეთანხმების I II-X დანართების გადახედვა, კერძოდ ამ თავით გათვალისწინებული კონსულტაციებისა და პროცედურების განხორციელებაში მიღწეული პროგრესის კუთხით.

(d) საბოლოოდ განახორციელოს ცვლილებები ამ შეთანხმების I II - X დანართებში, ამ პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტით მოცემული პირობის მიხედვით, ან მოცემული თავით გათვალისწინებული სხვა ფორმით და

(e) ამ პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შემოწმებისათვის მიაწოდოს მოსაზრებები და რეკომენდაციები სხვა ორგანოებს, წინამდებარე შეთანხმების VIII კარით გათვალისწინებული პირობების მიხედვით (ინსტიტუციური, ზოგადი და დასკვნითი დებულებები).

3. მხარეები თანხმდებიან საჭიროებისამებრ შექმნან ტექნიკური სამუშაო ჯგუფები, რომლებიც დაკომპლექტებული იქნება მხარეთა ექსპერტებით. სამუშაო ჯგუფმა უნდა მოახდინოს ამ თავის განხორციელებიდან გამომდინარე ტექნიკური და სამეცნიერო საკითხების იდენტიფიცირება და მოგვარება. დამატებითი ექსპერტიზის საჭიროების შემთხვევაში მხარეებმა შესაძლებელია ჩამოაყალიბონ დროებითი ჯგუფები, მათ შორის სამეცნიერო და ექსპერტთა ჯგუფები. ასეთი დროებითი ჯგუფების წევრობა არ უნდა იყოს შეზღუდული მხარეთა წარმომადგენლობით.

4. SPS ქვეკომიტეტმა რეგულარულად უნდა აცნობოს, ანგარიშების წარდგენის ფორმით, ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს, რომელიც შექმნილია წინამდებარე შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტის საფუძველზე, საკუთარი საქმიანობისა და კომპეტენციის ფარგლებში მიღებული გადაწყვეტილებების შესახებ.

5. SPS ქვეკომიტეტმა პირველივე შეხვედრაზე უნდა დაამტკიცოს თავისი სამუშაო პროცედურები.

6. ნებისმიერი გადაწყვეტილება, რეკომენდაცია, ანგარიში ან სხვა ქმედება განხორციელებული SPS ქვეკომიტეტის ან SPS ქვეკომიტეტის მიერ შექმნილი სხვა ჯგუფის მიერ, დამტკიცებული უნდა იქნეს მხარეთა შორის კონსენსუსის საფუძველზე.

თავი **5**

საბაჟოსა და ვაჭრობის ხელშეწყობა

მუხლი **64**

მიზნები

1. მხარეები აღიარებენ საბაჟოსა და ვაჭრობის ხელშეწყობის მნიშვნელობას ორმხრივ განვითარებად სავაჭრო გარემოში. მხარეები თანხმდებიან გააძლიერონ თანამშრომლობა აღნიშნულ სფეროში, რათა უზრუნველყონ კანონიერი ვაჭრობის განვითარების და ეფექტური კონტროლის განხორციელების მიზნების აღსრულება, როგორც შესაბამისი კანონმდებლობისა და პროცედურების, ასევე შესაბამისი უწყებების ადმინისტრაციული შესაძლებლობების, როგორც მნიშვნელოვანი პრინციპის, გამოყენების გზით.

2. მხარეები აღიარებენ, რომ განსაკუთრებული მნიშვნელობა უნდა მიენიჭოს საჯარო პოლიტიკის ამოცანებს, რომლებიც მოიცავს ვაჭრობის ხელშეწყობას, უსაფრთხოებას, თაღლითობის თავიდან აცილებას და მათ შორის დაბალანსებულ მიდგომას.

მუხლი **65**

კანონმდებლობა და პროცედურები

1. მხარეები თანხმდებიან როგორც ძირითად პრინციპზე, რომ მათი შესაბამისი საბაჟო და ვაჭრობის მარეგულირებელი კანონმდებლობა უნდა იყოს სტაბილური და ყოვლისმომცველი. ასევე დებულებები და პროცედურები უნდა იყოს პროპორციული, გამჭვირვალე, პროგნოზირებადი, არადისკრიმინაციული, მიუკერძოებელი და სრულდებოდეს ეფექტურად და ერთგვაროვნად, აგრეთვე უზრუნველყოს:

(a) ლეგიტიმური ვაჭრობის ხელშეწყობა და დაცვა საკანონმდებლო მოთხოვნების ეფექტური აღსრულების და შესაბამისობის ხარჯზე;

(b) ეკონომიკურ ოპერატორებზე ზედმეტი და დისკრიმინაციული ტვირთის დაკისრების თავიდან აცილება, თაღლითობის თავიდან აცილება და კანონმორჩილების მაღალი დონის მქონე ეკონომიკური ოპერატორების ხელშეწყობა;

(c) საბაჟო დეკლარირებისათვის ერთიანი ადმინისტრაციული დოკუმენტის გამოყენება;

(d) შესაბამისი ზომების გატარება საზღვარზე განხორციელებული საბაჟო პროცედურების ეფექტიანობის გამჭვირვალობის და გამარტივების ზრდისთვის;

(e) საქონლის შეძოტახა, გატახის და გაშვების გაძარტივებისა და ხელშეწყობის ძიხხით, თახაძედროვე საბაჟო ტექხიკის გაძოყენება, რისკის შეფასების, გაფორმების შემდგომი კონტროლის და კომპანიის აუდიტის მეთოდების ჩათვლით;

(f) ყველა ეკონომიკური ოპერატორის კანონმორჩილების დანახარჯების შემცირებისა და პროგნოზირების ზრდისკენ სწრაფვა;

(g) ობიექტური რისკის შეფასების კრიტერიუმებისათვის ზიანის მიყენების გარეშე, იმპორტით, ექსპორტით და ტრანზიტით გადაადგილებულ საქონელთან მიმართებაში არსებული მოთხოვნების და პროცედურების არადისკრიმინაციული ადმინისტრირება;

(h) საბაჟოსა და ვაჭრობის სფეროსთან დაკავშირებული საერთაშორისო ინსტრუმენტების გამოყენება, მსოფლიო საბაჟო ორგანიზაციის (მსო) დროებითი დაშვების შესახებ სტამბულის 1990 წლის კონვენციის, ჰარმონიზებული სისტემის 1983 წლის საერთაშორისო კონვენციის, ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის, გაეროს 1975 წლის TIR კონვენციის, საქონლის სასაზღვრო კონტროლის ჰარმონიზაციის შესახებ 1982 წლის კონვენციის მიერ შემუშავებული ინსტრუმენტების ჩათვლით; ამასთავე საჭიროებიდან გამომდინარე შესაძლებელია მხედველობაში იქნეს მიღებული გლობალური ვაჭრობის ხელშეწყობის და უზრუნველოფის შესახებ მსოფლიო საბაჟო ორგანიზაციის ჩარჩო სტანდარტების;

(i) საბაჟო პროცედურების გამარტივების და ჰარმონიზების შესახებ განახლებული კიოტოს 1973 წლის კონვენციის დებულებების იმპლემენტაციასა და ასახვასთან დაკავშირებული ზომების მიღება;

(j) სატარიფო კლასიფიკაციის და წარმოშობის წესების შესახებ წინასწარი სავალდებულო რეგულაციების უზრუნველყოფა. მხარეები უზრუნველყოფენ რომ გადაწყვეტილება გაუქმდეს ან გაბათილდეს მხოლოდ დაინტერესებული ოპერატორის შეტყობინების შემდეგ და ყველანაირი უკუქმედების ძალის გარეშე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა არასწორი ან არასრული ინფორმაციის საფუძველზე;

(k) არადისკრიმინაციული და ობიექტური კრიტერიუმების მიხედვით უფლებამოსილ მოვაჭრეთათვის გამარტივებული პროცედურების დანერგვა და გამოყენება;

(l) საბაჟო რეგულაციების და პროცედურული მოთხოვნების დარღვევისთვის დაკისრებული ნებისმიერი ჯარიმის თანაზომადობისა და არადისკრიმინაციულობის უზრუნველმყოფი წესების შემოღება, ასევე იმის უზრუნველყოფა, რომ ამ წესების აღსრულებამ არ გამოიწვიოს გაუმართლებელი და უსაფუძვლო შეფერხებები;

(m) სახელმწიფო უწყებების მიერ გაწეული მომსახურებისას გამჭვირვალე, არადისკრიმინაციული და პროპორციული წესების გამოყენება, როცა ეს მომსახურება ასევე ხორციელდება კერძო სექტორის მიერ.

2. სამუშაო მეთოდების გაუმჯობესების, ასევე განხორციელებული ოპერაციების არადისკრიმინაციულობის, გამჭვირვალობის, ეფექტიანობის, კეთილსინდისიერების და ანგარიშვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით, მხარეები:

(a) მიიღებენ შემდგომ ზომებს საბაჟო და სხვა შესაბამისი უწყებების მიერ მოთხოვნილი ინფორმაციისა და დოკუმენტაციის სტანდარტიზაციის, გამარტივებისა და შემცირებისათვის;

(b) საქონლის სწრაფი გაშვებისა და გაფორმების უზრუნველყოფის მიზნით შეძლებისდაგვარად გაამარტივებენ მოთხოვნებსა და ფორმალურ მხარეს;

(c) საბაჟოზე წარდგენილი საქონლის მიმართ, საბაჟო ან სხვა შესაბამისი უწყების მიერ მიღებული ადმინისტრაციული ზომების, გადაწყვეტილებებისა და დადგენილებების გასაჩივრების უფლების გარანტირების მიზნით, უზრუნველყოფენ სწრაფ, ეფექტიან და არადისკრიმინაციულ პროცედურებს. აღნიშნული გასაჩივრების პროცედურები უნდა იყოს ადვილად ხელმისაწვდომი და მათთან დაკავშირებული ნებისმიერი ხარჯი, გასაჩივრების უფლების უზრუნველყოფის მიზნით, უნდა იყოს გონივრული და უწყების მიერ გაწეული ხარჯების შესაბამისი;

(d) მიიღებენ შესაბამის ზომებს, როდესაც სადაო ადმინისტრაციული ზომები, გადაწყვეტილებები და დადგენილებები ექვემდებარება გასაჩივრებას, რათა მოხდეს საქონლის დროული გაშვება, ხოლო გადასახდელების გადახდა გადავადდეს და დაექვემდებაროს, გადახდის უზრუნველმყოფელი ღონისძიებების გატარებას. საჭიროების შემთხვევაში საქონლის გაშვება დაექვემდებარება გარანტიის წარდგენას, როგორიცაა თავდებობა ან დეპოზიტი; და

(e) უზრუნველყოფენ, კონკრეტულად საზღვარზე, კეთილსინდისიერების უმაღლესი სტანდარტების შენარჩუნებას, ამ სფეროს შესაბამის საერთაშორისო კონვენციებსა და ინსტრუმენტებში, კერძოდ, საჭიროებისამებრ მსო-ს განახლებულ არუშას 2003 წლის დეკლარაციაში.

3. მხარეები თანხმდებიან გააუქმონ:

(a) ნებისმიერი მოთხოვნა საბაჟო ბროკერების სავალდებულო გამოყენების შესახებ;

(b) ნებისმიერი მოთხოვნა გადაზიდვამდე წინასწარი შემოწმებისა ან დანიშნულების ადგილზე შემოწმების სავალდებულო გამოყენების შესახებ

4. ტრანზიტთან დაკავშირებით:

(a) ამ შეთანხმების მიზნებისათვის გამოიყენება ტრანზიტის წესები და განმარტებები, რომლებიც განსაზღვრულია ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის დებულებებით, კერძოდ 1994 წლის GATT-ის მე-5 მუხლით, და დაკავშირებული დებულებებით, ვაჭრობის ხელშეწყობასთან დაკავშირებული დოჰას მოლაპარაკებების რაუნდის შედეგად მიღებული განმარტებების და ცვლილებების ჩათვლით. აღნიშნული დებულებები ვრცელდება მაშინაც, როდესაც საქონლის ტრანზიტი იწყება ან მთავრდება მხარის ტერიტორიაზე;

(b) მომავალში საქართველოს საერთო სატრანზიტო სისტემაში[2] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn2) მონაწილეობის გათვალისწინებით, მხარეები შეეცდებიან მათი შესაბამისი საბაჟო სატრანზიტო სისტემების განვითარებადი კავშირის მიღწევას;

(c) ტრანზიტული მოძრაობის ხელშესაწყობად მხარეები უზრუნველყოფენ მათ ტერიტორიაზე არსებულ უწყებებსა და სამსახურებს შორის თანამშრომლობასა და კოორდინაციას. ტრანზიტთან მიმართებაში მხარეები ასევე შეუწყობენ ხელს სახელმწიფო უწყებებისა და კერძო სექტორის თანამშრომლობას.

მუხლი **66**

ურთიერთობები ბიზნესსექტორთან

მხარეები თანხმდებიან:

(a) უზრუნველყონ შესაბამისი კანონმდებლობის და პროცედურების გამჭვირვალობა და საჯაროობა, სადაც შესაძლებელი იქნება ელექტრონული საშუალებებით, და იქონიოს მათი მიღების შესახებ დასაბუთება. გაიმართოს რეგულარული კონსულტაციები და განისაზღვროს გონივრული დროის მონაკვეთი ახალი ან შეცვლილი დებულებების გამოქვეყნებიდან მათ ძალაში შესვლამდე.

(b) საბაჟო და ვაჭრობის საკითხებთან დაკავშირებულ საკანონმდებლო ინიციატივებთან და პროცედურებთან მიმართებაში სავაჭრო წარმომადგენლებთან დროული და რეგულარული კონსულტაციების გამართვის საჭიროებაზე.

(c) გაასაჯაროონ ადმინისტრაციული ხასიათის ინფორმაცია, უწყების მოთხოვნების, საქონლის შეტანის ან გატანის პროცედურების, პორტებსა და სასაზღვრო გამშვებ პუნქტებზე საბაჟო სამსახურების სამუშაო საათებისა და სამუშაო პროცედურების შესახებ, ასევე ინფორმაციის მოსაძიებლად საკონტაქტო ინფორმაცია.

(d) ხელი შეუწყონ ოპერატორებსა და შესაბამის უწყებებს შორის თანამშრომლობას, არადისკრეციული და საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომი პროცედურების მეშვეობით, მათ შორის მსო-ს მიერ გამოქვეყნებულ პროცედურებზე დაყრდნობით; და

(e) უზრუნველყონ, რომ მათი შესაბამისი საბაჟო და საბაჟოსთან დაკავშირებული მოთხოვნები და პროცედურები პასუხობდეს სავაჭრო სექტორის კანონიერ საჭიროებებს, იხელმძღვანელონ საუკეთესო პრაქტიკის მაგალითებით და შეძლებისდაგვარად ნაკლებად შეზღუდონ ვაჭრობა.

მუხლი **67**

მოსაკრებლები და გადასახდელები

1. მხარეები აკრძალავენ იმპორტის ან ექსპორტის გადასახადების და სხვა მოსაკრებლების ეკვივალენტური ეფექტის მქონე ადმინისტრაციულ გადასახდელებს.

2. მხარის საბაჟო უწყების, ან მისი სახელით მოქმედი სხვა უწყების მიერ იმპორტზე ან ექსპორტზე დაკისრებულ ან აღნიშნულთან დაკავშირებულ ყველა სახის მოსაკრებელთან და გადასახდელებთან მიმართებით და წინამდებარე შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) პირველი თავის (ეროვნული რეჟიმი და საქონლის ბაზარზე დაშვება) შესაბამისი დებულებებისათვის ზიანის მიყენების გარეშე:

(a) მოსაკრებლების და გადასახდელების დაკისრება შესაძლებელია მხოლოდ დეკლარანტის მოთხოვნის საფუძველზე, საბაჟო კანონმდებლობით განსაზღვრული სამუშაო პირობების, საათებისა და ადგილებისაგან განსხვავებული პირობებით, საათებში და ადგილებზე გაწეული მომსახურების განხორციელებაზე, ასევე ამ მომსახურებასთან და ასეთი იმპორტის ან ექსპორტის განხორციელებასთან დაკავშირებულ ფორმალურ მხარეებთან დაკავშირებით;

(b) მოსაკრებლების და გადასახდელების ოდენობამ არ უნდა გადააჭარბოს მიწოდებული მომსახურების ხარჯებს;

(c) მოსაკრებლების და გადასახდელების გამოთვლა არ უნდა განხორციელდეს ადვალორულ პრინციპზე დაყრდნობით;

(d) გადასახდელების და მოსაკრებლების შესახებ ინფორმაცია ქვეყნდება ოფიციალურად განსაზღვრული მედია საშუალების მეშვეობით, შესაძლებლობის შემთხვევაში ოფიციალურ ვებ-გვერდზე. აღნიშნული ინფორმაცია უნდა მოიცავდეს მიწოდებულ მომსახურებაზე დაკისრებული გადასახდელის ან მოსაკრებლის მიზნობრიობას, ინფორმაციას პასუხისმგებელი უწყების შესახებ, ინფორმაციას დასაკისრებელი გადასახდელების და მოსაკრებლების შესახებ და როდის და როგორ უნდა განხორციელდეს გადახდა;

(e) ახალი ან შეცვლილი გადასახდელების და მოსაკრებლების დაკისრება არ უნდა განხორციელდეს მანამ, სანამ აღნიშნული ინფორმაცია არ გამოქვეყნდება და არ გახდება ხელმისაწვდომი.

მუხლი **68**

საბაჟო ღირებულების განსაზღვრა

1. მხარეებს შორის ვაჭრობაში, საქონლის საბაჟო ღირებულების განსაზღვრა მოხდება ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის შეთანხმების 1A დანართში აღნიშნული GATT 1994-ის მე-7 მუხლის განხორციელების შეთანხმების დებულებების მიხედვით. მისი დებულებები შესულია ამ შეთანხმებაში და წარმოადგენს მის ნაწილს. მინიმალური საბაჟო ღირებულება არ გამოიყენება.

2. მხარეები ითანამშრომლებენ, რათა მიაღწიონ ერთიან მიდგომას საბაჟო ღირებულებასთან დაკავშირებულ საკითხებთან მიმართებაში.

მუხლი **69**

საბაჟო თანამშრომლობა

მხარეები გააძლიერებენ თანამშრომლობას საბაჟო სფეროში რათა ეფექტიანი კონტროლის, უსაფრთხოების და თაღლითობის თავიდან აცილების უზრუნველყოფასთან ერთად უზრუნველყონ ამ თავში მოყვანილი მიზნების განხორციელება და ვაჭრობის შემდგომი ხელშეწყობა.

ამ თავში აღნიშნული დებულებების დაცვის მიზნით მხარეები, აგრეთვე:

(a) გაცვლიან ინფორმაციას საბაჟო კანონმდებლობის და პროცედურების შესახებ;

(b) განავითარებენ ერთობლივ ინიციატივებს იმპორტის, ექსპორტის და ტრანზიტის პროცედურებთან დაკავშირებით, ისევე როგორც იმუშავებენ ბიზნეს სექტორისათვის ეფექტიანი სერვისის მიწოდების მიმართულებით;

(c) ითანამშრომლებენ საბაჟოს და სხვა ვაჭრობასთან დაკავშირებული პროცედურების ავტომატიზების მიზნით;

(d) საჭიროებისამებრ გაცვლიან ინფორმაციას და მონაცემებს, კონფიდენციალურობისა და პირადი სახის ინფორმაციის დაცვის პრინციპების გათვალისწინებით;

(e) ითანამშრომლებენ საქონლით, მათ შორის თამბაქოს პროდუქტებით, უკანონო სასაზღვრო ვაჭრობასთან ბრძოლის და თავიდან აცილების მიზნით;

(f) გაცვლიან ინფორმაციას ან გამართავენ კონსულტაციებს, იქ სადაც შესაძლებელია, საბაჟო სფეროში ერთიანი პოზიციის ჩამოსაყალიბებლად ისეთ საერთაშორისო ორგანიზაციებში როგორებიცაა, მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაცია, მსო, გაერო, გაერთიანებული ერების კონფერენცია ვაჭრობისა და განვითარების შესახებ და გაეროს ევროპის ეკონომიკური კომისია;

(g) ითანამშრომლებენ ამ შეთანხმების შესაბამისი დებულებების მიხედვით საბაჟოსა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული რეფორმების ხელშეწყობის მიზნით ტექნიკური დახმარების დაგეგმვისა და განხორციელების მიმართულებით;

(h) გაიზიარებენ საბაჟო ოპერაციებთან დაკავშირებულ საუკეთესო პრაქტიკას, კერძოდ რისკის მართვაზე დაფუძნებული საბაჟო კონტროლის სისტემების და ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების დაცვის მიმართულებით, განსაკუთრებით ფალსიფიცირებულ საქონელთან მიმართებაში;

(i) საზღვრის გადაკვეთის პროცესის ხელშეწყობის და კონტროლის გაძლიერების მიზნით, ხელს შეუწყობენ მხარეთა ყველა სასაზღვრო უწყებას შორის კოორდინაციას, სადაც მიზანშეწონილი და შესაძლებელია საზღვრის ერთობლივი მართვის გათვალისწინებით; და

(j) სადაც მიზანშეწონილი და შესაძლებელია, უზრუნველყოფენ სავაჭრო პარტნიორობის პროგრამების და საბაჟო კონტროლის ურთიერთაღიარებას, ვაჭრობის ხელშეწყობის ეკვივალენტური ზომების ჩათვლით.

მუხლი **70**

ადმინისტრაციული ურთიერთდახმარება საბაჟო საკითხებში

წინამდებარე შეთანხმებით, კერძოდ 69-ე მუხლით გათვალისწინებული თანამშრომლობის სხვა ფორმებისათვის ზიანის მიყენების გარეშე, მხარეები უზრუნველყოფენ საბაჟო საკითხებში ადმინისტრაციულ ურთიერთდახმარებას წინამდებარე შეთანხმების საბაჟო საკითხებში

ადმინისტრაციული უფლებამოსილების ფარგლებში II ოქმის დებულებების განსახორციელებლად.

მუხლი **71**

ტექნიკური დახმარება და შესაძლებლობათა განვითარება

ვაჭრობის ხელშეწყობისა და საბაჟო რეფორმების დანერგვის მიზნით მხარეები ითანამშრომლებენ ტექნიკური დახმარებისა და შესაძლებლობათა განვითარების უზრუნველსაყოფად.

მუხლი **72**

საბაჟო ქვეკომიტეტი

1. აღნიშნული შეთანხმებით იქმნება საბაჟო ქვეკომიტეტი. ქვეკომიტეტი ანგარიშვალდებულია ამ შეთანხმების 345-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრული ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობის და თანამშრომლობის ფორუმის წინაშე.

2. ქვეკომიტეტის ფუნქციები მოიცავს რეგულარული კონსულტაციების გამართვას და მონიტორინგს ამ თავის შესრულებასა და ადმინისტრირებაზე, საბაჟო თანამშრომლობის, საზღვართშორისი საბაჟო თანამშრომლობის და მართვის, ტექნიკური დახმარების, წარმოშობის წესების, ვაჭრობის ხელშეწყობის, და საბაჟო სფეროში ადმინისტრაციული ურთიერთდახმარების საკითხების ჩათვლით.

3. საბაჟო ქვეკომიტეტი აგრეთვე უზრუნველყოფს:

(a) წინამდებარე თავისა და I და II ოქმების შესრულებას;

(b) წინამდებარე თავისა და I და II ოქმების განხორციელების მიზნით პრაქტიკული საკითხების, ზომების და გადაწყვეტილებების მიღებას, მათ შორის ინფორმაციის და მონაცემების გაცვლის, საბაჟო კონტროლისა და სავაჭრო პარტნიორობის პროგრამების ურთიერთაღიარების და ორმხრივად შეთანხმებული სარგებლის თაობაზე;

(c) საერთო ინტერესის მქონე საკითხებზე მოსაზრებათა გაზიარებას, გასატარებელი ღონისძიებებისა და მათი გამოყენებისა და განხორციელებისათვის საჭირო რესურსების შესახებ საკითხების ჩათვლით;

(d) საჭიროების შემთხვევაში რეკომენდაციების შემუშავებას; და

(e) შიდა წესების და პროცედურების შემუშავებას.

თავი **6**

დაფუძნება, მომსახურებით ვაჭრობა და ელექტრონული კომერცია

ნაწილი **1**

ზოგადი დებულებები

მუხლი **73**

მიზანი, მოქმედების სფერო და გავრცელება

1. მხარეები, ადასტურებენ რა საკუთარ ვალდებულებებს ვმო-ს შეთანხმების შესაბამისად, ადგენენ საჭირო ზომებს, ნაცვალგების პრინციპით დაფუძნების და მომსახურებით ვაჭრობის თანმიმდევრული ლიბერალიზაციისათვის და თანამშრომლობისათვის ელექტრონული კომერციის სფეროში.

2. წინამდებარე შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-8 თავი (საჯარო შესყიდვები) ეხება საჯარო შესყიდვებს და წინამდებარე თავში არაა განსაზღვრული საჯარო შესყიდვების შესახებ ნებისმიერი სხვა ვალდებულება.

3. სუბსიდიების საკითხს ეხება წინამდებარე შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-10 თავი (კონკურენცია) და ამ თავის დებულებები არ გამოიყენება მხარეების მიერ გაცემული სუბსიდიებისათვის.

4. ამ თავის დებულებების შესაბამისად, თითოეული მხარე იტოვებს უფლებას არეგულიროს და შემოიღოს ახალი რეგულაციები პოლიტიკის ლეგიტიმური მიზნების მიღწევისათვის.

5. მოცემული თავი არ გამოიყენება იმ ღონისძიებების მიმართ, რომლებიც გავლენას ახდენს მხარის დასაქმების ბაზარზე დაშვების მაძიებელ ფიზიკურ პირებზე, ასევე ეს თავი არ ეხება მოქალაქეობასთან, მუდმივ რეზიდენტობასა და დასაქმებასთან დაკავშირებულ ღონისძიებებს.

6. ამ თავით განსაზღვრული არცერთი დებულება არ უნდა ზღუდავდეს მხარეს იმ ღონისძიებების გამოყენებისაგან, რომლებიც არეგულირებს მის ტერიტორიაზე ფიზიკური პირების შესვლას ან მათ დროებით ყოფნას, იმ ღონისძიებების ჩათვლით, რომლებიც აუცილებელია მისი საზღვრების ერთიანობის დასაცავად და მის საზღვრებზე ფიზიკური პირების მოწესრიგებული გადაადგილების უზრუნველსაყოფად, იმის გათვალისწინებით, რომ ეს ღონისძიებები არ გამოიყენება ისეთი სახით, რომ გააბათილოს ან შეამციროს სარგებელი, რომელსაც მხარე იღებს ამ

თავის და წინამდებარე შეთანხმების XI დანართით განსაზღვრული სპეციფიკური ვალდებულებებით.[3]

(file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn3).

მუხლი **74**

ტერმინთა განმარტება

ამ თავის მიზნებისათვის:

(a) „ზომა“ გულისხმობს მხარის მიერ გამოყენებულ ნებისმიერ ზომას კანონის, რეგულაციის, წესის, პროცედურის, გადაწყვეტილების, ადმინისტრაციული ქმედების ან ნებისმიერი სხვა ფორმით;

(b) „მხარის მიერ მიღებული ან გამოყენებული ზომები“ გულისხმობს ზომებს, რომლებიც გამოიყენება:

(i) ცენტრალური, რეგიონული ან ადგილობრივი მთავრობების და ხელისუფლების მიერ; და

(ii) არასამთავრობო ორგანოების მიერ ცენტრალური, რეგიონული და ადგილობრივი მთავრობების ან ხელისუფლების მიერ დელეგირებული უფლებამოსილების შესრულების შემთხვევაში;

(c) „მხარის ფიზიკური პირი“ გულისხმობს საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს მოქალაქეს მათი შესაბამისი კანონმდებლობის თანახმად;

(d) „იურიდიული პირი“ გულისხმობს კანონმდებლობის შესაბამისად, მოგების მიღების ან სხვა მიზნებისათვის შექმნილ ან ორგანიზებულ სახელმწიფო ან კერძო იურიდიულ პირს, კორპორაციის, ტრასტის, პარტნიორობის, ერთობლივი საწარმოს, ინდივიდუალური მეწარმის ან ასოციაციის ჩათვლით;

(e) „მხარის იურიდიული პირი“ გულისხმობს (d) პუნქტით განსაზღვრულ და საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებულ იურიდიულ პირს, რომელსაც გააჩნია იურიდიული მისამართი, ცენტრალური მართვის ან ფაქტობრივი საქმიანობის ადგილი ტერიტორიაზე, იმ მასშტაბითა და პირობებით, რა მასშტაბებითაც გამოიყენებოდა საქართველო-ევროკავშირის შეთანხმება გაერთიანებულ სამეფოსთან მიმართებით მოქმედების უშუალოდ შეწყვეტამდე, გაერთიანებულ სამეფოსთან მიმართებით და ტერიტორიებზე, რომელთა საერთაშორისო ურთიერთობებზე ის არის პასუხისმგებელი[4] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn4) ან საქართველოს ტერიტორიაზე;

თუ ამ იურიდიულ პირს გააჩნია მხოლოდ იურიდიული მისამართი ან ცენტრალური ადმინისტრაცია იმ ტერიტორიაზე, იმ მასშტაბითა და პირობებით, რა მასშტაბებითაც გამოიყენებოდა საქართველო-ევროკავშირის შეთანხმება გაერთიანებულ სამეფოსთან მიმართებით მოქმედების უშუალოდ შეწყვეტამდე, გაერთიანებულ სამეფოსთან მიმართებით და ტერიტორიებზე, რომელთა საერთაშორისო ურთიერთობებზე ის არის პასუხისმგებელი ან საქართველოს ტერიტორიაზე, ის არ განიხილება როგორც საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს იურიდიული პირი, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ მის საქმიანობას აქვს რეალური და უწყვეტი კავშირი საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ეკონომიკასთან;

წინა პუნქტის დებულებების მიუხედავად, გადამზიდავი კომპანიები, რომლებიც დაფუძნებულები არიან საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ფარგლებს გარეთ და კონტროლდებიან საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს მოქალაქეების მიერ, ასევე უნდა სარგებლობდნენ ამ შეთანხმებით, თუ მათი სატრანსპორტო საშუალებები დარეგისტრირებულია საქართველოში ან გაერთიანებულ სამეფოში კანონმდებლობის შესაბამისად და გადაადგილდება საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს დროშის ქვეშ;

(f) მხარის იურიდიული პირის „შვილობილი კომპანია“ გულისხმობს იურიდიულ პირს, რომელიც ეკუთვნის ან კონტროლდება იმ იურიდიული პირის მიერ[5] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn5);

(g) იურიდიული პირის „ფილიალი“ გულისხმობს საქმიანობის ადგილს, რომელსაც თავად არ აქვს დამოუკიდებელი სამართლებრივი სტატუსი, წარმოადგენს მუდმივ დაწესებულებას, როგორიცაა სათაო კომპანიის დანაყოფი, გააჩნია მმართველობის სტრუქტურა და არის მატერიალურად აღჭურვილი მესამე მხარეებთან საქმიანობის წარმოებისათვის, ისე, რომ ამ მესამე მხარეებისთვის ცნობილია, რომ საჭიროების შემთხვევაში შეუძლიათ ჰქონდეთ სამართლებრივი კავშირი სათაო ოფისთან, რომელიც მდებარეობს საზღვარგარეთ, თუმცა, არაა საჭირო პირდაპირი ურთიერთობის დამყარება სათაო ოფისთან, რადგან ფილიალს შეუძლია საქმიანობის წარმოება ადგილზე;

(h) „დაფუძნება“ გულისხმობს:

(i) საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს იურიდიულ პირებთან მიმართებაში, ეკონომიკური საქმიანობის წამოწყების და განხორციელების უფლებას, იურიდიული პირის შექმნის, მათ შორის შესყიდვის გზით და/ან ფილიალის ან წარმომადგენლობის შექმნით საქართველოში ან გაერთიანებულ სამეფოში;

(ii) ფიზიკურ პირებთან მიმართებაში, საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ფიზიკური პირების უფლებას, წამოიწყონ და განახორციელონ ეკონომიკური საქმიანობა, როგორც თვითდასაქმებულებმა და შექმნან მეწარმე სუბიექტები, განსაკუთრებით კომპანიები, რომლებსაც ისინი აკონტროლებენ;

(i) „ეკონომიკური საქმიანობა“ მოიცავს ინდუსტრიულ, კომერციულ და პროფესიულ ხასიათის საქმიანობებს და ხელოსნობა საქმიანობას და არ მოიცავს მთავრობის ფუნქციების შესრულებისათვის განხორციელებულ ღონისძიებებს;

(j) [illegible]

(j) „ღონისძიებები გულისხმობს ეკონომიკური საქმიანობის გაძღოცილებას;

(k) „მომსახურება“ მოიცავს მომსახურებას ნებისმიერ სექტორში, მთავრობის ფუნქციების შესრულებისათვის მიწოდებული მომსახურების გარდა;

(l) „მთავრობის ფუნქციების შესრულებისათვის მომსახურების მიწოდება და სხვა ღონისძიებების გატარება“ მოიცავს მომსახურებას ან ღონისძიებებს, რომლებიც არ ხორციელდება არც კომერციული მიზნებისათვის და არც კონკურენციის პირობებში ერთ ან მეტ ეკონომიკურ ოპერატორთან;

(m) მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდება გულისხმობს მომსახურების მიწოდებას:

(i) ერთი მხარის ტერიტორიიდან მეორე მხარის ტერიტორიაზე (რეჟიმი I); ან

(ii) ერთი მხარის ტერიტორიაზე მეორე მხარის მომხმარებლისათვის (რეჟიმი II);

(n) მხარის „მომსახურების მიმწოდებელი“ გულისხმობს ნებისმიერ ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს, რომელსაც სურს მიაწოდოს ან აწვდის მომსახურებას;

(o) „მეწარმე“ გულისხმობს მხარის ნებისმიერ ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს, რომელსაც სურს განახორციელოს ან ახორციელებს ეკონომიკურ საქმიანობას დაფუძნების გზით.

ნაწილი **2**

დაფუძნება

მუხლი **75**

მოქმედების სფერო

ეს ნაწილი ეხება მხარეების მიერ მიღებულ ან გამოყენებულ ზომებს, რომლებიც გავლენას ახდენს დაფუძნებაზე ეკონომიკური საქმიანობის ყველა სფეროში, გარდა:

(a) ბირთვული მასალების მოპოვება, გადამუშავება და წარმოება [6] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn6);

(b) სამხედრო და საომარი მასალების წარმოება და ვაჭრობა;

(c) აუდიო-ვიზუალური მომსახურება;

(d) ეროვნული საზღვაო კაბოტაჟი [7] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn7), და

(e) ადგილობრივი და საერთაშორისო საჰაერო ტრანსპორტის მომსახურება[8] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn8), რეგულარული ან არარეგულარული და მომსახურება, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება მოძრაობის უფლებების განხორციელებას, გარდა შემდეგი მომსახურებისა:

(i) თვითმფრინავის მოვლისა და შეკეთების მომსახურება, რომლის დროსაც თვითმფრინავი ამოღებულია ექსპლუატაციიდან;

(ii) საჰარეო სატრანსპორტო მომსახურების გაყიდვა და მარკეტინგი;

(iii) კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემის(CRS) მომსახურება;

(iv) სახმელეთო მომსახურება;

(v) აეროპორტის საქმიანობასთან დაკავშირებული მომსახურება .

მუხლი **76**

ეროვნული რეჟიმი და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმი

1. ამ შეთანხმების XI-E დანართში მითითებული დათქმების გათვალისწინებით, საქართველომ, შეთანხმების ძალაში შესვლის მომენტიდან, უნდა მიანიჭოს:

(a) გაერთიანებული სამეფოს შვილობილი კომპანიების, ფილიალების და იურიდიული პირების წარმომადგენლობების დაფუძნებას იმაზე არანაკლებ ხელსაყრელი რეჟიმი, ვიდრე იგი ანიჭებს საკუთარ იურიდიულ პირებს, მათ ფილიალებს და წარმომადგენლობებს ან რომელიმე მესამე ქვეყნის შვილობილ კომპანიებს, ფილიალებსა და წარმომადგენლობებს, რომელიც უფრო უკეთესი იქნება;

(b) საქართველოში გაერთიანებული სამეფოს შვილობილი კომპანიების, ფილიალების და იურიდიული პირების წარმომადგენლობების საქმიანობას, მათი დაფუძნების შემდეგ, იმაზე არანაკლებ ხელსაყრელი რეჟიმი, ვიდრე ანიჭებს საკუთარ იურიდიულ პირებს, მათ ფილიალებს და ხაოჟოძადგეხლობებს ან ოოძელიძე ძესაძე ქვეყნის ძვილობილ კოძაძიებს, ფილიალებსა და ხაოჟოძადგეხლობებს, ოოძელიც უფრო უკეთესი იქნება[9] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn9)

Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn9).

2. ამ შეთანხმების XI-A დანართში მითითებული დათქმების გათვალისწინებით, გაერთიანებული სამეფომ შეთანხმების ძალაში შესვლის მომენტიდან, უნდა მიანიჭოს:

(a) საქართველოს შვილობილი კომპანიების, ფილიალებისა და იურიდიული პირების წარმომადგენლობების დაფუძნებას იმაზე არანაკლებ ხელსაყრელი რეჟიმი, ვიდრე გაერთიანებული სამეფო ანიჭებს საკუთარ იურიდიულ პირებს, მათ ფილიალებს და წარმომადგენლობებს ან რომელიმე მესამე ქვეყნის შვილობილ კომპანიებს, ფილიალებს და წარმომადგენლობებს, რომელიც უფრო უკეთესი იქნება;

(b) გაერთიანებულ სამეფოში საქართველოს შვილობილი კომპანიების, ფილიალებისა და იურიდიული პირების წარმომადგენლობების საქმიანობას, მათი დაფუძნების შემდეგ, იმაზე არანაკლებ ხელსაყრელი რეჟიმი, ვიდრე ანიჭებს საკუთარ იურიდიულ პირებს, მათ ფილიალებს და წარმომადგენლობებს ან რომელიმე მესამე ქვეყნის შვილობილ კომპანიებს, ფილიალებს და წარმომადგენლობებს, რომელიც იქნება უპირატესი[10] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn10).

3. ამ შეთანხმების XI-A და XI-E დანართებში მითითებული დათქმების გათვალისწინებით, მხარეებმა არ უნდა შემოიღონ ახალი რეგულაციები ან ზომები, რომლებიც მათ საკუთარ იურიდიულ პირებთან შედარებით გამოიწვევენ დისკრიმინაციას საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს იურიდიული პირების დაფუძნებასთან მიმართებაში მათ ტერიტორიაზე ან მათ საქმიანობასთან მიმართებაში, დაფუძნების შემდეგ.

მუხლი **77**

გადახედვა

1. დაფუძნების პირობების თანმიმდევრული ლიბერალიზაციის მიზნით, მხარეებმა რეგულარულად უნდა გადახედონ ამ ნაწილის დებულებებს და წინამდებარე შეთანხმების 76-ე მუხლით გათვალისწინებულ დათქმებს, ასევე დაფუძნების გარემოს, საერთაშორისო შეთანხმებებით გათვალისწინებული მათი ვალდებულებების შესაბამისად.

2. პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გადახედვის ფარგლებში, მხარეებმა უნდა შეაფასონ დაფუძნებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი ბარიერი, რომელმაც იჩინა თავი. ამ თავის დებულებების გაღრმავების მიზნით, მხარეებმა, საჭიროების შემთხვევაში, უნდა მოძებნონ შესაბამისი გზები ამ ბარიერების გადასალახად, რაც შეიძლება მოიცავდეს შემდგომ მოლაპარაკებებს, მათ შორის მოლაპარაკებებს ინვესტიციების დაცვასთან და ინვესტორისა და სახელმწიფოს დავების მოგვარების პროცედურებთან დაკავშირებით.

მუხლი **78**

სხვა შეთანხმებები

ეს თავი გავლენას არ ახდენს მხარეების მეწარმეების უფლებებზე, რომლებიც მათ გააჩნიათ ინვესტიციებთან დაკავშირებული ნებისმიერი არსებული ან მომავალი საერთაშორისო შეთანხმებიდან, რომლის მხარესაც წარმოადგენს საქართველო და გაერთიანებული სამეფო.

მუხლი **79**

ფილიალებისა და წარმომადგენლობების მოპყრობის სტანდარტი

1. წინამდებარე შეთანხმების 76-ე მუხლის დებულებები არ ზღუდავს მხარეებს, გამოიყენონ განსაკუთრებული წესები დაფუძნებასთან და მათ ტერიტორიაზე მეორე მხარის იურიდიული პირების ფილიალებისა და წარმომადგენლობების საქმიანობასთან დაკავშირებით, რომლებიც არ არიან დარეგისტრირებულნი პირველი მხარის ტერიტორიაზე. ეს განსხვავებული წესები უნდა იყოს დასაბუთებული იმ ტექნიკური ან სამართლებრივი განსხვავებებით, რომლებიც არსებობს ამ ფილიალებსა და წარმომადგენლობებს და იმ იურიდიული პირების ფილიალებსა და წარმომადგენლობებს შორის, რომლებიც რეგისტრირებულია მხარის ტერიტორიაზე ან ფინანსურ მომსახურებასთან მიმართებაში, გამომდინარეობს გონივრული მიზეზებიდან.

2. განსხვავებული რეჟიმი არ უნდა გასცდეს იმ ფარგლებს, რაც უკიდურესად აუცილებელია სამართლებრივი და ტექნიკური თვალსაზრისით ფინანსური სერვისების კუთხით, გონივრული დასაბუთების საფუძველზე.

ნაწილი **3**

მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდება

მუხლი **80**

მოქმედების სფერო

ეს ნაწილი ეხება მხარეების მიერ გატარებულ ზომებს, რომლებიც გავლენას ახდენს მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდებაზე მომსახურების ყველა სექტორში, გარდა შემდეგისა:

(a) აუდიო-ვიზუალური მომსახურება;

(b) ეროვნული საზღვაო კაბოტაჟი[11] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn11) და,

(c) ადგილობრივი და საერთაშორისო საჰაერო ტრანსპორტის მომსახურება [12] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn12), რეგულარული ან არარეგულარული და მომსახურება, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება მოძრაობის უფლებების განხორციელებას, გარდა შემდეგი მომსახურებისა:

i. თვითმფრინავის მოვლის და შეკეთების მომსახურება, რომლის დროსაც თვითმფრინავი ამოღებულია ექსპლუატაციიდან;

ii. საჰარეო სატრანსპორტო მომსახურების გაყიდვა და მარკეტინგი;

iii. კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემის (CRS) მომსახურება;

iv. სახმელეთო მომსახურება;

v. აეროპორტის საქმიანობასთან დაკავშირებული მომსახურება.

მუხლი **81**

ბაზარზე დაშვება

1. მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდების მეშვეობით ბაზარზე დაშვებასთან მიმართებაში, თითოეულმა მხარემ მეორე მხარის მომსახურებას და მომსახურების მიმწოდებლებს უნდა მიანიჭოს იმაზე არანაკლებ ხელსაყრელი რეჟიმი, ვიდრე ეს არის განსაზღვრული ამ შეთანხმების XI-B და XI-F დანართებში არსებული სპეციფიკური ვალდებულებებით.

2. იმ სექტორებში, სადაც მხარეები იღებენ ბაზარზე დაშვების ვალდებულებებს, მხარეებმა არ უნდა განაგრძონ ან წამოიწყონ შემდეგი ზომების გატარება, არც რეგიონულ საფუძველზე და არც ქვეყნის მთელს ტერიტორიაზე, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ეს არის მოცემული წინამდებარე შეთანხმების XI-B და XI-F დანართებში:

(a) შეზღუდვები მომსახურების მიმწოდებლების რაოდენობაზე, რაოდენობრივი კვოტების, მონოპოლიების, მომსახურების ექსკლუზიური მიმწოდებლების ან ეკონომიკური საჭიროებების ტესტის მოთხოვნების ფორმით;

(b) შეზღუდვები მომსახურებასთან დაკავშირებული გარიგებების ან აქტივების მთლიან ღირებულებაზე, რაოდენობრივი კვოტების ან ეკონომიკური საჭიროებების ტესტის მოთხოვნის ფორმით;

(c) შეზღუდვები მომსახურების ოპერაციების მთლიან რაოდენობაზე ან წარმოებული მომსახურების მთლიან რაოდენობაზე, გამოსახულს დადგენილ რაოდენობრივ ერთეულებში კვოტების ან ეკონომიკური საჭიროებების ტესტის მოთხოვნის ფორმით.

მუხლი **82**

ეროვნული რეჟიმი

1. შეთანხმების XI-B და XI-F დანართებში მოცემულ სექტორებში, სადაც ბაზარზე დაშვების ვალდებულებები გაწერილია და ექვემდებარება მოცემულ საერთო და საკვალიფიკაციო პირობებს, თითოეულმა მხარემ ყველა ღონისძიებაზე, რომელიც გავლენას ახდენს მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდებაზე, მეორე მხარის მომსახურებასა და მომსახურების მიმწოდებლებს უნდა მიანიჭოს იმაზე არანაკლებ ხელსაყრელი რეჟიმი, ვიდრე ის ანიჭებს საკუთარ მსგავს მომსახურებასა და მომსახურების მიმწოდებლებს.

2. მხარემ შეიძლება შეასრულოს პირველი პუნქტით განსაზღვრული მოთხოვნები მეორე მხარის მომსახურებისთვის ან მომსახურების მიმწოდებლებისათვის ფორმალურად იდენტური ან ფორმალურად განსხვავებული რეჟიმის მინიჭებით, იმასთან შედარებით, რასაც ის ანიჭებს საკუთარ მსგავს მომსახურებას და მომსახურების მიმწოდებლებს.

3. ფორმალურად იდენტური ან ფორმალურად განსხვავებული რეჟიმი უნდა ჩაითვალოს ნაკლებ ხელსაყრელად, თუ ის ცვლის კონკურენციის პირობებს ერთი მხარის მომსახურების ან მომსახურების მიმწოდებლების სასარგებლოდ, მეორე მხარის მსგავს მომსახურებასთან ან მომსახურების მიმწოდებლებთან შედარებით.

4. ამ მუხლით განსაზღვრული სპეციფიკური ვალდებულებები არ უნდა იქნეს გაგებული ისე, რომ ნებისმიერ მხარეს მოეთხოვოს კონკურენციის არსებული შეზღუდვიდან გამომდინარე შედეგების ანაზღაურება, რომელიც განპირობებულია შესაბამისი მომსახურების და მომსახურების მიმწოდებლების უცხოური ხასიათით.

მუხლი **83**

ვალდებულებების ჩამონათვალი

ბაზარზე დაშვებისა და ეროვნული რეჟიმის შეზღუდვები, რომელიც ვრცელდება მეორე მხარის მომსახურებასა და მომსახურების მიმწოდებლებზე, ამ ნაწილისა და შესაბამისი ვალდებულებების შესაბამისად თითოეული მხარის მიერ ლიბერალიზებულ სექტორებში, განსაზღვრულია ვალდებულებების ჩამონათვალში, რომელიც მოცემულია წინამდებარე შეთანხმების XI-B და XI-F დანართებში.

მუხლი **84**

გადახედვა

მხარეებს შორის მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდების თანმიმდევრული ლიბერალიზაციის მიზნით, ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე- 3

პუნქტით განსაზღვრულმა ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმმა რეგულარულად უნდა გადახედოს ამ შეთანხმების 8 3-ე მუხლით განსაზღვრული ვალდებულებების ჩამონათვალს. გადახედვისას გათვალისწინებული უნდა იყოს წინამდებარე შეთანხმების 1 17-ე მუხლი და მისი გავლენა მხარეებს შორის მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდებაზე არსებული ბარიერების გაუქმებაზე.

ნაწილი **4**

ფიზიკური პირების დროებითი წარმომადგენლობა საქმიანი მიზნებისთვის

მუხლი **85**

მოქმედების სფერო და ტერმინთა განმარტება

1. ეს ნაწილი ეხება მხარეების მიერ გატარებულ ზომებს მათ ტერიტორიებზე ძირითადი პერსონალის, სტაჟიორების, ბიზნესის გამყიდველების, საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლების და დამოუკიდებელი პროფესიონალების შესვლასთან და დროებით ყოფნასთან დაკავშირებით, წინამდებარე შეთანხმების 76-ე მუხლის მე-5 პუნქტის შესაბამისად.

2. ამ ნაწილის მიზნებისათვის:

(a) „ძირითადი პერსონალი“ გულისხმობს ერთი მხარის იურიდიულ პირში, გარდა არამომგებიანი ორგანიზაციისა, დასაქმებულ ფიზიკურ პირებს, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან დაფუძნებაზე ან მეწარმე სუბიექტის კონტროლზე, ადმინისტრირებასა და საქმიანობაზე. „ძირითადი პერსონალი“ მოიცავს „ბიზნეს ვიზიტორებს“ დაფუძნების მიზნებისათვის და „კორპორაციის შიგნით გადაადგილებულ პირებს“.

(i) „ბიზნესვიზიტორები“ დაფუძნების მიზნებისათვის გულისხმობს ფიზიკურ პირებს, რომლებიც მუშაობენ მაღალ თანამდებობაზე და პასუხისმგებელნი არიან მეწარმე სუბიექტის დაფუძნებაზე. ისინი არ სთავაზობენ ან უწევენ ვინმეს მომსახურებას, აგრეთვე არ ერთვებიან სხვა რაიმე სახის ეკონომიკურ საქმიანობაში, გარდა იმისა, რაც საჭიროა დაფუძნების მიზნებისათვის. ისინი არ იღებენ ანაზღაურებას მიმღებ მხარეში არსებული წყაროდან.

(ii) „კორპორაციის შიგნით გადაადგილებული პირები“ გულისხმობს ფიზიკურ პირებს, რომლებიც დასაქმებულები არიან იურიდიულ პირში ან იყვნენ მისი პარტნიორები არანაკლებ 1 წლის განმავლობაში და რომლებიც დროებით არიან მივლენილები მეწარმე სუბიექტში, რომელიც შეიძლება იყოს მეორე მხარის ტერიტორიაზე საწარმოს/იურიდიული პირის შვილობილი კომპანია, ფილიალი ან სათავო კომპანია. აღნიშნული ფიზიკური პირი უნდა მიეკუთვნებოდეს ერთ-ერთ შემდეგ კატეგორიას:

(1) მენეჯერები: იურიდიულ პირში მაღალ თანამდებობაზე მომუშავე პირები, რომლებსაც ზოგად ზედამხედველობას ან მართვას უწევს დირექტორთა საბჭო ან აქციათა მფლობელები ან მათი ეკვივალენტური სტრუქტურა, და ამავე დროს ეს პირები ახორციელებენ მეწარმე სუბიექტის მართვას, რაც მოიცავს:

- მეწარმე სუბიექტის, დეპარტამენტის ან ქვედანაყოფის მართვას;
- სხვა ზედამხედველების, პროფესიონალების ან მაღალი თანამდებობის პირების საქმიანობის ზედამხედველობას ან კონტროლს; და
- პერსონალურ უფლებამოსილებას სამსახურში აყვანაზე ან გაშვებაზე, ან რეკომენდაციის გაწევას სამსახურში აყვანაზე, გაშვებაზე ან პერსონალთან დაკავშირებულ სხვა ქმედებებზე;

(2) სპეციალისტები: იურიდიულ პირში მომუშავე პირები, რომლებსაც გააჩნიათ მეწარმე სუბიექტის წარმოების, კვლევებისათვის საჭირო მოწყობილობების, ტექნიკის, პროცესების, პროცედურების ან მართვის შესაბამისი ცოდნა. ამგვარი ცოდნის შეფასებისას, მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული არა მხოლოდ მოცემული მეწარმე სუბიექტისთვის აუცილებელი სპეციფიკური ცოდნა, არამედ ის ფაქტიც, აქვს თუ არა პირს კვალიფიკაციის მაღალი დონე გარკვეული ტიპის სამუშაოსთან ან ვაჭრობასთან მიმართებაში, რომელიც მოითხოვს სპეციფიკურ ტექნიკურ განათლებას, მათ შორის აკრედიტებული პროფესიის წევრობას.

(b) „სტაჟიორები“ გულისხმობს ერთი მხარის იურიდიული პირის ან მისი ფილიალის მიერ არანაკლებ ერთი წლის ვადით დასაქმებულ ფიზიკურ პირებს, რომლებიც ფლობენ უნივერსიტეტის დიპლომს და არიან დროებით მივლენილები მეორე მხარეში ამ იურიდიული პირის მიერ დაფუძნებულ მეწარმე სუბიექტში, კარიერული განვითარების მიზნით ან ბიზნესის ტექნიკაში ან მეთოდებში ტრენინგის მიღების მიზნით[13] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn13).

(c) „ბიზნესის გამყიდველები“[14] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn14) გულისხმობს ერთი მხარის მომსახურების ან საქონლის მიმწოდებლის წარმომადგენელ ფიზიკურ პირებს, რომელთაც სურთ შესვლა და დროებითი ყოფნა მეორე მხარის ტერიტორიაზე მომსახურების ან საქონლის გაყიდვაზე მოლაპარაკებების წარმოების მიზნით, ან ამ მიმწოდებლისთვის მომსახურების ან საქონლის გაყიდვაზე ხელშეკრულების დადების მიზნით. ისინი არ ერთვებიან საზოგადოებისათვის პირდაპირ მიყიდვაში, არ ღებულობენ ანაზღაურებას მიმღებ მხარეში არსებული წყაროდან და არ წარმოადგენენ კომისიის აგენტებს.

(d) „საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები“ გულისხმობს ფიზიკურ პირებს, დასაქმებულებს ერთი მხარის იურიდიულ პირში, რომლებიც თავის მხრივ არ წარმოადგენს პერსონალის დასაქმების ან მომსახურების მიწოდების სააგენტოს და არ მოქმედებს ასეთი სააგენტოს მეშვეობით, ეს იურიდიული პირი არ არის დაფუძნებული მეორე მხარის ტერიტორიაზე და გაფორმებული აქვს რეალური კონტრაქტი მეორე

მხარის საბოლოო მომხმარებლისათვის მომსახურების მიწოდებისათვის, რაც მოითხოვს მისი დასაქმებულების მეორე მხარეში დროებით ყოფნას მომსახურების მიწოდებისათვის კონტრაქტის შესრულების მიზნით.

(e) „დამოუკიდებელი პროფესიონალები“ გულისხმობს ისეთ ფიზიკურ პირებს, რომლებიც ჩართულები არიან მომსახურების მიწოდებაში და დაფუძნებულები არიან თვითდასაქმებულის ფორმით ერთ-ერთ მხარეში, არ არიან დაფუძნებულები მეორე მხარეში და გაფორმებული აქვთ რეალური კონტრაქტი (გარდა პერსონალის დასაქმების ან მომსახურების მიწოდების სააგენტოს მეშვეობით გაფორმებული კონტრაქტებისა) მეორე მხარეში საბოლოო მომხმარებლისათვის მომსახურების მიწოდების მიზნით, რომელიც მოითხოვს მათ დროებით ყოფნას ამ მხარეში მომსახურების მიწოდებისათვის კონტრაქტის შესრულების მიზნით.

(f) „კვალიფიკაციები“ გულისხმობს დიპლომებს, სერტიფიკატებს ან (ფორმალური კვალიფიკაციის დამადასტურებელ) სხვა დოკუმენტებს, რომლებიც გაცემულია კანონმდებლობით, მარეგულირებელი ან ადმინისტრაციული წესით განსაზღვრული უწყების მიერ და ადასტურებს პროფესიული ტრენინგის წარმატებით დასრულებას.

მუხლი **86**

ძირითადი პერსონალი და სტაჟიორები

1. იმ სექტორებში, სადაც ვალდებულება აღებულია ამ თავის მე-2 ნაწილის (დაფუძნება) და ამ შეთანხმების XI-A და XI-E დანართებით ან, ამ შეთანხმების XI-C და XI-G დანართებით განსაზღვრული დათქმების შესაბამისად, თითოეულმა მხარემ უნდა დართოს ნება მეორე მხარის მეწარმეებს, რომ მათ, მათ მიერ დაფუძნებულ მეწარმე სუბიექტში დაასაქმონ ამ მეორე მხარის ფიზიკური პირები, სადაც, ეს დასაქმებულები წარმოადგენენ ძირითად პერსონალს ან სტაჟიორებს, წინამდებარე შეთანხმების 85-ე მუხლის შესაბამისად. ძირითადი პერსონალის ან სტაჟიორების დროებითი შემოსვლა და დროებითი ყოფნა შესაძლებელია პერიოდით, რომელიც არ აღემატება 3 წელიწადს კორპორაციის შიგნით გადაადგილებული პირებისათვის, 90 დღეს ნებისმიერ 12-თვიან პერიოდში ბიზნეს ვიზიტორებისათვის დაფუძნების მიზნით და 1 წელიწადს სტაჟიორებისათვის.

2. ყველა იმ სექტორებში, სადაც ვალდებულება აღებულია მოცემული თავის მე-2 ნაწილის (დაფუძნება) შესაბამისად, ის ზომები, რომლებსაც არ იყენებს ან არ იღებს მხარე რეგიონული დაყოფის საფუძველზე და მთელს ტერიტორიაზე, როცა სხვაგვარად არ არის განსაზღვრული წინამდებარე შეთანხმების XI-C და XI-G დანართებით, განიხილება, როგორც შეზღუდვები მეწარმის მიერ დასასაქმებელი ფიზიკური პირების საერთო რაოდენობაზე, რომლებიც წარმოადგენენ ძირითად პერსონალს და სტაჟიორებს კონკრეტულ სექტორებში, რაოდენობრივი კვოტის ან ეკონომიკური საჭიროებების ტესტის მოთხოვნის ფორმით, და აგრეთვე დისკრიმინაციულ შეზღუდვებად.

მუხლი **87**

ბიზნესის გამყიდველები

იმ სექტორებში, სადაც ვალდებულება აღებულია ამ თავის მე-2 ნაწილის (დაფუძნება) ან მე-3 ნაწილის (საზღვრებს გარეთ მიწოდება) და ამ შეთანხმების XI-A, XI-E დანართებით და XI-B და XI-F დანართებით განსაზღვრული დათქმების შესაბამისად, თითოეულმა მხარემ უნდა დართოს ნება ბიზნესის გამყიდველებს, შემოვიდნენ და დროებით დარჩნენ არაუმეტეს 90 დღის განმავლობაში ნებისმიერ 12-თვიან პერიოდში.

მუხლი **88**

საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები

1. მხარეები ადასტურებენ მათ ვალდებულებებს, რომლებიც გამომდინარეობს გენერალური შეთანხმებიდან მომსახურებით ვაჭრობის შესახებ (GATS), საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლების შესვლასთან და დროებით ყოფნასთან მიმართებაში. ამ შეთანხმების XI-D და XI-H დანართების შესაბამისად, თითოეულმა მხარემ უნდა დართოს ნება მეორე მხარის საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლებს, მიაწოდონ მომსახურება მათ ტერიტორიაზე, ამ მუხლის მე-2 პუნქტში მითითებული პირობების გათვალისწინებით.

2. მხარეების მიერ აღებული ვალდებულებები ექვემდებარება შემდეგ პირობებს:

(a) ფიზიკური პირები, როგორც იმ იურიდიული პირის დასაქმებულები, რომელმაც მიიღო მომსახურების კონტრაქტი არაუმეტეს 12 თვის ვადით, დროებით უნდა იყვნენ ჩართულები მომსახურების მიწოდებაში;

(b) ფიზიკურმა პირებმა, რომლებიც შედიან მეორე მხარეში, უნდა შესთავაზონ მომსახურება როგორც იურიდიული პირის დასაქმებულებმა, რომელიც აწვდის მომსახურებას მეორე მხარეში, შესვლისათვის განაცხადის წარდგენამდე არანაკლებ 1 წლის განმავლობაში. ამასთან ერთად, მეორე მხარეში შესვლისათვის განაცხადის წარდგენის მომენტისათვის, ფიზიკურ პირებს უნდა გააჩნდეთ არანაკლებ სამწლიანი პროფესიული გამოცდილება[15] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn15) საქმიანობის იმ სექტორში, რომელიც კონტრაქტის საგანს წარმოადგენს;

(c) ფიზიკურ პირებს, რომლებიც შედიან მეორე მხარეში, უნდა გააჩნდეთ:

i) [illegible] [16] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn16) ცოდნის დამადასტურებელი კვალიფიკაცია და

ii) პროფესიული კვალიფიკაცია, სადაც ის არის მოთხოვნილი საქმიანობის განხორციელებისათვის იმ მხარის კანონების, რეგულაციების ან სამართლებრივი მოთხოვნების შესაბამისად, რომელშიც ხდება მომსახურების მიწოდება;

(d) ფიზიკურმა პირმა არ უნდა მიიღოს ანაზღაურება მეორე მხარეში მომსახურების მიწოდებისათვის, გარდა მისი დამსაქმებელი იურიდიული პირისაგან მიღებული ანაზღაურებისა.

(e) ფიზიკური პირის მხარეში შესვლა და დროებითი ყოფნა არ უნდა აღემატებოდეს სულ ექვსთვიან პერიოდს ნებისმიერი 12 თვის განმავლობაში ან კონტრაქტის მოქმედების ვადას, რომელიც უფრო ნაკლები იქნება;

(f) ამ მუხლის დებულებებით განსაზღვრული დაშვება უკავშირდება მხოლოდ კონტრაქტით განსაზღვრულ მომსახურებას და არ გულისხმობს იმ მხარის პროფესიული წოდების გამოყენებას, რომელშიც ხდება მომსახურების მიწოდება;

(g) მომსახურების კონტრაქტით განსაზღვრულ პირთა რაოდენობა არ უნდა იყოს იმაზე მეტი, ვიდრე საჭიროა კონტრაქტის შესრულებისათვის, როგორც ეს შეიძლება მოთხოვნილი იყოს იმ მხარის კანონებით, რეგულაციებით ან სხვა სამართლებრივი მოთხოვნებით, რომელშიც ხდება მომსახურების მიწოდება.

მუხლი **89**

დამოუკიდებელი პროფესიონალები

1. ამ შეთანხმების XI-D და XI-H დანართების შესაბამისად, მხარეებმა უნდა დართონ ნება მათ ტერიტორიაზე მეორე მხარის დამოუკიდებელ პროფესიონალებს მომსახურების მიწოდებაზე, ამ მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული პირობების გათვალისწინებით.

2. მხარეების მიერ აღებული ვალდებულებები ექვემდებარება შემდეგ პირობებს:

(a) ფიზიკური პირები დროებით უნდა იყვნენ ჩართულები მომსახურების მიწოდებაში, როგორც მეორე მხარეში თვითდასაქმებულები და უნდა გააჩნდეთ მომსახურების კონტრაქტი, რომლის ხანგრძლივობა არ აღემატება 12 თვეს;

(b) ფიზიკური პირები მეორე მხარეში შესვლისათვის განაცხადის წარდგენის მომენტისათვის უნდა ფლობდნენ არანაკლებ ექვსწლიან პროფესიულ გამოცდილებას საქმიანობის იმ სექტორში, რომელიც კონტრაქტის საგანს წარმოადგენს;

(c) ფიზიკურ პირებს, რომლებიც შედიან მეორე მხარეში, უნდა გააჩნდეთ:

(i) უნივერსიტეტის დიპლომი ან შესაბამისი დონის[17] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn17) ცოდნის დამადასტურებელი კვალიფიკაცია და

(ii) პროფესიული კვალიფიკაცია, სადაც ის არის მოთხოვნილი საქმიანობის განხორციელებისათვის იმ მხარის კანონების, რეგულაციების ან სამართლებრივი მოთხოვნების შესაბამისად, სადაც ხდება მომსახურების მიწოდება;

(d) (d) ფიზიკური პირის მხარეში შესვლა და დროებითი ყოფნა არ უნდა აღემატებოდეს მთლიან ექვსთვიან პერიოდს ნებისმიერ 12-თვიან პერიოდში ან კონტრაქტის მოქმედების ვადას, რომელიც უფრო ნაკლები იქნება;

(e) (e) ამ მუხლის დებულებებით განსაზღვრული დაშვება უკავშირდება მხოლოდ კონტრაქტით განსაზღვრულ მომსახურებას და არ გულისხმობს იმ მხარის პროფესიული წოდების გამოყენებას, რომელშიც ხდება მომსახურების განხორციელება.

ნაწილი **5**

საკანონმდებლო რეგულირება

ქვენაწილი **1**

შიდა რეგულირება

მუხლი **90**

მოქმედების სფერო და ტერმინთა განმარტება

1. შემდეგი წესები მოქმედებს მხარეების მიერ გამოყენებულ ზომებზე, რომელიც უკავშირდება ლიცენზირების მოთხოვნებსა და პროცედურებს, საკვალიფიკაციო მოთხოვნებსა და პროცედურებს, რომლებიც გავლენას ახდენს:
(a) მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდებაზე;

(b) მათ ტერიტორიაზე იურიდიული და ფიზიკური პირების დაფუძნებაზე, ამ შეთანხმების 74-ე მუხლის მე-9 პუნქტის შესაბამისად; და

(c) მათ ტერიტორიაზე ფიზიკური პირების კატეგორიების დროებით ყოფნაზე, ამ შეთანხმების 8 5-ე მუხლის მე-2 პუნქტის ა-ე ქვეპუნქტების შესაბამისად.

2. მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდების შემთხვევაში, ეს წესები უნდა გავრცელდეს მხოლოდ იმ სექტორებზე, რომლებზეც მხარეებმა აიღეს სპეციფიკური ვალდებულებები და იმ მასშტაბით, რომლითაც ეს სპეციფიკური ვალდებულებები ვრცელდება ამ შეთანხმების XI-B და XI-F დანართების შესაბამისად. დაფუძნების შემთხვევაში, ეს წესები არ უნდა გავრცელდეს სექტორებზე იმ მასშტაბით, როგორც ეს არის განსაზღვრული შესაბამისი დათქმებით ამ შეთანხმების XI-A და XI-E დანართების შესაბამისად. ფიზიკური პირების დროებითი წარმომადგენლობის შემთხვევაში, ეს წესები არ ვრცელდება სექტორებზე იმ მასშტაბით, როგორც ეს არის განსაზღვრული შესაბამისი

დათქმებით ამ შეთანხმების XI-C, XI-D, XI-G და XI-H დანართების შესაბამისად.

3. ეს წესები არ უნდა გამოიყენებოდეს ზომების მიმართ, იმის გათვალისწინებით, რომ ისინი წარმოადგენენ შეზღუდვებს ამ შეთანხმების შესაბამისი დანართების მიხედვით.

4. ამ ნაწილის მიზნებისათვის:

(a) „ლიცენზირების მოთხოვნები“ წარმოადგენს არსებით მოთხოვნებს, განსხვავებულს საკვალიფიკაციო მოთხოვნებისაგან, რომლებთანაც ფიზიკური ან იურიდიული პირი ვალდებულია იყოს შესაბამისობაში, რათა მიიღოს, შეცვალოს ან განაახლოს ავტორიზაცია საქმიანობის განსახორციელებლად, როგორც განსაზღვრულია პირველი პუნქტის (a) – (c) ქვეპუნქტებში.

(b) „ლიცენზირების პროცედურები“ წარმოადგენს ადმინისტრაციულ ან პროცედურულ წესებს, რომლებიც ფიზიკურმა ან იურიდიულმა პირმა, რომელსაც სურს ავტორიზაციის მიღება, მათ შორის ლიცენზიის შეცვლა ან განახლება საქმიანობის განხორციელების მიზნით, განსაზღვრული პირველი პუნქტის (a) – (c) ქვეპუნქტებში, უნდა დაიცვას, რათა დაადასტუროს ლიცენზიის მოთხოვნებთან შესაბამისობა.

(c) „საკვალიფიკაციო მოთხოვნები“ გულისხმობს იმ ძირითად მოთხოვნებს, რომელიც უკავშირდება სერვისის მიწოდებისათვის საჭირო ფიზიკური პირის კომპეტენციას და რომლის ჩვენებაც საჭიროა მომსახურეობის მიწოდებისათვის ავტორიზაციის მოსაპოვებლად.

(d) „საკვალიფიკაციო პროცედურები“ წარმოადგენს ადმინისტრაციულ ან პროცედურულ წესებს, რომლებიც ფიზიკურმა პირმა უნდა დაიცვას, რათა დაამტკიცოს მისი საკვალიფიკაციო მოთხოვნებთან შესაბამისობა მომსახურების მიწოდებისათვის საჭირო ავტორიზაციის ნებართვის მოსაპოვებლად.

(e) „კომპეტენტური ორგანო“ მოიცავს ნებისმიერ ცენტრალურ, რეგიონულ ან ადგილობრივ მთავრობებს და ხელისუფლებას ან არასამთავრობო ორგანოს ცენტრალური ან რეგიონული ან ადგილობრივი მთავრობების ან ხელისუფლების მიერ დელეგირებული უფლებამოსილების შემსრულებელს, რომელიც იღებს გადაწყვეტილებას მომსახურების მიწოდებისათვის ავტორიზაციის გაცემაზე მათ შორის მომსახურების გარდა სხვა ეკონომიკურ საქმიანობისთვის დაფუძნების ან დაფუძნებისათვის საჭირო ავტორიზაციის გაცემასთან დაკავშირებით.

მუხლი **91**

ლიცენზირებისა და კვალიფიკაციის პირობები

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ლიცენზირების მოთხოვნებთან და პროცედურებთან, საკვალიფიკაციო მოთხოვნებთან და პროცედურებთან დაკავშირებული ღონისძიებები დაეფუძნოს კრიტერიუმებს, რომლებიც ხელს უშლის კომპეტენტურ ორგანოებს თვითნებური ფორმით გამოიყენონ საკუთარი ძალაუფლება შეფასების დროს.

2. პირველ პუნქტში დასახელებული კრიტერიუმები უნდა იყოს:

(a) საჯარო პოლიტიკის მიზნების თანაზომადი;

(b) ნათელი და ცალსახა;

(c) ობიექტური;

(d) წინასწარ დადგენილი;

(e) საზოგადოებისთვის წინასწარ ცნობილი;

(f) გამჭვირვალე და ხელმისაწვდომი.

3. ავტორიზაცია ან ლიცენზია უნდა გაიცეს მაშინვე, როცა შესაბამისი გამოკვლევის საფუძველზე დადგენილია, რომ ავტორიზაციის ან ლიცენზიის მიღების პირობები იქნა დაკმაყოფილებული.

4. თითოეულმა მხარემ უნდა გამოიყენოს ან შექმნას სასამართლო, საარბიტრაჟო ან ადმინისტრაციული ორგანოები ან პროცედურები, რომლებიც დაზარალებული მეწარმეების ან მომსახურების მიმწოდებლების მოთხოვნის საფუძველზე, განახორციელებენ დაფუძნებაზე, საზღვრებს გარეთ მომსახურების მიწოდებაზე ან საქმიანი მიზნებისათვის ფიზიკური პირების დროებით წარმომადგენლობაზე გავლენის მქონე ადმინისტრაციული გადაწყვეტილებების დაუყოვნებლივ განხილვას და იქ, სადაც გამართლებულია, გაითვალისწინონ მათი გამოსწორებისათვის საჭირო შესაბამისი ღონისძიებების შემოღება. იმ შემთხვევაში, როდესაც ასეთი პროცედურები დამოუკიდებელი არ არის იმ უფლებამოსილი ორგანოსაგან, რომელიც იღებს ასეთ ადმინისტრაციულ გადაწყვეტილებებს, მხარე უზრუნველყოფს, რომ ეს პროცედურები, პრაქტიკულად, ითვალისწინებდეს ობიექტურ და მიუკერძოებელ განხილვას.

5. იმ შემთხვევაში, როცა მოცემული საქმიანობის განხორციელებისათვის ლიცენზიების რაოდენობა არის შეზღუდული არსებული ბუნებრივი რესურსების ან ტექნიკური შესაძლებლობის სიმწირის გამო, თითოეულმა მხარემ უნდა გამოიყენოს პოტენციური კანდიდატების შერჩევის პროცედურა, რომელიც უზრუნველყოფს მიუკერძოებლობისა და გამჭვირვალობის სრულ გარანტიას, მათ შორის, ადეკვატურ საჯაროობას პროცედურის დაწყების, განხორციელების და დასრულების შესახებ.

6. ამ მუხლის დებულებების შესაბამისად, შერჩევის პროცედურის წესების დადგენისას, თითოეულ მხარეს შეუძლია მხედველობაში მიიღოს საჯარო პოლიტიკის მიზნები, მათ შორის, ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება, გარემოს დაცვა და კულტურული მრავალფეროვნების შენარჩუნება.

მუხლი **92**

ლიცენზირებისა და საკვალიფიკაციო პროცედურები

1. ლიცენზირებისა და საკვალიფიკაციო პროცედურები და ფორმალური მხარე უნდა იყოს გასაგები, უნდა გამოქვეყნდეს წინასწარ და განმცხადებლებს უნდა ჰქონდეთ გარანტია, რომ მათი განაცხადი განიხილება ობიექტურად და მიუკერძოებლად.

2. ლიცენზირებისა და საკვალიფიკაციო პროცედურები, ასევე ფორმალური მხარე უნდა იყოს რაც შეიძლება მარტივი და ზედმეტად არ უნდა გაართულოს ან შეაფერხოს მომსახურების განხორციელება. ნებისმიერი სალიცენზიო მოსაკრებელი[18] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn18), რომელიც შეიძლება დაეკისროს განმცხადებლებს მათი განაცხადიდან გამომდინარე, უნდა იყოს გონივრული და შესაბამისი ავტორიზაციის პროცედურის ხარჯის პროპორციული.

3. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ლიცენზირების ან ავტორიზაციის პროცესში კომპეტენტური ორგანოს მიერ გამოყენებული პროცედურები და მიღებული გადაწყვეტილებები იყოს მიუკერძოებელი ყველა განმცხადებლის მიმართ. კომპეტენტურმა ორგანომ უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება დამოუკიდებლად და არ უნდა იყოს ანგარიშვალდებული იმ მომსახურების რომელიმე მიმწოდებლის წინაშე, რომლისთვისაც საჭიროა ლიცენზიის ან ავტორიზაციის მიღება.

4. იმ შემთხვევაში, როდესაც განაცხადების მიღებისთვის დაწესებულია სპეციფიკური პერიოდი, განმცხადებელს უნდა მიეცეს განაცხადის წარდგენისათვის გონივრული ვადა. კომპეტენტურმა ორგანომ უნდა წამოიწყოს განაცხადის დამუშავება ზედმეტი შეფერხების გარეშე. სადაც შესაძლებელია, განაცხადები უნდა იქნეს მიღებული ელექტრონული ფორმით აუთენტურობის იგივე პირობებით, რაც არსებობს განაცხადის წერილობითი ფორმით წარდგენის შემთხვევაში.

5. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ განაცხადის დამუშავება, მათ შორის საბოლოო გადაწყვეტილების მიღება, მოხდეს დასრულებული განაცხადის წარდგენიდან გონივრულ ვადაში. თითოეული მხარე მიზნად ისახავს განაცხადის დამუშავებისთვის გონივრული ვადის დაწესებას.

6. კომპეტენტურმა ორგანომ, იმ განაცხადის მიღებიდან, რომელსაც ის მიიჩნევს არასრულად, გონივრული ვადაში უნდა შეატყობინოს განმცხადებელს შესაძლებლობის ფარგლებში, რომ მან განაცხადის დასრულების მიზნით წარადგინოს დამატებითი ინფორმაცია და მისცეს მას საშუალება გამოასწოროს უზუსტობები.

7. სადაც შესაძლებელია, აუთენტური ასლები უნდა იქნეს მიღებული ორიგინალი დოკუმენტების ნაცვლად.

8. თუ კომპეტენტურმა ორგანომ უარი თქვა განაცხადის მიღებაზე, განმცხადებელი დროულად უნდა იქნეს ინფორმირებული წერილობითი ფორმით. მოთხოვნის შემთხვევაში, განმცხადებელი ასევე უნდა იქნეს ინფორმირებული განაცხადის მიღებაზე უარის თქმის მიზეზებისა და გადაწყვეტილების გასაჩივრების ვადების შესახებ.

9. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ლიცენზია ან ავტორიზაცია, მისი გაცემის შემდეგ, ძალაში შედის შეფერხების გარეშე განსაზღვრული ვადების და პირობების შესაბამისად.

ქვენაწილი **2**

ზოგადი დებულებები

მუხლი **93**

ორმხრივი აღიარება

1. ამ თავის დებულებები არ უნდა ზღუდავდეს მხარეს, რომ მოითხოვოს ფიზიკური პირებისაგან მომსახურების მიწოდების ტერიტორიაზე მოთხოვნილი საჭირო კვალიფიკაციის და/ან პროფესიული გამოცდილების ფლობა საქმიანობის შესაბამის სექტორთან მიმართებაში.

2. თითოეულმა მხარემ უნდა წაახალისოს მათ ტერიტორიებზე შესაბამისი პროფესიული ორგანოები, ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმისთვის ორმხრივ აღიარებაზე რეკომენდაციების წარდგენისაკენ, მეწარმეებისა და მომსახურების მიმწოდებლების მიერ, მთლიანად ან ნაწილობრივ, იმ კრიტერიუმების შესრულების მიზნით, რომელიც თითოეული მხარის მიერ გამოიყენება მეწარმეების და მომსახურების მიმწოდებლების და განსაკუთრებით, პროფესიული მომსახურების მიმწოდებლების ავტორიზაციის, ლიცენზირების, საქმიანობის და სერტიფიცირებისათვის.

3. მეორე პუნქტში მითითებული რეკომენდაციების მიღებისას, ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმმა გონივრულ ვადაში უნდა განიხილოს ეს რეკომენდაცია იმ მიზნით, რომ დაადგინოს მისი შესაბამისობა ამ შეთანხმებასთან და არსებული ინფორმაციის საფუძველზე შეაფასოს:

(a) თითოეული მხარის მიერ, მომსახურების მიმწოდებლებისა და მეწარმეების ავტორიზაციის, ლიცენზირების, საქმიანობის და სერტიფიცირებისათვის გამოყენებული სტანდარტების და კრიტერიუმების თავსებადობა და;

(b) ორმხრივი აღიარების შეთანხმების პოტენციური ეკონომიკური ღირებულება.

4. იმ შეთანხმებაში, რომელსაც ეს მიმართება არის დაკმაყოფილებული, ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმმა უნდა განსაზღვროს საჭირო ნაბიჯები მოლაპარაკებებისათვის და მხარეები, მათი კომპეტენტური ორგანოების მეშვეობით, უნდა ჩაერთონ მოლაპარაკებებში ორმხრივი აღიარების შეთანხმებაზე.

5. ნებისმიერი ასეთი შეთანხმება უნდა იყოს შესაბამისობაში ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის შეთანხმების შესაბამის დებულებებთან და განსაკუთრებით, GATS-ის VII მუხლთან.

მუხლი **94**

გამჭვირვალობა და კონფიდენციალური ინფორმაციის გასაჯაროება

1. თითოეულმა მხარემ დაუყოვნებლივ უნდა გასცეს პასუხი მეორე მხარის ყველა მოთხოვნას სპეციფიკური ინფორმაციის გაცემაზე, რომელიც ეხება მის მიერ განხორციელებულ ზოგად ღონისძიებებს ან საერთაშორისო ხელშეკრულებებს, რომლებიც ეხება ან გავლენას ახდენს წინამდებარე შეთანხმებაზე. გარდა ამისა, თითოეულმა მხარემ უნდა შექმნას ერთი ან რამდენიმე საკონტაქტო ერთეული მეორე მხარის მეწარმეებისა და მომსახურების მიმწოდებლების მოთხოვნის საფუძველზე, მათთვის ყველა ზემოაღნიშნულ საკითხზე სპეციფიკური ინფორმაციის მიწოდების მიზნით. მხარეებმა უნდა აცნობონ ერთმანეთს შესაბამისი საკონტაქტო ერთეულების შესახებ ამ შეთანხმების ძალაში შესვლის თარიღიდან სამი თვის განმავლობაში. არ არის აუცილებელი, რომ აღნიშნული საკონტაქტო ერთეულები იყვნენ კანონებისა და რეგულაციების დეპოზიტარები.

2. არაფერი ამ შეთანხმებაში არ უნდა მოითხოვდეს მხარის მიერ კონფიდენციალური ინფორმაციის წარდგენას, რომლის გასაჯაროებამ შეიძლება გამოიწვიოს კანონის აღსრულების შეფერხება ან სხვაგვარად მოვიდეს წინააღმდეგობაში საჯარო ინტერესთან ან ზიანი მიაყენოს კონკრეტული სახელმწიფო ან კერძო საწარმოების ლეგიტიმურ კომერციულ ინტერესებს.

ქვენაწილი **3**

კომპიუტერული მომსახურება

მუხლი **95**

კომპიუტერულ მომსახურების გაგება

1. იმის გათვალისწინებით, რომ ვაჭრობისას კომპიუტერული სერვისის ლიბერალიზაცია ხდება ამ თავის მე-2 ნაწილის (დაფუძნება), მე-3 ნაწილის (მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდება) და მე-4 ნაწილის (ფიზიკური პირების დროებითი წარმომადგენლობა საქმიანი მიზნებისთვის) მიხედვით, მხარეებმა უნდა დაიცვან ამ მუხლის მე-2, მე-3 და მე-4 პუნქტები.

2. CPC[19] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn19) 84, გაეროს კოდი, რომელიც გამოიყენება კომპიუტერული და მასთან დაკავშირებული მომსახურების აღწერისთვის, მოიცავს ძირითად ფუნქციებს, რომლებიც გამოიყენება ყველა კომპიუტერული და მასთან დაკავშირებული მომსახურების უზრუნველსაყოფად:

(a) კომპიუტერული პროგრამები განსაზღვრულია, როგორც ინსტრუქციების კომპლექტი, რომლებიც საჭიროა კომპიუტერების მუშაობისთვის და ურთიერთკავშირებისთვის (მათი განვითარების და დანერგვის ჩათვლით);

(b) მონაცემთა დამუშავების და შენახვის; და

(c) მასთან დაკავშირებული მომსახურებისთვის, როგორიცაა კლიენტის თანამშრომლების კონსულტაციები და ტრენინგები.

ტექნოლოგიური განვითარება იწვევს ამ მომსახურების მზარდ შეთავაზებას, როგორც შესაბამისი მომსახურების პაკეტის, რომელიც შეიძლება შეიცავდეს ზოგიერთ ან ყველა ამ ძირითად ფუნქციებს. მაგალითად, ისეთი მომსახურება, როგორიცაა ვებ ან დომეინ ჰოსტინგი, მონაცემთა სიღრმისეული ანალიზი და განაწილებული გამოთვლები, თითოეული შეიცავს ძირითადი კომპიუტერული მომსახურების ფუნქციების კომბინაციებს.

3. კომპიუტერული და მასთან დაკავშირებული მომსახურება, იმის მიუხედავად არის თუ არა ის ქსელის საშუალებით, მათ შორის ინტერნეტით მიწოდებული, მოიცავს ყველა მომსახურებას, რომელიც უზრუნველყოფს:

(a) კონსულტაციას, სტრატეგიას, ანალიზს, დაგეგმარებას, სპეციფიკაციას, დიზაინს, განვითარებას, ინსტალაციას, განხორციელებას, ინტეგრაციას, ტესტირებას, გამართვას, განახლებას, მხარდაჭერას, ტექნიკურ დახმარებას ან მენეჯმენტს კომპიუტერებისთვის ან კომპიუტერული სისტემებისათვის;

(b) კომპიუტერულ პროგრამებს, განსაზღვრულს როგორც ინსტრუქციების კომპლექტი, რომელიც საჭიროა კომპიუტერების მუშაობისთვის და ურთიერთკავშირებისთვის (როგორც ასეთი), ასევე კონსულტაციას, სტრატეგიას, ანალიზს, დაგეგმარებას, სპეციფიკაციას, დიზაინს, განვითარებას, ინსტალაციას, განხორციელებას, ინტეგრაციას, ტესტირებას, გამართვას, განახლებას, ადაპტაციას, შენახვას, მხარდაჭერას, ტექნიკურ დახმარებას, კომპიუტერული პროგრამების მენეჯმენტს ან გამოყენებას; ან

(c) მონაცემთა დამუშავებას, მონაცემთა შენახვას, მონაცემთა ჰოსტინგს ან მონაცემთა ბაზების მომსახურებას; ან ოფისის დანადგარების და მოწყობილობის მოვლას და შეკეთებას, კომპიუტერების ჩათვლით; ან კლიენტის იმ თანამშრომლების ტრეინინგს, რომლებიც კავშირში არიან კომპიუტერულ პროგრამებთან, კომპიუტერებთან ან კომპიუტერულ სისტემებთან და სხვაგან არსად არიან კლასიფიცირებულნი.

4. კომპიუტერული და მასთან დაკავშირებული მომსახურება უზრუნველყოფს სხვა მომსახურების (მაგალითად, საბანკო საქმიანობა) განხორციელებას როგორც ელექტრონული, ისე სხვა საშუალებებით. თუმცა, არსებობს მნიშვნელოვანი განსხვავება მომსახურების განხორციელების საშუალებასა (მაგალითად, ვებ-ჰოსტინგი ან აპლიკაციის ჰოსტინგი) და კონტენტ ან ძირითად მომსახურებას შორის,

რომელიც მიწოდებულია ელექტრონულად (მაგალითად, საბანკო საქმიანობა). ასეთ შემთხვევებში, კონტენტი ან ძირითადი მომსახურება არ იფარება CPC 84-ით.

ქვენაწილი **4**

საფოსტო და საკურიერო მომსახურება

მუხლი **96**

მოქმედების სფერო და განმარტებები

1. ეს ქვენაწილი ადგენს მარეგულირებელი სისტემის პრინციპებს ყველა საფოსტო და საკურიერო მომსახურებისთვის, რომელიც ლიბერალიზებულია ამ თავის მე-2 ნაწილის (დაფუძნება), მე-3 ნაწილის (მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდება) და მე-4 ნაწილის (ფიზიკური პირების დროებითი წარმომადგენლობა საქმიანი მიზნებისთვის) შესაბამისად.

2. ამ ქვენაწილის და ამ თავის მე-2 ნაწილის (დაფუძნება), მე-3 ნაწილის (მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდება) და მე-4 ნაწილის (ფიზიკური პირების დროებითი წარმომადგენლობა საქმიანი მიზნებისთვის) მიზნებისთვის:

(a) "ლიცენზია" გულისხმობს მარეგულირებელი ორგანოს მიერ ინდივიდუალური მიმწოდებელისთვის მინიჭებულ ავტორიზაციას, რომელიც მოითხოვება მომსახურების მიწოდების დაწყებამდე.

(b) „უნივერსალური მომსახურება“ გულისხმობს განსაზღვრული ხარისხის საფოსტო მომსახურების მუდმივ უზრუნველყოფას ტერიტორიის ყველა პუნქტის ყველა მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომ ფასად.

მუხლი **97**

უნივერსალური მომსახურება

თითოეულ მხარეს აქვს უფლება განსაზღვროს ისეთი უნივერსალური მომსახურების ვალდებულება, როგორიც მას სურს. თავის მხრივ, ასეთი ვალდებულებები არ განიხილება როგორც ანტიკონკურენტული, იმ პირობით, რომ ისინი ადმინისტრირებულია გამჭვირვალე, არადისკრიმინაციული და ნეიტრალური წესით და არ წარმოადგენს იმაზე მეტად დამამძიმებელს, ვიდრე აუცილებელია მხარის მიერ განსაზღვრული უნივერსალური მომსახურებისთვის.

მუხლი **98**

ლიცენზიები

1. ლიცენზია შეიძლება იქნეს მოთხოვნილი მხოლოდ უნივერსალური მომსახურების ფარგლებში არსებული მომსახურებისთვის.

2. იმ შემთხვევაში, როდესაც მოთხოვნილია ლიცენზია, შემდეგი საკითხები უნდა გახდეს საჯაროდ ხელმისაწვდომი:

(a) ლიცენზირების ყველა კრიტერიუმი და ვადები, რაც ჩვეულებისამებრ მოითხოვება ლიცენზიის განაცხადზე გადაწყვეტილების მისაღებად და

(b) ლიცენზიის ვადები და პირობები.

3. ლიცენზიის გაცემაზე უარის თქმის მიზეზები განმცხადებლისთვის ცნობილი უნდა გახდეს მოთხოვნის საფუძველზე და თითოეული მხარის მიერ ჩამოყალიბდეს გასაჩივრების პროცედურა დამოუკიდებელი ორგანოს საშუალებით. ასეთი პროცედურა უნდა იყოს გამჭვირვალე, არადისკრიმინაციული და ეფუძნებოდეს ობიექტურ კრიტერიუმებს.

მუხლი **99**

მარეგულირებელი ორგანოს დამოუკიდებლობა

მარეგულირებელი ორგანო უნდა იყოს იურიდიულად დამოუკიდებელი და არაანგარიშვალდებული ნებისმიერი საფოსტო და საკურიერო მომსახურების მიმწოდებლის მიმართ. მარეგულირებელი ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები და გამოყენებული პროცედურები უნდა იყოს მიუკერძოებელი ბაზრის ყველა მონაწილის მიმართ.

ქვენაწილი **5**

ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელები და მომსახურება

მუხლი **100**

გამოყენების სფერო და ტერმინთა განმარტება

1. ეს ქვენაწილი განსაზღვრავს რეგულირების პრინციპებს ყველა ტიპის ელექტრონული საკომუნიკაციო მომსახურებისთვის, რომელიც ლიბერალიზებულია ამ თავის მე-2 ნაწილის (დაფუძნება), მე-3 ნაწილის (მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდება) და მე-4 ნაწილის (ფიზიკურ პირთა დროებითი წარმომადგენლობა საქმიანი მიზნებისათვის) შესაბამისად.

2. ამ ქვენაწილის და ამ თავის მე-2 ნაწილის (დაფუძნება), მე-3 ნაწილის (მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდება) და მე-4 ნაწილის (ფიზიკურ პირთა დროებითი წარმომადგენლობა საქმიანი მიზნებისათვის) მიზნებისათვის:

(a) "ელექტრონული საკომუნიკაციო მომსახურება" გულისხმობს ყველა მომსახურებას, რომელიც ახორციელებს, სრულად ან ძირითადად, ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელებით სიგნალის გადაცემას, მაუწყებლობისათვის განკუთვნილი ქსელებით სატელეკომუნიკაციო და გადაცემის მომსახურების ჩათვლით. აღნიშნული მომსახურება არ მოიცავს იმ მომსახურებას, რომელიც უზრუნველყოფს ან ახორციელებს სარედაქციო კონტროლს ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელების და მომსახურების გამოყენებით გადაცემულ კონტენტზე;

(b) "საერთო სარგებლობის საკომუნიკაციო ქსელი" გულისხმობს ელექტრონულ საკომუნიკაციო ქსელს, რომელიც სრულად ან ძირითადად გამოიყენება საჯაროდ ხელმისაწვდომი ელექტრონული საკომუნიკაციო მომსახურებების მისაწოდებლად;

(c) "ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელი" გულისხმობს სიგნალების გადაცემა/გავრცელების სისტემებს, ელექტრონული საინფორმაციო სიგნალების დამუშავების ან დამისამართების მოწყობილობებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში და სხვა რესურსებს, რომლებიც ელექტრონული სიგნალების სადენიანი, რადიოსიხშირული, ოპტიკურბოჭკოვანი ან სხვა ელექტრომაგნიტური საშუალებით გავრცელების შესაძლებლობას იძლევა, მათ შორის თანამგზავრული, ფიქსირებული (არხული და პაკეტური კომუტაციის, ინტერნეტის ჩათვლით) და მიწისზედა მობილური ქსელები, ელექტრო საკაბელო სისტემები, იმ შემთხვევაში, თუ ისინი გამოიყენება ელექტრონული საკომუნიკაციო სიგნალების გავრცელების მიზნით; ქსელები, რომლებიც გამოიყენება რადიო და ტელემაუწყებლობისთვის, საკაბელო სატელევიზიო ქსელები, იმის მიუხედავად, თუ რა სახის მონაცემთა გადაცემას ახორციელებენ;

(d) "მარეგულირებელი ორგანო" გულისხმობს ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში მოქმედ ორგანოს ან ორგანოებს, რომლის/რომელთა პასუხისმგებლობას წარმოადგენს ამ ქვენაწილში განხილული ელექტრონული საკომუნიკაციო მომსახურების რეგულირება;

(e) მომსახურების მიმწოდებელი ჩაითვლება "მნიშვნელოვანი საბაზრო ძალაუფლების" მქონედ იმ შემთხვევაში, თუ მას ბაზარზე ინდივიდუალურად ან ბაზრის სხვა მონაწილესთან (მონაწილეებთან) ერთობლივად გააჩნია დომინირებულის ეკვივალენტური პოზიცია, რაც გულისხმობს ეკონომიკურ უპირატესობას, რომელიც მას საშუალებას აძლევს ბაზარზე იმოქმედოს კონკურენტებისგან, კლიენტებისგან და მომხმარებელისაგან დამოუკიდებლად;

(f) "ურთიერთჩართვა" გულისხმობს საერთო სარგებლობის ქსელების ფიზიკურ და ლოგიკურ კავშირს, რომელსაც იყენებს ერთი ან რამდენიმე ელექტრონული ქსელის ოპერატორი, რათა იმავე ან სხვა ელექტრონული ქსელის ოპერატორის მომხმარებლებს მისცეს შესაძლებლობა, დაუკავშირდეს მისსავე ან სხვა ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელის ოპერატორის მომხმარებელს, ან ისარგებლოს სხვა ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელის ოპერატორის მომსახურებით. მომსახურება შეიძლება მიწოდებული იყოს ჩართული მხარეების ან ქსელთან დაშვების მქონე სხვა მხარეების მიერ. ურთიერთჩართვა წარმოადგენს ქსელთან დაშვების სპეციფიკურ ტიპს, რომელიც ხორციელდება საერთო სარგებლობის ქსელის ოპერატორებს შორის;

(g) "უნივერსალური მომსახურება" გულისხმობს განსაზღვრული ხარისხის მომსახურების ერთობლიობას, რომელიც მისაწვდომ ფასად ხელმისაწვდომი უნდა იყოს ყველა მომხმარებლისათვის მხარეთა ტერიტორიაზე, მიუხედავად მათი გეოგრაფიული ადგილმდებარეობისა. უნივერსალური მომსახურების უზრუნველყოფისა და დანერგვის ფარგლები განისაზღვრება თითოეული მხარის მიერ;

(h) "დაშვება" გულისხმობს საშუალებების და მომსახურების წვდომის უზრუნველყოფას მომსახურების სხვა მიმწოდებლისთვის, განსაზღვრული პირობებით, ექსკლუზიურად ან არაექსკლუზიურად, ელექტრონული საკომუნიკაციო მომსახურების უზრუნველყოფის მიზნით. აღნიშნული, სხვა საკითხებთან ერთად, მოიცავს დაშვებას ქსელის ელემენტებთან და საშუალებებთან, რომელშიც შეიძლება იგულისხმებოდეს ფიქსირებული ან არაფიქსირებული საშუალებებით ტექნიკური აპარატურის კავშირი (კერძოდ წვდომა ადგილობრივი დაშვების ქსელთან და იმ ინფრასტრუქტურულ ერთეულებთან, რომლებიც საჭიროა ადგილობრივი ქსელის მეშვეობით მომსახურების უზრუნველსაყოფად); ეს მოიცავს, აგრეთვე, დაშვებას ფიზიკურ ინფრასტრუქტურასთან, მათ შორის, შენობებთან, საკანალიზაციო არხებთან, ჭებთან და ანძებთან; დაშვებას პროგრამულ უზრუნველყოფასთან, ოპერაციული სისტემების ჩათვლით; დაშვებას ნომრის ტრანსლირებასთან ან ეკვივალენტური ფუნქციის მქონე სისტემებთან; დაშვებას ფიქსირებული და მობილური საკომუნიკაციო ქსელის შესაბამის ელემენტებთან, განსაკუთრებით როუმინგული მომსახურებისთვის; დაშვებას ციფრული სატელევიზიო მომსახურების კოდირებული წვდომის სისტემებთან და ვირტუალური ქსელის მომსახურებასთან;

(i) "საბოლოო მომხმარებელი" გულისხმობს მომხმარებელს, რომელსაც არ გააჩნია საერთო სარგებლობის ქსელი ან არ უზრუნველყოფს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ელექტრონულ საკომუნიკაციო მომსახურებას;

(j) "ადგილობრივი დაშვების ქსელი" გულისხმობს ფიზიკურ არხს, რომელიც აბონენტის შენობებში განთავსებულ ფიქსირებულ საერთო სარგებლობის ქსელში ქსელის დასრულების წერტილს აკავშირებს მთავარ საკომუტაციო ან მსგავსი ტიპის აპარატურასთან.

მუხლი **101**

მარეგულირებელი ორგანო

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ მარეგულირებელი ორგანო იურიდიულად განცალკევებული და ფუნქციონალურად დამოუკიდებელი იყოს ელექტრონული საკომუნიკაციო მომსახურების ნებისმიერი მიმწოდებლისგან. თუ რომელიმე მხარე ინარჩუნებს მფლობელობას ან ახორციელებს კონტროლს ელექტრონული კომუნიკაციის ქსელების ან მომსახურების მიმწოდებელთან მიმართებით, ამ მხარემ უნდა უზრუნველყოს მარეგულირებელი ფუნქციის ეფექტური სტრუქტურული გამიჯვნა იმ საქმიანობისგან, რომელიც საკუთრებასთან ან კონტროლთან არის დაკავშირებული.

2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ მარეგულირებელი ორგანო საკმარისად უფლებამოსილი იყოს შესაბამისი სექტორის ეფექტიანი რეგულირებისთვის. ამოცანები, რომლებსაც ახორციელებს მარეგულირებელი ორგანო, უნდა იყოს საჯარო, საზოგადოებისთვის მარტივად და ნათლად ხელმისაწვდომი, განსაკუთრებით იმ შემთხვევებში, როდესაც ფუნქციები განაწილებულია რამდენიმე უწყებას შორის.

3. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ მარეგულირებელი ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები და განხორციელებული პროცედურები იყოს მიუკერძოებელი და გამჭვირვალე ბაზრის ყველა მონაწილისთვის.

4. მარეგულირებელი ორგანო უნდა იყოს უფლებამოსილი, განახორციელოს ბაზრის ანალიზი იმ შესაბამისი საქონლისა და მომსახურების ბაზრებზე, რომლებიც ექვემდებარება *ex ante* რეგულირებას. იმ შემთხვევაში, როდესაც მარეგულირებელმა ორგანომ, ამ შეთანხმების 103-ე მუხლის შესაბამისად, უნდა განსაზღვროს, დააკისროს, შეუნარჩუნოს, შეუცვალოს ან შეუჩეროს თუ არა დაკისრებული ვალდებულება, მან

ბაზრის ანალიზზე დაყრდნობით უნდა დაადგინოს, არის თუ არა შესაბამისი ბაზარი კონკურენტული.

5. იმ შემთხვევაში როდესაც მარეგულირებელი ორგანო მიიჩნევს, რომ შესაბამისი ბაზარი არ არის კონკურენტული, მან უნდა დაადგინოს ამ ბაზარზე მნიშვნელოვანი საბაზრო ძალაუფლების მქონე მომსახურების მიმწოდებლები და დააკისროს, შეუნარჩუნოს ან შეასწოროს კონკრეტული ვალდებულებები ამ შეთანხმების 10 3-ე მუხლის შესაბამისად. იმ შემთხვევაში, როდესაც მარეგულირებელი ორგანო მიიჩნევს, რომ ბაზარი კონკურენტულია, მან, ამ შეთანხმების 10 3-ე მუხლის შესაბამისად, ბაზრის მონაწილეებს არ უნდა დააკისროს ან ძალაში დატოვოს რაიმე სახის ვალდებულება.

6. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ მომსახურების მომწოდებლებს, რომლებსაც ეხებათ მარეგულირებელი ორგანოს გადაწყვეტილება, უფლება აქვთ გაასაჩივრონ აღნიშნული გადაწყვეტილება სააპელაციო ორგანოში, რომელიც დამოუკიდებელია გადაწყვეტილებაში მონაწილე მხარეებისგან. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ საქმის არსებითი ვითარება სრულად იქნეს მიღებული მხედველობაში. გასაჩივრების შედეგის მოლოდინის პერიოდში, მარეგულირებელი ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება რჩება ძალაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც სააპელაციო ორგანო გადაწყვეტს სხვაგვარად. თუ სააპელაციო ორგანო არ წარმოადგენს სასამართლოს, მან უნდა წარმოადგინოს თავისი გადაწყვეტილების წერილობითი დასაბუთება და ეს გადაწყვეტილება უნდა ექვემდებარებოდეს გადახედვას მიუკერძოებელი და დამოუკიდებელი სასამართლოს მიერ. სააპელაციო ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები ეფექტიანად უნდა აღსრულდეს.

7. იმ შემთხვევაში, როდესაც მარეგულირებელი ორგანო მიმართავს ამ ქვენაწილით განსაზღვრულ ნებისმიერ დებულებასთან დაკავშირებულ ღონისძიებას, რომელიც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს შესაბამის ბაზარზე, თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ გათვალისწინებული იყოს დაინტერესებული მხარეების უფლება, გონივრულ ვადაში წარმოადგინონ თავისი კომენტარები აღნიშნული ღონისძიების პროექტთან დაკავშირებით. მარეგულირებლებმა უნდა გამოაქვეყნონ მათი საკონსულტაციო განხილვები. საკონსულტაციო განხილვების შედეგები უნდა იყოს საჯაროდ ხელმისაწვდომი, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აღნიშნული წარმოადგენს კონფიდენციალურ ინფორმაციას.

8. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელების და მომსახურების მიმწოდებლებმა წარმოადგინონ ყველა სახის ინფორმაცია, მათ შორის, ფინანსური მონაცემები, რათა მარეგულირებელმა ორგანომ უზრუნველყოს გადაწყვეტილებების ამ ქვენაწილთან შესაბამისობა. მიმწოდებლები ვალდებულნი არიან, დროულად, მოთხოვნისთანავე წარმოადგინონ აღნიშნული ინფორმაცია, მარეგულირებელი ორგანოს მიერ მოთხოვნილი განრიგის და დეტალების შესაბამისად. მარეგულირებელი ორგანოს მიერ მოთხოვნილი ინფორმაცია უნდა იყოს განსახილველი საკითხის თანაზომადი. მარეგულირებელმა ორგანომ უნდა განმარტოს აღნიშნული ინფორმაციის მოთხოვნის საფუძველი.

მუხლი **102**

ავტორიზაცია ელექტრონული საკომუნიკაციო მომსახურების მიწოდებისთვის

1. თითოეული მხარე, შესაძლებლობის ფარგლებში, უზრუნველყოფს, რომ მომსახურების მიწოდების ავტორიზაცია ხორციელდებოდეს მარტივი შეტყობინების საფუძველზე.

2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს ლიცენზიის შესაძლო საჭიროებას ნუმერაციისა და სიხშირეების საკითხის გადაწყვეტისას. აღნიშნული ლიცენზიის ვადები და პირობები უნდა იყოს საჯაროდ ხელმისაწვდომი.

3. ლიცენზიის გაცემის შემთხვევაში, თითოეული მხარე უზრუნველყოფს შემდეგს:

(a) ლიცენზირების კრიტერიუმებისა და ლიცენზიასთან დაკავშირებულ განაცხადზე გადაწყვეტილების მიღებისათვის საჭირო გონივრული ვადის საჯაროობა;

(b) ლიცენზიის მინიჭებაზე უარის მიზეზი, მოთხოვნის შემთხვევაში, წერილობით უნდა ეცნობოს განმცხადებელს;

(c) იმ შემთხვევაში, თუ დაინტერესებულ მხარეს არსებითი საფუძვლის გარეშე უარი ეთქვა ლიცენზიის გაცემაზე, მას უნდა შეეძლოს მიმართოს სააპელაციო ორგანოს დახმარებისთვის;

(d) ლიცენზიის მოსაკრებელი[20] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn20), არ უნდა აღემატებოდეს აღნიშნული ლიცენზიის მართვის, კონტროლის და აღსრულების ადმინისტრაციულ ხარჯებს. მოცემული პუნქტი არ ითვალისწინებს რადიოსიხშირული სპექტრით და ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის სალიცენზიო მოსაკრებელს.

მუხლი **103**

დაშვება და ურთიერთჩართვა

1. თიოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ელექტრონული საკომუნიკაციო მომსახურების მიმწოდებელ ნებისმიერ პირს ჰქონდეს უფლება და ვალდებულება, აწარმოოს მოლაპარაკებები დაშვებასა და ურთიერთჩართვაზე საერთო სარგებლობის ელექტრონული კომუნიკაციების ქსელების ოპერატორებთან და მომსახურების მიმწოდებლებთან. დაშვებისა და ურთიერთჩართვის პირობები უნდა შეთანხმდეს მომსახურების მიმწოდებელ მხარეებს შორის მიმდინარე კომერციული მოლაპარაკებების საფუძველზე.

2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ურთიერთჩართვის ხელშეკრულების თაობაზე მოლაპარაკებების მიმდინარეობისას მომსახურების მიმწოდებლების მიერ მოპოვებული ინფორმაცია გამოყენებული იქნეს მხოლოდ დანიშნულებისამებრ და ინფორმაციის მიწოდების ან შენახვისას დაცული იქნეს მისი კონფიდენციალურობა.

3. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ თუ მომსახურების შესაბამისი ბაზარი არ არის ეფექტურად კონკურენტული ამ შეთანხმების 101-ე მუხლის შესაბამისად, მარეგულირებელ ორგანოს ჰქონდეს უფლებამოსილება, მომსახურების მიმწოდებელი ცნოს მნიშვნელოვანი საბაზრო ძალაუფლების მქონე პირად და დაშვებასა და/ან ურთიერთჩართვასთან მიმართებით დააკისროს მას ერთი ან რამდენიმე ქვემოთ მითითებული ვალდებულება:

(a) დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელის ოპერატორი არსებითად მსგავს გარემოში, მსგავსი მომსახურების მიმწოდებელ სხვა ავტორიზებულ პირებს, სთავაზობს ეკვივალენტურ პირობებს და ასევე სხვა ავტორიზებულ პირებს უზრუნველყოფს იმავე ხარისხის მომსახურებით და ინფორმაციით და იმავე პირობებით, როგორც საკუთარ მომსახურებას ან მისი შვილობილი კომპანიების ან პარტნიორების მომსახურებას;

(b) ვერტიკალურად ინტეგრირებული კომპანიის ვალდებულება, გამჭვირვალე გახადოს მისი საბითუმო და შიდა ტრანსფერული ტარიფები, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულების არსებობის და არასამართლიანი კროსსუბსიდირების თავიდან აცილების მიზნით. მარეგულირებელ ორგანოს შეუძლია განსაზღვროს ფორმატი და აღრიცხვის გამოსაყენებელი მეთოდოლოგია;

(c) ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელის შესაბამის ელემენტებთან და მათთან დაკავშირებულ ტექნიკურ საშუალებებთან დაშვების და მათი გამოყენების ვალდებულება, მათ შორის, სააბონენტო წყვილებთან განცალკევებულად დაშვება, როდესაც მარეგულირებელი ორგანო თვლის, რომ დაშვებაზე უარის თქმა ან არაგონივრული პირობების შეთავაზება ხელს შეუშლის საცალო დონეზე მდგრადი, კონკურენტული ბაზრის ჩამოყალიბებას, ან არ შეესაბამება საბოლოო მომხმარებლის ინტერესებს;

მარეგულირებელი ორგანოები უფლებამოსილნი არიან, ამ პუნქტში მითითებულ ვალდებულებებს დაამატონ პირობები სამართლიანობის, გონივრულობისა და განრიგის შესახებ.

(d) მესამე მხარისათვის გადაყიდვის მიზნით საბითუმო პირობებით სპეციფიკური მომსახურების მიწოდება; ტექნიკურ ინტერფეისებთან, პროტოკოლებთან და სხვა მნიშვნელოვან ტექნოლოგიებთან თავისუფალი დაშვების უზრუნველყოფა, რაც აუცილებელია მომსახურებისა და ვირტუალური ქსელების ურთიერთთავსებადობისათვის; თანალოკაციის ფართით უზრუნველყოფა ან სხვა ტექნიკური საშუალებების გაზიარება, რაც მოიცავს კანალიზაციას, შენობებს, ანძებს; მომხმარებლისათვის მიწოდებული უწყვეტი მომსახურებების ურთიერთთავსებადობის უზრუნველყოფისათვის სპეციფიური მომსახურებების მიწოდება, ინტელექტუალური ქსელის მომსახურებისათვის საჭირო ტექნიკური საშუალებების ჩათვლით; მომსახურების მიწოდებისას კეთილსინდისიერი კონკურენციისათვის საჭირო საოპერაციო სისტემასთან ან მსგავს პროგრამულ უზრუნველყოფასთან დაშვება; ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელის ან მასთან დაკავშირებული ტექნიკური საშუალებების ურთიერთჩართვა.

მარეგულირებელი ორგანოები უფლებამოსილნი არიან, ამ პუნქტში მითითებულ ვალდებულებებს დაამატონ პირობები სამართლიანობის, გონივრულობისა და განრიგის შესახებ.

(e) ხარჯთაღრიცხვისა და ფასის კონტროლის ვალდებულება, რაც მოიცავს ფასების ხარჯზე ორიენტირებულობასა და ხარჯთაღრიცხვის სისტემასთან დაკავშირებულ ვალდებულებას, ურთიერთჩართვისა და/ან დაშვების სპეციფიკური ტიპების უზრუნველსაყოფად, ისეთი შემთხვევებისთვის, როდესაც ბაზრის ანალიზი აჩვენებს, რომ ეფექტიანი კონკურენციის ნაკლებობამ, შესაძლოა გამოიწვიოს ოპერატორის მხრიდან მაღალი ფასის დაწესება ან ფასების შემცირება, საბოლოო მომხმარებელთა საზიანოდ.

არსებული რისკების გათვალისწინებით, მარეგულირებელმა ორგანომ მხედველობაში უნდა მიიღოს ოპერატორის მიერ განხორციელებული ინვესტიცია და საშუალება მისცეს მას, მიიღოს გონივრული უკუგების განაკვეთი.

(f) ბაზრის შესაბამის პროდუქტთან/მომსახურებასთან და გეოგრაფიულ სეგმენტთან დაკავშირებით, მარეგულირებელი ორგანოს მიერ მომსახურების მიმწოდებლებზე დაწესებული სპეციფიკური ვალდებულების გამოქვეყნება. უახლესი ინფორმაცია, რომელიც არ არის კონფიდენციალური და არ მოიცავს ბიზნეს საიდუმლოებას, ყველა დაინტერესებული პირისათვის უნდა იყოს საჯარო და ადვილად ხელმისაწვდომი.

(g) ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, განსაკუთრებით იმ შემთხვევისთვის, როდესაც ოპერატორს დაკისრებული აქვს დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება, მარეგულირებელ ორგანოს შეუძლია, მოსთხოვოს ოპერატორს, გამოაქვეყნოს დეტალური შეთავაზების წინადადება, რომელიც ბაზრის საჭიროებიდან გამომდინარე, დაყოფილი იქნება შესაბამის

კომპონენტებად, ფასებისა და შესაბამისი პირობების ჩათვლით, რათა ავტორიზებულ პირს არ მოეთხოვოს ქსელის იმ ელემენტებისათვის, ტექნიკური საშუალებებისთვის ან ფუნქციონალური რესურსებისთვის დამატებითი საფასურის გადახდა, რომლებიც მას არ მოუთხოვია.

4. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ მნიშვნელოვანი საბაზრო ძალაუფლების მქონე პირთან ურთიერთჩართვის მსურველ ავტორიზებულ პირს საშუალება ჰქონდეს, ურთიერთჩართვის და/ან დაშვების პირობებთან არსებულ დავასთან დაკავშირებით, ნებისმიერ დროს ან საჯაროდ ცნობილი დროის შემდეგ, დახმარებისათვის მიმართოს დამოუკიდებელ ადგილობრივ ორგანოს, რომელიც, შესაძლოა, იყოს მარეგულირებელი ორგანო, როგორც განსაზღვრულია ამ შეთანხმების 10 0-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „d“ ქვეპუნქტში.

მუხლი **104**

შეზღუდული რესურსები

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ შეზღუდული რესურსების, მათ შორის სიხშირეების, ნუმერაციის და გატარების უფლების, განაწილებისა და გამოყენების ნებისმიერი პროცედურა წარიმართოს ობიექტურად, თანასწორად, დროულად, გამჭვირვალედ და არადისკრიმინაციულად. ინფორმაცია განაწილებული და გაცემული სიხშირული დიაპაზონის შესახებ უნდა იყოს საჯაროდ ხელმისაწვდომი. ეს მოთხოვნა არ ეხება მთავრობის სპეციალური გამოყენებისათვის განაწილებულ სიხშირულ დიაპაზონს.

2. სიხშირული სპექტრის ეფექტური და ეფექტიანი გამოყენების უზრუნველსაყოფად, თითოეული მხარე უზრუნველყოფს მათ ტერიტორიაზე, ელექტრონული საკომუნიკაციო მომსახურებისათვის განკუთვნილი რადიოსიხშირული სპექტრის ეფექტიან მართვას. იმ შემთხვევაში, როდესაც კონკრეტულ სიხშირეებზე მოთხოვნა აღემატება მათ ხელმისაწვდომობას, აღნიშნული სიხშირეები უნდა განაწილდეს სათანადო და გამჭვირვალე პროცედურის დაცვით, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს ამ სიხშირეების გამოყენების ოპტიმიზაცია და კონკურენციის განვითარების ხელშეწყობა.

3. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ეროვნული ნუმერაციის რესურსის მინიჭება და ეროვნული ნუმერაციის გეგმის მართვა დაევალოს მარეგულირებელ ორგანოს.

4. როდესაც სახელმწიფო ან ადგილობრივი უწყება ინარჩუნებს საკუთრებას ან ახორციელებს კონტროლს საერთო სარგებლობის ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელების და/ან მომსახურების ოპერატორზე, უნდა მოხდეს ეფექტური გამიჯვნა იმ სტრუქტურულ ერთეულებს შორის, რომელსაც ექნება უფლების მინიჭების და საკუთრების ან კონტროლთან დაკავშირებული საქმიანობების განხორციელების უფლებამოსილება.

მუხლი **105**

უნივერსალური მომსახურება

1. თითოეულ მხარეს უფლება აქვს, განსაზღვროს უნივერსალური მომსახურების ვალდებულების სახეები, რომლის დანერგვაც მას სურს.

2. ეს ვალდებულება თავისთავად არ ჩაითვლება ანტიკონკურენტულად, თუ მისი ადმინისტრირება ხორციელდება გამჭვირვალედ, ობიექტურად და არადისკრიმინაციულად. ასეთი ვალდებულების ადმინისტრირება ნეიტრალური უნდა იყოს, ასევე, კონკურენციის კუთხით და არ უნდა იყოს მხარის მიერ განსაზღვრული უნივერსალური მომსახურების პირობებზე მძიმე.

3. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ყველა მიმწოდებელს ჰქონდეს უნივერსალური მომსახურების უზრუნველყოფის უფლება და არც ერთი მიმწოდებელი არ უნდა იყოს წინასწარ გამორიცხული. შერჩევა უნდა განხორციელდეს ეფექტიანი, გამჭვირვალე, ობიექტური და არადისკრიმინაციული მექანიზმით. საჭიროების შემთხვევაში, თითოეულ მხარეს შეუძლია შეაფასოს, წარმოადგენს თუ არა უნივერსალური მომსახურება ამ მომსახურების გაწევისთვის შერჩეული კომპანიისთვის (კომპანიებისთვის) დამატებით ტვირთს. დასაბუთებულ გათვლებზე დაყრდნობით და იმ მარკეტინგული უპირატესობის გათვალისწინებით, რაც, შესაძლოა, დროთა განმავლობაში მოიპოვოს უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელმა კომპანიამ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), მარეგულირებელმა ორგანომ, შესაძლოა, განსაზღვროს, არის თუ არა საჭირო მომსახურების მიმწოდებლის (მიმწოდებლების) კომპენსირების ან უნივერსალური მომსახურების ვალდებულების შესრულების წმინდა ხარჯის გაყოფის მექანიზმების ამოქმედება.

4. იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომი სააბონენტო ცნობარი, დაბეჭდილი ან ელექტრონული ფორმით, თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ორგანიზაციებმა, რომლებიც აქვეყნებენ ასეთ ცნობარებს, მათთვის სხვა ორგანიზაციებიდან მიწოდებულ ინფორმაციასთან დაკავშირებით დაიცვან არადისკრიმინაციის პრინციპი.

მუხლი **106**

ელექტრონული საკომუნიკაციო მომსახურების საზღვრებს გარეთ უზრუნველყოფა

არცერთ მხარეს არ აქვს უფლება მოსთხოვოს მეორე მხარის მომსახურების მიმწოდებელს, დააფუძნოს მეწარმე სუბიექტი ან იყოს მისი ტერიტორიის რეზიდენტი, მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდების მიზნებისათვის.

მუხლი **107**

ინფორმაციის კონფიდენციალურობა

თითოეული მხარე უზრუნველყოფს ელექტრონული კომუნიკაციებისა და მასთან დაკავშირებული საერთო სარგებლობის ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელის და საჯაროდ ხელმისაწვდომი საკომუნიკაციო მომსახურების ტრაფიკის მონაცემების კონფიდენციალურობის დაცვას, მომსახურებით ვაჭრობის შეზღუდვის გარეშე.

მუხლი **108**

მუხლი **108**

დავები მომსახურების მიმწოდებლებს შორის

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ელექტრონული კომუნიკაციების ქსელების ან მომსახურების მიმწოდებლებს შორის, ამ ნაწილში განხილულ უფლებებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებით წამოჭრილი დავის მოგვარება, ერთ-ერთი მხარის მიერ მიმართვის შემთხვევაში, მოხდება შესაბამისი მარეგულირებელი ორგანოს მიერ შესასრულებლად სავალდებულო გადაწყვეტილების მიღების გზით, შესაძლოდ მოკლე ვადაში და ნებისმიერ შემთხვევაში არაუგვიანეს ოთხი თვისა.

2. მარეგულირებელი ორგანოს გადაწყვეტილება უნდა იყოს საჯაროდ ხელმისაწვდომი, თუმცა, უნდა იყოს დაცული ბიზნეს კონფიდენციალურობა. ელექტრონული კომუნიკაციების ქსელების და მომსახურების შესაბამის მიმწოდებლებს ამომწურავად უნდა ეცნობოთ გადაწყვეტილების მიღების საფუძვლები.

3. იმ შემთხვევაში, როდესაც ასეთი დავა ეხება მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდებას, შესაბამისმა მარეგულირებელმა ორგანოებმა, დავის გადასაწყვეტად უნდა იმოქმედონ კოორდინირებულად.

ქვენაწილი **6**

ფინანსური მომსახურება

მუხლი **109**

მოქმედების სფერო და ტერმინთა განმარტება

1. ეს ქვენაწილი განსაზღვრავს რეგულირების პრინციპებს ყველა ტიპის ფინანსური მომსახურებისთვის, რომელიც ლიბერალიზებულია წინამდებარე თავის მე-2 ნაწილის (დაფუძნება), მე-3 ნაწილის (მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდება) და მე-4 ნაწილის (ფიზიკურ პირთა დროებითი წარმომადგენლობა საქმიანი მიზნებისათვის) შესაბამისად.

2. ამ ქვენაწილის და ამ თავის მე-2 (დაფუძნება), მე-3 (მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდება) და მე-4 (ფიზიკურ პირთა დროებითი წარმომადგენლობა საქმიანი მიზნებისათვის) ნაწილების მიზნებისთვის:

(a) „ფინანსური მომსახურება“ გულისხმობს მხარის ფინანსური მომსახურების მიმწოდებლის მიერ შემოთავაზებულ ნებისმიერ ფინანსური ხასიათის მომსახურებას. ფინანსური მომსახურება მოიცავს შემდეგ საქმიანობებს:

(i) დაზღვევა და დაზღვევასთან დაკავშირებული მომსახურება:

(1) პირდაპირი დაზღვევა (მათ შორის თანადაზღვევა):

(a) სიცოცხლის;

(b) არასიცოცხლის;

(2) გადაზღვევა და რეტროცესია;

(3) სადაზღვევო შუამავლობა, როგორიცაა საბროკერო და სააგენტო მომსახურება; და

(4) დაზღვევის დამხმარე მომსახურება, როგორიცაა საკონსულტაციო, აქტუარული, რისკის შეფასებისა და ზარალის დარეგულირების მომსახურება.

(ii) საბანკო და

სხვა ფინანსური მომსახურება (გარდა დაზღვევისა):

(1) საზოგადოებისგან დეპოზიტებისა და სხვა დაბრუნებადი სახსრების მიღება;

(2) ყველა სახის კრედიტების გაცემა, მათ შორის, სამომხმარებლო კრედიტი, იპოთეკური კრედიტი, ფაქტორინგი და კომერციული საქმიანობის დაფინანსება;

(3) ფინანსური ლიზინგი;

(4) ყველა სახის საგადახდო და ფულადი გადარიცხვის მომსახურება, მათ შორის, საკრედიტო და სადებეტო ბარათები, სამგზავრო ჩეკები და საბანკო ჩეკები;

(5) გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები;

(6) საკუთარი ან კლიენტთა სახსრებით ბირჟაზე თუ ბირჟის გარეთ ვაჭრობა შემდეგი ინსტრუმენტებით:

(a) ფულადი ბაზრის ინსტრუმენტები (მათ შორის ჩეკები, ობლიგაციები, სადეპოზიტო სერტიფიკატები)

(b) უცხოური ვალუტა;

(c) დერივატივები, რომელიც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება ფიუჩერსებითა და ოპციონებით;

(d) გაცვლითი კურსის და საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტები, მათ შორის, სვოპ და ფორვარდულ განაკვეთზე კონტრაქტები;

(e) მიმოქცევადი ფასიანი ქაღალდები;

(f) სხვა სავაჭრო ინსტრუმენტები და ფინანსური აქტივები, მათ შორის, ზოდები.

(7) მონაწილეობა ყველა სახის ფასიანი ქაღალდის გამოშვებაში, მათ შორის, ანდერრაითინგსა და განთავსებაში აგენტის სტატუსით (საჯარო თუ კერძო შეთავაზების გზით) და ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებული სხვა მომსახურების მიწოდებაში;

(8) საშუამავლო მომსახურება ფულადი ინსტრუმენტების ბაზარზე;

(9) აქტივების მართვა, როგორიცაა ნაღდი ფულის ან პორტფელის მართვა, ყველა სახის კოლექტიური ინვესტიციის მართვა, საპენსიო ფონდის მართვა, კასტოდიანური, დეპოზიტარული და სატრასტო მომსახურება;

(10) ანგარიშსწორებისა და კლირინგის მომსახურება ფინანსური აქტივებისათვის, მათ შორის ფასიანი ქაღალდებისათვის, დერივატივებისა და სხვა სავაჭრო ინსტრუმენტებისათვის.

(11) ფინანსური ინფორმაციის მიწოდება და გადაცემა, ფინანსური მონაცემების დამუშავება და მასთან დაკავშირებული პროგრამული უზრუნველყოფა.

(12) საკონსულტაციო, საშუამავლო და სხვა დამხმარე ფინანსური მომსახურება ყველა იმ საქმიანობასთან დაკავშირებით, რომელიც ჩამოთვლილია (1)-(11) ქვეპუნქტებში, მათ შორის, საკრედიტო მდგომარეობის შემოწმება და ანალიზი, ინვესტიციებისა და პორტფელის გამოკვლევა და კონსულტაცია, კონსულტაცია შესყიდვებთან და კორპორაციულ რესტრუქტურიზაციასთან და სტრატეგიასთან დაკავშირებით.

(b) „ფინანსური მომსახურების მიმწოდებელი“ გულისხმობს მხარის ნებისმიერ ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს, რომელსაც სურს მიაწოდოს ან აწვდის ფინანსურ მომსახურებას. ტერმინი „ფინანსური მომსახურების მიმწოდებელი“ არ მოიცავს საჯარო უწყებას.

(c) „საჯარო უწყება“ გულისხმობს:

(i) მხარის მთავრობას, ცენტრალურ ბანკს ან მონეტარულ ორგანოს, ან უწყებას, რომელსაც ფლობს ან აკონტროლებს მხარე, რომელიც ძირითადად ახორციელებს სამთავრობო ფუნქციებს ან საქმიანობებს სამთავრობო მიზნებისათვის, გარდა უწყებისა, რომლის ძირითადი საქმიანობაა ფინანსური მომსახურების მიწოდება კომერციული პირობებით; ან

(ii) კერძო კომპანია, რომელიც ასრულებს იმ ფუნქციებს, რომლებსაც ჩვეულებრივ ცენტრალური ბანკი ან მონეტარული ორგანო ახორციელებს, ამ ფუნქციების შესრულებისას.

(d) „ახალი ფინანსური მომსახურება“ გულისხმობს ფინანსური ხასიათის მომსახურებას, მათ შორის არსებულ ან ახალ პროდუქციასთან დაკავშირებულ მომსახურებას, ან მიწოდების ისეთ სახეს, რომლის დროსაც ხდება იმ პროდუქტის მოწოდება, რომლის მიმწოდებელი არის არა ამ მხარის, არამედ მეორე მხარის ტერიტორიის ფინანსური მიმწოდებელი.

მუხლი **110**

გონივრული გამონაკლისი

1. თითოეულმა მხარემ გონივრული მიზნებისათვის შეიძლება შემოიღოს ან გამოიყენოს ისეთი ზომები, როგორიცაა:

(a) ინვესტორების, დეპოზიტარების, პოლისების მფლობელების ან იმ პირების დაცვა, რომელთა მიმართაც ფინანსური მომსახურების მიმწოდებელს აქვს ვალდებულება;

(b) მხარის ფინანსური სისტემის მთლიანობის და სტაბილურობის უზრუნველყოფა.

2. ეს ზომები არ უნდა იყოს უფრო დამამძიმებელი, ვიდრე საჭიროა დასახული მიზნის მისაღწევად.

3. არაფერი ამ შეთანხმებაში არ უნდა იქნეს გაგებული ისე, რომ მოსთხოვოს მხარეს ინდივიდუალური მომხმარებლების საქმეებისა და ანგარიშების შესახებ ინფორმაციის ან საჯარო დაწესებულებების განკარგულებაში არსებული კონფიდენციალური ან კერძო საკუთრების ინფორმაციის გამჟღავნება.

მუხლი **111**

ეფექტიანი და გამჭვირვალე რეგულირება

1. თითოეული მხარე მაქსიმალურად ეცდება, რომ დაინტერესებულ პირებს წინასწარ წარუდგინოს ინფორმაცია იმ ზოგადი გამოყენების ზომების შესახებ, რომლის მიღებასაც გეგმავს მხარე, მასზე კომენტარების გაკეთების მიზნით. აღნიშნული უნდა განხორციელდეს:

(a) ოფიციალური გამოქვეყნების გზით; ან

(b) სხვა წერილობითი ან ელექტრონული ფორმით.

2. თითოეულმა მხარემ უნდა უზრუნველყოს დაინტერესებული პირების ინფორმირება იმ მოთხოვნების შესახებ, რომელიც საჭიროა ფინანსური მომსახურების მიწოდების მიზნით განცხადების შესავსებად.

განმცხადებლის მოთხოვნის საფუძველზე, შესაბამისმა მხარემ უნდა შეატყობინოს განმცხადებელს განცხადების სტატუსის შესახებ. თუ შესაბამისი მხარე მოითხოვს დამატებით ინფორმაციას განმცხადებლისგან, აღნიშნულის შესახებ განმცხადებელს უნდა ეცნობოს ზედმეტი დაყოვნების გარეშე.

3. თითოეული მხარე მაქსიმალურად ეცდება, რომ უზრუნველყოს საკუთარ ტერიტორიაზე, ფინანსური მომსახურების სექტორის რეგულირების და ზედამხედველობის, გადასახადების გადაუხდელობასა და არიდებასთან ბრძოლის საერთაშორისოდ აღიარებული სტანდარტების გამოყენება. ასეთი საერთაშორისოდ აღიარებული სტანდარტებია, მათ შორის, ბაზელის კომიტეტის „საბანკო სექტორის ეფექტიანი ზედამხედველობის ძირითადი პრინციპები“, დაზღვევის ზედამხედველების საერთაშორისო ასოციაციის „დაზღვევის ძირითადი პრინციპები“, ფასიანი ქაღალდების რეგულატორთა საერთაშორისო ორგანიზაციის „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ზედამხედველობის ამოცანები და პრინციპები“, ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) „შეთანხმება გადასახადებთან დაკავშირებით ინფორმაციის გაცვლაზე“, დიდი ოცეულის (G20) „საგადასახო ინფორმაციის გაცვლისა და გამჭვირვალობის დებულება“ და ფინანსური მოქმედების სამუშაო ჯგუფის „ორმოცი რეკომენდაცია ფულის გათეთრებაზე“ და „ცხრა სპეციალური რეკომენდაცია ტერორიზმის დაფინანსებაზე“.

მხარეები, ასევე, მხედველობაში იღებენ დიდი შვიდეულის ქვეყნების ფინანსთა მინისტრების მიერ გამოქვეყნებულ „ინფორმაციის გაცვლის ათ ძირითად პრინციპს“ და მიიღებენ ზომებს ორმხრივ ურთიერთობებში მათი გამოყენებისათვის.

მუხლი **112**

ახალი ფინანსური მომსახურება

თითოეულმა მხარემ ნება უნდა დართოს მეორე მხარის ფინანსური მომსახურების მიმწოდებელს მიაწოდოს ისეთი ახალი ტიპის მომსახურება, რომლის განხორციელების უფლებასაც ის მისცემდა საკუთარ ფინანსური მომსახურების მიმწოდებელს მსგავს შემთხვევაში, ადგილობრივი კანონმდებლობის ფარგლებში. მხარეს შეუძლია განსაზღვროს იურიდიული ფორმა, რომლის საშუალებითაც შეიძლება მომსახურების მიწოდება, და ასევე შეუძლია მოითხოვოს ავტორიზაცია მომსახურების გაწევაზე. როდესაც ავტორიზაცია არის სავალდებულო, გადაწყვეტილება უნდა იქნეს მიღებული გონივრულ ვადებში და მასზე უარის თქმა შეიძლება მხოლოდ გონივრული მიზნებიდან გამომდინარე.

მუხლი **113**

მონაცემთა დამუშავება

1. თითოეულმა მხარემ ნება უნდა დართოს მეორე მხარის ფინანსური მომსახურების მიმწოდებელს, გადააგზავნოს ინფორმაცია ელექტრონული ან სხვა ფორმით მისი ტერიტორის ფარგლებში ან ტერიტორიის მიღმა მოცემული ინფორმაციის დამუშავების მიზნით, რაც საჭიროა მომსახურების მიმწოდებლის ბიზნესის ჩვეულებრივი სამუშაო რეჟიმის უზრუნველსაყოფად.

2. თითოეულმა მხარემ უნდა მიიღოს ადეკვატური დაცვის მექანიზმები ინდივიდუალური პირების კონფიდენციალურობის, თავისუფლებისა და ფუნდამენტური უფლებების დაცვის მიზნით, განსაკუთრებით, როდესაც საქმე ეხება პერსონალური ინფორმაციის გადაცემას.

მუხლი **114**

განსაკუთრებული გამონაკლისები

1. ამ თავში არაფერი უნდა იქნეს გაგებული ისე, რომ ხელი შეუშალოს მხარეს, მათ შორის საჯარო უწყებებს, საკუთარ ტერიტორიაზე ექსკლუზიურად განახორციელოს საქმიანობა ან იმ მომსახურების მიწოდება, რომელიც წარმოადგენს საჯარო საპენსიო სქემის ან სოციალური დაცვის კანონით განსაზღვრული სქემის ნაწილს, გარდა ადგილობრივი კანონმდებლობით გათვალისწინებული შემთხვევებისა, როდესაც ფინანსური მომსახურების მიმწოდებლის მიერ მომსახურების მიწოდება ნებადართულია საჯარო უწყებებთან ან კერძო მიმწოდებლებთან კონკურენციის პირობებში.

2. მოცემული შეთანხმება არ ეხება ცენტრალური ბანკის ან მონეტარული ორგანოს ან სხვა ნებისმიერ საჯარო უწყების მიერ მონეტარული ან გაცვლითი კურსების პოლიტიკის ფარგლებში განხორციელებულ ღონისძიებებს.

3. ამ თავში არაფერი უნდა იქნეს გაგებული ისე, რომ ხელი შეუშალოს მხარეს, მათ შორის საჯარო უწყებებს, საკუთარ ტერიტორიაზე ექსკლუზიურად განახორციელოს საქმიანობა ან მომსახურების მიწოდება, მხარის ან მისი საჯარო უწყებების ფინანსური რესურსების ან გარანტიის გამოყენებით.

მუხლი **115**

თვითრეგულირებადი ორგანიზაციები

როდესაც მხარე მეორე მხარის ფინანსური მომსახურების მიმწოდებლისაგან მოითხოვს ნებისმიერი თვითრეგულირებადი ორგანოს, ფასიანი ქაღალდების, ფიუჩერსული ბირჟის ან ბაზრის, საკლირინგო სააგენტოს ან სხვა ნებისმიერი ორგანიზაციის ან ასოციაციის წევრობას, მონაწილეობას ან მასზე წვდომას იმ მიზნით, რომ მეორე მხარის ფინანსური მომსახურების მიმწოდებელმა მიაწოდოს ფინანსური მომსახურება ამ მხარის ფინანსური მომსახურების მიმწოდებლებთან თანაბარ პირობებში, ან როდესაც მხარე მსგავს ერთეულებს პირდაპირ ან არაპირდაპირ ანიჭებს უპირატესობას ან პრივილეგიებს ფინანსური მომსახურების მიწოდების დროს, მხარემ უნდა უზრუნველყოს ამ შეთანხმების 76-ე და 82-ე მუხლებით გათვალისწინებული შესაბამისი ვალდებულებების დაცვა.

მუხლი **116**

კლირინგისა და საგადახდო სისტემები

იმ ვადებითა და პირობებით, რომლებიც ანიჭებს ეროვნულ რეჟიმს, თითოეულმა მხარემ უნდა უზრუნველყოს მის ტერიტორიაზე დაფუძნებული მეორე მხარის ფინანსური მომსახურების მიმწოდებლისთვის საჯარო უწყებების მიერ მართული საგადახდო და საკლირინგო სისტემების ხელმისაწვდომობა, და ასევე წვდომა ოფიციალური დაფინანსებისა და რეფინანსირების სახსრებზე, რომლებიც ხელმისაწვდომია ბიზნესის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას. მოცემული მუხლის მიზანი არ არის წვდომის დაშვება მხარის ბოლო ინსტანციის კრედიტორის სახსრებთან.

მუხლი **117**

საერთაშორისო სტანდარტები

მომსახურებით ვაჭრობის შემდგომი ლიბერალიზაციის მიზნით მხარეები აღიარებენ საქართველოს მოქმედი და მომავალი კანონმდებლობის ეტაპობრივად შესაბამების მნიშვნელოვნებას საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის სტანდარტებთან, რომელიც მოცემულია ამ შეთანხმების 11 1-ე მუხლის მე-3 პუნქტში.

ქვენაწილი **7**

სატრანსპორტო მომსახურება

მუხლი **118**

მოქმედების სფერო

წინამდებარე ქვენაწილი ადგენს საერთაშორისო სატრანსპორტო მომსახურების ლიბერალიზაციის პრინციპებს ამ თავის მე-2 ნაწილის (დაფუძნება), მე-3 ნაწილის (მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდება) და მე-4 ნაწილის (ფიზიკური პირების დროებითი წარმომადგენლობა საქმიანი მიზნებისთვის) შესაბამისად.

მუხლი **119**

საერთაშორისო საზღვაო ტრანსპორტი

1. წინამდებარე ქვენაწილის და ამ თავის მე-2 ნაწილის (დაფუძნება), მე-3 ნაწილის (მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდება) და მე-4 ნაწილის (ფიზიკური პირების დროებითი წარმომადგენლობა საქმიანი მიზნებისთვის) მიზნებისთვის:

(a) ,,საერთაშორისო საზღვაო ტრანსპორტი“ მოიცავს სატრანსპორტო ოპერაციებს ერთი პუნქტიდან მეორე პუნქტის მიმართულებით და მულტიმოდალურ სატრანსპორტო ოპერაციებს, რაც წარმოადგენს ერთზე მეტი სატრანსპორტო სახეობის მეშვეობით ერთიანი სატრანსპორტო დოკუმენტით ტვირთების გადაზიდვას ზღვის გამოყენებით და ამ მიზნით, უფლებას უშუალოდ დაიდოს ხელშეკრულება ტრანსპორტის სხვა სახეობის მომწოდებლებთან.

(b) ,,საზღვაო სატვირთო მომსახურება“ გულისხმობს სტივიდორული კომპანიების, მათ შორის ტერმინალის ოპერატორების საქმიანობას, მაგრამ არ მოიცავს დოკერების უშუალო საქმიანობას, როდესაც ეს მუშახელი ორგანიზებულია სტივიდორული ან ტერმინალის ოპერატორი კომპანიებისაგან დამოუკიდებლად. მითითებული საქმიანობა მოიცავს შემდეგი ქმედებების ორგანიზებასა და ზედამხედველობას:

(i) ტვირთის დატვირთვა/გადმოტვირთვა გემზე/გემიდან;

(ii) ტვირთის შეკვრა/გახსნა;

(iii) ტვირთის მიღება/გადაცემა და შენახვა გადაზიდვამდე ან გადმოტვირთვის შემდეგ;

(c) ,,საბაჟო შემოწმების მომსახურება“ (ან „საბაჟო საბროკერო მომსახურება”) გულისხმობს მეორე მხარის სახელით განხორციელებულ საბაჟო პროცედურებს, რომლებიც უკავშირდება იმპორტს, ექსპორტს ან ტვირთის გადაზიდვას, მიუხედავად იმისა, აღნიშნული მომსახურება მომსახურების მიმწოდებლის ძირითად თუ დამატებით საქმიანობას წარმოადგენს;

(d) ,,საკონტეინერო სადგური და სასაწყობე მომსახურება“ გულისხმობს საქმიანობას, რომელიც შედგება კონტეინერების განთავსებისაგან როგორც ნავსადგურის ტერიტორიაზე, ასევე ხმელეთზე მათი შევსების/დაცლის, შეკეთებისა და გადაზიდვისათვის მომზადების მიზნით;

(e) „საზღვაო სააგენტოს მომსახურება“ გულისხმობს საქმიანობას, რომელიც მოიცავს მოცემულ გეოგრაფიულ არეალში ერთი ან მეტი გადამზიდავი ხაზების ან გადამზიდავი კომპანიის ბიზნეს ინტერესების წარმოდგენას აგენტის სახით შემდეგი მიზნებისთვის:

(i) საზღვაო სატრანსპორტო ან მასთან დაკავშირებული მომსახურების მარკეტინგი და გაყიდვა ფასების კოტირებიდან ანგარიშ-ფაქტურის წარდგენამდე, კონოსამენტის გაცემა კომპანიების სახელით, აუცილებელი დამხმარე მომსახურების შესყიდვა და შემდგომი გაყიდვა, დოკუმენტების მომზადება და ბიზნეს ინფორმაციის მიწოდება;

(ii) იმ კომპანიების სახელით მოქმედება, რომლებიც ორგანიზებას უკეთებენ გემების შესვლას ან საჭიროების შემთხვევაში ტვირთების მიღებას;

(f) „ტვირთის გადაზიდვის მომსახურება“ გულისხმობს საქმიანობას, რომელიც მოიცავს გადამზიდავების სახელით გადაზიდვის ოპერაციების ორგანიზებას და მონიტორინგს სატრანსპორტო და მასთან დაკავშირებული მომსახურების მიღების, დოკუმენტების მომზადების და ბიზნეს

ინფორმაციის მიწოდების გზით.

(g) „ფიდერული მომსახურება“ გულისხმობს ზღვის მეშვეობით, საერთაშორისო ტვირთების, უმეტესწილად კონტეინერებით, წინასწარ ან შემდგომ გადაზიდვას მხარის ტერიტორიაზე მდებარე ნავსადგურებს შორის.

2. საერთაშორისო საზღვაო ტრანსპორტთან მიმართებაში თითოეული მხარე თანხმდება კომერციულ საწყისებზე ტვირთებთან შეუზღუდავი დაშვების პრინციპის ეფექტიანი გამოყენების უზრუნველყოფაზე, საერთაშორისო საზღვაო მომსახურების მიწოდების თავისუფლებაზე, ასევე, ეროვნული რეჟიმის გამოყენებაზე ასეთი მომსახურების მიწოდების ფარგლებში.

საერთაშორისო საზღვაო ტრანსპორტის სფეროში მხარეთა შორის არსებული ლიბერალიზაციის დონის გათვალისწინებით:

(a) თითოეული მხარე ეფექტიანად გამოიყენებს საერთაშორისო საზღვაო ბაზრებზე და ვაჭრობაში შეუზღუდავი დაშვების პრინციპს კომერციულ და არადისკრიმინაციულ საწყისებზე;

(b) თითოეული მხარე მიანიჭებს მეორე მხარის დროშის ქვეშ მცურავ ან მეორე მხარის მომსახურების მიმწოდებლის მიერ ოპერირებად გემებს იმაზე არანაკლებ ხელსაყრელ რეჟიმს, ვიდრე ის ანიჭებს საერთაშორისო საზღვაო გადაზიდვებში მონაწილე საკუთარ გემებს ან მესამე მხარის გემებს, იმის მიხედვით, თუ რომელია უკეთესი, შემდგომში ჩამოთვლილთან დაკავშირებით, მათ შორის: ნავსადგურში თავისუფალი შესვლა, ნავსადგურის ინფრასტრუქტურისა და მომსახურების გამოყენება, საზღვაო დამხმარე მომსახურების გამოყენება, ასევე მასთან დაკავშირებული საფასურები და გადასახდელები, საბაჟო საშუალებები და დატვირთვა-გადმოტვირთვისთვის ნავმისადგომისა და ტექნიკური საშუალებების გამოყოფა.

3. აღნიშნული პრინციპების გამოყენებისას თითოეული მხარე:

(a) არ მოიცავს ღონისძიებებს ტვირთის განაწილების შესახებ მესამე ქვეყნებთან მომავალ შეთანხმებებში, რომლებიც შეეხება საზღვაო სატრანსპორტო მომსახურებას, მათ შორის მშრალ და თხევად ტვირთს და სახაზო გადაზიდვებს, და გონივრულ ვადაში გააუქმებს ღონისძიებებს ასეთი ტვირთის განაწილების შესახებ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი წარმოდგენილია წინა შეთანხმებებში; და

(b) ამ შეთანხმების ძალაში შესვლის შემდეგ გააუქმებს და თავს შეიკავებს ნებისმიერი ცალმხრივი ღონისძიებების და ადმინისტრაციული, ტექნიკური და სხვა დაბრკოლებების შექმნისაგან, რაც შეიძლება წარმოადგენდეს ფარულ შეზღუდვას ან ჰქონდეს დისკრიმინაციული ეფექტი საერთაშორისო საზღვაო ტრანსპორტის სფეროში მომსახურების თავისუფალ მიწოდებაზე.

4. თითოეული მხარე საკუთარ ტერიტორიაზე დაფუძნების ნებას რთავს მეორე მხარის საერთაშორისო საზღვაო სატრანსპორტო მომსახურების მიმწოდებელს დაფუძნების და საქმიანობის იმ პირობებით, რომლებიც არანაკლებ ხელსაყრელია, ვიდრე საკუთარი ან მესამე მხარის მომსახურების მიმწოდებლისათვის მინიჭებული პირობები, იმის მიხედვით, თუ რომელია უკეთესი.

5. თითოეულმა მხარემ მეორე მხარის საზღვაო სატრანსპორტო მომსახურების მიმწოდებლებისთვის გონივრული და არადისკრიმინაციული წესებით და პირობებით ხელმისაწვდომი უნდა გახადოს ნავსადგურებში შემდეგი ტიპის მომსახურება: სალოცმანო გაცილება, გემის ჩაბმა და ბუქსირება, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა, გემის საწვავითა და წყლით გამართვა, ნარჩენების შეგროვება და ბალასტის ჩაბარება, ნავსადგურის კაპიტნის მომსახურება, სანავიგაციო დახმარება, გემის ოპერირებისთვის აუცილებელი სახმელეთო ოპერაციული მომსახურება, მათ შორის კომუნიკაციები, წყლის და ელექტროენერგიის მიწოდება, გადაუდებელი შეკეთებისთვის აუცილებელი აღჭურვილობა, ღუზაზე დგომა, ნავმისადგომები და სანავმისადგომე მომსახურება.

6. თითოეული მხარე დაუშვებს ისეთი მოწყობილობების გადაადგილებას, როგორიცაა ცარიელი კონტეინერები, რომელთა გადაზიდვა არ ხდება ტვირთის სახით თანხის გადახდის სანაცვლოდ, საქართველოს ნავსადგურებს ან გაერთიანებული სამეფოს ნავსადგურებს შორის.

7. თითოეული მხარე კომპეტენტური ორგანოს ავტორიზაციის საფუძველზე უფლებას მისცემს მეორე მხარის საერთაშორისო სატრანსპორტო მომსახურების მიმწოდებლებს განახორციელონ ფიდერული მომსახურება მათ სახელმწიფო ნავსადგურებს შორის.

მუხლი **120**

საჰაერო ტრანსპორტი

მხარეებს შორის საჰაერო ტრანსპორტის თანმიმდევრული ლიბერალიზაცია, რომელიც შესაბამისობაშია მათ ნაცვალგებით კომერციულ საჭიროებებთან და ბაზარზე ორმხრივი დაშვების პირობებთან, მოწესრიგდება საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოს შორის საჰაერო მომსახურების შესახებ ხელშეკრულებით ან შეთანხმებით.

ნაწილი **6**

ელექტრონული კომერცია

ქვენაწილი **1**

ზოგადი დებულებები

მუხლი **121**

მიზნები და პრინციპები

1. მხარეები აღიარებენ რა, რომ ელექტრონული კომერცია მრავალ სექტორში ზრდის ვაჭრობის შესაძლებლობებს, თანხმდებიან, რომ ხელი შეუწყონ მათ შორის ელექტრონული კომერციის განვითარებას, განსაკუთრებით ურთიერთთანამშრომლობას იმ საკითხებში, რომელიც წარმოიშობა ელექტრონული კომერციით ამ თავის დებულებების შესაბამისად.

2. მხარეები თანხმდებიან, რომ ელექტრონული კომერციის განვითარება უნდა იყოს თავსებადი მონაცემთა დაცვის საერთაშორისო სტანდარტებთან ელექტრონული კომერციის მომხმარებელთა ნდობის უზრუნველყოფის მიზნით.

3. მხარეები თანხმდებიან, რომ ელექტრონული ტრანზაქციები უნდა იქნეს განხილული, როგორც მომსახურების უზრუნველყოფა ამ თავის მე-3 ნაწილის (მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდება) მიხედვით, რაც არ შეიძლება იყოს საბაჟო მოსაკრებლის საგანი.

მუხლი **122**

თანამშრომლობა ელექტრონულ კომერციასთან დაკავშირებით

1. მხარეებმა უნდა აწარმოონ დიალოგი ელექტრონული კომერციიდან წარმოშობილ რეგულირების საკითხებზე, რაც მათ შორის ეხება შემდეგ საკითხებს:

(a) საზოგადოებისთვის გაცემული ელექტრონული ხელმოწერების სერტიფიკატების აღიარებას და საზღვრებს გარეთ სერტიფიცირების მომსახურების გამარტივებას;

(b) საშუამავლო მომსახურების მიმწოდებლების პასუხისმგებლობას ინფორმაციის გადაცემაზე ან შენახვაზე;

(c) ელექტრონული კომერციის კომუნიკაციებში თვითნებურ წვდომასთან მიმართებას;

(d) მომხმარებელთა დაცვას ელექტრონული კომერციის ფარგლებში;

(e) ელექტრონული კომერციის განვითარებასთან დაკავშირებულ სხვა საკითხებს.

2. თანამშრომლობამ შეიძლება მიიღოს აღნიშნულ საკითხებზე მხარეების შესაბამის კანონმდებლობისა და მისი განხორციელების შესახებ ინფორმაციის გაცვლის ფორმა.

ქვენაწილი **2**

საშუამავლო მომსახურების მიმწოდებლების პასუხისმგებლობა

მუხლი **123**

საშუამავლო მომსახურების გამოყენება

1. მხარეები აღიარებენ, რომ შუამავლების მომსახურება შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მესამე მხარის მიერ კანონსაწინააღმდეგო ქმედებებისთვის და საშუამავლო მომსახურების მიმწოდებლებისთვის უნდა იქნეს უზრუნველყოფილი ამ ქვენაწილში განსაზღვრული ზომების გატარება.

2. ამ შეთანხმების 124-ე მუხლის მიზნებისთვის „მომსახურების მიმწოდებელი“ გულისხმობს ციფრული ონლაინ კომუნიკაციებისათვის გადაცემის, მარშრუტიზაციის ან კავშირების მიმწოდებელს, მომხმარებლის მიერ განსაზღვრულ ორ ან მრავალ წერტილს შორის, მომხმარებლის მიერ არჩეული მონაცემებით, კონტენტის მოდიფიცირების გარეშე. ამ შეთანხმების 125-ე და 126-ე მუხლების მიზნებისთვის, „მომსახურების მიმწოდებელი“ ნიშნავს მიმწოდებელს ან საშუალებების ოპერატორს ონლაინ მომსახურებისთვის ან ქსელთან დაშვებისთვის.

მუხლი **124**

საშუამავლო მომსახურების მიმწოდებლების პასუხისმგებლობა*:* „ინფორმაციის გადაცემა*”*

1. იმ შემთხვევაში, როცა საინფორმაციო საზოგადოების მომსახურება შედგება მომსახურების მიმღების მიერ საკომუნიკაციო ქსელში გადაცემული ინფორმაციისგან, ან საკომუნიკაციო ქსელთან ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფისგან, თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ მომსახურების მიმწოდებელი არ არის პასუხისმგებელი გადაცემულ ინფორმაციაზე იმ პირობით, რომ მიმწოდებელი:

(a) არ ახდენს გადაცემის ინიცირებას;

(c) არ ირჩევს გადაცემული ინფორმაციის მიმღებს; და

(d) არ ირჩევს ან ცვლის გადაცემულ ინფორმაციას.

2. პირველ პარაგრაფში აღნიშნული ინფორმაციის გადაცემა და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა მოიცავს გადაცემული ინფორმაციის ავტომატურ, შუალედურ და მოკლევადიან შენახვას იმ პერიოდის განმავლობაში, რაც აუცილებელია საკომუნიკაციო ქსელში გადაცემის განსახორციელებლად და იმ პირობით, რომ ინფორმაცია არ ინახება გადაცემისათვის საჭირო გონივრულ ვადაზე მეტ ხანს.

3. აღნიშნულმა მუხლმა გავლენა არ უნდა იქონიოს სასამართლოს ან ადმინისტრაციული ორგანოების შესაძლებლობაზე, მხარეების სამართლებრივი სისტემის შესაბამისად მომსახურებების მიმწოდებელს მოსთხოვოს დარღვევის შეწყვეტა ან აღკვეთა.

მუხლი **125**

საშუამავლო მომსახურების მიმწოდებლების პასუხისმგებლობა*:* „ქეშირება*”*

1. იმ შემთხვევაში, როცა საინფორმაციო საზოგადოების მომსახურება მოიცავს მომსახურების მიმღების მიერ საკომუნიკაციო ქსელში მიწოდებულ ინფორმაციას, თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ მომსახურების მიმწოდებლები არ არიან პასუხისმგებელნი ინფორმაციის ავტომატურ, შუალედურ და მოკლევადიან შენახვაზე, თუ იგი განპირობებულია მხოლოდ ერთი მიზეზით, რომ მომსახურების სხვა მიმღებების მოთხოვნით მათთვის ინფორმაცია იყოს ეფექტურად მიწოდებული იმ პირობით, რომ:

(a) მიმწოდებელი არ ცვლის ინფორმაციას;

(b) მიმწოდებელი ასრულებს პირობებს ინფორმაციის წვდომაზე;

(c) მიმწოდებელი ასრულებს ინფორმაციის განახლების წესებს, რომელიც ფართოდ გავრცელებული და გამოყენებულია წარმოებაში;

(e) მიმწოდებელი არ ერევა იმ ტექნოლოგიების კანონიერ გამოყენებაში, რომელიც ფართოდ არის გავრცელებული და გამოყენებული წარმოებაში, რათა მიღებულ იქნეს მონაცემები ინფორმაციის გამოყენებაზე; და

(f) მიმწოდებელი იღებს ოპერატიულ ზომებს მის მიერ შენახული ინფორმაციის წაშლაზე ან ინფორმაციასთან ხელმისაწვდომობის შეწყვეტაზე იმის შემდეგ, რაც მისთვის ფაქტობრივად ცნობილი ხდება[21] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn21), რომ ინფორმაცია გადაცემის საწყის წყაროდან იყო ამოღებული ქსელიდან ან მასთან წვდომა იყო შეწყვეტილი, ან სასამართლომ ან ადმინისტრაციულმა ორგანომ მოითხოვა აღნიშნული ინფორმაციის წაშლა ან წვდომის შეწყვეტა.

2. აღნიშნულმა მუხლმა გავლენა არ უნდა იქონიოს სასამართლოს ან ადმინისტრაციული ორგანოს შესაძლებლობაზე, მხარეების კანონმდებლობის შესაბამისად მომსახურების მიმწოდებელს მოსთხოვოს დარღვევების შეწყვეტა ან აღკვეთა.

მუხლი **126**

საშუამავლო მომსახურების მიმწოდებლების პასუხისმგებლობა: „ჰოსტინგი”

1. იმ შემთხვევაში, როცა საინფორმაციო საზოგადოების მომსახურება მოიცავს მომსახურების მიმღების მიერ მიწოდებული ინფორმაციის შენახვას, თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ მომსახურების მიმწოდებელი არ იყოს პასუხისმგებელი ინფორმაციაზე, რომელიც ინახება მომსახურების მიმღების თხოვნით იმ პირობით, რომ:

(a) მიმწოდებლისთვის ფაქტობრივად არ არის ცნობილი არაკონონიერი საქმიანობის ან ინფორმაციის შესახებ და ზარალის ანაზღაურების მოთხოვნის კუთხით არ არის ინფორმირებული ფაქტების ან გარემოებების შესახებ, რომლებისგანაც არაკანონიერი საქმიანობა ან ინფორმაცია ხდება ნათელი; ან

(b) ასეთი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში, მიმწოდებელი მოქმედებს ოპერატიულად, რათა წაშალოს ან შეწყვიტოს წვდომა ინფორმაციაზე;

2. პირველი პარაგრაფი არ გამოიყენება იმ შემთხვევებში, როცა მომსახურების მიმღები მოქმედებს მომსახურების მიმწოდებლის გავლენის ან კონტროლის ქვეშ.

3. აღნიშნულმა მუხლმა გავლენა არ უნდა მოახდინოს სასამართლოს ან ადმინისტრაციული ორგანოს შესაძლებლობაზე, მხარეების კანონმდებლობის შესაბამისად მოსთხოვოს მომსახურების მიმწოდებელს დარღვევის შეწყვეტა ან აღკვეთა, ასევე, არ უნდა იქონიოს გავლენა მხარის შესაძლებლობაზე, რომ შეიმუშაოს პროცედურები ინფორმაციაზე წვდომის შეწყვეტის ან აღკვეთის სამართავად.

მუხლი **127**

მონიტორინგის ზოგადი ვალდებულების არარსებობა

1. ამ შეთანხმების 124-ე, 125-ე და 126-ე მუხლებით განსაზღვრული მომსახურების უზრუნველყოფის დროს მხარეებმა მიმწოდებლებს არ უნდა დააკისრონ ზოგადი ვალდებულება ინფორმაციის მონიტორინგზე, რომელსაც ისინი გადასცემენ ან ინახავენ, ასევე მხარეებმა არ უნდა დააკისრონ ზოგადი ვალდებულება იმ ფაქტებისა და გარემოებების აქტიურ მოძიებაზე, რომლებიც მიუთითებენ არაკანონიერ საქმიანობაზე.

2. მხარეს შეუძლია დააწესოს ვალდებულებები საინფორმაციო საზოგადოების მომსახურების მიმწოდებლებისთვის, რათა დაუყოვნებლივ აცნობონ კომპეტენტურ სახელმწიფო ორგანოებს განხორციელებული არაკანონიერი საქმიანობის ეჭვის არსებობის შემთხვევაში, ან მომსახურების მიმღების მიერ მიწოდებული ინფორმაციის ან ვალდებულებების შესახებ, რომ მიაწოდონ ინფორმაცია კომპეტენტური ორგანოების მოთხოვნის შემთხვევაში, რომელიც იმ მომსახურების მიმღებების იდენტიფიცირების შესაძლებლობას იძლევა, ვისთანაც მათ შენახვის ხელშეკრულება აქვთ გაფორმებული.

ნაწილი **7**

გამონაკლისები

მუხლი **128**

ზოგადი გამონაკლისები

1. ამ შეთანხმების 357-ე მუხლით გათვალისწინებული ზოგადი გამონაკლისებისთვის ზიანის მიყენების გარეშე ამ თავისა და ამ შეთანხმების XI-A და XI-E, XI-B და XI-F, XI-C და XI-G, XI-D და XI-H დანართების დებულებები წარმოადგენს ამ მუხლში მითითებული გამონაკლისების

საგახს.

2. იმ პირობით, რომ ასეთი ზომები არ იქნება გამოყენებული იმგვარად, რომ შექმნას თვითნებური ან დაუსაბუთებელი დისკრიმინაცია ქვეყნებს შორის, სადაც არსებობს მსგავსი პირობები ან ფარული შეზღუდვა დაფუძნებაზე ან მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდებაზე, წინამდებარე თავში არაფერი უნდა უშლიდეს ხელს ნებისმიერ მხარეს იმ ზომების მიღებასა და გამოყენებაში, რომლებიც:

(a) საჭიროა საზოგადოებრივი უსაფრთხოების ან საზოგადოებრივი მორალის დაცვისათვის ან საზოგადოებრივი წესრიგის შენარჩუნებისთვის;

(b) საჭიროა ადამიანების, ცხოველების ან მცენარეების სიცოცხლის ან ჯანმრთელობის დაცვისთვის;

(c) უკავშირდება ამოწურვადი რესურსების კონსერვაციას, თუ ასეთი ზომები გამოიყენება ადგილობრივ მეწარმეებზე დაწესებულ შეზღუდვებთან ერთად ან მომსახურების ადგილობრივ მიწოდებასა და მოხმარებაზე;

(d) საჭიროა მხატვრული, ისტორიული ან არქეოლოგიური ღირებულების მქონე ეროვნული საგანძურის დასაცავად;

(e) საჭიროა იმ კანონებთან და რეგულაციებთან შესაბამისობის დასაცავად, რომლებიც შეუსაბამობაში არ მოდის ამ თავის დებულებებთან, მათ შორის ისეთის, რომელიც უკავშირდება:

(i) შეცდომაში შემყვანი და არაკეთილსინდისიერი საქმიანობის აღკვეთას ან კონტრაქტების შეუსრულებლობის შედეგებთან გამკლავებას;

(ii) ინდივიდუალურ პირთა პირად ცხოვრებაში ჩაურევლობას, პერსონალური ინფორმაციის გადამუშავებასა და გავრცელებასთან დაკავშირებით და ინდივიდუალური ჩანაწერების და ანგარიშების კონფიდენციალურობის დაცვას;

(iii) უსაფრთხოებას.

(f) არ არის შესაბამისობაში ამ შეთანხმების 7 6-ე და 8 2-ე მუხლებთან იმის გათვალისწინებით, რომ განსხვავებული მოპყრობა მიმართულია მეორე მხარის ეკონომიკური საქმიანობის, მეწარმეების ან მომსახურების მიმწოდებლების მიმართ პირდაპირი გადასახადების ეფექტიანი ან სამართლიანი დაწესების ან ამოღების უზრუნველყოფაზე[22] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn22).

3. ამ თავის და ამ შეთანხმების XI-A და XI-E, XI-B და XI-F, XI-C და XI-G, XI-D და XI-H დანართების დებულებები არ ეხება მხარეების შესაბამის სოციალური დაცვის სისტემებს ან მხარის ტერიტორიაზე ისეთ საქმიანობას, რომელიც თუნდაც შემთხვევით უკავშირდება ოფიციალური ძალაუფლების გამოყენებას.

მუხლი **129**

საგადასახადო ზომები

ამ თავის დებულებების შესაბამისად მინიჭებული უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმი არ ვრცელდება:

(a) რეჟიმზე, რომელიც მინიჭებულია კვალიფიკაციის, ლიცენზიის ან გონივრული გამონაკლისების ზომების აღიარებით, GATS-ის VII მუხლის ან მისი ფინანსური მომსახურებების დანართის შესაბამისად;

(b) ნებისმიერი საერთაშორისო ხელშეკრულებითა და შეთანხმებებით მინიჭებულ საგადასახადო რეჟიმზე, რომელიც მთლიანად ან ძირითადად დაბეგვრას ეხება.

მუხლი **130**

უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული გამონაკლისები

1. არაფერი ამ შეთანხმებაში არ უნდა იქნეს გაგებული იმგვარად, რომ:

(a) მოსთხოვოს ნებისმიერ მხარეს, წარადგინოს ინფორმაცია, რომლის გამჟღავნებას ის მიიჩნევს თავისი უსაფრთხოების არსებითი ინტერესების საწინააღმდეგოდ;

(b) შეზღუდოს მხარე ისეთ ღონისძიებების გატარებისაგან, რომელსაც ის მიიჩნევს აუცილებლად თავისი უსაფრთხოების არსებითი ინტერესების დასაცავად და რომელიც:

(i) უკავშირდება იარაღის, აღჭურვილობის ან საომარი მასალების წარმოებას ან ვაჭრობას;

(ii) უკავშირდება ეკონომიკურ საქმიანობას, რომელიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ხორციელდება სამხედრო დაწესებულების მომარაგების მიზნით;

(iii) უკავშირდება გახლეჩად და თერმობირთვულ მასალებს ან იმ მასალებს, რომლისგანაც ისინი მიიღება; ან

(iv) მიღებულია ომის ან საერთაშორისო ურთიერთობებში შექმნილი სხვა სახის საგანგებო მდგომარეობის დროს; ან

(c) შეზღუდოს მხარე იმ ღონისძიების შესრულებისაგან, რომელიც მან ვალდებულების სახით აიღო საერთაშორისო მშვიდობისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით.

თავი **7**

მიმდინარე გადახდები და კაპიტალის მოძრაობა

მუხლი **131**

მიმდინარე გადახდები

მხარეები იღებენ ვალდებულებას, რომ საერთაშორისო სავალუტო ფონდის შეთანხმების VIII მუხლის შესაბამისად არ დააწესებენ შეზღუდვებს და დაუშვებენ თავისუფლად კონვერტირებად ვალუტაში , მხარეებს შორის ნებისმიერ გადახდებსა და ტრანსფერებს საგადასახდელო ბალანსის მიმდინარე ანგარიშზე.

მუხლი **132**

კაპიტალის მოძრაობა

1. ამ შეთანხმების ძალაში შესვლიდან საგადასახდელო ბალანსის კაპიტალისა და ფინანსურ ანგარიშთან მიმართებაში მხარეები უზრუნველყოფენ კაპიტალის თავისუფალ მოძრაობას იმ პირდაპირ ინვესტიციებთან, მათ შორის, უძრავი ქონების შეძენასთან დაკავშირებით, რომლებიც ხორციელდება მიმღები მხარის კანონმდებლობის შესაბამისად იმ ინვესტიციებთან დაკავშირებით, რომლებიც ხორციელდება ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-6 თავის (დაფუძნება, მომსახურებით ვაჭრობა და ელექტრონული კომერცია) დებულებების შესაბამისად და ინვესტირებული კაპიტალის და მისგან გამომდინარე ნებისმიერი მოგების განაღდებას ან რეპატრიაციას.

2. ამ შეთანხმების ძალაში შესვლიდან საგადასახდელო ბალანსის კაპიტალისა და ფინანსურ ანგარიშზე განხორციელებულ გარიგებებთან მიმართებაში, გარდა ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული გარიგებებისა, ამ შეთანხმების სხვა დებულებებისათვის ზიანის მიყენების გარეშე თითოეული მხარე უზრუნველყოფს:

(a) იმ კრედიტებთან დაკავშირებული კაპიტალის თავისუფალ მოძრაობას, რომელიც თავის მხრივ უკავშირდება ისეთ კომერციულ გარიგებებს ან მომსახურების გაწევას, რომელშიც მონაწილეობს ერთ-ერთი მხარის რეზიდენტი;

(b) იმ კაპიტალის თავისუფალ მოძრაობას, რომელიც უკავშირდება მხარის ინვესტორების პორტფელურ ინვესტიციებს, ფინანსურ სესხებსა და კრედიტებს.

მუხლი **133**

დაცვითი ზომები

განსაკუთრებულ შემთხვევებში, როდესაც გადახდები ან კაპიტალის მოძრაობა იწვევს ან შეიძლება გამოიწვიოს საქართველოში ან გაერთიანებულ სამეფოში გაცვლითი კურსის პოლიტიკის ან მონეტარული პოლიტიკის განხორციელებასთან დაკავშირებული სერიოზული სირთულეები, მათ შორის სერიოზული სირთულეები საგადასახდელო ბალანსთან დაკავშირებით, მხარეებმა შეიძლება შემოიღონ დაცვითი ზომები არაუმეტეს ექვსი თვის ვადით, თუ ასეთი ზომები წარმოადგენს აუცილებლობას. მხარემ, რომელიც ახორციელებს დაცვითი ზომების შემოღებას, ამის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა აცნობოს მეორე მხარეს და ასევე, შეძლებისდაგვარად მოკლე ვადაში, ასეთი დაცვითი ზომების გაუქმების შესაბამისი ვადები.

მუხლი **134**

გამარტივებისა და განვითარების დებულებები

მხარეებმა უნდა გამართონ კონსულტაციები, მათ შორის კაპიტალის მოძრაობის გამარტივების მიზნით, რათა ხელი შეუწყონ ამ შეთანხმების მიზნების მიღწევას.

თავი **8**

საჯარო შესყიდვები

მუხლი **135**

მიზნები

1. მხარეები აცნობიერებენ გამჭვირვალე, არადისკრიმინაციული, კონკურენტული და ღია ტენდერის წვლილს ეკონომიკის მდგრად განვითარებაში და მიზნად ისახავენ თავიანთი შესაბამისი შესყიდვების ბაზრების ეფექტიან, ნაცვალგებით და ეტაპობრივ გახსნას.

2. ეს თავი ითვალისწინებს ეროვნულ, რეგიონულ და ადგილობრივ დონეზე როგორც ტრადიციული სექტორის, ასევე კომუნალური მომსახურების სექტორის საჯარო ხელშეკრულებებისა და კონცესიებისათვის ეროვნული რეჟიმის პრინციპის საფუძველზე საჯარო შესყიდვების ბაზრების ორმხრივ ხელმისაწვდომობას.

მუხლი **136**

მოქმედების სფერო

1. ეს თავი ვრცელდება სამუშაოს, საქონლის მიწოდების და მომსახურების საჯარო ხელშეკრულებებზე, ასევე კომუნალური მომსახურების სექტორში სამუშაოს, საქონლის მიწოდებისა და მომსახურების საჯარო ხელშეკრულებებზე და სამუშაოს და მომსახურების კონცესიებზე იმ შემთხვევაში და იქ, სადაც ასეთი ხელშეკრულებები გამოიყენება.

2. ეს თავი ვრცელდება ნებისმიერ შემსყიდველ სახელმწიფო ორგანოსა და შემსყიდველ ორგანიზაციაზე, რომელიც აკმაყოფილებს გაერთიანებული სამეფოს საჯარო შესყიდვების კანონმდებლობის განმარტებებს (შემდგომში მოიხსენიება როგორც „შემსყიდველი ორგანიზაცია“). ის ასევე ვრცელდება საჯარო სამართალს დაქვემდებარებულ ორგანოებსა და კომუნალური მომსახურების სექტორში მოქმედ საწარმოებზე, როგორიცაა სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმოები, რომლებიც ახორციელებენ შესაბამის საქმიანობას და კერძო საწარმოები, რომლებიც კომუნალური მომსახურების სექტორში მოქმედებენ სპეციალური ან ექსკლუზიური უფლებების საფუძველზე.[23] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn23)

3. ეს თავი ვრცელდება ხელშეკრულებებზე, რომელთა ღირებულება აღემატება ამ შეთანხმების X II-A დანართით დადგენილ მონეტარულ ზღვრებს.

4. საჯარო ხელშეკრულების სავარაუდო ღირებულების გამოთვლა უნდა მოხდეს დამატებითი ღირებულების გადასახადის გარეშე სრულად გადასახდელი თანხის საფუძველზე. აღნიშნული მონეტარული ზღვრების გამოყენებისას საქართველომ უნდა მოახდინოს ხელშეკრულების ღირებულების გაანგარიშება და კონვერტაცია ეროვნულ ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის გაცვლითი კურსის გამოყენებით.

5. მონეტარული ზღვრები უნდა გადაიხედოს რეგულარულად ყოველ ორ წელიწადში ერთხელ დაწყებული ამ შეთანხმების ძალაში შესვლის წლიდან და უნდა დაეფუძნოს ევროს საშუალო დღიურ ღირებულებას, გამოსახულს სპეციალურ სასესხო უფლებებში (SDR). საანგარიშო პერიოდი არის გადახედვამდე 24 თვე, რომელიც მთავრდება აგვისტოს ბოლო დღეს. გადახედილი ზღვარი ძალაში შედის პირველი იანვრიდან. ამგვარად გადახედილი მონეტარული ზღვრები, საჭიროების შემთხვევაში, უნდა დამრგვალდეს სიმცირისკენ უახლოეს ათასეულ ევრომდე. გადახედილი მონეტარული ზღვარი უნდა დაამტკიცოს ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულმა ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმმა.

მუხლი **137**

ინსტიტუციური გარემო

1. თითოეულმა მხარემ უნდა დააფუძნოს ან შეინარჩუნოს საჯარო შესყიდვების სისტემის სათანადო ფუნქციონირებისა და ამ თავის პრინციპების განხორციელებისათვის აუცილებელი შესაბამისი ინსტიტუციური ჩარჩო და მექანიზმები.

2. მხარეებმა უნდა განსაზღვრონ, კონკრეტულად:

(a) ცენტრალური აღმასრულებელი ორგანო, რომლის ამოცანაა თანმიმდევრული პოლიტიკის უზრუნველყოფა და მისი განხორციელება საჯარო შესყიდვებთან დაკავშირებულ ყველა სფეროში. აღნიშნულმა ორგანომ ხელი უნდა შეუწყოს და კოორდინირება გაუწიოს ამ თავის განხორციელებას.

(b) მიუკერძოებელი და დამოუკიდებელი ორგანო, რომლის ამოცანაა შემსყიდველი სახელმწიფო ორგანოების ან შემსყიდველი ორგანიზაციების მიერ ხელშეკრულების დასადებად გამარჯვებულის გამოვლენისას მიღებული გადაწყვეტილებების გადასინჯვა. ამ კონტექსტში „დამოუკიდებელი“ გულისხმობს იმას, რომ ეს ორგანო უნდა იყოს საჯარო დაწესებულება, რომელიც განცალკევებულია ყველა შემსყიდველი ორგანიზაციისაგან და ეკონომიკური ოპერატორებისაგან. ასეთი ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების სასამართლო გასაჩივრება უნდა იყოს შესაძლებელი.

3. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს ადგილობრივი კანონმდებლობის დარღვევასთან დაკავშირებული ეკონომიკური ოპერატორების საჩივრების განმხილველი ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების ეფექტიან აღსრულებას.

მუხლი **138**

ხელშეკრულების დადების მარეგულირებელი ძირითადი სტანდარტები

1. ა მ შეთანხმების ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს 3 წლისა, მხარეებმა უნდა შეასრულონ ამ მუხლის 2-15 პუნქტებით გათვალისწინებული ხელშეკრულების დადების ძირითადი სტანდარტები. აღნიშნული ძირითადი სტანდარტები უშუალოდ გამომდინარეობს შესყიდვების წესებიდან და პრინციპებიდან, მათ შორის, არადისკრიმინაციულობის, თანასწორი მოპყრობის, გამჭვირვალობის და პროპორციულობის პრინციპებიდან.

გამოქვეყნება

2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს ყველა დაგეგმილი შესყიდვის მედიის სათანადო საშუალებებში გამოქვეყნებას იმ წესით, რაც საკმარისია.[24] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn24)

(a) კონკურენციისათვის ბაზრის გასახსნელად; და

(b) ნებისმიერი დაინტერესებული ეკონომიკური ოპერატორისთვის დაგეგმილ შესყიდვასთან დაკავშირებით ინფორმაციის სათანადო ხელმისაწვდომობისათვის ხელშეკრულების დადებამდე და ხელშეკრულების მისაღებად თავისი ინტერესის გამოსახატად.

3. გამოქვეყნება უნდა იყოს ეკონომიკური ოპერატორების ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ეკონომიკური ინტერესის შესაბამისი.

4. გამოქვეყნებული ინფორმაცია სულ მცირე უნდა შეიცავდეს დასადები ხელშეკრულების არსებით დეტალებს, თვისობრივი შერჩევის კრიტერიუმებს, ხელშეკრულების დადების მეთოდს, ხელშეკრულების დადების კრიტერიუმებს და სხვა დამატებით ინფორმაციას, რისი ცოდნაც ლოგიკურად ესაჭიროება ეკონომიკურ ოპერატორს, რათა მიიღოს გადაწყვეტილება ხელშეკრულების მოსაპოვებლად ინტერესის გამოხატვის

შესახებ.

ხელშეკრულების დადება

5. ხელშეკრულების დადება უნდა მოხდეს გამჭვირვალე და მიუკერძოებელი პროცედურების გამოყენებით, რაც ხელს შეუშლის კორუფციულ პრაქტიკას. მიუკერძოებლობა უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს, კერძოდ, ხელშეკრულების პირობების არადისკრიმინაციული აღწერით, ყველა ეკონომიკური ოპერატორისათვის თანაბარი ხელმისაწვდომობით, სათანადო ვადების დადგენით და გამჭვირვალე და ობიექტური მიდგომით.

6. შემსყიდველმა ორგანიზაციამ, მოთხოვნილი სამუშაოს, საქონლის ან მომსახურების მახასიათებლების აღწერისას უნდა გამოიყენოს შესრულების და ფუნქციების ზოგადი აღწერა და საერთაშორისო ან ეროვნული სტანდარტები.

7. სამუშაოს, საქონლის ან მომსახურების მოთხოვნილი მახასიათებლების აღწერისას დაუშვებელია კონკრეტული მოდელის, წყაროს, ცალკეული პროცესის, სასაქონლო ნიშნის, პატენტის, წარმოშობის წყაროს ან მწარმოებლის მითითება გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ასეთი მითითება დასაბუთებულია ხელშეკრულების პირობებით და აღწერას თან ერთვის ტერმინები „ან ექვივალენტური“. უპირატესობა უნდა მიენიჭოს შესრულებისა და ფუნქციების ზოგად აღწერას.

8. შემსყიდველმა ორგანიზაციამ არ უნდა დააწესოს ისეთი პირობა, რომლის შედეგია მეორე მხარის ეკონომიკური ოპერატორების პირდაპირი ან არაპირდაპირი დისკრიმინაცია, როგორიცაა მოთხოვნა, რომ ეკონომიკური ოპერატორი, რომელიც გამოხატავს ხელშეკრულებისადმი ინტერესს, უნდა იყოს დაფუძნებული იმავე ქვეყანაში, რეგიონში ან ტერიტორიაზე, სადაც შემსყიდველი ორგანიზაცია.

ზემოაღნიშნულის მიუხედავად იმ შემთხვევებში, როდესაც არსებობს ხელშეკრულების სპეციფიკური გარემოებებით დასაბუთებული აუცილებლობა, გამარჯვებულ განმცხადებელს შეიძლება მოეთხოვოს ცალკეული ბიზნეს ინფრასტრუქტურის დაფუძნება შესრულების ადგილას.

9. ინტერესის გამოსახატად და სატენდერო წინადადების წარსადგენად განსაზღვრული ვადა უნდა იყოს საკმარისი, იმისათვის, რომ მეორე მხარის ეკონომიკურმა ოპერატორმა შეძლოს ტენდერის გონივრული შეფასება და სატენდერო წინადადების მომზადება.

10. ყველა მონაწილეს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა, წინასწარ გაეცნოს მოქმედ წესებს, შერჩევის კრიტერიუმებს და ხელშეკრულების დასადებად გამარჯვებულის გამოვლენის კრიტერიუმებს. ეს წესები თანაბრად გამოიყენება ყველა მონაწილის მიმართ.

11. შემსყიდველ ორგანიზაციებს შეუძლიათ მოიწვიონ განმცხადებელთა შეზღუდული რაოდენობა შეთავაზების წარსადგენად იმ პირობით, რომ:

(a) აღნიშნული გაკეთდა გამჭვირვალე და არადისკრიმინაციული გზით; და

(b) შერჩევა ეფუძნება მხოლოდ ობიექტურ ფაქტორებს, როგორიცაა განმცხადებლის გამოცდილება შესაბამის სექტორში, ბიზნესის ზომა და ინფრასტრუქტურა ან მათი ტექნიკური და პროფესიული შესაძლებლობები.

წინადადების წარსადგენად შეზღუდული რაოდენობის განმცხადებელთა მოწვევისას გათვალისწინებულ უნდა იქნეს სათანადო კონკურენციის უზრუნველყოფის საჭიროება.

12. შემსყიდველ ორგანიზაციებს შეუძლიათ გამოიყენონ მოლაპარაკების პროცედურა მხოლოდ გამონაკლისის სახით განსაზღვრულ შემთხვევებში, როდესაც ასეთი პროცედურის გამოყენება ფაქტიურად არ ზღუდავს კონკურენციას.

13. შემსყიდველ ორგანიზაციებს შეუძლიათ გამოიყენონ შეფასების სისტემა მხოლოდ იმ პირობით, რომ კვალიფიციურ ეკონომიკურ ოპერატორთა სია შედგენილია ამის თაობაზე განცხადების საკმარისად გავრცელების, გამჭვირვალე და ღია პროცედურის გზით. ამ სისტემის ფარგლებში ხელშეკრულება უნდა იქნეს დადებული ასევე არადისკრიმინაციულ საფუძველზე.

14. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ გამჭვირვალე პროცედურების გზით დაიდოს ხელშეკრულება იმ პრეტენდენტთან, რომელმაც წარმოადგინა ეკონომიკურად ყველაზე მომგებიანი წინადადება ან წარადგინა ყველაზე დაბალი ფასი, ტენდერის კრიტერიუმებისა და პროცედურული წესების საფუძველზე, რომელიც დადგენილი და ცნობილი იყო წინასწარ. საბოლოო გადაწყვეტილება ეცნობება ყველა განმცხადებელს დაუყოვნებლივ. დამარცხებულ განმცხადებელს მოთხოვნის საფუძველზე უნდა ეცნობოს გადაწყვეტილების მიზეზი ისეთი დეტალებით, რაც საკმარისი იქნება ასეთი გადაწყვეტილების გასაჩივრებისათვის.

სასამართლო წესით დაცვა

15. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ნებისმიერ პირს, რომელსაც აქვს ან შეიძლება ჰქონდეს ინტერესი ხელშეკრულების მოსაპოვებლად და რომელსაც მიადგა ან შეიძლება მიადგეს ზიანი შესაძლო დარღვევის შედეგად, ჰქონდეს ეფექტიანი, მიუკერძოებელი სასამართლო წესით დაცვის უფლება ხელშეკრულების დამდები ორგანიზაციის ნებისმიერი გადაწყვეტილებისგან, რაც დაკავშირებულია ხელშეკრულების დადებასთან. ასეთი განაჩივრების პროცედურის მიკვლევისას მიღებული და საბოლოო გადაწყვეტილება უნდა გამოქვეყნდეს იმ საშუალებით, რაც საკმარისი იქნება ყველა დაინტერესებული ეკონომიკური ოპერატორის ინფორმირებისათვის.

ძუხლი **139**

ბაზარზე დაშვება

1. მ ხარეები თანხმდებიან, რომ მათი შესაბამისი ბაზრების ეფექტიანი და ნაცვალგებითი გახსნა უნდა მოხდეს ეტაპობრივად და ერთდროულად.

2. თუ ერთმა მხარემ, ამ შეთანხმების X II-B დანართის შესაბამისად, გახსნა თავისი შესყიდვების ბაზარი მეორე მხარისათვის:

(a) გაერთიანებულმა სამეფომ უნდა უზრუნველყოს ხელშეკრულების დადების პროცედურების ხელმისაწვდომობა საქართველოს კომპანიებისათვის, მიუხედავად იმისა, დაფუძნებულია თუ არა ეს კომპანიები გაერთიანებულ სამეფოში, გაერთიანებული სამეფოს კომპანიებისათვის მინიჭებულ რეჟიმზე არანაკლებ ხელსაყრელი პირობებით გაერთიანებული სამეფოს საჯარო შესყიდვების წესების მიხედვით.

(b) საქართველომ უნდა უზრუნველყოს ხელშეკრულების დადების პროცედურების ხელმისაწვდომობა გაერთიანებული სამეფოს კომპანიებისათვის, მიუხედავად იმისა, დაფუძნებულია თუ არა ეს კომპანიები საქართველოში, საქართველოს კომპანიებისათვის მინიჭებულ რეჟიმზე არანაკლებ ხელსაყრელი პირობებით ეროვნული შესყიდვების წესების მიხედვით.

3. მხარეები იმსჯელებენ ბაზრის ორმხრივად გახსნის შესაძლებლობაზე იმ შესყიდვებისათვის, რომელთა ღირებულება ამ შეთანხმების X II-A დანართით განსაზღვრულ მონეტარულ ზღვრებს ქვემოთაა.

მუხლი **140**

შეტყობინება

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ შემსყიდველი ორგანიზაციები და ეკონომიკური ოპერატორები კარგად იყვნენ ინფორმირებულები საჯარო შესყიდვების პროცედურების შესახებ, მათ შორის, ყველა შესაბამისი საკანონმდებლო და ადმინისტრაციული აქტების გამოქვეყნების გზით.

2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს ტენდერების შესახებ ინფორმაციის ეფექტიანი გავრცელებას.

მუხლი **141**

თანამშრომლობა

1. მხარეებმა უნდა გააღრმაონ თანამშრომლობა საკუთარი საუკეთესო პრაქტიკისა და მარეგულირებელი ჩარჩოს შესახებ გამოცდილების და ინფორმაციის გაცვლის გზით.

2. გაერთიანებულმა სამეფომ ხელი უნდა შეუწყოს ამ თავის განხორციელებას, მათ შორის, ტექნიკური დახმარების გაწევის გზით იქ, სადაც ეს შესაფერისი იქნება. ცალკეული გადაწყვეტილება ფინანსური დახმარების გაწევის შესახებ მიღებულ უნდა იქნეს გაერთიანებული სამეფოს მხარის დაფინანსების შესაბამისი მექანიზმებისა და ინსტრუმენტების გამოყენებით ამ შეთანხმების VII კარში (ფინანსური დახმარების და ანტი-კორუფციული და კონტროლის წესები) მოცემული ფინანსური თანამშრომლობის შესახებ ნორმების შესაბამისად.

3. თანამშრომლობის საკითხთა საორიენტაციო სია მოცემულია ამ შეთანხმების XII-C დანართში.

თავი **9**

ინტელექტუალური საკუთრების უფლებები

ნაწილი **1**

ზოგადი დებულებები

მუხლი **142**

მიზნები

წინამდებარე თავის მიზნებია:

(a) ინოვაციური და შემოქმედებითი პროდუქტების წარმოებისა და კომერციალიზაციის ხელშეწყობა მხარეებს შორის; და

(b) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების დაცვისა და აღსრულების ადეკვატური და ეფექტიანი დონის მიღწევა.

მუხლი **143**

ვალდებულებების არსი და ფარგლები

1. მხარეებმა უნდა უზრუნველყონ ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში დადებული იმ საერთაშორისო შეთანხმებების ადეკვატური და ეფექტიანი განხორციელება, რომლის ხელმომწერებიც თავად არიან და რომლებიც მოიცავს ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის შეთანხმებას ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების ვაჭრობასთან დაკავშირებული ასპექტების შესახებ (TRIPS შეთანხმება). წინამდებარე თავის მოთხოვნები უნდა ავსებდეს და დამატებით აკონკრეტებდეს TRIPS-ის შეთანხმებით და ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში არსებული სხვა საერთაშორისო შეთანხმებებით განსაზღვრულ მხარეების უფლებებსა და ვალდებულებებს.

2. წინამდებარე შეთანხმების მიზნებისთვის, „ინტელექტუალური საკუთრება“ ეხება ინტელექტუალური საკუთრების მინიმუმ ყველა იმ

კატეგორიას, რომელზეც ვრცელდება წინამდებარე შეთანხმების 1 45-ე – 18 1-ე მუხლები.

3. ინტელექტუალური საკუთრების დაცვა მოიცავს არაკეთილსინდისიერი კონკურენციისგან დაცვას, როგორც ეს სამრეწველო საკუთრების დაცვის პარიზის კონვენციის (1967) 10*bis* მუხლითაა დარეგულირებული (პარიზის კონვენცია).

მუხლი **144**

უფლებების ამოწურვა

თითოეულმა მხარემ უნდა უზრუნველყოს საკუთარი ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების ვაჭრობასთან დაკავშირებული ასპექტების შესახებ (TRIPS შეთანხმება) შეთანხმებით გათვალისწინებული ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების ამოწურვის რეჟიმი.

ნაწილი **2**

ინტელექტუალური საკუთრების უფლებებთან დაკავშირებული სტანდარტები

ქვენაწილი **1**

საავტორო და მომიჯნავე უფლებები

მუხლი **145**

დაცვის მინიჭება

მხარეები განამტკიცებენ მათ მიერ ნაკისრ ვალდებულებას ქვემოთ ჩამოთვლილთან დაკავშირებით:

(a) ლიტერატურის და ხელოვნების ნაწარმოებთა დაცვის შესახებ ბერნის კონვენციით გათვალისწინებულ უფლებებზე და მოვალეობებზე (ბერნის კონვენცია);

(b) შემსრულებლების, ფონოგრამების დამამზადებლების და მაუწყებლობის ორგანიზაციების უფლებათა დაცვის შესახებ რომის კონვენციაზე (1961);

(c) TRIPS შეთანხმებაზე;

(d) ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაციის ხელშეკრულებაზე საავტორო უფლებების შესახებ;

(e) ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაციის ხელშეკრულებაზე შესრულებებისა და ფონოგრამების შესახებ.

მუხლი **146**

ავტორები

მხარეები ანიჭებენ ავტორებს განსაკუთრებულ უფლებას ნება დართონ ან აკრძალონ:

(a) მათი ნაწარმოების პირდაპირი ან არაპირდაპირი, დროებითი ან მუდმივი რეპროდუცირება ნებისმიერი საშუალებითა და ფორმით, მთლიანად ან ნაწილობრივ;

(b) ნებისმიერი ფორმით მათი ნაწარმოების ორიგინალის ან ასლის საზოგადოებაში გავრცელება გაყიდვის ან სხვა გზით;

(c) მათი ნაწარმოების ნებისმიერი საჯარო შესრულება სადენიანი ან უსადენო კავშირგაბმულობის საშუალებით მათ შორის იმგვარად, რომ ის ხელმისაწვდომი იყოს საზოგადოების წევრებისთვის მათ მიერ არჩეულ დროს და ადგილიდან.

მუხლი **147**

შემსრულებლები

მხარეები ანიჭებენ შემსრულებლებს განსაკუთრებულ უფლებას:

(a) ნება დართონ ან აკრძალონ მათი შესრულების ჩაწერა (ფიქსაცია)[25] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn25);

(b) ნება დართონ ან აკრძალონ მათი შესრულების ჩანაწერის პირდაპირი ან არაპირდაპირი, დროებითი ან მუდმივი, ნებისმიერი საშუალებითა და ფორმით მთლიანი ან ნაწილობრივი რეპროდუცირება;

(c) საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომი გახადონ მათი შესრულების ჩანაწერი გაყიდვის ან საკუთრების სხვა ფორმით გადაცემის გზით;

(d) ნება დართონ ან აკრძალონ მათი შესრულების ჩანაწერის გადაცემა სადენიანი ან უსადენო კავშირგაბმულობის მეშვეობით, ისე, რომ ის ხელმისაწვდომი იყოს საზოგადოების წევრებისთვის მათ მიერ არჩეულ დროს და ადგილიდან;

(e) ნება დართონ ან აკრძალონ მათი შესრულების გადაცემა უკაბელო საშუალებებით და საზოგადოებისთვის მიწოდება გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოცემული შესრულება წარმოადგენს ადრე გადაცემულ ან ჩაწერილ შესრულებას.

მუხლი **148**

ფონოგრამების დამამზადებლები

თითოეული მხარე ანიჭებს ფონოგრამების დამამზადებლებს განსაკუთრებულ უფლებას:

(a) ნება დართონ ან აკრძალონ მათი ფონოგრამების პირდაპირი ან არაპირდაპირი, დროებითი ან მუდმივი, ნებისმიერი საშუალებითა და ფორმით, მთლიანი ან ნაწილობრივი რეპროდუცირება;

(b) საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომი გახადონ მათი ფონოგრამები, მათ შორის ფონოგრამის ასლები, გაყიდვის ან საკუთრების სხვა ფორმით გადაცემის გზით;

(c) ნება დართონ ან აკრძალონ მათი ფონოგრამის გადაცემა სადენიანი ან უსადენო კავშირგაბმულობის საშუალებით ისე, რომ ის ხელმისაწვდომი იყოს საზოგადოების წევრებისთვის მათ მიერ არჩეულ დროს და ადგილიდან.

მუხლი **149**

მაუწყებლობის ორგანიზაციები

თითოეული მხარე ანიჭებს მაუწყებლობის ორგანიზაციას განსაკუთრებულ უფლებას ნება დართოს ან აკრძალოს:

(a) მათი გადაცემის ჩაწერა;

(b) მათი გადაცემის ჩანაწერის რეპროდუცირება;

(c) მათი გადაცემის ჩანაწერის საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომობა სადენიანი ან უსადენო კავშირგაბმულობის საშუალებით; და

(d) მათი გადაცემის ხელახალი გადაცემა უსადენო საშუალებებით და ასევე საჯარო გადაცემა ადგილებში, სადაც შესვლა ფასიანია.

მუხლი **150**

მაუწყებლობა და საზოგადოებისთვის მიწოდება

1. თითოეული მხარე ადგენს უფლებას იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს მომხმარებლის მიერ სათანადო ერთჯერადი ჰონორარის გადახდა, თუ მოგების მიღების მიზნით გამოცემული ფონოგრამა ან ასეთ ფონოგრამაზე ჩაწერილი ნაწარმოები გამოიყენება ეთერში გადასაცემად უსადენო კავშირგაბმულობის მეშვეობით ან საჯარო გადაცემის ნებისმიერი სახით და ამასთან, უზრუნველყოფილ იქნეს აღნიშნული ჰონორარის განაწილება შესაბამის შემსრულებლებსა და ფონოგრამის დამამზადებლებს შორის.

2. თითოეული მხარე უფლებამოსილია, შემსრულებლებსა და ფონოგრამის დამამზადებლებს შორის შეთანხმების არარსებობის შემთხვევაში დაადგინოს მათ შორის ჰონორარის განაწილების პირობები.

მუხლი **151**

დაცვის ვადა

1. ლიტერატურის და ხელოვნების ნაწარმოების ავტორის უფლებები ბერნის კონვენციის მე–2 მუხლის თანახმად მოქმედებს ავტორის სიცოცხლეში და მისი გარდაცვალებიდან 70 წლის შემდეგ მიუხედავად იმისა, თუ როდის გახდა კანონიერად ნაწარმოები საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომი.

2. ტექსტის მქონე მუსიკალური ნაწარმოების დაცვის მოქმედების ვადა იწურება ავტორთაგან უკანასკნელი ავტორის გარდაცვალებიდან 70 წლის შემდეგ მიუხედავად იმისა, არიან თუ არა ეს პირები მითითებული თანაავტორებად; ეს პირები არიან: ტექსტის ავტორი და მუსიკალური ნაწარმოების ავტორი თუ ორივეს წვლილი მიმართული იყო მოცემული ტექსტიანი მუსიკალური კომპოზიციის შესაქმნელად.

3. შემსრულებლის უფლება იწურება შესრულების თარიღიდან არანაკლებ 50 წლის გასვლის შემდეგ, თუმცა:

(a) თუ ამ ვადაში შესრულების ჩანაწერი, არა ფონოგრამის სახით, გამოცემის ან საზოგადოებისთვის მიწოდების გზით კანონიერად ხელმისაწვდომი გახდა, უფლებები იწურება აღნიშნული ფაქტებიდან ერთ-ერთის პირველად დადგომიდან 50 წლის შემდეგ,

(b) თუ ამ ვადაში ფონოგრამაზე ჩაწერილი შესრულება გამოცემის ან საზოგადოებისათვის მიწოდების გზით კანონიერად ხელმისაწვდომი გახდა, უფლებები იწურება აღნიშნული ფაქტებიდან ერთ-ერთის პირველად დადგომიდან 70 წლის შემდეგ.

4. ფონოგრამის დამამზადებლის უფლებები იწურება ჩაწერიდან არანაკლებ 50 წლის შემდეგ. თუმცა:

(a) თუ ამ ვადაში ფონოგრამა გამოცემის ან საზოგადოებისათვის მიწოდების გზით კანონიერად ხელმისაწვდომი გახდა, აღნიშნული უფლებები იწურება პირველი კანონიერი გამოცემიდან არანაკლებ 70 წლის შემდეგ. თუ ზემოთ მითითებულ ვადაში არ მომხდარა კანონიერი გამოცემა და თუ ამ ვადაში ფონოგრამა კანონიერად იქნა მიწოდებული საზოგადოებისათვის, აღნიშნული უფლებები იწურება პირველად საჯარო გაცნობის თარიღიდან არანაკლებ 70 წლის შემდეგ;

(b) თუ ფონოგრამის მართლზომიერად გამოცემის ან საზოგადოებისთვის მიწოდებიდან 50 წლის შემდეგ, ფონოგრამის დამამზადებელი გასაყიდად არ სთავაზობს ფონოგრამის ასლების საკმარის რაოდენობას ან არ ხდის მას საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომს, შემსრულებელმა შეიძლება შეწყვიტოს ხელშეკრულება, რომლის ძალითაც მან გადასცა მისი შესრულების ჩანაწერზე უფლებები ფონოგრამის დამამზადებელს.

5. მაუწყებლობის ორგანიზაციების უფლებები იწურება მაუწყებლობის პირველად გადაცემიდან არანაკლებ 50 წლის შემდეგ, მიუხედავად

იმისა, გადაცემა ხდება სადენით თუ უსადენო გზით, საკაბელო ან სატელიტური კავშირის ჩათვლით.

6. ამ მუხლით გათვალისწინებული ვადების ათვლა იწყება იმ წელიწადის შემდგომი წლის პირველი იანვრიდან, როდესაც დადგა იურიდიული ფაქტი, რომელიც მოცემული ვადების ათვლის დაწყების საფუძველია.

მუხლი **152**

ტექნოლოგიური საშუალებების დაცვა

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს შესაბამის სამართლებრივ დაცვას ნებისმიერი ეფექტური ტექნოლოგიური საშუალებების გვერდის ავლის წინააღმდეგ, რომელსაც პირი ახორციელებს განზრახ ან გაუფრთხილებლად, და მისი ქმედება ემსახურება ზემოაღნიშნულ მიზანს.

2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს შესაბამის სამართლებრივ დაცვას შემოსავლების მიღების მიზნით იმ მოწყობილობის, პროდუქტის ან კომპონენტის დამზადების, იმპორტის, გავრცელების, გაყიდვის, გაქირავების, გაყიდვის ან გაქირავების მიზნით რეკლამირების, შენახვის, ან მომსახურების გაწევის წინააღმდეგ, რომელიც:

(a) წახალისებულია, რეკლამირებულია ან ბაზარზეა შეთავაზებული ნებისმიერი ეფექტური ტექნოლოგიური საშუალებების გვერდის ავლის მიზნით;

(b) გააჩნია მხოლოდ შეზღუდული კომერციული მნიშვნელობა ან გამოყენება, გარდა ნებისმიერი ეფექტური ტექნოლოგიური საშუალებების გვერდის ავლის მიზნებისა; ან

(c) შექმნილია, წარმოებულია, გადაკეთებულია ან განკუთვნილია ნებისმიერი ეფექტური ტექნოლოგიური საშუალებების გვერდის ავლის მიზნით.

3. წინამდებარე შეთანხმების მიზნებისთვის ტერმინი „ტექნოლოგიური საშუალებები“ გულისხმობს ნებისმიერ ტექნოლოგიას, მოწყობილობას ან კომპონენტს, რომელთა ნორმალურად ფუნქციონირების დროს აღკვეთილია ან იზღუდება მოქმედებები ნაწარმოებებთან ან სხვა ობიექტებთან მიმართებაში, რომლებიც ადგილობრივი კანონმდებლობით არ არის ნებადართული ნებისმიერი საავტორო ან მომიჯნავე უფლებების მფლობელის მიერ. ტექნოლოგიური საშუალება ქმედითად ჩაითვლება, თუ დაცული ნაწარმოების ან სხვა ობიექტის გამოყენებისას უფლებათა მფლობელი მასთან წვდომას აკონტროლებს იმ დაცვითი პროცესების მეშვეობით (დაშიფრვის, კოდირების, კოპირების შეზღუდვისა და სხვა გზით), რომლებიც ემსახურება დაცვის მიზანს.

მუხლი **153**

უფლებების მართვის ინფორმაციის დაცვა

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს შესაბამის სამართლებრივ დაცვას ნებისმიერი პირისგან, რომელიც ნებართვის გარეშე განზრახ ახორციელებს ნებისმიერ შემდეგ ქმედებას:

(a) ნებისმიერი ელექტრონული უფლებების მართვის ინფორმაციის წაშლა ან შეცვლა; ან

(b) წინამდებარე შეთანხმებით დაცული ნაწარმოების ან სხვა ობიექტის გავრცელება, გავრცელების მიზნით იმპორტი, მაუწყებლობა, საჯარო გადაცემა ან საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომად ქცევა, საიდანაც ელექტრონული უფლებების მართვის ინფორმაცია უნებართვოდ არის წაშლილი ან შეცვლილი,

როდესაც ასეთმა პირმა იცოდა ან სათანადო საფუძველი ჰქონდა სცოდნოდა, რომ ეს ქმედება იწვევს, შესაძლებელს ხდის, ხელს უწყობს, ან მალავს ადგილობრივი კანონმდებლობით დადგენილ ნებისმიერ საავტორო ან მომიჯნავე უფლებათა დარღვევას.

2. წინამდებარე თავის მიზნებისთვის ტერმინი „უფლებების მართვის ინფორმაცია“ გულისხმობს უფლებათა მფლობელების მიერ მიწოდებულ ნებისმიერ ინფორმაციას, რომლის საშუალებით ხორციელდება ამ თავით განსაზღვრული ნაწარმოების ან სხვა ობიექტის ავტორის ან სხვა უფლებათა მფლობელის იდენტიფიცირება, ან ინფორმაციას ნაწარმოების სხვა ობიექტის გამოყენების პირობების შესახებ, აგრეთვე ნებისმიერი ციფრები და კოდები, რომლებშიც მოცემულია ასეთი ინფორმაცია. პირველი პუნქტი გამოიყენება იმ შემთხვევებში, როდესაც ამ ინფორმაციის ნებისმიერი ელემენტი აღნიშნულია ნაწარმოების ან ამ თავით დაცული სხვა ობიექტის ასლზე ან ჩნდება მისი საჯარო გაცნობის დროს.

მუხლი **154**

გამონაკლისები და შეზღუდვები

1. თითოეული მხარე უფლებამოსილია მხარეთა მიერ ხელმოწერილი კონვენციების და საერთაშორისო ხელშეკრულებების შესაბამისად დაადგინოს შეზღუდვები ან გამონაკლისები ამ შეთანხმების 1 46-ე – 15 1-ე მუხლებით გათვალისწინებულ უფლებებთან დაკავშირებით მხოლოდ გარკვეულ, განსაკუთრებულ შემთხვევებში იმ პირობით, რომ ასეთი შეზღუდვები ხელს არ შეუშლის ნაწარმოების ნორმალურ გამოყენებას და უსაფუძვლოდ არ შელახავს უფლებების მფლობელთა კანონიერ ინტერესებს.

2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს ამ შეთანხმების 1 47-ე – 15 0-ე მუხლებით გათვალისწინებული დროებითი რეპროდუცირების გამონაკლისებას, რომელიც არის დროებითი და შემთხვევითი ხასიათის, წარმოადგენს ტექნიკური პროცესის აუცილებელ და ძირითად ნაწილს და მისი ერთადერთი მიზანია:

(a) მესამე პირებს შორის შუალედური გამოყენებისას ქსელში გადაცემა, ან

(b) კანონიერი გამოყენება ნაწარმოების ან სხვა ობიექტისა, რომელსაც არ აქვს დამოუკიდებელი კომერციული მნიშვნელობა და რომელზეც არ ვრცელდება ამ შეთანხმების 155-ე - 158-ე მუხლებით დადგენილი რეპროდუცირების უფლება.

მუხლი **155**

ავტორების უფლება სახვითი ხელოვნების ნაწარმოების ხელახალი გაყიდვისას

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს ხელოვნების ნაწარმოების ორიგინალის ავტორის სასარგებლოდ ხელახალი გაყიდვის უფლების ხელშეუვალ უფლებად განსაზღვრას, რომელიც არ შეიძლება იქნეს გასხვისებული, თუნდაც წინასწარ, იმისათვის, რომ ავტორის მიერ ნაწარმოების პირველად გასხვისების შემდეგ, ავტორმა მიიღოს გასაყიდი ფასის შესაბამისი ჰონორარი ნაწარმოების ნებისმიერი ხელახალი გაყიდვისას.

2. პირველ პუნქტში მითითებული უფლება გამოყენებული უნდა იქნეს ყველა ხელახალი გაყიდვის შემთხვევაში, რომელშიც ჩართულნი არიან გამყიდველები, მყიდველები, სახელოვნებო ბაზარზე მოქმედი პროფესიონალი შუამავლები, როგორიცაა სამხატვრო სალონები, სახვითი ხელოვნების გალერეები და ზოგადად სახვითი ხელოვნების ნაწარმოებების დილერები.

3. თითოეულმა მხარემ შეიძლება დაადგინოს, რომ პირველ პუნქტში მითითებული უფლება არ გავრცელდეს ხელახალი გაყიდვის იმ შემთხვევებზე, სადაც გამყიდველს უშუალოდ ავტორისგან აქვს მიღებული ნაწარმოები ხელახალ გაყიდვამდე სამ წელზე ნაკლები პერიოდით ადრე და ხელახალი გაყიდვის ფასი არ აღემატება გარკვეულ მინიმალურ თანხას.

4. ჰონორარი გადაიხდება გამყიდველის მიერ. თითოეულმა მხარემ შეიძლება დაადგინოს, რომ მე–2 პუნქტში მითითებული ერთ-ერთი ფიზიკური ან იურიდიული პირი, გამყიდველის გარდა, უნდა იყოს ერთპიროვნულად პასუხისმგებელი ან გამყიდველთან ერთად იზიარებდეს ჰონორარის გადახდის ვალდებულებას.

5. დადგენილი სამართლებრივი დაცვა შეიძლება მოთხოვნილი იქნეს მხარის მიერ დაშვებულ ფარგლებში იქ, სადაც ეს დაცვა მოითხოვება. ჰონორარის შეგროვების პროცედურა და ოდენობა უნდა განისაზღვროს ადგილობრივი კანონმდებლობით.

მუხლი **156**

თანამშრომლობა უფლებების კოლექტიური მართვის დარგში

მხარეები უნდა ესწრაფვოდნენ კოლექტიური მართვის შესაბამის საზოგადოებებთან დიალოგისა და თანამშრომლობისკენ, მხარეთა ტერიტორიებზე ნაწარმოებების და სხვა დაცული ობიექტების ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობისა და ასეთი ნაწარმოებებისა და სხვა დაცული ობიექტების გამოყენებისათვის საავტორო ჰონორარების გადარიცხვის მიზნით.

ქვენაწილი **2**

სასაქონლო ნიშნები

მუხლი **157**

საერთაშორისო შეთანხმებები

მხარეები განამტკიცებენ მათ მიერ აღებულ ვალდებულებას:

(a) ნიშნების საერთაშორისო რეგისტრაციის შესახებ მადრიდის შეთანხმების ოქმის მიმართ, და

(b) ნიშნების რეგისტრაციისათვის განკუთვნილი საქონლისა და მომსახურების საერთაშორისო კლასიფიკაციის შესახებ ნიცის შეთანხმების მიმართ.

მუხლი **158**

რეგისტრაციის პროცედურა

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს სასაქონლო ნიშნების რეგისტრაციის სისტემას, რომლის ფარგლებშიც სასაქონლო ნიშნების შესაბამისი უწყების მიერ მიღებული ყოველი საბოლოო უარყოფითი გადაწყვეტილება უნდა იყოს სათანადოდ დასაბუთებული და წერილობით უნდა ეცნობოს განმცხადებელს.

2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს სასაქონლო ნიშნების განაცხადების გასაჩივრების შესაძლებლობას. ასეთი გასაჩივრების პროცედურები უნდა ეფუძნებოდეს შეჯიბრებითობის პრინციპს.

3. მხარეები უზრუნველყოფენ სასაქონლო ნიშნებზე განაცხადებისა და რეგისტრირებული ნიშნების ელექტრონულ მონაცემთა ბაზის საჯარო ხელმისაწვდომობას.

მუხლი **159**

საყოველთაოდ ცნობილი სასაქონლო ნიშნები

თითოეული მხარე აღასრულებს საყოველთაოდ ცნობილი სასაქონლო ნიშნების დაცვას პარიზის კონვენციის 6*bis* მუხლისა და TRIPS-ის შეთანხმების მე-16 მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტების შესაბამისად და ამასთან, მას შეუძლია გაითვალისწინოს სამრეწველო საკუთრების დაცვის

ეს პარაგრაფები არ ვრცელდება მე-10 მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტების მოსახსნელად და ასახსნად, თან მუხლის გამოკლებისთვის ასახსნელად საკუთრების დაცვის პარიზის კავშირისა და ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაციის (ისმო) გენერალური ასამბლეის მიერ ისმოს წევრი ქვეყნების ოცდამეთოთხმეტე სხდომაზე (1999 წლის სექტემბერი) მიღებული ერთობლივი რეკომენდაცია საყოველთაოდ ცნობილი სასაქონლო ნიშნების დაცვის დებულებებთან დაკავშირებით.

მუხლი **160**

სასაქონლო ნიშანზე მინიჭებული უფლებების გამონაკლისები

თითოეული მხარე უზრუნველყოფს შეზღუდული სახის ისეთ გამონაკლისებს სასაქონლო ნიშანზე მინიჭებულ უფლებებზე, როგორიცაა აღწერილობითი დასახელებების კეთილსინდისიერი გამოყენება, გეოგრაფიული აღნიშვნების დაცვა 168–ე მუხლის შესაბამისად, ან სხვა შეზღუდული გამონაკლისები იმ პირობით, თუ მხედველობაში იქნება მიღებული სასაქონლო ნიშნის მფლობელისა და მესამე პირთა კანონიერი ინტერესები.

ქვენაწილი **3**

გეოგრაფიული აღნიშვნები

მუხლი **161**

მოქმედების სფერო

1. წინამდებარე ქვენაწილი არეგულირებს იმ გეოგრაფიული აღნიშვნების აღიარებასა და დაცვას, რომლებიც წარმოშობილია მხარეთა ტერიტორიებიდან.

2. იმისათვის, რომ ერთი ხელშემკვრელი მხარის გეოგრაფიულ აღნიშვნას მიენიჭოს დაცვა მეორე ხელშემკვრელი მხარის მიერ, ის უნდა ფარავდეს ამ შეთანხმების 1 62-ე მუხლში მითითებული ხელშემკვრელი მხარის კანონმდებლობით განსაზღვრულ პროდუქციას.

მუხლი **162**

დადგენილი გეოგრაფიული აღნიშვნები

1. გაერთიანებულმა სამეფომ, შეისწავლა რა ,,საქართველოს კანონი საქონლის ადგილწარმოშობის დასახელებისა და გეოგრაფიული აღნიშვნის შესახებ“ მიღებული 1999 წლის 22 აგვისტოს, ასკვნის, რომ ეს კანონი შეესაბამება ამ შეთანხმების X III-A დანართში მითითებულ პირობებს.

2. საქართველომ, შეისწავლა რა ევროკავშირის საბჭოს 1991 წლის 10 ივნისის რეგულაცია (EEC) N1601/91, რომელიც ადგენს არომატიზებული ღვინოების, არომატიზებულ ღვინოებზე დაფუძნებული სასმელების და არომატიზებული ღვინოპროდუქტების კოქტეილების განსაზღვრის, აღწერის და წარმოდგენის ზოგად წესებს, 2006 წლის 20 მარტის სოფლის მეურნეობისა და სხვა საკვები პროდუქტების გეოგრაფიული აღნიშვნების და ადგილწარმოშობის დაცვის შესახებ ევროკავშირის საბჭოს რეგულაციის (EC) N510/2006, იმპლემენტაციის წესებით, რომელიც შეეხება ევროკავშირში სოფლის მეურნეობისა და სხვა საკვები პროდუქტების გეოგრაფიული აღნიშვნების რეგისტრაციას, კონტროლს და დაცვას, 2007 წლის 22 ოქტომბრის ევროკავშირის საბჭოს რეგულაციის (EC) N1234/2007 II ნაწილის II კარის I თავის I სექცია, რომელიც შეეხება სასოფლო სამეურნეო ბაზრების საერთო მოწყობას და სოფლის მეურნეობის ზოგიერთი პროდუქტის სპეციალურ დებულებებს (ერთიანი ბაზრის ორგანიზების რეგულაცია), ევროპის პარლამენტისა და ევროკავშირის საბჭოს 2008 წლის 15 იანვრის რეგულაცია (EC) N 110/2008, რომელიც შეეხება სპირტიანი სასმელების გეოგრაფიული აღნიშვნების განსაზღვრას, აღწერას, წარმოდგენას, ეტიკეტირებას და დაცვას, ასკვნის, რომ ეს კანონები, წესები და პროცედურები შეესაბამება ამ შეთანხმების XVII-A დანართში მითითებულ პირობებს.

3. საქართველომ უნდა დაიცვას გაერთიანებული სამეფოს გეოგრაფიული აღნიშვნები, რომლებიც მოცემულია ამ შეთანხმების X III-C დანართში და ღვინოების, არომატიზებული ღვინოებისა და სპირტიანი სასმელების გეოგრაფიული აღნიშვნები, რომლებიც მოცემულია ამ შეთანხმების X III-D დანართში, რომლებიც რეგისტრირებულია გაერთიანებულ სამეფოს მიერ ამ მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული კანონმდებლობით, წინამდებარე ქვენაწილით გასაზღვრულ დონეზე.

4. გაერთიანებულმა სამეფომ უნდა დაიცვას საქართველოს გეოგრაფიული აღნიშვნები, რომლებიც მოცემულია ამ შეთანხმების X III-C დანართში და ღვინოების, არომატიზებული ღვინოებისა და სპირტიანი სასმელების გეოგრაფიული აღნიშვნები, რომლებიც მოცემულია ამ შეთანხმების X III-D დანართში, რომლებივ რეგისტრირებულია გაერთიანებულ სამეფოს მიერ ამ მუხლის 1-ლი პუნქტით განსაზღვრული კანონმდებლობით, წინამდებარე ქვენაწილით გასაზღვრულ დონეზე.

მუხლი **163**

ახალი გეოგრაფიული აღნიშვნების დამატება

1. მხარეები თანხმდებიან ამ შეთანხმების XIII-C და XIII-D დანართებში ახალი გეოგრაფიული აღნიშვნების დამატების შესაძლებლობაზე შეთანხმების 171-ე მუხლის მე–3 პუნქტით გათვალისწინებული პროცედურის მიხედვით მას შემდეგ, რაც დასრულდება ამ შეთანხმების XIII-B დანართით გათვალისწინებული გასაჩივრებისა და მონაცემების შესწავლის პროცედურები ორივე მხარისთვის მისაღები შედეგით.

2. მმხარე არ არის ვალდებული დაიცვას როგორც გეოგრაფიული აღნიშვნა ის სახელი, რომელიც წინააღმდეგობაში მოდის მცენარის ან ცხოველის ჯიშის სახელთან, რის შედეგადაც, შესაძლოა მომხმარებელს მცდარი წარმოდგენა შეექმნას პროდუქტის ნამდვილი წარმოშობის შესახებ.

მუხლი **164**

გეოგრაფიული აღნიშვნების დაცვის ფარგლები

1. ამ შეთანხმების X III-C და X III-D დანართებში მოცემული, ასევე, ამ შეთანხმების 1 63-ე მუხლის შესაბამისად დამატებული გეოგრაფიული აღნიშვნები დაცულია შემდეგი შემთხვევებისაგან.

(a) დაცული სახელის ნებისმიერი პირდაპირი ან არაპირდაპირი ფორმით კომერციული გამოყენება:

(i) ისეთ მსგავს პროდუქტებთან მიმართებაში, რომელიც არ შეესაბამება დაცული სახელის მქონე პროდუქტის მონაცემებს, ან

(ii) თუ ამგვარი გამოყენებით ხდება გეოგრაფიული აღნიშვნის რეპუტაციით სარგებლობა;

(b) ნ ებისმიერი არასწორი გამოყენება, იმიტაცია ან მიბაძვა[1] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn1) იმ შემთხვევაშიც კი, თუ პროდუქტის ნამდვილი წარმოშობა მითითებულია, ან თუ დაცული სახელი ნათარგმნია ან მას თან ახლავს ისეთი სიტყვები, როგორიცაა „სტილი", „ტიპი", „მეთოდი", „წარმოებული", „იმიტაცია", „არომატი", „მსგავსი" ან მსგავსი სიტყვები;

[1] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref1) მიბაძვად ჩაითვლება კერძოდ იმ პროდუქტების რაიმე ფორმით გამოყენება, რომლებიც წარმოდგენილია HS-ის (ჰარმონიზებული სისტემა) 20.09 სათაურის ქვეშ თუმცა მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ პროდუქტი წარმოადგენს ამ სისტემის 22.04 სათაურით გათვალისწინებულ ღვინოებს, 22.05 სათაურით გათვალისწინებულ არომატიზებულ ღვინოებს და 22.08 სათაურით გათვალისწინებულ სპირტიან სასმელებს.

(c) ნებისმიერიევაშიც კი, თუ პროდუქტის ნამდვილი წარმოშობა მითითებულია, ან თუ დაცული სახელი ნათარგმნია ან მას თან ახლავს ისეთი სიტყვები, როგორიცაა „სტილი", „ტიპი", „მეთეფუთვაზე, სარეკლამო მასალაზე ან პროდუქტთან დაკავშირებულ დოკუმენტაციაში და პროდუქტის მოთავსება ისეთ კონტეინერში, რომელმაც შესაძლოა არასწორი შთაბეჭდილება შექმნას მისი წარმოშობის შესახებ;

(d) ნებისმიერიევაშიც კი, თუ პროდუქტის ნამდვილი წარმოშობა მითითებულია, ან თუ დაცული სახელი ნათარგმნია ან მას თან ახლავს ისეთ

2. თუ გეოგრაფიული აღნიშვნები მთლიანად ან ნაწილობრივ წარმოადგენს ომონიმებს, დაცვა გავრცელდება თითოეულ აღნიშვნაზე იმ პირობით, თუ იგი გამოიყენებოდა კეთილსინდისიერად, ადგილობრივი და ტრადიციული გამოყენების წესების და აღრევის რისკის გათვალისწინებით. TRIPS-ის შეთანხმების 23-ე მუხლის მოთხოვნებისთვის ზიანის მიყენების გარეშე ხელშემკვრელი მხარეები ერთობლივად დაადგენენ გამოყენების პრაქტიკულ პირობებს, რომელთა თანახმადაც მოხდება ომონიმური გეოგრაფიული აღნიშვნების ერთმანეთისაგან გარჩევა იმის გათვალისწინებით, რომ ყველა დაინტერესებული მწარმოებელი ჩაყენებული იქნება თანაბარ პირობებში და მომხმარებელი არ იქნება შეცდომაში შეყვანილი. ომონიმური დასახელება, რომელსაც შეცდომაში შეჰყავს მომხმარებელი იმასთან დაკავშირებით, რომ პროდუქტი სხვა ტერიტორიიდან არის წარმოშობილი, არ უნდა დარეგისტრირდეს, მაშინაც კი, თუ ეს დასახელება სწორია და წარმოადგენს პროდუქტის წარმოშობის კონკრეტულ ტერიტორიას, რეგიონს ან ადგილს.

3. თუ მხარე მესამე ქვეყანასთან მოლაპარაკებათა კონტექსტში შესთავაზებს მესამე ქვეყნის გეოგრაფიული აღნიშვნის დაცვას და ეს დასახელება მეორე მხარის გეოგრაფიული აღნიშვნის ომონიმურია, ამ უკანასკნელ მხარეს ეცნობება აღნიშნულის შესახებ და მიეცემა თავისი აზრის გამოთქმის შესაძლებლობა მანამ, სანამ აღნიშნულ დასახელებაზე გავრცელდება დაცვა.

4. წინამდებარე ქვენაწილის არც ერთი პუნქტი არ ავალდებულებს მხარეს დაიცვას მეორე მხარის ის გეოგრაფიული აღნიშვნა, რომელიც არ ან აღარ არის დაცული წარმოშობის ქვეყანაში. მხარეები ერთმანეთს შეატყობინებენ, თუ გეოგრაფიულ აღნიშვნას შეუწყდება დაცვა წარმოშობის ქვეყანაში.

მუხლი **165**

გეოგრაფიული აღნიშვნების ტრანსკრიპციის დაცვა

1. წინამდებარე ქვენაწილის შესაბამისად დაცული გეოგრაფიული აღნიშვნები, რომლებიც შესრულებულია ქართული ანბანით, ექვემდებარება დაცვას მათ ლათინურ ტრანსკრიპციასთან ერთად. ეს ტრანსკრიპცია შეიძლება ასევე გამოყენებულ იქნეს პროდუქტის ეტიკეტირებისთვის.

2. წინამდებარე ქვენაწილის შესაბამისად დაცული ლათინური ანბანით შესრულებული გეოგრაფიული აღნიშვნები იმავე წესით ექვემდებარება დაცვას ქართულ ტრანსკრიპციებთან ერთად. ეს ტრანსკრიპცია შეიძლება ასევე გამოყენებულ იქნეს პროდუქტის ეტიკეტირებისთვის.

მუხლი **166**

გეოგრაფიული აღნიშვნების გამოყენების უფლება

1. წინამდებარე ქვენაწილით დაცული სახელის გამოყენება შესაძლებელია ნებისმიერი იმ მწარმოებლის მიერ, რომელსაც ბაზარზე გააქვს სოფლის მეურნეობისა და სხვა საკვები პროდუქტები, ღვინო, არომატიზებული ღვინოები ან სპირტიანი სასმელები, რომლებიც შეესაბამებიან შესაბამისი პროდუქტისათვის დადგენილ მოთხოვნებს.

2. მას შემდეგ, რაც გეოგრაფიულ აღნიშვნაზე გავრცელდება წინამდებარე ქვენაწილით გათვალისწინებული დაცვა, ასეთი დაცული სახელის გამოყენებისათვის საჭირო არ იქნება გამოყენების უფლების მქონე პირთა რეგისტრაცია ან მათ მიერ სხვა გადასახადის გადახდა.

მუხლი **167**

დაცვის განხორციელება

მხარეები უზრუნველყოფენ ამ შეთანხმების 162-166 მუხლებით გათვალისწინებულ დაცვას საჯარო ორგანოების მიერ შესაბამისი ადმინისტრაციული მოქმედების განხორციელების გზით. ისინი ასევე განახორციელებენ ასეთ დაცვას დაინტერესებული მხარის მოთხოვნით.

მუხლი **168**

ურთიერთობა სასაქონლო ნიშნებთან

1. მხარეები უარს იტყვიან სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაციაზე, საკუთარი გადაწყვეტილების *(ex officio)* ან ნებისმიერი დაინტერესებული მხარის მოთხოვნის საფუძველზე თითოეული მხარის კანონმდებლობის შესაბამისად გააუქმებენ იმ სასაქონლო ნიშანს, რომელიც შეესაბამება ამ შეთანხმების 164-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ რომელიმე გარემოებას მსგავსი პროდუქტების გეოგრაფიული აღნიშვნების დაცვასთან მიმართებაში იმ პირობით, თუ განაცხადი სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაციის შესახებ წარდგენილ იქნა გეოგრაფიული აღნიშვნის რეგისტრაციასთან დაკავშირებით შესაბამის ტერიტორიაზე განაცხადის შეტანის შემდეგ.

2. ამ შეთანხმების 162-ე მუხლში მითითებული გეოგრაფიული აღნიშვნებისთვის დაცვის მინიჭების შესახებ განაცხადის წარდგენის თარიღად მიიჩნევა 2012 წლის 1 აპრილი. გარდა იმ გეოგრაფიული აღნიშვნებისა, რომლებიც ჩამოთვლილია XIII-C და XIII-D დანართებში და თან ახლავს ვარსკვლავი (*), რომლისთვისაც დაცვის მოთხოვნის თარიღი უნდა იყოს მეორე მხარისათვის თხოვნის გადაცემის თარიღი. გეოგრაფიული აღნიშვნა ევროკავშირ-საქართველოს ასოცირების შესახებ შეთანხმების შესაბამისად.

3. ამ შეთანხმების 1 63-ე მუხლში მითითებული გეოგრაფიული აღნიშვნებისთვის რეგისტრაციის მოთხოვნის წარდგენის თარიღად მიიჩნევა მეორე მხარისთვის გეოგრაფიული აღნიშვნის დაცვასთან დაკავშირებით მოთხოვნის წარდგენის თარიღი.

4. მხარეებს არ ეკისრებათ ვალდებულება დაიცვან გეოგრაფიული აღნიშვნა, თუ კარგი რეპუტაციის მქონე ან საყოველთაოდ ცნობილი სასაქონლო ნიშნის შემთხვევაში ამგვარმა დაცვამ შესაძლოა შეცდომაში შეიყვანოს მომხმარებელი პროდუქტის ნამდვილ წარმოშობასთან დაკავშირებით.

5. მე-4 პუნქტისთვის ზიანის მიყენების გარეშე მხარეები დაიცავენ გეოგრაფიულ აღნიშვნებს იმ შემთხვევაშიც, თუ არსებობს უფრო ადრინდელი სასაქონლო ნიშანი. უფრო ადრინდელი სასაქონლო ნიშანი ნიშნავს ისეთ სასაქონლო ნიშანს, რომლის გამოყენებაც შეესაბამება ამ შეთანხმების 1 64-ე მუხლის პირველ პუნქტში მითითებულ რომელიმე გარემოებას და რომელზეც ერთ-ერთი მხარის ტერიტორიაზე შეტანილ იქნა განაცხადი, განხორციელდა რეგისტრაცია ან დამკვიდრებულ იქნა გამოყენების გზით, თუ ამის შესაძლებლობას იძლევა შესაბამისი ქვეყნის კანონმდებლობა, იმ თარიღამდე, ვიდრე მეორე მხარეს წარედგინა მოთხოვნა გეოგრაფიული აღნიშვნის დაცვასთან დაკავშირებით წინამდებარე

ქვენაწილის შესაბამისად. ამგვარი სასაქონლო ნიშნის გამოყენება შეიძლება გაგრძელდეს ან განახლდეს გეოგრაფიული აღნიშვნისათვის დაცვის მინიჭების მიუხედავად იმ პირობით, თუ სასაქონლო ნიშნების შესახებ მხარის კანონმდებლობით არ არსებობს სასაქონლო ნიშნის გაუქმების ან ბათილად ცნობის საფუძველი.

მუხლი **169**

ზოგადი წესები

1. წინამდებარე ქვენაწილი მოქმედებს მხარეთა მიერ მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის (WTO) შეთანხმებით ნაკისრი უფლებებისა და ვალდებულებებისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

2. ამ შეთანხმების 162-ე და 1 63-ე მუხლებში მითითებული პროდუქტის იმპორტი, ექსპორტი და ბაზარზე გატანა განხორციელდება იმპორტიორი მხარის ტერიტორიაზე მოქმედი კანონებისა და კანონქვემდებარე აქტების შესაბამისად.

3. ნებისმიერი საკითხი, რომელიც წარმოიშობა რეგისტრირებული პროდუქტის ტექნიკურ მონაცემებთან დაკავშირებით, გადაწყდება ამ შეთანხმების 17 1-ე მუხლის შესაბამისად შექმნილი ქვეკომიტეტის მიერ.

4. წინამდებარე ქვენაწილის ფარგლებში დაცული გეოგრაფიული აღნიშვნები შესაძლებელია გაუქმდეს მხოლოდ იმ მხარის მიერ, რომლის ტერიტორიაზეც წარმოიშვა ეს პროდუქტი.

5. წინამდებარე ქვენაწილში მითითებული პროდუქტის მონაცემები ისევე, როგორც მასში შეტანილი ნებისმიერი ცვლილება, დამტკიცდება იმ მხარის ორგანოთა მიერ, რომლის ტერიტორიაზეც წარმოიშვა ეს პროდუქტი.

მუხლი **170**

თანამშრომლობა და გამჭვირვალობა

1. მხარეები უშუალოდ ან ამ შეთანხმების 17 1-ე მუხლის შესაბამისად შექმნილი ქვეკომიტეტის მეშვეობით შეინარჩუნებენ კავშირს წინამდებარე ქვენაწილის იმპლემენტაციასთან და ფუნქციონირებასთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საკითხზე. კერძოდ, მხარეს შეუძლია მეორე მხარისაგან მოითხოვოს ინფორმაცია პროდუქტის მონაცემებთან და მის მოდიფიკაციასთან დაკავშირებით და ასევე ინფორმაცია საკონტაქტო პირების შესახებ კომპეტენტურ ორგანოებში.

2. თითოეულ მხარეს შეუძლია საჯაროდ ხელმისაწვდომი გახადოს მეორე მხარის წინამდებარე მუხლის შესაბამისად დაცული გეოგრაფიულ

აღნიშვნები, მონაცემები ან მათი აღწერილობა და საკონტაქტო დეტალები კონტროლის მიზნებისთვის.

მუხლი **171**

გეოგრაფიული აღნიშვნების ქვეკომიტეტი

1. მხარეები ქმნიან გეოგრაფიული აღნიშვნების ქვეკომიტეტს. მის შემადგენლობაში შედიან საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს წარმომადგენლები წინამდებარე ქვენაწილის განხორციელებაზე მონიტორინგისა და გეოგრაფიულ აღნიშვნებთან დაკავშირებით თანამშრომლობისა და დიალოგის გაძლიერების მიზნით. გეოგრაფიული აღნიშვნების ქვეკომიტეტი ანგარიშვალდებულია წინამდებარე შეთანხმების 354-ე მუხლის მე- 3 პუნქტით განსაზღვრული ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის წინაშე.

2. გეოგრაფიული აღნიშვნების ქვეკომიტეტი გადაწყვეტილებებს იღებს კონსენსუსის წესით. ის თავად ადგენს საპროცედურო წესებს. ქვეკომიტეტი შეიკრიბება ერთ-ერთი მხარის მოთხოვნით, საქართველოში ან გაერთიანებულ სამეფოში, მხარეთა შორის შეთანხმებით დადგენილ დროს, ადგილას და ფორმით (მათ შორის ვიდეოკონფერენციის ფორმით), მოთხოვნის წარდგენის დღიდან არაუგვიანეს 90 დღისა.

3. გეოგრაფიული აღნიშვნების ქვეკომიტეტი ასევე უზრუნველყოფს წინამდებარე ქვენაწილის სათანადო ფუნქციონირებას და შესაძლოა განიხილოს მის განხორციელებასთან და მოქმედებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი საკითხი. კერძოდ, ის პასუხისმგებელი იქნება შემდეგზე:

(a) ცვლილებების შეტანა ამ შეთანხმების 1 62-ე მუხლის პირველ და მე-2 პუნქტებში, რომლებიც ეხება მხარეთა ტერიტორიებზე მოქმედ კანონებს;

(b) ამ შეთანხმების X III-C და X III-D დანართების მოდიფიცირება, რომლებიც შეეხება გეოგრაფიულ აღნიშვნებს;

(c) ინფორმაციის გაცვლა გეოგრაფიულ აღნიშვნებთან დაკავშირებით მიღებული კანონებისა და შემუშავებული პოლიტიკის საკითხებზე და გეოგრაფიული აღნიშვნების სფეროში ნებისმიერ ისეთ საკითხზე, რომელიც საერთო ინტერესების საგანს წარმოადგენს;

(d) გეოგრაფიულ აღნიშვნებთან დაკავშირებით ინფორმაციის გაცვლა წინამდებარე ქვენაწილის შესაბამისად მათი დაცვის ღონისძიებების განხილვის მიზნით.

ქვენაწილი **4**

დიზაინი

მუხლი **172**

საერთაშორისო შეთანხმებები

მხარეები ადასტურებენ 1999 წლის სამრეწველო დიზაინის საერთაშორისო რეგისტრაციის ჰააგის შეთანხმების ჟენევის აქტის მიმართ მათ მიერ ნაკისრ ვალდებულებებს.

მუხლი **173**

რეგისტრირებული დიზაინის დაცვა

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს დამოუკიდებლად შექმნილი დიზაინის დაცვას, რომელსაც აქვს სიახლე და ორიგინალურია[27] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn27). ამგვარი დაცვა უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს რეგისტრაციის საშუალებით და წინამდებარე მუხლის დებულებების შესაბამისად განსაკუთრებულ უფლებას უნდა ანიჭებდეს რეგისტრირებული დიზაინის მფლობელს.

2. პროდუქტში ჩართული ან მისთვის გამოყენებული დიზაინი, რომელიც შედგენილი პროდუქტის ნაწილია, მიიჩნევა ახლად და ინდივიდუალურად მხოლოდ მაშინ:

(a) თუ იგი შედგენილ პროდუქტში ხილულია მისი ჩვეულებრივი გამოყენების დროს;

(b) ხილული ნიშნები თავისთავად აკმაყოფილებს სიახლისა და ინდივიდუალობის კრიტერიუმებს.

3. 2(a) პუნქტში გამოყენებული მნიშვნელობით „ჩვეულებრივი გამოყენება“ ნიშნავს საბოლოო მომხმარებლის მიერ გამოყენებას, გარდა ტექნიკური მომსახურებისა, მიმდინარე და აღდგენითი სარემონტო სამუშაოებისა.

4. რეგისტრირებული დიზაინის მფლობელს ენიჭება განსაკუთრებული უფლება, მესამე პირებს ნება დართოს ან აუკრძალოს სულ მცირე ასეთი პროდუქტის დამზადება, გასაყიდად შეთავაზება, გაყიდვა, იმპორტი, ექსპორტი, შენახვა ან ისეთი ნივთების გამოყენება, რომელიც გამოსახავს ან რომელშიც ჩართულია დაცული დიზაინი, როდესაც ასეთი ქმედებები ხორციელდება კომერციული მიზნებისთვის, ეწინააღმდეგება დიზაინის ჩვეულებრივ გამოყენებას ან არ შეესაბამება კეთილსინდისიერ სავაჭრო პრაქტიკას.

5. დაცვის ხანგრძლივობა უნდა იყოს 25 წელი, რომელიც აითვლება სარეგისტრაციო განაცხადის შემოტანის დღიდან ან ჰააგის სამრეწველო დიზაინების საერთაშორისო დეპონირების შესახებ შეთანხმების შესაბამისად დადგენილი თარიღიდან პარიზის კონვენციის დებულებათა შეუალახავად.

მუხლი **174**

გამონაკლისები და შეზღუდვები

1. თითოეულ მხარეს შეუძლია დააწესოს შეზღუდული გამონაკლისები დიზაინის დაცვაზე იმ პირობით, თუ ეს გამონაკლისები დაუსაბუთებლად არ ეწინააღმდეგება დაცული დიზაინის ჩვეულებრივ გამოყენებას და უსაფუძვლოდ არ ლახავს დაცული დიზაინის მფლობელის კანონიერ ინტერესებს მესამე პირების კანონიერი ინტერესების გათვალისწინებით.

2. დიზაინის დაცვა არ უნდა გავრცელდეს ისეთ დიზაინზე, რომელიც არსებითად ტექნიკური ან ფუნქციონალური მოსაზრებებითაა განპირობებული. კონკრეტულად, დიზაინის უფლება არ უნდა მოიცავდეს პროდუქტის გამოსახულების ნიშნებს, რომლებიც აუცილებლად და ზუსტად უნდა მეორდებოდეს იმისათვის, რომ ამ დიზაინის მქონე პროდუქტის წარმოება იქნეს ნებადართული ან რომლის მიმართაც ის გამოიყენება, როგორც მექანიკურად დაკავშირებული ან მასში, მის ირგვლივ ან საპირისპიროდ მოთავსებული, თან იმგვარად, რომ იგივე ფუნქციას ასრულებდეს.

მუხლი **175**

კავშირი საავტორო უფლებებთან

მხარის საავტორო უფლებების შესახებ კანონით დიზაინი ასევე უნდა ექვემდებარებოდეს დაცვას მისი შექმნის ან ნებისმიერი ფორმით დაფიქსირების თარიღიდან. დაცვის მინიჭებისათვის ფარგლებსა და პირობებს, მათ შორის, ორიგინალურობის სათანადო ხარისხს, განსაზღვრავს თითოეული მხარე.

ქვეთავი **5**

პატენტები

მუხლი **176**

საერთაშორისო შეთანხმებები

მხარეები ადასტურებენ მათ მიერ WIPO-ს საპატენტო კოოპერაციის შესახებ ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს.

მუხლი **177**

პატენტები და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობა

1. მხარეები აღიარებენ ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის მინისტერიალის კონფერენციის მიერ 2001 წლის 14 ნოემბერს მიღებულ TRIPS-ის შეთანხმებასა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის თაობაზე დეკლარაციის მნიშვნელობას.

2. მხარეები პატივს სცემენ და ხელს შეუწყობენ 2003 წლის 30 აგვისტოს ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის გენერალური საბჭოს გადაწყვეტილების განხორციელებას, რომელიც ეხება ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული დეკლარაციის მე-6 პუნქტს.

მუხლი **178**

დამატებითი დაცვის მოწმობა

1. მხარეები აღიარებენ, რომ მათ ტერიტორიებზე პატენტით დაცული სამედიცინო და მცენარეთა დაცვის პროდუქტები ბაზარზე მოხვედრამდე შეიძლება ექვემდებარებოდეს ადმინისტრაციული დაშვების პროცედურებს. ისინი აცნობიერებენ, რომ პერიოდი პატენტზე განაცხადის შეტანის მომენტიდან შესაბამის ბაზარზე პროდუქტის პირველად დაშვებამდე, როგორც ეს ამ მიზნებისთვის დადგენილია შესაბამისი კანონმდებლობით, შეიძლება ამცირებდეს პატენტით დაცვის ვადას.

2. თითოეული მხარე ანიჭებს დამატებითი ვადით დაცვას პატენტით დაცულ სამედიცინო ან მცენარეთა დაცვის იმ პროდუქტს, რომელიც ადმინისტრაციული დაშვების პროცედურას ექვემდებარება. ეს ვადა, შეესაბამება რა ამ მუხლის პირველი პუნქტის მეორე წინადადებაში მითითებულ ვადას, მცირდება ხუთი წლით.

3. მე-2 პუნქტში აღნიშნულის მიუხედავად, დაცვის დამატებითი ვადის ხანგრძლივობა არ შეიძლება აღემატებოდეს ხუთ წელს.

4. იმ სამედიცინო პროდუქტებისათვის, რომლებისთვისაც ჩატარდა პედიატრიული კვლევები, და სადაც ამ კვლევების შედეგები მითითებულია პროდუქტის შესახებ ინფორმაციაში, მხარეებმა უნდა დაადგინონ მე-2 პუნქტში მითითებული დაცვის ვადის დამატებით 6 თვით გაგრძელება.

მუხლი **179**

სამედიცინო პროდუქტების ბაზარზე განთავსების ნებართვის მისაღებად წარდგენილი მონაცემების დაცვა [28]
(file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn28)

1. მხარეები აყალიბებენ ყოვლისმომცველ სისტემას, რათა გარანტირებული იქნეს იმ ინფორმაციის კონფიდენციალურობა, ფარულობა და არ გამოყენება, რომელიც წარდგენილია სამედიცინო პროდუქტის ბაზარზე განთავსების ნებართვის მიღების მიზნით.

2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს თავის შესაბამის კანონმდებლობაში, რომ ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელიც წარდგენილია სამედიცინო

2. სამედიცინო პროდუქტის ბაზარზე უფლებამოსილი პირის მიერ ინფორმაციის გამოყენება, რომელიც წარდგენილია განმცხადებლის მიერ პროდუქტის ბაზარზე განთავსების ნებართვის მისაღებად, დარჩება კონფიდენციალური და დახურული მესამე პირებისათვის და ისარგებლებს არაკეთილსინდისიერი კომერციული გამოყენების წინააღმდეგ დაცვით.

3. ამ მიზნით არანაკლებ ექვსი წლის განმავლობაში, რომელიც აითვლება მოცემული სამედიცინო პროდუქტის რომელიმე ერთ-ერთ მხარეში ბაზარზე პირველად დაშვებიდან, თითოეული მხარე არ დაუშვებს, რომ სხვა განმცხადებლებმა ბაზარზე გაყიდონ იგივე ან მსგავსი პროდუქტი იმ განმცხადებლის ბაზარზე დაშვების ნებართვაზე დაყრდნობით, რომელმაც წარადგინა ცდებისა და კვლევების მონაცემები, თუ ამ განმცხადებელმა, რომელმაც წარმოადგინა ცდებისა და კვლევების მონაცემები, არ გასცა თანხმობა ამ მონაცემების გამოყენებაზე. წინამდებარე პერიოდის განმავლობაში ბაზარზე პირველად დაშვების უფლების მოსაპოვებლად წარმოდგენილი ცდებისა და კვლევების მონაცემები ვერ იქნება გამოყენებული ნებისმიერი მომდევნო განმცხადებლის სასარგებლოდ, რომელიც მიზნად ისახავს ბაზარზე დაშვების უფლების მოპოვებას სამედიცინო პროდუქტზე, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ პირველ განმცხადებელს გაცემული აქვს თანხმობა ამის თაობაზე.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტით დადგენილი ექვსწლიანი ვადა გაგრძელდება მაქსიმუმ შვიდ წლამდე, თუ ნებართვის მიღებიდან პირველი ექვსი წლის განმავლობაში ძირითადი ნებართვის მფლობელი მიიღებს ნებართვას პრეპარატის ერთი ან მეტი ახალი სამკურნალო დანიშნულებით გამოყენებაზე, რომელიც ითვლება მნიშვნელოვანი კლინიკური უპირატესობის მქონედ მკურნალობის არსებულ მეთოდებთან შედარებით.

მუხლი **180**

მონაცემთა დაცვა ბაზარზე განთავსების ნებართვის მისაღებად მცენარეთა დაცვის საშუალებებისთვის

1. თითოეული მხარე ადგენს უსაფრთხოებისა და ეფექტიანობის მოთხოვნებს მცენარეთა დაცვის საშუალებების ბაზარზე განთავსების ნებართვის გაცემამდე.

2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ მონაცემები, რომელებიც პირველად არის წარდგენილი განმცხადებლის მიერ მცენარეთა დაცვის საშუალებების ბაზარზე განთავსების ნებართვის მოსაპოვებლად, დაცული იქნება არაკეთილსინდისიერი კომერციული გამოყენებისაგან და არ იქნება გამოყენებული სხვა რომელიმე პირის სასარგებლოდ, რომელიც მიზნად ისახავს ბაზარზე განთავსების ნებართვის მიღებას, თუ არ არის წარმოდგენილი პირველი მფლობელის ცალსახა თანხმობა.

3. ბაზარზე დაშვების ნებართვის მოსაპოვებლად პირველად წარმოდგენილი ცდის ან კვლევის ანგარიში უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ პირობებს:

(a) აუცილებელი იყოს ნებართვის გასაცემად ან ნებართვაში შესწორების შესატანად იმისათვის, რომ დასაშვები იყოს მისი გამოყენება მცენარეთა სხვა კულტურების მიმართ, და

(b) სერტიფიცირებული იყოს ისე, რომ შეესაბამებოდეს კარგი ლაბორატორიული პრაქტიკის ან კარგი ექსპერიმენტული პრაქტიკის პრინციპებს.

4. მონაცემთა დაცვის პერიოდი უნდა განისაზღვროს სულ მცირე ათი წლის ვადით შესაბამის მხარეში პირველი ნებართვის გაცემიდან.

მუხლი **181**

მცენარეთა ჯიშები

მხარეებმა უნდა დაიცვან უფლებები მცენარეთა ჯიშებზე მცენარეთა ახალი ჯიშების დაცვის საერთაშორისო კონვენციის შესაბამისად და ითანამშრომლონ ამ უფლებების წახალისებისა და აღსრულებისათვის.

ნაწილი **3**

ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების აღსრულება

მუხლი **182**

ზოგადი ვალდებულებები

1. მხარეები ადასტურებენ TRIPS-ის ხელშეკრულების, კერძოდ მისი III ნაწილის მიმართ ნაკისრ ვალდებულებებს და უზრუნველყოფენ ამ ნაწილით განსაზღვრულ ხელშემწყობ ზომებს, პროცედურებსა და ქმედებებს, რომლებიც აუცილებელია ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების აღსრულებისთვის[29] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn29).

2. ხსენებული ხელშემწყობი ზომები, პროცედურები და ქმედებები სამართლიანი და თანასწორი უნდა იყოს და არ უნდა მოხდეს მათი უმიზეზოდ გართულება ან ხარჯებთან დაკავშირება, დროში შეზღუდვა ან უსაფუძვლოდ შეფერხება.

3. ხსენებული ხელშემწყობი ზომები და ქმედებები უნდა იყოს ეფექტიანი, თანაზომადი და მიმართული გადარწმუნებისკენ და მათი გამოყენება უნდა მოხდეს იმგვარად, რომ თავიდან იქნეს აცილებული ლეგიტიმური ვაჭრობისათვის ბარიერების შექმნა და დადგენილი უსაფრთხოების ზომები არ უნდა უშვებდეს მათ ბოროტად გამოყენებას.

მუხლი **183**

უფლებამოსილი განმცხადებლები

თითოეული მხარე აღიარებს ძეძდეგ პირებს, რომლებიც უფლებამოსილნი არიან მოითხოვონ ხელმძღვანელობა ნაწილში და TRIPS-ის ხელშეკრულების მე-3 ნაწილში მითითებული ზომების, პროცედურებისა და ქმედებების განხორციელება:

(a) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების მფლობელები შესაბამისი კანონმდებლობის შესაბამისად;

(b) ყველა სხვა პირი, რომელიც უფლებამოსილია გამოიყენოს ხსენებული უფლებები, სახელდობრ, ლიცენზიები, შესაბამისი კანონის მიხედვით და მისი დებულებებით ნებადართულის ფარგლებში;

(c) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების კოლექტიური მართვის ორგანიზაციები, რომლებიც მუდმივად არიან აღიარებულნი ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების მფლობელთა წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილების მქონედ შესაბამისი კანონის მიხედვით და მისი დებულებებით ნებადართულის ფარგლებში;

(d) პროფესიული დაცვის ორგანიზაციები, რომლებიც მუდმივად არიან აღიარებულნი ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების მფლობელთა წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილების მქონედ შესაბამისი კანონის მიხედვით და მისი დებულებებით ნებადართულ ფარგლებში.

ქვენაწილი **1**

სამოქალაქო აღსრულება

მუხლი **184**

მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის ღონისძიებები

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ თუნდაც საქმის წარმოებაში მიღებამდე კომპეტენტურ სასამართლოს შეეძლოს მხარის მიმართვის საფუძველზე, რომელმაც წარმოადგინა სათანადო მტკიცებულება, რომელიც ასაბუთებს, რომ მისი ინტელექტუალური საკუთრების უფლება დაირღვა ან შესაძლოა დაირღვეს, გამოიყენოს დაუყოვნებლივი და ეფექტური წინასწარი უზრუნველყოფის ღონისძიებები შესაბამისი

მტკიცებულების შენარჩუნებისათვის, რომელიც დაკავშირებულია შესაძლო უფლების დარღვევასთან, ინფორმაციის კონფიდენციალურობის დაცვის პრინციპით.

2. ასეთი ღონისძიებები შესაძლოა მოიცავდეს დეტალურ აღწერას ნიმუშის აღებით ან მის გარეშე, ან სავარაუდო კანონდარღვევით წარმოებული საქონლის და საჭიროების შემთხვევაში, ამ საქონლის წარმოებისა ან/და გასაღების პროცესში გამოყენებული ყველა მასალის, იარაღების/ ხელსაწყოების და მათთან დაკავშირებული დოკუმენტაციის ამოღებას. აღნიშნული ღონისძიებების გატარება შესაძლებელი უნდა იყოს მეორე მხარის მოსმენის გარეშეც, კერძოდ, თუ ნებისმიერი გაჭიანურება უფლებათა მფლობელს მიაყენებს აუნაზღაურებელ ზიანს ან თუ სახეზეა მტკიცებულების განადგურების აშკარა რისკი.

3. როდესაც მტკიცებულებების უზრუნველყოფის ღონისძიებები გამოყენებულია მეორე მხარის მოსმენის გარეშე, დაინტერესებულ მხარეებს დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოთ სულ მცირე აღნიშნული ღონისძიებების გამოყენების შემდგომ.

მუხლი **185**

ინფორმაციის მიღების უფლება

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების დარღვევასთან დაკავშირებული სამართალწარმოების დროს და მოსარჩელის სამართლიანი და დასაბუთებული მოთხოვნის შესაბამისად, სასამართლო უფლებამოსილი იყოს დაავალოს უფლებების დარღვევით წარმოებული საქონლის ან მომსახურების წარმოშობისა და გასაღების ქსელის თაობაზე ინფორმაციის წარმოდგენა დამრღვევს ან/და ნებისმიერ სხვა პირს, რომელიც:

(a) დადგენილია, რომ ფლობს უკანონო საქონელს კომერციული მასშტაბით;

(b) დადგენილია, რომ იყენებდა უკანონო მომსახურებებს კომერციული მასშტაბით;

(c) დადგენილია, რომ კომერციული მასშტაბით აწვდიდა უკანონო მომსახურებას, რომელიც გამოიყენებოდა მართლსაწინააღმდეგო ქმედებებში;

(d) „a“, „b“ და „c“ ქვეპუნქტებში განსაზღვრულ პირთა ინფორმაციაზე დაყრდნობით დადგენილია, რომ ის ჩაბმული იყო მოცემული საქონლის წარმოებაში, დამზადებასა და გასაღებაში ან მომსახურების გაწევაში.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ინფორმაცია საჭიროებისამებრ უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

(a) მწარმოებლების, დამამზადებლების, დისტრიბუტორების, მიმწოდებლების და საქონლის ან მომსახურების სხვა ადრინდელი მფლობელების, აგრეთვე საბითუმო და საცალო მოვაჭრეების (რომელთათვისაც განკუთვნილია მოცემული საქონელი/ მომსახურება) სახელებსა და მისამართებს;

(b) ინფორმაციას წარმოებულ, დამზადებულ, მიწოდებულ, მიღებულ ან შეკვეთილ რაოდენობაზე, ასევე მოცემული საქონლის ან მომსახურების ფასებზე.

3. პირველი და მე-2 პუნქტები ვრცელდება იმ საკანონმდებლო ნორმების შეულახავად, რომლებიც:

(a) უფლების მფლობელს ანიჭებს უფლებამოსილებას მიიღოს უფრო სრული ინფორმაცია;

(b) არეგულირებს სამოქალაქო და სისხლის სამართლებრივ წარმოებაში გამოსაყენებელ ამ მუხლით გათვალისწინებულ ინფორმაციას;

(c) არეგულირებს ინფორმაციაზე უფლების არასათანადო გამოყენებას;

(d) იძლევა იმ ინფორმაციის მიწოდებაზე უარის თქმის შესაძლებლობას, რომელმაც შესაძლოა აიძულოს პირველ პუნქტში მითითებული პირი, აღიაროს საკუთარი თავის ან ახლო ნათესავის მონაწილეობა ინტელექტუალური საკუთრების დარღვევაში; ან

(e) არეგულირებს ინფორმაციის წყაროს კონფიდენციალურობის დაცვას ან პერსონალური მონაცემების დამუშავებას.

მუხლი **186**

დროებითი ღონისძიებები

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ სასამართლოს შეეძლოს მოსარჩელის განცხადების საფუძველზე დაავალოს სავარაუდო დამრღვევ მხარეს ქმედების განხორციელება ან/და ქმედებისგან თავის შეკავება, რომელიც გამიზნულია ინტელექტუალური საკუთრების უფლების გარდაუვალი ხელყოფის შესაჩერებლად ან დროებით აუკრძალოს, სათანადო შემთხვევაში განმეორებადი ჯარიმის დაკისრების გამოყენებითაც კი, თუ ასეთი რამ კანონითაა გათვალისწინებული, ინტელექტუალური საკუთრების უფლების სავარაუდო დარღვევების გაგრძელება ან დაუქვემდებაროს ამგვარი ქმედების გაგრძელება გარკვეული გარანტიის წარმოდგენას, რომელიც უზრუნველყოფს უფლებათა მფლობელის კომპენსაციას. ამგვარი დროებითი უზრუნველყოფის ღონისძიება შეიძლება დაევალოს იგივე პირობებით შუამავალს, ვისი მომსახურებაც მესამე პირის მიერ გამოიყენება ინტელექტუალური საკუთრების უფლების დარღვევისათვის.

2. დროებითი უზრუნველყოფის ღონისძიებით შეიძლება გაიცეს ბრძანება იმ საქონლის ამოღება/ჩამორთმევასა თუ მიწოდების შეჩერებაზე, რომელიც სავარაუდოდ არღვევს ინტელექტუალური საკუთრების უფლებებს, რათა მოხდეს მათი სავაჭრო ბრუნვაში შეღწევის ან/და მათი სავაჭრო არხებში მოძრაობის აღკვეთა.

3. იმ შემთხვევაში, თუ სავარაუდო სამართალდარღვევა ჩადენილია მოგების მიღების მიზნით, მხარეები უზრუნველყოფენ, რომ თუ მოსარჩელე დაადასტურებს გარემოებებს, რომ საფრთხე ექმნება ზიანის ანაზღაურებას, სასამართლოს შეეძლოს დროებითი უზრუნველყოფის ღონისძიების სახით გამოსცეს დამრღვევი მხარის უძრავი ან მოძრავი ქონების დაყადაღების ბრძანება, მათ შორის, მისი ანგარიშებისა და სხვა აქტივების დაყადაღება. ამ მიზნით, საჭიროების შემთხვევაში, კომპეტენტურ ორგანოს უნდა შეეძლოს სავარაუდო დამრღვევის მფლობელობაში არსებული საბანკო, ფინანსური ან კომერციული დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

მუხლი **187**

გადაწყვეტილების უზრუნველყოფის ღონისძიებები

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ კომპეტენტურ სასამართლოს შეეძლოს, მოსარჩელის განცხადების საფუძველზე უფლების მფლობელისათვის სამართალდარღვევით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შეულახავად და რაიმე კომპენსაციის გარეშე გასცეს ბრძანება იმ საქონლის, სულ მცირე, სავაჭრო ბრუნვიდან ცალსახად ამოღებაზე ან განადგურებაზე, რომელიც დადგენილია, რომ არღვევს ინტელექტუალური საკუთრების უფლებებს. შესაბამის შემთხვევაში სასამართლო ორგანოს ასევე უნდა შეეძლოს გამოსცეს ბრძანება იმ მასალებისა და იარაღების განადგურების თაობაზე, რომელიც უპირატესად გამოიყენებოდა ამ საქონლის წარმოებაში.

2.მხარეების სასამართლო ორგანოებს უნდა ჰქონდეთ უფლებამოსილება, დაავალონ სამართალდამრღვევ პირს ამ ღონისძიებების საკუთარი ხარჯით განხორციელება, თუ ამგვარი დავალების საწინააღმდეგოდ არ არის წარმოდგენილი კონკრეტული მიზეზები.

3. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ როდესაც სასამართლოს გადაწყვეტილება მიღებულია ინტელექტუალური საკუთრების უფლების დარღვევასთან დაკავშირებით, სასამართლოს აგრეთვე უნდა შეეძლოს გამოიყენოს უზრუნველყოფის ღონისძიება, რომელიც ითვალისწინებს არამართლზომიერი ქმედების გაგრძელების შეჩერებას დამრღვევის და ასევე შუამავლის მიერ, ვისი მომსახურებაც მესამე პირის მიერ გამოყენებულია ინტელექტუალური საკუთრების უფლების დარღვევისათვის.

4. მხარეები უზრუნველყოფენ, რომ სათანადო შემთხვევაში და იმ მხარის განცხადების საფუძველზე, რომელზეც მოქმედებს წინამდებარე მუხლი, სასამართლოს შეეძლოს ფულადი კომპენსაციის დაკისრება დაზარალებული მხარის სასარგებლოდ ამ მუხლით გათვალისწინებული ღონისძიებების გამოყენების ნაცვლად, თუ ეს პირი მოქმედებდა განზრახვისა და გაუფრთხილებლობის გარეშე, თუ მოცემული ღონისძიებების ამ პირის მიმართ გამოყენება მიაყენებს მას არათანაზომიერ ზიანს და თუ ამასთან, დაზარალებულ მხარეს ფულადი კომპენსაციის მიღება სათანადოდ აკმაყოფილებს.

მუხლი **188**

ზიანი

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ სასამართლოს შეეძლოს, დაზარალებული პირის განცხადების საფუძველზე დააკისროს სამართალდამრღვევს, რომელიც ჩაება სამართალდარღვევაში წინასწარი შეცნობით ან ჰქონდა სათანადო საფუძველი რომ სცოდნოდა, ზიანის იმ ოდენობით ანაზღაურება უფლების მფლობელის სასარგებლოდ, რაც რეალურად მიადგა მას ამ ქმედების შედეგად. სასამართლომ ზიანის განსაზღვრისას:

(a) [illegible] შემოსავლის ჩათვლით, რომელიც განიცადა დაზარალებულმა მხარემ, სამართალდამრღვევის მიერ მიღებული უსამართლო მოგება და გარკვეულ შემთხვევებში სხვა არაეკონომიკური ფაქტორები, როგორიცაა, უფლების მფლობელის მორალური შეურაცხყოფა, რომელიც

გამოიწვია სამართალდარღვევამ; ან

(b) „a“ ქვეპუნქტის ალტერნატივად, სასამართლოს უნდა შეეძლოს ზიანის ანაზღაურების სახით ერთჯერადი თანხის დაკისრება იმ გარემოებების გათვალისწინებით, როგორიცაა, სულ მცირე, ჰონორარის ან საფასურის ოდენობა, რომელიც გადახდას დაექვემდებარებოდა, თუ დამრღვევი მოიპოვებდა მოცემული ინტელექტუალური საკუთრების უფლების გამოყენების ნებართვას.

2. როდესაც დამრღვევმა არ იცოდა ან არ შეიძლება სცოდნოდა, რომ ჩაბმული იყო სამართალდაღვევაში, მხარეებმა შეიძლება დაადგინონ, რომ სასამართლოს შეეძლოს დაზარალებული მხარის სასარგებლოდ შემოსავლის ან ზიანის ანაზღაურების დაკისრება, რომლის დადგენაც წინასწარ შესაძლებელია.

მუხლი **189**

იურიდიული ხარჯები

თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ გონივრული და პროპორციული იურიდიული ხარჯები და სხვა ხარჯები, რომელიც გასწია მოგებულმა მხარემ ზოგადი წესის თანახმად, დაეკისროს წაგებულ მხარეს, თუკი თანასწორობის პრინციპი იძლევა ამის საშუალებას და თუ ეს ადგილობრივი საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილ გამონაკლისებს არ ეწინააღმდეგება.

მუხლი **190**

სასამართლო გადაწყვეტილებების გამოქვეყნება

თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ სამრეწველო საკუთრების სამართალწარმოების ან საავტორო უფლებებთან დაკავშირებული სამართალწარმოების დროს ან ორივე შემთხვევაში სასამართლოს აქვს შესაძლებლობა დაავალოს მხარეს, მოსარჩელის შუამდგომლობით და დამრღვევის ხარჯით გადაწყვეტილების გავრცელებისათვის შესაბამისი ზომების გატარება, მათ შორის, გადაწყვეტილების მთლიანად ან ნაწილობრივ გამოქვეყნება.

მუხლი **191**

ავტორობის ან მფლობელობის პრეზუმფცია

წინამდებარე ქვენაწილით გათვალისწინებული ღონისძიებების, პროცედურების და ზომების გამოყენების მიზნით:

(a) ლიტერატურული ან ხელოვნების ნაწარმოების ავტორი საწინააღმდეგოს დამტკიცებამდე ითვლება ასეთად და შესაბამისად არის უფლებამოსილი დაიწყოს დარღვევაზე სამართალწარმოება. საკმარისი უნდა იყოს მისი სახელის ნაწარმოებზე ჩვეულებრივ დატანა;

(b) სათანადო ცვლილებების გათვალისწინებით, „a“ ქვეპუნქტის დებულებები ვრცელდება საავტორო უფლებების მფლობელ პირებზე, მათ დაცულ ობიექტებთან მიმართებაში.

ქვენაწილი **2**

სხვა დებულებები

მუხლი **192**

სასაზღვრო ღონისძიებები

1. ეს მუხლი განსაზღვრავს შეთანხმების ზოგად პრინციპებს, რომელიც არეგულირებს საბაჟო ორგანოების მიერ ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების აღსრულებას და მხარეთა საბაჟო ორგანოების ვალდებულებას ურთიერთთანამშრომლობაზე.

2. ინტელექტუალური საკუთრების უფლების აღსრულებასთან დაკავშირებული სასაზღვრო ღონისძიებების განხორციელებისას მხარეებმა უნდა უზრუნველყონ მათ მიერ ნაკისრი ვალდებულებების განუხრელი შესრულება ტარიფებსა და ვაჭრობაზე გენერალური შეთანხმებისა GATT 1994 და TRIPS შეთანხმების ფარგლებში.

3. სასაზღვრო ღონისძიებებთან დაკავშირებული წინამდებარე მუხლის დებულებები პროცედურული ხასიათისაა. ისინი ადგენენ სასაზღვრო ორგანოების სამოქმედო პირობებსა და პროცედურებს იმ შემთხვევებისთვის, როდესაც ინტელექტუალური საკუთრების უფლების დარღვევით წარმოებული საქონელი პოტენციურად არის ან უნდა ყოფილიყო სასაზღვრო კონტროლს დაქვემდებარებული. ამ დებულებებმა რაიმე სახით არ უნდა იქონიონ გავლენა მხარეთა ინტელექტუალური საკუთრების შესახებ მატერიალურ კანონმდებლობაზე.

4. ინტელექტუალური საკუთრების უფლებათა ეფექტიანი აღსრულების ხელშეწყობისთვის სასაზღვრო ორგანოებმა უნდა გამოიყენონ სხვადასხვა მიდგომები, რათა გამოვლინდეს სამართალდარღვევით წარმოებული საქონლის შემცველი ტვირთი. ხსენებული მიდგომები მოიცავს რისკების ანალიზის ტექნიკას, რაც, მათ შორის, დაფუძნებული იქნება უფლების მფლობელის მიერ მოწოდებულ ინფორმაციაზე, დაზვერვით მოპოვებულ ინფორმაციასა და ტვირთის შემოწმებაზე.

5. მხარეები თანხმდებიან TRIPS-ის შეთანხმების 69-ე მუხლის ეფექტიან განხორციელებაზე ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების დარღვევით წარმოებული საქონლის საერთაშორისო ვაჭრობის კონტექსტში. ამ მიზნით, მხარეებმა უნდა დააფუძნონ და აცნობონ მათ [illegible] გაცვლისთვის, ორივე მხარეზე გავლენის მქონე ამგვარი საქონლით ვაჭრობის შესახებ. კერძოდ, მათ ხელი უნდა შეუწყონ მათი ქვეყნების საბაჟო ორგანოებს შორის ინფორმაციის გაცვლასა და თანამშრომლობას კონტრაფაქციული და საავტორო უფლების დარღვევით წარმოებული

(მეკობრული) საქონლით ვაჭრობის დარგში. ამ შეთანხმების საბაჟო საკითხებში ორმხრივი ადმინისტრაციული ურთიერთდახმარების შესახებ II ოქმის დებულებების შეულახავად, საბაჟო ორგანოებმა, სადაც საჭიროება მოითხოვს, ოპერატიულად და მხარეთა მონაცემთა დაცვის შესახებ კანონმდებლობის სრული დაცვით უნდა გაცვალონ ამგვარი ინფორმაცია.

6. თითოეული მხარის საბაჟო ორგანომ უნდა ითანამშრომლოს მოთხოვნის საფუძველზე ან საკუთარი ინიციატივით, რათა მის ხელთ არსებული შესაბამისი ინფორმაცია მეორე მხარის საბაჟო ორგანოს მიაწოდოს; განსაკუთრებით ეს ეხება მხარის ტერიტორიაზე ტრანზიტით გამავალ საქონელს, რომელიც მეორე მხარის ტერიტორიისთვის არის გამიზნული (ან ამ ქვეყნიდანაა წარმოშობილი).

7. ამ შეთანხმების 7 2-ე მუხლში მითითებულმა ქვეკომიტეტმა უნდა განსაზღვროს პრაქტიკული მექანიზმები, რომელიც აუცილებელია წინამდებარე მუხლში მითითებული მონაცემებისა და ინფორმაციის გაცვლისათვის.

8. ამ შეთანხმების საბაჟო საკითხებში ორმხრივი ადმინისტრაციული ურთიერთდახმარების შესახებ II ოქმი ვრცელდება ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების დარღვევისას, ამ მუხლის მე-5 და მე-7 პუნქტების გამოყენებიდან გამომდინარე თანამშრომლობის ფორმების შეულახავად.

9. ამ შეთანხმების 7 2-ე მუხლში მითითებული ქვეკომიტეტი უნდა მოქმედებდეს როგორც პასუხისმგებელი ქვეკომიტეტი, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს წინამდებარე მუხლის გამართული მოქმედება და განხორციელება.

მუხლი **193**

ქცევის ნორმები

მხარეებმა ხელი უნდა შეუწყონ:

(a) ქცევის კოდექსების შემუშავებას სავაჭრო ან პროფესიული ასოციაციების ან ორგანიზაციების მიერ, რაც ხელს შეუწყობს ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების აღსრულებას;

(b) შემუშავებული ქცევის კოდექსებისა და მათი პრაქტიკაში გატარების თაობაზე შეფასებების წარდგენას შესაბამისი მხარეების კომპეტენტური ორგანოებისათვის.

მუხლი **194**

თანამშრომლობა

1. მხარეები თანხმდებიან ითანამშრომლონ წინამდებარე თავის ფარგლებში ნაკისრი ვალდებულებებისა და პირობების განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით.

2. თანამშრომლობის სფერო მოიცავს, თუმცა არ შემოიფარგლება, შემდეგ ქმედებებს:

(a) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების მარეგულირებელი კანონმდებლობის, ასევე მათი დაცვისა და აღსრულების შესაბამისი წესების შესახებ ინფორმაციის გაცვლა; ამ სფეროებში საკანონმდებლო ცვლილებების მიმართულებით გამოცდილების გაზიარება;

(b) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების აღსრულების შესახებ გამოცდილებისა და ინფორმაციის გაზიარება;

(c) გამოცდილების გაზიარება საბაჟოს, პოლიციის, ადმინისტრაციული და სასამართლო ორგანოების მიერ ცენტრალური და ადგილობრივი აღსრულების შესახებ; კოორდინაცია კონტრაფაქციული საქონლის ექსპორტის აღკვეთის მიზნით, სხვა ქვეყნებთან კოორდინაციის ჩათვლით;

(d) კადრების გაცვლა და გადამზადება;

(e) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებებზე ინფორმაციის გავრცელება და მასთან დაკავშირებული ცოდნის ამაღლება, მათ შორის, ბიზნეს წრეებსა და სამოქალაქო საზოგადოებაში; მომხმარებლებისა და უფლებების მფლობელთა ცნობიერების გაზრდა;

(f) ინსტიტუციონალური თანამშრომლობის გაძლიერება, მაგალითად, ინტელექტუალური საკუთრების უწყებებს შორის;

(g) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებებსა და პოლიტიკაზე საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებისა და განათლების აქტიური ხელშეწყობა; ეფექტიანი სტრატეგიების შემუშავება ძირითადი სამიზნე აუდიტორიის გამოსავლენად და საკომუნიკაციო პროგრამების შესამუშავებლად, რათა გაიზარდოს მომხმარებელთა და მედიის ცნობიერება ინტელექტუალური საკუთრების სამართლის დარღვევებზე, მათ შორის, ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების რისკებზე, და ორგანიზებულ დანაშაულთან კავშირზე.

თავი **10**

კონკურენცია

მუხლი **195**

პრინციპები

მხარეები აღიარებენ თავისუფალი და დაუბრკოლებელი კონკურენციის მნიშვნელობას თავიანთ სავაჭრო ურთიერთობებში. მხარეები აღიარებენ, რომ ანტიკონკურენციული ბიზნეს ქმედებები და სახელმწიფო ჩარევა (მათ შორის სუბსიდიების სახით) ქმნის ბაზრების ნორმალური ფუნქციონირების შეზღუდვის შესაძლებლობას და ამცირებს ვაჭრობის ლიბერალიზაციიდან გამომდინარე სარგებელს.

მუხლი **196**

ანტიტრასტული და შერწყმების მარეგულირებელი კანონმდებლობა და მისი განხორციელება

1. მხარეებს მათ შესაბამის ტერიტორიაზე უნდა გააჩნდეთ ყოვლისმომცველი კონკურენციის კანონები, რომლებიც ეფექტიანად იქნება მიმართული ანტიკონკურენციულ შეთანხმებებზე, შეთანხმებულ ქმედებებსა და დომინირებული საბაზრო ძალაუფლების მქონე კომპანიების ერთპიროვნულ ანტიკონკურენციულ ქმედებაზე და რომლებიც ითვალისწინებს შერწყმების ეფექტიან კონტროლს, თავისუფალი კონკურენციის

მნიშვნელოვანი შეზღუდვისა და დომინირებული მდგომარეობის ბოროტად გამოყენების თავიდან აცილების მიზნით.

2. მხარეებს უნდა გააჩნდეთ ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული კონკურენციის კანონების ეფექტიან აღსრულებაზე პასუხისმგებელი და შესაბამისი უფლებამოსილებით აღჭურვილი ორგანო.

3. მხარეები აცნობიერებენ თავიანთი კონკურენციის კანონების გამოყენებისას საჯაროობისა და არადისკრიმინაციულობის დაცვის მნიშვნელობას პროცედურული სამართლიანობის პრინციპისა და მხარეთა დაცვის უფლების გათვალისწინებით.

მუხლი **197**

სახელმწიფო მონოპოლიები**,** სახელმწიფო საწარმოები და საწარმოები სპეციალური ან ექსკლუზიური უფლებებით

1. ამ თავში მოცემული დებულებები არ ზღუდავს მხარეებს, რომ შექმნან ან შეინარჩუნონ სახელმწიფო მონოპოლიები, სახელმწიფო საწარმოები ან მიანიჭონ საწარმოს სპეციალური ან ექსკლუზიური უფლებები თავიანთი კანონმდებლობის შესაბამისად.

2. კომერციულ სახელმწიფო მონოპოლიებთან, სახელმწიფო საწარმოებთან და სპეციალური ან ექსკლუზიური უფლებების მქონე საწარმოებთან მიმართებაში თითოეულმა მხარემ უნდა უზრუნველყოს ასეთ საწარმოებზე 196-ე მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული კონკურენციის კანონების გავრცელება ისე, რომ კანონების აღსრულებამ ხელი არ შეუშალოს, კანონით ან ფაქტობრივად, ამ საწარმოების მიერ მათთვის დაკისრებული ცალკეული საზოგადოებრივი მნიშვნელობის ამოცანის შესრულებას.

მუხლი **198**

სუბსიდიები

1. ამ მუხლის მიზნისთვის „სუბსიდია“ არის ღონისძიება, რომელიც აკმაყოფილებს სუბსიდიებისა და საკომპენსაციო ზომების შესახებ შეთანხმების პირველი მუხლით განსაზღვრულ პირობებს მიუხედავად იმისა, სუბსიდია გაცემულია საქონლის წარმოებისათვის თუ მომსახურების მიწოდებისათვის და რომელიც განსაზღვრულია აღნიშნული შეთანხმების მე-2 მუხლით.

2. თითოეულმა მხარემ უნდა უზრუნველყოს საჯაროობა სუბსიდიების სფეროში. ამ მიზნის მისაღწევად, თითოეულმა მხარემ მეორე მხარეს 2 წელიწადში ერთხელ უნდა მიაწოდოს ანგარიში იმ სუბსიდიის სამართლებრივი საფუძვლის, ფორმის, ოდენობის ან ბიუჯეტის და სადაც შესაძლებელია, სუბსიდიის მიმღების შესახებ, რომელიც გაცემულია მისი მთავრობის ან ნებისმიერი საჯარო დაწესებულების მიერ საქონლის წარმოებასთან მიმართებაში. ანგარიში წარდგენილად ითვლება, თუ შესაბამისი ინფორმაცია განთავსებულია თითოეული მხარის მიერ საჯაროდ ხელმისაწვდომ ვებგვერდზე.

3. მეორე მხარის მოთხოვნის საფუძველზე მხარემ დროულად უნდა მიაწოდოს ინფორმაცია და გასცეს პასუხი ცალკეულ სუბსიდიასთან დაკავშირებულ კითხვებს, თუ სუბსიდია ეხება მომსახურების მიწოდებას.

მუხლი **199**

დავების მოგვარება

დავების მოგვარების მექანიზმის ნორმები, რომლებიც მოცემულია ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავში (დავების მოგვარება) არ ვრცელდება ამ შეთანხმების 195-ე, 196-ე და 197-ე მუხლებზე.

მუხლი **200**

ურთიერთმიმართება ვმო**-**სთან

ამ თავში მოცემული დებულებები ზიანს არ აყენებს მხარის უფლებებსა და მოვალეობებს, რომლებიც გამომდინარეობს ვმო-ს შეთანხმებებიდან, კერძოდ, სუბსიდიებისა და საკომპენსაციო ზომების შესახებ შეთანხმებიდან და დავების მოგვარების პროცედურებიდან (DSU).

მუხლი **201**

კონფიდენციალობა

ამ თავით გათვალისწინებული ინფორმაციის გაცვლისას, მხარეებმა უნდა გაითვალისწინონ მათ იურისდიქციაში მოქმედი შეზღუდვები, რომლებიც უკავშირდება პროფესიული და კომერციული საიდუმლოების მოთხოვნებს.

თავი **11**

მუხლი **202**

განმარტებები

წინამდებარე თავის მიზნებიდან გამომდინარე:

a) „ენერგოპროდუქტი“ ნიშნავს ნედლ ნავთობს (HS კოდი 27.09), ბუნებრივ აირს (HS კოდი 27.11) და ელექტროენერგიას (HS კოდი 27.16);

b) „ენერგიის ტრანსპორტირების საშუალებები“ ნიშნავს მაღალი წნევის ბუნებრივი აირის მილსადენებს, მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემ ქსელებსა და ხაზებს, მათ შორის, ურთიერთდამაკავშირებელ სისტემებს, რომლებიც გამოიყენება გაზისა თუ ელექტროენერგიის გადამცემი ქსელების დასაკავშირებლად, ნედლი ნავთობის ტრანსპორტირების მილსადენებს, რკინიგზასა და სხვა ფიქსირებული საშუალებებს, რომლებიც გამოიყენება ენერგოპროდუქტების ტრანზიტისათვის;

c) „ტრანზიტი“ ნიშნავს ენერგოპროდუქტების გატარებას „მხარის“ ტერიტორიაზე სატრანზიტო გადაზიდვის ჩათვლით ან მის გარეშე, საწყობში მოთავსების, ტვირთის ცალკეულ ერთეულებად დანაწევრების ან ტრანსპორტირების ტიპის შეცვლით, როცა ასეთი სახის გატარება შეადგენს სრული მარშრუტის ნაწილს, რომელიც იწყება და სრულდება იმ მხარის ტერიტორიის საზღვრებს გარეთ, რომლის ტერიტორიასაც კვეთს მარშრუტი;

d) „უკანონო მითვისება“ ნიშნავს ნებისმიერ ქმედებას, რაც გულისხმობს ენერგიის ტრანსპორტირების საშუალებებიდან ენერგოპროდუქტების უკანონო მითვისებას.

მუხლი **203**

ტრანზიტი

მხარეები ვალდებულნი არიან უზრუნველყონ ტრანზიტის განხორციელება მათ მიერ აღებული საერთაშორისო ვალდებულებების შესაბამისად, რომელსაც ითვალისწინებს 1994 წლის ვაჭრობისა და ტარიფების გენერალური შეთანხმებისა და ენერგეტიკული ქარტიის ხელშეკრულების დებულებები.

მუხლი **204**

ენერგოპროდუქტების უკანონო მითვისება ტრანზიტის პროცესში

თითოეული მხარე ვალდებულია, მიიღოს ყველა შესაბამისი ზომა ტრანზიტის პროცესში ენერგოპროდუქტების ნებისმიერი სახით უკანონო მითვისების აკრძალვისა და ასეთ შემთხვევებზე რეაგირებისათვის, რომლებსაც შეიძლება ადგილი ჰქონდეს მოცემული მხარის ტერიტორიაზე მისი კონტროლისა თუ იურისდიქციის დაქვემდებარებაში მყოფი ნებისმიერი იურიდიული პირის მხრიდან.

მუხლი **205**

შეუფერხებელი ტრანზიტი

1. მხარეს ეკრძალება მის ტერიტორიაზე ტრანზიტით გამავალი ენერგოპროდუქტების მითვისება ან სხვა რაიმე სახით ჩარევა, გარდა ისეთი შემთხვევებისა, როცა ამგვარი მითვისება ან ჩარევა განსაკუთრებულად არის გათვალისწინებული კონტრაქტით ან სხვა ხელშეკრულებით, რომელიც ეხება ტრანზიტს; ან, როცა ენერგიის ტრანსპორტიების საშუალებების უწყვეტი მუშაობა სათანადო ჩარევის გარეშე წარმოადგენს გაუმართლებელ საფრთხეს საზოგადოების უსაფრთხოების, კულტურული მემკვიდრეობის, ჯანმრთელობის ან გარემოსათვის; ასეთი ჩარევა მისაღებია, თუკი ის არ წარმოადგენს საერთაშორისო ვაჭრობისადმი თვითნებურ და გაუმართლებელ შერჩევით მიდგომას ან მის ფარულ შეზღუდვა-დაბრკოლებას.

2. მხარეების ან ერთ-ერთი მხარის კონტროლისა თუ იურისდიქციის ქვეშ მყოფი ერთი ან მეტი იურიდიული პირის მონაწილეობით ნებისმიერი სახის დავის შემთხვევაში მხარეს, რომლის ტერიტორიაზეც ხორციელდება ენერგოპროდუქტების ტრანზიტი, შესაბამისი კონტრაქტის საფუძველზე დავების მოგვარების პროცედურის ან წინამდებარე შეთანხმების X IV დანართით გათვალისწინებული საგანგებო სიტუაციის პროცედურის ან მეოთხე კარის მე-14 თავით გათვალისწინებული პროცედურის დასრულებამდე ეკრძალება ენერგოპროდუქტების ტრანზიტის პროცესის შეწყვეტა ან მისი მოცულობის შემცირება, ასევე, მისი კონტროლისა თუ იურისდიქციისს ქვეშ მყოფი ნებისმიერი იურიდიული პირის, მათ შორის სახელმწიფო სავაჭრო საწარმოსათვის, ამგვარი ტრანზიტის შეწყვეტის ან მისი მოცულობის შემცირების ნების დართვა, გარდა პირველი პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

3. მხარე არ არის პასუხისმგებელი წინამდებარე მუხლით გათვალისწინებული ტრანზიტის შეწყვეტასა თუ მოცულობის შემცირებაზე, თუ ამ მხარეს არ შეუძლია ენერგოპროდუქტების მიწოდება და მისი ტრანზიტის განხორციელება მესამე მხარის ან მესამე მხარის კონტროლისა თუ იურისდიქციის ქვეშ მყოფი იურიდიული პირის მოქმედებების შედეგად.

მუხლი **206**

ოპერატორების ვალდებულებები ტრანზიტის პროცესში

თითოეული მხარე ვალდებულია, უზრუნველყოს ენერგიის ტრანსპორტირების საშუალებების ოპერატორების მხრიდან საჭირო ზომების მიღება, რათა მოხდეს:

(a) ტრანზიტის ავარიული შეწყვეტის ან შემცირების რისკის მინიმიზაცია;

(b) ტრანზიტის ავარიული შეწყვეტის ან შემცირების შემთხვევაში მისი ნორმალური განხორციელების დაჩქარებულ რეჟიმში აღდგენა.

მუხლი **207**

მარეგულირებელი უწყებები

1. თითოეული მხარე პასუხისმგებელია შექმნას დამოუკიდებელი მარეგულირებელი უწყებები, რომელიც აღჭურვილი იქნება ბუნებრივი აირისა და ელექტროენერგიის ბაზრების რეგულირების უფლებით. ეს მარეგულირებელი უწყებები უნდა იყვნენ იურიდიულად განცალკევებული და ფუნქციონალურად დამოუკიდებელი ერთეულები სხვა ნებისმიერი საჯარო თუ კერძო საწარმოსაგან, ბაზარის მონაწილისა თუ ოპერატორისაგან.

2. მარეგულირებელი უწყების გადაწყვეტილებები და მის მიერ გამოყენებული პროცედურები უნდა იყოს მიუკერძოებელი ბაზარის ყველა მონაწილესთან მიმართებაში.

3. ოპერატორს, რომელზეც მარეგულირებელი უწყების გადაწყვეტილება იქონიებს უარყოფით ზეგავლენას, უნდა ჰქონდეს ამ გადაწყვეტილების გასაჩივრების უფლება ჩართული მხარეებისაგან დამოუკიდებელ სააპელაციო უწყებაში. ყველა შემთხვევაში, როცა სააპელაციო უწყება არ არის თავისი არსით იურიდიული უწყება, აუცილებელია მისი გადაწყვეტილების წერილობითი ფორმით წარდგენა და ეს გადაწყვეტილებები ასევე უნდა ექვემდებარებოდეს მიუკერძოებელი და დამოუკიდებელი სასამართლო უწყების მიერ განხილვას. სააპელაციო უწყების გადაწყვეტილება დაუყონებლივ უნდა შევიდეს ძალაში და ამოქმედდეს.

მუხლი **208**

ბაზრების ორგანიზება

1. მხარეები ვალდებულნი არიან, უზრუნველყონ ენერგეტიკული ბაზრების ოპერირება კონკურენტული, უსაფრთხო და ეკოლოგიურად მდგრადი პირობების მისაღწევად და ასევე არ განახორციელონ საწარმოთა დისკრიმინაცია მათ უფლებებსა თუ ვალდებულებებთან მიმართებაში.

2. მიუხედავად პირველ პუნქტში დადგენილი პირობებისა, ზოგადი ეკონომიკური ინტერესებიდან გამომდინარე, მხარეს აქვს საწარმოებზე ვალდებულებების დაკისრების უფლება, რომლებიც შეიძლება დაკავშირებული იყოს უსაფრთხოებასთან, მათ შორის მიწოდების უსაფრთხოებასთან, რეგულარობასთან, ხარისხსა და მიწოდების ფასთან, გარემოს დაცვასთან, მათ შორის ენერგოეფექტურობასთან, განახლებადი წყაროებიდან ენერგიის მოპოვებასა და კლიმატის დაცვასთან. ასეთი ვალდებულებები უნდა იყოს მკაფიოდ ჩამოყალიბებული, გამჭვირვალე, პროპორციული და გადამოწმებადი.

3. იმ შემთხვევაში, თუ მხარე არეგულირებს ბუნებრივი აირისა და ელექტროენერგიის გაყიდვის ფასებს ადგილობრივ ბაზარზე, ის ვალდებულია უზრუნველყოს რეგულირებადი ფასების გამოსათვლელად გამოყენებული მეთოდოლოგიის გამოქვეყნება რეგულირებადი ფასების ძალაში შესვლამდე.

მუხლი **209**

ენერგიის ტრანსპორტირების საშუალებებზე დაშვება

1. თითოეული მხარე ვალდებულია საკუთარ ტერიტორიაზე უზრუნველყოს ენერგიის ტრანსპორტირების საშუალებებზე, ასევე, თხევადი ბუნებრივი აირისა და სასაწყობე საშუალებებზე მესამე მხარის დაშვების სისტემის განხორციელება, რომელიც ვრცელდება ყველა მომხმარებელზე და არის გამჭვირვალე, ობიექტური და არადისკრიმინაციული.

2. თითოეული მხარე ვალდებულია, უზრუნველყოს ენერგიის ტრანსპორტირების საშუალებებზე დაშვების ტარიფის და ენერგიის ტრანსპორტირების საშუალებებზე დაშვებასთან დაკავშირებული სხვა პირობების ობიექტურობა, გონივრულობა და გამჭვირვალობა და ასევე არადისკრიმინაციული მიდგომა ენერგოპროდუქტის წარმომავლობის, მფლობელობისა თუ საბოლოო დანიშნულების ადგილის მიუხედავად.

3. მხარე ვალდებულია, უზრუნველყოს ყველა ტექნიკური და დაკონტრაქტებული სიმძლავრის, როგორც ფიზიკურის, ასევე, ვირტუალურის, განაწილება გამჭვირვალე და არადისკრიმინაციული კრიტერიუმებისა და პროცედურების მეშვეობით.

4. მესამე მხარის დაშვებაზე უარის შემთხვევაში, მხარეები ვალდებულნი არიან, მოთხოვნის შესაბამისად უზრუნველყონ ენერგოსატრანსპორტო საშუალებათა ოპერატორების მიერ დასაბუთებული ახსნა-განმარტების წარდგენა მომთხოვნი მხარისათვის, რაც სამართლებრივი კომპენსაციის საგანს წარმოადგენს.

5. გამონაკლისის სახით მხარემ შეიძლება თავი აარიდოს პირველიდან მე-4 პუნქტის ჩათვლით დებულებების შესრულებას, მის კანონმდებლობაში მოცემული ობიექტური კრიტერიუმის საფუძველზე. კერძოდ, მხარეს საკუთარ კანონმდებლობაში შეუძლია გაითვალისწინოს მესამე მხარის დაშვების წესებისგან გამონაკლისის დაშვება ცალკეულ შემთხვევაში შეზღუდული დროით ძირითადი ახალი ენერგიის ტრანსპორტირების საშუალებებისთვის.

მუხლი **210**

ენერგეტიკული თანამეგობრობის ხელშეკრულებასთან მიმართებაში

1. საქართველოსთან მიმართებაში მოცემული თავის დებულებებსა და ენერგეტიკული თანამეგობრობის ხელშეკრულების დებულებებს ან ენერგეტიკული თანამეგობრობის ხელშეკრულების ძალით ევროკავშირის კანონმდებლობაში შესულ დებულებებს შორის კონფლიქტის შემთხვევაში, უპირატესობა ენიჭება ენერგეტიკული თანამეგობრობის ხელშეკრულების დებულებებსა ან ენერგეტიკული თანამეგობრობის

ხელშეკრულების ძალით ევროკავშირის კანონმდებლობაში შესულ დებულებებს.

2. საქართველოს მიერ მოცემული თავის განხორციელების პროცესში უპირატესობა ენიჭება კანონებისა და სხვა აქტების მიღებას, რომლებიც თანხვედრაშია ენერგეტიკული თანამეგობრობის ხელშეკრულებასთან ან ეფუძნება ევროკავშირის კანონმდებლობას. წინამდებარე თავთან დაკავშირებული დავის შემთხვევაში საქართველოს მიერ მიღებული კანონები ან სხვა აქტები, რომლებიც თანხვედრაშია ამ კრიტერიუმთან, ჩაითვლება კანონებად და აქტებად, რომლებიც თანხვედრაშია მოცემულ თავთან. ამ კრიტერიუმთან საქართველოს მიერ მიღებული კანონებისა და სხვა აქტების თანხვედრის დასადგენად გათვალისწინებული უნდა იყოს ენერგეტიკული თანამეგობრობის ხელშეკრულების 91-ე მუხლის ძალით მიღებული შესაბამისი გადაწყვეტილება.

3. ამ მუხლის 1-ლი და მე-2 პუნქტების დებულებები არ ვრცელდება გაერთიანებულ სამეფოზე.

თავი **12**

გამჭვირვალობა

მუხლი **211**

განმარტებები

ამ თავის მიზნებისთვის:

a) „ზოგადი გამოყენების ზომა“ მოიცავს კანონებს, რეგულაციებს, სასამართლოს გადაწყვეტილებებს, პროცედურებს და ადმინისტრაციულ წესებს, რომლებსაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეთ ამ შეთანხმების IV კარით (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) გათვალისწინებულ ნებისმიერ საკითხზე. ის არ მოიცავს ზომებს, რომლებიც ეხება კონკრეტულ პირს ან პირთა ჯგუფს;

b) „დაინტერესებული პირი“ ნიშნავს მხარის ტერიტორიაზე დაფუძნებულ ნებისმიერ ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს, რომელზეც პირდაპირი ზეგავლენა შეიძლება ჰქონდეს ზოგადი გამოყენების ზომას.

მუხლი **212**

მიზანი

აღიარებენ რა, რომ მარეგულირებელმა გარემომ შეიძლება გავლენა იქონიოს მხარეთა შორის ვაჭრობასა და ინვესტიციებზე, მხარეები უზრუნველყოფენ პროგნოზირებადი მარეგულირებელი გარემოს შექმნასა და ეფექტიან პროცედურებს ეკონომიკური ოპერატორებისთვის, მცირე და საშუალო საწარმოების ჩათვლით, სამართლებრივი სიცხადის და პროპორციულობის გათვალისწინებით.

მუხლი **213**

გამოქვეყნება

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ზოგადი გამოყენების ზომები:

(a) იყოს სწრაფად და ადვილად ხელმისაწვდომი ოფიციალური არხის მეშვეობით და სადაც შესაძლებელია, ელექტრონული საშუალებებით, რათა ნებისმიერმა პირმა შეძლოს ამ ზომების გაცნობა;

(b) მხარებმა ერთმანეთს უპასუხონ დროულად, კონკრეტულ კითხვებზე და მოთხოვნის საფუძველზე ერთმანეთს მიაწოდონ ზომების შესახებ, რომლებიც აღნიშნულია პირველ პუნქტში;

(c) ამ თავში არაფერი უნდა ავალდებულებდეს მხარეებს. რომ გაამხილონ ინფორმაცია, რომელიც კონფიდენციალურია ადგილობრივი კანონმდებლობით ან რომლის გამხელაც შეაფერხებს კანონის აღსრულებას ან ეწინააღმდეგება საზოგადოებრივ ინტერესს ან რომელიც ზიანს მიაყენებს ეკონომიკური ოპერატორის კანონიერ კომერციულ ინტერესს.

2. თითოეული მხარე:

(a) მიზნად ისახავს, ადრეულ საფეხურზე საჯაროდ ხელმისაწვდომი გახადოს ზოგადი გამოყენების ზომის მიღებასა ან ცვლილებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი წინადადება ამ წინადადების მიზნისა და მისი დასაბუთების ჩათვლით.

(b) უზრუნველყოფს დაინტერესებული პირებისთვის ამგვარ წინადადებაზე კომენტარის გაკეთების გონივრულ შესაძლებლობებს, კერძოდ, იძლევა საკმარის დროს ამგვარი შესაძლებლობებისათვის; და

(c) მიზნად ისახავს მხედველობაში მიიღოს ამგვარ წინადადებასთან დაკავშირებით დაინტერესებული პირების კომენტარები.

მუხლი **214**

შეკითხვები და საკონტაქტო პირები

1. ამ შეთანხმების IV კართან (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული ზომები) დაკავშირებით ნებისმიერ საკითხთან მიმართებაში მხარეებს

შორის კომუნიკაციის გაადვილების მიზნით თითოეული მხარე განსაზღვრავს საკონტაქტო პირს, რომელიც იქნება კოორდინატორი.

2. თითოეული მხარე დააფუძნებს ან შეინარჩუნებს შესაბამის მექანიზმებს, რათა პასუხი გასცეს ნებისმიერი პირის შეკითხვებს შეთავაზებულ ან ძალაში მყოფ ზოგადი გამოყენების ზომებთან და მათ მოქმედებასთან დაკავშირებით. შეკითხვებზე რეაგირება შეიძლება განხორციელდეს პირველი პუნქტით გათვალისწინებული საკონტაქტო პირის მეშვეობით ან სხვა მექანიზმის გამოყენებით, საჭიროებიდან გამომდინარე.

3. მხარეები აღიარებენ, რომ მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ნებისმიერი პასუხი შეიძლება არ იყოს გადამწყვეტი ან იურიდიულად სავალდებულო, არამედ მხოლოდ საინფორმაციო მიზნებისთვის გამოსაყენებელი, გარდა იმ შემთხვევებისა, თუ სხვაგვარად არის მოცემული მათ შესაბამის კანონებსა და რეგულაციებში.

4. მხარის მოთხოვნის შემთხვევაში, მეორე მხარე დაუყოვნებლივ უზრუნველყოფს ინფორმაციის მიწოდებას და პასუხის გაცემას იმ კითხვებზე, რომლებიც ეხება ზოგადი გამოყენების ზომას, ან ნებისმიერ წინადადებას ზოგადი გამოყენების ზომის მიღებასა ან ცვლილებაზე, რომელსაც მომთხოვნი მხარის მოსაზრებით შეიძლება რაიმე გავლენა ჰქონდეს ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მოქმედებაზე მიუხედავად იმისა, მომთხოვნ მხარეს შეატყობინეს თუ არა მანამდე ამ ზომის შესახებ.

მუხლი **215**

ზოგადი გამოყენების ზომების ადმინისტრირება

1. თითოეული მხარე ზოგადი გამოყენების ზომების ადმინისტრირებას ახორციელებს ობიექტურად, მიუკერძოებლად და გონივრულად.

2. ამ მიზნით, თითოეული მხარე, ამგვარი ზომების მეორე მხარის ცალკეული პირების, საქონლის ან მომსახურების მიმართ გამოყენებისას განსაკუთრებულ შემთხვევებში:

(a) მიზნად ისახავს უზრუნველყოს იმ დაინტერესებული პირების გონივრული გაფრთხილება, რომლებზეც პირდაპირი გავლენა აქვს ადმინისტრაციულ პროცედურებს, იმის თაობაზე, თუ როდის არის ეს პროცედურა ინიცირებული, ამ პროცედურის შინაარსის აღწერის, ინიცირებაზე უფლებამოსილი ორგანოს განაცხადის და ნებისმიერი საკამათო საკითხის ზოგადი აღწერილობის ჩათვლით;

(b) ამგვარ დაინტერესებულ პირებს აძლევს გონივრულ შესაძლებლობას, ნებისმიერ საბოლოო ადმინისტრაციულ ქმედებამდე თავიანთი პოზიციის მხარდასაჭერად წარმოადგინონ ფაქტები და არგუმენტები, რამდენადაც ამის საშუალებას იძლევა დრო, პროცედურის წარმოების ხასიათი და საზოგადოებრივი ინტერესი; და

(c) უზრუნველყოფს, რომ მისი პროცედურები ეფუძნება კანონს და ხორციელდება კანონის შესაბამისად.

მუხლი **216**

გადახედვა და გასაჩივრება

1. თითოეული მხარე ჩამოაყალიბებს ან შეინარჩუნებს სასამართლო, საარბიტრაჟო ან ადმინისტრაციულ ტრიბუნალებს ან პროცედურებს ამ შეთანხმების IV კარით (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) გათვალისწინებული ადმინისტრაციული ქმედების საკითხებთან დაკავშირებით სწრაფი გადახედვისა და საჭიროების შემთხვევაში შესწორებების შეტანის მიზნით. ამგვარი ტრიბუნალები ან პროცედურები იქნება მიუკერძოებელი და დამოუკიდებელი იმ უწყებებისა და უფლებამოსილი ორგანოებისაგან, რომელთაც დაკისრებული აქვთ ადმინისტრაციული აღსრულება და მათ, ვინც პასუხისმგებელნი არიან ამ საკითხზე არ უნდა ჰქონდეთ არსებითი ინტერესი მისაღებ შედეგთან დაკავშირებით.

2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ამგვარი ტრიბუნალების და პროცედურების დროს სამართალწარმოების მხარეები აღჭურვილნი არიან შემდეგი უფლებით:

(a) გონივრული შესაძლებლობა მხარი დაუჭირონ და დაიცვან მათი შესაბამისი პოზიციები; და

(b) გადაწყვეტილება, რომელიც ეფუძნება მტკიცებულებას და წარმოდგენილ მონაცემებს ან სადაც კანონი ითხოვს, მონაცემებს, რომელიც შედგენილია ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ.

3. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ასეთი გადაწყვეტილება, რომელიც ექვემდებარება კანონით გათვალისწინებულ გასაჩივრებას ან გადახედვას, უნდა განხორციელდეს და პრაქტიკაში დამკვიდრდეს იმ უწყების ან უფლებამოსილი ორგანოს მიერ, რომელიც პასუხისმგებელია ამ ადმინისტრაციულ ქმედებაზე.

მუხლი **217**

რეგულირების ხარისხი, შესრულება და კარგი ადმინისტრაციული ქცევა

1. მხარეები თანხმდებიან ითანამშრომლონ რეგულირების ხარისხისა და შესრულების ხელშესაწყობად, მათ შორის, რეგულირების პოლიტიკასა და რეგულირების გავლენის შეფასებაზე ინფორმაციის გაცვლისა და საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარების გზით.

2. მხარეები აღიარებენ კარგი ადმინისტრაციული ქცევის პრინციპების მნიშვნელობას და თანხმდებიან ითანამშრომლონ ამგვარი პრინციპების ხელშესაწყობად, მათ შორის ინფორმაციის გაცვლის და საუკეთესო პრაქტიკის გათვალისწინებით.

მუხლი **218**

სპეციალური წესები

ამ თავის დებულებები მოქმედებს ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) სხვა თავებით განსაზღვრული გამჭვირვალობასთან დაკავშირებული სპეციალური წესებისათვის ზიანის მიყენების გარეშე.

თავი **13**

ვაჭრობა და მდგრადი განვითარება

მუხლი **219**

კონტექსტი და ძირითადი მიზნები

1. მხარეები მხარს უჭერენ 1992 წლის „განაწესს 21-ე საუკუნისათვის გარემოსა და განვითარება”-ზე შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILO) 1998 წლის დეკლარაციას შრომის ძირითადი პრინციპებისა და უფლებების შესახებ, 2002 წლის იოჰანესბურგის მდგრადი განვითარების გეგმას, 2006 წლის გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ეკონომიკური და სოციალური საბჭოს მინისტერიალის დეკლარაციას სრული და ნაყოფიერი დასაქმებისა და ღირსეული შრომის უზრუნველსაყოფად, შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის 2008 წლის დეკლარაციას სოციალური თანასწორობა სამართლიანი გლობალიზაციის შესახებ. მხარეები ადასტურებენ თავიანთ ვალდებულებას, ხელი შეუწყონ საერთაშორისო ვაჭრობის განვითარებას იმგვარად, რომ დაეხმარონ მდგრადი განვითარების ძირითადი ამოცანების განხორციელებას ახლანდელი და მომავალი თაობების კეთილდღეობისათვის და ამავე დროს უზრუნველყონ რომ, აღნიშნული ამოცანები გათვალისწინებული და ასახული იქნება მათი სავაჭრო ურთიერთობის თითოეულ საფეხურზე.

2. მხარეები ადასტურებენ თავიანთ ვალდებულებას, ხელი შეუწყონ მდგრად განვითარებას და აღიარებენ, რომ ეკონომიკური განვითარება, სოციალური განვითარება და გარემოს დაცვა მისი ურთიერთდამოკიდებული და ურთიერთგამაძლიერებელი საშუალებებია. ისინი ხაზს უსვამენ ვაჭრობასთან დაკავშირებულ შრომითი[30] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftn30) და გარემოსდაცვითი საკითხების, როგორც ვაჭრობისა და მდგრადი განვითარების მიმართ გლობალური მიდგომის ნაწილის, მნიშვნელობას.

მუხლი **220**

რეგულაციის უფლება და დაცვის დონე

1. მხარეები აღიარებენ თითოეული მხარის უფლებას, განსაზღვრონ ქვეყნის მდგრადი განვითარების პოლიტიკა და პრიორიტეტები, შექმნან ადგილობრივი გარემოსა და შრომითი ურთიერთობების დაცვის დონე და შესაბამისად მიიღონ ან შეცვალონ კანონები და პოლიტიკა, რათა მოხდეს მათი თანხვედრა ამ შეთანხმების 2 21-ე და 2 22-ე მუხლებში მოცემულ საერთაშორისოდ აღიარებულ სტანდარტებსა და შეთანხმებებთან.

2. ამ კონტექსტში თითოეულმა მხარემ უნდა სცადოს იმის უზრუნველყოფა, რომ მისი კანონები და პოლიტიკა ითვალისწინებდეს და ხელს უწყობდეს გარემოსა და შრომითი ურთიერთობების დაცვის მაღალი დონის მიღწევას და შეეცადოს გააგრძელოს ამ კანონებისა და პოლიტიკის და მათი ძირითადი დაცვის დონის გაუმჯობესება.

მუხლი **221**

მრავალმხრივი შრომითი სტანდარტები და შეთანხმებები

1. მხარეები აღიარებენ სრული და ნაყოფიერი დასაქმებისა და ღირსეული შრომის არსებობას ყველასათვის, როგორც გლობალიზაციის მართვის ძირითად ელემენტებს და ადასტურებენ თავიანთ ვალდებულებას, ხელი შეუწყონ საერთაშორისო ვაჭრობის განვითარებას იმ ფორმით, რომელიც უზრუნველყოფს სრული და ნაყოფიერი დასაქმებისა და ღირსეული შრომის არსებობას ყველასათვის. ამ კონტექსტში მხარეები ვალდებულებას იღებენ კონსულტაცია გაუწიონ და ითანამშრომლონ სათანადოდ ორმხრივი ინტერესების მქონე ვაჭრობასთან დაკავშირებულ შრომის საკითხებზე.

2. შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILO) წევრობის შედეგად, ასევე შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILO) შრომის ძირითადი პრინციპებისა და უფლებების შესახებ დეკლარაციით აღებული ვალდებულებების შესაბამისად და მის განსახორციელებლად, რომელიც მიღებულ იქნა 1998 წლის შრომის საერთაშორისო კონფერენციის 86-ე სესიაზე, მხარეები ვალდებულებას იღებენ პატივი სცენ, ხელი შეუწყონ და ასახონ საკუთარ კანონმდებლობასა და პრაქტიკაში და მთელს ტერიტორიაზე საერთაშორისოდ აღიარებული შრომის ძირითადი სტანდარტები იმ ფორმით, როგორც ეს მოცემულია შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILO) კონვენციებში და განსაკუთრებით:

(1) როცა შრომა არის მითითებული წინამდებარე თავში, ის მოიცავს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის სტრატეგიულ მიზნებთან დაკავშირებულ საკითხებს, რომლის მეშვეობითაც ღირსეული შრომის დღის წესრიგია ჩამოყალიბებული, როგორც ეს შეთანხმებულია შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის სოციალური თანასწორობა სამართლიანი გლობალიზაციის შესახებ 2008 წლის დეკლარაციის შესაბამისად.

(a) გაერთიანების თავისუფლება და კოლექტიური მოლაპარაკებების უფლების რეალური აღიარება;

(b) იძულებითი ან ძალდატანებითი შრომის ყოველგვარი ფორმის აღმოფხვრა;

(c) ბავშვთა შრომის რეალური გაუქმება;

(d) ყოველგვარი დისკრიმინაციის აღკვეთა დასაქმებასა და შრომასთან მიმართებაში.

3. მხარეები ადასტურებენ თავიანთ ვალდებულებას, რეალურად ასახონ მათ კანონებში და პრაქტიკაში განახორციელონ ფუნდამენტური, პრიორიტეტული და შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILO) სხვა კონვენციები, რომლებიც საქართველოს და გაერთიანებული სამეფოსა მიერაა რატიფიცირებული.

4. მხარეები ასევე მხედველობაში მიიღებენ დარჩენილი პრიორიტეტული და სხვა კონვენციების რატიფიკაციის საკითხს, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც უახლესი კონვენციები შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILO) მიერ. მხარეები რეგულარულად გაცვლიან ინფორმაციას ამ მხრივ არსებული მდგომარეობისა და განვითარების შესახებ.

5. მხარეები აღიარებენ, რომ შრომის ფუნდამენტური პრინციპებისა და უფლებების დარღვევა სამუშაო ადგილზე არ შეიძლება მოწოდებულ იქნეს ან სხვაგვარად გამოყენებულ იქნეს, როგორც ლეგიტიმური შედარებითი უპირატესობა და ეს შრომითი სტანდარტები არ შეიძლება გამოყენებულ იქნეს პროტექციონისტული სავაჭრო მიზნებისთვის.

მუხლი **222**

მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი მმართველობა და შეთანხმებები

1. მხარეები აღიარებენ მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი მმართველობისა და შეთანხმებების მნიშვნელობას, როგორც საერთაშორისო საზოგადოების პასუხს გლობალურ ან რეგიონულ გარემოსდაცვით პრობლემებზე და ხაზგასმით აღნიშნავენ ერთობლივი მხარდაჭერის გაძლიერების საჭიროებას ვაჭრობისა და გარემოსდაცვით პოლიტიკას შორის. აღნიშნულ კონტექსტში, მხარეები თანხმდებიან კონსულტაცია გაუწიონ და სათანადოდ ითანამშრომლონ, რათა მოლაპარაკებები აწარმოონ ვაჭრობასთან დაკავშირებულ გარემოსდაცვით საკითხებსა და საერთო ინტერესების მქონე ვაჭრობასთან დაკავშირებულ სხვა გარემოსდაცვით საკითხებზე.

2. მხარეები ადასტურებენ თავიანთ ვალდებულებას, ეფექტიანად განახორციელონ თავიანთ კანონებსა და პრაქტიკაში ის მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი შეთანხმებები (MEAs), რომელთა მხარესაც წარმოადგენენ.

3. მხარეები რეგულარულად გაცვლიან ინფორმაციას არსებულ მდგომარეობასა და მიღწევებზე, რასაც ითვალისწინებს მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი შეთანხმებების (MEAs) რატიფიკაცია ან ამგვარ შეთანხმებებში ცვლილებების შეტანა.

4. მხარეები ადასტურებენ თავიანთ ვალდებულებას, მიაღწიონ გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო კონვენციისა (UNFCCC) და კიოტოს პროტოკოლის ძირითად მიზანს. ისინი ვალდებულებას იღებენ გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო კონვენციის (UNFCCC) ფარგლებში და მასთან დაკავშირებული შეთანხმებებისა და გადაწყვეტილებების ფარგლებში ითანამშრომლონ კლიმატის ცვლილების საერთაშორისო ჩარჩოს სამომავლო განვითარებაზე.

5. ეს შეთანხმება არ ზღუდავს მხარეებს, მიიღონ ან გაატარონ ზომები სხვა მრავალმხივი გარემოსდაცვითი შეთანხმებების (MEAs) განსახორციელებელად, რომელთა მხარეებიც ისინი არიან იმ პირობით, რომ არ მოხდება აღნიშნული ზომების გამოყენება ისეთი ფორმით, რომელიც იძლევა სადავო ან დაუსაბუთებელი დისკრიმინაციის საშუალებას მხარეებს შორის ან ფარული შეზღუდვების დაწესებას სავაჭრო ურთიერთობებზე.

მუხლი **223**

ვაჭრობისა და ინვესტიციების ხელშემწყობი მდგრადი განვითარება

მხარეები ადასტურებენ თავიანთ ვალდებულებას, გააძლიერონ ვაჭრობის წვლილი მდგრადი განვითარების მიზნის მისაღწევად, მათ შორის მის ეკონომიკურ, სოციალურ და გარემოსდაცვით მიმართულებებში. შესაბამისად:

(a) მხარეები აღიარებენ ძირითადი შრომითი სტანდარტებისა და ღირსეული შრომის სასარგებლო როლს ეკონომიკურ ეფექტიანობაზე, ინოვაციებსა და პროდუქტიულობაზე, და მათ უნდა მიაღწიონ პოლიტიკის შეთანხმებულობას, რათა მოხდეს, ერთი მხრივ, სავაჭრო პოლიტიკისა და, მეორეს მხრივ, შრომითი პოლიტიკის თანხვედრა;

(b) მხარეები შეეცდებიან გააადვილონ და ხელი შეუწყონ ვაჭრობასა და ინვესტიციების განხორციელებას გარემოსთვის უსაფრთხო საქონლისა და მომსახურების სფეროში, მათ შორის, შესაბამისი არასატარიფო ბარიერების გათვალისწინების ჩათვლით;

(c) მხარეები შეეცდებიან ხელი შეუწყონ დაბრკოლებების აღმოფხვრას ვაჭრობასა და ინვესტიციებში დაკავშირებულს იმ საქონელსა და მომსახურებასთან, რომელიც განსაკუთრებით უკავშირდება კლიმატის ცვლილების შერბილებას, როგორიც არის მდგრადი განახლებადი ენერგია და ენერგოეფექტური პროდუქტები და მომსახურება. ეს შეიძლება მოიცავდეს შესაბამისი ტექნოლოგიების დანერგვას და იმ სტანდარტების გავრცელებას, რომლებიც პასუხობენ გარემოსდაცვით და ეკონომიკურ საჭიროებებს და მინიმუმამდე ამცირებენ ვაჭრობაში ტექნიკურ ბარიერებს;

(d) მხარეები თანხმდებიან ხელი შეუწყონ საქონლით ვაჭრობას, რომელიც დაეხმარება სოციალური მდგომარეობისა და გარემოსდაცვითი კუთხით მიღებული გამოცდილების გაძლიერებას, მათ შორის იმ საქონლით, რომელიც არის ნებაყოფლობითი მდგრადი განვითარების უზრუნველყოფის გეგმის ნაწილი, როგორიც არის სამართლიანი და ეთიკური სავაჭრო სქემები და ეკოეტიკეტები;

(e) მხარეები თანხმდებიან ხელი შეუწყონ კორპორატიულ სოციალურ პასუხისმგებლობას, ინფორმაციისა და საუკეთესო გამოცდილების გაზიარების ჩათვლით. ამ მიმართულებით მხარეები მიმართავენ შესაბამის საერთაშორისოდ აღიარებულ პრინციპებსა და სახელმძღვანელოებს, განსაკუთრებით ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) სახელმძღვანელოს საერთაშორისო საწარმოებისათვის.

მუხლი **224**

ბიომრავალფეროვნება

1. მხარეები აღიარებენ ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციისა და მისი მდგრადი გამოყენების უზრუნველყოფის აუცილებლობას, როგორც ერთ-ერთ ძირითად ელემენტს მდგრადი განვითარების მისაღწევად და გამოთქვამენ მზადყოფნას, უზრუნველყონ ბიომრავალფეროვნების კონსერვაცია და ბიომრავალფეროვნების მდგრადი გამოყენება ბიომრავალფეროვნების კონვენციისა და სხვა საერთაშორისო ინსტრუმენტების შესაბამისად, რომელთა მხარესაც ქვეყნები წარმოადგენენ.

2. ამ მიზნით მხარეები თანხმდებიან:

(a) ხელი შეუწყონ ვაჭრობას ბუნებრივი რესურსიდან მიღებული იმ პროდუქტებით, რომელიც მიღებულია ბიოლოგიური რესურსების მდგრადი გამოყენებით და ამავე დროს წვლილი შეაქვს ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციის პროცესში;

(b) უზრუნველყონ ინფორმაციის გაცვლა ბუნებრივი რესურსებიდან მიღებული პროდუქტით ვაჭრობასთან დაკავშირებულ ქმედებებთან მიმართებაში ბიომრავალფეროვნების დანაკარგებისა და მასზე ზეწოლის შემცირების მიზნით, ასევე, საჭიროების შემთხვევაში, ითანამშრომლონ მათი შესაბამისი პოლიტიკის გავლენის მაქსიმიზაციისა და ურთიერთმხარდაჭერის მიზნით;

(c) ხელი შეუწყონ გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ველური ფლორისა და ფაუნის სახეობათა საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ კონვენციის (CITES) სიაში იმ სახეობების შეტანას, რომელთა კონსერვაციის სტატუსი სარისკოდ მიიჩნევა; და

(d) ითანამშრომლონ რეგიონულ და საერთაშორისო დონეზე ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციის ხელშეწყობისა და მისი მდგრადი გამოყენების მიზნით ბუნებრივ და აგროკულტურულ ეკოსისტემებში, რაც მოიცავს გადაშენების პირას მყოფ სახეობებს, მათ ჰაბიტატებს, განსაკუთრებული დაცვის ბუნებრივ ტერიტორიებს და გენეტიკურ მრავალფეროვნებას, ეკოსისტემების აღდგენას, ასევე გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების აღმოფხვრას ან შემცირებას, რაც გამოწვეულია ეკოსისტემის ცოცხალი და არაცოცხალი ბუნებრივი რესურსების გამოყენებით.

მუხლი **225**

ტყის მდგრადი მართვა და ხე-ტყის ნაწარმით ვაჭრობა

1. მხარეები აღიარებენ ტყის კონსერვაციის უზრუნველყოფის, მისი მდგრადი მართვის მნიშვნელობას და ტყის წვლილს მხარეთა ეკონომიკური, გარემოსდაცვითი და სოციალური მიზნების მიღწევაში.

2. ამ მიზნით მხარეები თანხმდებიან:

(a) ხელი შეუწყონ ტყის მდგრადი მართვის შედეგად წარმოებული ხე-ტყის ნაწარმით ვაჭრობას, რომელიც მიღებულია მწარმოებელი ქვეყნის ადგილობრივი კანონმდებლობისა და შესაბამისი ორმხრივი თუ რეგიონალური ხელშეკრულებების სრული დაცვით;

(b) ხელი შეუწყონ ტყის მდგრადი მართვის შედეგად მიღებული მერქნისა და სამერქნე მასალის მოხმარების ზომების შესახებ ინფორმაციის გაცვლას და საჭიროების შემთხვევაში ითანამშრომლონ აღნიშნული ზომების განვითარების მიზნით;

(c) მიიღონ სპეციალური ზომები, რათა ხელი შეუწყონ ტყის საფარის დაცვას; ებრძოლონ ტყის უკანონო ჭრასა და მასთან დაკავშირებულ ვაჭრობას, მათ შორის მესამე ქვეყნებთანაც;

(d) გაცვალონ ინფორმაცია ტყის მართვის გაუმჯობესების ღონისძიებებზე და საჭიროების შემთხვევაში მჭიდროდ ითანამშრომლონ, რათა მაქსიმალურად გაზარდონ გავლენა და უზრუნველყონ ტყის უკანონო ჭრის შედეგად მიღებული მერქნისა და სამერქნე მასალით ვაჭრობის აღმკვეთი ეფექტური პოლიტიკისა და სპეციალური ზომების გატარება;

(e) ხელი შეუწყონ საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ კონვენციის (CITES) სიაში ხე-ტყის იმ სახეობების შეტანას, რომელთა კონსერვაციის სტატუსი სარისკოდ მიიჩნევა;

(f) ითანამშრომლონ რეგიონულ და საერთაშორისო დონეზე ხე-ტყის საფარის დაცვისა და ყველანაირი ტყის ტიპის მდგრადი მართვის ხელშეწყობის მიზნით.

მუხლი **226**

თევზის პროდუქტით ვაჭრობა

თევზის მარაგის მდგრადი და გონივრული მართვის მნიშვნელობის გათვალისწინებით და სავაჭრო ურთიერთობებში ეფექტური მმართველობის ხელშეწყობის მიზნით მხარეები იღებენ ვალდებულებას:

(a) ხელი შეუწყონ თევზის მეურნეობის მართვის საუკეთესო გამოცდილების დანერგვას, რათა უზრუნველყონ თევზის მარაგის კონსერვაცია და მდგრადი მართვა ეკოსისტემების მიდგომის გათვალისწინებით;

(b) გაატარონ ეფექტური ზომები თევზჭერის საქმიანობის მონიტორინგისა და კონტროლის მიზნით;

(c) უზრუნველყონ ზღვის ცოცხალი რესურსების გრძელვადიანი კონსერვაცია და მდგრადი გამოყენება გაეროსა (UN) და სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO) ძირითადი ინსტრუმენტების შესაბამისად;

(d) ხელი შეუწყონ მხარეებს შორის მონაცემების შეგროვების ურთიერთშეთანხმებული სქემის განვითარებასა და მეცნიერულ თანამშრომლობას თევზის მეურნეობის მართვასთან დაკავშირებული სამეცნიერო რჩევების გაუმჯობესების მიზნით;

(e) შეძლებისდაგვარად მჭიდროდ ითანამშრომლონ თევზჭერის მართვის შესაბამის რეგიონულ ორგანიზაციებთან; და

(f) უზრუნველყონ ურთიერთანამშრომლობა არალეგალური, არადოკუმენტირებული და დაურეგულირებელი (IUU) თევზჭერისა და მასთან დაკავშირებული ქმედებების წინააღმდეგ ყოვლისმომცველი, ეფექტიანი და გამჭვირვალე ზომების გამოყენებით. მხარეები ასევე თანხმდებიან განახორციელონ პოლიტიკა და მიიღონ შესაბამისი ზომები, რათა არალეგალური, არადოკუმენტირებული და დაურეგულირებელი პროდუქცია არ მოხვდეს სავაჭრო მიმოქცევასა და შესაბამის ბაზრებზე.

მუხლი **227**

დაცვის დონეების გაძლიერება

1. მხარეები აცნობიერებენ, რომ მიუღებელია ვაჭრობისა თუ ინვესტიციების წახალისება იმ დაცვის დონის შესუსტებით, რომელიც გათვალისწინებულია ადგილობრივი გარემოსდაცვითი თუ შრომითი კანონმდებლობით.

2. მხარემ არ უნდა მოახდინოს თავის არიდება და უგულვებელყოფა ან შესთავაზოს თავის არიდება და უგულვებელყოფა მისი გარემოსდაცვითი თუ შრომის კანონმდებლობიდან ვაჭრობის წახალისების ან მათ ტერიტორიაზე ინვესტორის ინვესტიციების შემოყვანის, მოძიების, გაძლიერების ან შენარჩუნების მიზნით.

3. მხარემ არ უნდა დაუშვას მუდმივი ან პერიოდული ქმედებების ან უმოქმედობის ერთობლიობით ჩაიშალოს გარემოსდაცვითი და შრომითი კანონმდებლობის ეფექტიანი განხორციელება, ინვესტიციებისა და ვაჭრობის წახალისებისთვის.

მუხლი **228**

სამეცნიერო ინფორმაცია

როდესაც მზადდება და ხორციელდება ღონისძიებები, რომელთა მიზანია გარემოსა და შრომითი პირობების დაცვა, რომლებმაც შეიძლება გავლენა მოახდინონ ვაჭრობასა ან ინვესტიციებზე, მხარეებმა მხედველობაში უნდა მიიღონ ხელმისაწვდომი სამეცნიერო და ტექნიკურ ინფორმაცია, შესაბამისი საერთაშორისო სტანდარტები, სახელმძღვანელოები ან რეკომენდაციები, მათი არსებობის შემთხვევაში. ამ მხრივ, მხარეებმა შეიძლება ასევე გამოიყენონ „გამაფრთხილებელი პრინციპი".

მუხლი **229**

გამჭვირვალობა

თითოეულმა მხარემ ადგილობრივი კანონმდებლობისა და ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-12 თავის (გამჭვირვალობა) შესაბამისად უნდა უზრუნველყოს, რომ ნებისმიერი ღონისძიება, რომლის მიზანია გარემოსა და/ან შრომითი პირობების დაცვა, რომლებმაც შესაძლოა გავლენა მოახდინონ ვაჭრობასა და ინვესტიციებზე, იქნება მომზადებული, განხილული და განხორციელებული გამჭვირვალედ, წინასწარი დროული შეტყობინებითა და საჯარო განხილვებით, შესაბამისი და დროული კომუნიკაციითა და კონსულტაციებით არასამთავრობო სექტორთან.

მუხლი **230**

მდგრადობის ზემოქმედების მიმოხილვა

მხარეები ვალდებულებას იღებენ განიხილონ, განახორციელონ მონიტორინგი და შეაფასონ წინამდებარე შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) გავლენა მდგრად განვითარებაზე, მათი შესაბამისი მონაწილეობითი პროცესებითა და ინსტიტუტებით, აგრეთვე წინამდებარე შეთანხმების საფუძველზე შექმნილი ინსტიტუტების, მაგალითად ვაჭრობასთან დაკავშირებული მდგრადობის ზემოქმედების შეფასების მეშვეობით.

მუხლი **231**

ვაჭრობასა და მდგრად განვითარებაზე ერთობლივი მუშაობა

მხარეები აცნობიერებენ ერთობლივი მუშაობის მნიშვნელობას ვაჭრობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე გარემოსდაცვით და შრომით

პოლიტიკაში, რათა მიღწეულ იქნეს აღნიშნული შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მიზნები. მათ შეიძლება ითანამშრომლონ, მათ შორის, შემდეგ სფეროებში:

(a) ვაჭრობისა და მდგრადი განვითარების შრომითი ან გარემოსდაცვითი საკითხების საერთაშორისო ფორუმები, მათ შორის, განსაკუთრებით მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაცია (WTO), შრომის საერთაშორისო ორგანიზაცია (ILO), გაეროს გარემოსდაცვითი პროგრამა (UNEP) და მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი შეთანხმებები (MEAs);

(b) მეთოდოლოგია და ინდიკატორები ვაჭრობის მდგრადობის ზემოქმედების შესაფასებლად;

(c) შრომითი და გარემოსდაცვითი რეგულაციების, წესებისა და სტანდარტების გავლენა ვაჭრობაზე; აგრეთვე ვაჭრობისა და საინვესტიციო წესების გავლენა შრომით და გარემოსდაცვით კანონმდებლობაზე, მათ შორის, შრომითი და გარემოსდაცვითი რეგულაციების და პოლიტიკის განვითარებაზე;

(d) წინამდებარე შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) დადებითი და უარყოფითი გავლენა მდგრად განვითარებაზე და მათი შესაბამისი გამაძლიერებელი, აღმკვეთი ან შემარბილებელი საშუალებები; აგრეთვე მხედველობაში იქნება მისაღები ერთი ან ორივე მხარის მიერ განხორციელებული მდგრადობაზე ზემოქმედების შეფასება;

(e) ფუნდამენტური, პრიორიტეტული და შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILO) სხვა უახლესი კონვენციებისა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი შეთანხმებების (MEAs) რატიფიცირების ხელშეწყობის თაობაზე თავიანთი შეხედულებებისა და საუკეთესო გამოცდილების გაზიარება;

(f) კერძო და/ან სახელმწიფო სერტიფიცირების, მიკვლევადობისა და მარკირების სქემების, მათ შორის ეკო-მარკირების ხელშეწყობა;

(g) კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობის ხელშეწყობა, მაგალითად ცნობიერების ამაღლების, საერთაშორისოდ აღიარებული სახელმძღვანელოებისა და პრინციპების დანერგვისა და გავრცელების მეშვეობით;

(h) შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILO) ღირსეული შრომის დღის წესრიგით გათვალისწინებულ ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები, რაც მათ შორის გულისხმობს ურთიერთკავშირს ვაჭრობასა და სრულ და პროდუქტიულ დასაქმებას, შრომითი ბაზრის რეგულირებას, ძირითად შრომით სტანდარტებს, შრომით სტატისტიკას, ადამიანური რესურსების განვითარებასა და კვალიფიკაციის უწყვეტ ამაღლებას, სოციალურ დაცვასა და სოციალურ ჩართულობას, სოციალურ დიალოგსა და გენდერულ თანასწორობას შორის;

(i) მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი შეთანხმებების (MEAs) ვაჭრობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე, მათ შორის საბაჟოსთან თანამშრომლობა;

(j) კლიმატის ცვლილების მიმდინარე და სამომავლო საერთაშორისო რეჟიმის ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები, დაბალემისიიანი ტექნოლოგიებისა და ენერგო ეფექტურობის საშუალებების ხელშეწყობის ჩათვლით;

(k) ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციისა და მდგრადი გამოყენების ხელშემწყობი ვაჭრობასთან დაკავშირებული ზომები;

(l) ტყის კონსერვაციისა და მდგრადი მართვის ხელშემწყობი ვაჭრობასთან დაკავშირებული ზომები, ამასთანავე ბრძოლა გაუდაბნოებისა და ტყის უკანონო ჭრის წინააღმდეგ;

(m) ვაჭრობასთან დაკავშირებული ზომები, რომლებიც მიმართულია მდგრადი თევზჭერის გამოცდილებისა და მდგრადად მართული თევზის პროდუქტებით ვაჭრობის ხელშეწყობისაკენ.

მუხლი **232**

ინსტიტუციონალური მოწყობა და ზედამხედველობის მექანიზმი

1. თითოეული მხარე ამ თავის განხორციელების მიზნებისათვის ასახელებს მის ადმინისტრაციაში შემავალ საკონტაქტო პირს მეორე მხარესთან ურთიერთობისთვის.

2. შესაბამისად შეიქმნა ვაჭრობისა და მდგრადი განვითარების ქვეკომიტეტი. ის თავისი საქმიანობის შესახებ ანგარიშს ჩააბარებს ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს , რომელიც განსაზღვრულია ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით. ფორუმი შედგება თითოეული მხარის ადმინისტრაციის მაღალი თანამდებობის პირებისგან.

3. ვაჭრობისა და მდგრადი განვითარების ქვეკომიტეტი შეკრებას გამართავს აღნიშნული შეთანხმების ძალაში შესვლიდან ერთი წლის განმავლობაში, ხოლო შემდგომ საჭიროებისამებრ, რათა ზედამხედველობა გაუწიოს აღნიშნული თავის, მათ შორის ამ შეთანხმების 23 1-ე მუხლით გათვალისწინებული ურთიერთთანამშრომლობის საკითხების განხორციელებას. აღნიშნული ქვეკომიტეტი შეიმუშავებს საკუთარ რეგლამენტს.

4. თითოეულ მხარემ უნდა მოიწვიოს ახალი ან უკვე არსებული ადგილობრივი საკონსულტაციო ჯგუფი (ჯგუფები), რათა განიხილოს აღნიშნული თავის მიხედვით გათვალისწინებული მდგრად განვითარებასთან დაკავშირებული საკითხები. ამგვარ ჯგუფს (ჯგუფებს) საშუალება ექნება მხარეებს წარუდგინონ შეხედულებები ან რეკომენდაციები ამ თავის განხორციელების შესახებ, მათ შორის მისი (მათი) საკუთარი ინიციატივით.

5. ადგილობრივი საკონსულტაციო ჯგუფი (ჯგუფები) უნდა შედგებოდეს სამოქალაქო საზოგადოების დამოუკიდებელი წარმომადგენლობითი ორგანიზაციებისაგან, რომელშიც დაბალანსებული იქნება ეკონომიკური, სოციალური და გარემოსდაცვითი მხარეების მონაწილეობა, დამსაქმებელთა და დასაქმებულთა ორგანიზაციების, არასამთავრობო ორგანიზაციების, ბიზნეს ჯგუფების, აგრეთვე სხვა შესაბამისი დაინტერესებული მხარეების ჩათვლით.

მუხლი **233**

ერთობლივი სამოქალაქო საზოგადოების დიალოგის ფორუმი

1. მხარეებმა ხელი უნდა შეუწყონ ერთობლივ ფორუმს მათი ტერიტორიების ფარგლებში არსებულ სამოქალაქო საზოგადოებასთან, მათ შორის ადგილობრივი საკონსულტაციო ჯგუფის (ჯგუფების) წევრებისა და ფართო საზოგადოების მონაწილეობით, რათა შედგეს დიალოგი წინამდებარე შეთანხმების მდგრადი განვითარების საკითხებზე. მხარეებმა ხელი უნდა შეუწყონ შესაბამისი ინტერესების დაბალანსებულ წარმომადგენლობას, მათ შორის დამსაქმებელთა დამოუკიდებელი წარმომადგენლობითი ორგანიზაციების, დასაქმებულთა, გარემოსდაცვითი ინტერესებისა და ბიზნეს ჯგუფების, აგრეთვე საჭიროებისამებრ სხვა შესაბამისი დაინტერესებული მხარეების მონაწილეობით.

2. ერთობლივი სამოქალაქო საზოგადოების დიალოგის ფორუმი მოწვეულ იქნება წელიწადში ერთხელ, თუ მხარეების მიერ სხვა რამ არ არის დადგენილი. მხარეები შეთანხმდებიან ერთობლივი სამოქალაქო საზოგადოების დიალოგის ფორუმის მუშაობაზე არაუგვიანეს აღნიშნული შეთანხმების ძალაში შესვლიდან ერთი წლისა.

3. მხარეებმა უნდა წარადგინონ განახლებული ინფორმაცია წინამდებარე თავის განხორციელებასთან დაკავშირებით ერთობლივი სამოქალაქო საზოგადოების დიალოგის ფორუმის წინაშე. ერთობლივი სამოქალაქო საზოგადოების დიალოგის ფორუმის შეხედულებები და მოსაზრებები უნდა წარედგინოს მხარეებს და გასაჯაროვდეს.

მუხლი **234**

სამთავრობო კონსულტაციები

1. აღნიშნულ თავთან მიმართებაში წამოჭრილ ნებისმიერი საკითხზე მხარეებმა უნდა მიმართონ შეთანხმების ამ და 23 5-ე მუხლებით დადგენილ პროცედურებს.

2. მხარემ შესაძლოა მოითხოვოს კონსულტაციები მეორე მხარესთან აღნიშნულ თავთან მიმართებაში წარმოჭრილ ნებისმიერ საკითხზე მეორე მხარის საკონტაქტო პირთან წერილობითი მოთხოვნის გაგზავნით. მოთხოვნაში ნათლად უნდა იყოს ჩამოყალიბებული საკითხი, იდენტიფიცირებული უნდა იყოს პრობლემის არსი და უნდა ერთვოდეს აღნიშნულ თავთან მიმართებაში წამოყენებული პრეტენზიის მოკლე აღწერა. კონსულტაციები უნდა დაიწყოს მყისიერად მხარის მიერ კონსულტაციების მოთხოვნის დაფიქსირების შემდეგ.

3. მხარეები ყველანაირი საშუალებით უნდა ეცადონ მიაღწიონ ორივე მხარისათვის მისაღებ გადაწყვეტილებას. მხარეებმა მხედველობაში უნდა მიიღონ შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILO) ან შესაბამისი მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი ორგანიზაციებისა თუ უწყებების საქმიანობა, რათა ხელი შეუწყონ ურთიერთთანამშრომლობასა და საქმიანობის თანხვედრას მხარეებსა და აღნიშნულ ორგანიზაციებს შორის. საჭიროების შემთხვევაში მხარეებმა შესაძლებელია მოიძიონ რჩევები აღნიშნული ორგანიზაციებიდან ან უწყებებიდან, ან ფიზიკური პირებიდან ან ორგანოებიდან, რომლებსაც ისინი მიიჩნევენ შესაფერისად, რათა ბოლომდე შესწავლილ იქნეს საკითხი.

4. თუ მხარე მიიჩნევს, რომ საკითხი საჭიროებს შემდგომ განხილვას, ამ მხარეს შეუძლია მოითხოვოს ვაჭრობისა და მდგრად განვითარების ქვეკომიტეტის მოწვევა მეორე მხარის საკონტაქტო პირთან წერილობითი მოთხოვნის გაგზავნით. ქვეკომიტეტი უნდა შეიკრიბოს მყისიერად და შეეცადოს საკითხის გადაწყვეტაზე შეთანხმების მიღწევას.

5. საჭიროების შემთხვევაში ვაჭრობისა და მდგრად განვითარების ქვეკომიტეტს შეუძლია რჩევა მოიძიოს ერთ-ერთი ან ორივე მხარის ადგილობრივ მრჩეველთა ჯგუფიდან (ჯგუფებიდან) ან მოითხოვოს სხვა ექსპერტული დახმარება.

6. კონსულტაციაში მონაწილე მხარეების მიერ საკითხთან დაკავშირებული ნებისმიერი გადაწყვეტილება უნდა გასაჯაროვდეს.

მუხლი **235**

ექსპერტთა პანელი

1. მხარემ ამ შეთანხმების 2 34-ე მუხლის მეორე პუნქტის შესაბამისად კონსულტაციის საჭიროების შესახებ მოთხოვნის გაგზავნიდან 90 დღის შემდეგ შესაძლებელია მოითხოვოს ექსპერტთა პანელის მოწვევა საკითხის შესასწავლად, რომელიც სამთავრობო კონსულტაციების შედეგად არადამაკმაყოფილებელად იქნა გადაწყვეტილი.

2. ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავის (დავების მოგვარება) მე-3 ნაწილის (დავების მოგვარების პროცედურები) ქვენაწილი 1 (საარბიტრაჟო პროცესი), ქვენაწილი 3 (საერთო დებულებები) და 2 61-ე მუხლის დებულებები ისევე, როგორც პროცედურული წესები წინამდებარე შეთანხმების დანართ X VI-ში და ამ შეთანხმების დანართ X VII-ში მოცემული არბიტრებისა და მედიატორების ქცევის კოდექსი (ქცევის კოდექსი) გამოიყენება, თუ ამ მუხლში სხვაგვარად არ არის მითითებული.

3. ვაჭრობისა და მდგრადი განვითარების ქვეკომიტეტმა აღნიშნული შეთანხმების ძალაში შესვლიდან პირველ შეკრებაზე უნდა შეადგინოს სულ მცირე 15 პირისგან შემდგარი სია, რომლებსაც ექნებათ სურვილი და შესაძლებლობა მონაწილეობა მიიღონ როგორც ექსპერტებმა პანელის საქმიანობაში. თითოეულმა მხარემ ექსპერტებად უნდა წარმოადგინოს სულ მცირე 5 პიროვნება. მხარეებმა ასევე უნდა შეარჩიონ სულ მცირე 5 პიროვნება, რომლებიც არ არიან მხარეების მოქალაქეები და რომლებსაც შეუძლიათ დაიკავონ ექსპერტთა პანელის თავჯდომარის პოზიცია.

ვაჭრობისა და მდგრადი განვითარების ქვეკომიტეტი უზრუნველყოფს აღნიშნული სიის ამ დონეზე შენარჩუნებას.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული სია უნდა შედგებოდეს პირებისაგან, რომლებსაც ექნებათ შესაბამისი ცოდნა და გამოცდილება აღნიშნულ თავთან დაკავშირებულ იურიდიულ, შრომით ან გარემოსდაცვით საკითხებზე ან საერთაშორისო ხელშეკრულებების ფარგლებში წარმოჭრილი დავების გადაწყვეტასთან მიმართებაში. ისინი უნდა იყვნენ დამოუკიდებელნი, უნდა იმოქმედონ პირადი კომპეტენციის ფარგლებში და სადავო საკითხებთან დაკავშირებით არ უნდა იღებდნენ რომელიმე ორგანიზაციიდან ან მთავრობიდან მოქმედების ინსტრუქციებს, არ უნდა იყვნენ დაკავშირებული რომელიმე მხარის მთავრობასთან და შეესაბამებოდნენ წინამდებარე შეთანხმების X VII დანართს.

5. წინამდებარე თავის ფარგლებში წამოჭრილ საკითხებთან მიმართებაში ექსპერტთა პანელი უნდა იყოს დაკომპლექტებული ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული სიის მიხედვით წინამდებარე შეთანხმების 24 1-ე მუხლისა და X VI დანართში მოცემული წესებისა და პროცედურების ნაწილის მე-8 წესის შესაბამისად.

6. ექსპერტთა პანელმა შესაძლოა მოიძიოს ინფორმაცია და რჩევა რომელიმე მხარის, ადგილობრივი მრჩეველთა ჯგუფის (ჯგუფების) ან ნებისმიერი სხვა წყაროს მეშვეობით, რომელსაც მიიჩნევს სათანადოდ. წინამდებარე შეთანხმების 22 1-ე და 2 22-ე მუხლებთან დაკავშირებულ მრავალმხრივი შეთანხმებებით გათვალისწინებულ საკითხებთან მიმართებაში პანელმა შესაძლოა მოიძიოს ინფორმაცია და რჩევა შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILO) ან მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი შეთანხმებების (MEAs) ორგანოებიდან.

7. ექსპერტთა პანელმა ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავის (დავების მოგვარება) შესაბამისი პროცედურების გათვალისწინებით უნდა მოამზადოს ანგარიში, რომელშიც მოცემული იქნება კვლევა ფაქტებზე დაყრდნობით, შესაბამისი დებულებების გამოყენების შესაძლებლობები და დასაბუთებული ახსნა-განმარტება მის მიერ გაკეთებული ნებისმიერი დასკვნისა და რეკომენდაციებისა. მხარეებმა ანგარიში უნდა გაასაჯაროონ მომზადებიდან 15 დღის განმავლობაში.

8. მხარეებმა უნდა განიხილონ ექსპერტთა პანელის ანგარიშისა და რეკომენდაციების გათვალისწინებით განსახორციელებელი ღონისძიებები. დაინტერესებულმა მხარემ უნდა აცნობოს თავის მრჩეველთა ჯგუფებს და მეორე მხარეს განსახორციელებელ ნებისმიერ ქმედებებეთან ან ზომებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილების შესახებ ანგარიშის გასაჯაროებიდან არაუგვიანეს 3 თვისა. ექსპერტთა პანელის ანგარიშისა და რეკომენდაციების განხორციელებას ზედამხედველობას გაუწევს ვაჭრობისა და მდგრადი განვითარების ქვეკომიტეტი. მრჩეველთა ორგანოებსა და ერთობლივ სამოქალაქო საზოგადოების დიალოგის ფორუმს ამასთან დაკავშირებით შეუძლიათ წარუდგინონ დაკვირვების შედეგები ვაჭრობისა და მდგრადი განვითარების ქვეკომიტეტს.

თავი **14**

დავების მოგვარება

ნაწილი **1**

მიზანი და მოქმედების სფერო

მუხლი **236**

მიზანი

ამ თავის მიზანია, შექმნას ეფექტიანი და ქმედითი მექანიზმი მხარეთა შორის ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) ინტერპრეტაციასა და გამოყენებასთან დაკავშირებული დავების თავიდან აცილებისა და მოგვარებისათვის, რაც შესაძლებლობის შემთხვევაში მიმართული იქნება ორივე მხარისთვის მისაღები შეთანხმების მიღწევისკენ.

მუხლი **237**

მოქმედების სფერო

ეს თავი მოქმედებს ნებისმიერი იმ დავის მიმართ, რომელიც ეხება ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) ინტერპრეტაციასა და გამოყენებას.

ნაწილი **2**

კონსულტაციები და მედიაცია

მუხლი **238**

კონსულტაციები

1. მხარეები უნდა ეცადონ, ამ შეთანხმების 2 37-ე მუხლში აღნიშნული ნებისმიერი დავა გადაწყვიტონ კეთილსინდისიერი კონსულტაციების მეშვეობით, რაც მიმართული იქნება ორივე მხარისთვის მისაღები შეთანხმების მიღწევისკენ.

2. კონსულტაციების წამოწყება ხდება ერთი მხარის მიერ მეორე მხარისთვის გაგზავნილი წერილობითი მოთხოვნით, რომელშიც მითითებულია მოთხოვნის მიზეზი განსახილველი საკითხის ჩათვლით და ამ შეთანხმების 2 37-ე მუხლის ის დებულება, რომელიც მხარის აზრით არის გამოსაყენებელი. მოთხოვნის ასლი ეგზავნება ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს, როგორც დადგენილია ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით.

3. კონსულტაციები უნდა ჩატარდეს მოთხოვნის მიღებიდან 30 დღის ვადაში და, თუ მხარეები სხვაგვარად არ შეთანხმებულან, მოთხოვნის

ადრესატი მხარის ტერიტორიაზე. კონსულტაციები დასრულებულად ითვლება მოთხოვნის მიღებიდან 30 დღის შემდეგ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მხარეები კონსულტაციების გაგრძელებაზე შეთანხმდებიან. კონსულტაციები, კონკრეტულად კი კონსულტაციის მიმდინარეობისას გამჟღავნებული ყველა სახის ინფორმაცია და მხარეთა პოზიციები, კონფიდენციალურია და არ შეიძლება მეორე მხარის საწინააღმდეგოდ იქნეს გამოყენებული ნებისმიერ შემდგომ პროცესში.

4. კონსულტაციები გადაუდებელ საკითხებზე, მათ შორის მალფუჭებად საქონელთან ან სეზონურ საქონელთან ან მომსახურებასთან დაკავშირებულ საკითხებზე, უნდა გაიმართოს მოთხოვნის ადრესატის მიერ მოთხოვნის მიღებიდან 15 დღის ვადაში და უნდა დასრულდეს იმავე 15 დღეში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მხარეები კონსულტაციების გაგრძელებაზე შეთანხმდებიან.

5. თუ მხარე, რომლის მიმართაც არის წაყენებული მოთხოვნა, კონსულტაციების დაწყების მოთხოვნას ამ უკანასკნელის მიღებიდან 10 დღის განმავლობაში არ უპასუხებს, თუ კონსულტაციები არ გაიმართება ამ მუხლის მე-3 ან მე-4 პუნქტით დადგენილ ვადებში, თუ მხარეები შეთანხმდებიან, რომ კონსულტაციები არ გაიმართოს ან თუ კონსულტაციები დასრულდა და მხარეებს შორის მისაღები შეთანხმება ვერ იქნა მიღწეული, მხარეს, რომელმაც წამოიწყო კონსულტაციების პროცედურა, შეუძლია მიმართოს ამ შეთანხმების 24 0-ე მუხლით გათვალისწინებულ ღონისძიებებს.

6. კონსულტაციების მიმდინარეობისას თითოეულმა მხარემ უნდა წარმოადგინოს საკმარისი ფაქტობრივი ინფორმაცია, რათა მოხდეს სრულყოფილი განხილვა იმისა, თუ რა ფორმით შეეძლო განსახილველ ღონისძიებას გავლენა მოეხდინა ამ შეთანხმების მოქმედებასა და გამოყენებაზე.

7. როდესაც კონსულტაციები ეხება ენერგოპროდუქტების გადაზიდვას ქსელების მეშვეობით და ერთი მხარე დავის გადაწყვეტას გადაუდებლად მიიჩნევს მხარეთა შორის ბუნებრივი აირის, ნავთობის ან ელექტროენერგიის გადაზიდვის სრული ან ნაწილობრივი შეფერხების გამო, კონსულტაციები მხარეებს შორის უნდა გაიმართოს მოთხოვნის წარდგენიდან 3 დღის ვადაში და დასრულებულად უნდა ჩაითვალოს იმავე 3 დღეში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მხარეები კონსულტაციების გაგრძელებაზე შეთანხმდებიან.

მუხლი **239**

მედიაცია

ნებისმიერ ისეთ ღონისძიებასთან დაკავშირებით, რომელიც რომელიმე მხარის სავაჭრო ინტერესებზე უარყოფით გავლენას ახდენს, მხარეს შეუძლია მეორე მხარეს მოსთხოვოს მედიაციის პროცესში ჩართვა ამ შეთანხმების დანართ X V-ის შესაბამისად.

ნაწილი **3**

დავების მოგვარების პროცედურები

ქვენაწილი **1**

საარბიტრაჟო პროცესი

მუხლი **240**

საარბიტრაჟო პროცესის ინიცირება

1. თუ მხარეთა შორის დავა ამ შეთანხმების 2 38-ე მუხლში მოცემული კონსულტაციებით ვერ გადაწყდება, კონსულტაციების ინიციატორ მხარეს შეუძლია ამ მუხლის შესაბამისად მოითხოვოს საარბიტრაჟო პანელის შექმნა.

2. საარბიტრაჟო პანელის შექმნის წერილობითი მოთხოვნა უნდა გაეგზავნოს მეორე მხარესა და სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს ვაჭრობის საკითხებზე, რომელიც შექმნილია ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით. განმცხადებელმა მხარემ მოთხოვნაში უნდა მიუთითოს განსახილველი ღონისძიება და ის, თუ როგორ არის ეს ღონისძიება ამ შეთანხმების 2 37-ე მუხლში მითითებულ დებულებებთან შეუსაბამო ისე, რომ ეს საკმარისი იყოს საჩივრის სამართლებრივი საფუძვლის ნათლად წარმოჩენისთვის.

მუხლი **241**

სააბრიტრაჟო პანელის შექმნა

1. საარბიტრაჟო პანელი შედგება 3 არბიტრისგან.

2. საარბიტრაჟო პანელის შექმნის მოთხოვნის მიღებისთანავე მხარეებმა უნდა გაიარონ კონსულტაციები ერთმანეთთან და ეცადონ, შეთანხმდნენ პანელის შემადგენლობაზე. ამ მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტების მიუხედავად საარბიტრაჟო პანელის შექმნამდე ნებისმიერ დროს მხარეებს შეუძლიათ ურთიერთშეთანხმებით შეადგინონ საარბიტრაჟო პანელი.

3. თუ პანელის შექმნის მოთხოვნიდან 5 დღის შემდეგ პანელის შექმნის შესახებ შეთანხმება არ იქნება მიღწეული, თითოეულ მხარეს შეუძლია პანელის შესადგენად ამ მუხლით გათვალისწინებული პროცედურის გამოყენება მოითხოვოს. ამ მუხლით გათვალისწინებული პროცედურის დაწყების მოთხოვნიდან 10 დღის განმავლობაში, თითოეულ მხარეს შეუძლია დანიშნოს არბიტრი ამ შეთანხმების 268-ე მუხლით გათვალისწინებული სიიდან. თუ რომელიმე მხარე არ დანიშნავს არბიტრს, მაშინ მეორე მხარის მოთხოვნით, არბიტრს წილისყრით აირჩევს ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის თავმჯდომარე, თანათავმჯდომარეები, ან მათი დელეგატები ამ შეთანხმების 2 59-ე მუხლის მიხედვით შედგენილი სიის შესაბამისი მხარის ქვესიიდან. თუ მხარეები ვერ შეთანხმდებიან საარბიტრაჟო პანელის თავმჯდომარის კანდიდატურაზე, პანელის თავმჯდომარეს, ნებისმიერი მხარის მოთხოვნით, წილისყრით აირჩევს ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის

შეთანხმების სამართლებრივ ძალას, ხელისყრის პირობებს და საკუთარ სადისციპლინო სტრატეგიულ პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის თავმჯდომარე, თანათავმჯდომარეები, ან მათი დელეგატები ამ შეთანხმების 2 59-ე მუხლის მიხედვით შედგენილი საარბიტრაჟო პანელის თავმჯდომარეების ქვესიიდან.

4. ერთი ან რამდენიმე არბიტრის წილისყრით არჩევის შემთხვევაში, წილისყრა ტარდება ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული წილისყრის მოთხოვნიდან 5 დღის ვადაში.

5.საარბიტრაჟო პანელის შექმნის თარიღად ითვლება ის დღე, როდესაც სამივე შერჩეული არბიტრი X VI დანართში მოცემული პროცედურული წესების მიხედვით, დაეთანხმება დანიშვნას.

6. თუ 2 59-ე მუხლით გათვალისწინებული რომელიმე სია არ არის შედგენილი ან არ შეიცავს საკმარის სახელებს იმ დროისთვის, როდესაც ამ მუხლის მე-3 პუნქტის მიხედვით წარდგენილი იქნება მოთხოვნა, არბიტრები შეირჩევა წილისყრით. წილისყრა მოხდება იმ პირებს შორის, რომლებიც ოფიციალურად არიან წარდგენილნი თითოეული მხარის მიერ. თუ რომელიმე მხარე არ წარადგენს კანდიდატურებს, წილისყრა მოხდება მეორე მხარის მიერ წარდგენილ პირებს შორის.

7. თუ მხარეები სხვაგვარად არ შეთანხმდებიან, IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-11 თავთან (ვაჭრობასთან დაკავშირებული დებულებები ენერგეტიკის სფეროში) დაკავშირებული დავის არსებობისას, რომელსაც ერთი მხარე გადაუდებლად მიიჩნევს ბუნებრივი აირის, ნავთობის ან ელექტროენერგიის გადაზიდვის სრული ან ნაწილობრივი შეფერხების ან შეფერხების საფრთხის გამო, გამოიყენება ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული შერჩევის პროცედურა ამ მუხლის მე-2 პუნქტის პირველი წინადადებისთვის მიმართვის გარეშე და ამ მუხლის მე-4 პუნქტში აღნიშნული ვადა არის 2 დღე.

მუხლი **242**

წინასწარი გადაწყვეტილება საქმის გადაუდებლობის თაობაზე

მხარის მოთხოვნის საფუძველზე საარბიტრაჟო პანელმა შექმნიდან 10 დღის განმავლობაში უნდა მიიღოს წინასწარი გადაწყვეტილება საქმის გადაუდებლობის საკითხზე.

მუხლი **243**

საარბიტრაჟო პანელის ანგარიში

1. შექმნიდან არაუგვიანეს90 დღისა საარბიტრაჟო პანელი მხარეებს წარუდგენს შუალედურ ანგარიშს, რომელიც უნდა შეიცავდეს დადგენილ ფაქტებს, დასკვნებს შესაბამისი დებულებების გამოყენებაზე და დადგენილებებისა და რეკომენდაციების მიღების ძირითად მიზეზებს. როდესაც საარბიტრაჟო პანელის თავმჯდომარე ამ ვადას არასაკმარისად მიიჩნევს, ის წერილობით აცნობებს მხარეებს და ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე- 3 პუნქტით განსაზღვრულ ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს დაგვიანების მიზეზებს და თარიღს, როდესაც პანელი შუალედური ანგარიშის წარდგენას გეგმავს. შუალედური ანგარიშის წარდგენა არცერთ შემთხვევაში არ უნდა გადასცილდეს საარბიტრაჟო პანელის შექმნიდან 120 დღეს. შუალედური ანგარიში არ განსაჯაროვდება.

2. შეტყობინების მიღებიდან 14 დღის განმავლობაში მხარეს შეუძლია საარბიტრაჟო პანელს წარუდგინოს წერილობითი მოთხოვნა შუალედური ანგარიშის კონკრეტული ასპექტების გადახედვის თაობაზე.

3. გადაუდებელი შემთხვევებისას, მათ შორის მალფუჭებად საქონელთან ან სეზონურ საქონელთან ან მომსახურებასთან დაკავშირებული შემთხვევებისას, საარბიტრაჟო პანელმა ყველა ღონე უნდა იხმაროს, რათა შუალედური ანგარიში წარმოადგინოს საარბიტრაჟო პანელის შექმნიდან 45 დღეში ან ნებისმიერ შემთხვევაში არაუგვიანეს60 დღისა. მხარეს შეუძლიათ პანელს წარუდგინოს წერილობითი მოთხოვნა შუალედური ანგარიშის კონკრეტული ასპექტების გადახედვის თაობაზე შეტყობინების მიღებიდან 7 დღის განმავლობაში.

4. მას შემდეგ, რაც საარბიტრაჟო პანელი მხარეების წარდგენილ წერილობით კომენტარებს განიხილავს, მას შეუძლია ცვლილებები შეიტანოს საკუთარ ანგარიშში და განახორციელოს იმგვარი შემდგომი მოკვლევა, რასაც საჭიროდ მიიჩნევს. პანელის საბოლოო გადაწყვეტილება უნდა მოიცავდეს: იმ არგუმენტების საკმარის განხილვას, რაც შუალედური ანგარიშის ეტაპზე იქნა წამოყენებული და ნათლად უნდა პასუხობდეს მხარეთა შეკითხვებსა და არგუმენტებს.

5. ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-11 თავთან (ვაჭრობასთან დაკავშირებული დებულებები ენერგეტიკის სფეროში) დაკავშირებული დავის არსებობისას, რომელსაც ერთი მხარე გადაუდებლად მიიჩნევს ბუნებრივი აირის, ნავთობის ან ელექტროენერგიის გადაზიდვის სრული ან ნაწილობრივი შეფერხების ან შეფერხების საფრთხის გამო, შუალედური ანგარიშის წარდგენა უნდა მოხდეს საარბიტრაჟო პანელის შექმნიდან 20 დღეში და ამ მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით წარდგენილი ნებისმიერი მოთხოვნა უნდა გაკეთდეს წერილობითი ანგარიშის წარდგენიდან 5 დღის ვადაში. საარბიტრაჟო პანელს ასევე შეუძლია გადაწყვიტოს, რომ არ გამოსცეს შუალედური ანგარიში.

მუხლი **244**

ენერგეტიკის სფეროში არსებული გადაუდებელი დავების კონსილიაცია

1. ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-11 თავთან (ვაჭრობასთან დაკავშირებული დებულებები ენერგეტიკის სფეროში) დაკავშირებული დავის არსებობისას, რომელსაც ერთი მხარე გადაუდებლად მიიჩნევს ბუნებრივი აირის, ნავთობის ან ელექტროენერგიის გადაზიდვის სრული ან ნაწილობრივი შეფერხების ან შეფერხების საფრთხის გამო, ნებისმიერ მხარეს უფლება აქვს, საარბიტრაჟო პანელისთვის მიმართვის გზით მოითხოვოს, რომ საარბიტრაჟო პანელის თავმჯდომარემ შეასრულოს მომრიგებელი შუამავლის

ფუნქცია.

2. მომრიგებელი შუამავალი უნდა ეცადოს, რომ დავა მხარეთა შეთანხმების საფუძველზე გადაწყდეს ან მოხდეს ასეთი შეთანხმების მიღწევის პროცედურაზე შეთანხმება. თუ ასეთი შეთანხმება ვერ მიიღწევა მომრიგებელი შუამავლის დანიშვნიდან 15 დღის განმავლობაში, ამ უკანასკნელმა მხარეებს უნდა შესთავაზოს დავის კონკრეტული გადაწყვეტა ან რეკომენდაცია მისცეს დავის გადაწყვეტის პროცედურასთან დაკავშირებით. კონსილიატორი ასევე იღებს გადაწყვეტილებას იმ წესების და პირობების შესახებ, რომელიც დაცული უნდა იყოს მის მიერ მითითებული თარიღიდან დავის გადაწყვეტამდე.

3. კონსილიატორის მიერ გადაწყვეტილების მიღებიდან სამი თვის განმავლობაში ან დავის გადაწყვეტამდე, რომელი შემთხვევაც უფრო ადრე დადგება, მხარეებმა და მათ დაქვემდებარებაში ან იურისდიქციაში მყოფმა დაწესებულებებმა უნდა დაიცვან მე-2 პუნქტის მიხედვით გაცემული რეკომენდაციები მოქმედების წესებსა და პირობებთან დაკავშირებით.

4. მომრიგებელმა შუამავალმა უნდა დაიცვას ქცევის კოდექსი, რომელიც მოცემულია ამ შეთანხმების XVII დანართში.

მუხლი **245**

შეტყობინება საარბიტრაჟო პანელის გადაწყვეტილების თაობაზე

1. საარბიტრაჟო პანელმა მხარეებსა და ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე- 3 პუნქტით განსაზღვრულ ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს თავისი საბოლოო გადაწყვეტილების შესახებ უნდა შეატყობინოს პანელის შექმნიდან 120 დღის განმავლობაში. როდესაც გადაწყვეტილების მიღება არ ესწრება აღნიშნულ ვადაში, პანელის თავმჯდომარე ამის შესახებ წერილობით აცნობებს მხარეებს და ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს შეატყობინებს დაგვიანების მიზეზებს და თარიღს, როდესაც პანელი გადაწყვეტილების წარდგენას გეგმავს. გადაწყვეტილების მიღება არცერთ შემთხვევაში არ უნდა გადასცილდეს საარბიტრაჟო პანელის შექმნიდან 150 დღეს.

2. გადაუდებელი შემთხვევებისას, მათ შორის მალფუჭებად საქონელთან ან სეზონურ საქონელთან ან მომსახურებასთან დაკავშირებული შემთხვევებისას, საარბიტრაჟო პანელმა ყველა ღონე უნდა იხმაროს, რათა მხარეებს გადაწყვეტილება საარბიტრაჟო პანელის შექმნიდან 60 დღეში მიაწოდოს. ეს არცერთ შემთხვევაში არ უნდა გადასცილდეს საარბიტრაჟო პანელის შექმნიდან 75 დღეს.

3. ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-11 თავთან (ვაჭრობასთან დაკავშირებული დებულებები ენერგეტიკის სფეროში) დაკავშირებული დავის არსებობისას, რომელსაც ერთი მხარე გადაუდებლად მიიჩნევს ბუნებრივი აირის, ნავთობის ან ელექტროენერგიის გადაზიდვის სრული ან ნაწილობრივი შეფერხების ან შეფერხების საფრთხის გამო, პანელმა მხარეებს თავისი გადაწყვეტილების შესახებ უნდა აცნობოს შექმნიდან 40 დღეში.

ქვენაწილი **2**

გადაწყვეტილების შესრულება

მუხლი **246**

საარბიტრაჟო პანელის გადაწყვეტილების შესრულება

მოპასუხე მხარემ სწრაფად და კეთილსინდისიერად უნდა მიიღოს საჭირო ზომები საარბიტრაჟო პანელის გადაწყვეტილების შესასრულებლად.

მუხლი **247**

შესრულების გონივრული ვადა

1. თუ გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ შესრულება შეუძლებელია, მხარეები უნდა ეცადონ შეთანხმდნენ ვადაზე, რომლის განმავლობაშიც გადაწყვეტილება შესრულდება. ამ შემთხვევაში მოპასუხე მხარემ მხარეებისთვის გაგზავნილი გადაწყვეტილების მიღებიდან არაუგვიანეს30 დღისა, მეორე მხარესა და ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულ ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს უნდა აცნობოს იმ დროის შესახებ, რაც მას გადაწყვეტილების შესასრულებლად დასჭირდება („გონივრული ვადა“).

2. თუ მხარეები ვერ თანხმდებიან გონივრულ ვადაზე, განმცხადებელმა მხარემ, მოპასუხე მხარის მიერ ამ მუხლის 1-ლი პუნქტის მიხედვით გაგზავნილი შეტყობინების მიღებიდან 20 დღის განმავლობაში, წერილობით უნდა სთხოვოს საარბიტრაჟო პანელს განსაზღვროს გონივრული ვადის ხანგრძლივობა. ასეთი მოთხოვნის შესახებ შეტყობინება უნდა გაეგზავნოს მეორე მხარეს და ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმსაც. თავდაპირველმა საარბიტრაჟო პანელმა თავისი გადაწყვეტილება მხარეებს და ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს უნდა აცნობოს მოთხოვნის გაგზავნიდან 20 დღის განმავლობაში.

3. გონივრული ვადის გასვლამდე სულ ცოტა ერთი თვით ადრე, მოპასუხე მხარემ განმცხადებელ მხარეს წერილობით უნდა აცნობოს პანელის გადაწყვეტილების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ.

4. მხარეთა ურთიერთშეთანხმებით შესაძლებელია გონივრული ვადის გაგრძელება.

მუხლი **248**

პანელის გადაწყვეტილების შესრულების მიზნით მიღებული ზომების გადახედვა

1. მოპასუხე მხარემ განმცხადებელ მხარეს და ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულ ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს უნდა აცნობოს გონივრული ვადის დასრულებამდე მიღებული ნებისმიერი იმ ზომის შესახებ, რომელიც მიღებული იყო პანელის გადაწყვეტილების შესრულების მიზნით.

2. თუ მხარეებს შორის არსებობს დავა ამ მუხლის პირველი პუნქტის მოთხოვნის შესასრულებლად მიღებული რომელიმე ზომის არსებობასა ან ამ შეთანხმების 2 37-ე მუხლთან შესაბამისობასთან დაკავშირებით, განმცხადებელმა მხარემ წერილობით უნდა მოსთხოვოს საარბიტრაჟო პანელს, რათა ამ უკანასკნელმა მიიღოს გადაწყვეტილება აღნიშნულ საკითხზე. ასეთ მოთხოვნაში უნდა იყოს აღნიშნული განსახილველი ზომა და ისე უნდა იყოს ახსნილი ამ ზომის წინამდებარე შეთანხმების 2 37-ე მუხლის დებულებებთან შეუსაბამობა, რომ ეს საკმარისი იყოს საჩივრის სამართლებრივი საფუძვლის ნათლად წარმოჩენისთვის. თავდაპირველმა საარბიტრაჟო პანელმა თავისი გადაწყვეტილება მხარეებს და ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს უნდა აცნობოს მოთხოვნის გაგზავნიდან 45 დღის განმავლობაში.

მუხლი **249**

გადაწყვეტილების შეუსრულებლობის შემთხვევაში დავის მოგვარებისთვის მიღებული დროებითი საშუალებები

1. თუ მოპასუხე მხარე გონივრული ვადის გასვლამდე საარბიტრაჟო პანელს არ შეატყობინებს პანელის გადაწყვეტილების შესრულების მიზნით მიღებული რაიმე ზომის შესახებ, თუ საარბიტრაჟო პანელი დაადგენს, რომ მიღებული არაა რაიმე ზომა, ან რომ ამ შეთანხმების 2 48-ე მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით მიღებული ზომა მხარის ამ შეთანხმების 2 37-ე მუხლით დადგენილ ვალდებულებებთან შეუსაბამოა, მოპასუხე მხარემ, განმცხადებელი მხარის მოთხოვნით და მასთან კონსულტაციების შემდეგ, უნდა შეთავაზოს დროებითი კომპენსაცია.

2. თუ განმცხადებელი მხარე გადაწყვეტს, არ მოითხოვოს დროებითი კომპენსაცია ამ მუხლის 1-ლი პუნქტის მიხედვით, თუ მოთხოვნა წაყენებული იყო, მაგრამ გონივრული ვადის დასრულებიდან ან პანელის მიერ ამ შეთანხმების 2 48-ე მუხლის მიხედვით ზომების არარსებობის ან ზომების 2 37-ე მუხლთან შეუსაბამობის შესახებ გადაწყვეტილების წარდგენიდან 30 დღის განმავლობაში შეთანხმება კომპენსაციაზე ვერ იქნა მიღწეული, განმცხადებელ მხარეს უფლება აქვს, მეორე მხარისა და ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმისთვის შეტყობინების გაგზავნით შეაჩეროს ამ შეთანხმების 245-ე მუხლში მითითებული ნებისმიერი დებულებიდან გამომდინარე ვალდებულებები შესაბამისი ოდენობით, რაც უთანაბრდება დარღვევით

გამოწვეულ გაუქმებას ან შეზღუდვას. შეტყობინება უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას შეჩერებული ვალდებულებების ოდენობის შესახებ. განმცხადებელ მხარეს შეუძლია ვალდებულებების შეჩერება განახორციელოს მოპასუხე მხარის მიერ შეტყობინების მიღებიდან 10 დღის შემდეგ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოპასუხე მხარემ ამ მუხლის მე-4 პუნქტის მიხედვით არბიტრაჟი მოითხოვა.

3. ვალდებულებების შეჩერებისას, განმცხადებელ მხარეს შეუძლია გაზარდოს თავისი სატარიფო განაკვეთები ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის სხვა წევრ სახელმწიფოთა მიმართ დადგენილ დონემდე ვაჭრობის იმ მოცულობაზე, რაც განისაზღვრება იმგვარად, რომ ვაჭრობის მოცულობა გამრავლებული ტარიფის გაზრდის ოდენობაზე უთანაბრდება დარღვევით გამოწვეულ გაუქმებას ან შეზღუდვას.

4. თუ მოპასუხე მხარე მიიჩნევს, რომ ვალდებულებების შეჩერების დონე არ არის შეზღუდვით გამოწვეული დარღვევის ეკვივალენტური, მას შეუძლია თავდაპირველ საარბიტრაჟო პანელს წერილობით მოსთხოვოს ამ საკითხზე გადაწყვეტილების მიღება. ამგვარი მოთხოვნა განმცხადებელ მხარეს და ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს უნდა ეცნობოს ამ მუხლის მე-2 პუნქტში აღნიშნული 10-დღიანი პერიოდის გასვლამდე. თავდაპირველმა პანელმა ვალდებულების შეჩერების დონეზე თავისი გადაწყვეტილების შესახებ მხარეებსა და ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს უნდა შეატყობინოს მოთხოვნის წარდგენიდან 30 დღის განმავლობაში. პანელის მიერ გადაწყვეტილების გამოტანამდე მხარის ვალდებულებები არ უნდა შეიზღუდოს და ნებისმიერი შეზღუდვა შესაბამისობაში უნდა იყოს პანელის გადაწყვეტილებასთან.

5. ამ მუხლით გათვალისწინებული ვალდებულებების შეჩერება და კომპენსაცია დროებითია და არ შეიძლება გამოყენებული იქნეს მას შემდეგ, რაც:

(a) მხარეები მიაღწევენ შეთანხმებას ამ შეთანხმების 2 54-ე მუხლის მიხედვით; ან

(b) მხარეები შეთანხმდებიან, რომ ამ შეთანხმების 2 48-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის მიხედვით შეტყობინებული ზომით მოპასუხე მხარის ქმედება მოყვანილ იქნა შესაბამისობაში 2 37-ე მუხლის დებულებებთან; ან

(c) ყველა ის ზომა, რომელიც შეუთავსებელი იყო 2 37-ე მუხლის დებულებებთან, გაუქმებულია ან შესწორებულია ისე, რომ ამ დებულებებთან შესაბამისობაში მოდის, როგორც ეს ამ შეთანხმების 2 48-ე მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით არის დადგენილი.

მუხლი **250**

ენერგეტიკის სფეროში არსებული გადაუდებელი დავების მოგვარების საშუალებები

1. ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-11 თავთან (ვაჭრობასთან დაკავშირებული დებულებები ენერგეტიკის სფეროში) დაკავშირებული დავის არსებობისას, რომელსაც ერთი მხარე გადაუდებლად მიიჩნევს ბუნებრივი აირის, ნავთობის ან ელექტროენერგიის გადაზიდვის სრული ან ნაწილობრივი შეფერხების ან შეფერხების საფრთხის გამო, დავის მოგვარების საშუალებებთან დაკავშირებით მხარეებს შორის მოქმედებს ამ მუხლის დებულებები.

2. ამ შეთანხმების 247-ე, 248-ე და 249-ე მუხლებიდან გადახვევის გზით განმცხადებელს შეუძლია ამ შეთანხმების IV კარიდან (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) გამომდინარე ვალდებულებების შეჩერება იმ ოდენობით, რაც უთანაბრდება იმ მხარის ქმედებით

გამოწვეულ შეზღუდვას ან გაუქმებას, რომელმაც არ შეასრულა საარბიტრაჟო პანელის გადაწყვეტილება, ამ გადაწყვეტილების მიღებიდან 15 დღის განმავლობაში. ამ შეჩერების ძალაში შესვლა შესაძლებელია დაუყოვნებლივ. ვალდებულებების ამგვარი შეჩერება შესაძლებელია გაგრძელდეს იმ დროით, რა დროის განმავლობაშიც მოპასუხე მხარე არ ასრულებს პანელის გადაწყვეტილებას.

3. თუ მოპასუხე მხარე სადავოდ ხდის შესრულების არარსებობას ან შესრულების არარსებობის გამო ვალდებულებების შეჩერების დონეს, მას შეუძლია ამ შეთანხმების 249-ე მუხლის მე-4 პუნქტის და 251-ე მუხლის მიხედვით წამოიწყოს პროცესი, რომელიც დაჩქარებული წესით განიხილება. განმცხადებელ მხარეს შეზღუდვის მოხსნის ან მისი შეცვლის ვალდებულება წარმოეშობა მხოლოდ პანელის მიერ გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ. პროცესის მიმდინარეობისას მას შეუძლია ვალდებულების შეჩერება ძალაში დატოვოს.

მუხლი **251**

გადაწყვეტილების შეუსრულებლობის გამო დავის მოგვარების დროებითი საშუალებების გამოყენების შემდეგ გადაწყვეტილების შესრულების მიზნით მიღებული ზომების გადახედვა

1. ვალდებულებების შეჩერების ან დროებითი კომპენსაციის განხორციელების შემდეგ, მოპასუხე მხარემ განმცხადებელ მხარეს და ამ შეთანხმების 354 -ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულ ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს უნდა შეატყობინოს იმ ზომების შესახებ, რომელიც მან საარბიტრაჟო პანელის გადაწყვეტილების შესრულების მიზნით მიიღო. ამ მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი გამონაკლისების გარდა, განმცხადებელმა მხარემ დათქმებისა და სხვა ვალდებულებების შეჩერება შეტყობინების მიღებიდან 30 დღეში უნდა გააუქმოს. იმ შემთხვევებში, როდესაც კომპენსაცია იქნა გამოყენებული, ამ მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი გამონაკლისების გარდა, მოპასუხე მხარეს შეუძლია ასეთი კომპენსაციის განხორციელება შეწყვიტოს საკითხის პანელის გადაწყვეტილებასთან შესაბამისობის მოყვანის თაობაზე შეტყობინების გაგზავნიდან 30 დღეში.

2. თუ მხარეები შეტყობინების მიღებიდან 30 დღის განმავლობაში ვერ შეთანხმდებიან იმის თაობაზე, მოჰყავს თუ არა მოპასუხე მხარის მიერ მიღებულ ზომას საკითხი ამ შეთანხმების 2 37-ე მუხლის დებულებებთან შესაბამისობაში, განმცხადებელმა ამ საკითხზე გადაწყვეტილების მიღება წერილობით უნდა მოსთხოვოს თავდაპირველ საარბიტრაჟო პანელს. ეს მოთხოვნა ერთდროულად უნდა გადაეგზავნოს მეორე მხარესა და ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს. პანელმა თავისი გადაწყვეტილების შესახებ მხარეებსა და ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს უნდა აცნობოს მოთხოვნის წარდგენიდან 45 დღის განმავლობაში. თუ პანელი გადაწყვეტს, რომ მიღებულ ზომას საკითხი 2 37-ე მუხლის დებულებებთან შესაბამისობაში მოჰყავს, დათქმებისა და სხვა ვალდებულებების შეჩერება ან კომპენსაცია უნდა შეწყდეს. შესაბამის შემთხვევებში, განმცხადებელი მხარე ვალდებულია დათქმებისა და სხვა ვალდებულებების შეჩერების ოდენობა შეუთავსოს საარბიტრაჟო პანელის მიერ დადგენილ ოდენობას.

მუხლი **252**

არბიტრების ცვლილება

თუ ამ თავის მიხედვით მიმდინარე საარბიტრაჟო პროცესში თავდაპირველი პანელი ან მისი წევრები ვეღარ მონაწილეობენ, უარს ამბობენ მონაწილეობაზე, ან საჭიროა მათი შეცვლა იმის გამო, რომ ისინი არ აკმაყოფილებენ ამ შეთანხმების X VII დანართში მოცემულ ქცევის კოდექსის მოთხოვნებს, ამოქმედდება ამ შეთანხმების 24 1-ე მუხლით გაწერილი პროცედურა. ასეთ შემთხვევაში, გადაწყვეტილების შეტყობინებისათვის დადგენილი ვადა გაგრძელდება 20 დღით, გარდა 24 1-ე მუხლის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებული გადაუდებელი დავებისა, რა შემთხვევაშიც ვადა 5 დღით გაგრძელდება.

ქვენაწილი **3**

საერთო დებულებები

მუხლი **253**

არბიტრაჟისა და გადაწყვეტილების შესრულების პროცედურების შეჩერება და შეწყვეტა

საარბიტრაჟო პანელი ორივე მხარის წერილობითი მოთხოვნის საფუძველზე ვალდებულია, ნებისმიერ დროს შეაჩეროს მუშაობა მხარეთა მიერ შეთანხმებული ვადით, რომელიც არ უნდა აჭარბებდეს ზედიზედ 12 თვეს. საარბიტრაჟო პანელი ვალდებულია განაგრძოს მუშაობა ამ პერიოდის დასრულებამდე ორივე მხარის წერილობითი მოთხოვნის ან ამ პერიოდის დასრულების მომენტისათვის ნებისმიერი მხარის წერილობითი მოთხოვნის საფუძველზე. განმცხადებელმა მხარემ აღნიშნულის შესახებ შეტყობინება უნდა გაუგზავნოს ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის თავმჯდომარეს ან თანათავმჯდომარეებს და მეორე მხარეს, ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად. თუ პროცესის შეჩერების შეთანხმებული ვადის გასვლის დროისათვის მხარე არ მოითხოვს საარბიტრაჟო პანელის მუშაობის გაგრძელებას, პროცესი შეწყდება. საარბიტრაჟო პანელის მუშაობის შეჩერება და შეწყვეტა გავლენას არ ახდენს არცერთი მხარის უფლებებზე სხვა პროცესებში, ამ შეთანხმების 26 0-ე მუხლის შესაბამისად.

მუხლი **254**

მორიგება

მხარეებს შეუძლიათ ამ შეთანხმების IV კარით (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) გათვალისწინებული დავა ნებისმიერ დროს დაასრულონ მორიგებით. მათ ასეთი გადაწყვეტილების შესახებ ერთობლივად უნდა აცნობონ ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტში განსაზღვრულ ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს და, შესაბამის შემთხვევაში, საარბიტრაჟო პანელის თავმჯდომარეს. თუ მორიგება რომელიმე მხარის შიდა პროცედურების მიხედვით საჭიროებს დამტკიცებას, შეტყობინება უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას ასეთი მოთხოვნის შესახებ და ასეთ შემთხვევაში დავის მოგვარების პროცესი შეჩერდება. თუ ამგვარი დამტკიცება საჭირო არ არის, ან თუ გაიგზავნება შეტყობინება ასეთი სახის შიდა პროცედურების დასრულების შესახებ, დავის მოგვარების

დასტურდება საჭიროა არ არის, ამ ბეჭედ გამოყენება ელექტრონულად ასეთი ხასის ბინდა მოწმობდეს დამოწმების შესახებ, დავის მოგვარების პროცესი შეწყდება.

მუხლი **255**

პროცედურული წესები

1. ამ თავის მიხედვით დავის მოგვარების პროცედურებზე ვრცელდება ამ შეთანხმების X VI დანართად მოცემული პროცედურული წესები და ამ შეთანხმების X VII დანართად მოცემული ქცევის კოდექსი.

2. საარბიტრაჟო პანელის ნებისმიერი სხდომა საჯაროა, თუ პროცედურული წესებით სხვა რამ არ არის დადგენილი.

მუხლი **256**

ინფორმაცია და ტექნიკური რჩევები

მხარის მოთხოვნით ან საკუთარი ინიციატივით, საარბიტრაჟო პანელს შეუძლია ნებისმიერი წყაროსგან, მათ შორის დავის მონაწილე მხარეებისგან, მოიპოვოს ნებისმიერი სახის ინფორმაცია, რასაც საჭიროდ თვლის საარბიტრაჟო პროცესისთვის. საარბიტრაჟო პანელს, თუ ის საჭიროდ თვლის, ასევე აქვს უფლება მიიღოს ექსპერტთა შეფასებები. ექსპერტთა შერჩევამდე, პანელმა კონსულტაციები უნდა გაიაროს მხარეებთან. მხარის ტერიტორიაზე დაფუძნებულ ფიზიკურ ან იურიდიულ პირებს აქვთ უფლება პროცედურული წესების შესაბამისად პანელს წარუდგინონ „სასამართლოს მეგობრის“ - (amicus curiae) დასკვნები. ამ მუხლის მეშვეობით მოპოვებული ნებისმიერი ინფორმაცია უნდა ეცნობოს თითოეულ მხარეს და წარედგინოს კომენტარების გასაკეთებლად.

მუხლი **257**

განმარტების წესები

ნებისმიერმა საარბიტრაჟო ტრიბუნალმა ამ შეთანხმების 2 37-ე მუხლში მოცემული დებულებები უნდა განმარტოს საერთაშორისო საჯარო სამართლის ჩვეულებითი ნორმების, მათ შორის საერთაშორისო ხელშეკრულებების შესახებ 1969 წლის ვენის კონვენციით კოდიფიცირებული ნორმების, შესაბამისად. პანელმა ასევე მხედველობაში უნდა მიიღოს ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის დავების მოგვარების ორგანოს მიერ დამტკიცებული პანელისა და სააპელაციო პალატის გადაწყვეტილებებში მოცემული შესაბამისი განმარტებები. საარბიტრაჟო პანელის გადაწყვეტილებებმა არ უნდა განავრცოს ან შეამციროს ამ შეთანხმებით მხარეთათვის მინიჭებული უფლებები და მოვალეობები.

მუხლი **258**

საარბიტრაჟო პანელის გადაწყვეტილებები და განჩინებები

1. საარბიტრაჟო პანელმა ყველა ღონე უნდა იხმაროს გადაწყვეტილების კონსენსუსით მისაღებად. თუმცა, თუ გადაწყვეტილების კონსენსუსით მიღება არ ხერხდება, განსახილველი საკითხი ხმათა უმრავლესობით გადაწყდება. პანელის თათბირები კონფიდენციალურია და განსხვავებული აზრები არ გამოიცემა.

2. მხარეები საარბიტრაჟო პანელის გადაწყვეტილებებს უპირობოდ უნდა დაეთანხმონ. გადაწყვეტილებები ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს არ უნდა აკისრებდეს რაიმე უფლებას ან ვალდებულებას. გადაწყვეტილებები უნდა შეიცავდეს დადგენილ ფაქტებს, დასკვნებს ამ შეთანხმების 2 37-ე მუხლში მითითებული შესაბამისი დებულებების გამოყენებადობის თაობაზე და მის მიერ მიღებული ნებისმიერი გადაწყვეტილებისა და დასკვნის მიღების ძირითად მიზეზებს. ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულმა ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმმა საარბიტრაჟო პანელის სრული გადაწყვეტილებები მისი წარდგინებიდან 10 დღის ვადაში უნდა გახადოს საჯაროდ ხელმისაწვდომი, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის სხვაგვარად გადაწყვეტს იმ მიზნით, რომ დაიცვას მხარის მიერ მოწოდებული კონფიდენციალური ინფორმაცია, რომელიც კონფიდენციალურად განისაზღვრა ამ მხარის მიერ თავისი კანონმდებლობის საფუძველზე.

ნაწილი **4**

ზოგადი დებულებები

მუხლი **259**

არბიტრების სია

1. ამ შეთანხმების ძალაში შესვლიდან არაუგვიანეს 6 თვისა, ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულმა ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმმა უნდა შეადგინოს სულ მცირე 15 პირისგან შემდგარი სია, რომლებსაც სურთ და შეუძლიათ არბიტრობა. სია უნდა შედგებოდეს სამი ქვესიისგან: თითო ქვესია თითო მხარისთვის და ერთი ქვესია, რომელშიც შევლენ ის პირები, რომლებიც არ არიან არცერთი ხელშემკვრელი მხარის მოქალაქეები და რომლებიც საარბიტრაჟო პანელის თავმჯდომარეობას გასწევენ. თითოეული ქვესია უნდა შეიცავდეს სულ მცირე 5 პირს. ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმმა უნდა უზრუნველყოს, რომ სია ყოველთვის ასეთ მდგომარეობაში შენარჩუნდეს.

2. არბიტრებს უნდა გააჩნდეთ სამართლისა და საერთაშორისო ვაჭრობის სპეციალიზებული ცოდნა და გამოცდილება. ისინი უნდა იყვნენ დამოუკიდებლები, იმოქმედონ პირადი კომპეტენციის ფარგლებში, არ უნდა მიიღონ ინსტრუქციები არცერთი ორგანიზაციის ან მთავრობისგან, არ უნდა იყვნენ რომელიმე მხარის მთავრობასთან დაკავშირებული და უნდა შეესაბამებოდნენ ამ შეთანხმების X VII დანართში მოცემულ ქცევის კოდექსის მოთხოვნებს.

3. ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს შეუძლია შეადგინოს იმ პირთა 12-კაციანი დამატებითი სია, რომლებსაც გააჩნიათ განათლება და გამოცდილება იმ სექტორებში, რომელსაც ეს შეთანხმება ფარავს. მხარეთა შეთანხმების საფუძველზე ასეთი დამატებითი სიები გამოყენებული უნდა იქნეს ამ შეთანხმების 241-ე მუხლში გაწერილი პროცედურის მიხედვით საარბიტრაჟო პანელის შესაქმნელად.

მუხლი **260**

ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის ფარგლებში აღებულ ვალდებულებებთან ურთიერთმიმართება

1. ამ თავში მოცემული დავის მოგვარების მექანიზმისთვის მიმართვამ არ უნდა იქონიოს გავლენა ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის ფარგლებში განხორციელებულ ნებისმიერ ქმედებაზე, მათ შორის დავის მოგვარების პროცედურაზე.

2. თუმცა, თუ მხარეს რომელიმე კონკრეტულ ღონისძიებასთან დაკავშირებით ინიცირებული აქვს დავის მოგვარების პროცესი ამ თავის ან ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის ხელშეკრულების ფარგლებში, მას არ აქვს უფლება წამოიწყოს მეორე პროცესი იმავე ღონისძიებასთან დაკავშირებით, სანამ პირველი პროცესი არ დასრულდება. ამასთანავე, მხარეს არ აქვს უფლება დავების მოგვარების ორივე ორგანოში მოითხოვოს იმ ვალდებულების შესრულება, რომელიც ამ თავისა და ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის ხელშეკრულების მიხედვით იდენტურია. იმ შემთხვევაში, როდესაც დავის მოგვარების პროცესი დაწყებულია, მხარეების მიერ ერთი ფორუმის არჩევა გამორიცხავს მეორეს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც არჩეული ფორუმი ვერ მიიღებს გადაწყვეტილებას საჩივარზე აღნიშნულ ვალდებულებასთან დაკავშირებით, იურისდიქციის ან პროცედურული მიზეზების გამო.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის მიზნებისთვის:

(a) ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დავის მოგვარების პროცესი ინიცირებულად ითვლება ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის ხელშეკრულების მე-2 დანართში მოცემული დავების მოგვარების წესებისა და პროცედურის შესახებ შეთანხმების („დავების მოგვარების პროცედურა") მე-6 მუხლით გათვალისწინებული პროცედურის მიხედვით მხარის მიერ პანელის შექმნის მოთხოვნით, და დასრულებულად ითვლება, როდესაც ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის დავების მოგვარების ორგანო დაამტკიცებს პანელის და სააპელაციო ორგანოს გადაწყვეტილებას დავების მოგვარების პროცედურის მე-16 მუხლისა და მე-17 მუხლის მე-14 პუნქტის შესაბამისად; და

(b) ამ შეთანხმებით გათვალისწინებული დავის მოგვარების პროცესი ინიცირებულად ითვლება ამ შეთანხმების 24 0-ე მუხლის მიხედვით მხარის მიერ საარბიტრაჟო პანელის შექმნის მოთხოვნით და დასრულებულად ითვლება, როდესაც საარბიტრაჟო პანელი ამ შეთანხმების 2 45-ე მუხლის შესაბამისად მხარეებს და 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულ ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს გადაუგზავნის თავის გადაწყვეტილებას.

4. მხარეს ამ შეთანხმების არცერთმა დებულებამ არ უნდა შეუშალოს ხელი ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის დავების მოგვარების ორგანოს გადაწყვეტილების შესაბამისად ვალდებულებების შეჩერების იმპლემენტაციაში. ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის ხელშეკრულება არ შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხარისთვის ამ თავით გათვალისწინებული ვალდებულებების შეჩერებისთვის ხელის შეშლის მიზნით.

მუხლი **261**

ვადები

1. ამ თავში დადგენილი ყველა ვადა, საარბიტრაჟო პანელისთვის გადაწყვეტილებების მიღების ვადების ჩათვლით, გამოითვლება კალენდარული დღეებით და აითვლება შესაბამისი ქმედების განხორციელების ან ფაქტის დადგომის მომდევნო დღიდან, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

დავის მონაწილე მხარეთა შეთანხმებით შესაძლებელია ამ თავში დადგენილი ნებისმიერი ვადის შეცვლა. საარბიტრაჟო პანელს შეუძლია მხარეებს ნებისმიერ დროს შესთავაზოს ამ თავში გათვალისწინებული ნებისმიერი ვადის შეცვლა, რაც ამ შეთავაზების მიზეზებსაც უნდა შეიცავდეს.

კარი **V**

ეკონომიკური თანამშრომლობა

თავი **1**

ეკონომიკური დიალოგი

მუხლი **262**

1. საქართველო და გაერთიანებული სამეფო ხელს შეუწყობენ ეკონომიკური რეფორმის პროცესს თავიანთი შესაბამისი ეკონომიკების ძირეული პრინციპების უკეთ გაცნობიერების, ეკონომიკური პოლიტიკის ფორმულირებისა და იმპლემენტაციის გზით.

2. მხარეები უნდა ესწრაფოდნენ სწორი მაკროეკონომიკური პოლიტიკის გატარების ხელშეწყობას.

მუხლი **263**

ამ მიზნით, მხარეები თანხმდებიან, წარმართონ რეგულარული ეკონომიკური დიალოგი, რომელიც მიზნად ისახავს:

a. მაკროეკონომიკურ ტენდენციებსა და პოლიტიკაზე, ისევე, როგორც სტრუქტურულ რეფორმებზე, მათ შორის ეკონომიკური განვითარების სტრატეგიებზე, ინფორმაციის გაცვლას;
b. პროფესიული გამოცდილების და მოწინავე პრაქტიკის გაცვლას ისეთ სფეროებში, როგორებიცაა საჯარო ფინანსები, მონეტარული და გაცვლითი კურსის შესახებ პოლიტიკის ჩარჩოები, ფინანსური სექტორის პოლიტიკა და ეკონომიკური სტატისტიკა;
c. ეკონომიკის, საფინანსო და სტატისტიკის სფეროებში ორმხრივი თანამშრომლობის სტატუსის განხილვას.

თავი **2**

საჯარო ფინანსების მართვა და ფინანსური კონტროლი

მუხლი **264**

მხარეები ითანამშრომლებენ სახელმწიფო სექტორის შიდა ფინანსური კონტროლისა (PIFC) და გარე აუდიტის სფეროში შემდეგი ამოცანების მისაღწევად:

(a) სახელმწიფო შიდაფინანსური კონტროლის სისტემის შემდგომი განვითარება და იმპლემენტაცია, რომელიც ეფუძნება მენეჯერული ანგარიშვალდებულების პრინციპს და მოიცავს ფუნქციონალურად დამოუკიდებელ შიდა აუდიტის სუბიექტებს მთელს საჯარო სექტორში, რაც განხორციელდება საყოველთაოდ აღიარებულ საერთაშორისო სტანდარტებსა და მეთოდოლოგიებთან ჰარმონიზაციის გზით, საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის სტრატეგიული ხედვის დოკუმენტის საფუძველზე;

(b) სახელმწიფო შიდაფინანსური კონტროლის სტრატეგიული ხედვის დოკუმენტში აისახოს მითითება იმის თაობაზე, განხორციელდება თუ არა ფინანსური ინსპექტირების სისტემა და რა პირობების გათვალისწინებით, სადაც ამგვარი ფუნქცია საჭიროების არსებობით იქნება განპირობებული, შეავსებს და არ მოახდენს შიდა აუდიტის საქმიანობის დუბლირებას;

(c) სახელმწიფო შიდაფინანსური კონტროლის სტრატეგიული ხედვის დოკუმენტით გათვალისწინებულ აქტორებს შორის ეფექტიანი თანამშრომლობა მმართველობის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით;

(d) სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის ჰარმონიზაციის ცენტრის მხარდაჭერა და მისი კომპეტენციების გაძლიერება;

(e) საქართველოს სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის, როგორც საქართველოში წამყვანი აუდიტორული ინსტიტუტის, შემდგომი გაძლიერება დამოუკიდებლობის, ორგანიზაციული და აუდიტორული შესაძლებლობების, ფინანსური და ადამიანური რესურსების, ასევე, უმაღლესი აუდიტორული ინსტიტუტის მიერ უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების საერთაშორისო ორგანიზაციის (INTOSAI) გარე აუდიტის საერთაშორისოდ აღიარებული სტანდარტების იმპლემენტაციის თვალსაზრისით; და

(f) ინფორმაციის, გამოცდილებისა და საუკეთესო პრაქტიკის გაცვლა, *inter alia,* ამ სფეროებში პერსონალის გაცვლისა და ერთობლივი ტრენინგის გზით.

თავი **3**

დაბეგვრა

მუხლი **265**

მხარეები ითანამშრომლებენ საგადასახადო სფეროში კარგი მმართველობის გაძლიერების კუთხით, ეკონომიკური ურთიერთობების, ვაჭრობის, ინვესტიციებისა და სამართლიანი კონკურენციის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის.

მუხლი **266**

265-ე მუხლის გათვალისწინებით, მხარეები აღიარებენ და ვალდებულებას იღებენ, რომ შეასრულებენ საგადასახადო სფეროს კარგი მმართველობის პრინციპების, როგორებიცაა, მაგალითად, გამჭვირვალობის, ინფორმაციის გაცვლისა და სამართლიანი საგადასახადო კონკურენციის პრინციპებს. ამ მიზნით, მხარეები გააუმჯობესებენ საერთაშორისო თანამშრომლობას საგადასახადო სფეროში, ხელს შეუწყობენ კანონიერი საგადასახადო შემოსავლების ადმინისტრირებას, და მიიღებენ ზომებს ზემოხსენებული პრინციპების ეფექტიანი შესრულებისათვის.

მუხლი **267**

მხარეებმა უნდა გააძლიერონ თანამშრომლობა და გამოცდილების გაზიარება საგადასახადო თაღლითობის წინააღმდეგ საბრძოლველად, კერძოდ კი დამატებითი ღირებულების გადასახადის (დღგ) სისტემის ბოროტად გამოყენების კუთხით (კარუსელური თაღლითობა).

მუხლი **268**

მხარეები განავითარებენ თავიანთ თანამშრომლობას აქციზურ საქონელთან დაკავშირებული თაღლითობისა და კონტრაბანდის წინააღმდეგ საბრძოლველად. ამ მიზნით, მხარეები შეეცდებიან გააძლიერონ თავიანთი თანამშრომლობა რეგიონული კონტექსტის ფარგლებში.

მუხლი **269**

რეგულარული დიალოგი გაიმართება ამ თავით გათვალისწინებულ საკითხებთან დაკავშირებით.

თავი **4**

სტატისტიკა

მუხლი **270**

მხარეები განავითარებენ და განამტკიცებენ თანამშრომლობას სტატისტიკის საკითხებზე, რაც ხელს შეუწყობს დროული, საერთაშორისო დონეზე შედარებადი და საიმედო სტატისტიკური მონაცემების უზრუნველყოფის გრძელვადიანი მიზნის შესრულებას. მოსალოდნელია, რომ მდგრადი, ეფექტიანი და პროფესიონალურად დამოუკიდებელი ეროვნული სტატისტიკის სისტემა საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს მოქალაქეებს, ბიზნესებსა და გადაწყვეტილების მიმღებთ მიაწვდის რელევანტურ ინფორმაციას, რაც საშუალებას მისცემთ, მის საფუძველზე მიიღონ ინფორმირებული გადაწყვეტილებები. ეროვნული სტატისტიკის სისტემა დაიცავს გაეროს „ოფიციალური სტატისტიკის ფუნდამენტურ პრინციპებს“, სტატისტიკის სტანდარტებისა და საუკეთესო პრაქტიკის გათვალისწინებით, ეროვნული სტატისტიკის სისტემის საერთაშორისო სათანადო სტატისტიკის ნორმებსა და სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

მუხლი **271**

თანამშრომლობა მიზნად ისახავს:

(a) ეროვნული სტატისტიკის სისტემის შესაძლებლობების შემდგომ გაძლიერებას, რომლის ფარგლებშიც აქცენტი გაკეთდება საფუძვლიანი საკანონმდებლო ბაზის განვითარებაზე, ადეკვატური მონაცემებისა და მეტამონაცემების წარმოებაზე, გავრცელების პოლიტიკასა და მომხმარებლებზე ორიენტირებულობაზე, მომხმარებელთა სხვადასხვა ჯგუფის გათვალისწინებით, კერძოდ, საჯარო და კერძო სექტორი, აკადემიური წრეები და სხვა მომხმარებლები;

(b) მონაცემების მიწოდების დახვეწას, სათანადო საერთაშორისო მეთოდოლოგიების, მათ შორის, კლასიფიცირების მეთოდოლოგიის გამოყენების მეშვეობით;

(c) სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის თანამშრომლების პროფესიული და მართვის შესაძლებლობების ამაღლებას, რაც ხელს შეუწყობს სტატისტიკის სტანდარტების გამოყენებას და წვლილს შეიტანს საქართველოს სტატისტიკის სისტემის განვითარებაში;

(d) მხარეებს შორის გამოცდილების გაზიარებას სტატისტიკური „*know-how*“-ს განვითარების მიმართულებით; და

(e) სტატისტიკური მონაცემების წარმოებისა და გავრცელების ყველა პროცესის ხარისხის სრული მართვის ხელშეწყობას.

მუხლი **272**

მხარეები აგრეთვე ითანამშრომლებენ *inter alia* შემდეგ სფეროებში:

(a) მაკროეკონომიკური სტატისტიკა, მათ შორის ეროვნული ანგარიშები, საგარეო ვაჭრობის სტატისტიკა, საგადასახდელო ბალანსის სტატისტიკა, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების სტატისტიკა;

(b) დემოგრაფიული სტატისტიკა, მათ შორის აღწერა და სოციალური სტატისტიკა;

(c) სოფლის მეურნეობის სტატისტიკა, მათ შორის სოფლის მეურნეობის აღწერა და გარემოს დაცვის სტატისტიკა;

(d) ბიზნეს სტატისტიკა, რომელიც მოიცავს ბიზნესის რეესტრს და ადმინისტრაციული წყაროების სტატისტიკური მიზნებისთვის გამოყენებას;

(e) ენერგეტიკის სტატისტიკა, მათ შორის ბალანსები;

(f) რეგიონული სტატისტიკა;

(g) ჰორიზონტალური საქმიანობა, მათ შორის სტატისტიკური კლასიფიკაციები, ხარისხის მართვა, მომზადება, გავრცელება, თანამედროვე საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენება; და

(h) სხვა შესაბამისი სფეროები.

მუხლი **273**

მხარეები, *inter alia,* გაცვლიან ინფორმაციასა და პროფესიულ გამოცდილებას და განავითარებენ თანამშრომლობას, მხედველობაში მიიღებენ რა სტატისტიკის სისტემის რეფორმის დროს უკვე დაგროვილ გამოცდილებას. სტატისტიკური მონაცემების წარმოების პროცესში აქცენტი გაკეთდება შერჩევითი გამოკვლევების შემდგომ დახვეწასა და ადმინისტრაციული ჩანაწერების გამოყენებაზე, იმავდროულად, მხედველობაში მიიღება საპასუხო რეაგირების ტვირთის შემსუბუქების საჭიროება. მონაცემები იქნება გამოსადეგი სოციალური და ეკონომიკური ცხოვრების უმთავრეს სფეროებში პოლიტიკის შემუშავებისა და მონიტორინგისათვის.

მუხლი **274**

რეგულარული დიალოგი გაიმართება წინამდებარე თავში გათვალისწინებულ საკითხებთან დაკავშირებით.

კარი **VI**

თანამშრომლობის სხვა სფეროები

თავი **1**

თავი **1**

ტრანსპორტი

მუხლი **275**

მხარეები:

(a) გააფართოებენ და გააძლიერებენ თანამშრომლობას ტრანსპორტის სფეროში, რათა ხელი შეუწყონ მდგრადი სატრანსპორტო სისტემების განვითარებას;

(b) წაახალისებენ ტრანსპორტის ეფექტიან და უსაფრთხო მუშაობას, ასევე სატრანსპორტო სისტემების ინტერმოდალურობასა და ურთიერთთავსებადობას; და

(c) გამოიჩენენ ძალისხმევას, რომ გააძლიერონ თავიანთ ტერიტორიებს შორის ძირითადი სატრანსპორტო კავშირები.

მუხლი **276**

აღნიშნული თანამშრომლობა, *inter alia* მოიცავს შემდეგ სფეროებს:

(a) მდგრადი ეროვნული სატრანსპორტო პოლიტიკის განვითარება, რომელიც მოიცავს ტრანსპორტის ყველა ტიპს, განსაკუთრებით, ეკოლოგიურად სუფთა, ეფექტიანი და უსაფრთხო სატრანსპორტო სისტემების უზრუნველყოფისა და ტრანსპორტის სფეროში აღნიშნული საკითხების პოლიტიკის სხვა სფეროებში ინტეგრაციის ხელშეწყობის მიზნით;

(b) დარგობრივი სტრატეგიების განვითარება, ეროვნული სატრანსპორტო პოლიტიკის ჭრილში, ტექნიკურ აღჭურვილობასა და სატრანსპორტო პარკების განახლებასთან დაკავშირებული სამართლებრივი მოთხოვნების ჩათვლით;

(c) ინფრასტრუქტურული პოლიტიკის გაძლიერება ტრანსპორტის სხვადასხვა ტიპებთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურული პროექტების უკეთ იდენტიფიცირებისა და შეფასებისთვის;

(d) დაფინანსების პოლიტიკის განვითარება, რომელიც ორიენტირებულია მოვლა-პატრონობაზე, შესაძლებლობის შემზღუდველ ფაქტორებზე და სატრანსპორტო ქსელების დამაკავშირებელი ინფრასტრუქტურის დანაკლისზე, ასევე სატრანსპორტო პროექტებში კერძო სექტორის ჩართულობის გააქტიურებასა და ხელშეწყობაზე;

(e) შესაბამის საერთაშორისო სატრანსპორტო ორგანიზაციებში გაწევრიანება და შეთანხმებებთან მიერთება, საერთაშორისო სატრანსპორტო შეთანხმებებისა და კონვენციების მკაცრი შესრულებისა და ეფექტური აღსრულების უზრუნველყოფის პროცედურების ჩათვლით;

(f) სამეცნიერო და ტექნიკური თანამშრომლობა და ინფორმაციის გაცვლა ტრანსპორტის ტექნოლოგიების განვითარებისა და გაუმჯობესების მიზნით, როგორიცაა გონივრული სატრანსპორტო სისტემები; და

(g) გონივრული სატრანსპორტო სისტემებისა და საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენების ხელშეწყობა ტრანსპორტის ყველა შესაბამისი საშუალების მართვისა და ოპერირებისთვის, ასევე კოსმოსური სისტემებისა და ტრანსპორტის ხელშემწყობი კომერციული კომპიუტერული პროგრამების ინტერმოდალურობისა და თანამშრომლობის ხელშეწყობა.

მუხლი **277**

1. თანამშრომლობა ასევე მიზნად ისახავს მგზავრთა და საქონლის გადაადგილების გაუმჯობესებას, საქართველოს, გაერთიანებულ სამეფოსა და რეგიონის მესამე ქვეყნებს შორის სატრანსპორტო ნაკადების ზრდას, ადმინისტრაციული, ტექნიკური და სხვა ბარიერების მოხსნის გზით, სატრანსპორტო ქსელის დახვეწისა და ინფრასტრუქტურის განახლების მეშვეობით, კერძოდ, მხარეთა დამაკავშირებელ მთავარ სატრანსპორტო ქსელებში. ეს თანამშრომლობა მოიცავს საზღვრის გადაკვეთის ხელშემწყობ ქმედებებს.

2. თანამშრომლობა მოიცავს ინფორმაციის გაცვლასა და ერთობლივ ქმედებებს:

(a) რეგიონულ დონეზე, კერძოდ, ყურადღება გამახვილდება და ინტეგრირებული იქნება სხვადასხვა რეგიონული სატრანსპორტო თანამშრომლობის სქემისა და სხვა სატრანსპორტო ინიციატივების ფარგლებში მიღწეული პროგრესი;

(b) საერთაშორისო დონეზე, მათ შორის საერთაშორისო სატრანსპორტო ორგანიზაციებთან და მხარეთა მიერ რატიფიცირებულ საერთაშორისო შეთანხმებებსა და კონვენციასთან დაკავშირებით.

მუხლი **278**

რეგულარული დიალოგი გაიმართება ამ თავში განხილულ საკითხებზე.

თავი **2**

თანამშრომლობა ენერგეტიკის სფეროში

მუხლი **279**

თანამშრომლობა ემყარება პარტნიორობის, საერთო ინტერესების, გამჭვირვალობისა და პროგნოზირებადობის პრინციპებს, უსაფრთხო, ეკოლოგიურად სუფთა და ხელმისაწვდომი ენერგიის უზრუნველყოფის საჭიროების გათვალისწინებით.

მუხლი **280**

თანამშრომლობა *inter alia* მოიცავს შემდეგ სფეროებს:

(a) ენერგეტიკული სტრატეგიები და პოლიტიკა;

(b) კონკურენტული, გამჭვირვალე და ეფექტიანი ენერგეტიკული ბაზრის ჩამოყალიბება, სადაც მესამე მხარეს ექნება ქსელებსა და მომხმარებლებთან არადისკრიმინაციული წვდომა, საჭიროებისამებრ, შესაბამისი მარეგულირებელი ჩარჩოს შემუშავების ჩათვლითა და 210-ე მუხლთან კავშირში;

(c) მიმზიდველი და სტაბილური საინვესტიციო გარემოს შექმნა ინსტიტუციური, სამართლებრივი, ფისკალური და სხვა პირობების გათვალისწინებით;

(d) საერთო ინტერესებზე დაფუძნებული ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის განვითარება, ენერგორესურსების, მიმწოდებლების და ტრანსპორტირების მარშრუტების დივერსიფიცირებისათვის ეკონომიკურად და ეკოლოგიურად მისაღები ფორმით;

(e) ენერგორესურსების მიწოდების უსაფრთხოების განმტკიცება;

(f) ენერგორესურსებით ვაჭრობის, ტრანზიტისა და ტრანსპორტირების, და ფასების პოლიტიკის, მათ შორის, ენერგორესურსების გადაცემის ხარჯზე დაფუძნებული აღრიცხვის ზოგადი სისტემის გრძელვადიანი სტაბილურობისა და უსაფრთხოების გაღრმავება და განმტკიცება, ურთიერთსასარგებლო და არადისკრიმინაციულ საფუძველზე, საერთაშორისო წესების, მათ შორის ენერგოქარტიის ხელშეკრულების მიხედვით და 210-ე მუხლთან კავშირში;

(g) ენერგოეფექტურობისა და ენერგიის დაზოგვის ხელშეწყობა ეკონომიკურად და ეკოლოგიურად გამართლებული გზით;

(h) განახლებადი ენერგიის სხვადასხვა ფორმების განვითარება და ხელშეწყობა და ამ სფეროში ორმხრივი და რეგიონული ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

(i) სამეცნიერო და ტექნიკური თანამშრომლობა და ინფორმაციის გაცვლა ენერგიის წარმოებაში, ტრანსპორტირებაში, მიწოდებასა და საბოლოო მოხმარების პროცესში ტექნოლოგიების განვითარებისა და დახვეწის მიზნით, სადაც განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა ენერგოეფექტურობას და ეკოლოგიურად სუფთა ტექნოლოგიებს;

(j) ბირთვული უსაფრთხოებისა და რადიაციული დაცვის სფეროში თანამშრომლობა, ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტოს (აესს)-ის პრინციპებისა და აესს-ის ფარგლებში დადებული სხვა შესაბამისი საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და კონვენციების შესაბამისად; და

(k) ენერგეტიკის ტექნიკური, ეკონომიკური, გარემოსდაცვითი, პოლიტიკური და სამართლებრივი ასპექტების ჭრილში, ენერგოუსაფრთხოების ფოკუსით, განათლებაში თანამშრომლობა, რაც მოიცავს ურთიერთსასარგებლო აკადემიური პროგრამებისა და კურსების განვითარებას, აკადემიური პერსონალისა და თანამშემწე მკვლევარების გაცვლას, უპირატესად სწავლების მიზნებისთვის, ხოლო სწავლისა და კვლევის მიზნით, სტუდენტთა გაცვლა დოკუმენტებთან, პედაგოგიურ ინფორმაციასა და საკვლევ მასალებთან ერთად.

მუხლი **281**

რეგულარული დიალოგი გაიმართება წინამდებარე თავში განხილულ საკითხებზე.

თავი **3**

გარემოს დაცვა

მუხლი **282**

მხარეები განავითარებენ და განამტკიცებენ თანამშრომლობას გარემოს დაცვის საკითხებზე, რითიც წვლილს შეიტანენ მდგრადი განვითარებისა და ეკონომიკის „გამწვანების“ გრძელვადიანი მიზნების განხორციელებაში. გარემოს გაძლიერებული დაცვა სარგებელს მოუტანს საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს მოქალაქეებსა და ბიზნეს სექტორს, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის გაუმჯობესების, ბუნებრივი რესურსების შენარჩუნების, ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი ეფექტიანობის გაზრდის გზით, ასევე, თანამედროვე, სუფთა ტექნოლოგიების გამოყენების მეშვეობით, რაც ხელს შეუწყობს წარმოების ეკოლოგიურად მდგრადი მოდელების ჩამოყალიბებას. თანამშრომლობა წარიმართება მხარეთა ინტერესების გათვალისწინებით, თანასწორობისა და ორმხრივი სარგებლიანობის ისევე, როგორც გარემოს დაცვის სფეროში მხარეებს შორის არსებული ურთიერთდამოკიდებულებისა და მრავალმხრივი შეთანხმებების გათვალისწინებით.

მუხლი **283**

1. თანამშრომლობა მიზნად ისახავს გარემოს ხარისხის შენარჩუნებას, დაცვას, გაუმჯობესებასა და რეაბილიტაციას, ადამიანების ჯანმრთელობის დაცვას, ბუნებრივი რესურსების მდგრად გამოყენებასა და საერთაშორისო დონეზე ძალისხმევის ხელშეწყობას, გარემოს დაცვის რეგიონულ ან გლობალურ პრობლემებთან გასამკლავებლად, მათ შორის ისეთ სფეროებში, როგორებიცაა:

(a) გარემოსდაცვითი მმართველობა და ჰორიზონტალური საკითხები, მათ შორის სტრატეგიული თაგისმა, გარემოზე ზემოქმედების

(a) გარემოსდაცვითი მმართველობა და ჰორიზონტალური საკითხები, მათ შორის სტრატეგიული დაგეგმვა, გარემოზე ზემოქმედების შეფასება და გარემოს სტრატეგიული შეფასება, განათლება და ტრენინგი, მონიტორინგი და გარემოსდაცვითი საინფორმაციო სისტემები, ზედამხედველობა და აღსრულება, გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობა, გარემოსთან დაკავშირებულ დანაშაულთან

ბრძოლა, რეგიონული თანამშრომლობა, გარემოს შესახებ ინფორმაციის საჯაროობა, გადაწყვეტილების მიღების პროცესები და ადმინისტრაციული და სამართლებრივი განხილვის ეფექტიანი პროცედურები;

(b) ჰაერის ხარისხი;

(c) წყლის ხარისხი და წყლის რესურსების მართვა, მათ შორის წყალდიდობის რისკის მართვა, წყლის რესურსების სიმწირე და გვალვები, ასევე საზღვაო გარემო;

(d) ნარჩენების მართვა;

(e) ბუნების დაცვა, მათ შორის, სატყეო მეურნეობა და ბიოლოგიური მრავალფეროვნების კონსერვაცია;

(f) ინდუსტრიული დაბინძურება და ინდუსტრიული საფრთხეები; და

(g) ქიმიური ნივთიერებების მართვა;

2. თანამშრომლობა მიზნად ისახავს გარემოს დაცვის საკითხების ინტეგრირებას არა მხოლოდ გარემოსდაცვით პოლიტიკაში, არამედ პოლიტიკის სხვა სფეროებშიც.

მუხლი **284**

მხარეები, *inter alia* გაცვლიან ინფორმაციასა და ექსპერტიზას; ითანამშრომლებენ ორმხრივ და რეგიონულ დონეზე, განსაკუთრებით მხარეთა მიერ რატიფიცირებულ მრავალმხრივი გარემოსდაცვით შეთანხმებებთან მიმართებით და ასევე შესაბამისი უწყებების ფარგლებში, საჭიროების შემთხვევაში.

მუხლი **285**

1. თანამშრომლობა, *inter alia* ითვალისწინებს შემდეგ მიზანს:

(a) გარემოს დაცვის საკითხების პოლიტიკის სხვა სფეროებში ასახვის ხელშეწყობას; და

(b) აუცილებელი ადამიანური და ფინანსური რესურსების განსაზღვრას.

მუხლი **286**

რეგულარული დიალოგი გაიმართება წინამდებარე თავში განხილულ საკითხებზე.

თავი **4**

კლიმატთან დაკავშირებული ქმედებები

მუხლი **287**

მხარეები განავითარებენ და გააძლიერებენ თანამშრომლობას კლიმატის ცვლილების დასაძლევად. თანამშრომლობა წარიმართება მხარეთა ინტერესებიდან გამომდინარე, თანასწორობისა და ურთიერთსარგებლიანობის საფუძველზე ამ სფეროში ორმხრივ და მრავალმხრივ ვალდებულებებს შორის არსებული ურთიერთდამოკიდებულების გათვალისწინებით.

მუხლი **288**

თანამშრომლობა მიზნად ისახავს კლიმატის ცვლილების შერბილებას და კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციას, ასევე საერთაშორისო დონეზე ღონისძიებების გატარების ხელშეწყობას, მათ შორის შემდეგ სფეროებში:

(a) კლიმატის ცვლილების შერბილება;

(b) კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაცია;

(c) ნახშირბადით ვაჭრობა;

(d) უსაფრთხო და მდგრადი დაბალნახშირბადიანი შემცველობისა და საადაპტაციო ტექნოლოგიების კვლევა, განვითარება, დემონსტრირება, დანერგვა და გავრცელება.

მუხლი **289**

მხარეები, *inter alia* აგრეთვე გაცვლიან ინფორმაციას და პროფესიულ გამოცდილებას; წარმართავენ ერთობლივ კვლევით საქმიანობას და ერთმანეთს გაუზიარებენ ინფორმაციას უფრო სუფთა ტექნოლოგიების შესახებ; განახორციელებენ ერთობლივ ქმედებებს რეგიონულ და საერთაშორისო დონეზე, რომლის დროსაც გაითვალისწინებენ მხარეების მიერ რატიფიცირებულ მრავალმხრივ გარემოსდაცვით შეთანხმებებს, გარდა ამისა, საჭიროებისამებრ, განახორციელებენ ერთობლივ საქმიანობას შესაბამისი უწყებების ფარგლებში. მხარეები განსაკუთრებულ ყურადღებას მიაქცევენ რეგიონულ თანამშრომლობას.

მუხლი **290**

საერთო ინტერესების გათვალისწინებით, თანამშრომლობის ფარგლებში *inter alia* განვითარდება და განხორციელდება:

(a) ეროვნულ დონეზე მისაღები შემარბილებელი ქმედებები (NAMA);

(b) ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული წვლილის (NDC) საფუძველზე ტექნოლოგიების გადაცემის წამახალისებელი ღონისძიებები;

(c) ოზონის შრის დამშლელი ნივთიერებებისა და ფტორშემცველ სათბურის გაზებთან დაკავშირებული ღონისძიებები.

მუხლი **291**

რეგულარული დიალოგი გაიმართება წინამდებარე თავში განხილულ საკითხებზე.

თავი **5**

სამრეწველო და საწარმოების პოლიტიკა, ინოვაციები და სამთო-მოპოვებითი საქმიანობა

მუხლი **292**

მხარეები განავითარებენ და განამტკიცებენ თანამშრომლობას ინოვაციების, სამრეწველო და საწარმოების პოლიტიკის სფეროში, რაც ხელს შეუწყობს ბიზნეს გარემოს გაუმჯობესებას ყველა ეკონომიკური ოპერატორისთვის, განსაკუთრებული აქცენტით მცირე და საშუალო საწარმოებზე, როგორც ეს შესაბამისადაა განსაზღვრული საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს კანონმდებლობებში. გაძლიერებული თანამშრომლობა ხელს შეუწყობს საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს იმ ბიზნესების ადმინისტრაციული და მარეგულირებელი ჩარჩოების დახვეწას, რომლებიც საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს ფარგლებში ფუნქციონირებენ, ამ სფეროში საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპებისა და პრაქტიკის გათვალისწინებით.

მუხლი **293**

ამ მიზნით, მხარეები ითანამშრომლებენ შემდეგი მიმართულებით:

(a) მცირე და საშუალო საწარმოების განვითარების პოლიტიკის განხორციელება. ეს თანამშრომლობა ასევე ითვალისწინებს სტარტაპებისა და ხელნაკეთობათა საწარმოებზე ფოკუსირებას, რომლებიც ძალზე მნიშვნელოვანია როგორც საქართველოს, ისე გაერთიანებული სამეფოს ეკონომიკისთვის;

(b) უკეთესი ჩარჩო პირობების შექმნა ინფორმაციის და კარგი პრაქტიკის გაცვლის გზით, რაც ხელს შეუწყობს კონკურენტუნარიანობის გაუმჯობესებას. აღნიშნული თანამშრომლობა მოიცავს ისეთი სტრუქტურული საკითხების (რესტრუქტურიზაცია) მართვას, როგორებიცაა გარემოს დაცვა და ენერგეტიკა;

(c) რეგულაციებისა და მარეგულირებელი პრაქტიკის გამარტივება და რაციონალიზაცია, სადაც განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდება მარეგულირებელი მექანიზმების შესახებ კარგი პრაქტიკის გაცვლის საკითხებზე;

(d) ინოვაციური პოლიტიკის განვითარების წახალისება კვლევებისა და განვითარების კომერციალიზაციის შესახებ (მათ შორის, ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული დამწყები ბიზნესების, კლასტერების განვითარებისა და ფინანსურ რესურსებზე ხელმისაწვდომობის დამხმარე მექანიზმები) ინფორმაციისა და საუკეთესო პრაქტიკის გაცვლის გზით;

(e) საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს ბიზნესებს შორის, ასევე ამ ბიზნესებსა და საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს ხელისუფლების წარმომადგენლებს შორის კონტაქტების გაზრდის ხელშეწყობა;

(f) საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოს შორის ექსპორტის ხელშემწყობი საქმიანობის წახალისება;

(g) საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს შესაბამის სამრეწველო სექტორებში მოდერნიზაციისა და რესტრუქტურიზაციის ხელშეწყობა, საჭიროებისამებრ ;

(h) თანამშრომლობის განვითარება და განმტკიცება სამთომოპოვებით მრეწველობებსა და ნედლეულის წარმოების დარგში, რომელიც მიზნად ისახავს ურთიერთგაგების მიღწევას, ბიზნეს გარემოს გაუმჯობესებას და არა-ენერგეტიკულ სამთომოპოვებით დარგში, განსაკუთრებით კი ლითონის მადნეულისა და სამრეწველო წიაღისეულის საკითხებზე ინფორმაციის გაცვლასა და თანამშრომლობის ხელშეწყობას. ინფორმაციის გაცვლა ითვალისწინებს სამთომოპოვებითი და ნედლეულის დარგის განვითარებას, ნედლეულით ვაჭრობას, საუკეთესო პრაქტიკას სამთომოპოვებითი მრეწველობის მდგრადი განვითარების მიმართულებით, ასევე მომზადებას, უნარებს, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებას.

მუხლი **294**

რეგულარული დიალოგი გაიძართება წინამდებარე თავში განხილულ საკითხებზე. აღნიშნულ პროცესში ჩართულები იქნებიან ბიზნესის წარმომადგენლები საქართველოდან და გაერთიანებული სამეფოდან.

თავი **6**

კორპორაციული სამართალი, ბუღალტრული აღრიცხვა და აუდიტი და კორპორაციული მმართველობა

მუხლი **295**

აღიარებენ რა, სრულყოფილად ფუნქციონირებადი საბაზრო ეკონომიკის შექმნისა და ვაჭრობის წახალისებისთვის, ეფექტური წესებისა და პრაქტიკის მნიშვნელობას კორპორაციული სამართლისა და კორპორაციული მმართველობის, ასევე ბუღალტრული აღრიცხვისა და აუდიტის სფეროებში, მხარეები თანხმდებიან, რომ ითანამშრომლებენ შემდეგ სფეროებში:

(a) აქციონერთა, კრედიტორთა და სხვა ბიზნესპარტნიორთა დაცვა;

(b) ეროვნულ დონეზე შესაბამისი საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენება და ბუღალტრული აღრიცხვისა და აუდიტის სფეროში შესაბამისი ეროვნული სისტემების განვითარება; და

(c) კორპორაციული მმართველობის პოლიტიკის შემდგომი განვითარება საერთაშორისო სტანდარტების, განსაკუთრებით კი კორპორაციულ მმართველობაში ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) პრინციპების შესაბამისად.

მუხლი **296**

მხარეები მიზნად ისახავენ, აღნიშნულ სფეროებში ერთმანეთს გაუზიარონ ინფორმაცია და პროფესიული გამოცდილება როგორც არსებულ სისტემებთან მიმართებით, ასევე ამ მხრივ შესაბამისი სიახლეების თაობაზე. გარდა ამისა, მხარეები ეცდებიან, რომ უზრუნველყონ ინფორმაციის ეფექტიანი გაცვლა საქართველოს კომპანიების ეროვნულ რეესტრსა და გაერთიანებული სამეფოს ბიზნესკომპანიების რეესტრს შორის.

მუხლი **297**

რეგულარული დიალოგი შეიძლება გაიმართოს წინამდებარე თავში განხილულ საკითხებზე.

თავი **7**

ფინანსური მომსახურება

მუხლი **298**

აღიარებენ რა ფინანსური მომსახურების სფეროში წესებისა და პრაქტიკის ეფექტური ნაკრების არსებობის რელევანტურობას სრულყოფილად ფუნქციონირებადი საბაზრო ეკონომიკის ჩამოყალიბებისა და ორივე მხარეს შორის სავაჭრო კავშირების ხელშეწყობისათვის, მხარეები თანხმდებიან, რომ ითანამშრომლებენ ფინანსური მომსახურების სფეროში შემდეგი ამოცანების შესრულების მიზნით:

(a) ღია საბაზრო ეკონომიკის საჭიროებებთან ფინანსური მომსახურების რეგულაციის ადაპტაციის პროცესის ხელშეწყობა;

(b) ინვესტორებისა და ფინანსური მომსახურების სხვა მომხმარებლების ეფექტური და ადეკვატური დაცვის უზრუნველყოფა;

(c) საქართველოს საფინანსო სისტემის, მისი სრული შემადგენლობით, სტაბილურობისა და სიძლიერის უზრუნველყოფა;

(d) ფინანსური სისტემის სხვადასხვა მონაწილეებს შორის თანამშრომლობის ხელშეწყობა, მარეგულირებლებისა და ზედამხედველების ჩათვლით; და

(e) დამოუკიდებელი და ეფექტიანი ზედამხედველობის უზრუნველყოფა.

მუხლი **299**

1. მხარეები წაახალისებენ თანამშრომლობას შესაბამის მარეგულირებელ და საზედამხედველო ორგანოებს შორის, ინფორმაციის გაცვლის, ფინანსურ ბაზრებთან დაკავშირებით პროფესიული გამოცდილების გაზიარებისა და სხვა ამგვარი ღონისძიებების ჩათვლით.

2. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ამგვარი ორგანოების ადმინისტრაციული შესაძლებლობების განვითარებას, პერსონალის გაცვლისა და ერთობლივი ტრეინინგების ჩათვლით.

მუხლი **300**

რეგულარული დიალოგი შეიძლება გაიმართოს წინამდებარე თავში განხილულ საკითხებზე.

მუხლი **301**

მხარეები წაახალისებენ ფინანსური სერვისების სფეროში რეგულირებისა და ზედამხედველობის საერთაშორისოდ აღიარებულ სტანდარტებთან ეტაპობრივ დაახლოებას.

თავი **8**

თანამშრომლობა საინფორმაციო საზოგადოების სფეროში

მუხლი **302**

მხარეებმა ხელი უნდა შეუწყონ თანამშრომლობას საინფორმაციო საზოგადოების განვითარების კუთხით, რათა მოქალაქეებსა და ბიზნეს სექტორს სარგებლობა მოუტანონ, ინფორმაციისა და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ფართოდ გავრცელებისა და ხელმისაწვდომ ფასად უკეთესი ხარისხის მომსახურების მიწოდების გზით. თანამშრომლობა მიზნად ისახავს ელექტრონული საკომუნიკაციო ბაზრების ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობას, და ამ სფეროში კონკურენციისა და ინვესტიციების წახალისებას.

მუხლი **303**

თანამშრომლობა მოიცავს, *inter alia*, შემდეგ საკითხებს:

(a) ინფორმაციისა და საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარება ეროვნული საინფორმაციო საზოგადოების ინიციატივების განხორციელების კუთხით, რაც მოიცავს, *Inter alia*, მიმართულებებს, რომლებიც გამიზნულია, ხელი შეუწყოს ფართოზოლოვანი მომსახურების ხელმისაწვდომობას, უსაფრთხო ინტერნეტს, ქსელის უსაფრთხოების გაუმჯობესებას, საჯარო სექტორში ელექტრონული მომსახურების განვითარებას, ახალ ტექნოლოგიებსა და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ინოვაციებს; და

(b) ინფორმაციის, საუკეთესო პრაქტიკისა და გამოცდილების გაზიარება ელექტრონულ კომუნიკაციებში ამომწურავი პოლიტიკისა და მარეგულირებელი ჩარჩოს შემუშავების ხელშეწყობის მიზნით, და კერძოდ, დამოუკიდებელი ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოს ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაძლიერება, სპექტრული რესურსების უკეთესად გამოყენების ხელშეწყობა.

მუხლი **304**

მხარეები ხელს შეუწყობენ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს ეროვნულ ადმინისტრაციებსა და მარეგულირებელ ორგანოებს შორის თანამშრომლობას.

თავი **9**

ტურიზმი

მუხლი **305**

მხარეები ითანამშრომლებენ ტურიზმის სფეროში კონკურენ ტული და მდგრადი ტურიზმის, როგორც ეკონომიკური ზრდისა და გაძლიერების, დასაქმებისა და საერთაშორისო გაცვლების ხელშემწყობი ინდუსტრიის განვითარების მიზნით.

მუხლი **306**

ორმხრივ დონეზე თანამშრომლობა დაეფუძნება შემდეგ პრინციპებს:

(a) ადგილობრივი თემების, განსაკუთრებით სოფლად, თვითმყოფადობისა და ინტერესების პატივისცემას, ადგილობრივი განვითარების საჭიროებებისა და პრიორიტეტების გათვალისწინებით;

(b) კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობის მნიშვნელობას; და

(c) ტურიზმსა და გარემოს დაცვას შორის პოზიტიურ ურთიერთქმედებას.

მუხლი **307**

თანამშრომლობისას ყურადღება გამახვილდება შემდეგ საკითხებზე:

(a) ინფორმაციის, საუკეთესო პრაქტიკის, გამოცდილებისა და „*know-how*"-ს გაცვლა;

(b) საჯარო, კერძო და საზოგადოებების ინტერესებს შორის პარტნიორობის შენარჩუნება, ტურიზმის მდგრადი განვითარების უზრუნველყოფის მიზნით, ეკოტურიზმის ჩათვლით;

(c) ტურისტული ნაკადების, პროდუქტების და ბაზრების, ინფრასტრუქტურის, ადამიანური რესურსების და ინსტიტუციური სტრუქტურების ხელშეწყობა და განვითარება;

(d) ეფექტიანი პოლიტიკის შემუშავება და იმპლემენტაცია;

(e) ტურიზმის სფეროში მომზადება და შესაძლებლობების განვითარება, რათა გაუმჯობესდეს მომსახურების სტანდარტები; და

(f) ტურიზმის განვითარება და ხელშეწყობა, მათ შორის, ადგილობრივ თემებში;

მუხლი **308**

რეგულარული დიალოგი შეიძლება გაიმართოს წინამდებარე თავში განხილულ საკითხებზე.

თავი **10**

სოფლის მეურნეობა და სასოფლო განვითარება

მუხლი **309**

მხარეები ითანამშრომლებენ სოფლის მეურნეობისა და სასოფლო განვითარების ხელშეწყობის მიზნით.

მუხლი **310**

მხარეებს შორს თანამშრომლობა სოფლის მეურნეობისა და სასოფლო განვითარების კუთხით მოიცავს, *inter alia,* შემდეგ სფეროებს*:*

a. სოფლის მეურნეობისა და სასოფლო განვითარების პოლიტიკის საკითხზე ურთიერთგაგების ხელშეწყობა;

b. სოფლის მეურნეობის წარმოების მოდერნიზაციისა და მდგრადობის ხელშეწყობა;

c. სოფლის განვითარების პოლიტიკის შესახებ ცოდნისა და საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარება სოფლის თემებში ეკონომიკური კეთილდღეობის უზრუნველყოფის მიზნით;

d. სოფლის მეურნეობის სექტორის კონკურენტუნარიანობის ამაღლება და ბაზრებზე ყველა დაინტერესებული მხარისათვის ეფექტიანობისა და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა;

e. ხარისხის პოლიტიკისა და მისი კონტროლის მექანიზმების ხელშეწყობა,
გეოგრაფიული აღნიშვნებისა და ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქციის წარმოების ჩათვლით;

f. ღვინის წარმოება და აგროტურიზმი;

g. სასოფლო-სამეურნეო მწარმოებელთა შორის ინფორმაციის გავრცელება და ფერმერთა მომსახურების ცენტრების განვითარების ხელშეწყობა; და

h. საკითხების ჰარმონიზაციისაკენ სწრაფვა საერთაშორისო ორგანიზაციების ფარგლებში, რომლის წევრსაც წარმოადგენს ორივე მხარე.

მუხლი **311**

რეგულარული დიალოგი გაიმართება წინამდებარე თავში განხილულ საკითხებზე.

თავი **11**

მეთევზეობა და საზღვაო მმართველობა

ნაწილი **1**

მეთევზეობის პოლიტიკა

მუხლი **312**

1. მხარეები ითანამშრომლებენ მეთევზეობის დარგის ურთიერთსასარგებლო, საერთო ინტერესების სფეროებში, მათ შორის, წყლის ცოცხალი რესურსების კონსერვაციისა და მართვის, შემოწმებისა და კონტროლის, მონაცემთა შეგროვებისა და უკანონო, შეუთანხმებელი და დაურეგულირებელი თევზჭერის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებზე, როგორც ეს განსაზღვრულია სურსათისა და სოფლის

მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO) 2001 წლის საერთაშორისო სამოქმედო გეგმით „უკანონო, შეუთანხმებელი და დაურეგულირებელი თევზჭერის პრევენციის, შეკავებისა და აღმოფხვრის შესახებ“ (IPOA).
2. ეს თანამშრომლობა პატივს სცემს მხარეების მიერ ნაკისრ საერთაშორისო ვალდებულებებს წყლის ცოცხალი რესურსების კონსერვაციისა და მართვის საკითხებთან მიმართებაში.

მუხლი **313**

მხარეები განახორციელებენ ერთობლივ ქმედებებს, გაცვლიან ინფორმაციას და დაეხმარებიან ერთმანეთს, რათა ხელი შეუწყონ:

a. მეთევზეობის მენეჯმენტის კარგ მმართველობასა და საუკეთესო პრაქტიკას, რომელიც ითვალისწინებს თევზის მარაგების მდგრად კონსერვაციასა და მართვის უზრუნველყოფას და ეფუძნება ეკოსისტემის მიდგომის პრინციპებს;
b. რაციონალურ თევზჭერასა და მეთევზეობის მართვას მდგრადი განვითარების პრინციპების შესაბამისად, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს ჯანსაღ პირობებში თევზის მარაგისა და ეკოსისტემების შენარჩუნება; და რეგიონული თანამშრომლობის განვითარებას, მათ შორის, მეთევზეობის მართვის რეგიონული ორგანიზაციების ფარგლებში, საჭიროებისამებრ.

მუხლი **314**

მხარეები მხარს დაუჭერენ ისეთ ინიციატივებს, როგორიცაა გამოცდილების გაცვლა და დახმარების გაწევა მდგრადი თევზჭერის უზრუნველყოფისათვის აუცილებელი პოლიტიკის გატარების მიზნით, რომელიც ეყრდნობა მხარეთა ინტერესების პრიორიტეტულ სფეროებს, მათ შორის:

a. წყლის ცოცხალი რესურსების, თევზჭერის მოცულობისა და ტექნიკური ზომების მართვა;
b. თევზჭერის პროცესის შემოწმება და კონტროლი, საჭირო სათვალთვალო ტექნიკის, მათ შორის, ელექტრონული მონიტორინგის მოწყობილობებისა და მიკვლევადობის საშუალებების გამოყენებით, ასევე აღსრულებადი კანონმდებლობისა და კონტროლის

მექანიზმების უზრუნველყოფა;

c. თავსებადი თევზჭერის, ხმელეთზე გადმოტვირთვის, ფლოტის, ბიოლოგიური და ეკონომიკური მონაცემების შეგროვება;
d. თევზჭერის შესაძლებლობების ფარგლების მართვა, რომელიც ასევე მოიცავს მოქმედი თევზის სარეწი ფლოტის რეგისტრაციას;
e. ბაზრების ეფექტიანობა, განსაკუთრებით კი, მწარმოებელი ორგანიზაციების ხელშეწყობის, მომხმარებლებისათვის ინფორმაციის მიწოდებისა და მარკეტინგის სტანდარტებისა და მიკვლევადობის უზრუნველყოფის გზით; და
f. მეთევზეობის დარგისთვის სტრუქტურული პოლიტიკის შემუშავება, რომელიც უზრუნველყოფს ეკონომიკურ, ეკოლოგიურ და სოციალურ მდგრადობას.

ნაწილი **2**

საზღვაო პოლიტიკა

მუხლი **315**

მეთევზეობის, საზღვაო ტრანსპორტის, გარემოს დაცვისა და სხვა სფეროების ფარგლებში თანამშრომლობის გათვალისწინებით და „საზღვაო სამართლის შესახებ“ გაეროს კონვენციის (UNCLOS) საფუძველზე მოქმედი საზღვაო სამართლის შესახებ შესაბამისი საერთაშორისო შეთანხმებების თანახმად, მხარეები განამტკიცებენ თანამშრომლობას ინტეგრირებული საზღვაო პოლიტიკის ფარგლებში, კერძოდ:

a. საზღვაო საკითხებთან მიმართებით ინტეგრირებული მიდგომის, კარგი მმართველობის წახალისებასა და საუკეთესო პრაქტიკის გაცვლას საზღვაო სივრცის გამოყენების პროცესში;
b. ზღვის რესურსების სივრცითი დაგეგმარების ხელშეწყობას, როგორც საშუალებას, რომელიც უზრუნველყოფს გაუმჯობესებული გადაწყვეტილების მიღებას ადამიანური საქმიანობის კონკურენტულ პროცესში არბიტრირების გაწევის მიზნით, ეკოლოგიური სისტემის მიდგომის შესაბამისად;
c. სანაპირო ზონის ინტეგრირებულ მართვის წახალისებას, ეკოსისტემის მიდგომის შესაბამისად, მდგრადი სანაპირო განვითარების უზრუნველსაყოფად და სანაპირო რისკებთან მიმართებაში, მათ შორის, კლიმატის ცვლილების ზემოქმედებასთან გასამკლავებლად, სანაპირო რეგიონების მდგრადობის ხელშეწყობას მიზნით;
d. საზღვაო მრეწველობაში ინოვაციებს და რესურსების ეფექტიანობის წახალისებას, როგორც ეკონომიკური ზრდისა და დასაქმების ხელშემწყობ ფაქტორს, მათ შორის, საუკეთესო პრაქტიკის გაცვლის გზით;
e. საზღვაო ინდუსტრიებს, მომსახურებებსა და სამეცნიერო ინსტიტუტებს შორის სტრატეგიული ალიანსების ჩამოყალიბების ხელშეწყობას, რომლებიც სპეციალიზდებიან საზღვაო კვლევებზე;
f. ტრანსსასაზღვრო და დარგთაშორის საზღვაო თვალთვალის ძალისხმევის გაღრმავებას, რათა გაუმკლავდნენ მზარდ რისკებს, რომლებიც დაკავშირებულია ინტენსიურ საზღვაო სატრანსპორტო მოძრაობასთან, გემების ოპერატიულ გადმოტვირთვასთან, საზღვაო შემთხვევებსა და ზღვაზე უკანონო საქმიანობებთან; და
g. გამართავენ რეგულარულ დიალოგს და ხელს შეუწყობენ საზღვაო საქმიანობის საკითხებში ჩართულ დაინტერესებულ მხარეებს შორის სხვადასხვა ქსელის ჩამოყალიბებას.

მუხლი **316**

აღნიშნული თანამშრომლობა მოიცავს შემდეგს:

a. ინფორმაციის, საუკეთესო პრაქტიკის, გამოცდილების გაცვლას და საზღვაო *„know-how”*-ს გაზიარებას, მათ შორის საზღვაო სექტორში ინოვაციური ტექნოლოგიებისა და საზღვაო გარემოს დაცვის საკითხებზე;
b. ინფორმაციისა და საუკეთესო პრაქტიკის გაცვლას პროექტების დაფინანსების შესაძლებლობების თაობაზე, მათ შორის, საჯარო-კერძო პარტნიორობის სფეროში;
c. მხარეებს შორის თანამშრომლობის გაძლიერებას შესაბამისი საერთაშორისო საზღვაო ფორუმების ფორმატებში; და
d. უფრო ახლო თანამშრომლობის ჩამოყალიბებას საზღვაო უსაფრთხოების შენარჩუნებისთვის შესაბამისი ინფორმაციის გაცვლის გზით.

მუხლი **317**

მხარეებს შორის რეგულარული დიალოგი გაიმართება წინამდებარე თავში განხილულ საკითხებზე.

თავი **12**

თანამშრომლობა კვლევის**,** ტექნოლოგიების განვითარებისა და დემონსტრირების სფეროში

მუხლი **318**

მხარეები ხელს შეუწყობენ თანამშრომლობას სამოქალაქო სამეცნიერო კვლევების, ტექნოლოგიების განვითარებისა და დემონსტრირების (RTD) ყველა სფეროში ორმხრივ სარგებელზე დაყრდნობით და ინტელექტუალური საკუთრების უფლების სათანადო და ეფექტიანი დაცვის დონეების უზრუნველყოფის შესაბამისად.

მუხლი **319**

კვლევების, ტექნოლოგიების განვითარებისა და დემონსტრირების (RTD) კუთხით თანამშრომლობა მოიცავს:

a. პოლიტიკურ დიალოგს და სამეცნიერო და ტექნოლოგიური ინფორმაციის გაცვლას;
b. თითოეული მხარის შესაბამის პროგრამაზე სათანადო დაშვების ხელშეწყობას;

c. ერთობლივი კვლევითი პროექტების ხელშეწყობას კვლევების, ტექნოლოგიების განვითარებისა და დემონსტრირების (RTD) ყველა სფეროში;

d. ტრენინგებისა და მობილობის პროგრამების უზრუნველყოფას მეცნიერების, მკვლევარებისა და სხვა კვლევითი პერსონალისათვის, რომლებიც ჩართულნი არიან მხარეთა ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად კვლევების, ტექნოლოგიების განვითარებისა და დემონსტრირების (RTD) საქმიანობებში;

e. თანამშრომლობის სხვა ფორმებს კვლევების, ტექნოლოგიების განვითარებისა და დემონსტრირების (RTD) სფეროებში, ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე.

თავი **13**

მომხმარებელთა პოლიტიკა

მუხლი **320**

მხარეები ითანამშრომლებენ, რათა უზრუნველყონ მომხმარებელთა დაცვის მაღალი დონე.

მუხლი **321**

ამ მიზნების მისაღწევად თანამშრომლობა, საჭიროებისამებრ, შესაძლოა მოიცავდეს:

(a) სავაჭრო ბარიერების თავიდან აცილების მიზანს;

(b) მომხმარებელთა დაცვის სისტემების შესახებ ინფორმაციის გაცვლის ხელშეწყობას, რომელიც მოიცავს მომხმარებელთა შესახებ კანონმდებლობასა და მის აღსრულებას, მომხმარებელთა პროდუქტების უვნებლობას, ინფორმაციის გაცვლის სიტემებს, მომხმარებელთა განათლებას/ინფორმირებულობასა და მათი შესაძლობების გაძლიერებას, და ასევე მომხარებელთათვის კომპენსაციის უზრუნველყოფას;

(c) ადმინისტრაციის თანამდებობის პირებისა და მომხმარებელთა ინტერესების დამცველთა სხვა წარმომადგენლების მომზადებას; და

(d) მომხმარებელთა დამოუკიდებელი ასოციაციების საქმიანობისა და მომხმარებელთა წარმომადგენლებს შორის კონტაქტების ხელშეწყობას.

თავი **14**

დასაქმება**,** სოციალური პოლიტიკა და თანაბარი შესაძლებლობები

მუხლი **322**

მხარეები გააძლიერებენ დიალოგსა და თანამშრომლობას ღირსეული შრომის პირობების (Decent Work Agenda), დასაქმების პოლიტიკის, სამუშაოზე ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, სოციალური დიალოგის, სოციალური დაცვის, სოციალური ჩართულობის, გენდერული თანასწორობისა და დისკრიმინაციის აკრძალვის, ასევე კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობის ხელშესაწყობად, და ამგვარად წვლილს შეიტანენ მეტი და უკეთესი სამუშაო ადგილის, სიღარიბის შემცირების, გაძლიერებული სოციალური თანმიმდევრულობის, მდგრადი განვითარებისა და გაუმჯობესებული ცხოვრების დონის უზრუნველყოფაში.

მუხლი **323**

თანამშრომლობა, რომელიც დაფუძნებულია ინფორმაციის გაცვლასა და საუკეთესო გამოცდილებაზე, შესაძლოა, მოიცავდეს გარკვეულ საკითხებს შემდეგი სფეროებიდან:

(a) სიღარიბის შემცირება და სოციალური თანმიმდევრულობის გაძლიერება;

(b) დასაქმების პოლიტიკა, რომელიც მიმართულია მეტი და უკეთესი სამუშაო ადგილისა და სათანადო სამუშაო პირობების შექმნისკენ, ჩრდილოვანი ეკონომიკისა და არაფორმალური დასაქმების შემცირების ჩათვლით;

(c) შრომის ბაზართან დაკავშირებით აქტიური ზომებისა და ეფექტიანი დასაქმების სერვისების ხელშეწყობა, საჭიროებისამებრ, მხარეთა შრომის ბაზრების მოდერნიზაციისა და შრომის ბაზრების საჭიროებებისადმი ადაპტაციის მიზნით;

(d) მეტად ინკლუზიური შრომის ბაზრებისა და სოციალური უსაფრთხოების სისტემების გაუმჯობესება, რაც აერთიანებს სოციალურად დაუცველ ადამიანებს, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე და უმცირესობათა ჯგუფებს მიკუთვნებული ადამიანების ჩათვლით;

(e) თანაბარი შესაძლებლობები და ანტიდისკრიმინაცია, რომელიც მიზნად ისახავს გენდერული თანასწორობის გაძლიერებას და მამაკაცსა და ქალს შორის თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფას, ასევე, სქესის, რასობრივი ან ეთნიკური წარმომავლობის, რელიგიის ან მრწამსის, შეზღუდული შესაძლებლობის, ასაკის ან სექსუალური ორიენტაციის ნიადაგზე დისკრიმინაციის წინააღმდეგ ბრძოლას;

(f) სოციალური პოლიტიკა, რომელიც მიზნად ისახავს სოციალური უსაფრთხოებისა და სოციალური დაცვის სისტემების გაძლიერებას, თანასწორობის, ხელმისაწვდომობისა და ეფექტური მმართველობის უზრუნველყოფით;

(g) სოციალური პარტნიორების მონაწილეობის გაძლიერება და სოციალური დიალოგის ხელშეწყობა, მათ შორის, ყველა შესაბამისი დაინტერესებული მხარის შესაძლებლობების გაძლიერების გზით;

დაინტერესებულ სამხრეთ სუბრეგიონალურ ორგანიზაციასთან;

(h) სამუშაო ადგილზე ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ხელშეწყობა; და

(i) კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობის სფეროში ცნობიერების ამაღლება და დიალოგის ხელშეწყობა.

მუხლი **324**

მხარეები წაახალისებენ ყველა დაინტერესებული მხარის, მათ შორის სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციებისა და განსაკუთრებით კი სოციალური პარტნიორების, ჩართულობას პოლიტიკის განვითარებისა და რეფორმირების პროცესში და მხარეთა შორის თანამშრომლობაში, რომელიც გათვალისწინებულია წინამდებარე შეთანხმების VIII კარში (ინსტიტუციური, ზოგადი და დასკვნითი დებულებები).

მუხლი **325**

მხარეები მიზნად ისახავენ გააძლიერონ თანამშრომლობა დასაქმებისა და სოციალური პოლიტიკის საკითხებზე ყველა შესაბამის რეგიონულ, მრავალმხრივ და საერთაშორისო ფორმატში და ორგანიზაციების ფარგლებში.

მუხლი **326**

მხარეები ხელს შეუწყობენ კორპორაციულ სოციალურ პასუხისმგებლობასა და ანგარიშვალდებულებას და წაახალისებენ ბიზნესპასუხისმგებლობის პრაქტიკას, როგორიცაა მთელი რიგი საერთაშორისო კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობის სახელმძღვანელო რეკომენდაციების შედეგად დამკვიდრებული პრაქტიკა და განსაკუთრებით, ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) სახელმძღვანელო რეკომენდაციები მრავალეროვანი კომპანიებისთვის.

მუხლი **327**

რეგულარული დიალოგი გაიმართება წინამდებარე თავში განხილულ საკითხებზე.

თავი **15**

საზოგადოებრივი ჯანდაცვა

მუხლი **328**

მხარეები თანხმდებიან, რომ განავითარებენ თანამშრომლობას საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროში, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის უსაფრთხოების დონის ამაღლებისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის კუთხით, რაც წარმოადგენს მდგრადი განვითარებისა და ეკონომიკური ზრდის უმთავრეს კომპონენტს.

მუხლი **329**

თანამშრომლობა მოიცავს შემდეგ სფეროებს, განსაკუთრებით:

(a) საქართველოს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სისტემის გაძლიერება, კერძოდ, ჯანმრთელობის სექტორის რეფორმის გაგრძელების, მაღალი ხარისხის ჯანდაცვის უზრუნველყოფის, ჯანმრთელობის სფეროში ადამიანური რესურსების განვითარების, ჯანმრთელობის სფეროში მმართველობისა და ჯანდაცვის დაფინანსების სრულყოფის გზით;

(b) ეპიდემიოლოგიური ზედამხედველობა და გადამდებ დაავადებათა კონტროლი, როგორებიცაა, მაგალითად, აივ ინფექცია/შიდსი, ვირუსული ჰეპატიტი, ტუბერკულოზი და ანტიმიკრობული რეზისტენტობა, ასევე - საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის წინაშე არსებული საფრთხეებისა და საგანგებო სიტუაციების მიმართ გაზრდილი მზაობა;

(c) არაგადამდებ დაავადებათა პრევენცია და კონტროლი, ძირითადად ინფორმაციისა და საუკეთესო პრაქტიკის გაცვლის, ჯანსაღი ცხოვრების წესისა და ფიზიკური აქტივობის ხელშეწყობისა და ჯანმრთელობის იმ მთავარი განმსაზღვრელი ფაქტორების გათვალისწინებით, როგორიცაა კვება, ალკოჰოლის, ნარკოტიკებისა და თამბაქოს მიმართ დამოკიდებულება;

(d) ადამიანის ბიოლოგიური მასალის ხარისხი და უსაფრთხოება;

(e) ჯანმრთელობის შესახებ ინფორმაცია და ცოდნა; და

(f) ჯანმრთელობის სფეროში იმ საერთაშორისო შეთანხმებების ეფექტური იმპლემენტაცია, რომლებზეც მიერთებულნი არიან მხარეები.

თავი **16**

განათლება, ტრენინგი და ახალგაზრდობა

მუხლი **330**

მხარეები ითანამშრომლებენ განათლებისა და ტრენინგის სფეროში, რათა გააქტიურონ თანამშრომლობა და დიალოგი, მათ შორის, დიალოგი პოლიტიკის საკითხებზე. მხარეები ითანამშრომლებენ, რათა ხელი შეუწყონ მთელი ცხოვრების მანძილზე სწავლას, წაახალისონ განათლებისა და ტრენინგის სფეროში თანამშრომლობა და გამჭვირვალობა ყველა დონეზე, უმაღლეს განათლებაზე განსაკუთრებული აქცენტით.

მუხლი **331**

განათლებისა და ტრენინგების სფეროში თანამშრომლობა, *inter alia* , მიმართული იქნება შემდეგი სფეროებისკენ:

(a) მთელი ცხოვრების მანძილზე სწავლის ხელშეწყობა, რომელიც წარმოადგენს ზრდისა და სამუშაო ადგილების უზრუნველყოფის უმთავრეს ასპექტს და რაც საშუალებას მისცემს მოქალაქეებს, სრულყოფილი მონაწილეობა მიიღონ საზოგადოებრივ ცხოვრებაში;

(b) განათლებისა და ტრენინგის სისტემების მოდერნიზება, სახელოვნებო განათლების ჩათვლით, ხარისხის გაუმჯობესება, განათლების ყველა საფეხურის რელევანტურობისა და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა - ადრეულ ასაკში განათლებისა და მზრუნველობიდან დაწყებული, უმაღლეს განათლებაზე ზრუნვის ჩათვლით;

(c) უმაღლესი განათლების ხარისხის ამაღლება იმ საშუალებით, რომელიც თანხვედრაშია „ბოლონიის პროცესთან“;

(d) აკადემიურ სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერება;

(e) უცხო ენების სწავლების ხელშეწყობა;

(f) კვალიფიკაციისა და კომპეტენციის აღიარების მიმართულებით პროგრესის ხელშეწყობა და ამ მხრივ ტრანსპარენტულობის უზრუნველყოფა; და

(g) პროფესიული განათლებისა და ტრენინგის სფეროში თანამშრომლობის ხელშეწყობა.

მუხლი **332**

მხარეები თანხმდებიან ახალგაზრდობის სფეროში თანამშრომლობაზე, რათა:

(a) ხელი შეუწყონ თანამშრომლობასა და გაცვლებს ახალგაზრდობის პოლიტიკის, ასევე ახალგაზრდებისა და ახალგაზრდა დასაქმებულთა არაფორმალური განათლების სფეროში;

(b) ხელი შეუწყონ ახალგაზრდებისა და ახალგაზრდა დასაქმებულების მობილურობის გაზრდას, რაც წარმოადგენს კულტურათაშორისი დიალოგის, ფორმალური საგანმანათლებლო სისტემის გარეთ ცოდნის, გამოცდილებისა და კომპეტენციის მიღების ხელშეწყობის მექანიზმს, მათ შორის მოხალისეობის გზით, ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად;

(c) ხელი შეუწყონ ახალგაზრდულ ორგანიზაციებს შორის თანამშრომლობას.

თავი **17**

კულტურის სფეროში თანამშრომლობა

მუხლი **333**

მხარეები განავითარებენ თანამშრომლობას გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის ორგანიზაციის (იუნესკო) 2005 წლის „კულტურული თვითგამოხატვის მრავალფეროვნების დაცვისა და ხელშეწყობის შესახებ“ კონვენციით განმტკიცებული პრინციპების სათანადოდ გათვალისწინების გზით. საერთო ინტერესების სფეროებში, მხარეები წარმართავენ რეგულარულ პოლიტიკურ დიალოგს, მათ შორის, საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოში კულტურული ინდუსტრიების განვითარების კუთხით. მხარეთა შორის თანამშრომლობა ხელს შეუწყობს კულტურათაშორის დიალოგს, საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს კულტურის სფეროსა და სამოქალაქო საზოგადოების მონაწილეობის გამო.

მუხლი **334**

მხარეები, ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად, ძირითადად ითანამშრომლებენ შემდეგ რიგ სფეროებში:

(a) კულტურის სფეროში თანამშრომლობა და კულტურული გაცვლები;

(b) ხელოვნებისა და ხელოვანთა მობილურობა, და კულტურის სფეროს ინსტიტუციური გაძლიერება;

(c) კულტურათაშორისი დიალოგი;

(d) კულტურის პოლიტიკის შესახებ დიალოგი; და

(e) თანამშრომლობა საერთაშორისო ფორუმების ფარგლებში, როგორებიცაა იუნესკო და ევროპის საბჭო, რათა, *inter alia,* ხელი შეეწყოს კულტურულ მრავალფეროვნებას, შენარჩუნდეს და სათანადოდ განვითარდეს კულტურული და ისტორიული მემკვიდრეობის ღირებულებანი.

თავი **18**

თანამშრომლობა აუდიოვიზუალურ და მედიის სფეროებში

მუხლი **335**

მხარეები ხელს შეუწყობენ თანამშრომლობას აუდიოვიზუალურ სფეროში. თანამშრომლობა გააძლიერებს აუდიოვიზუალურ ინდუსტრიას საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოში, კერძოდ, პროფესიონალთა ტრენინგის, ინფორმაციის გაზიარების გზით.

მუხლი **336**

1. მხარეები აწარმოებენ რეგულარულ დიალოგს აუდიოვიზუალურ და მედიის პოლიტიკის სფეროში და ითანამშრომლებენ, რათა გააძლიერონ მედიის დამოუკიდებლობა და პროფესიონალიზმი, სათანადო ევროპული სტანდარტების შესაბამისად, რომელიც ასევე

მოიცავს ევროპის საბჭოს სტანდარტებსა და 2005 წლის გაეროს განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის ორგანიზაციის (იუნესკო) „კულტურული თვითგამოხატვის მრავალფეროვნების დაცვისა და ხელშეწყობის შესახებ“ კონვენციას.

2. თანამშრომლობა შეიძლება მოიცავდეს, *inter alia,* ჟურნალისტთა და მედიის სხვა პროფესიონალთა ტრენინგის საკითხს.

მუხლი **337**

მხარეები ძირითადად ითანამშრომლებენ მთელ რიგ სფეროებში, როგორებიცაა:

a. დიალოგი აუდიოვიზუალურ და მედიის პოლიტიკაზე;

b. დიალოგი საერთაშორისო დონეზე (როგორიცაა, იუნესკო და მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაცია (WTO)); და

c. თანამშრომლობა აუდიოვიზუალურ და მედიის სფეროში, კინოს სფეროში თანამშრომლობის ჩათვლით.

მუხლი **338**

მხარეები ხელს შეუწყობენ თანამშრომლობას საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს სამაუწყებლო სფეროს ეროვნულ მარეგულირებელ ხელისუფლებებს შორის.

თავი **19**

თანამშრომლობა სპორტისა და ფიზიკური აქტივობის სფეროში

მუხლი **339**

მხარეები ითანამშრომლებენ სპორტისა და ფიზიკური აქტივობის სფეროში ინფორმაციისა და საუკეთესო პრაქტიკის გაცვლის გზით, რათა ხელი შეუწყონ ჯანსაღი ცხოვრების წესს და სპორტის სოციალური და საგანმანათლებლო ფასეულობების განვითარებას, სპორტის მობილურობას, სპორტის წინაშე მდგარი ისეთი გლობალური საფრთხეების წინააღმდეგ ბრძოლის მიზნით, როგორებიცაა დოპინგის გამოყენება, რასიზმი და ძალადობა.

თავი **20**

თანამშრომლობა სამოქალაქო საზოგადოების სფეროში

მუხლი **340**

მხარეები განამტკიცებენ დიალოგს სამოქალაქო საზოგადოებასთან თანამშრომლობის შესახებ შემდეგი მიზნებისთვის:

(a) საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოში სამოქალაქო საზოგადოების ყველა სექტორს შორის კონტაქტების გაფართოება და ინფორმაციისა და გამოცდილების გაცვლა;

(b) ერთმანეთის პოლიტიკისა და ღირებულებების შესახებ, მათ შორის თავიანთი შესაბამისი სახელმწიფოს ისტორიისა და კულტურის თაობაზე, მეტად ინფორმირება და გაცნობიერება, განსაკუთრებით კი მხარეთა ტერიტორიაზე დაფუძნებული სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციებისთვის, რაც შესაძლებელს გახდის, ამაღლდეს ცოდნა სამომავლო ურთიერთობებისათვის არსებული შესაძლებლობებისა და გამოწვევების შესახებ.

მუხლი **341**

მხარეები ხელს შეუწყობენ დიალოგისა და თანამშრომლობის განვითარებას ორივე მხარის სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებს შორის, როგორც საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოს შორის ურთიერთობების განუყოფელ ნაწილს. აღნიშნული დიალოგის და ამგვარი თანამშრომლობის მიზნებს წარმოადგენს:

(a) საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოს შორის ურთიერთობებში, განსაკუთრებით კი, წინამდებარე შეთანხმებით გათვალისწინებული დებულებების იმპლემენტაციის პროცესში, სამოქალაქო საზოგადოების ჩართვა;

(b) საჯარო გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში სამოქალაქო საზოგადოების მონაწილეობის უზრუნველყოფა, განსაკუთრებით, საჯარო ინსტიტუტებს, წარმომადგენლობით ასოციაციებსა და სამოქალაქო საზოგადოებას შორის ღია, გამჭვირვალე და რეგულარული დიალოგის შენარჩუნების გზით;

(c) ინსტიტუტების მშენებლობისა და სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციების განვითარების მიზნით, სხვადასხვა მიმართულებით ხელშემწყობი გარემოს შექმნის უზრუნველყოფა რაც, სხვა საკითხებთან ერთად, ითვალისწინებს ადვოკატირების მხარდაჭერას, არაფორმალურ და ფორმალურ კავშირებს, ერთობლივ ვიზიტებსა და სამუშაო სემინარებს, რაც უზრუნველყოფს სამოქალაქო საზოგადოებისათვის სამართლებრივი ჩარჩოს შექმნას; და

(d) თითოეული მხარის მიერ სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენელთათვის შესაძლებლობების შექმნა, რათა ისინი გაეცნონ სამოქალაქო საზოგადოებასა, მათ შორის, სოციალურ პარტნიორებსა და საჯარო სამსახურებს შორის კონსულტაციებისა და დიალოგის პროცესს, განსაკუთრებით საჯარო პოლიტიკის შემუშავების პროცესში სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობის გაძლიერების მნიშვნელობის გათვალისწინებით.

მუხლი **342**

მხარეებს შორის რეგულარული დიალოგი გაიმართება წინამდებარე თავში განხილულ საკითხებზე.

თავი **21**

რეგიონული განვითარება და თანამშრომლობა რეგიონულ დონეზე

მუხლი **343**

მხარეები ხელს შეუწყობენ ურთიერთგაგებასა და ორმხრივ თანამშრომლობას რეგიონული და ადგილობრივი განვითარების პოლიტიკის სფეროში, რაც მიზნად ისახავს კომუნიკაციის არხების ჩამოყალიბებასა და ინფორმაციისა და გამოცდილების გაცვლის სისტემის განმტკიცებას ცენტრალურ და ადგილობრივ ხელისუფლებას, სოციალურ და ეკონომიკურ აქტორებსა და სამოქალაქო საზოგადოებას შორის, რეგიონული ეკონომიკური და ბიზნეს ქსელების და მხარდამჭერი ინსტიტუტების წახალისების ჩათვლით.

მუხლი **344**

მხარეები უფრო ინტენსიურს გახდიან თავიანთ რეგიონებსა და ასევე ადგილობრივ ხელისუფლებებს შორის თანამშრომლობას, რათა საერთო ინტერესების საფუძველზე შემუშავებული პროექტების განხორციელების გზით, განამტკიცონ მათი ეკონომიკური და ინსტიტუციური განვითარება.

თავი **22**

სამოქალაქო დაცვა

მუხლი **345**

მხარეები განავითარებენ და გააღრმავებენ თანამშრომლობას ბუნებრივი და ხელოვნური კატასტროფების მართვის სფეროში. თანამშრომლობა წარიმართება მხარეთა ინტერესების გათვალისწინებით თანასწორობასა და ურთიერთსარგებლიანობაზე დაყრდნობით, ასევე, მხედველობაში მიიღება მხარეებს შორის ურთიერთდამოკიდებულება და ამ სფეროში მრავალმხრივი საქმიანობა.

მუხლი **346**

თანამშრომლობა მიზნად ისახავს ბუნებრივი და ხელოვნური კატასტროფების პრევენციის, მათთვის მზადებისა და მათზე რეაგირების გაუმჯობესებას.

მუხლი **347**

მხარეები, *inter alia,* გაცვლიან ინფორმაციასა და ექსპერტულ მოსაზრებებს და განახორციელებენ ერთობლივ ღონისძიებებს ორმხრივ საფუძველზე ან/და მრავალმხრივი პროგრამების ფარგლებში. თანამშრომლობა განხორციელდება, *inter alia,* მხარეებს შორის ამ სფეროში დადებული კონკრეტული შეთანხმებების ან/და ადმინისტრაციული შეთანხმებების იმპლემენტაციის გზით.

მუხლი **348**

თანამშრომლობამ შესაძლოა მოიცვას შემდეგი მიზნები:

(a) საკონტაქტო დეტალების გაცვლა და რეგულარული განახლება, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს დიალოგის განგრძობადობა და შესაძლებელი იყოს 24-საათიან რეჟიმში ერთმანეთთან დაკავშირება;

(b) ურთიერთდახმარების ხელშეწყობა გადაუდებელი აუცილებლობის დროს, მიზანშეწონილობის მიხედვით და საკმარისი რესურსების არსებობის გათვალისწინებით;

(c) წინასწარი გაფრთხილებების გაცვლა, დახმარების თხოვნისა და შეთავაზების ჩათვლით;

(d) ინფორმაციის გაცვლა მხარეების მიერ საგანგებო სიტუაციების დროს მესამე ქვეყნისათვის გაწეული დახმარებების შესახებ;

(e) დახმარების მოთხოვნის/გაწევის პროცესში მასპინძელი ქვეყნის დახმარების ფარგლებში თანამშრომლობა;

(f) კატასტროფების პრევენციის, ტრენინგისა და მათზე რეაგირების სფეროში საუკეთესო პრაქტიკისა და სახელმძღვანელო დოკუმენტების გაცვლა;

(g) კატასტროფების რისკების შემცირების ფორმატში თანამშრომლობა ისეთი საშუალებების მიმართვით, როგორებიცაა, *inter alia,* ინსტიტუციური კავშირები და ადვოკატირება; ინფორმაცია, განათლება და კომუნიკაციები; საუკეთესო პრაქტიკა, რომელიც მიმართულია ბუნებრივი კატასტროფების პრევენციის ან მათი ზემოქმედების შემცირებისაკენ;

(h) თანამშრომლობა კატასტროფების მართვის მიზნით კატასტროფების, საფრთხეებისა და რისკების შეფასების შესახებ საინფორმაციო ბაზის დასახვეწად;

(i) თანამშრომლობა გარემოსა და საზოგადოებრივ ჯანდაცვაზე კატასტროფების ზემოქმედების შეფასების მიმართულებით;

(j) ექსპერტების მიწვევა სამოქალაქო დაცვის საკითხებზე გამართულ კონკრეტულ ტექნიკურ სემინარებსა და სიმპოზიუმებზე;

(k) დამკვირვებლების ინდივიდუალური მიწვევა საქართველოსა და/ან გაერთიანებული სამეფოს მიერ ორგანიზებულ კონკრეტულ წვრთნებსა და ტრენინგებზე; და

(l) თანამშრომლობის გაძლიერება სამოქალაქო დაცვის არსებული შესაძლებლობების ყველაზე ეფექტიანად გამოყენების მიზნით.

კარი **VII**

ფინანსური დახმარება, და თაღლითობის წინააღმდეგ ბრძოლისა და კონტროლის შესახებ დებულებები

თავი **1**

ფინანსური დახმარება

მუხლი **349**

1. თუ მხარეები ამგვარად შეთანხმდებიან, საქართველო ისარგებლებს ფინანსური დახმარებით, რათა შეტანილ იქნეს წვლილი წინამდებარე შეთანხმების მიზნების მიღწევაში. ნებისმიერი ფინანსური დახმარება განხორციელდება წინამდებარე შეთანხმების შემდგომი მუხლების შესაბამისად.
2. ფინანსური დახმარება მოიცავს ამგვარი დახმარების სხვადასხვა ფორმებსა და საშუალებებს, რომლითაც შესაძლებელია მისი განხორციელება, მათ შორის მრავალმხრივი და რეგიონული ორგანიზაციების მეშვეობით.

მუხლი **350**

ხელმისაწვდომი რესურსების ოპტიმალურად გამოყენების მიზნით, მხარეები ძალისხმევას არ დაიშურებენ ნებისმიერი დახმარება განახორციელონ სხვა დონორ სახელმწიფოებთან, დონორ ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებთან მჭიდრო თანამშრომლობითა და კოორდინაციით, დახმარების ეფექტიანობის შესახებ საერთაშორისო პრინციპების შესაბამისად.

მუხლი **351**

მხარეები განახორციელებენ დახმარების იმპლემენტაციას სანდო ფინანსური მართვის პრინციპების შესაბამისად და ითანამშრომლებენ, რათა დაცული იქნეს საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს ფინანსური ინტერესები. თაღლითობის, კორუფციისა და ნებისმიერი სხვა უკანონო ქმედებების თავიდან ასარიდებლად და მათთან საბრძოლველად, მხარეები მიიღებენ ქმედით ზომებს, მათ შორის წინამდებარე შეთანხმებით გათვალისწინებულ სფეროებში ადმინისტრაციული და სამართლებრივი ურთიერთდახმარებების გზით.

კარი **VIII**

ინსტიტუციური, ზოგადი და დასკვნითი დებულებები

თავი **1**

ინსტიტუციური ჩარჩო

მუხლი **352**

მხარეები გამართავენ რეგულარულ სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს, რომელსაც ამჟამად უორდროპის სტრატეგიული დიალოგი ეწოდება, რომლის ფორმატი, დონე და სიხშირე შეთანხმდება ორმხრივად.

სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი

მუხლი **353**

1. 352-ე მუხლით დაფუძნებული სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი ზედამხედველობასა და მონიტორინგს გაუწევს წინამდებარე შეთანხმების გამოყენებასა და შესრულებას და პერიოდულად გადახედავს ამ შეთანხმების ფუნქციონირების საკითხს მისი მიზნებიდან გამომდინარე.
2. წინამდებარე შეთანხმების გამოყენებისა და შესრულების ზედამხედველობისა და მონიტორინგის გარდა, სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი განიხილავს შეთანხმების ფარგლებში წარმოშობილ ნებისმიერ მნიშვნელოვან საკითხს და საერთო ინტერესთა სფეროში შემავალ ნებისმიერ სხვა ორმხრივ თუ მრავალმხრივ საკითხს.

მუხლი **354**

1. სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი შედგება მხარეთა წარმომადგენლებისგან, რომლის დონეც შეთანხმდება მხარეებს შორის.
2. სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი შეიმუშავებს საკუთარ საპროცედურო წესებს და ნებისმიერ გადაწყვეტილებას კონსენსუსით მიიღებს.
3. 352-ე მუხლის მიუხედავად, სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი შეიკრიბება სპეციფიკურ ფორმატში წინამდებარე შეთანხმების მე-4 კარით (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) გათვალისწინებული საკითხების გადასაჭრელად. სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი აღნიშნულ ფორმატში შეიკრიბება წელიწადში ერთხელ. მხარეებს შეუძლიათ შეიმუშაონ აღნიშნულ ფორმატში სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმისთვის საპროცედურო წესები.

4. წინამდებარე შეთანხმების მე-4 კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) ფარგლებში დაფუძნებული ქვეკომიტეტი თავის შეხვედრამდე საკმაოდ ადრე აცნობებს ვაჭრობის ფორმატში სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს, მე-3 პუნქტის შესაბამისად, შეხვედრების თარიღსა და დღის წესრიგს. მათ უნდა წარმოადგინონ თავიანთი საქმიანობის ანგარიში ვაჭრობის ფორმატში სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის ყოველ რეგულარულ შეხვედრაზე.

5. წინამდებარე შეთანხმების მე-4 კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) ფარგლებში დაფუძნებული ქვეკომიტეტის არსებობა მხარეებს ხელს არ უშლის პირდაპირ სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის ფარგლებში, მათ შორის ვაჭრობის ფორმატში, წამოწიონ საკითხი, როგორც ეს მოცემულია მე-3 პუნქტში.

6. წინამდებარე შეთანხმებაში არაფერი არ ზღუდავს საქართველოს პარლამენტსა და გაერთიანებული სამეფოს პარლამენტს შორის თანამშრომლობას.

7. წინამდებარე შეთანხმების ძალაში შესვლისთანავე, საქართველო-ევროკავშირის შეთანხმებით დაფუძნებული ასოცირების საბჭოს, ასოცირების კომიტეტისა და ნებისმიერი სხვა კომიტეტებისა თუ ქვეკომიტეტის ნებისმიერი გადაწყვეტილება, რომელიც მიღებულ იქნა საქართველო-ევროკავშირის შეთანხმების ბრიტანეთთან მიმართებით მოქმედების შეწყვეტამდე, მიჩნეული უნდა იქნეს *mutatis mutandis* და წინამდებარე შეთანხმების დებულებების შესაბამისად, წინამდებარე შეთანხმებით გათვალისწინებული შესაბამისი ორგანოს ან ქვეკომიტეტის მიერ მიღებულად, იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც ეს გადაწყვეტილებები ეხება წინამდებარე შეთანხმების მხარეებს.

8. სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს მონაცვლეობით უხელმძღვანელებენ საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს წარმომადგენლები, თუკი მხარეები სხვაგვარად არ შეთანხმდებიან.

მუხლი **355**

1. წინამდებარე შეთანხმების მიზნების მისაღწევად, სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი, მხარეთა თანხმობით უფლებამოსილია ამ შეთანხმების ფარგლებში, 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული ვაჭრობის ფორმატის ჩათვლით, მიიღოს გადაწყვეტილებები. გადაწყვეტილებები სავალდებულოა მხარეებისთვის, რომლებიც, გადაწყვეტილებების იმპლემენტაციის მიზნით, მიიღებენ შესაბამის ზომებს, რაც, საჭიროების შემთხვევაში, ასევე მოიცავს წინამდებარე შეთანხმების დებულებების თანახმად, ამ შეთანხმების საფუძველზე შექმნილი კონკრეტული ორგანოების მიერ განხორციელებულ ქმედებას. სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს ასევე შეუძლია შეიმუშაოს რეკომენდაციები.

2. წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი უფლებამოსილია განაახლოს ან შეასწოროს წინამდებარე შეთანხმების დანართები, წინამდებარე შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) ნებისმიერი კონკრეტული დებულებისათვის ზიანის მიუყენებლად. როდესაც სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი შეთანხმდება განაახლოს ან შეასწოროს წინამდებარე შეთანხმების დანართები, თუკი ამგვარი განახლება ან შესწორება ექვემდებარება მხარის შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის მოთხოვნების აღსრულებას, ისინი ძალაში შევა აღნიშნული შიდა მოთხოვნების შესაბამისად, ან სხვა შემთხვევებში, სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის გადაწყვეტილების შესაბამისად.

თავი **2**

ზოგადი და დასკვნითი დებულებები

მუხლი **356**

სასამართლოებისა და ადმინისტრაციული ორგანოების ხელმისაწვდომობა

წინამდებარე შეთანხმების ფარგლებში, თითოეული მხარე ვალდებულებას იღებს, უზრუნველყოს, რომ მეორე მხარის ფიზიკური და იურიდიული პირებისთვის, თავიანთ საკუთარ მოქალაქეებთან შედარებით დისკრიმინაციის გარეშე, ხელმისაწვდომი იქნება მხარეთა კომპეტენტური სასამართლოები და ადმინისტრაციული ორგანოები პირადი უფლებების დასაცავად, საკუთრების უფლების ჩათვლით.

მუხლი **357**

გამონაკლისები უსაფრთხოების თვალსაზრისით

წინამდებარე შეთანხმებაში არაფერი შეუშლის ხელს მხარეს მიიღოს ნებისმიერი ზომა:

(a) რომელსაც იგი საჭიროდ მიიჩნევს, რათა თავიდან იქნეს აცილებული ინფორმაციის გამჟღავნება მისი ძირითადი უსაფრთხოების ინტერესების საწინააღმდეგოდ;

(b) რომელიც დაკავშირებულია იარაღის, სამხედრო აღჭურვილობის ან საბრძოლო მასალების წარმოებასთან ან ვაჭრობასთან, ან თავდაცვის მიზნებისათვის აუცილებელ კვლევასთან, განვითარებასა თუ წარმოებასთან, იმ პირობით, რომ ასეთი ზომები ზიანს არ მიაყენებს კონკურენციის პირობებს იმ პროდუქტებთან მიმართებით, რომლებიც არ არის გამიზნული კონკრეტულად სამხედრო დანიშნულებისთვის;

(c) რომელსაც იგი მნიშვნელოვნად მიიჩნევს საკუთარი უსაფრთხოებისათვის, იმ შემთხვევაში, თუ სერიოზული შიდა არეულობები გავლენას ახდენს კანონისა და წესრიგის შენარჩუნებაზე, ომის ან სერიოზული საერთაშორისო დაძაბულობის დროს, რომელიც შეიცავს ომის საფრთხეს, ან მშვიდობისა და საერთაშორისო უსაფრთხოების შენარჩუნების მიზნით მის მიერ აღებული ვალდებულებების შესასრულებლად.

მუხლი **358**

დისკრიმინაციის აკრძალვა

1. წინამდებარე შეთანხმებით გათვალისწინებულ სფეროებში და მასში მოცემული კონკრეტული დებულებებისათვის ზიანის მიუყენებლად:

(a) საქართველოს მიერ გაერთიანებული სამეფოს მიმართ გამოყენებულმა ღონისძიებებმა არ უნდა წარმოშვას რაიმე სახის დისკრიმინაცია გაერთიანებული სამეფოს მოქალაქეებს, კომპანიებსა თუ ფირმებს შორის;

(b) გაერთიანებული სამეფოს მიერ საქართველოს მიმართ გამოყენებულმა ღონისძიებებმა არ უნდა წარმოშვას რაიმე სახის დისკრიმინაცია საქართველოს მოქალაქეებს, კომპანიებსა თუ ფირმებს შორის.

2. პირველი პუნქტის დებულებები ზიანს არ მიაყენებს მხარეთა უფლებებს, გამოიყენონ თავიანთი ფისკალური კანონმდებლობის შესაბამისი დებულებები გადასახადების იმ გადამხდელთა მიმართ, რომლებიც არ არიან იდენტურ სიტუაციაში თავიანთი საცხოვრებელი ადგილის თვალსაზრისით.

მუხლი **359**

ვალდებულებების შესრულება

1. მხარეები მიიღებენ ნებისმიერ ზოგად ან კონკრეტულ ზომას, რაც აუცილებელია წინამდებარე შეთანხმებით განსაზღვრული ვალდებულებების შესასრულებლად. ისინი უზრუნველყოფენ ამ შეთანხმებით გათვალისწინებული მიზნების მიღწევას.

2. მხარეები თანხმდებიან, რომ, რომელიმე მხარის მოთხოვნის საფუძველზე, შესაბამისი არხების მეშვეობით, დაუყოვნებლივ გამართავენ კონსულტაციებს წინამდებარე შეთანხმების განმარტებასთან, შესრულებასთან, ან კეთილსინდისიერად გამოყენებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი საკითხისა და მხარეებს შორის ურთიერთობების შესაბამისი ასპექტების განხილვის მიზნით.

3. თითოეული მხარე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს განსახილველად წარუდგენს ნებისმიერ დავას, რომელიც დაკავშირებულია წინამდებარე შეთანხმების განმარტებასთან, შესრულებასთან, ან მის კეთილსინდისიერად გამოყენებასთან, 360-ე მუხლის შესაბამისად. სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს შეუძლია დავების მოგვარება სავალდებულო გადაწყვეტილების მიღების გზით.

მუხლი **360**

დავების მოგვარება

1. მხარეებს შორის წინამდებარე შეთანხმების განმარტების, შესრულების, ან კეთილსინდისიერად გამოყენების თაობაზე დავის წარმოშობის შემთხვევაში, ნებისმიერი მხარე მეორე მხარესა და სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს წარუდგენს ოფიციალურ მოთხოვნას საკითხის მოგვარების თაობაზე. გამონაკლისის სახით, წინამდებარე შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) განმარტებასთან, შესრულებასთან, ან კეთილსინდისიერად გამოყენებასთან დაკავშირებული დავები ცალკე დარეგულირდება წინამდებარე შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავის (დავების მოგვარება) მეშვეობით.

2. მხარეები ეცდებიან დავა მოაგვარონ წინამდებარე შეთანხმების 352-ე მუხლის საფუძველზე შექმნილი სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის ფარგლებში კეთილსინდისიერი კონსულტაციების წარმართვის მეშვეობით, შეძლებისდაგვარად მოკლე დროში ორმხრივად მისაღები გადაწყვეტილების მიღების მიზნით.

3. 352-ე მუხლის დებულებების მიუხედავად, თუკი მხარე წარადგენს დავების მოგვარების ოფიციალურ მოთხოვნას, მხარეები უნდა შეხვდნენ სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის ფარგლებში თხოვნის წარდგენიდან 1 თვის ვადაში. სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის სხვა ფორმატებისთვის ზიანის მიუყენებლად, მხარეები ამ ფორმატში სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს მიაწვდიან ყველანაირ ინფორმაციას, რომელიც საჭიროა სიტუაციის სრულად შესწავლისთვის.

4. 352-ე მუხლის დებულებების მიუხედავად, მანამ, სანამ დავა არ არის მოგვარებული, სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი შეიკრიბება რეგულარული შუალედებით დავის განსახილველად. დავა მოგვარებულად ჩაითვლება, თუ სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი მიიღებს საკითხის მოგვარების თაობაზე სავალდებულო გადაწყვეტილებას, როგორც ეს გათვალისწინებულია წინამდებარე შეთანხმების 359-ე მუხლის მე-3 პუნქტით ან როდესაც ის დაადგენს, რომ დავის პროცესი დასრულებულია.

5. დავების განმავლობაში გამჟღავნებული ყველა ინფორმაცია კონფიდენციალურია.

მუხლი **361**

შესაბამისი ზომები ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში

1. მხარე მიიღებს შესაბამის ზომებს, თუ საკითხი არ მოგვარდა დავის მოგვარების შესახებ ოფიციალური მოთხოვნის შესახებ შეტყობინების თარიღიდან სამი თვის განმავლობაში წინამდებარე შეთანხმების 360-ე მუხლის შესაბამისად და თუ მომჩივანი მხარე კვლავ მიიჩნევს, რომ

მეორე მხარემ ვერ შეასრულა წინამდებარე შეთანხმებით დაკისრებული ვალდებულება. სამთვიანი კონსულტაციების პერიოდის მოთხოვნა მოიხსნება მხარეთა შორის ორმხრივი შეთანხმების საფუძველზე და არ გამოიყენება ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული გამონაკლისი შემთხვევების დროს.

2. შესაბამისი ზომების შერჩევისას, პრიორიტეტი მიენიჭება იმ ზომებს, რომლებიც ყველაზე ნაკლებად აბრკოლებს წინამდებარე შეთანხმების ფუნქციონირებას. ამ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, ამგვარი ზომები არ შეიძლება მოიცავდეს წინამდებარე შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) დებულებებით გათვალისწინებული უფლებების ან ვალდებულებების შეჩერებას. სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს დაუყოვნებლივ ეცნობება ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად მიღებული ზომების შესახებ და ეს ზომები გახდება კონსულტაციების საგანი წინამდებარე შეთანხმების 359-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად და დავების მოგვარების საგანი წინამდებარე შეთანხმების 359-ე მუხლის მე-3 პუნქტისა და 360-ე მუხლის შესაბამისად.

3. ამ მუხლის პირველ და მე-2 პუნქტებში წარმოდგენილი გამონაკლისები ეხება:

   (a) წინამდებარე შეთანხმების დენონსაციას, რასაც არ ითვალისწინებს საერთაშორისო სამართლის ზოგადი წესები, ან

   (b) მეორე მხარის მიერ წინამდებარე შეთანხმების ნებისმიერი არსებითი ელემენტის დარღვევას, რაც გათვალისწინებულია წინამდებარე შეთანხმების I კარის (ზოგადი პრინციპები) მე-2 მუხლით.

მუხლი **362**

ცვლილებები

წინამდებარე შეთანხმების 355-ე მუხლის მე-2 პუნქტისა და IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) ცალკეული დებულებებისთვის ზიანის მიუყენებლად, მხარეებს შეუძლიათ წერილობით შეთანხმდნენ წინამდებარე შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანაზე. ცვლილება ძალაში შევა მხარეთა მიერ შიდასახელმწიფოებრივი პროცედურების დასრულების თაობაზე ბოლო შეტყობინების მიღების დღიდან ან მხარეთა მიერ შეთანხმებულ თარიღში.

მუხლი **363**

დანართები და ოქმები

წინამდებარე შეთანხმების დანართები და ოქმები წარმოადგენს მის განუყოფელ ნაწილს.

მუხლი **364**

მოქმედების ვადა

1. წინამდებარე შეთანხმება იდება განუსაზღვრელი ვადით.

2. ნებისმიერ მხარეს შეუძლია ამ შეთანხმების დენონსაცია მეორე მხარისათვის შეტყობინების გაგზავნის გზით. 366-ე მუხლის მე-7 პუნქტის გათვალისწინებით, წინამდებარე შეთანხმება მოქმედებას წყვეტს ამგვარი შეტყობინების მიღების თარიღიდან ექვსი თვის შემდეგ.

მუხლი **365**

ტერიტორიული გამოყენება

1. წინამდებარე შეთანხმება გამოიყენება იმ მასშტაბით და პირობებით, რა მასშტაბებითაც გამოიყენებოდა საქართველო-ევროკავშირის შეთანხმება გაერთიანებულ სამეფოსთან მიმართებით მოქმედების უშუალოდ შეწყვეტამდე, ერთი მხრივ, გაერთიანებულ სამეფოსთან მიმართებით და შემდგომ ტერიტორიებზე, რომელთა საერთაშორისო ურთიერთობებზე ის არის პასუხისმგებელი: (ა) გიბრალტარი; (ბ) ჩენელის კუნძულები (Channel Islands) და მენის კუნძული (the Isle of Man) და მეორე მხრივ, საქართველოს ტერიტორიაზე.

2. წინამდებარე შეთანხმების, ან მისი IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) გამოყენება საქართველოს აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის/სამხრეთ ოსეთი რეგიონებთან მიმართებით, რომლებზეც საქართველოს მთავრობა ვერ ახორციელებს ეფექტურ კონტროლს, დაიწყება, როდესაც საქართველოს მიერ, მის მთელ ტერიტორიაზე უზრუნველყოფილი იქნება წინამდებარე შეთანხმების ან IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) სრული იმპლემენტაცია და შესრულება.

3. სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი მიიღებს გადაწყვეტილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როდის იქნება უზრუნველყოფილი საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე წინამდებარე შეთანხმების ან IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) სრული იმპლემენტაცია და შესრულება.

4. თუ მხარე ჩათვლის, რომ წინამდებარე შეთანხმების ან IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) სრული იმპლემენტაცია და შესრულება, აღარ არის უზრუნველყოფილი ამ მუხლის მე-2 პუნქტში მითითებულ საქართველოს რეგიონებში, ამ მხარეს შეუძლია სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს მოსთხოვოს ხსენებულ რეგიონებთან მიმართებით შეთანხმების ან IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) განგრძობადი გამოყენების გადახედვა. სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი განიხილავს ინიციატივას და მიიღებს გადაწყვეტილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როდის იქნება უზრუნველყოფილი საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე წინამდებარე შეთანხმების ან IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) განგრძობადი გამოყენების თაობაზე, მოთხოვნიდან სამი თვის განმავლობაში. თუ სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმი გადაწყვეტილებას არ მიიღებს მოთხოვნიდან სამი თვის განმავლობაში,

შეთანხმების ან IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) გამოყენება შეჩერდება ხსენებული რეგიონების მიმართ სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის მიერ გადაწყვეტილების მიღებამდე.

5. შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) გამოყენების შესახებ წინამდებარე მუხლის საფუძველზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის გადაწყვეტილებები მოიცავს ამ კარს მთლიანად და არ შეიძლება ვრცელდებოდეს ამ კარის ცალკეულ ნაწილებზე.

მუხლი **366**

ძალაში შესვლა და დროებით გამოყენება

1. მხარეები განახორციელებენ წინამდებარე შეთანხმების რატიფიკაციას ან დამტკიცებას თავიანთი შიდა პროცედურების შესაბამისად. თითოეული მხარე მეორე მხარეს შეატყობინებს ამგვარი პროცედურების დასრულების თაობაზე.
2. წინამდებარე შეთანხმება ძალაში შევა, როდესაც შესრულდება ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ბოლო პირობა:
   a. საქართველო-ევროკავშირის შეთანხმების გაერთიანებულ სამეფოსთან მიმართებით მოქმედების შეწყვეტის დღეს, ან
   b. მხარეთა მიერ მათი შიდასახელმწიფოებრივი პროცედურების დასრულების თაობაზე ბოლო შეტყობინების მიღების დღეს.
3. წინამდე ბარე შეთანხმების ძალაში შესვლამდე, მხარეებს შეუძლიათ შეთანხმდნენ, რომ დროებით გამოიყენებენ წინამდებარე შეთანხმებას, თითოეული მხარის შიდასახელმწიფოებრივი პროცედურებისა და კანონმდებლობის შესაბამისად.
4. 366-ე მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულ საკითხზე შეთანხმების შემთხვევაში, მხარეთა მიერ წინამდებარე შეთანხმების დროებით გამოყენება ძალაში შედის, როდესაც შესრულდება ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ბოლო პირობა:
   a. საქართველო-ევროკავშირის შეთანხმების გაერთიანებულ სამეფოსთან მიმართებით მოქმედების შეწყვეტის დღეს, ან
   b. საქართველოს მიერ რატიფიცირების ან დროებითი გამოყენების თაობაზე ან გაერთიანებული სამეფოს მიერ დროებითი გამოყენების თაობაზე ბოლო შეტყობინების მიღების დღეს.
5. წინამდებარე შეთანხმების პირველი და მე-3 პუნქტებით გათვალისწინებული შიდასახელმწიფოებრივი პროცედურების დასრულების თაობაზე შეტყობინებები საქართველოს მიერ უნდა მიეწოდოს გაერთიანებული სამეფოს საგარეო და თანამეგობრობის ოფისს ან მის სამართალმემკვიდრეს, ხოლო გაერთიანებული სამეფოს მიერ უნდა მიეწოდოს საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს ან მის სამართალმემკვიდრეს.
6. წინამდებ არე შეთანხმების ძალაში შესვლამდე ის გამოიყენება დროებით მე-3 და მე-4 პუნქტების შესაბამისად, თუკი სხვაგვარად არ არის გათვალისწინებული ამ ინსტრუმენტით, „წინამდებარე შეთანხმების ძალაში შესვლის თარიღზე“ ნებისმიერი მითითება გაგებულ უნდა იქნეს, როგორც „თარიღი, რა დროიდანაც ეს შეთანხმება გამოიყენება დროებით”, რამდენადაც ეს ნებადართულია ეროვნული კანონმდებლობით.
7. ნებისმიერ მხარეს შეუძლია, მეორე მხარეს გაუგზავნოს წერილობითი შეტყობინება თავისი განზრახვის შესახებ შეწყვიტოს წინამდებარე შეთანხმების დროებით გამოყენება. 364-ე მუხლის მე-2 პუნქტის მიუხედავად, დროებითი გამოყენების შეწყვეტა ძალაში შედის წი ნამდებარე შეთანხმების მეორე მხარის მიერ შეტყობინების მიღებიდან 2 თვის შემდეგ.

მუხლი **367**

ევროკავშირის კანონმდებლობაზე მითითება

1. თუკი სხვაგვარად არ იქნება შეთანხმებული, წინამდებარე შეთანხმებაში ევროკავშირის კანონმდებლობაზე მითითება უნდა იქნეს წაკითხული, როგორც მითითება ევროკავშირის მოქმედ კანონმდებლობაზე, რომელიც ინკორპორირებული და განხორციელებულია გაერთიანებული სამეფოს კანონმდებლობაში, და როგორც იქნება შენარჩუნებული ევროკავშირის კანონმდებლობა იმ დღიდან, როდესაც გაერთიანებული სამეფოს მიმართ შესაბამისი ევროკავშირის კანონმდებლობის მბოჭველი ძალა შეწყვეტს მოქმედებას.
2. ამ მუხლში „გაერთიანებული სამეფოს კანონმდებლობა“ მოიცავს იმ ტერიტორიების კანონმდებლობასაც, რომელთა საერთაშორისო ურთიერთობებზეც გაერთიანებული სამეფო არის პასუხისმგებელი და რომლებზეც წინამდებარე შეთანხმება ვრცელდება, როგორც ეს მოცემულია 365-ე მუხლის პირველ პუნქტში.

მუხლი **368**

ავთენტური ტექსტები

წინამდებარე შეთანხმება შესრულდება ქართულ და ინგლისურ ენებზე. ყველა ტექსტი თანაბრად ავთენტურია.

რის დასტურადაც, თავიანთი ხელისუფლებების მიერ შესაბამისად უფლებამოსილი ქვემორე ხელმომწერნი, ხელს აწერენ წინამდებარე შეთანხმებას.

ხელმოწერილია ორ დედნად, ქ. ლონდონში, 2019 წლის 21 ოქტომბერს, ქართულ და ინგლისურ ენებზე ორივე ტექსტი თანაბრად მოქმედია.

საქართველოს სახელით:	დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფოს სახელით:
(ხელმოწერილია)	(ხელმოწერილია)
__________________________	__________________________

---

[1] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref1) ამ შეთანხმების მიზნებისთვის , „საქონელი“ ნიშნავს პროდუქტებს, GATT 1994-ის განმარტებით, თუკი წინამდებარე ხელშეკრულება არ გულისხმობს სხვა რამეს. საქონელი, რომელიც ხვდება მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის სოფლის მეურნეობის შესახებ ხელშეკრულების ფარგლებში, ამ თავში მოხსენებულია, როგორც „სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტები“ ან „პროდუქტები“.

[2] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref2) 1987 წლის 20 მაისის კონვენცია საერთო სატრანზიტო პროცედურაზე.

[3] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref3) ვიზის მოთხოვნა ზოგიერთი ქვეყნის ფიზიკური პირებისათვის და არა სხვა ქვეყნების ფიზიკური პირებისათვის არ შეიძლება განხილულ იქნეს, როგორც სპეციფიკური ვალდებულებებიდან გამომდინარე სარგებლის გაბათილება ან შემცირება.

[4] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref4) მეტი სიცხადისთვის, ტერიტორია მოიცავს ექსკლუზიურ ეკონომიკურ ზონას და კონტინენტურ შელფს, როგორც არის განსაზღვრული გაეროს კონვენციით საზღვაო სამართლის შესახებ (UNCLOS).

[5] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref5) იურიდიული პირი კონტროლდება სხვა იურიდიული პირის მიერ, თუ ამ უკანასკნელს აქვს უფლებამოსილება, დანიშნოს მისი დირექტორების უმრავლესობა ან სხვაგვარად სამართლებრივად მართოს მისი საქმიანობა.

[6] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref6) მეტი სიცხადისთვის, ბირთვული მასალების წარმოება მოიცავს ყველა სახის საქმიანობას, რომელიც შედის UN ISIC Rev.3.1 2330 კოდის ქვეშ.

[7] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref7) იმ საქმიანობის არეალისათვის ზიანის მიყენების გარეშე, რომელიც შეიძლება ჩაითვალოს კაბოტაჟად შესაბამისი ადგილობრივი კანონმდებლობის მიხედვით, ამ თავით განსაზღვრული ეროვნული საზღვაო კაბოტაჟი მოიცავს მგზავრების ან საქონლის ტრანსპორტირებას გაერთიანებული სამეფოს ან საქართველოს ერთ პორტს ან პუნქტს და გაერთიანებული სამეფოს ან საქართველოს მეორე პორტს ან პუნქტს შორის, მათ შორის კონტინენტურ შელფზე, როგორც არის განსაზღვრული UNCLOS-ით და მოძრაობას, დაწყებულს და დასრულებულს გაერთიანებული სამეფოს ან საქართველოს ერთსა და იმავე პორტში ან პუნქტში.

[8] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref8)

Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref8) საჰაერო ტრანსპორტში ბაზრის ურთიერთხელმისაწვდომობის პირობები განისაზღვრება გაერთიანებულ სამეფოსა და საქართველოს შორის საჰაერო მომსახურების შესახებ ხელშეკრულებით ან შეთანხმებით.

[9] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref9) ეს ვალდებულება არ ვრცელდება ინვესტიციების დაცვის ღონისძიებებზე, რაც არ შედის ამ თავში, მათ შორის იმ ღონისძიებებზე, რომლებიც უკავშირდება ინვესტორისა და სახელმწიფოს შორის დავის მოგვარების პროცედურებს, რომელიც განსაზღვრულია სხვა ხელშეკრულებით

[10] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref10) ეს ვალდებულება არ ვრცელდება ინვესტიციების დაცვის ღონისძიებებზე, რაც არ შედის ამ თავში, მათ შორის იმ ღონისძიებებზე, რომლებიც უკავშირდება ინვესტორისა და სახელმწიფოს შორის დავის მოგვარების პროცედურებს, რომელიც განსაზღვრულია სხვა ხელშეკრულებით

[11] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref11) შესაბამისი ეროვნული კანონმდებლობის თანახმად კაბოტაჟად მიჩნეული საქმიანობის გარდა, ამ თავით განსაზღვრული ეროვნული საზღვაო კაბოტაჟი მოიცავს მგზავრების ან საქონლის ტრანსპორტირებას გაერთიანებული სამეფოს ან საქართველოსერთ პორტს ან პუნქტს და გაერთიანებული სამეფოს ან საქართველოს მეორე პორტს ან პუნქტს შორის, მათ შორის კონტინენტურ შელფზე, როგორც არის განსაზღვრული UNCLOS-ს მიერ და მოძრაობას, დაწყებულს და დასრულებულს გაერთიანებული სამეფოს ან საქართველოს ერთსა და იმავე პორტში ან პუნქტში.

[12] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref12) საჰაერო ტრანსპორტში ბაზრის ურთიერთხელმისაწვდომობის პირობები განისაზღვრება საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოს შორის საჰაერო მომსახურების შესახებ ხელშეკრულებით ან შეთანხმებით.

[13] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref13) მიმღებ მეწარმე სუბიექტს შეიძლება მოეთხოვოს წინასწარი თანხმობისათვის ტრენინგის პროგრამის წარდგენა, რომელიც ასახავს პირის ყოფნის ხანგრძლივობას და მიუთითებს, რომ ყოფნის მიზანი არის ტრენინგის გავლა.

[14] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref14) ბიზნესის გამყიდველების კატეგორია ეხება მხოლოდ მომსახურების გამყიდველებს.

[15] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref15) მიღებული სრულწლოვანების მიღწევის შემდეგ, როგორც არის განსაზღვრული შესაბამისი ადგილობრივი კანონმდებლობით.

[16] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref16) იმ შემთხვევაში, თუ დიპლომი ან კვალიფიკაცია არ იქნა მიღებული იმ მხარეში, სადაც ხდება მომსახურების მიწოდება, ამ მხარეს შეუძლია შეაფასოს, არის თუ არა ის ეკვივალენტური მის ტერიტორიაზე მოთხოვნილი საუნივერსიტეტო დიპლომისა.

[17] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref17) იმ შემთხვევაში, თუ ხარისხი ან კვალიფიკაცია არ იქნა მიღებული იმ მხარეში, სადაც ხდება მომსახურების მიწოდება, ამ მხარეს შეუძლია შეაფასოს, არის თუ არა ის მის ტერიტორიაზე მოთხოვნილი უნივერსიტეტის დიპლომის ეკვივალენტური.

[18] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref18) სალიცენზიო მოსაკრებლები არ მოიცავს გადასახადებს აუქციონის, ტენდერის ან კონცესიების მინიჭების სხვა არადისკრიმინაციული საშუალებებისათვის ან სავალდებულო შენატანებს უნივერსალური მომსახურების განხორციელებისათვის.

[19] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref19) CPC ნიშნავს პროდუქტების ცენტრალურ კლასიფიკაციას, რომელიც განსაზღვრულია გაეროს სტატისტიკის ოფისის მიერ (Statistical Papers, Series M, N° 77, CPC prov, 1991.)

[20] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref20) სალიცენზიო მოსაკრებლები არ მოიცავს გადასახადებს აუქციონის, ტენდერის ან კონცესიების მინიჭების სხვა არადისკრიმინაციული საშუალებებისათვის ან სავალდებულო შენატანებს უნივერსალური მომსახურების განხორციელებისათვის.

[21] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref21) ამ ქვენაწილის მიზნებისთვის, ტერმინი „ფაქტობრივი ცოდნა“ უნდა იქნეს განმარტებული თითოეული მხარის ადგილობრივი კანონმდებლობის შესაბამისად.

[22] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref22) ზომები, რომლებიც მიმართულია პირდაპირი გადასახადების სამართლიანი ან ეფექტიანი დაწესების ან ამოღების უზრუნველყოფაზე, მოიცავს მხარის მიერ მისი საგადასახადო სისტემის შესაბამისად მიღებულ ისეთ ზომებს, რომლებიც:

(a) ეხება არარეზიდენტ მეწარმეებს და მომსახურების მიმწოდებლებს იმ ფაქტის აღიარებით, რომ ამ არარეზიდენტების საგადასახადო ვალდებულება განსაზღვრულია მხარის ტერიტორიაზე წარმოშობილი ან განლაგებული დასაბეგრი ობიექტების მიმართ;

(b) გამოიყენება არარეზიდენტების მიმართ მხარის ტერიტორიაზე გადასახადების დაწესების ან ამოღების უზრუნველყოფის მიზნით;

(c) გამოიყენება არარეზიდენტების ან რეზიდენტების მიმართ გადასახადების გადაუხდელობისგან ან თავის არიდებისაგან დაცვის მიზნით, შესაბამისობის ზომების ჩათვლით;

(d) გამოიყენება მეორე მხარის ტერიტორიაზე ან მისი ტერიტორიიდან მიწოდებული მომსახურების მომხმარებლების მიმართ ამ მომხმარებლებზე გადასახადების დაწესების ან ამოღების უზრუნველყოფის მიზნით იმ წყაროებზე, რომლებიც მდებარეობს მხარის ტერიტორიაზე;

(e) განასხვავებს იმ მეწარმეებს ან მომსახურების მიმწოდებლებს, რომლებიც წარმოადგენენ გადასახადით დაბეგვრის ობიექტს მსოფლიოში გავრცელებულ მათ დასაბეგრ საქონელზე, სხვა მეწარმეებისა და მომსახურების მიმწოდებლებისაგან, მათი დასაბეგრი ბაზის განსხვავების აღიარებით; ან

(f) მხარის დასაბეგრი ბაზის დაცვის მიზნით, განსაზღვრავს, გამოყოფს ან ანაწილებს შემოსავალს, მოგებას, სარგებელს, დანაკარგს, დაქვითვას ან ჩათვლას რეზიდენტი პირების ან ფილიალების, ან ერთი და იგივე პირის ურთიერთდაკავშირებულ პირებს ან ფილიალებს შორის.

ამ დებულების "f" პუნქტში და ამ შენიშვნაში არსებული საგადასახადო ტერმინები და კონცეფციები განსაზღვრულია საგადასახადო განმარტებებისა და კონცეფციების, ექვივალენტური ან მსგავსი განმარტებებისა და კონცეფციების შესაბამისად, იმ მხარის ადგილობრივი კანონმდებლობის მიხედვით, რომელიც იყენებს აღნიშნულ ზომას.

[23] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref23) „სპეციალური ან ექსკლუზიური უფლებების საფუძველზე მოქმედი კერძო კომპანიები" მხარეების მიერ განიმარტება 2016 წლის კომუნალური კონტრაქტების დებულებების და 2016 წლის კომუნალური კონტრაქტების (შოტლანდია) დებულებების მიხედვით.

[24] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref24) მედიის სათანადო საშუალებები ხელმისაწვდომია უფასოდ, ელექტრონულად, ინტერნეტით წვდომის ერთი წერტილით.

[25] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref25) ამ თავის მიზნებისთვის „ჩაწერა" (ფიქსაცია) გულისხმობს ხმის ან/და გამოსახულების ფიქსირებას რაიმე ობიექტური ფორმით, რაც ტექნიკური მოწყობილობების გამოყენებით მათი აღქმის, რეპროდუცირების ან გადაცემის საშუალებას იძლევა.

[26] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref26) მიზანშეწონილად ჩაითვლება კერძოდ იმ პროდუქტების რაიმე ფორმით გამოყენება, რომლებიც წარმოდგენილია HS-ის (ჰარმონიზებული სისტემა) 20.09 სათაურის ქვეშ თუმცა მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ პროდუქტი წარმოადგენს ამ სისტემის 22.04 სათაურით გათვალისწინებულ ღვინოებს, 22.05 სათაურით გათვალისწინებულ არომატიზებულ ღვინოებს და 22.08 სათაურით გათვალისწინებულ სპირტიან სასმელებს.

[27] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref27) წინამდებარე მუხლის მიზნებისთვის მხარემ შეიძლება გაითვალისწინოს, რომ ინდივიდუალური ხასიათის მქონე დიზაინი ორიგინალურია.

[28] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref28) წინამდებარე მუხლი გამოიყენება საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 22 ოქტომბრის N188 დადგენილების შეულახავად, რომელიც ადგენს იმ ქვეყნებისა და შესაბამისი ორგანოების ნუსხას, რომლებზეც ვრცელდება საქართველოში ფარმაცევტული პროდუქტების გამარტივებული რეგისტრაციის რეჟიმი . ხსენებული დადგენილებით დამტკიცებული ნუსხა მოიცავს შემდეგ ქვეყნებს/ორგანიზაციებს: ევროპის წამლების სააგენტო, ავსტრალია, ავსტრია, ბელგია, ბულგარეთი, კანადა, კვიპროსი, ჩეხეთის რესპუბლიკა, გერმანია, დანია, ესტონეთი, ისლანდია, ირლანდია, იტალია, ფინეთი, საფრანგეთი, საბერძნეთი, უნგრეთი, იაპონია, კორეა, ლატვია, ლიტვა, ლუქსემბურგი, მალტა, ნიდერლანდები, ახალი ზელანდია, ნორვეგია, პოლონეთი, პორტუგალია, რუმინეთი, სლოვაკეთი, სლოვენია, ესპანეთი, შვედეთი, შვეიცარია, გაერთიანებული სამეფო და ამერიკის შეერთებული შტატები.

[29] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref29) წინამდებარე ნაწილის მიზნებისთვის „ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების" ცნება მოიცავს მინიმუმ შემდეგ უფლებებს: საავტორო უფლებას, საავტორო უფლებასთან დაკავშირებულ უფლებებს, მონაცემთა ბაზების შემქმნელის *sui generis* უფლებებს, ნახევრად გამტარი პროდუქტის ტოპოლოგიის შემქმნელის უფლებებს, სასაქონლო ნიშნებიდან გამომდინარე უფლებებს, დიზაინთან დაკავშირებულ უფლებებს, საპატენტო უფლებებს, დამატებითი დაცვის მოწმობიდან გამომდინარე უფლებების ჩათვლით, გეოგრაფიულ აღნიშვნებს, სასარგებლო მოდელთან დაკავშირებულ უფლებებს, მცენარეთა ჯიშებიდან გამომდინარე უფლებებს, საფირმო სახელწოდებებს იმ პირობით, თუ აღნიშნული განსაკუთრებული უფლებითაა დაცული ადგილობრივი კანონმდებლობით.

[30] (file:///E:/DOCs/~archive~/UK/Brexit_Agreement/Entry%20into%20Force/Alternates/UK-

Georgia%20Agreement%20GEO%20Text%20Geo%20alternate.docx#_ftnref30) როდესაც ამ თავში არის მითითება „შრომაზე“, ის მოიცავს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILO) სტრატეგიული მიზნების შესაბამის საკითხებს, რომლის მეშვეობითაც სათანადო შრომის დღის წესრიგია გაცხადებულია და როგორც შეთანხმებულია „სამართლიანი გლობალიზაციისთვის სოციალური სამართლიანობის თაობაზე“ ILO-ს 2008 წლის დეკლარაციაში.

დანართი I

თავისუფლება, უსაფრთხოება და მართლმსაჯულება

მხარეებმა, წინამდებარე ან სხვა შეთანხმებების იმპლემენტაციის კონტექსტში, უნდა უზრუნველყონ მონაცემთა დაცვის სამართლებრივი დონე, რომელიც მინიმუმ შეესაბამება 1981 წლის 28 იანვარს ხელმოწერილ „პერსონალური მონაცემების ავტომატური დამუშავებისას ფიზიკური პირების დაცვის შესახებ" ევროსაბჭოს კონვენციას (ETS N108) და მის დამატებით ოქმს „ზედამხედველობით ორგანოებთან და მონაცემთა ტრანსსასაზღვრო გადადინებასთან დაკავშირებით", რომელიც ხელმოწერილია 2001 წლის 8 ნოემბერს (ETS N181). საჭიროებისამებრ, მხარეები გაითვალისწინებენ 1987 წლის 17 სექტემბრის ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის No. R (87)15 რეკომენდაციას, რომელიც არეგულირებს პოლიციის სფეროში პერსონალურ მონაცემთა გამოყენებას.

_____

დანართი II

საბაჟო გადასახადების გაუქმება

დანართი II-A

წლიურ უბაჟო სატარიფო კვოტას დაქვემდებარებული პროდუქტები (გაერთიანებული სამეფო)

CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერა	მოცულობა
0703 20 00	ნიორი, ახალი ან გაცივებული	30 ტონა

დანართი II-B

ბაზარზე შესვლის ფასს[1] დაქვემდებარებული პროდუქტები,

რომელთა იმპორტის გადასახადის ადვალორული კომპონენტი გაუქმებულია
(გაერთიანებული სამეფო)

CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერა
0702 00 00	პომიდორი, ახალი ან გაცივებული
0707 00 05	კიტრი, ახალი ან გაცივებული
0709 91 00	არტიშოკი, ახალი ან გაცივებული
0709 93 10	ყაბაყი, ახალი ან გაცივებული
0805 10 20	ფორთოხალი ტკბილი, ახალი
0805 20 10	კლემენტინები
0805 20 30	მონრეალი და სატსუმა
0805 20 50	მანდარინები და ვილკინგები
0805 20 70	მანდარინები
0805 20 90	ტანჟელოები, ortaniques და malaquinas ციტრუსის ჰიბრიდები (გარდა კლემენტიების, მონრეალების, სატსუმების, მანდარინის, ვიკლინგებისა და ტანჟენიტებისა)
0805 50 10	ლიმონი (Citrus limon, Citrus limonum)
0806 10 10	სუფრის ჯიშების ყურძენი, ახალი
0808 10 80	ვაშლი, ახალი (გარდა სიდრის გადასამუშავებლად ვარგისი ვაშლის ჯიშისა, დიდი პარტიებით, 16 სექტემბრიდან 15 დეკემბრამდე)
0808 30 90	მსხალი, ახალი Pears, fresh (გარდა სიდრის გადასამუშავებლად ვარგისი მსხლის ჯიშისა, დიდი პარტიებით, 1 აგვისტოდან 31 დეკემბრამდე)
0809 10 00	გარგარი, ახალი
0809 21 00	მჟავე ალუბალი (Prunus cerasus), ახალი
0809 29 00	ბალი (ალუბლის გარდა), ახალი
0809 30 10	ნექტარინები, ახალი
0809 30 90	ატამი (ნექტარინების გარდა), ახალი
0809 40 05	ქლიავი, ახალი

[1] იხილეთ გაერთიანებული სამეფოს ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის საქონლის ცხრილი (ნაწილი I, გაერთიანებული სამეფოს საქონლის ცხრილის I-A სექცია)

CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერა
2009 61 10	ყურძნის წვენი (ყურძნის ტკბილის ჩათვლით), დაუდუღებელი, ბრიქსის გრადუსით არაუმეტეს 30-სა 20°C-ზე, 100 კგ-ზე 18 ევროზე მეტი ღირებულებით, შაქრისა ან სხვა დამატკბობელი ნივთიერებების დამატებით ან მათ გარეშე (გარდა სპირტის შემცველობით)
2009 69 19	ყურძნის წვენი (ყურძნის ტკბილის ჩათვლით), დაუდუღებელი, ბრიქსის გრადუსით 67-ზე მეტი 20°C-ზე, 100 კგ-ზე 22 ევროზე მეტი ღირებულებით, შაქრისა ან სხვა დამატკბობელი ნივთიერებების დამატებით ან მათ გარეშე (გარდა სპირტის შემცველობით)
2009 69 51	ყურძნის წვენი (ყურძნის ტკბილის ჩათვლით), დაუდუღებელი, ბრიქსის გრადუსით 30-ზე მეტი, მაგრამ არაუმეტეს 67-ისა 20°C-ზე, 100 კგ-ზე 18 ევროზე მეტი ღირებულებით, შაქრისა ან სხვა დამატკბობელი ნივთიერებების დამატებით ან მათ გარეშე (გარდა სპირტის შემცველობით)
2009 69 59	ყურძნის წვენი (ყურძნის ტკბილის ჩათვლით), დაუდუღებელი, ბრიქსის გრადუსით 30-ზე მეტი, მაგრამ არანაკლებ 67-სა 20°C-ზე, 100 კგ-ზე 18 ევროზე მეტი ღირებულებით, შაქრისა ან სხვა დამატკბობელი ნივთიერებების დამატებით ან მათ გარეშე (გარდა კონცენტრირებულისა და სპირტის შემცველობით)
2204 30 92	ყურძნის ტკბილი, დაუდუღებელი, კონცენტრირებული 22-ე თავის მე-7 დამატებითი შენიშვნის შესაბამისად, სიმკვრივით 1,33 გ/სმ3 ან ნაკლები 20^0 C ტემპერატურაზე და სპირტის ფაქტობრივი კონცენტრაციით < = 1მოც.%-ისა, მაგრამ > 0,5% -ზე, (გარდა ყურძნის ტკბილისა, რომლის დუღილი შეჩერებულ იქნა დუღილის პროცესში სპირტის დამატებით)
2204 30 94	ყურძნის ტკბილი, დაუდუღებელი, არაკონცენტრირებული, სიმკვრივით 1,33 გ/სმ^3 ან ნაკლები 20^0 C ტემპერატურაზე და სპირტის ფაქტობრივი კონცენტრაციით < = 1%-ისა, მაგრამ > 0,5მოც.%-ზე (გარდა ყურძნის ტკბილისა, რომლის დუღილი შეჩერებულ იქნა დუღილის პროცესში სპირტის დამატებით)
2204 30 96	ყურძნის ტკბილი, დაუდუღებელი, კონცენტრირებული 22-ე თავის მე-7 დამატებითი შენიშვნის შესაბამისად, სიმკვრივით 1,33 გ/სმ^3-ზე მეტი 20^0 C ტემპერატურაზე და სპირტის ფაქტობრივი კონცენტრაციით < = 1მოც.%-ისა და > 0,5%-ზე (გარდა ყურძნის ტკბილისა, რომლის დუღილი შეჩერებულ იქნა დუღილის პროცესში სპირტის დამატებით)
2204 30 98	ყურძნის ტკბილი, დაუდუღებელი, არაკონცენტრირებული, სიმკვრივით 1,33 გ/სმ^3-ზე მეტი 20^0 C ტემპერატურაზე და სპირტის ფაქტობრივი კონცენტრაციით <= 1მოც.%-ისა, მაგრამ > 0,5მოც.%-ზე ნაკლები (გარდა ყურძნის ტკბილისა, რომლის დუღილი შეჩერებულ იქნა დუღილის პროცესში სპირტის დამატებით)

_____

დანართი II-C

გაყალბების საწინააღმდეგო მექანიზმს დაქვემდებარებული პროდუქტები (გაერთიანებული სამეფო)

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
სასოფლო-სამეურნეო პროდუქცია			
1 საქონლის, ღორის და ცხვრის ხორცი	0201 10 00	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის დაუფეშხოებელი ნაკლავი და დაფეშხოებული ნაკლავი, ახალი ან გაცივებული	4 400
	0201 20 20	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის ,,კომპენსირებული" ნაოთხალები, ძვლებგამოუცლელი, ახალი ან გაცივებული	
	0201 20 30	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის დაუნაწევრებელი ან დანაწევრებული წინა ნაოთხალები, ძვლებგამოუცლელი, ახალი ან გაცივებული	
	0201 20 50	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის დაუნაწევრებელი ან დანაწევრებული უკანა ნაოთხალები, ძვლებგამოუცლელი, ახალი ან გაცივებული	
	0201 20 90	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის გადანაჭრები, ძვლებგამოუცლელი, ახალი ან გაცივებული (გარდა: დაუფეშხოებელი ნაკლავისა და დაფეშხოებული ნაკლავისა, ,,კომპენსირებული" ნაოთხალებისა, წინა ნაოთხალებისა და უკანა ნაოთხალებისა)	
	0201 30 00	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის ხორცი, ძვლებგამოცლილი, ახალი ან გაცივებული	
	0202 10 00	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის დაუფეშხოებელი ნაკლავი და დაფეშხოებული ნაკლავი, გაყინული	
	0202 20 10	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის ,,კომპენსირებული" ნაოთხალები, ძვლებგამოუცლელი, გაყინული	
	0202 20 30	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის დაუნაწევრებელი ან დანაწევრებული წინა ნაოთხალები, ძვლებგამოუცლელი, გაყინული	
	0202 20 50	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის დაუნაწევრებელი ან დანაწევრებული უკანა ნაოთხალები, ძვლებგამოუცლელი, გაყინული	
	0202 20 90	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის გადანაჭრები, ძვლებგამოუცლელი, გაყინული (გარდა დაუფეშხოებელი ნაკლავისა და დაფეშხოებული ნაკლავისა, ,,კომპენსირებული" ნაოთხალებისა, წინა ნაოთხალებისა და უკანა ნაოთხალებისა)	
	0202 30 10	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის გაყინული, ძვლებგამოცლილი წინა ნაოთხალები, მთლიანი ან დაჭრილი მაქსიმუმ ხუთ ნაჭრად, ამასთან თითოეული ნაოთხალი წარმოდგენილია ერთ ბლოკად; ,,კომპენსირებული" ნაოთხალები წარმოდგენილია ორ ბლოკად, რომელთაგან ერთი შეიცავს წინა ნაოთხალს, მთლიანს ან დაჭრილს მაქსიმუმ ხუთ ნაჭრად, მეორე – უკანა ნაოთხალს, სუკის გამოკლებით, ერთ ნაჭრად	
	0202 30 50	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის ბეჭი და ბეჭის ნაწილი სხივის ძვლით და მკერდი, ძვლებგამოცლილი,	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
		გაყინული	
	0202 30 90	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის გაყინული, ძვლებგამოცლილი ხორცი (გარდა: წინა ნაოთხალებისა, მთლიანი ან დაჭრილი მაქსიმუმ ხუთ ნაჭრად, ამასთან თითოეული ნაოთხალი წარმოდგენილია ერთ ბლოკად; ,,კომპენსირებული" ნაოთხალები ორ ბლოკად, რომელთაგან ერთი შეიცავს წინა ნაოთხალს, მთლიანს ან დაჭრილს მაქსიმუმ ხუთ ნაჭრად, მეორე – უკანა ნაოთხალს, სუკის გამოკლებით, ერთ ნაჭრად; ბეჭისა და ბეჭის ნაწილისა სხივის ძვლით და მკერდის გადანაჭრებისა)	
	0203 11 10	შინაური ღორის, დაუფეშხოებელი ნაკლავი და დაფეშხოებული ნაკლავი, ახალი ან გაცივებული	
	0203 12 11	შინაური ღორის ბარკლები და მათი გადანაჭრები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი	
	0203 12 19	შინაური ღორის ბეჭები და მათი გადანაჭრები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი	
	0203 19 11	შინაური ღორის წინა კიდეები და მათი გადანაჭრები, ახალი ან გაცივებული	
	0203 19 13	შინაური ღორის ზემო მკერდი (,,კორეიკა") და მისი გადანაჭრები, ახალი ან გაცივებული	
	0203 19 15	შინაური ღორის მკერდი შუაშრითა და მისი გადანაჭრები, ახალი ან გაცივებული	
	0203 19 55	შინაური ღორის ხორცი, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოცლილი (მკერდის შუაშრისა და მისი გადანაჭრების გარდა)	
	0203 19 59	შინაური ღორის ხორცი, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი (გარდა დაუფეშხოებელი ნაკლავისა და დაფეშხოებული ნაკლავის, ბარკლების, ბეჭების და მათი გადანაჭრების, წინა კიდეებისა, ზემო მკერდისა და მკერდი შუაშრითა და მათი გადანაჭრებისა)	
	0203 21 10	შინაური ღორის, დაუფეშხოებელი ნაკლავი და დაფეშხოებული ნაკლავი, გაყინული	
	0203 22 11	შინაური ღორის ბარკლები და მათი გადანაჭრები, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი	
	0203 22 19	შინაური ღორის ბეჭები და მათი გადანაჭრები, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი	
	0203 29 11	შინაური ღორის წინა კიდეები და მათი გადანაჭრები, გაყინული	
	0203 29 13	შინაური ღორის ზემო მკერდი (,,კორეიკა") და მისი გადანაჭრები, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი	
	0203 29 15	შინაური ღორის მკერდი შუაშრითა და მისი გადანაჭრები, გაყინული	
	0203 29 55	შინაური ღორის ხორცი, გაყინული, ძვლებგამოცლილი (bellies და მისი გადანაჭრების გარდა)	
	0203 29 59	შინაური ღორის ხორცი, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი (გარდა წინა კიდეებისა, ზემო მკერდისა და მკერდი შუაშრითა და მათი გადანაჭრებისა)	
	0204 22 50	ცხვრის ფეხები, ახალი ან გაცივებული	
	0204 22 90	ცხვრის ხორცი, ახალი ან გაცივებული,	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
		ძვლებგამოუცლელი (გარდა მოკლე დაჭრის უკანა ნაოთხალები, მენჯ-ბარძაყის ნაწილები კანჭებით)	
	0204 23 00	ძვლებგამოცლილი ცხვრის ფეხები, ახალი ან გაცივებული	
	0204 42 30	ცხვრის გაყინული ზურგის ნაწილის ხერხემლის კიდეები და/ან თირკმლის ნაწილები	
	0204 42 50	ცხვრის ფეხები, გაყინული	
	0204 42 90	ბატკნების ხორცი, ახალი ან გაცივებული, ძვალგამოუცლელი (გარდა დაუფეშხოებელი ნაკლავისა და დაფეშხოებული ნაკლავის, უკანა ნაოთხალები, მენჯ-ბარძაყის ნაწილები კანჭებით)	
	0204 43 10	ბატკნის გაყინული ხორცი, ძვლებგამოცლილი	
	0204 43 90	ცხვრის გაყინული ხორცი, ძვლებგამოცლილი (გარდა. ბატკნისა)	
2 ფრინველის ხორცი	0207 11 30	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ხორცი, აუქნელი, ახალი ან გაცივებული, გაპუტული და გამოშიგნული, თავისა და ფეხის ტერფების გარეშე, მაგრამ კისრით, გულით, ღვიძლითა და კუნთოვანი კუჭით, წარმოდგენილი, როგორც ,,70 %-იანი წიწილები”	550
	0207 11 90	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ხორცი, აუქნელი, ახალი ან გაცივებული, გაპუტული და გამოშიგნული, თავისა და ფეხის ტერფების, კისრის, გულის, ღვიძლისა და კუნთოვანი კუჭის გარეშე, წარმოდგენილი, როგორც ,,65 %-იანი წიწილები” ან წარმოდგენილი რომელიმე სხვა სახით აქნილი (გარდა ,,83 %-იანი წიწილებისა” და ,,70 %-იანი წიწილებისა”)	
	0207 12 10	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ხორცი, აუქნელი, გაყინული, თავისა და ფეხის ტერფების გარეშე, მაგრამ კისრით, გულით, ღვიძლითა და კუნთოვანი კუჭით, წარმოდგენილი, როგორც ,,70 %-იანი წიწილები”	
	0207 12 90	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ხორცი, აუქნელი, გაყინული, გაპუტული და გამოშიგნული, თავისა და ფეხის ტერფების, კისრის, გულის, ღვიძლისა და კუნთოვანი კუჭის გარეშე, წარმოდგენილი, როგორც ,,65 %-იანი წიწილები” ან წარმოდგენილი რომელიმე სხვა სახით აქნილი (გარდა,,70 %-იანი წიწილებისა”)	
	0207 13 10	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ნაკლავის ნაწილები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოცლილი	
	0207 13 20	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ნაკლავის ნახევრები ან ნაოთხალები, ახალი ან გაცივებული	
	0207 13 30	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ნაკლავის მთლიანი ფრთები, წვრილი ბოლოთი ან მის გარეშე, ახალი ან გაცივებული	
	0207 13 50	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ნაკლავის მკერდები და მათი ნაჭრები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 13 60	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ნაკლავის ბარკლები და მათი ნაჭრები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 13 99	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ნაკლავის საკვებად გამოსაყენებელი სუბპროდუქტები, ახალი ან	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
		გაცივებული (ღვიძლის გარდა)	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
	0207 14 10	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ნაკლავის ნაწილები, გაყინული, ძვლებგამოცლილი	
	0207 14 20	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ნაკლავის ნახევრები ან ნაოთხალები, გაყინული	
	0207 14 30	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ნაკლავის მთლიანი ფრთები, წვრილი ბოლოთი ან მის გარეშე, გაყინული	
	0207 14 50	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ნაკლავის მკერდები და მათი ნაჭრები, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 14 60	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ნაკლავის ბარკლები და მათი ნაჭრები, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 14 99	შინაური ქათამის *(Gallus domesticus)* ნაკლავის საკვებად გამოსაყენებელი სუბპროდუქტები, გაყინული (ღვიძლის გარდა)	
	0207 24 10	შინაური ინდაურები, აუქნელი, ახალი ან გაცივებული, გაპუტული და გამოშიგნული, თავისა და ფეხის ტერფების გარეშე, მაგრამ კისრით, გულით, ღვიძლითა და კუნთოვანი კუჭით, წარმოდგენილი, როგორც ,,80 %-იანი ინდაურები”	
	0207 24 90	შინაური ინდაურები, აუქნელი, ახალი ან გაცივებული, გაპუტული და გამოშიგნული, თავისა და ფეხის ტერფების, კისრის, გულის, ღვიძლისა და კუნთოვანი კუჭის გარეშე, წარმოდგენილი, როგორც ,,73 %-იანი ინდაურები” ან წარმოდგენილი რომელიმე სხვა სახით აქნილი (გარდა ,,80 %-იანი ინდაურებისა”)	
	0207 25 10	შინაური ინდაურები, აუქნელი, გაყინული, გაპუტული და გამოშიგნული, თავისა და ფეხის ტერფების გარეშე, მაგრამ კისრით, გულით, ღვიძლითა და კუნთოვანი კუჭით, წარმოდგენილი, როგორც ,,80 %-იანი ინდაურები”	
	0207 25 90	შინაური ინდაურები, აუქნელი, გაყინული, გაპუტული და გამოშიგნული, თავისა და ფეხის ტერფების, კისრის, გულის, ღვიძლისა და კუნთოვანი კუჭის გარეშე, წარმოდგენილი, როგორც ,,73 %-იანი ინდაურები” ან წარმოდგენილი რომელიმე სხვა სახით აქნილი (გარდა ,,80 %-იანი ინდაურებისა”)	
	0207 26 10	შინაური ინდაურის ნაკლავის ნაწილები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოცლილი	
	0207 26 20	შინაური ინდაურის ნაკლავის ნახევრები ან ნაოთხალები, ახალი ან გაცივებული	
	0207 26 30	შინაური ინდაურის ნაკლავის მთლიანი ფრთები, წვრილი ბოლოთი ან მის გარეშე, ახალი ან გაცივებული	
	0207 26 50	შინაური ინდაურის ნაკლავის მკერდები და მათი ნაჭრები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 26 60	შინაური ინდაურის ნაკლავის კანჭები და მათი ნაჭრები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 26 70	შინაური ინდაურის ნაკლავის ფეხები და მათი ნაჭრები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი (კანჭების გარდა)	
	0207 26 80	შინაური ინდაურის ნაკლავის ნაწილები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი (გარდა ნახევრებისა და ნაოთხალებისა, მთლიანი ფრთების (წვრილი	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
		ბოლოთი ან მის გარეშე), ზურგების, კისრების, ზურგებისა კისრებთან ერთად, კურტუმებისა და ფრთის წვრილი ბოლოებისა, მკერდებისა და ფეხების და მათი ნაჭრებისა)	
	0207 26 99	შინაური ინდაურის ნაკლავის საკვებად გამოსაყენებელი სუბროდუქტები, ახალი ან გაცივებული (ღვიძლების გარდა)	
	0207 27 10	შინაური ინდაურის ნაკლავის ნაწილები, გაყინული, ძვლებგამოცლილი	
	0207 27 20	შინაური ინდაურის ნახევრები და ნაოთხალები, გაყინული	
	0207 27 30	შინაური ინდაურის მთლიანი ფრთები წვრილი ბოლოთი ან მის გარეშე, გაყინული	
	0207 27 50	შინაური ინდაურის მკერდები და მათი ნაჭრები, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 27 60	შინაური ინდაურის კანჭები და მათი ნაჭრები, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 27 70	შინაური ინდაურის ნაკლავის ფეხები და მათი ნაჭრები, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი (კანჭების გარდა)	
	0207 27 80	შინაური ინდაურის ნაკლავის ნაწილები, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი (გარდა ნახევრებისა და ნაოთხალებისა, მთლიანი ფრთების (წვრილი ბოლოთი ან მის გარეშე), ზურგების, კისრების, ზურგებისა კისრებთან ერთად, კურტუმებისა და ფრთის წვრილი ბოლოებისა, მკერდებისა და ფეხების და მათი ნაჭრებისა)	
	0207 27 99	შინაური ინდაურის ნაკლავის საკვებად გამოსაყენებელი სუბროდუქტები, გაყინული (ღვიძლების გარდა)	
	0207 41 30	შინაური იხვები, აუქნელი, ახალი ან გაცივებული, გაპუტული და გამოშიგნული, თავისა და ფეხის ტერფების გარეშე, მაგრამ კისრით, გულით, ღვიძლითა და კუნთოვანი კუჭით, წარმოდგენილი, როგორც ,,70%-იანი იხვები”	
	0207 41 80	შინაური იხვები, აუქნელი, ახალი ან გაცივებული, გაპუტული და გამოშიგნული, თავისა და ფეხის ტერფების, კისრის, გულის, ღვიძლისა და კუნთოვანი კუჭის გარეშე, წარმოდგენილი, როგორც ,,63%-იანი იხვები” ან წარმოდგენილი რომელიმე სხვა სახით აქნილი	
	0207 42 30	შინაური იხვები, აუქნელი, გაყინული, გაპუტული და გამოშიგნული, თავისა და ფეხის ტერფების გარეშე, მაგრამ კისრით, გულით, ღვიძლითა და კუნთოვანი კუჭით, წარმოდგენილი, როგორც ,,70%-იანი იხვები”	
	0207 42 80	შინაური იხვები, აუქნელი, გაყინული, გაპუტული და გამოშიგნული, თავისა და ფეხის ტერფების, კისრის, გულის, ღვიძლისა და კუნთოვანი კუჭის გარეშე, წარმოდგენილი, როგორც ,,63%-იანი იხვები” ან წარმოდგენილი რომელიმე სხვა სახით აქნილი	
	0207 44 10	შინაური იხვების ნაკლავის ნაწილები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოცლილი	
	0207 44 21	შინაური იხვების ნახევრები და ნაოთხალები, ახალი ან გაცივებული	
	0207 44 31	შინაური იხვების მთლიანი ფრთები, წვრილი ბოლოთი	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
		ან მის გარეშე, ახალი ან გაცივებული	
	0207 44 41	შინაური იხვების ზურგები, კისრები, ზურგები კისრებთან ერთად, კურტუმები და ფრთის წვრილი ბოლოები, ახალი ან გაცივებული	
	0207 44 51	შინაური იხვების მკერდები და მისი ნაჭრები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 44 61	შინაური იხვების ფეხები და მათი ნაჭრები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 44 71	შინაური იხვების პალეტოტი, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 44 81	შინაური იხვის ნაწილები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი, სხვა ადგილას დაუსახელებელი	
	0207 44 99	შინაური იხვის სუბპროდუქტები, საკვებად გამოსაყენებელი, ახალი ან გაცივებული (ღვიძლის გარდა)	
	0207 45 10	შინაური იხვის ნაწილები, ძვლებგამოცლილი	
	0207 45 21	შინაური იხვების ნაკლავის ნახევრები და ნაოთხალები, გაყინული	
	0207 45 31	შინაური იხვების მთლიანი ფრთები, გაყინული	
	0207 45 41	შინაური იხვების ზურგები, კისრები, ზურგები კისრებით, კურტუმები და ფრთის წვრილი ბოლოები, გაყინული	
	0207 45 51	შინაური იხვების მკერდები და მათი ნაჭრები, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 45 61	შინაური იხვების ფეხები და მათი ნაჭრები, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 45 81	შინაური იხვების ნაჭრები, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი, რომელიც არ არის მითითებული სხვა ადგილას	
	0207 45 99	შინაური იხვების საკვები სუბპროდუქტები, გაყინული (ღვიძლის გარდა)	
	0207 51 10	შინაური ბატი, აუქნელი, ახალი ან გაცივებული, გაპუტული, გამოუშიგნავი, თავისა და ფეხის ტერფებით, წარმოდგენილი, როგორც ,,82 %-იანი ბატი”	
	0207 51 90	შინაური ბატი, აუქნელი, ახალი ან გაცივებული, გაპუტული, გამოშიგნული, თავისა და ფეხის ტერფების გარეშე, კისრებითა და კუჭებით ან მათ გარეშე, წარმოდგენილი, როგორც ,,75 %-იანი ბატი” ან წარმოდგენილი რომელიმე სხვა სახით აქნილი	
	0207 52 90	შინაური ბატი, გაყინული, აუქნელი, გაპუტული, გამოშიგნული, თავისა და ფეხის ტერფების გარეშე, კისრებითა და კუჭებით ან მათ გარეშე, წარმოდგენილი, როგორც ,,75 %-იანი ბატი” ან წარმოდგენილი რომელიმე სხვა სახით აქნილი	
	0207 54 10	შინაური ბატი, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოცლილი	
	0207 54 21	შინაური ბატის ნახევრები ან ნაოთხალები, ახალი ან გაცივებული	
	0207 54 31	შინაური ბატის მთლიანი ფრთები, ახალი ან გაცივებული	
	0207 54 41	შინაური ბატის ზურგები, კისრები, ზურგები კისრებთან ერთად, კურტუმები და ფრთის წვრილი ბოლოები,	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
		ახალი ან გაცივებული	
	0207 54 51	შინაური ბატის მკერდები და მათი ნაჭრები, ბოლოები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 54 61	შინაური ბატის ფეხები და მათი ნაჭრები, ბოლოები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 54 71	შინაური ბატის პალეტოტი, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 54 81	შინაური ბატის ნაწილები, ახალი ან გაცივებული, ძვლებგამოუცლელი, სხვა ადგილას დაუსახელებელი	
	0207 54 99	შინაური ბატის სუბპროდუქტები, საკვებად გამოსაყენებელი, ახალი ან გაცივებული (ღვიძლის გარდა)	
	0207 55 10	შინაური ბატის ნაწილები, გაყინული, ძვლებგამოცლილი	
	0207 55 21	შინაური ბატის ნახევრები ან ნაოთხალები, გაყინული	
	0207 55 31	შინაური ბატის მთლიანი ფრთები, გაყინული	
	0207 55 41	შინაური ბატის ზურგები, კისრები, ზურგები კისრებთან, კურტუმები და ფრთის წვრილი ბოლოები, გაყინული	
	0207 55 51	შინაური ბატის მკერდები და მათი ნაჭრები, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 55 61	შინაური ბატის ფეხები და მათი ნაჭრები, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი	
	0207 55 81	შინაური ბატის ნაკლავის ნაწილები, გაყინული, ძვლებგამოუცლელი, სხვა ადგილას დაუსახელებელი	
	0207 55 99	შინაური ბატის სუბპროდუქტები, გაყინული (ღვიძლების გარდა)	
	0207 60 05	შინაური ციცრები, ახალი, გაცივებული ან გაყინული, აუქნელი	
	0207 60 10	შინაური ციცრები, ახალი, გაცივებული ან გაყინული, ძვლებგამოცლილი	
	0207 60 31	შინაური ციცრების მთლიანი ფრთები, ახალი, გაცივებული ან გაყინული	
	0207 60 41	შინაური ციცრების ზურგები, კისრები, ზურგები კისრებთან, კურტუმები და ფრთის წვრილი ბოლოები, ახალი, გაცივებული ან გაყინული	
	0207 60 51	შინაური ციცრების მკერდები და მათი ნაჭრები, ძვლებგამოუცლელი, ახალი, გაცივებული ან გაყინული	
	0207 60 61	შინაური ციცრების ფეხები და მათი ნაჭრები, ძვლებგამოუცლელი, ახალი, გაცივებული ან გაყინული	
	0207 60 81	შინაური ციცრების ნაკლავის ნაწილები, ძვლებგამოუცლელი, ახალი, გაცივებული ან გაყინული, სხვა ადგილას დაუსახელებლი	
	0207 60 99	შინაური ციცრების სუბპროდუქტები, ახალი, გაცივებული ან გაყინული (ღვიძლების გარდა)	
	1602 31 11	მზა პროდუქტები, მხოლოდ ინდაურის უმი ხორცის შემცველი (სოსისებისა და მსგავსი პროდუქტების გარდა)	
	1602 31 19	ინდაურის ხორცი ან სუბპროდუქტები, მზა ან დაკონსერვებული, შინაური ფრინველის ხორცისა ან სუბპროდუქტების შემცველობით 57 მას.% ან მეტი (ინდაურის უმი ხორცის შემცველი, სოსისებისა და მსგავსი პროდუქტების გარდა, ჰომოგენეზებული მზა	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
		პროდუქტები საცალო ვაჭრობისთვის, ბავშვთა კვების ან დიეტური მიზნებისათვის, კონტეინერებში ნეტო წონა <= 250 გ., დამზადებული ღვიძლის და ხორცის ექსტრაქტებისაგან)	
	1602 31 80	ინდაურის ხორცი ან სუბპროდუქტები, მზა ან დაკონსერვებული, შინაური ფრინველის ხორცისა ან სუბპროდუქტების, „გარდა ძვლებისა“ შემცველობით 57 მას.% ან ნაკლები (სოსისებისა და მსგავსი პროდუქტების გარდა, ჰომოგენეზებული მზა პროდუქტები საცალო ვაჭრობისთვის, საბავშვო კვებისა და დიეტური დანიშნულებისთვის კონტეინერებში ნეტო წონა <= 250 გ, დამზადებული ღვიძლის და ხორცის ექსტრაქტებისაგან)	
	1602 32 11	უმი, მზა ან დაკონსერვებული, შინაური ქათმის ხორცი ან სუბპროდუქტები, შინაური ფრინველის (*Gallus domesticus*) ხორცისა ან სუბპროდუქტების შემცველობით 57 მას.% ან მეტი (სოსისების ან მსგავსი პროდუქტების, და ღვიძლისგან დამზადებული პროდუქტების გარდა)	
	1602 32 19	დამუშავებული, მზა ან დაკონსერვებული შინაური ქათმის (*Gallus domesticus*) ხორცი ან სუბპროდუქტები, შინაური ფრინველის ხორცისა ან სუბპროდუქტების შემცველობით 57 მას.% ან მეტი (სოსისებისა და მსგავსი პროდუქტების გარდა, ჰომოგენეზებული მზა პროდუქტები საცალო ვაჭრობისთვის, საბავშვო კვებისა და დიეტური დანიშნულებისთვის, კონტეინერებში ნეტო წონა <= 250 გ, დამზადებული ღვიძლის და ხორცის ექსტრაქტებისაგან)	
	1602 32 30	მზა ან დაკონსერვებული შინაური ქათმის ხორცი ან სუბპროდუქტები, შინაური ფრინველის (*Gallus domesticus*) ხორცისა ან სუბპროდუქტების შემცველობით 25 მას.% ან მეტი, მაგრამ 57 მას.%-ზე ნაკლები (სოსისებისა და მსგავსი პროდუქტების გარდა, ჰომოგენეზებული მზა პროდუქტები საცალო ვაჭრობისთვის, საბავშვო კვებისა და დიეტური დანიშნულებისთვის კონტეინერებში ნეტო წონა <= 250 გ, დამზადებული ღვიძლის და ხორცის ექსტრაქტებისაგან)	
	1602 32 90	მზა ან დაკონსერვებული შინაური ქათმის (*Gallus domesticus*) ხორცი ან სუბპროდუქტები, (შინაური ფრინველის ხორცისა ან სუბპროდუქტების 25 მას.% ან მეტი შემცველობით, ინდაურისა ან ციცრის ხორცისა ან სუბპროდუქტების, სოსისებისა და მსგავსი პროდუქტების გარდა, ჰომოგენეზებული მზა პროდუქტები საცალო ვაჭრობისთვის, ბავშვთა კვების ან დიეტური მიზნებისათვის, კონტეინერებში ნეტო წონა <= 250g, დამზადებული ღვიძლის და ხორცის ექსტრაქტები და წვენები)	
	1602 39 21	უმი, მზა ან დაკონსერვებული, შინაური იხვების, ბატების ან ციცრების ხორცი ან სუბპროდუქტები, შინაური ფრინველის ხორცისა ან სუბპროდუქტების შემცველობით >= 57 მას.% ან მეტი (სოსისების ან მსგავსი პროდუქტების, და ღვიძლისგან დამზადებული პროდუქტების გარდა)	
3	0402 10 11	რძე და ნაღები, მყარი სახით, ცხიმის შემცველობით	1 650

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
რძის ნაწარმი		არაუმეტეს 1,5 მას.%-ისა, შაქრისა ან სხვა დამატკბობელი ნივთიერებების დამატების გარეშე, პირველად საფუთავებში ნეტო-მასით არაუმეტეს 2,5 კგ-ისა	
	0402 10 19	რძე და ნაღები, მყარი სახით, ცხიმის შემცველობით არაუმეტეს 1,5 მას.%-ისა, შაქრისა ან სხვა დამატკბობელი ნივთიერებების დამატების გარეშე, პირველად საფუთავებში ნეტო-მასით 2,5 კგ-ზე მეტი	
	0402 10 91	რძე და ნაღები, მყარი სახით, ცხიმის შემცველობით არაუმეტეს 1,5 მას.%-ისა, შაქრისა ან სხვა დამატკბობელი ნივთიერებების დამატებით, პირველად საფუთავებში ნეტო-მასით არაუმეტეს 2,5 კგ-ისა	
	0402 10 99	რძე და ნაღები, მყარი სახით, ცხიმის შემცველობით არაუმეტეს 1,5 მას.%-ისა, შაქრისა ან სხვა დამატკბობელი ნივთიერებების დამატებით, პირველად საფუთავებში ნეტო-მასით 2,5 კგ-ზე მეტი	
	0405 10 11	კარაქი, ცხიმის შემცველობით არანაკლებ 80 მას.%, მაგრამ არაუმეტეს 85 მას.%-სა, პირველად საფუთავებში ნეტო-მასით არაუმეტეს 1 კგ-ისა (დეჰიდრატირებული კარაქისა და ერბოს გარდა)	
	0405 10 19	კარაქი, ცხიმის შემცველობით არანაკლებ 80 მას.%, მაგრამ არაუმეტეს 85 მას.%-სა (პირველად საფუთავებში ნეტო-მასით არაუმეტეს 1 კგ-ისა და დეჰიდრატირებული კარაქისა და ერბოს გარდა)	
	0405 10 30	რეკომბინირებული კარაქი, ცხიმის შემცველობით არანაკლებ 80 მას.%, მაგრამ არაუმეტეს 85 მას.%-სა (დეჰიდრატირებული კარაქისა და ერბოს გარდა)	
	0405 10 50	შრატის კარაქი, ცხიმის შემცველობით არანაკლებ 80 მას.%, მაგრამ არაუმეტეს 85 მას.%-სა (დეჰიდრატირებული კარაქისა და ერბოს გარდა)	
	0405 10 90	კარაქი, ცხიმის შემცველობით არანაკლებ 80 მას.%, მაგრამ არაუმეტეს 85 მას.%-სა (პირველად საფუთავებში ნეტო-მასით არაუმეტეს 1 კგ-ისა და დეჰიდრატირებული კარაქისა და ერბოს გარდა)	
4 კვერცხი ნაჭუჭით	0407 21 00	შინაური ფრინველის კვერცხი ნაჭუჭით, ახალი (გარდა ინკუბირების მიზნისთვის განკუთვნილისა)	6 600 (1)
	0407 29 10	ფრინველის კვერცხი ნაჭუჭით, ახალი (გარდა შინაური ფრინველისა და ინკუბირების მიზნისთვის განკუთვნილისა)	
	0407 90 10	ფრინველის კვერცხი ნაჭუჭით, დაკონსერვებული ან მოხარშული	
5 კვერცხები და ალბუმინები	0408 11 80	კვერცხის გულები, გამხმარი, საკვებად გამოსაყენებელი, შაქრისა ან სხვა დამატკბობელი ნივთიერებების დამატებით ან მათ გარეშე	330
	0408 19 81	კვერცხის გულები, თხევადი, საკვებად გამოსაყენებელი, შაქრისა ან სხვა დამატკბობელი ნივთიერებების დამატებით ან მათ გარეშე	
	0408 19 89	კვერცხის გულები (გარდა თხევადისა), გაყინული ან სხვა ხერხით დაკონსერვებული, საკვებად გამოსაყენებელი, შაქრისა ან სხვა დამატკბობელი ნივთიერებების დამატებით ან მათ გარეშე (გარდა გამხმარისა)	
	0408 91 80	ფრინველის გამხმარი კვერცხი, უნაჭუჭოდ, შაქრისა ან	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
		სხვა დამატკბობელი ნივთიერებების დამატებით ან მათ გარეშე, საკვებად გამოსაყენებელი (კვერცხის გულების გარდა)	
	0408 99 80	ფრინველის კვერცხი, უნაჭუჭოდ, ახალი, ორთქლზე ან მდუღარე წყალში მოხარშული, დაყალიბებული, გაყინული ან სხვა ხერხით დაკონსერვებული, შაქრისა ან სხვა დამატკბობელი ნივთიერებების დამატებით ან მათ გარეშე, საკვებად გამოსაყენებელი (გამხმარისა და კვერცხის გულების გარდა)	
	3502 11 90	კვერცხის ალბუმინი, გამომშრალი (მაგალითად ფირფიტების, ქერცლების, ფანტელების, ფხვნილის ფორმით), საკვებად გამოსადეგი	
	3502 19 90	კვერცხის ალბუმინი, საკვებად გამოსადეგი (მაგალითად ფირფიტების, ქერცლების, ფანტელების, ფხვნილის ფორმით)	
	3502 20 91	რძის ალბუმინი „ლაქტალბუმინი“, ორი ან მეტი შრატოვანი ცილის კონცენტრატების ჩათვლით, შრატოვანი ცილის შემცველობით 80 მას.%-ზე მეტი, მშრალ ნივთიერებაზე გადაანგარიშებით, საკვებად გამოსადეგი, (მაგალითად ფირფიტების, ქერცლების, ფანტელების, ფხვნილის ფორმით)	
	3502 20 99	რძის ალბუმინი „ლაქტალბუმინი“, ორი ან მეტი შრატოვანი ცილის კონცენტრატების ჩათვლით, შრატოვანი ცილის შემცველობით 80 მას.%-ზე მეტი, მშრალ ნივთიერებაზე გადაანგარიშებით, საკვებად გამოსადეგი (გამხმარისა და (მაგალითად ფირფიტების, ქერცლების, ფანტელების, ფხვნილის ფორმით) გარდა))	
6 სოკოები	0711 51 00	„Agaricus“ გვარის სოკოები, დაკონსერვებული ხანმოკლე შენახვისათვის, მაგალითად, გოგირდის დიოქსიდით, მარილწყალში, გოგირდოვან წყალში ან სხვა დროებით დამაკონსერვებელ ხსნარში, მაგრამ ასეთი სახით საკვებად უშუალო გამოყენებისათვის უვარგისი	220
	2003 10 20	„Agaricus“ გვარის სოკოები, ძმრისა ან ძმარმჟავას დამატების გარეშე დამზადებული ან დაკონსერვებული, სრულად თბურად დამუშავებული	
	2003 10 30	„Agaricus“ გვარის სოკოები, ძმრისა ან ძმარმჟავას დამატების გარეშე დამზადებული ან დაკონსერვებული (წინასწარ დაკონსერვებულისა და სრულად თბურად დამუშავებული სოკოების გარდა)	
7 მარცვლოვანები	1001 91 90	ხორბლის მარცვალი დასათესად (მაგარი და რბილი ხორბლის და სპელტას გარდა)	200 000
	1001 99 00	ხორბალი და მესლინი (სათესლე და მაგარი ხორბლის გარდა)	
	1003 90 00	ქერი (სათესლეს გარდა)	
	1004 10 00	შვრია სათესლე	
	1004 90 00	შვრია (სათესლეს გარდა)	
	1005 90 00	სიმინდი (სათესლეს გარდა)	
	1101 00 15	ხორბლის ფქვილი, რბილი ხორბლისა და სპელტისგან	
	1101 00 90	ხორბალ-ჭვავის ფქვილი	
	1102 20 10	სიმინდის ფქვილი, ცხიმის შემცველობით 1,5 მას.%-მდე	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
	1102 20 90	სიმინდის ფქვილი, ცხიმის შემცველობით 1,5 მას.%-ზე მეტი	
	1102 90 10	ქერის ფქვილი	
	1102 90 90	მარცვლელულის ფქვილი (ხორბლის, მესლინის, ჭვავის, სიმინდის, ბრინჯის, ქერისა და შვრიის გარდა)	
	1103 11 90	ბურღულეული და უხეშად დაფქული ფქვილი, რბილი ხორბლისა და სპელტისგან	
	1103 13 10	ბურღულეული და უხეშად დაფქული ფქვილი სიმინდისგან, ცხიმის შემცველობით არაუმეტესი 1,5 მას.%-ისა	
	1103 13 90	ბურღულეული და უხეშად დაფქული ფქვილი სიმინდისგან, ცხიმის შემცველობით 1,5 მას.%-ზე მეტი	
	1103 19 20	ბურღულეული და უხეშად დაფქული ფქვილი, ჭვავისგან და ქერისგან	
	1103 19 90	ბურღულეული და უხეშად დაფქული ფქვილი მარცვლეულის მარცვლებისაგან (ხორბლის, შვრიის, სიმინდის, ბრინჯის, ჭვავისა და ქერის გარდა)	
	1103 20 25	გრანულები, ჭვავის ან ქერის	
	1103 20 40	სიმინდის გრანულები	
	1103 20 60	ხორბლის გრანულები	
	1103 20 90	მარცვლეულის გრანულები (ჭვავის, ქერის, შვრიის, სიმინდის, ბრინჯისა და ხორბალის გარდა)	
	1104 19 10	ხორბლის მარცვლები, გაბრტყელებული ან გადამუშავებული ფანტელებად	
	1104 19 50	სიმინდის მარცვლები, გაბრტყელებული ან გადამუშავებული ფანტელებად	
	1104 19 61	ქერის მარცვლები, გაბრტყელებული	
	1104 19 69	ქერის მარცვლები, გადამუშავებულიფანტელებად	
	1104 23 40	სიმინდის მარცვლები, დაჩურჩული, დაჭრილი ან დამსხვრეული; დატეხილი სიმინდის მარცვალი	
	1104 23 98	დაჭრილი ან დამსხვრეული ან დამუშავებული სხვა ხერხით სიმინდის მარცვლები (გაბრტყელებული, ფანტელების სახით, დაჩურჩული, დატეხილი, და გრანულებისა და ფქვილის გარდა)	
	1104 29 04	ქერის მარცვალი, დაჩურჩული, დაჭრილი ან დამსხვრეული	
	1104 29 05	დატეხილი ქერის მარცვალი	
	1104 29 08	ქერის მარცვალი დაჭრილი, დამსხვრეული ან დამუშავებული სხვა ხერხით (გაბრტყელებული, ფანტელების სახით, დაჩურჩული, დატეხილი, და გრანულებისა და ფქვილის გარდა)	
	1104 29 17	მარცვლეულის მარცვალი, დაჩურჩული, დაჭრილი ან დამსხვრეული (ბრინჯი, შვრია, სიმინდისა და ქერის გარდა)	
	1104 29 30	მარცვლეულის მარცვლები, დატეხილი (ქერი, შვრია, სიმინდისა ან ბრინჯის გარდა)	
	1104 29 51	მარცვალი ხორბლის, დამსხვრეული რაიმე სხვა დამუშავების გარეშე	
	1104 29 59	მარცვლოვანების მარცვალი, დამსხვრეული რაიმე სხვა დამუშავების გარეშე (ქერის, შვრიის, სიმინდის,	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
		ხორბლისა და ჭვავის გარდა)	
	1104 29 81	ხორბლის მარცვალი, დაჭრილი, დამსხვრეული ან სხვა ხერხით დამუშავებული (გაბრტყელებულის, ფანტელების სახით, ფქვილის, გრანულების, დაჩურჩულის, დატეხილის, რაიმე სხვა დამუშავების გარეშე დამსხვრეულის გარდა)	
	1104 29 89	მარცვლოვანების მარცვალი, დაჭრილი, დამსხვრეული ან სხვა ხერხით დამუშავებული (ქერის, შვრიის, სიმინდის, ხორბალისა და ჭვავის და გაბრტყელებული, ფანტელების სახით, ფქვილი, გრანულების, დაჩურჩული, დატეხილი, რაიმე სხვა დამუშავების გარეშე დამსხვრეულის გარდა და ნახევრად ან მთლიანად დაფქული ბრინჯისა და დატეხილი ბრინჯის გარდა)	
	1104 30 10	ხორბლის მარცვლის ჩანასახი, მთლიანი, გაბრტყელებული, ფანტელების სახით ან დაფქული	
	1104 30 90	მარცვლოვანების ჩანასახი, მთლიანი, გაბრტყელებული, ფანტელების სახით ან დაფქული (გარდა ხორბლისა)	
8 ალაო და ხორბლის წებოვანა	1107 10 11	ხორბლის ალაო, ფქვილის სახით (გარდა მოხალულისა)	330
	1107 10 19	ხორბლის ალაო (გარდა ფქვილისა და მოხალულისა)	
	1107 10 91	ალაო ფქვილის სახით (მოხალულისა და ხორბლის გარდა)	
	1107 10 99	ალაო (მოხალულის, ხორბლისა და ფქვილის გარდა)	
	1107 20 00	მოხალული ალაო	
	1109 00 00	ხორბლის წებოვანა, მშრალი ან ტენიანი	
9 სახამებლები	1108 11 00	ხორბლის სახამებელი	550
	1108 12 00	სიმინდის სახამებელი	
	1108 13 00	კარტოფილის სახამებელი	
10 შაქარი	1701 12 10	ჭარხლის ხამი შაქარი, რაფინირებისათვის (გარდა საგემოვნო-არომატული ან საღებარი დანამატების შემცველობით)	8 000
	1701 12 90	ჭარხლის ხამი შაქარი (გარდა რაფინირებისთვის და საგემოვნო-არომატული ან საღებარი დანამატების შემცველობით)	
	1701 91 00	ლერწმისა ან ჭარხლის შაქარი, რაფინირებული, საგემოვნო-არომატული ან საღებარი დანამატების შემცველობით	
	1701 99 10	თეთრი შაქარი, მყარ მდგომარეობაში, საქაროზის შემცველობით >= 99,5%-სა (გარდა საგემოვნო-არომატული ან საღებარი დანამატების შემცველობით)	
	1701 99 90	ლერწმისა ან ჭარხლის შაქარი და ქიმიურად სუფთა საქაროზა, მყარ მდგომარეობაში (საგემოვნო-არომატული ან საღებარი დანამატებით ლერწმისა ან ჭარხლის შაქარის, ხამი შაქრისა და თეთრის შაქრის გარდა)	
	1702 20 10	ნეკერჩხლის შაქარი მყარ მდგომარეობაში, საგემოვნო-არომატული ან საღებარი დანამატების შემცველი	
	1702 30 10	იზოგლუკოზა, მყარ მდგომარეობაში, ფრუქტოზას შემცველობის გარეშე ან ფრუქტოზას შემცველობით 20 მას.%-ზე ნაკლები მშრალ მდგომარეობაში	
	1702 30 50	გლუკოზა „დექსტროზა“, აგლომერირებული ან არა-აგლომერირებული თეთრი კრისტალური ფხვნილის	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
		სახით, ფრუქტოზას შემცველობით 20 მას.%-ზე ნაკლები მშრალ მდგომარეობაში (იზოგლუკოზის გარდა)	
	1702 30 90	გლუკოზა და გლუკოზას სიროფი, საგემოვნო-არომატული ან საღებარი დანამატების გარეშე, ფრუქტოზას შემცველობით 20 მას.%-ზე ნაკლები მშრალ მდგომარეობაში (გარდა იზოგლუკოზისა და გლუკოზა „დექსტროზა“ს,თეთრი კრისტალური ფხვნილის სახით, აგლომერაციით ან მის გარეშე)	
	1702 40 10	იზოგლუკოზა მშრალ მდგომარეობაში, ფრუქტოზას შემცველობით არანაკლებ 20 მას.%-ისა, მაგრამ 50 მას.%-ზე ნაკლები (ინვერტული შაქრის გარდა)	
	1702 40 90	გლუკოზა მყარ მდგომარეობაში და გლუკოზას სიროფი, საგემოვნო-არომატული ან საღებარი დანამატების გარეშე, ფრუქტოზას შემცველობით არანაკლებ 20 მას.%-ისა, მაგრამ 50 მას.%-ზე ნაკლები (იზოგლუკოზისა და ინვერტული შაქრის გარდა)	
	1702 60 10	იზოგლუკოზა მშრალ მდგომარეობაში, ფრუქტოზას შემცველობით 50 მას.%-ზე მეტი (ქიმიურად სუფთა ფრუქტოზასა და ინვერტული შაქრის გარდა)	
	1702 60 80	ინულინის სიროფი, უშუალოდ მიღებული ინულინისა და ოლიგოფრუქტოზის ჰიდროლიზის შედეგად, სუფთა მდგომარეობაში ფრუქტოზას შემცველობით 50 მას.%-ზე მეტი ან საქაროზის სახით	
	1702 60 95	ფრუქტოზა და ფრუქტოზას სიროფი, მყარ მდგომარეობაში, საგემოვნო-არომატული ან საღებარი დანამატების გარეშე, მშრალ მდგომარეობაში ფრუქტოზას შემცველობით 50 მას.%-ზე მეტი (იზოგლუკოზა, ინულინის სიროფის, ქიმიურად სუფთა გლუკოზისა და ინვერტული შაქრის გარდა)	
	1702 90 30	იზოგლუკოზა მყარი ფორმით, მშრალ მდგომარეობაში ფრუქტოზას შემცველობით 50 მას.%, გლუკოზისს პოლიმერებისგან მიღებული	
	1702 90 50	მალტოდექსტრინი მყარ მდგომარეობაში და მალტოდექსტრინის სიროფი (გარდა საგემოვნო-არომატული ან საღებარი დანამატებით)	
	1702 90 71	შაქარი და მელასა, კარამელიზებული, მშრალ მდგომარეობაში საქაროზის შემცველობით არანაკლებ 50 მას.%-სა	
	1702 90 75	შაქარი და მელასა, კერამელიზებული, მშრალ მდგომარეობაში საქაროზის შემცველობით 50 მას.%-ზე ნაკლები, აგლომერირებული ან არააგლომერირებული ფხვნილის სახით	
	1702 90 79	შაქარი და მელასა, კერამელიზებული, მშრალ მდგომარეობაში საქაროზის შემცველობით 50 მას.%-ზე ნაკლები (გარდა შაქარი და მელასა აგლომერირებული ან არააგლომერირებული ფხვნილის სახით)	
	1702 90 80	ინულინის სიროფი, ინულინისა ან ოლიგოფრუქტოზის უშუალო ჰიდროლიზის შედეგად მიღებული, სუფთა მდგომარეობაში ფრუქტოზას შემცველობით არანაკლებ 10 მას.%-სა და არაუმეტეს 50 მას.%-ზე ან საქაროზის სახით	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
	1702 90 95	შაქარი მყარ მდგომარეობაში, ინვერტული შაქრის ჩათვლით, და შაქარი და შაქრის ნარევები მშრალ მდგომარეობაში ფრუქტოზის 50 მას.%-ის შემცველობის, საგემოვნო-არომატული ან საღებარი დანამატების გარეშე (ლერწმის ამ ჭარხლის შაქრის, ქიმიურად სუფთა სუქროზისა და მალტოზის, ლაქტოზის გარდა, ნეკერჩხლის შაქარი, გლუკოზა, ფრუქტოზა, მალტოდექსტრინი და მათი სიროფები, იზოგლუკოზა, ინულინის სიროფი და კარამელი)	
	2106 90 30	იზოგლუკოზის სიროფი საგემოვნო-არომატული ან საღებარი დანამატებით	
	2106 90 55	გლოკოზა და მალტოდექსტრინის სიროფები, საგემოვნო-არომატული ან საღებარი დანამატებით	
	2106 90 59	შაქრის სიროფი, საგემოვნო-არომატული ან საღებავი დანამატებით (იზოგლუკოზის, ლაქტოზის, გლუკოზისა და მალტოდექსტრინის სიროფების გარდა)	
11 ანაცერი, ქატო და სხვა ნარჩენები	2302 10 10	ანაცერი, ქატო და სხვა ნარჩენები, სიმინდის, მიღებული დაფქვის, გაცრის ან სხვა მეთოდით გადამუშავების შედეგად, სახამებლის შემცველობით არაუმეტეს 35 მას.%-ისა	2 200
	2302 10 90	ანაცერი, ქატო და სხვა ნარჩენები, სიმინდის, მიღებული დაფქვის, გაცრის ან სხვა მეთოდით გადამუშავების შედეგად, სახამებლის შემცველობით არანაკლებ 35 მას.%-ისა	
	2302 30 10	ანაცერი, ქატო და სხვა ნარჩენები, გრანულირებული ან არაგრანულირებული, მიღებული ხორბლის მარცვლის დაფქვის, გაცრის ან სხვა მეთოდით გადამუშავების შედეგად, სახამებლის შემცველობით არაუმეტეს 28 მას.%-ისა და პროპორციით რომელიც გავა 0,2 მმ დიამეტრის საცერში მასის 10% ისა ან გარკვეულ ნაწილს, რომელიც შეიცავს ნაცარს და გადაანგარიშებულია მშრალ პროდუქტზე > = 1,5მას%	
	2302 30 90	ანაცერი, ქატო და სხვა ნარჩენები ხორბლის, გრანულირებული ან არაგრანულირებული, მიღებული ხორბლის მარცვლის დაფქვის, გაცრის ან სხვა მეთოდით გადამუშავების შედეგად (გარდა, სახამებლის შემცველობით არაუმეტეს 28 მას.%-ისა და რომლებშიც 0,2 მმ დიამეტრის საცერში გასული ნაწილი არ აღემატება 10 მას.%-ს ან რომლებშიც ამ საცერში გატარებული ნაწილის ფერფლიანობა მშრალ ნივთიერებაზე გადაანგარიშებით არის 1,5 მას.% ან მეტი)	
	2302 40 10	ანაცერი, ქატო და სხვა ნარჩენები მარცვლოვნების, გრანულირებული ან არაგრანულირებული, მიღებული მარცვლოვანების მარცვლის დაფქვის, გაცრის ან სხვა მეთოდით გადამუშავების შედეგად, სახამებლის შემცველობით არაუმეტეს 28 მას.%-ისა და რომლებშიც 0,2 მმ დიამეტრის საცერში განაცრელი არ აღემატება 10 მას.%-ს ან თუ განაცრელის 10%-ზე მეტის მშრალ პროდუქტზე გამოთვლილი ფერფლიანობა შეადგენს >= 1,5 მას% (გარდა ანაცერისა, ქატოსი და სიმინდის, ბრინჯის ან ხორბლის სხვა ნარჩენებისა)	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
	2302 40 90	ანაცერი, ქატო და სხვა ნარჩენები მარცვლოვნების, გრანულირებული ან არაგრანულირებული, მიღებული მარცვლოვანების მარცვლის დაფქვის, გაცრის ან სხვა მეთოდით გადამუშავების შედეგად (გარდა სიმინდის, ბრინჯისა და ხორბლის და იმ მარცვლეულისა, რომლებშიც სახამებლის შემცველობა <= 28 მას.%-ისა, და იმ შემთხვევაში, თუ 0,2 მმ დიამეტრის საცერში გასული ნაწილი <= 10 მას.%-ს, ან თუ განაცრელი > 10 %-ია, განაცრელის ფერფლიანობა >= 1,5 %)	
	2303 10 11	სიმინდის სახამებლის წარმოების ნარჩენები (კონცენტრირებული დასალბობი სითხის გამოკლებით), ცილის შემცველობით მშრალ ნივთიერებაზე გადაანგარიშებით 40 მას.%-ზე მეტი (გარდა კონცენტრირებული ლიქიორებისა)	
სოფლის მეურნეობის გადამუშავებული პროდუქცია			
12 ტკბილი სიმინდი	0710 40 00	შაქრიანი სიმინდი, ახალი ან წყალში ან ორთქლზე მოხარშული, გაყინული	1 500
	0711 90 30	დაკონსერვებული შაქრიანი სიმინდი, ხანმოკლე შენახვისათვის (მაგალითად, გოგირდის დიოქსიდით, მარილწყალში, გოგირდოვან წყალში ან სხვა დროებით დამაკონსერვებელ ხსნარში), მაგრამ ასეთი სახით საკვებად უშუალო გამოყენებისათვის უვარგისი	
	2001 90 30	შაქრის სიმინდი (Zea mays var. saccharata), ძმრისა ან ძმარმჟავას დამატებით დამზადებული ან დაკონსერვებული	
	2004 90 10	შაქრის სიმინდი (Zea mays var. saccharata), ძმრისა ან ძმარმჟავას დამატების გარეშე დამზადებული ან დაკონსერვებული, გაყინული	
	2005 80 00	შაქრის სიმინდი (Zea mays var. saccharata), ძმრისა ან ძმარმჟავას დამატების გარეშე დამზადებული ან დაკონსერვებული, გაუყინავი	
13 შაქარი დამუშავებული	1302 20 10	პექტინური ნივთიერებები, პექტინატები და პექტატები, მშრალი, ფხნილის სახით	6 000
	1302 20 90	პექტინური ნივთიერებები, პექტინატები და პექტატები, თხევადი	
	1702 50 00	ქიმიურად სუფთა ფრუქტოზა, მშრალ მდგომარეობაში	
	1702 90 10	ქიმიურად სუფთა მალტოზა, მშრალ მდგომარეობაში	
	1704 90 99	პასტები, მარციპანი, ნუგა და შაქრის სხვა საკონდიტრო ნაწარმი, რომლებიც არ შეიცავენ კაკაოს (გარდა საღეჭი რეზინის, თეთრი შოკოლადის, ყელის ტკივილის საწინააღმდეგო პასტილები და ხველების საწინააღმდეგო აბები, საკონდიტრო ნაწარმი რეზინისა და ჟელეს სახით, ხილის პასტების სახით საკონდიტრო ნაწარმისა, მოხარშული კანფეტისა, ირისისა, კარამელისა და ანალოგიური ტკბილეულისა, დაპრესილი აბებისა და პასტებისა მყისიერად შეფუთული მარციპანის ჩათვლით მასით> = 1 კგ)	
	1806 10 30	კაკაო-ფხვნილი შაქრისა ან სხვა დამატკბობელი ნივთიერებების დამატებით, საქაროზას (საქაროზას სახით გამოხატული ინვერტული შაქრის ჩათვლით) ან	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
		საქაროზას სახით გამოხატული იზოგლუკოზას შემცველობით 65 მას.% ან მეტი, მაგრამ 80 მას.%-ზე ნაკლები	
	1806 10 90	კაკაო-ფხვნილი შაქრისა ან სხვა დამატებობელი ნივთიერებების დამატებით, საქაროზას (საქაროზას სახით გამოხატული ინვერტული შაქრის ჩათვლით) ან საქაროზას სახით გამოხატული იზოგლუკოზას შემცველობით 80 მას.% ან მეტი	
	1806 20 95	შოკოლადი და კაკაოს შემცველი დანარჩენი მზა კვების პროდუქტები, 2 კგ-ზე მეტი მასით ბრიკეტებში ან თხევადი, პასტისებრი, ფხვნილისებრი, გრანულირებული ან რაიმე სხვა ანალოგიური სახით კონტეინერებში ან პირველად საფუთავებში 2 კგ-ზე მეტი შიგთავსით, კაკაო-ზეთის შემცველობით 18 მას.%-ზე ნაკლები(გარდა კაკაოს ფხვნილისა, შოკოლადის მინანქრისა და შოკოლადის რძის გრანულებისა)	
	1901 90 99	მზა კვების პროდუქტები წმინდა ან მსხვილი ნაფქვავი ფქვილის, ბურღულის, სახამებლისა ან ალაოს ექსტრაქტისაგან, კაკაოს შემცველობის გარეშე ან კაკაოს შემცველობით 40 მას.%-ზე ნაკლები მთლიანად ცხიმგამოცლილ ფუძეზე გადაანგარიშებით, და საკვები პროდუქტები რძისგან, ნაღებისგან, ნაღების კარაქისგან, არაჟნისგან, შრატი, იოგურტი, კეფირი ან ანალოგიური ნაწარმი კოდებით 0401-დან 0404-მდე, რომელიც არ შეიცავს კაკაოს, ან კაკაოს შემადგენლობა < მასის 5%-ზე, გამოთვლილი მთლიანი ცხიმგამოცლილი მასიდან. (გარდა ალაოს ექსტრაქტისა და საცალო ვაჭრობისათვის ბავშვთა საკვებისა, შენარევები და ცომი მიღებული პურფქვილოვანი ნაწარმისაგან შემდეგ ქვეპოზიციაში - 19019091	
	2101 12 98	მზა პროდუქტები ყავის საფუძველზე	
	2101 20 98	მზა პროდუქტები ჩაის ან მატეს (პარაგვაის ჩაის) საუძველზე	
	2106 90 98	კვების პროდუქტები, რომლებიც არ არის სხვა ადგილას განსაზღვრული, 1,5 მას.%-ზე არანაკლებ რძის ცხიმის, არანაკლებ 5 მას.% საქაროზას ან იზოგლუკოზას, არანაკლებ 5 მას.% გლუკოზას ან არანაკლებ 5 მას.% სახამებლის შემცველობით	
	3302 10 29	სურნელოვანი ნივთიერებების ფუძეზე დამზადებული პრეპარატები, სასმელის დამახასიათებელი გემოსა და სუნის მიმცემი ყველა კომპონენტის შემცველობით, 1,5 მას.%-ზე არანაკლებ რძის ცხიმის, არანაკლებ 5 მას.% საქაროზას ან იზოგლუკოზას, არანაკლებ 5 მას.% გლუკოზას ან არანაკლებ 5 მას.% სახამებლის შემცველობით, სასმელების წარმოებისათვის გამოსაყენებელი (გარდა სპირტის კონცენტრაციით 0,5 მოც.%-ზე მეტი)	
14 გადამუშავებული მარცვლეული	1904 30 00	ხორბალი Bulgur, დამუშავებული მარცვლის სახით, ხორბლის მარცვლების თბური დამუშავებით მიღებული	3 300
	2207 10 00	ეთილის სპირტი არადენატურირებული, სპირტის კონცენტრაციით 80 მოც.% ან მეტი	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
	2207 20 00	ეთილის სპირტი და სხვა დენატურირებული სპირტები ნებისმიერი კონცენტრაციით	
	2208 90 91	ეთილის სპირტი არადენატურირებული სპირტის კონცენტრაციით 80 მოც.%-ზე ნაკლები, 2 ლ ან ნაკლები ტევადობის ჭურჭელში	
	2208 90 99	ეთილის სპირტი არადენატურირებული სპირტის კონცენტრაციით 80 მოც.%-ზე ნაკლები, 2 ლ.-ზე მეტი ტევადობის ჭურჭელში	
	2905 43 00	მანიტი	
	2905 44 11	D-გლუციტი (სორბიტი) წყალხსნარში, D-მანიტის შემცველობით <= 2 მას.% ან ნაკლები, D-გლუციტის შემცველობაზე გადაანგარიშებით	
	2905 44 19	D-გლუციტი (სორბიტი), წყალხსნარში, (გარდა D-მანიტის შემცველობით <= 2 მას.% ან ნაკლები D-გლუციტის შემცველობაზე გადაანგარიშებით)	
	2905 44 91	D-გლუციტი (სორბიტი), D-მანიტის შემცველობით <= 2 მას.%, ან ნაკლები D-გლუციტის შემცველობაზე გადაანგარიშებით (გარდა წყალხნარისა)	
	2905 44 99	D-გლუციტი (სორბიტი) (გარდა წყალხსნარისა, D-მანიტის შემცველობით <= 2 მას.% ან ნაკლები D-გლუციტის შემცველობაზე გადაანგარიშებით)	
	3505 10 10	დექსტრინები	
	3505 10 50	სახამებლები, რთულ ან მარტივ ეთერად გარდაქმნილი (დექსტრინების გარდა)	
	3505 10 90	მოდიფიცირებული სახამებლები (გარდა რთულ ან მარტივ ეთერად გარდაქმნილი სახამებლებისა და დექსტრინებისა)	
	3505 20 30	წებოები, სახამებლების, დექსტრინებისა ან დანარჩენი მოდიფიცირებული სახამებლების შემცველობით 25 მას.% ან მეტი, მაგრამ 55 მას.%-ზე ნაკლები (გარდა დაფასოებული საცალო ვაჭრობისათვის, არაუმეტეს 1კგ-ისა)	
	3505 20 50	წებოები, სახამებლების, დექსტრინებისა ან დანარჩენი მოდიფიცირებული სახამებლების შემცველობით 55 მას.% ან მეტი, მაგრამ 80 მას.%-ზე ნაკლები (გარდა დაფასოებული საცალო ვაჭრობისათვის, ნეტ წონით <= 1კგ-ისა)	
	3505 20 90	წებოები, სახამებლების, დექსტრინებისა ან დანარჩენი მოდიფიცირებული სახამებლების შემცველობით 80 მას.% ან მეტი (გარდა დაფასოებული საცალო ვაჭრობისათვის, ნეტ წონით <= 1კგ-ისა)	
	3809 10 10	გასაწყობი საშუალებები, ღებვის დამაჩქარებელი ან საღებარების ფიქსაციის საშუალებები და სხვა პროდუქტები და მზა პრეპარატები (მაგალითად, დასამუშავებელი და ფერსაჭერი ნივთიერებები) გამოსაყენებელი ტექსტილის, ქაღალდის, ტყავის მრეწველობაში ან ანალოგიურ დარგებში, რომლებიც სხვა ადგილას არ აღინიშნება/განისაზღვრება, სახამებლიანი ნივთიერებების ფუძით და ამ ნივთიერებების შემცველობით < 55მას % . ზე	

პროდუქციის კატეგორია	CN კოდი 2012	პროდუქციის აღწერილობა	ზღვრული დონე (ტონა)
	3809 10 30	გასაწყობი საშუალებები, ღებვის დამაჩქარებელი ან საღებარების ფიქსაციის საშუალებები და სხვა პროდუქტები და მზა პრეპარატები (მაგალითად, დასამუშავებელი და ფერსაჭერი ნივთიერებები) გამოსაყენებელი ტექსტილის, ქაღალდის, ტყავის მრეწველობაში ან ანალოგიურ დარგებში, სხვა ადგილას დაუსახელებელი ან ჩაურთველი, სახამებლიანი ნივთიერებების ფუძით და ამ ნივთიერებების შემცველობით >= 55 % -დან < 70 % -მდე.	
	3809 10 50	გასაწყობი საშუალებები, ღებვის დამაჩქარებელი ან საღებარების ფიქსაციის საშუალებები და სხვა პროდუქტები და მზა პრეპარატები (მაგალითად, დასამუშავებელი და ფერსაჭერი ნივთიერებები) გამოსაყენებელი ტექსტილის, ქაღალდის, ტყავის მრეწველობაში ან ანალოგიურ დარგებში, სხვა ადგილას დაუსახელებელი ან ჩაურთველი, სახამებლიანი ნივთიერებების ფუძით და ამ ნივთიერებების შემცველობით >= 70 % -დან < 83 % -მდე.	
	3809 10 90	გასაწყობი საშუალებები, ღებვის დამაჩქარებელი ან საღებარების ფიქსაციის საშუალებები და სხვა პროდუქტები და მზა პრეპარატები (მაგალითად, დასამუშავებელი და ფერსაჭერი ნივთიერებები) გამოსაყენებელი ტექსტილის, ქაღალდის, ტყავის მრეწველობაში ან ანალოგიურ დარგებში, რომლებიც სხვა ადგილას არ არის მითითებული, სახამებლიანი ნივთიერებების ფუძით, ამ ნივთიერებების წონის შემცველობით > = 83%	
	3824 60 11	სორბიტი წყალხსნარში, D-მანიტის შემცველობით <= 2 მას.% ან ნაკლები d-გლუციტის შემცველობაზე გადაანგარიშებით (გარდა d-glucitol [sorbitol])	
	3824 60 19	სორბიტი წყალხსნარში, D-მანიტის შემცველობით 2 მას.%-ზე, d-გლუციტის შემცველობაზე გადაანგარიშებით (გარდა d-glucitol [sorbitol])	
	3824 60 91	სორბიტი, D-მანიტის შემცველობით არაუმეტეს 2 მას.% d-გლუციტის შემცველობაზე გადაანგარიშებით (გარდა სორბიტისა წყალხსნარში და d-glucitol [sorbitol]-სა)	
	3824 60 99	სორბიტი, D-მანიტის შემცველობით 2 მას.%-ზე მეტი d-გლუციტის შემცველობაზე გადაანგარიშებით (გარდა სორბიტისა წყალხსნარისა და d-glucitol [sorbitol]-სა)	
15 სიგარეტები	2402 10 00	სიგარები, (მანილური) სიგარები წაჭრილი ბოლოებით და სიგარილები (წვრილი სიგარები), თამბაქოს შემცველობით	500 ტონა
	2402 20 90	სიგარეტი, თამბაქოს შემცველობით (გარდა მიხაკის შემცველობისა)	

(1) 132 მილიონი ცალიX 50 გრ = 6 600 ტონა

_____

დანართი III

დაფარვის სფერო

_____

დანართი III-A

სანიტარიული და ფიტოსანიტარიული ზომები

ნაწილი 1

ზომები, რომლებიც ვრცელდება ძირითად ცოცხალ ცხოველთა კატეგორიაზე

I.	კენტჩლიქიანები (მათ შორის ზებრა) ან ვირისებრთა ოჯახი ან მათი შეჯვარების შედეგად მიღებული შთამომავლობა
II.	მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვი (მათ შორის კამეჩი და ბიზონი)
III.	ცხვარი და თხა
IV.	ღორი
V.	შინაური ფრინველები (მათ შორის მწყერი, ინდაური, ციცარი, იხვი, ბატი)
VI.	ცოცხალი თევზი
VII.	კიბოსნაირნი
VIII.	მოლუსკები
IX.	ცოცხალი თევზის ქვირითი და გამეტები
X.	საინკუბაციო კვერცხი
XI.	სპერმა-კვერცხუჯრედი – ემბრიონი
XII.	სხვა ძუძუმწოვრები
XIII.	სხვა ფრინველები
XIV.	რეპტილიები
XV.	ამფიბიები
XVI.	სხვა ხერხემლიანები
XVII.	ფუტკარი

ნაწილი 2

ზომები, რომლებიც ვრცელდება ცხოველურ პროდუქტებზე

I. ადამიანის მოხმარებისთვის განკუთვნილ ცხოველურ პროდუქტთა ძირითადი კატეგორიები

1. ახალი ხორცი შინაური ჩლიქოსნების, შინაური ფრინველის და კურდღლისნაირების, ფერმისა და ნანადირევი ხორცი, მათ შორის შიგნეული
2. ფარში, შეკაზმული ან სპეციალურად დამუშავებული ხორცპროდუქტები, მექანიკურად განცალკევებული ხორცი, ხორცპროდუქტები
3. ცოცხალი ორსაგდულიანი მოლუსკები
4. თევზპროდუქტები
5. ნედლი რძე, ხსენი, რძის პროდუქტები და ხსენის პროდუქტები
6. კვერცხი და კვერცხის პროდუქტები
7. ბაყაყის ფეხები და ლოკოკინები
8. ცხოველის გადამდნარი ქონი და გადადნობის შემდეგ დარჩენილი ქონის პროდუქტები
9. დამუშავებული მუცელი, შარდის ბუშტი და შიგნეულობა
10. ადამიანთა მოხმარებისათვის განკუთვნილი ჟელატინი, ჟელატინის საწარმოებელი ნედლი მასალა
11. კოლაგენი
12. თაფლი და ფუტკრის პროდუქტები

II. ცხოველთა სუბ– პროდუქტების ძირითადი პროდუქტის კატეგორიები:

სასაკლაოზე	ცხოველური სუბ–პროდუქტები, რომელიც საკვებია ბეწვეულის მომცემი ცხოველებისთვის
	ცხოველური სუბ–პროდუქტები, რომელიც გამოიყენება შინაური, სახლის ცხოველების საკვების დასამზადებლად
	კენტ–ჩლიქიანების სისხლი და სისხლის პროდუქტები, რომლებიც გამოყენებული უნდა იქნეს ცხოველის საკვები ჯაჭვის გარეთ
	ჩლიქოსნების ახალი ან გაცივებული ტყავი და კანი
	მეორადი პროდუქტების დასამზადებლად გამოყენებადი ცხოველური სუბ–პროდუქტები, რომლებიც გამოიყენება ცხოველის საკვები ჯაჭვის გარეთ
რძის საწარმოებში	რძე და რძის პროდუქტები და რძის მეორადი პროდუქტები
	ხსენი და ხსენის პროდუქტები
სხვა ცხოველური სუბპროდუქტების შემგროვებელ და დამამუშავებელ საწარმოებში (როგორიცაა გადაუმუშავებელი/დაუმუშავებელი მასალები)	კენტჩლიქიანების სისხლი და სისხლის პროდუქტები, რომლებიც გამოიყენება ცხოველის კვების ჯაჭვის გარეთ
	დაუმუშავებელი სისხლის პროდუქტები მეორადი პროდუქტებისთვის, გარდა კენტ–ჩლიქიანებისა, რომლებიც განკუთვნილია ცხოველთა საკვები ჯაჭვის გარეთ ფერმის ცხოველებისთვის
	დამუშავებული სისხლის პროდუქტები, გარდა კენტ–ჩლიქიანების, მეორადი პროდუქტების დამუშავებისთვის, რომლებიც განკუთვნილია ფერმის ცხოველების საკვებ ჯაჭვს გარეთ გამოყენებისთვის
	ჩლიქოსნების ახალი და გაცივებული ტყავი და კანი

	ღორის ჯაგარი მესამე ქვეყნებიდან ან რეგიონებიდან, რომლებიც ღორის აფრიკული ცხელებიდან თავისუფალი არიან
	ძვლები და ძვლის პროდუქტები (გარდა ძვლის ფქვილისა), რქები და რქის პროდუქტები (გარდა რქის ფქვილისა) და ჩლიქები და ჩლიქების პროდუქტები (გარდა ჩლიქის ფქვილისა), რომლებიც არ გამოიყენება ცხოველთა საკვებად, ორგანული სასუქები ან მიწის გამაუმჯობესებლები
	რქები და რქის პროდუქტები, გარდა რქის ფქვილისა, ჩლიქები და ჩლიქების პროდუქტები, გარდა ჩლიქის ფქვილისა, რომლებიც გამოიყენება ორგანული სასუქების ან მიწის გამაუმჯობესებლების წარმოებისთვის
	ჟელატინი, რომელიც არ არის განკუთვნილი ადამიანის მოხმარებისთვის, და რომელიც გამოიყენება ფოტოგრაფიულ ინდუსტრიაში
	მატყლი და ბეწვი
	დამუშავებული ბუმბული, ბუმბულის ნაწილები და ნაკრტენი
გადამამუშავებელ საწარმოებში	ცხოველის გადამუშავებულიცილა, მათ შორის ნარევები და პროდუქტები, გარდა სახლის ცხოველის საკვებისა, რომლებიც შეიცავენ ასეთ ცილებს
	სისხლის პროდუქტები, რომლებიც შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ცხოველთა საკვებ მასალად
	ჩლიქოსნების დამუშავებული ტყავი და კანი
	მცოხნავი ცხოველებისა და კენტ–ჩლიქიანების (21 დღის) დამუშავებული ბეწვი და ტყავი
	ღორის ჯაგარი მესამე ქვეყნებიდან ან ისეთი რეგიონიდან, რომლებიც არ არიან თავისუფალი ღორის აფრიკული ცხელებისგან
	თევზის ზეთი, რომელიც გამოიყენება ცხოველთა საკვებად ან ცხოველთა საკვები ჯაჭვის გარეთ
	გადამდნარი ქონი, რომელიც გამოიყენება ცხოველის საკვებ მასალად
	გადამდნარი ქონი კონკრეტული მიზნებისთვის, რომელიც გამოიყენება ფერმის ცხოველთათვის საკვები ჯაჭვის გარეთ
	ჟელატინი ან კოლაგენი, რომელიც გამოიყენება ცხოველთა საკვებად ან ცხოველთა საკვები ჯაჭვის გარეთ
	ჰიდროლიზებული ცილა, კალციუმის ჰიდროფოსფატი ან კალციუმის მარილი, რომელიც გამოიყენება ცხოველთა საკვებად ან ცხოველთა საკვები ჯაჭვის გარეთ
	მეფუტკრეობის სუბ – პროდუქტები, რომლებიც განკუთვნილია ექსკლუზიურად მეფუტკრეობისათვის

	ქონიდან წარმოებული მეორადი პროდუქტები, რომელიც გამოიყენება ცხოველთა საკვები ჯაჭვის გარეთ
	ქონიდან წარმოებული მეორადი პროდუქტები, რომელიც გამოიყენება როგორც ცხოველთა საკვებად ან ცხოველთა საკვები ჯაჭვის გარეთ
	კვერცხის პროდუქტები, რომლებიც გამოიყენება, როგორც ცხოველთა საკვები მასალა
შინაურ ცხოველთა საკვების საწარმოებში (მათ შორის ძაღლის საღეჭისა და ცხოველური არომატიზატორის მწარმოებელი საწარმოები)	სახლის ცხოველის საკვების კონსერვები
	გადამუშავებული ცხოველთა საკვები გარდა დაკონსერვებული სახლის ცხოველის საკვებისა
	ძაღლის საღეჭი
	პირდაპირი გაყიდვისათვის განკუთვნილი სახლის ცხოველის დაუმუშავებელი საკვები
	ცხოველური არომატიზატორები, რომლებიც გამოიყენება სახლის ცხოველის საკვების დამზადებისათვის.
ნანადირევის გადამამუშავებელ საწარმოებში	დამუშავებული ნადავლი და ფრინველისა და ჩლიქოსანი ცხოველის სხვა დამზადებული პროდუქტები, მხოლოდ გამოცალკევებული ძვლები, რქები, ჩლიქები, კლანჭები, ირმის რქები, კბილები, ტყავი ან კანი
	ნადირობის ნადავლი ან ფრინველის და ჩლიქოსანი ცხოველის სხვა დამზადებული პროდუქტები, რომლებიც შეიცავენ მთლიან დაუმუშავებელ ნაწილებს
შუალედური პროდუქტის გადამამუშავებელ საწარმოებში	შუალედური პროდუქტები
სასუქის და ნიადაგის გამაუმჯობესებლები	ცხოველის გადამუშავებული ცილები, მათ შორის ნარევები და პროდუქტები, გარდა სახლის ცხოველის საკვებისა, რომელიც შეიცავს ასეთ ცილას
	გადამუშავებული ნაკელი, მეორადი პროდუქტები გადამუშავებული ნაკელისგან და ღამურების გუანოსგან
მეორადი პროდუქტების საწყობებში	ყველა მეორადი პროდუქტი

III. პათოგენური აგენტები

ნაწილი 3

მცენარე, მცენარეული პროდუქტები და სხვა ობიექტები

მცენარე, მცენარეული პროდუქტი და სხვა ობიექტები[1], რომლებიც არიან მავნე ორგანიზმების პოტენციური მატარებლები, მათი ბუნებიდან ან გადამუშავებიდან გამომდინარე, შესაძლებელია ქმნიდნენ მავნე ორგანიზმების შემოტანისა და გავრცელების რისკს.

ნაწილი 4

[1] შეფუთვა, ტრანსპორტი, კონტეინერები, ნიადაგი, მზარდი შემცველები და ნებისმიერი სხვა ორგანიზმები, ობიექტები ან მასალები, რომლებსაც შეუძლიათ მავნებლების გავრცელება.

ზომები, რომლებიც ვრცელდება სურსათისა და ცხოველთა საკვების დანამატებზე

სურსათი:

1. საკვებდანამატები (ყველა საკვებდანამატი და საღებავი).
2. გადამამუშავებელი დანამატები.
3. სურსათის არომატიზატორები.
4. სურსათის ფერმენტები.

ცხოველის საკვები[1]:

5. ცხოველთა საკვებდანამატები.
6. ცხოველთა საკვები ნედლეული.
7. ცხოველთა კომბინირებული საკვები და შინაური ცხოველების საკვები გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც გათვალისწინებულია ნაწილი 2 (II)– ით.
8. ცხოველთა საკვებში არასასურველი ნივთიერებები.

_____

დანართი III–B

ცხოველთა კეთილდღეობის სტანდარტები

ცხოველთა კეთილდღეობის სტანდარტები:

1. ცხოველთა გაბრუებასთან და დაკვლასთან მიმართებაში.
2. ცხოველთა ტრანსპორტირებასა და სხვა მსგავს ქმედებებთან მიმართებაში.
3. ცხოველთა ფერმებთან მიმართებაში.

_____

დანართი III-C

IV კარის მე-4 თავით მოცული სხვა ღონისძიებები

1. ქიმიური შენაერთები, რომლებიც წარმოიშობიან შესაფუთი მასალიდან ნივთიერებების გადაცემით.
2. კომბინირებული პროდუქტები.
3. გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმები (GMO).
4. ზრდის დამაჩქარებელი ჰორმონები, თერეოსტატიკები, ცალკეული ჰორმონები და ბეტა აგონისტები.

_____

[1] ფერმერული ცხოველების საკვების ჯაჭვში დაიშვება მხოლოდ ცხოველთა სუბპროდუქტები, რომლებიც იწარმოება ცხოველებისგან ან ცხოველთა ნაწილებისგან, რომლებიც აღიარებულნი არიან როგორც ადამიანთა მოხმარებისთვის ვარგისი.

დანართი IV

შეტყობინებას დაქვემდებარებული ცხოველთა და აკვაკულტურული დაავადებების და რეგულირებადი მავნებლების სია, რომლებზედაც შეიძლება იყოს აღიარებული რეგიონალური თავისუფლება

დანართი IV-A

ცხოველთა და თევზის დაავადებები, რომლებიც ექვემდებარებიან შეტყობინებას, რომლისთვისაც მხარის სტატუსი არის აღიარებული და რომლებზეც რეგიონალიზაციის გადაწყვეტილები შეიძლება იყოს მიღებული

1. თურქული.
2. ღორის ვეზიკულარული დაავადება.
3. ვეზიკულარული სტომატიტი.
4. ცხენის აფრიკული ავადმყოფობა (AHS).
5. ღორის აფრიკული ცხელება.
6. ცხვრის ინფექციური კატარული ცხელება (ბლუტანგი)
7. ფრინველის პათოგენური გრიპი.
8. ნიუკასლის დაავადება (NCD).
9. მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის ჭირი.
10. ღორის კლასიკური ცხელება.
11. საქონლის კონტაგიოზური პლევრო – პნევმონია.
12. წვრილფეხა პირუტყვის ჭირი.
13. ცხვრისა და თხის ყვავილი.
14. რიფტისველის ცხელება.
15. ლამპისინის დაავადება.
16. ცხენის ვენესუელური ენცეფალომიელიტი.
17. ქოთაო.
18. ცხენების დაგრილების დაავადება
19. ენცეფალომიელიტის ენტეროვირუსი.
20. ინფექციური ჰემატოპოეტიკური ნეკროზი (IHN).
21. ვირუსული ჰემორაგიული სეპტიცემია (VHS).
22. ორაგულის ინფექციური ანემია.
23. ბონამიოზი.
24. მარტეილა რეფრინგენს.

დანართი IV-B

მავნებლის სტატუსის, მავნებლებისგან თავისუფალი ან დაცული ზონის აღიარება

A. მავნებლის სტატუსის აღიარება

თითოეული მხარე შეიმუშავებს და აცნობებს რეგულირებადი მავნებლების სიას შემდეგ პრინციპებზე დაყრდნობით:

1. მავნებლები, რომლებიც არ არიან დაფიქსირებული მხარეების კუთვნილი ტერიტორიის არცერთ ნაწილში.

2. მავნებლები, რომლებიც არიან დაფიქსირებული მხარეების კუთვნილი ტერიტორიის ნებისმიერ ნაწილში და არიან ოფიციალური კონტროლის ქვეშ.

3. მავნებლები, რომლებიც არიან დაფიქსირებული მხარეების კუთვნილი ტერიტორიის ნებისმიერ ნაწილში, არიან ოფიციალური კონტროლის ქვეშ და შექმნილია ამ მავნებლებისგან თავისუფალი სივრცე ან დაცული ზონა.

მავნებელთა სტატუსის სიაში ნებისმიერ ცვლილებაზე უნდა მოხდეს მეორე მხარის დაუყოვნებლივი შეტყობინება გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოხდა შესაბამისი საერთაშორისო ორგანიზაციის ინფორმირება.

B. მავნებლისგან თავისუფალი და დაცული ზონების აღიარება

მხარეები აღიარებენ მავნებლებისგან დაცული და თავისუფალი ზონების კონცეფციას და მათ გამოყენებას შესაბამის საერთაშორისო სანიტარიულ და ფიტოსანიტარიულ ზომებთან მიმართებაში.

_____

დანართი V

რეგიონალიზაცია/ზონებად დაყოფა, მავნებლებისაგან თავისუფალი და დაცული ზონები

A. ცხოველთა და აკვაკულტურის დაავადებები

1. ცხოველთა დაავადებები

მხარის ტერიტორიის ან რეგიონის ცხოველის დაავადების სტატუსის აღიარების საფუძველი უნდა იყოს ცხოველთა ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის (OIE) ხმელეთის ცხოველთა ჯანმრთელობის კოდექსი.

ცხოველთა დაავადებებთან მიმართებაში რეგიონალიზაციის შესახებ გადაწყვეტილებებისათვის საფუძველი უნდა იყოს ცხოველთა ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის (OIE) ხმელეთის ცხოველთა ჯანმრთელობის კოდექსი.

2. აკვაკულტურის დაავადებები

აკვაკულტურის დაავადებებთან მიმართებაში რეგიონალიზაციის შესახებ გადაწყვეტილებების საფუძველს უნდა წარმოადგენდეს ცხოველთა ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის (OIE) წყლის ცხოველთა ჯანმრთელობის კოდექსი.

B. მავნებლები

მავნებლებისაგან თავისუფალი ზონების ჩამოყალიბების კრიტერიუმები უნდა შეესაბამებოდეს გაერთიანებული ერების სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO) ფიტოსანიტარიული ღონისძიებების N4 საერთაშორისო სტანდარტს მავნებლებისაგან თავისუფალი ზონების დადგენის მოთხოვნების შესახებ და შესაბამისი ISPM-ის (ფიტოსანიტარიული ღონისძიებების საერთაშორისო სტანდარტი) განმარტებებს.

C. მხარის ტერიტორიაზე ან რეგიონში ცხოველთა დაავადებების სპეციალური სტატუსის აღიარების კრიტერიუმები

1. იმ შემთხვევაში, როდესაც იმპორტიორი მხარე მიიჩნევს, რომ მისი ტერიტორია ან ტერიტორიის ნაწილი თავისუფალია ცხოველთა დაავადებისაგან, გარდა ამ შეთანხმების IV–A დანართში ჩამოთვლილი დაავადებებისა, მან ექსპორტიორ ქვეყანას უნდა წარუდგინოს შესაბამისი დამხმარე დოკუმენტაცია, რომელშიც ასახული იქნება შემდეგი კრიტერიუმები:

- დაავადების ბუნება და საკუთარ ტერიტორიაზე მისი გამოვლენის ისტორია;
- სეროლოგიურ, მიკრობიოლოგიურ, პათოლოგიურ ან ეპიდემიოლოგიურ კვლევაზე და ან იმ ფაქტზე დაფუძნებული ზედამხედველობის გამოცდის შედეგები, რომლის მიხედვითაც დაავადების შესახებ კანონით უნდა ეცნობოს კომპეტენტურ ორგანოებს;
- ზედამხედველობის განხორციელების პერიოდი;
- საჭიროების შემთხვევაში პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც დაავადების წინააღმდეგ ვაქცინაცია აკრძალულია და აკრძალვის ზონის შესაბამისი გეოგრაფიული არეალი;
- დაავადების არარსებობის შემოწმების ღონისძიებები.

2. ზოგადი ან კონკრეტული დამატებითი გარანტიები, რომელიც შესაძლოა მოთხოვნილ იქნეს იმპორტიორი მხარის მიერ, არ უნდა აჭარბებდეს იმ გარანტიებს, რომელსაც იმპორტიორი მხარე ახორციელებს ადგილობრივად.

3. მხარეებმა ერთმანეთს უნდა შეატყობინონ ამ დანართის C პუნქტის პირველ ქვეპუნქტში მითითებული კრიტერიუმების დაავადებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი ცვლილების თაობაზე. ამ დანართის C პუნქტის მე-2 ქვეპუნქტის მიხედვით განსაზღვრული დამატებითი გარანტიები, ასეთი შეტყობინების თანახმად, შესაძლოა შესწორდეს ან გაუქმდეს სანიტარიული და ფიტოსანიტარიული ქვეკომიტეტის მიერ.

დანართი VI

საწარმოთა პირობითი აღიარება

საწარმოთა პირობითი აღიარების პირობები და დებულებები

1. საწარმოთა პირობითი აღიარება ნიშნავს იმპორტიორი მხარის მიერ იმპორტის მიზნით ექსპორტიორი მხარის საწარმოთა პირობით აღიარებას, ცალკეული საწარმოების წინასწარი ინსპექტირების გარეშე, ამ უკანასკნელის მიერ წარმოდგენილი შესაბამისი გარანტიების საფუძველზე წინამდებარე დანართის მე-4 პუნქტის დებულებათა მიხედვით. წინამდებარე დანართის მე-4 პუნქტით განსაზღვრული პროცედურითა და პირობებით მხარეები შეცვლიან ან შეავსებენ ამ დანართის მე-2 პუნქტით მოცემულ სიებს ახალი განაცხადებისა და გარანტიების აღსარიცხად. მხოლოდ საწარმოთა თავდაპირველ სიასთან მიმართებით შეიძლება დამოწმება იყოს პროცედურის ნაწილი მე-4 პუნქტის (d) ქვეპუნქტის თანახმად.

2. პირობითი აღიარება თავდაპირველად შეეხება შემდეგი ტიპის საწარმოებს:

2.1. ცხოველური წარმოშობის ადამიანის მოხმარებისათვის განკუთვნილი პროდუქტის საწარმოები:

- შინაური საქონლის, ფრინველის, კურდღლისებრების სასაკლაოები და გარეული ცხოველების ფერმები (დანართი III - A, ნაწილი 1);
- გარეულ ცხოველთა სადგომები;
- საჭრელი საწარმოები;
- გატარებული ხორცის, ხორცის დამამზადებელი, ხორცის მექანიკურად განმაცალკევებელი და ხორცპროდუქტების საწარმოები;
- ცოცხალი ორსაგდულიანი მოლუსკების გამწმენდი და გამანაწილებელი ცენტრები;
- საწარმოები:
- კვერცხის პროდუქტების,
- რძის პროდუქტების,
- თევზის პროდუქტების,
- დამუშავებული ფაშვების, შარდის ბუშტების, შიგნეულობების,
- ჟელატინისა და კოლაგენის,
- თევზის ცხიმის,
- გადამამუშავებელი გემი-ქარხანა
- გემ–მაცივრების.

2.2. აღიარებული ან რეგისტრირებული საწარმოები, რომლებიც აწარმოებენ ცხოველურ სუბპროდუქტებს და იმ ცხოველური სუბპროდუქტების ძირითად კატეგორიებს, რომელიც არ არის განკუთვნილი ადამიანის მოხმარებისათვის

აღიარებული ან რეგისტრირებული საწარმოს ტიპი	პროდუქტი
სასაკლაოები	ცხოველური სუბ – პროდუქტები, რომელიც საკვებია ბეწვეულის ცხოველებისთვის
	ცხოველური სუბ–პროდუქტები, რომელიც გამოიყენება შინაური, სახლის ცხოველების საკვების დასამზადებლად
	კენტჩლიქიანების სისხლი და სისხლის პროდუქტები, რომლებიც გამოყენებული უნდა იქნეს ცხოველის საკვები ჯაჭვის გარეთ
	ჩლიქოსნების ახალი ან გაცივებული ტყავი და კანი
	მეორადი პროდუქტების დასამზადებლად გამოყენებადი ცხოველური სუბ–პროდუქტები, რომლებიც გამოიყენება ცხოველის საკვები ჯაჭვის გარეთ
რძის საწარმოები	რძე და რძის პროდუქტები და რძის მეორადი

აღიარებული ან რეგისტრირებული საწარმოს ტიპი	პროდუქტი
	პროდუქტები
	ხსენი და ხსენის პროდუქტები
სხვა საწარმოები, განკუთვნილი ცხოველის სუბპროდუქტების (როგორიცაა გადაუმუშავებელი/დაუმუშავებელი მასალები) შეგროვებისა და გადამუშავებისათვის	კენტჩლიქიანების სისხლი და სისხლის პროდუქტები, რომლებიც გამოიყენება ცხოველის კვების ჯაჭვის გარეთ
	დაუმუშავებელი სისხლის პროდუქტები მეორადი პროდუქტებისთვის, გარდა კენტ–ჩლიქიანებისა, რომლებიც განკუთვნილია ცხოველთა საკვები ჯაჭვის გარეთ ფერმის ცხოველებისთვის
	დამუშავებული სისხლის პროდუქტები, გარდა კენტ–ჩლიქიანების, მეორადი პროდუქტების დამუშავებისთვის, რომლებიც განკუთვნილია ფერმის ცხოველების საკვებ ჯაჭვს გარეთ გამოყენებისთვის
	ჩლიქოსნების ახალი და გაცივებული ტყავი და კანი
	ღორის ჯაგარი მესამე ქვეყნებიდან ან რეგიონებიდან, რომლებიც ღორის აფრიკული ცხელებიდან თავისუფალი არიან
	ძვლები და ძვლის პროდუქტები (გარდა ძვლის ფქვილისა), რქები და რქის პროდუქტები (გარდა რქის ფქვილისა) და ჩლიქები და ჩლიქების პროდუქტები (გარდა ჩლიქის ფქვილისა), რომლებიც არ გამოიყენება ცხოველთა საკვებად, ორგანული სასუქები ან მიწის გამაუმჯობესებლები
	რქები და რქის პროდუქტები, გარდა რქის ფქვილისა, და ჩლიქები და ჩლიქების პროდუქტები, გარდა ჩლიქის ფქვილისა, რომლებიც გამოიყენება ორგნული სასუქების ან მიწის გამაუმჯობესებლების წარმოებისთვის
	ჟელატინი, რომელიც არ არის განკუთვნილი ადამიანის მოხმარებისთვის, და რომელიც გამოიყენება ფოტოგრაფიულ ინდუსტრიაში
	მატყლი და ბეწვი
	დამუშავებული ბუმბული, ბუმბულის ნაწილები და ნაკრტენი
გადამამუშავებელი საწარმოები	ცხოველის გადამუშავებული ცილა, მათ შორის ნარევები და პროდუქტები, გარდა სახლის ცხოველის საკვებისა, რომლებიც შეიცავენ ასეთ ცილებს
	სისხლის პროდუქტები, რომლებიც შეიძლება გამოყენებულ იქნეს , როგოც ცხოველთა საკვების მასალა
	ჩლიქოსნების დამუშავებული ტყავი და კანი
	მცოხნავი ცხოველებისა და კენტ–ჩლიქიანების (21 დღის) დამუშავებული ბეწვი და ტყავი
	ღორის ჯაგარი მესამე ქვეყნებიდან ან ისეთი რეგიონიდან, რომლებიც არ არიან თავისუფალი ღორის აფრიკული ცხელებისგან
	თევზის ქონი, რომელიც გამოიყენება ცხოველთა საკვებად ან ცხოველთა საკვები ჯაჭვის გარეთ

აღიარებული ან რეგისტრირებული საწარმოს ტიპი	პროდუქტი
	გადამდნარი ქონი, რომელიც გამოიყენება ცხოველის საკვებ მასალად
	გადამდნარი ქონი კონკრეტული მიზნებისთვის, რომელიც გამოიყენება ფერმის ცხოველთათვის საკვები ჯაჭვის გარეთ
	ჟელატინი ან კოლაგენი, რომელიც გამოიყენება ცხოველთა საკვებად ან ცხოველთა საკვები ჯაჭვის გარეთ
	ჰიდროლიზებული ცილა, კალციუმის ჰიდროფოსფატი ან კალციუმის მარილი, რომელიც გამოიყენება ცხოველთა საკვებად ან ცხოველთა საკვები ჯაჭვის გარეთ
	მეფუტკრეობის სუბ – პროდუქტები, რომლებიც განკუთვნილია ექსკლუზიურად მეფუტკრეობისათვის
	ქონიდან წარმოებული მეორადი პროდუქტები, რომელიც გამოიყენება ცხოველთა საკვები ჯაჭვის გარეთ
	ქონიდან წარმოებული მეორადი პროდუქტები, რომელიც გამოიყენება ცხოველთა საკვებად ან ცხოველთა საკვები ჯაჭვის გარეთ
	კვერცხის პროდუქტები, რომლებიც გამოიყენება, ცხოველთა საკვებ მასალად
სახლის ცხოველთა საკვების საწარმოები (მათ შორის ძაღლის საღეჭისა და ცხოველური არომატიზატორების მწარმოებელი საწარმოები)	სახლის ცხოველის საკვების კონსერვები
	ცხოველთა გადამუშავებული საკვები გარდა დაკონსერვებული სახლის ცხოველის საკვებისა
	ძაღლის საღეჭი
	პირდაპირი გაყიდვისათვის განკუთვნილი სახლის ცხოველის დაუმუშავებელი საკვები
	ცხოველური არომატიზატორები, რომლებიც გამოიყენება სახლის ცხოველის საკვების დასამზადებლად
ნანადირევის გადამამუშავებელი საწარმოები	დამუშავებული ნანადირევის და ფრინველისა და ჩლიქოსანი ცხოველის, მხოლოდ გამოცალკევებული ძვლების, რქების, ჩლიქების, კლანჭების, ირმის რქების, კბილების, ტყავი ან კანის დამზადება/დამუშავება
	ნანადირევი ან პროდუქტები ფრინველისა და ჩლიქოსანი ცხოველების მთლიანი დაუმუშავებელი ნაწილების დამზადება/დამუშავება
შუალედური პროდუქტის გადამამუშავებელი ქარხნები ან საწარმოები	შუალედური პროდუქტები
სასუქი და ნიადაგის გამაუმჯობესებლები	ცხოველის გადამუშავებული ცილები, მათ შორის ნარევები და პროდუქტები, გარდა სახლის ცხოველის საკვებისა, რომელიც შეიცავს ასეთ ცილას
	გადამუშავებული ნაკელი, მეორადი პროდუქტები გადამუშავებული ნაკელისგან და ღამურების

აღიარებული ან რეგისტრირებული საწარმოს ტიპი	პროდუქტი
	გუანოსგან
მეორადი პროდუქტების საწყობები	ყველა მეორადი პროდუქტი

3. იმპორტიორმა მხარემ უნდა შეადგინოს პირობით აღიარებული საწარმოების სია, როგორც ეს მოცემულია 2.1 და 2.2 პუნქტებში და აღნიშნული სია უნდა გახადოს საჯარო.

4. პირობითი აღიარების გარემოებები და პროცედურები:

(a) თუ ექსპორტიორი მხარიდან შესაბამისი ცხოველური პროდუქტის იმპორტი ავტორიზებულია იმპორტიორი მხარის მიერ და დადგენილია შესაბამისი საიმპორტო პირობები და სერტიფიცირების მოთხოვნები;

(b) თუ ექსპორტიორი მხარის კომპეტენტური ორგანო წარუდგენს დამაკმაყოფილებელ გარანტიებს იმპორტიორ მხარეს იმის თაობაზე, რომ მის მიერ წარმოდგენილ სიაში ან სიებში მოცემული საწარმოები აკმაყოფილებენ იმპორტიორი მხარის შესაბამის ჯანმრთელობის მოთხოვნებს გადამუშავებულ პროდუქტებზე და თუ წარმოდგენილ სიაში მოცემული საწარმოები მის მიერ ოფიციალურად აღიარებულია იმპორტიორ მხარეში ექსპორტის განხორციელებისათვის;

(c) ზემოაღნიშნული გარანტიების დაუკმაყოფილებლობის შემთხვევაში, ექსპორტიორი მხარის კომპეტენტურ ორგანოს უნდა ჰქონდეს უფლებამოსილება შეაჩეროს იმპორტიორ მხარეში ექსპორტის განხორციელებასთან დაკავშირებული ქმედებები იმ საწარმოს მიერ, რომლისთვისაც მან გასცა გარანტიები;

(d) ამ შეთანხმების მე-60 მუხლში მოცემული დებულებების შესაბამისად, იმპორტიორი მხარის მიერ განხორციელებული დამოწმება შესაძლებელია იყოს პირობითი აღიარების პროცედურის ნაწილი. აღნიშნული დამოწმება ეხება კომპეტენტური ორგანოს სტრუქტურასა და ორგანიზაციას, რომელიც პასუხისმგებელია საწარმოების აღიარებაზე და ასევე ამ კომპეტენტური ორგანოს უფლებამოსილებას და გარანტიებს, რომლებსაც ის იძლევა იმპორტიორი მხარის წესების განხორციელებასთან დაკავშირებით. ეს დამოწმება შესაძლებელია მოიცავდეს ექსპორტიორი მხარის მიერ წარმოდგენილ სიაში ან სიებში ჩამოთვლილი გარკვეული საკმარისი რაოდენობის საწარმოების ადგილზე ინსპექტირებას.

(e) „d“ პუნქტში მოცემული დამოწმების შედეგების საფუძველზე, იმპორტიორმა მხარემ შესაძლებელია შეცვალოს არსებული საწარმოების სია.

_____

დანართი VII

ეკვივალენტობის აღიარების პროცესი

1. პრინციპები:

(a) ეკვივალენტობის დადგენა შესაძლებელია ინდივიდუალური ღონისძიებისათვის, ღონისძიებათა ჯგუფისათვის ან სისტემისათვის, რომელიც დაკავშირებულია კონკრეტულ საქონელთან, საქონლის კატეგორიებთან ან ყველასთან ერთად.

(b) იმპორტიორი მხარის მიერ ეკვივალენტობის აღიარების მოთხოვნის განხილვა ექსპორტიორი მხარის კონკრეტულ საქონელთან მიმართებაში არ უნდა გახდეს ვაჭრობის შეფერხების ან ექსპორტიორი მხარიდან ამ საქონლის მიმდინარე იმპორტის შეჩერების მიზეზი.

(c) ეკვივალენტობის აღიარების პროცესი არის ინტერაქტიული პროცესი ექსპორტიორ და იმპორტიორ მხარეებს შორის. პროცესი მოიცავს ექსპორტიორი მხარის მიერ ინდივიდუალური ღონისძიების ეკვივალენტობის ობიექტურ დემონსტრირებასა და ამ დემონსტრირების ობიექტურ შეფასებას იმპორტიორი მხარის მიერ ეკვივალენტობის შესაძლო აღიარების მიზნით.

(d) ექსპორტიორი მხარის შესაბამისი ღონისძიებების ეკვივალენტობის საბოლოო აღიარების პასუხისმგებლობა ეკისრება მხოლოდ იმპორტიორ მხარეს.

2. წინაპირობები:

(a) პროცესი დამოკიდებულია ექსპორტიორი მხარის საქონელთან დაკავშირებული ჯანმრთელობის ან მავნებლების სტატუსზე, კანონმდებლობაზე, ინსპექტირებისა და კონტროლის სისტემის ეფექტიანობაზე. ამ მიზნით გათვალისწინებული უნდა იქნეს შესაბამისი სექტორის კანონმდებლობა, ასევე ექსპორტიორი მხარის კომპეტენტური ორგანოს სტრუქტურა, იერარქია, კომპეტენტური ორგანოების უფლებამოსილება, საოპერაციო პროცედურები, რესურსები და საქმიანობა ინსპექტირებისა და კონტროლის სისტემებთან მიმართებაში, საქონელთან დაკავშირებული აღსრულების დონისა და იმპორტიორი მხარისათვის ინფორმაციის მიწოდების სისტემატიურობისა და სისწრაფის ჩათვლით იდენტიფიცირებული საფრთხეების შემთხვევაში. ეს აღიარება შესაძლოა დასაბუთებულ იქნეს დოკუმენტალურად, შემოწმებითა და წარსულ გამოცდილებასთან დაკავშირებული ანგარიშებითა და ინფორმაციით, ადრინდელი დოკუმენტირებული შეფასებებითა და დამოწმებებით.

(b) მხარეებმა უნდა მოახდინონ ეკვივალენტობის აღიარების პროცესის ინიცირება წინამდებარე შეთანხმების 55-ე მუხლის თანახმად.

(c) ექსპორტიორმა მხარემ უნდა მოახდინოს პროცესის ინიცირება მხოლოდ მაშინ, როდესაც იმპორტიორი მხარის მიერ ექსპორტიორ მხარესთან მიმართებაში არ არის დადგენილი დამცავი ზომები საქონელთან დაკავშირებით.

3. პროცესი:

(a) ექსპორტიორი მხარე ახდენს პროცესის ინიცირებას იმპორტიორი მხარისათვის სექტორში ან ქვესექტორში ან ყველაში ერთად საქონლის ან საქონლის კატეგორიებისათვის, ინდივიდუალური ღონისძიების, ან ღონისძიებათა ან სისტემათა ჯგუფის ეკვივალენტობის აღიარების მოთხოვნის წარდგენით.

(b) საჭიროების შემთხვევაში, ეს მოთხოვნა აგრეთვე მოიცავს მოთხოვნასა და საჭირო დოკუმენტაციას, იმპორტიორი მხარის მოთხოვნის შესაბამისად, იმპორტიორი მხარის მიერ ეკვივალენტობის საფუძველზე ექსპორტიორი მხარის ნებისმიერი პროგრამის ან გეგმის დამტკიცებისათვის, „a“ პუნქტში

აღწერილ ღონისძიებებთან ან სისტემებთან მიმართებაში, როგორც ამ საქონლის ან საქონლის კატეგორიების იმპორტის ნების დართვის პირობა.

(c) ამ მოთხოვნით, ექსპორტიორი მხარე:

(i) განმარტავს ამ საქონლით ან საქონლის კატეგორიებით ვაჭრობის მნიშვნელობას;
(ii) ახდენს იმ ინდივიდუალური ღონისძიებ(ებ)ის იდენტიფიცირებას, რომელთაც შესაძლოა შეესაბამებოდეს ამ საქონელთან ან საქონლის კატეგორიებთან მიმართებაში იმპორტიორი მხარის იმპორტის პირობებისთვის განსაზღვრული სრული ღონისძიებებიდან.
(iii) ამ საქონელთან ან საქონლის კატეგორიებთან მიმართებაში ახდენს ინდივიდუალური ღონისძიებ(ებ)ის იდენტიფიცირებას და მათგან პოულობს იმ ღონისძიებებს, რომლებიც ეკვივალენტურია იმპორტიორი მხარის მიერ განსაზღვრული საიმპორტო პირობების სრული ღონისძიებებისა.

(d) ამ მოთხოვნის პასუხად იმპორტიორი მხარე განმარტავს მისი ღონისძიებ(ებ)ის საბოლოო და ცაკლეულ მიზანსა და ლოგიკურ საფუძველს, რისკის იდენტიფიცირების ჩათვლით;

(e) ამ განმარტებით იმპორტიორი მხარე ექსპორტიორ მხარეს აცნობებს ამ საქონელთან ან საქონლის კატეგორიებთან დაკავშირებულ შიდა ღონისძიებებსა და იმპორტის პირობებს შორის ურთიერთკავშირის შესახებ;

(f) ექსპორტიორი მხარე იმპორტიორი მხარისათვის ახდენს ობიექტურ დემონსტრირებას იმისას, რომ ღონისძიებები, რომელთა იდენტიფიცირებაც მან მოახდინა, ამ საქონლის ან საქონლის კატეგორიების იმპორტის პირობების ეკვივალენტურია;

(g) იმპორტიორი მხარე ობიექტურად აფასებს ექსპორტიორი მხარის მიერ ეკვივალენტობის დემონსტრირებას;

(h) იმპორტიორი მხარე აკეთებს დასკვნას მიღწეულია თუ არა ეკვივალენტობა;

(i) იმპორტიორი მხარე ექსპორტიორ მხარეს წარუდგენს სრულ განმარტებასა და დამადასტურებელ მონაცემებს მის დადგენილებასთან და გადაწყვეტილებასთან მიმართებაში, თუ ეს მოითხოვება ექსპორტიორი მხარის მიერ.

4. ექსპორტიორი მხარის მიერ ღონისძიებათა ეკვივალენტურობის დემონსტრირება და იმპორტიორი მხარის მიერ ამ დემონსტრირების შეფასება:

(a) ექსპორტიორმა მხარემ ობიექტურად უნდა მოახდინოს თითოეული იდენტიფიცირებული ღონისძიების ეკვივალენტობის დემონსტრირება იმპორტიორი მხარის მიერ განსაზღვრულ იმპორტის პირობებთან. სადაც საჭიროა, ეკვივალენტობა ობიექტურად უნდა იყოს დემონსტრირებული ნებისმიერი გეგმის ან პროგრამისათვის, რომელიც მოთხოვნილია იმპორტიორი მხარის მიერ, როგორც იმპორტის ნების დართვის პირობა (მაგალითად ნარჩენების გეგმა და ა.შ.).

(b) ამ კონტექსტში ობიექტური დემონსტრირება და შეფასება შემლებისდაგვარად უნდა ეფუძნებოდეს:

(i) საერთაშორისოდ აღიარებულ სტანდარტებს; ან/და
(ii) სათანადო მეცნიერულ მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ სტანდარტებს; ან/და
(iii) რისკის შეფასებას; ან/და
(iv) წარსულ გამოცდილებასთან, შეფასებასა და/ან დამოწმებასთან დაკავშირებულ დოკუმენტებს, ანგარიშებსა და ინფორმაციას;
(v) დამოწმებას; და
(vi) ღონისძიებათა სამართლებრივ სტატუსს ან ადმინისტრაციული სტატუსის დონეს; და
(vii) განხორციელებისა და აღსრულების დონეს კონკრეტულად შემდეგის საფუძველზე:
- ზედამხვედველობისა და მონიტორინგის პროგრამების შესაბამისი შედეგები;
- ექსპორტიორი მხარის ინსპექტირების შედეგები;

- აღიარებული ანალიზის მეთოდების საფუძველზე განხორციელებული ანალიზის შედეგები;
- იმპორტიორი მხარის მიერ იმპორტის შემოწმებისა და დამოწმების შედეგები;
- ექსპორტიორი მხარის კომპეტენტური ორგანოების საქმიანობა; და
- ადრინდელი გამოცდილება.

5. იმპორტიორი მხარის დასკვნა

   პროცესი შეიძლება მოიცავდეს ინსპექტირებას ან დამოწმებას;

   იმ შემთხვევაში, თუ იმპორტიორი მხარე გააკეთებს უარყოფით დასკვნას, მან ექსპორტიორ მხარეს უნდა წარუდგინოს დეტალური და დასაბუთებული განმარტება.

6. მცენარეებისა და მცენარეული პროდუქტებისათვის ფიტოსანიტარიულ ღონისძიებებთან დაკავშირებული ეკვივალენტობა დაფუძნებული უნდა იყოს ამ შეთანხმების 55-ე მუხლის მე-5 პუნქტში აღნიშნულ პირობებზე.

დანართი VIII

იმპორტის შემოწმება და ინსპექტირების მოსაკრებელი

A. იმპორტის შემოწმების პრინციპები

იმპორტის შემოწმება მოიცავს დოკუმენტურ, იდენტურობისა და ფიზიკურ შემოწმებებს.

ცხოველებსა და ცხოველურ პროდუქტებთან მიმართებაში ფიზიკური შემოწმება და მისი სიხშირე უნდა ეფუძნებოდეს ამგვარ იმპორტთან დაკავშირებულ რისკის დონეს.

მცენარეთა სიჯანსაღის მიზნებისათვის შემოწმების განხორციელებისას იმპორტიორმა მხარემ უნდა უზრუნველყოს მცენარეების, მცენარეული პროდუქტებისა და სხვა ობიექტების საფუძვლიანი ოფიციალური ინსპექტირება მთლიანი პროდუქტის ან მისი საკმარისი ნიმუშის მიმართ, რათა გარანტირებულ იქნეს, რომ პროდუქტი არ არის მავნებლებით დაბინძურებული.

იმ შემთხვევაში, თუ შემოწმებები გამოავლენენ შესაბამის სტანდარტებთან ან/და მოთხოვნებთან შეუსაბამობას, იმპორტიორმა მხარემ უნდა მიიღოს არსებული რისკის ადეკვატური ზომები. სადაც შესაძლებელია, იმპორტიორს ან მის წარმომადგენელს უნდა მიეცეს დაშვება ტვირთთან და მიეცეს შესაძლებლობა ნებისმიერი შესაბამისი ინფორმაციის მიწოდებით დაეხმაროს იმპორტიორ მხარეს ტვირთთან მიმართებაში საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებაში. ამგვარი გადაწყვეტილება უნდა იყოს ამგვარ იმპორტთან დაკავშირებული რისკის პროპორციული.

B. ფიზიკური შემოწმების სიხშირე

B.1. საქართველოდან გაერთიანებული სამეფოში და გაერთიანებული სამეფოდან საქართველოში ცხოველებისა და ცხოველური პროდუქტების იმპორტი

სასაზღვრო შემოწმების ტიპი	შემოწმების სიხშირე
1. დოკუმენტური შემოწმება	100%
2. იდენტურობის შემოწმება	100 %
3. ფიზიკური შემოწმება	
ცოცხალი ცხოველები 100 %	100%
I კატეგორიის პროდუქტები ახალი ხორცი, სუბპროდუქტებისა და მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის, ცხვრის, თხის, ღორისა და ცხენის სახეობების პროდუქტების ჩათვლით, რომელიც განსაზღვრულია საბჭოს 1964 წლის 26 ივნისის 64/433/EEC დირექტივით ახალი ხორცის წარმოებისა და ეტიკეტირების ჯანმრთელობის პირობების შესახებ, ცვლილებების გათვალისწინებით. ჰერმეტულად დახურულ კონტეინერებში მოთავსებული თევზის პროდუქტები, რომელიც გამიზნულია სტაბილური გარემოს ტემპერატურისათვის, ახალი და გაყინული თევზი და გამომშრალი ან/და დამარილებული თევზის პროდუქტები კვერცხი ღორის ქონი და მდნარი ცხიმები ცხოველის ნაწლავები საინკუბაციო კვერცხი	20%

II კატეგორიის პროდუქტები ფრინველის ხორცი და ფრინველის ხორცპროდუქტები კურდღლის ხორცი, ნანადირევი (გარეული/შინაური) და მისი პროდუქტები რძე და რძის პროდუქტები ადამიანის მოხმარებისათვის კვერცხის პროდუქტები გადამუშავებული ცხოველური ცილა ადამიანის მოხმარებისთვის (100% პირველი ექვსი დიდი ტვირთისთვის, საბჭოს 1992 წლის 17 დეკემბრის 92/118/EEC დირექტივა, რომელიც ასახავს ცხოველისა და საზოგადოების ჯანმრთელობის მოთხოვნებს, რომელიც არეგულირებს ვაჭრობასა და იმპორტს ევროკავშირში იმ პროდუქტებისათვის, რომლებსაც არ ეხებათ ზემოთ აღნიშნული მოთხოვნები, რომლებიც გაწერილია საბჭოს 89/662/EEC დირექტივის დანართ A (1)-ში არსებულ ევროკავშირის სპეციალურ წესებში, და პათოგენების შემთხვევაში, საბჭოს 90/425/EEC დირექტივაში, არსებულ წესებში, ცვლილებების გათვალისწინებით.) თევზის სხვა პროდუქტები, რომლებიც არ არის ნახსენები კომისიის 2006 წლის 6 ნოემბრის 2006/766/EEC გადაწყვეტილებაში, რომელიც ადგენს მესამე ქვეყნებისა და ტერიტორიების სიას, საიდანაც ნებადართულია ორსაგდულიანი მოლუსკების, ექინოდერმების, ტუნიკატების, ზღვის გასტროფოდების და თევზის პროდუქტების იმპორტირება (ნოტიფიცირებულია დოკუმენტის ნომრით C(2006) 5171), ცვლილებების გათვალისწინებით. ორსაგდულიანი მოლუსკები თაფლი	50%
III კატეგორიის პროდუქტები სპერმა ემბრიონები ნაკელი რძე და რძის ნაწარმი (რომელიც არ არის განკუთვნილი ადამიანის მოხმარებისთვის) ჟელატინი ბაყაყის ფეხები და ლოკოკინები ძვლები და ძვლის პროდუქტები ტყავები და კანები ჯაგარი, მატყლი, ბეწვი და ბუმბული რქები, რქის პროდუქტები, ჩლიქები და ჩლიქების პროდუქტები მეფუტკრეობის პროდუქტები ნანადირევი შინაური ცხოველის გადამუშავებული საკვები ნედლეული შინაური ცხოველის საკვების წარმოებისათვის ნედლეული, სისხლი, სისხლის პროდუქტები, ჯირკვლები და ორგანოები ფარმაცევტული ან ტექნიკური გამოყენებისათვის თივა და ჩალა	მინიმუმ 1% მაქსიმუმ 10%

პათოგენები ცხოველის გადამუშავებული ცილა (დაფასოებული)	
ცხოველის გადამუშავებული ცილა, რომელიც არ არის განკუთვნილი ადამიანის მიერ მოხმარებისათვის (ნაყარი)	პირველი ექვსი ტვირთის 100% (ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2002 წლის 30 ოქტომბრის EC 1774/2002 რეგულაციის , დანართი VII, თავი II, პუნქტი 10 და 11, რომლებიც აღწერს წესებს, რომელიც შეეხება ცხოველის სუბპროდუქტებს, რომელიც არ არის განკუთვნილი ადამიანის მიერ მოხმარებისათვის, ცვლილებების გათვალისწინებით.

B.2. არაცხოველური წარმოშობის სურსათის იმპორტი გაერთიანებულ სამეფოში და გაერთიანებული სამეფოდან საქართველოში

- წიწაკა (Capsicum annuum), დაფშვნილი ან დაფქვილი - ex 09042090 - წიწაკის პროდუქტები (ცხარე სანელებელი) - 09109105 - ყვითელი კოჭა (კურკუმა) - 0910 30 00 (სურსათი - გამხმარი სუნელები) - წითელი პალმის ზეთი - ex 1511 10 90	10% სუდანის საღებავებისათვის

B.3. მცენარეების, მცენარეული პროდუქტებისა და სხვა ობიექტების იმპორტი საქართველოში ან გაერთიანებულ სამეფოში

მცენარეებისთვის, მცენარეული პროდუქტებისა და სხვა ობიექტებისათვის, რომლებიც მოცემულია 2000/29/EC დირექტივის V დანართის B ნაწილში:

იმპორტიორი მხარე ახორციელებს შემოწმებებს ტვირთის (ტვირთების) ფიტოსანიტარიული სტატუსის დასამოწმებლად.

მხარეები შეაფასებენ იმპორტისას მცენარეთა ჯანმრთელობის შემოწმების აუცილებლობას ორმხრივ ვაჭრობაში იმ საქონლისათვის, რომელიც მოცემულია ზემოხსენებულ დანართში.

შესაძლებელია დადგინდეს მცენარეთა ჯანმრთელობის შემოწმების შემცირებული სიხშირე რეგულირებადი საქონლისათვის გარდა იმ მცენარეებისა, მცენარეული პროდუქტისა და სხვა ობიექტების, რომლებიც განსაზღვრულია 2004 წლის 11 ოქტომბრის (EC)1756/2004 რეგულაციაში, რომელიც განსაზღვრავს იმ მცენარეების, მცენარეული პროდუქტების ან სხვა ობიექტების ჯანმრთელობის შემოწმების ტიპებისა და დონეების შემცირების კრიტერიუმების დეტალურ პირობებს, რომლებიც მოცემულია საბჭოს 2000/29/EC დირექტივის V დანართის B ნაწილში.

_____

დანართი IX

სერტიფიცირება

A. სერტიფიცირების პრინციპები

მცენარეები და მცენარეული პროდუქტები და სხვა ობიექტები:

მცენარეების, მცენარეული პროდუქტების და სხვა ობიექტების სერტიფიცირებასთან დაკავშირებით კომპეტენტურმა უწყებებმა უნდა გამოიყენონ ის პრინციპები, რომლებიც მოცემულია შესაბამის ISPM-ებში.

ცხოველები და ცხოველური პროდუქტები:

1. მხარეების კომპეტენტურმა უწყებებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ სერტიფიცირების განმახორციელებელი მოხელეები ფლობდნენ ცხოველებისა და ცხოველური წარმოშობის პროდუქტების სერტიფიცირებასთან დაკავშირებული ვეტერინარული კანონმდებლობის სათანადო ცოდნას, და ზოგადად, ინფორმირებულნი იყვნენ იმ წესების შესახებ, რაც საჭიროა სერტიფიკატების შედგენისა და გაცემისათვის და, აუცილებელობის შემთხვევაში, საკითხის ბუნებიდან გამომდინარე, სერტიფიცირებამდე ჩასატარებელი კითხვარის, გამოკვლევებისა და ტესტების შესახებ.

2. სერტიფიცირების განმახორციელებელმა მოხელეებმა არ უნდა განახორციელონ იმ მონაცემების სერტიფიცირება, რომლებიც არ იციან სათანადოდ ან რომელთა დადგენაც არ შეუძლიათ.

3. სერტიფიცირების განმახორციელებელმა მოხელეებმა ხელი არ უნდა მოაწერონ ცარიელ ან დაუსრულებელ სერტიფიკატებს, ან იმ სერტიფიკატებს, რომელიც უკავშირდება იმ ცხოველებს ან ცხოველურ პროდუქტებს, რომლებზეც მათ არ განუხორციელებიათ ინსპექტირება ან რომელსაც არ გაუვლია მათი კონტროლი. როდესაც სერტიფიკატს ხელი ეწერება სხვა სერტიფიკატის ან დამოწმების საფუძველზე, სერტიფიცირების განმახორციელებელი მოხელე უნდა ფლობდეს ამ დოკუმენტს ხელმოწერამდე.

4. სერტიფიცირების განმახორციელებელმა მოხელემ შეიძლება სერტიფიცირება გაუკეთოს იმ მონაცემებს, რომლებიც:

(a) არის დადგენილი ამ დანართის 1-ლი, მე-2 და მე-3 პუნქტების საფუძველზე სხვა პიროვნების მიერ, რომელიც კომპეტენტური უწყების მიერ არის ავტორიზებული და რომელიც მოქმედებს ამ უწყების კონტროლის ქვეშ, იმის გათვალისწინებით, რომ სერტიფიცირების განმახორციელებელ მოხელეს შეუძლია გადაამოწმოს მონაცემების სიზუსტე; ან
(b) მიღებულია, მონიტორინგის პროგრამების ფარგლებში, ოფიციალურად აღიარებული ხარისხის უზრუნველყოფის სქემებით ან ეპიდემიოლოგიური ზედამხედველობის სისტემის საშუალებით, როცა ეს ავტორიზებულია ვეტერინარული კანონმდებლობის ფარგლებში.

5. მხარეების კომპეტენტურმა უწყებებმა უნდა განახორციელონ ყველა აუცილებელი ნაბიჯი, რათა უზრუნველყონ სერტიფიცირების ერთიანობა. კერძოდ, მათ უნდა უზრუნველყონ, რომ მათ მიერ დანიშნულ სერტიფიცირების განმახორციელებელ მოხელეებს:

(a) აქვთ სტატუსი, რომელიც უზრუნველყოფს მათ მიუკერძოებლობას და არ აქვთ პირდაპირი კომერციული ინტერესი ცხოველების ან პროდუქტების მიმართ, რომლის სერტიფიცირებასაც ახდენენ ან იმ სადგომების ან საწარმოს მიმართ, საიდანაც არის მათი წარმომავლობა; და
(b) ზედმიწევნით იციან იმ სერტიფიკატის შინაარსის მნიშვნელობა, რომელსაც ხელს აწერენ.

6. სერტიფიკატები უნდა შედგეს რათა უზრუნველყოფილ იქნეს ის, რომ კონკრეტული სერტიფიკატი ეხება კონკრეტულ ტვირთს იმ ენაზე, რომელიც ესმის სერტიფიცირების განმახორციელებელ მოხელეს და მინიმუმ იმპორტის განმახორციელებელი მხარის ერთ-ერთ ოფიციალურ ენაზე, როგორც ეს მოცემულია ამ

დანართის C ნაწილში.

7. თითოეულ კომპეტენტურ უწყებას უნდა შეეძლოს სერტიფიკატის დაკავშირება შესაბამის სერტიფიცირების განმახორციელებელ მოხელესთან და ასევე უნდა უზრუნველყოს, რომ ყველა გაცემული სერტიფიკატის ასლი ხელმისაწვდომია იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელიც მის მიერ არის განსაზღვრული.

8. თითოეულმა მხარემ უნდა შემოიღოს შემოწმებები და კონტროლი, რაც აუცილებელია ყალბი ან შეცდომაში შემყვანი სერტიფიკატის გაცემისა და სერტიფიკატების თაღლითური გამოყენების თავიდან აცილებისათვის, რომლებიც გაცემულია ვეტერინარული კანონმდებლობით დადგენილი მიზნების დასადასტურებლად.

9. ნებისმიერი სამართლწარმოების ან სადამსჯელო ღონისძიებებისათვის ზიანის მიუყენებლად, კომპეტენტურმა უწყებებმა უნდა განახორციელონ გამოძიებები ან შემოწმებები და მიიღონ შესაბამისი ზომები, რათა დაისაჯოს ყალბი ან შეცდომაში შემყვანი სერტიფიცირების ნებისმიერი გამოვლინება, რომელიც მიიპყრობს მათ ყურადღებას. ამგვარი ზომები შეიძლება მოიცავდეს სერტიფიცირების განმახორციელებელი მოხელეებისათვის მათი უფლებამოსილების დროებით შეჩერებას, სანამ არ დამთავრდება გამოძიება. კერძოდ:

(a) თუ შემოწმების დროს აღმოჩნდება, რომ სერტიფიცირების განმახორციელებელმა მოხელემ მიზანმიმართულად გასცა ყალბი სერტიფიკატი, კომპეტენტურმა უწყებამ უნდა მიიღოს ყველა ზომა, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, რათა აღნიშნულმა პიროვნებამ ვეღარ შეძლოს დანაშაულის განმეორება;

(b) თუკი შემოწმების დროს აღმოჩნდება, რომ პიროვნებამ ან საწარმომ თაღლითურად გამოიყენა ან გააყალბა ოფიციალური სერტიფიკატი, კომპეტენტურმა უწყებამ უნდა მიიღოს ყველა აუცილებელი ზომა, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, რათა ამ პიროვნებამ ან საწარმომ ვეღარ შეძლოს დანაშაულის განმეორება. ამგვარი ზომები შეიძლება მოიცავდეს ოფიციალური სერტიფიკატის გაცემაზე უარის თქმას აღნიშნული პიროვნებისათვის ან საწარმოსათვის.

B. წინამდებარე შეთანხმების 58-ე მუხლის (2a) პუნქტში განხილული სერტიფიკატები

სერტიფიკატში ჯანმრთელობის დამოწმება ასახავს შესაბამისი საქონლის ეკვივალენტობის სტატუსს. ჯანმრთელობის დამოწმება გულისხმობს ექსპორტიორი მხარის წარმოების სტანდარტებთან შესაბამისობას, რაც ეკვივალენტურად არის აღიარებული იმპორტიორი მხარის მიერ.

C. სერტიფიცირების ოფიციალური ენები

1. იმპორტი გაერთიანებულ სამეფოში

მცენარეების, მცენარეული პროდუქტებისა და სხვა ობიექტებისათვის:

სერტიფიკატები უნდა შედგეს იმ ენაზე, რომელიც ესმის სერტიფიცირების განმახორციელებელ მოხელეს და ინგლისურ ენაზე.

ცხოველებისა და ცხოველური პროდუქტებისათვის:

ჯანმრთელობის სერტიფიკატი უნდა შედგეს ინგლისურ ენაზე.

2. იმპორტი საქართველოში

ჯანმრთელობის სერტიფიკატი უნდა შედგეს ქართულად და ინგლისურად.

_____

დანართი X

ეკვივალენტობის სტატუსი

დანართი XI

დათქმების ჩამონათვალი დაფუძნებაზე; ვალდებულებების ჩამონათვალი მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდებაზე; დათქმების ჩამონათვალი ძირითად პერსონალზე, სტაჟიორებზე და ბიზნესის გამყიდველებზე; დათქმების ჩამონათვალი საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლებზე და დამოუკიდებელ პროფესიონალებზე

გაერთიანებული სამეფო

1. დათქმების ჩამონათვალი დაფუძნებაზე: დანართი XI-A
2. ვალდებულებების ჩამონათვალი მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდებაზე: დანართი XI-B
3. დათქმების ჩამონათვალი ძირითად პერსონალზე, სტაჟიორებზე და ბიზნესის გამყიდველებზე: დანართი XI-C
4. დათქმების ჩამონათვალი საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლებზე და დამოუკიდებელ პროფესიონალებზე: დანართი XI-D

საქართველო

5. დათქმების ჩამონათვალი დაფუძნებაზე: დანართი XI-E
6. ვალდებულებების ჩამონათვალი მომსახურების საზღვრებს გარეთ მიწოდებაზე: დანართი XI-F
7. დათქმების ჩამონათვალი ძირითად პერსონალზე, სტაჟიორებზე და ბიზნესის გამყიდველებზე: დანართი XI-G
8. დათქმების ჩამონათვალი საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლებზე და დამოუკიდებელ პროფესიონალებზე: დანართი XI-H

XI-A, XI-B, XI-C და XI-D დანართების მიზნებისთვის გამოიყენება შემდეგი შემოკლებები:

UK გაერთიანებული სამეფო

XI-E, XI-F, XI-G და XI-H დანართების მიზნებისათვის გამოიყენება შემდეგი შემოკლება:

GE საქართველო

_____

დანართი XI-A

დათქმების ჩამონათვალი დაფუძნებაზე

(გაერთიანებული სამეფო)

1. ქვემოთ მოცემული დათქმების ჩამონათვალი მოიცავს ეკონომიკურ საქმიანობას, სადაც გაერთიანებული სამეფოს მიერ ამ შეთანხმების 76-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად ეროვნულ რეჟიმსა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმზე დაწესებული დათქმები გამოიყენება საქართველოს მეწარმე სუბიექტების დაფუძნებისა და მეწარმეების მიმართ.

   ჩამონათვალი მოიცავს შემდეგ ელემენტებს:

   (a) ჰორიზონტალური დათქმების ჩამონათვალი, რომელიც ყველა სექტორზე ან ქვესექტორზე ვრცელდება.

   (b) სექტორის ან ქვესექტორის სპეციფიკური დათქმების ჩამონათვალი, რომელიც მიუთითებს სექტორზე ან ქვესექტორზე და მის შესაბამის დათქმაზე (დათქმებზე).

   დათქმა იმ საქმიანობაზე, რომელიც არ არის ლიბერალიზებული (ვალდებულება არ არის აღებული) გამოხატულია შემდეგნაირად: „ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული“.

2. შეთანხმების 73-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი არ მოიცავს მხარეების მიერ გაცემულ სუბსიდიებთან დაკავშირებულ ზომებს.

3. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალიდან გამომდინარე უფლებებსა და ვალდებულებებს არ უნდა ჰქონდეს თვითგანხორციელების ეფექტი და შესაბამისად, პირდაპირ არ უნდა ანიჭებდეს უფლებებს ფიზიკურ ან იურიდიულ პირებს.

4. შეთანხმების 76-ე მუხლის შესაბამისად, არადისკრიმინაციული მოთხოვნები, როგორიცაა მოთხოვნები სამართლებრივ ფორმასთან დაკავშირებით ან ტერიტორიაზე მოქმედი ყველა მიმწოდებლისათვის ლიცენზიების ან ნებართვების მიღების ვალდებულება განურჩევლად მათი ეროვნებისა, რეზიდენტობისა ან ეკვივალენტური კრიტერიუმებისა, არ არის მოცემული ამ დანართში, ვინაიდან მათ ზიანი არ ადგებათ მოცემული შეთანხმებით.

5. იმ შემთხვევაში, თუ გაერთიანებული სამეფოიყენებს ისეთ დათქმას, რომელიც მის ტერიტორიაზე მომსახურების მიწოდების პირობის სახით მოითხოვს, რომ მომსახურების მიმწოდებელი იყოს ქვეყნის მოქალაქე, მუდმივი რეზიდენტი ან რეზიდენტი, დათქმა, რომელიც მოცემულია ამ შეთანხმების XI-C დანართში, შესაძლებლობის ფარგლებში გამოიყენება ამ დანართის შესაბამისად დაფუძნების მიმართ დათქმის სახით.

ჰორიზონტალური დათქმები

უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმი

გაერთიანებული სამეფო იტოვებს უფლებას მიიღოს ან შეინარჩუნოს ნებისმიერი ზომა, რომელიც განსხვავებულ რეჟიმს აწესებს ქვეყანასთან, ნებისმიერი არსებული ან მომავალი ორმხრივი ან მრავალმხრივი შეთანხმების შესაბამისად, რომელიც:

a) ქმნის შიდა ბაზარს მომსახურებასა და ინვესტიციებში;

b) ანიჭებს დაფუძნების უფლებას; ან

c) მოითხოვს კანონმდებლობის დაახლოებას ერთ ან მეტ ეკონომიკურ სექტორში.

შიდა ბაზარი მომსახურებისა და დაფუძნებისთვის გულისხმობს სივრცეს შიდა საზღვრების გარეშე, სადაც უზრუნველყოფილია მომსახურების, კაპიტალისა და პირთა თავისუფალი გადაადგილება.

დაფუძნების უფლება ნიშნავს ვალდებულებას, რეგიონალური ეკონომიკური ინტეგრაციის შესახებ შეთანხმების მხარეებს შორის არსებითად გაუქმდეს დაფუძნებასთან დაკავშირებული ყველა ბარიერი, ამ შეთანხმების ძალაში შესვლის გზით. დაფუძნების უფლება მოიცავს რეგიონალური ეკონომიკური ინტეგრაციის შესახებ შეთანხმების მხარეთა მოქალაქეების უფლებას შექმნან და მართონ საწარმოები იმავე

პირობებით, რომლებიც კანონით გათვალისწინებულია იმ ქვეყნის მოქალაქეებისთვის, სადაც ხდება ასეთი დაფუძნება.

კანონმდებლობის დაახლოება ნიშნავს:
(a) რეგიონალური ეკონომიკური ინტეგრაციის შესახებ შეთანხმების ერთი ან რამდენიმე მხარის კანონმდებლობის შესაბამისობაში მოყვანას ამ შეთანხმების სხვა მხარის ან მხარეების კანონმდებლობასთან; ან
(b) რეგიონალური ეკონომიკური ინტეგრაციის შესახებ შეთანხმების მხარეთა კანონში საერთო კანონმდებლობის ინკორპორირება.

ასეთი შესაბამისობაში მოყვანა ან ინკორპორირება უნდა განხორციელდეს და ითვლება, რომ მოხდა მხოლოდ იმ დროს, როდესაც იგი ამოქმედებულია რეგიონალური ეკონომიკური ინტეგრაციის შესახებ შეთანხმების მხარის ან მხარეთა კანონში.

კომუნალური მომსახურება

ეკონომიკური საქმიანობა, რომელიც მიიჩნევა კომუნალურ მომსახურებად ეროვნულ ან ადგილობრივ დონეზე, შეიძლება იყოს სახელმწიფო მონოპოლია ან კერძო ოპერატორებისათვის მინიჭებული ექსკლუზიური უფლება[1].

დაფუძნების ტიპები

რეჟიმი, რომელიც ენიჭება ქართული კომპანიების შვილობილებს, რომლებიც შექმნილია გაერთიანებული სამეფოს კანონმდებლობის შესაბამისად და გააჩნია იურიდიული მისამართი, ცენტრალური მართვის ან ფაქტობრივი საქმიანობის ადგილი გაერთიანებულ სამეფოში, არ ვრცელდება ქართული კომპანიების მიერ გაერთიანებულ სამეფოში შექმნილ ფილიალებსა და სააგენტოებზე.

სექტორული დათქმები

B: მეთევზეობა და აკვაკულტურა

გაერთიანებული სამეფოს სუვერენიტეტის ქვეშ მყოფ ან იურისდიქციაში მოქცეულ საზღვაო წყლებში მდებარე ბიოლოგიურ და თევზის რესურსებზე ხელმისაწვდომობა შეიძლება დაშვებულ იქნეს მხოლოდ გაერთიანებული სამეფოს დროშის ქვეშ მცურავი გემებისთვის, თუ სხვაგვარად არ არის დარეგულირებული.

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული გაერთიანებული სამეფოს დროშის ქვეშ მცურავი გემების შეძენაზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ინვესტიციის 75% მაინც ეკუთვნის ბრიტანეთის მოქალაქეებს და/ან იმ კომპანიებს, რომელთა არანაკლებ 75%-ს ფლობენ ბრიტანეთის მოქალაქეები, რომლებიც ყველა შემთხვევაში არიან გაერთიანებული სამეფოს რეზიდენტები და აქვთ მუდმივი საცხოვრებელი გაერთიანებულ სამეფოში. გემები უნდა იმართებოდეს და კონტროლდებოდეს გაერთიანებული სამეფოდან.

C: სამთომოპოვებითი მრეწველობა

---

[1] კომუნალური მომსახურება არსებობს ისეთ სექტორებში, როგორიცაა სამეცნიერო და ტექნიკური საკონსულტაციო მომსახურება, კვლევისა და განვითარების მომსახურება სოციალურ და ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში, ტექნიკური ტესტირებისა და ანალიზის მომსახურება, გარემოს დაცვითი მომსახურება, ჯანმრთელობის დაცვასთან დაკავშირებული მომსახურება, სატრანსპორტო მომსახურება და ტრანსპორტის ყველა სახეობის დამხმარე მომსახურება. ამ მომსახურების გაწევისათვის ექსკლუზიური უფლება ხშირად მინიჭებულია კერძო ოპერატორებისათვის, მაგალითად ოპერატორებისათვის, რომლებსაც აქვთ კონცესიები სახელმწიფო ხელისუფლებისაგან, მომსახურების სპეციფიკური ვალდებულებებით. იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ კომუნალური მომსახურება ხშირად არსებობს ასევე რეგიონულ დონეზე, დეტალური და ამომწურავი სპეციფიკური სექტორული ცხრილების გაკეთება არაპრაქტიკულია. ეს დათქმა არ ვრცელდება სატელეკომუნიკაციო და კომპიუტერულ და მასთან დაკავშირებულ მომსახურებაზე.

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული იურიდიულ პირებზე, რომლებიც კონტროლდებიან[1] იმ ქვეყნის ფიზიკური ან იურიდიული პირების მიერ, რომელზეც მოდის გაერთიანებული სამეფოს ნავთობისა და ბუნებრივი აირის იმპორტის 5%-ზე მეტი. ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული ფილიალების პირდაპირ დაფუძნებაზე (სავალდებულოა მეწარმე სუბიექტის რეგისტრაცია).

D: გადამამუშავებელი მრეწველობა

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული იურიდიულ პირებზე, რომლებიც კონტროლდებიან[2] იმ ქვეყნის ფიზიკური ან იურიდიული პირების მიერ, რომელზეც მოდის გაერთიანებული სამეფოს ნავთობისა და ბუნებრივი აირის იმპორტის 5%-ზე მეტი. ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული ფილიალების პირდაპირ დაფუძნებაზე (სავალდებულოა მეწარმე სუბიექტის რეგისტრაცია).

საკუთარი ანგარიშით ელექტროენერგიის, ბუნებრივი აირის, ორთქლისა და ცხელი წყლის წარმოება, გადაცემა და დისტრიბუცია[3] (ბირთვული ენერგიის გამოყენებით გენერირებული ელექტროენერგიის გამოკლებით)

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული საკუთარი ანგარიშით ელექტროენერგიის წარმოებაზე, გადაცემასა და დისტრიბუციაზე, აგრეთვე ბუნებრივი აირის წარმოებასა და აირისებრი საწვავის დისტრიბუციაზე.

ორთქლისა და ცხელი წყლის წარმოების, გადაცემისა და დისტრიბუციისათვის

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული იურიდიულ პირებზე, რომლებიც კონტროლდებიან[4] იმ ქვეყნის ფიზიკური ან იურიდიული პირების მიერ, რომელზეც მოდის გაერთიანებული სამეფოს ნავთობისა და ბუნებრივი აირის იმპორტის 5%-ზე მეტი. ვალდებულება არ არის აღებული ფილიალების პირდაპირ დაფუძნებაზე (სავალდებულოა მეწარმე სუბიექტის რეგისტრაცია).

1. ბიზნეს მომსახურება

პროფესიული მომსახურება

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული იურიდიული საკონსულტაციო და იურიდიულ დოკუმენტაციასა და სერტიფიცირებასთან დაკავშირებულ მომსახურებაზე, რომელიც ხორციელდება საჯარო ფუნქციების მქონე იურისტების მიერ, როგორიცაა ნოტარიუსები, აგრეთვე, სასამართლო აღმასრულებლებზე (მანდატურებზე), რომლებიც დანიშნულია მთავრობის ოფიციალური აქტის შესაბამისად.

პროფესიული ასოციაციის სრული წევრობა სავალდებულოა ადგილობრივ კანონმდებლობაზე მუშაობისთვის. წევრობა წარმოადგენს მოქალაქეობის და/ან რეზიდენტობის მოთხოვნის საგანს.

კვლევისა და განვითარების მომსახურება

---

[1] იურიდიული პირი კონტროლდება სხვა ფიზიკური ან იურიდიული პირის (პირების) მიერ, თუ ამ უკანასკნელს აქვს უფლებამოსილება, დანიშნოს მისი დირექტორების უმრავლესობა ან სხვაგვარად სამართლებრივად მართოს მისი საქმიანობა. უფრო კონკრეტულად, იურიდიული პირის კაპიტალის 50%-ზე მეტის ფლობა განიხილება როგორც მისი კონტროლი.

[2] იურიდიული პირი კონტროლდება სხვა ფიზიკური ან იურიდიული პირის (პირების) მიერ, თუ ამ უკანასკნელს აქვს უფლებამოსილება, დანიშნოს მისი დირექტორების უმრავლესობა ან სამართლებრივად სხვაგვარად მართოს მისი საქმიანობა. უფრო კონკრეტულად, იურიდიული პირის კაპიტალის 50 პროცენტზე მეტის ფლობა განიხილება როგორც კონტროლი.

[3] გამოიყენება ჰორიზონტალური შეზღუდვა კომუნალურ მომსახურებაზე.

[4] იურიდიული პირი კონტროლდება სხვა ფიზიკური ან იურიდიული პირის (პირების) მიერ, თუ ამ უკანასკნელს აქვს უფლებამოსილება, დანიშნოს მისი დირექტორების უმრავლესობა ან სამართლებრივად სხვაგვარად მართოს მისი საქმიანობა. უფრო კონკრეტულად, იურიდიული პირის კაპიტალის 50 პროცენტზე მეტის ფლობა განიხილება როგორც მისი კონტროლი.

საჯაროდ დაფინანსებული კვლევისა და განვითარების მომსახურებისთვის, ექსკლუზიური უფლება და/ან ავტორიზაცია შეიძლება მიენიჭოს მხოლოდ გაერთიანებული სამეფოს მოქალაქეს და გაერთიანებული სამეფოს იურიდიულ პირს, რომელსაც გააჩნია სათაო ოფისი გაერთიანებულ სამეფოში.

გაქირავება/ლიზინგი ოპერატორის გარეშე

B: თვითმფრინავთან დაკავშირებით:

თვითმფრინავების გაქირავებასა და ლიზინგთან მიმართებით, თვითმფრინავი უნდა ეკუთვნოდეს ან იმ ფიზიკურ პირს, რომელიც აკმაყოფილებს მოქალაქეობის სპეციფიკურ მოთხოვნებს ან იურიდიულ პირს, რომელიც აკმაყოფილებს სპეციფიკურ მოთხოვნებს კაპიტალის საკუთრებასა და კონტროლთან მიმართებაში (მათ შორის დირექტორთა მოქალაქეობას).

სხვა ბიზნეს მომსახურება

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული შიდა დამხმარე პერსონალის, სხვა კომერციული და ინდუსტრიული მუშაკების, ძიძების და სხვა პერსონალის მომსახურების მიწოდებაზე. სავალდებულოა რეზიდენტობა და კომერციული წარმომადგენლობა და შესაძლებელია მოქალაქეობის მოთხოვნის დაწესება.

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული საგამოძიებო მომსახურებაზე. სავალდებულოა რეზიდენტობა და კომერციული წარმომადგენლობა და შესაძლებელია მოქალაქეობის მოთხოვნის დაწესება.

2. საკომუნიკაციო მომსახურება

სატელეკომუნიკაციო მომსახურება

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სამაუწყებლო გადაცემის მომსახურებასთან მიმართებაში.

მაუწყებლობა განისაზღვრება როგორც გადაცემის უწყვეტი ჯაჭვი, რომელიც აუცილებელია სატელევიზიო და რადიო პროგრამების სიგნალების საზოგადოებისათვის მისაწოდებლად, მაგრამ არ მოიცავს ოპერატორებს შორის კავშირებს.

4. სადისტრიბუციო მომსახურება

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სამხედრო, საომარი და ასაფეთქებელი მასალების დისტრიბუციაზე.

აფთიაქისა და თამბაქოს მაღაზიის საქმიანობისთვის აუცილებელია მოქალაქეობა და რეზიდენტობა.

6. გარემოს დაცვითი მომსახურება

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული შინამეურნეობებისთვის, ინდუსტრიული, კომერციული და სხვა მომხმარებლებისთვის წყლის შეგროვების, გაწმენდისა და დისტრიბუციის მომსახურებაზე, მათ შორის სასმელი წყლის მიწოდებაზე და წყლის მენეჯმენტზე.

7. ფინანსური მომსახურება[1]

მხოლოდ იმ კომპანიებს, რომელთა იურიდიული მისამართი გაერთიანებულ სამეფოშია, შეუძლიათ შეასრულონ საინვესტიციო ფონდების აქტივების დეპოზიტარის ფუნქცია. სატრასტო და საინვესტიციო კომპანიების მართვისთვის სავალდებულოა სპეციალიზებული მმართველობითი კომპანიის დაფუძნება, რომლის სათაო ოფისი და იურიდიული მისამართი გაერთიანებული სამეფოშია

[1] მოქმედებს ჰორიზონტალური შეზღუდვა, რომელიც გამოიხატება ფილიალებისა და შვილობილი კომპანიებისთვის განსხვავებული რეჟიმის შეთავაზებაში. უცხო ქვეყნების ფილიალებმა შეიძლება მიიღონ ავტორიზაცია გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე ოპერირებისთვის მხოლოდ გაერთიანებული სამეფოს შესაბამისი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით და შესაბამისად უნდა დააკმაყოფილონ მთელი რიგი სპეციფიკური გონივრული მოთხოვნები.

8. ჯანმრთელობის დაცვის, სოციალური და საგანმანათლებლო მომსახურება

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებულ ჯანმრთელობის დაცვის, სოციალურ და საგანმანათლებლო მომსახურებაზე.

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული კერძო სექტორის მიერ დაფინანსებულ ადამიანის ჯანმრთელობის დაცვის სხვა მომსახურებაზე.

კერძო სექტორის მიერ დაფინანსებულ საგანმანათლებლო მომსახურებასთან დაკავშირებით საბჭოს წევრების უმრავლესობის მიმართ შეიძლება გამოიყენებოდეს მოქალაქეობის მოთხოვნა.

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული კერძო სექტორის მიერ დაფინანსებულ სხვა საგანმანათლებლო მომსახურებაზე, რაც მოიცავს დაწყებითი, საშუალო, უმაღლესი და მოზრდილთა საგანმანათლებლო მომსახურებისაგან განსხვავებულ საგანმანათლებლო მომსახურებას.

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული კერძო სექტორის მიერ დაფინანსებულ სოციალურ მომსახურებაზე, გარდა სარეაბილიტაციო და დასასვენებელ სახლებთან და მოხუცებულთა სახლებთან დაკავშირებული მომსახურებისა.

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული კერძო სექტორის მიერ დაფინანსებული სასწრაფო დახმარებისა და რეზიდენტული ჯანდაცვის მომსახურებაზე (ჰოსპიტალური მომსახურებისგან განსხვავებული).

10. გამაჯანსაღებელი, კულტურული და სპორტული მომსახურება

სპორტული და სხვა გამაჯანსაღებელი მომსახურება

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული აზარტულ თამაშებზე. სამართლებრივი სიცხადისთვის განსაზღვრულია, რომ შეზღუდულია ბაზარზე დაშვება.

ბიბლიოთეკები, არქივები, მუზეუმები და სხვა კულტურული მომსახურება

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული ბიბლიოთეკების, არქივების, მუზეუმებისა და სხვა კულტურულ მომსახურებაზე.

11. ტრანსპორტი

საზღვაო ტრანსპორტი

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული გაერთიანებული სამეფოს დროშის ქვეშ გემის ოპერირების მიზნით რეგისტრირებული კომპანიის დაფუძნებაზე.

შიდა წყლების ტრანსპორტი[1]

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული ეროვნული კაბოტაჟის ტრანსპორტზე. ზომები, რომელიც ეფუძნება არსებულ ან მომავალ შეთანხმებებს შიდა წყლებზე დაშვებასთან დაკავშირებით, ხელმისაწვდომს ხდის ზოგიერთი მოძრაობის უფლებას გაერთიანებულ სამეფოში დაფუძნებული ოპერატორებისათვის, რომლებიც საკუთრებასთან დაკავშირებით აკმაყოფილებენ მოქალაქეობის კრიტერიუმებს.

საჰაერო ტრანსპორტის მომსახურება

საჰარეო ტრანსპორტში ბაზრის ურთიერთხელმისაწვდომობის პირობები განისაზღვრება ერთის მხრივ საქართველოსა და მეორეს მხრივ გაერთიანებულ სამეფოს შორის საჰაერო მომსახურების შესახებ ხელშეკრულებით ან შეთანხმებით.

[1] სამდინარო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურების ჩათვლით.

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული ჩამოთვლილ ტრანსპოტრის დამხმარე მომსახურებასთან დაკავშირებით:

(a) საჰარეო სატრანსპორტო მომსახურების გაყიდვა და მარკეტინგი;

(b) კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემის(CRS) მომსახურება;

(c) საჰაერო ტრანსპორტის მომსახურებასთან დაკავშირებული სხვა დამხმარე მომსახურება, როგორიცაა სახმელეთო მომსახურება და აეროპორტის საქმიანობასთან დაკავშირებული მომსახურება, სადაც რეჟიმი გათვალისწინებულია ასეთი მომსახურების შესახებ არსებული ან მომავალი ორმხრივი შეთანხმებების შესაბამისად.

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული საჰაერო ხომალდებისა და ნაწილების მოვლასა და შეკეთებასთან დაკავშირებით, სადაც შესაბამისი რეჟიმი განისაზღვრება არსებული ან მომავალი სავაჭრო შეთანხმებების შესაბამისად, GATS-ის V მუხლის გათვალისწინებით.

საჰაერო ხომალდი, რომელიც გამოიყენება გაერთიანებული სამეფოს საჰაერო გადამზიდავის მიერ უნდა იყოს რეგისტრირებული გაერთიანებული სამეფოში, რომელიც ახორციელებს გადამზიდავის ლიცენზირებას ან სადმე სხვაგან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე. საჰაერო ხომალდის ეკიპაჟით დაქირავებასთან მიმართებით, საჰაერო ხომალდის მფლობელი უნდა იყოს ან ფიზიკური პირი, რომელიც აკმაყოფილებს მოქალაქეობის სპეციფიკურ კრიტერიუმებს ან იურიდიული პირი, რომელიც აკმაყოფილებს კაპიტალის საკუთრების და კონტროლის სპეციფიკურ კრიტერიუმებს. საჰაერო ხომალდის ოპერირება უნდა მოახდინონ საჰაერო გადამზიდავებმა, რომლებიც ეკუთვნიან ან ფიზიკურ პირს, რომელიც აკმაყოფილებს მოქალაქეობის სპეციფიკურ კრიტერიუმებს ან იურიდიულ პირს, რომელიც აკმაყოფილებს კაპიტალის საკუთრების და კონტროლის სპეციფიკურ კრიტერიუმებს.

კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემების (CRS) მომსახურებასთან მიმართებით, იმ შემთხვევაში, როდესაც გაერთიანებული სამეფოს საჰაერო გადამზიდავები არ ღებულობენ იმის ეკვივალენტურ რეჟიმს[1], რაც მინიჭებულია გაერთიანებულ სამეფოში მის ფარგლებს გარეთ არსებული კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემის მომსახურების მიმწოდებლების მიერ, ან როდესაც, გაერთიანებული სამეფოს კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემების მომსახურების მიმწოდებლები არ ღებულობენ იმის ეკვივალენტურ რეჟიმს, რაც მინიჭებულია გაერთიანებულ სამეფოში მის ფარგლებს გარეთ არსებული საჰაერო გადამზიდავების მიერ, გარკვეული ზომები შეიძლება იქნეს მიღებული ეკვივალენტური რეჟიმის მისაღწევად, შესაბამისად, გაერთიანებული სამეფოს ფარგლებს გარეთ არსებული საჰაერო გადამზიდავების მიმართ გაერთიანებულ სამეფოში კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემების მომსახურების მიმწოდებლების მიერ, ან გაერთიანებული სამეფოს გარეთ არსებული კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემების მომსახურების მიმწოდებლების მიმართ გაერთიანებულ სამეფოში საჰაერო გადამზიდავების მიერ.

კოსმოსური ტრანსპორტი და კოსმოსური ხომალდის გაქირავება

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული კოსმოსში ტრანსპორტირებასა და კოსმოსური ხომალდის გაქირავებასთან დაკავშირებით.

საგზაო ტრანსპორტი

კაბოტაჟისთვის სავალდებულოა რეგისტრაცია (ფილიალები გათვალისწინებული არ არის). სატრანსპორტო მმართველისთვის სავალდებულოა რეზიდენტობა.

14. ენერგეტიკასთან დაკავშირებული მომსახურება

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული საქართველოს იურიდიული პირებზე, რომლებიც კონტროლდებიან[2] იმ ქვეყნის ფიზიკური ან

[1] „ეკვივალენტური რეჟიმი“ გულისხმობს გაერთიანებული სამეფოს საჰაერო გადამზიდავების და გაერთიანებული სამეფოს კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემების მომსახურების მიმწოდებლების არადისკრიმინაციულ რეჟიმში ჩაყენებას.

[2] იურიდიული პირი კონტროლდება სხვა ფიზიკური ან იურიდიული პირის (პირების) მიერ, თუ ამ უკანასკნელს აქვს უფლებამოსილება, დანიშნოს მისი დირექტორების უმრავლესობა ან სხვაგვარად სამართლებრივად მართოს

იურიდიული პირების მიერ, რომელზეც მოდის გაერთიანებული სამეფოს ნავთობისა და ბუნებრივი აირის იმპორტის 5%-ზე მეტი, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გაერთიანებული სამეფოუზრუნველყოფს ყოვლისმომცველ დაშვებას ამ სექტორზე მოცემული ქვეყნის ფიზიკური და იურიდიული პირებისთვის, ამ ქვეყანასთან გაფორებული ეკონომიკური ინტეგრაციის შეთანხმების საფუძველზე.

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული ბირთვული ენერგიის გენერირებაზე და ბირთვული საწვავის გადამუშავებაზე.

გადაცემის სისტემის ოპერატორს, რომელიც კონტროლდება მესამე ქვეყნის/ქვეყნების ფიზიკური ან იურიდიული პირის/პირების მიერ, შეიძლება უარი ეთქვას სერტიფიცირებაზე, თუ ამ ოპერატორმა არ მოახდინა იმ ფაქტის დემონსტრირება, რომ სერტიფიცირების მიღება რისკის ქვეშ არ დააყენებს გაერთიანებული სამეფოს ენერგოუზრუნველყოფის უსაფრთხოებას, ევროპის პარლამენტის და საბჭოს „ელექტროენერგიის შიდა ბაზრის ზოგადი წესების შესახებ“ 2009 წლის 13 ივლისის 2009/72/EC დირექტივის მე-11 მუხლის და ევროპის პარლამენტის და საბჭოს „ბუნებრივი აირის შიდა ბაზრის ზოგადი წესების შესახებ“ 2009 წლის 13 ივლისის 2009/73/EC დირექტივის მე-11 მუხლის შესაბამისად.

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული საწვავის მილსადენი ტრანსპორტით გადატანის მომსახურებაზე, გარდა საკონსულტაციო მომსახურებისა.

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული ენერგო დისტრიბუციასთან დაკავშირებულ მომსახურებაზე, გარდა საკონსულტაციო მომსახურებისა.

დანართი XI-B

ვალდებულებების ჩამონათვალი საზღვრებს გარეთ მომსახურებაზე (გაერთიანებული სამეფო)

1. ქვემოთ მოცემული ვალდებულებების ჩამონათვალი მოიცავს ეკონომიკურ საქმიანობას, რომელიც ლიბერალიზებულია გაერთიანებული სამეფოს მიერ ამ შეთანხმების 83-ე მუხლის და დათქმების შესაბამისად, რომლებიც განსაზღვრავს ბაზარზე დაშვებისა და ეროვნული რეჟიმის შეზღუდვებს, რომლებიც ვრცელდება ამ ეკონომიკურ საქმიანობაში ჩართულ საქართველოს მომსახურებასა და მომსახურების მიმწოდებლებზე. ჩამონათვალი მოიცავს შემდეგ ელემენტებს:

   (a) პირველი სვეტი მიუთითებს სექტორზე ან ქვესექტორზე, რომელშიც მხარის მიერ აღებულია ვალდებულება და ლიბერალიზაციის მასშტაბზე, რომელზეც ვრცელდება დათქმები.

   (b) მეორე სვეტი აღწერს შესაბამის დათქმებს.

   იმ სექტორებსა და ქვესექტორებზე, რომლებიც არ არის ნახსენები ქვემოთ მოცემულ ჩამონათვალში, ვალდებულება აღებული არ არის.

2. ინდივიდუალური სექტორებისა და ქვესექტორების იდენტიფიცირებისას:

   (a) „CPC“ ნიშნავს პროდუქტების ცენტრალურ კლასიფიკაციას, როგორც მოცემულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სტატისტიკის სამსახურის სტატისტიკურ დოკუმენტებში (Series M, N° 77, *CPC prov*, 1991).

   (b) „CPC ver. 1.0“ ნიშნავს პროდუქტების ცენტრალურ კლასიფიკაციას, როგორც მოცემულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სტატისტიკის სამსახურის სტატისტიკურ დოკუმენტებში (Series M, N° 77, *CPC ver 1.0*, 1998).

მისი საქმიანობა. უფრო კონკრეტულად, იურიდიული პირის კაპიტალის 50%-ზე მეტის ფლობა განიხილება როგორც კონტროლი.

3. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი არ მოიცავს ზომებს, რომელიც დაკავშირებულია საკვალიფიკაციო მოთხოვნებთან და პროცედურებთან, ტექნიკურ სტანდარტებთან და ლიცენზირების მოთხოვნებთან და პროცედურებთან, როცა ისინი არ წარმოადგენენ ბაზარზე დაშვების ან ეროვნული რეჟიმის შეზღუდვას ამ შეთანხმების 81-ე და 82-ე მუხლების შესაბამისად. ეს ზომები (მაგალითად, ლიცენზიის მიღება, უნივერსალური მომსახურების ვალდებულება, რეგულირებად სექტორებში კვალიფიკაციის აღიარების მიღება, სპეციალური გამოცდის, მათ შორის ენის გამოცდის ჩაბარება, არადისკრიმინაციული მოთხოვნა იმის თაობაზე, რომ ზოგიერთი საქმიანობის განხორციელება დაუშვებელია დაცულ ზონებში ან განსაკუთრებული ისტორიული და კულტურული მნიშვნელობის ზონებში), იმის და მიუხედავად, არის თუ არა ის მითითებული, ნებისმიერ შემთხვევაში გამოიყენება მეორე მხარის მეწარმეების მიმართ.

4. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი ზიანს არ აყენებს I რეჟიმის განხორციელების შესაძლებლობას მომსახურების კონკრეტულ სექტორებსა და ქვესექტორებში და აგრეთვე, ზიანს არ აყენებს სახელმწიფო მონოპოლიების და ექსკლუზიური უფლებების არსებობას, როგორც არის აღწერილი დაფუძნებასთან დაკავშირებული ვალდებულებების ჩამონათვალში.

5. შეთანხმების 73-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი არ მოიცავს მხარეების მიერ გაცემულ სუბსიდიებთან დაკავშირებული ზომებს.

6. ქვემოთ მოცემული ვალდებულებების ჩამონათვალიდან გამომდინარე უფლებებსა და ვალდებულებებს არ უნდა ჰქონდეს თვითგანხორციელების ეფექტი და შესაბამისად, პირდაპირ არ უნდა ანიჭებდეს უფლებებს ფიზიკურ ან იურიდიულ პირებს.

7. 1 და 2 რეჟიმები გულისხმობს მომსახურების მიწოდების საშუალებებს, რომლებიც აღწერილია ამ შეთანხმების 74-ე მუხლის (m) პუნქტის (i) და (ii) ქვეპუნქტებში.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
1. ბიზნეს მომსახურება	
A. პროფესიული მომსახურება	
a) იურიდიული მომსახურება (CPC 861)[1] (გარდა იურიდიული საკონსულტაციო და იურიდიული დოკუმენტაციის და სერტიფიცირების მომსახურებისა, რომელიც ხორციელდება საჯარო ფუნქციების მქონე იურისტების მიერ, როგორიცაა ნოტარიუსები)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის

[1] მოიცავს იურიდიულ საკონსულტაციო მომსახურებას, იურიდიულ წარმომადგენლობას, საარბიტრაჟო მომსახურებას და საშუამავლო და იურიდიული დოკუმენტაციისა და სერტიფიცირების მომსახურებას. იურიდიული მომსახურების გაწევა დაშვებულია მხოლოდ საერთაშორისო საჯარო სამართლის, გაერთიანებული სამეფოს სამართლის და იმ იურისდიქციის კანონმდებლობით, რომელშიც მომსახურების მიმწოდებელი და მისი პერსონალი უფლებამოსილია აწარმოოს საქმიანობა, როგორც იურისტმა. აღნიშნული მომსახურების გაწევა, სხვა მომსახურების გაწევის მსგავსად, წარმოადგენს გაერთიანებული სამეფოს სალიცენზიო მოთხოვნებისა და პროცედურების საგანს. საერთაშორისო საჯარო კანონმდებლობით და უცხო ქვეყნის კანონმდებლობით მომუშავე იურისტებისთვის, ეს მოთხოვნები, სხვა მოთხოვნებთან ერთად, შეიძლება მოიცავდეს ადგილობრივი ეთიკის კოდექსებთან შესაბამისობას, საკუთარი ქვეყნის წოდების გამოყენებას (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოპოვებულია მიმღები ქვეყნის წოდების აღიარება), დაზღვევის მოთხოვნებს, გამარტივებულ რეგისტრაციას მიმღები ქვეყნის ადვოკატთა ასოციაციაში ან გამარტივებულ მიღებას მიმღები ქვეყნის ადვოკატთა ასოციაციაში უნარების ტესტის მეშვეობით და მუდმივი საცხოვრებლის მოთხოვნას მიმღებ

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
b) 1. ბუღალტრული აღრიცხვის მომსახურება (CPC 86212 „აუდიტორული მომსახურებისაგან“ განსხვავებული, CPC 86213, CPC 86219 და CPC 86220)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
b) 2. აუდიტორული მომსახურება (CPC 86211 და 86212, ბუღალტრული მომსახურებისგან განსხვავებული)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
c) საგადასახადო საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 863)[1]	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
d) არქიტექტურული მომსახურება და e) ურბანული დაგეგმარებისა და ლანდშაფტის არქიტექტურული მომსახურება (CPC 8671 და CPC 8674)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის

ქვეყანაში. იურიდიული მომსახურება გაერთიანებული სამეფოს კანონმდებლობით უნდა განხორციელდეს მაღალი კვალიფიკაციის მქონე პერსონალურად მოქმედი იურისტის მიერ, რომელიც მიღებულია გაერთიანებული სამეფოს ადვოკატთა ასოციაციაში და იურიდიული მომსახურება გაერთიანებული სამეფოს კანონმდებლობაზე უნდა განხორციელდეს მაღალი კვალიფიკაციის მქონე პერსონალურად მოქმედი იურისტის მიერ, რომელიც მიღებულია გაერთიანებული სამეფოს ადვოკატთა ასოციაციაში. შესაბამისად, გაერთიანებული სამეფოს ადვოკატთა ასოციაციის სრული წევრობა შეიძლება საჭირო იყოს გაერთიანებული სამეფოსსასამართლოს ან სხვა კომპეტენტური ორგანოების წინაშე წარმომადგენლობისთვის, ვინაიდან ის გულისხმობს გაერთიანებული სამეფოს და ეროვნული საპროცედურო კანონმდებლობის აღსრულებას.

[1] არ მოიცავს საგადასახადო საკითხებში იურიდიულ საკონსულტაციო და იურიდიულ წარმომადგენლობით მომსახურებას, რომელიც შედის იურიდიულ მომსახურებაში (1.A.a).

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
f) საინჟინრო მომსახურება; და g) ინტეგრირებული საინჟინრო მომსახურება (CPC 8672 და CPC 8673)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
h) სამედიცინო (მათ შორის ფსიქოლოგიური) და სტომატოლოგიური მომსახურება (CPC 9312 და CPC 85201-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
i) ვეტერინარული მომსახურება (CPC 932)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, გარდა ვეტერინარული ლაბორატორიული და ტექნიკური მომსახურებისა, რომლის მიწოდება ხდება ვეტერინარი ქირურგებისთვის, აგრეთვე კონსულტაციის და ინფორმაციის მიწოდებისა, მაგალითად, კვების, ქცევისა და ცხოველთა მოვლის საკითხებზე. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
j) 1. მეანების მომსახურება (CPC 93191-ის ნაწილი) j) 2. ექთნების, ფიზიოთერაპევტებისა და უმცროსი სამედიცინო პერსონალის მომსახურება (CPC 93191-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
k) მედიკამენტების, სამედიცინო და ორთოპედიული პროდუქციის საცალო გაყიდვები (CPC 63211) და ფარმაცევტების მიერ გაწეული სხვა მომსახურება[1]	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის

[1] საზოგადოებისთვის მედიკამენტების მიწოდება, ისევე როგორც სხვა მომსახურების გაწევა, წარმოადგენს ლიცენზირებისა და საკვალიფიკაციო მოთხოვნების და პროცედურების საგანს გაერთიანებული სამეფოში.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
B. კომპიუტერული და მასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 84)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
C. კვლევისა და განვითარების მომსახურება	
a) კვლევისა და განვითარების მომსახურება სოციალურ და ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში (CPC 852, ფსიქოლოგების მომსახურების გარდა)[1] b) კვლევისა და განვითარების მომსახურება საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში (CPC 851) და c) ინტერდისციპლინური კვლევისა და განვითარების მომსახურება (CPC 853)	რეჟიმი 1 და 2 სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებული კვლევისა და განვითარების მომსახურებისათვის, ექსკლუზიური უფლება და/ან ავტორიზაცია შეიძლება მიენიჭოს მხოლოდ გაერთიანებული სამეფოს მოქალაქეს და გაერთიანებული სამეფოს იურიდიულ პირს, რომელსაც გააჩნია სათაო ოფისი გაერთიანებულ სამეფოში.
D. მომსახურება უძრავი ქონების სფეროში[2]	
a) საკუთრებაში არსებულ ან ლიზინგით აღებულ ქონებაზე (CPC 821)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
b) ანაზღაურების ან კონტრაქტის საფუძველზე (CPC 822)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
E. გაქირავების/ლიზინგის მომსახურება ოპერატორის გარეშე	
a) გემებთან დაკავშირებით (CPC 83103)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის

[1] CPC 85201-ის ნაწილი, რომელიც შედის სამედიცინო და სტომატოლოგიურ მომსახურებაში (1.A.h.),

[2] ეს მომსახურება დაკავშირებულია უძრავი ქონების აგენტის საქმიანობასთან და გავლენას არ ახდენს ფიზიკური ან იურიდიული პირების მიერ უძრავი ქონების შეძენის უფლებებზე და/ან შეზღუდვებზე.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
b) თვითმფრინავებთან დაკავშირებით (CPC 83104)	რეჟიმი 1 შეზღუდვა არ არის რეჟიმი 2 საჰაერო ხომალდი, რომელიც გამოიყენება გაერთიანებული სამეფოს საჰაერო გადამზიდავის მიერ უნდა იყოს რეგისტრირებული გაერთიანებულ სამეფოში. მოკლევადიანი ლიზინგის კონტრაქტის ან სხვა ცალკეულ შემთხვევაში, შესაძლებელია გამონაკლისის დაშვება.
c) სხვა სატრანსპორტო აღჭურვილობასთან დაკავშირებით (CPC 83101, CPC 83102 and CPC 83105)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
d) სხვა დანადგარებთან და აღჭურვილობასთან დაკავშირებით (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 და CPC 83109)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
f) სატელეკომუნიკაციო აღჭურვილობის გაქირავება (CPC 7541)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
F. სხვა ბიზნეს მომსახურება	
a) სარეკლამო მომსახურება (CPC 871)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
b) ბაზრის კვლევა და საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვა (CPC 864)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
c) მენეჯმენტის საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 865)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
d) მენეჯმენტის კონსულტაციასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 866)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
e) ტექნიკური ტესტირებისა და ანალიზის მომსახურება (CPC 8676)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
f) სოფლის მეურნეობასთან, მონადირეობასა და მეტყევეობასთან დაკავშირებული საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 881-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
g) მეთევზეობასთან დაკავშირებული საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 882-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
h) გადამამუშავებელ წარმოებასთან დაკავშირებული საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 884-ის ნაწილი და CPC 885-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
i) პერსონალის დასაქმების და მიწოდების მომსახურება	
i) 1. ხელმძღვანელების მოძიება (CPC 87201)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
i) 2. თანამშრომელთა აყვანის მომსახურება (CPC 87202)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
i) 3. ოფისის დამხმარე პერსონალის მიწოდების მომსახურება (CPC 87203)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
j) 2. უსაფრთხოების მომსახურება (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 და CPC 87305)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
k) სამეცნიერო და ტექნიკური საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 8675)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული საძიებო მომსახურებაზე. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
l) 1. გემების მოვლა და რემონტი (CPC 8868-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 საზღვაო ხომალდებისთვის: ვალდებულება არ არის აღებული. შიდა წყლების ტრანსპორტისთვის: ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
l) 2. სარკინიგზო ტრანსპორტის მოწყობილობების მოვლა და რემონტი (CPC 8868-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
l) 3. ავტოსატრანსპორტო საშუალებების, მოტოციკლეტების, თოვლმავლების და საგზაო ტრანსპორტის მოწყობილობების მოვლა და რემონტი (CPC 6112, CPC 6122, CPC 8867-ის ნაწილი და CPC 8868-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
l) 4. საჰაერო ხომალდების და მათი ნაწილების მოვლა და რემონტი (CPC 8868-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
l) 5. ლითონის ნაკეთობების, (არასაოფისე) მოწყობილობების, (არასატრანსპორტო და არასაოფისე) დანადგარების და პირადი და საყოფაცხოვრებო საქონლის მოვლა და რემონტი[1] (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 და CPC 8866)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
m) შენობების გაწმენდის მომსახურება (CPC 874)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
n) ფოტოგრაფიული მომსახურება (CPC 875)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის

[1] სატრანსპორტო მოწყობილობების მოვლა და რემონტი (CPC 6112, 6122, 8867 და CPC 8868) იფარება l.F. l) 1-დან 1.F.l) 4-ის ჩათვლით.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
o) შეფუთვასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 876)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
p) ბეჭდვასა და გამოცემასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 88442)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
q) საკონფერენციო მომსახურება (CPC 87909-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
r) სხვა	
r) 1. წერილობით თარგმნასა და თარჯიმნობასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 87905)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
r) 2. ინტერიერის დიზაინის და სხვა სპეციალიზებული დიზაინერული მომსახურება (CPC 87907)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
r) 5. ასლების დამზადების მომსახურება (CPC 87904)[1]	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
r) 6. სატელეკომუნიკაციო საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 7544)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
r) 7. ტელეფონზე პასუხის მომსახურება (CPC 87903)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
2. საკომუნიკაციო მომსახურება	
A. საფოსტო და საკურიერო მომსახურება (საფოსტო გზავნილების[2] დამუშავებასთან[3] დაკავშირებული მომსახურება ქვემოთ მოცემული ქვესექტორების ჩამონათვალის მიხედვით, შიდა თუ საერთაშორისო მიმართულებით: (i) ნებისმიერი საშუალებით[4] გადაცემული წერილობითი კორესპონდენციის დამუშავება, მათ შორის ჰიბრიდული საფოსტო მომსახურება და სარეკლამო ტიპის გზავნილი, (ii) ამანათებისა და გზავნილების[5] დამუშავება, (iii) პრესის პროდუქციის[6] დამუშავება,	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის[12]

[1] არ მოიცავს ბეჭდვის მომსახურებას, რომელიც იფარება CPC 88442-ით და შედის 1.F. p-ში.

[2] „საფოსტო გზავნილი“ მოიცავს გზავნილებს, რომელიც მუშავდება ნებისმიერი სახეობის საჯარო თუ კერძო კომერციული ოპერატორის მიერ.

[3] ტერმინი „დამუშავება“ მოიცავს გაფორმებას, სორტირებას, ტრანსპორტირებას და მიტანას.

[4] მაგალითად, წერილი, ღია ბარათი.

[5] აქ შედის წიგნები, კატალოგები.

[6] ჟურნალები, გაზეთები, პერიოდული გამოცემები.

[12] i) - iv) ქვესექტორებისთვის, შესაძლებელია ინდივიდუალური ლიცენზიის მოთხოვნა, რომელიც აკისრებს უნივერსალური მომსახურების ვალდებულებებს და/ან ფინანსური შენატანების ვალდებულებას საკომპენსაციო

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
(iv) (i)-დან (iii)-ის ჩათვლით მოცემული გზავნილების დამუშავება, როგორც რეგისტრირებული ან დაზღვეული ფოსტის, (v) ექსპრეს-მიტანის მომსახურება[1] (i)-დან (iii)-ის ჩათვლით მოცემული გზავნილებისთვის, (vi) ადრესატის არმქონე გზავნილების დამუშავება, (vii) დოკუმენტების გაცვლა[2] ქვესექტორები (i), (iv) და (v) შეიძლება იყოს გამორიცხული, თუ ისინი ხვდება მომსახურების არეალში, რომელიც შეიძლება წარმოადგენდეს გამონაკლისს, მაგალითად: კორესპონდენციისათვის, რომლის ღირებულება ზოგად საბაზისო ტარიფზე 5-ჯერ ნაკლებია, იმის გათვალისწინებით, რომ მისი წონა 350 გრამზე ნაკლებია[3] და აგრეთვე, რეგისტრირებული საფოსტო მომსახურება, რომელიც გამოიყენება სასამართლო და ადმინისტრაციული პროცედურებისთვის. (CPC 751-ის ნაწილი, CPC 71235-ის ნაწილი[4] და CPC 73210-ის ნაწილი[5])	
B. სატელეკომუნიკაციო მომსახურება (ეს მომსახურება არ მოიცავს ეკონომიკურ საქმიანობას, რომელიც შედგება კონტენტის უზრუნველყოფისგან, რომელიც თავის მხრივ მოითხოვს სატელეკომუნიკაციო მომსახურებას მისი ტრანსპორტირებისთვის)	
a) ყველა მომსახურება, რომელიც შედგება სიგნალების გადაცემისა და მიღებისაგან ნებისმიერი ელექტრომაგნიტური საშუალებებით[7], მაუწყებლობის გამოკლებით[8]	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის

ფონდში.

[1] ექსპრეს მიტანის მომსახურება, მაღალ სისწრაფესთან და სანდოობასთან ერთად, შეიძლება მოიცავდეს ისეთი დამატებული ღირებულების ელემენტებს, როგორიცაა წარმოშობის ადგილიდან წამოღება, ადრესატამდე პერსონალური მიტანა, წარმოშობისა და გადაადგილების მონიტორინგი, ტრანზიტის პროცესში მიმართულებისა და ადრესატის შეცვლის შესაძლებლობა, მიღების დადასტურება.

[2] საშუალებების უზრუნველყოფა, მათ შორის დროებითი შენობების მიწოდება და მესამე მხარის მიერ ტრანსპორტირება, რომელიც უზრუნველყოფს თვითმიტანას საფოსტო გზავნილების ორმხრივი გაცვლის გზით ამ მომსახურების მომხმარებლებს შორის. საფოსტო გზავნილი გულისხმობს გზავნილებს, რომელთა დამუშავება ხდება ნებისმიერი ტიპის საჯარო ან კერძო კომერციული ოპერატორის მიერ.

[3] „კორესპონდენცია“: წერილობითი ან ნებისმიერი სხვა ფიზიკური საშუალებით გადაცემული კომუნიკაცია, რომელიც უნდა იქნას გადაცემული და მიტანილი გამგზავნის მიერ ამ კორესპონდენციაზე ან მის შეფუთვაზე მითითებულ მისამართზე. წიგნები, კატალოგები, გაზეთები და პერიოდული გამოცემები არ მოიაზრებიან კორესპონდენციაში.

[4] პირადი ანგარიშით ფოსტის ტრანსპორტირება ნებისმიერი სახმელეთო საშუალებებით.

[5] პირადი ანგარიშით ფოსტის საჰაერო ტრანსპორტირება.

[7] ეს მომსახურება არ მოიცავს ონლაინ ინფორმაციას და/ან მონაცემთა დამუშავებას (ტრანზაქციის დამუშავების ჩათვლით) (CPC 843-ის ნაწილი), რომელიც შედის კომპიუტერულ მომსახურებაში (1.B)

[8] მაუწყებლობა განისაზღვრება როგორც გადაცემის უწყვეტი ჯაჭვი, რომელიც აუცილებელია სატელევიზიო და რადიო პროგრამების სიგნალების საზოგადოებისათვის მისაწოდებლად, მაგრამ არ მოიცავს ოპერატორებს შორის კავშირებს.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
b) სატელიტური მაუწყებლობის გადაცემის მომსახურება[1]	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის, გარდა იმ პირობისა, რომ მომსახურების მიმწოდებლებს ამ სექტორში შეიძლება დაეკისროთ საერთო ინტერესის მიზნების დაცვის ვალდებულებები, რომელიც დაკავშირებულია კონტენტის გადაცემასთან მათი ქსელების მეშვეობით ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში გაერთიანებული სამეფოს კანონმდებლობის შესაბამისად.
3. მშენებლობა და მასთან დაკავშირებული მომსახურება	
მშენებლობა და მასთან დაკავშირებული საინჟინრო მომსახურება (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 და CPC 518)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
4.სადისტრიბუციო მომსახურება (სამხედრო აღჭურვილობის, ასაფეთქებლების და სხვა საომარი მასალების დისტრიბუციის გარდა)	
A. კომისიის აგენტების მომსახურება a) კომისიის აგენტების მომსახურება ავტომობილებზე, მოტოციკლეტებზე და თოვლმავლებზე და მათ ნაწილებსა და აქსესუარებზე (CPC 61111-ის ნაწილი, CPC 6113-ის ნაწილი და CPC 6121-ის ნაწილი) b) კომისიის აგენტების სხვა მომსახურება (CPC 621) B. საბითუმო ვაჭრობის მომსახურება a) საბითუმო ვაჭრობის მომსახურება ავტომობილებზე, მოტოციკლეტებზე და თოვლმავლებზე და მათ ნაწილებსა და აქსესუარებზე (CPC 61111-ის ნაწილი, CPC 6113-ის ნაწილი და CPC 6121-ის ნაწილი) b) საბითუმო ვაჭრობის მომსახურება სატელეკომუნიკაციო ტერმინალების დანადგარებზე (CPC 7542-ის ნაწილი) c) სხვა საბითუმო სავაჭრო მომსახურება (CPC 622, ენერგეტიკის პროდუქტებით[2] საბითუმო ვაჭრობის მომსახურების გარდა)	რეჟიმი 1 და 2 ვალდებულება არ არის აღებული ქიმიური პროდუქტების და ძვირფასი ლითონების (და ქვების) დისტრიბუციაზე. რეჟიმი 1 საცალო ვაჭრობის მომსახურებისთვის, ვალდებულება არ არის აღებული, ფოსტით შეკვეთის გარდა.

[1] ეს მომსახურება გულისხმობს სატელეკომუნიკაციო მომსახურებას, რომელიც მოიცავს რადიო და სატელევიზიო მაუწყებლობის გადაცემასა და მიღებას სატელიტების მიერ (სატელიტის მეშვეობით გადაცემის უწყვეტი ჯაჭვი, რომელიც საჭიროა სატელევიზიო და რადიო პროგრამების სიგნალების საზოგადოებისთვის გავრცელებისათვის). იგი მოიცავს სატელიტური მომსახურების გაყიდვას, მაგრამ არ მოიცავს სატელევიზიო პროგრამების პაკეტების ოჯახებზე მიყიდვას.

[2] ეს მომსახურება, რომელიც მოიცავს CPC 62271, შედის ენერგეტიკასთან დაკავშირებულ მომსახურებაში (18.D)

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
C. საცალო ვაჭრობის მომსახურება[1] საცალო ვაჭრობის მომსახურება ავტომობილებზე, მოტოციკლეტებზე და თოვლმავლებზე და მათ ნაწილებსა და აქსესუარებზე (CPC 61112, CPC 6113-ის ნაწილი და CPC 6121-ის ნაწილი) საცალო ვაჭრობის მომსახურება სატელეკომუნიკაციო ტერმინალების დანადგარებზე (CPC 7542-ის ნაწილი) საკვები პროდუქტების საცალო ვაჭრობის მომსახურება (CPC 631) სხვა საქონლის (არა ენერგო პროდუქტების) საცალო ვაჭრობის მომსახურება, მედიკამენტების, სამედიცინო და ორთოპედიული პროდუქციის[2] გარდა (CPC 632, CPC 63211-ის და CPC 63297-ის გარდა) D. ფრენჩაიზინგი (CPC 8929)	
5. მომსახურება განათლების სფეროში (მხოლოდ კერძო სექტორის დაფინანსებით მიღებული მომსახურება)	
A. დაწყებითი განათლების მომსახურება (CPC 921)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
B. საშუალო განათლების მომსახურება (CPC 922)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
C. უმაღლესი განათლების მომსახურება (CPC 923)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
D. ზრდასრულთა განათლების მომსახურება (CPC 924)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
6. გარემოს დაცვითი მომსახურება	
A. ნარჩენი წყლების მომსახურება (CPC 9401)[3]	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, საკონსულტაციო მომსახურების გარდა. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის

[1] არ მოიცავს მოვლისა და შეკეთების მომსახურებას, რომელიც შედის ბიზნეს მომსახურებაში (1.B. და 1.F.l)

[2] მედიკამენტებით, სამედიცინო და ორთოპედიული პროდუქციით საცალო ვაჭრობა შედის პროფესიულ მომსახურებაში (1.A.k)

[3] შეესაბამება საკანალიზაციო მომსახურებას.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
B. მყარი/სახიფათო ნარჩენების მართვა, გარდა სახიფათო ნარჩენების ტრანსსასაზღვრო ტრანსპორტირებისა a) ნარჩენებისაგან გასუფთავების მომსახურება (CPC 9402)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, საკონსულტაციო მომსახურების გარდა. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
b) სანიტარიული და მსგავსი მომსახურება (CPC 9403)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, საკონსულტაციო მომსახურების გარდა. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
C. ატმოსფერული ჰაერის და კლიმატის დაცვა (CPC 9404)[1]	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, საკონსულტაციო მომსახურების გარდა. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
D. ნიადაგის და წყლების აღდგენა და გაწმენდა a) დაბინძურებული ნიადაგის და წყლის მოვლა, აღდგენა (CPC 94060-ის ნაწილი)[2]	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, საკონსულტაციო მომსახურების გარდა. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
E. ხმაურის და ვიბრაციის შემცირება (CPC 9405)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, საკონსულტაციო მომსახურების გარდა. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
F. ბიომრავალფეროვნების და ლანდშაფტის დაცვა a) გარემოს და ლანდშაფტის დაცვის მომსახურება (CPC 9406-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, საკონსულტაციო მომსახურების გარდა. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის

[1] შეესაბამება გამონაბოლქვი გაზების გაწმენდის მომსახურებას.

[2] შეესაბამება გარემოს და ლანდშაფტის დაცვის მომსახურების ნაწილს.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
G. სხვა გარემოსდაცვითი და დამხმარე მომსახურება (CPC 94090)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, საკონსულტაციო მომსახურების გარდა. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
7. ფინანსური მომსახურება	
A. დაზღვევა და დაზღვევასთან დაკავშირებული მომსახურება	რეჟიმი 1 და 2 ვალდებულება არ არის აღებული პირდაპირი დაზღვევის მომსახურებაზე, გარდა რისკების დაზღვევისა, რომელიც უკავშირდება: i) საზღვაო გადაზიდვას და კომერციულ ავიაციას და კოსმოსურ გაშვებებს და ტვირთის გადაზიდვას (თანამგზავრების ჩათვლით), როცა ეს დაზღვევა ფარავს აქ ჩამოთვლილთაგან ნებისმიერს ან ყველას: ტრანსპორტირებულ საქონელს, საქონლის სატრანსპორტო საშუალებას და ამისგან წარმოშობილ ნებისმიერ ვალდებულებას; და ii) საერთაშორისო ტრანზიტში მყოფ საქონელს რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული პირდაპირი დაზღვევის საშუამავლო მომსახურებაზე, გარდა რისკების დაზღვევისა, რომელიც უკავშირდება: i) საზღვაო გადაზიდვას და კომერციული ავიაციას და კოსმოსურ გაშვებებს და ტვირთის გადაზიდვას (თანამგზავრების ჩათვლით), როცა ეს დაზღვევა ფარავს აქ ჩამოთვლილთაგან ნებისმიერს ან ყველას: ტრანსპორტირებულ საქონელს, საქონლის სატრანსპორტო საშუალებას და ამისგან წარმოშობილ ნებისმიერ ვალდებულებას; და ii) საერთაშორისო ტრანზიტში მყოფ საქონელს.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
B. საბანკო და სხვა ფინანსური მომსახურება (დაზღვევის გარდა)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, გარდა ფინანსური ინფორმაციის მიწოდებისა და ფინანსური მონაცემების დამუშავებისა და საკონსულტაციო და სხვა დაკავშირებული მომსახურებებისა, შუამავლობის გარდა. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
8. ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურება და სოციალური მომსახურება (მხოლოდ კერძო სექტორის დაფინანსებით მიღებული მომსახურება)	
A. საავადმყოფოების მომსახურება (CPC 9311) C. რეზიდენტური ჯანდაცვის დაწესებულებები, საავადმყოფოებისგან განსხვავებული (CPC 93193)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
D. სოციალური მომსახურება (CPC 933)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
9. ტურიზმი და მოგზაურობასთან დაკავშირებული მომსახურება	
A. სასტუმროები, რესტორნები და კვების ობიექტები (CPC 641, CPC 642 და CPC 643) საჰაერო სატრანსპორტო მომსახურებაში კვების გარდა[1]	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, კატერინგის გარდა. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
B. სამოგზაურო სააგენტოების და ტურ-ოპერატორების მომსახურება (ტურების მენეჯერების ჩათვლით) (CPC 7471)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
C. ტურისტული გიდების მომსახურება (CPC 7472)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის

[1] კვება საჰაერო სატრანსპორტო მომსახურებაში შედის სატრანსპორტო მომსახურების დამხმარე მომსახურებაში (12.D.a), კერძოდ სახმელეთო მომსახურებაში

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
10. გამაჯანსაღებელი, კულტურული და სპორტული მომსახურება (აუდიო-ვიზუალური მომსახურებისგან განსხვავებული)	
A. გასართობი ხასიათის მომსახურება (თეატრის, ცოცხალი შემსრულებლების, ცირკის და დისკოთეკის მომსახურების ჩათვლით) (CPC 9619)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
B. ახალი ამბების/საინფორმაციო და პრესის სააგენტოების მომსახურება (CPC 962)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
D. სპორტული მომსახურება (CPC 9641)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
E. სარეკრეაციო პარკებისა და სანაპირო ზოლის მომსახურება (CPC 96491)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
11. სატრანსპორტო მომსახურება	
A. საზღვაო ტრანსპორტი a) მგზავრთა საერთაშორისო გადაყვანა (CPC 7211 ეროვნული კაბოტაჟის ტრანსპორტის გამოკლებით[1]). b) b) ტვირთების საერთაშორისო გადაზიდვა (CPC 7212 ეროვნული კაბოტაჟის ტრანსპორტის გამოკლებით)[2]	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
B. შიდა წყლების ტრანსპორტი a) მგზავრთა გადაყვანა (CPC 7221 ეროვნული კაბოტაჟის ტრანსპორტის გამოკლებით) b) ტვირთის გადაზიდვა (CPC 7222 ეროვნული კაბოტაჟის ტრანსპორტის გამოკლებით)	რეჟიმი 1 და 2 ზომები, რომელიც ეფუძნება არსებულ ან მომავალ შეთანხმებებს შიდა წყლებზე დაშვებასთან დაკავშირებით მოძრაობის ზოგიერთ უფლებას ხელმისაწვდომს ხდის დაკავშირებულ ქვეყნებში დაფუძნებული ოპერატორებისთვის, რომლებიც საკუთრებასთან დაკავშირებით აკმაყოფილებენ მოქალაქეობის კრიტერიუმებს.

[1] იმ საქმიანობის არეალისათვის ზიანის მიყენების გარეშე, რომელიც შეიძლება ჩაითვალოს კაბოტაჟად შესაბამისი ეროვნული კანონმდებლობის მიხედვით, ეს დანართი არ მოიცავს ეროვნული კაბოტაჟის ტრანსპორტს, რომელიც თავის მხრივ გულისხმობს მგზავრების ან საქონლის ტრანსპორტირებას გაერთიანებული სამეფოს ერთ პორტს ან პუნქტს და გაერთიანებული სამეფოსმეორე პორტს ან პუნქტს შორის, მათ შორის კონტინენტურ შელფს, როგორც არის განსაზღვრული საზღვაო სამართლის შესახებ გაეროს კონვენციით და მოძრაობას, დაწყებულს და დასრულებულს გაერთიანებული სამეფოს ერთსა და იმავე პორტში ან პუნქტში.

[2] მოიცავს ფიდერულ მომსახურებას და მოწყობილობების გადატანას საერთაშორისო საზღვაო ტრანსპორტის მომსახურების მიმწოდებლების მიერ გაერთიანებული სამეფოს მდებარე პორტებს შორის, როდესაც არანაირი შემოსავლის მიღება არ ხდება.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
C. სარკინიგზო ტრანსპორტი a) მგზავრთა გადაყვანა (CPC 7111) b) ტვირთის გადაზიდვა (CPC 7112)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
D. საგზაო ტრანსპორტი a) მგზავრთა გადაყვანა (CPC 7121 და CPC 7122) b) ტვირთის გადაზიდვა (CPC 7123, საკუთარი ანგარიშით ფოსტის გადატანის გარდა[1]).	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
12. ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურება[2]	
A. საზღვაო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურება a) საზღვაო სატვირთო მომსახურება b) სასაწყობო და შემნახველი მომსახურება (CPC 742-ის ნაწილი) c) განბაჟების მომსახურება d) საკონტეინერო სადგური და სასაწყობო მომსახურება e) საზღვაო სააგენტოს მომსახურება f) საზღვაო ტვირთის გადაზიდვის მომსახურება g) ხომალდების ეკიპაჟით დაქირავება (CPC 7213) h) ჩაბმისა და ბუქსირების მომსახურება (CPC 7214) i) საზღვაო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურება (CPC 745-ის ნაწილი) j) სხვა დამხმარე მომსახურება (CPC 749-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული საზღვაო სატვირთო მომსახურებაზე, ჩაბმისა და ბუქსირების მომსახურებაზე, განბაჟების და საკონტეინერო სადგურისა და სასაწყობო მეურნეობის მომსახურებაზე. ვალდებულება არ არის აღებული შენახვისა და სასაწყობო მომსახურებასთან დაკავშირებით რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის

[1] CPC 71235-ის ნაწილი, რომელიც შედის საკომუნიკაციო მომსახურებაში (2.A), კერძოდ საფოსტო და საკურიერო მომსახურებაში.

[2] არ მოიცავს სატრანსპორტო მოწყობილობების მოვლისა და შეკეთების მომსახურებას, რომელიც შედის ბიზნეს მომსახურებაში(1.F.l) 1-დან 1.F.l) 4-ის ჩათვლით)

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
B. შიდა წყლების ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურება a) სატვირთო მომსახურება (CPC 741-ის ნაწილი) b) სასაწყობო და შემნახველი მომსახურება (CPC 742-ის ნაწილი) c) ტვირთის გადაზიდვის სააგენტოს მომსახურება (CPC 748-ის ნაწილი) d) ხომალდების ეკიპაჟით დაქირავება (CPC 7223) e) ჩაბმისა და ბუქსირების მომსახურება (CPC 7224) f) შიდა წყლების ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურება (CPC 745-ის ნაწილი) g) სხვა დამხმარე მომსახურება (CPC 749-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 და 2 ზომები, რომელიც ეფუძნება არსებულ ან მომავალ შეთანხმებებს შიდა წყლებზე დაშვებასთან დაკავშირებით, მოძრაობის ზოგიერთ უფლებას ხელმისაწვდომს ხდის დაკავშირებულ ქვეყნებში დაფუძნებული ოპერატორებისთვის, რომლებიც საკუთრებასთან დაკავშირებით აკმაყოფილებენ მოქალაქეობის კრიტერიუმებს. ვალდებულება არ არის აღებული ჩაბმისა და ბუქსირების მომსახურებაზე,
C. სარკინიგზო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურება a) სატვირთო მომსახურება (CPC 741-ის ნაწილი) b) სასაწყობო და შემნახველი მომსახურება (CPC 742-ის ნაწილი) c) ტვირთის გადაზიდვის სააგენტოს მომსახურება (CPC 748-ის ნაწილი) d) ჩაბმისა და ბუქსირების მომსახურება (CPC 7113) e) სარკინიგზო ტრანსპორტის მომსახურების დამხმარე მომსახურება (CPC 743) f) სხვა დამხმარე მომსახურება (CPC 749-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული ჩაბმისა და ბუქსირების მომსახურებაზე. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
D. საგზაო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურება a) სატვირთო მომსახურება (CPC 741-ის ნაწილი) b) სასაწყობო და შემნახველი მომსახურება (CPC 742-ის ნაწილი) c) ტვირთის გადაზიდვის სააგენტოს მომსახურება (CPC 748-ის ნაწილი) d) კომერციული საგზაო ტრანსპორტის ოპერატორებით დაქირავება (CPC 7124) e) საგზაო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურება (CPC 744) f) სხვა დამხმარე მომსახურება (CPC 749-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
E. საჰაერო ტრანსპორტის მომსახურების დამხმარე მომსახურება	

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
a) სახმელეთო მომსახურება (კატერინგის ჩათვლით)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, კატერინგის გარდა. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
b) სასაწყობო და შემნახველი მომსახურება (CPC 742-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
c) ტვირთის გადაზიდვის სააგენტოს მომსახურება (CPC 748-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის.
d) საჰაერო ხომალდის ეკიპაჟით დაქირავება (CPC 734)	რეჟიმი 1 და 2 საჰაერო ხომალდი, რომელიც გამოიყენება გაერთიანებული სამეფოს საჰაერო გადამზიდავის მიერ უნდა იყოს რეგისტრირებული გაერთიანებული სამეფოში, რომელიც ახორციელებს გადამზიდავის ლიცენზირებას ან სადმე სხვაგან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე. რეგისტრაციის მიღების მიზნით, საჰაერო ხომალდის მფლობელი უნდა იყოს ან ფიზიკური პირი, რომელიც აკმაყოფილებს მოქალაქეობის სპეციფიკურ კრიტერიუმებს ან იურიდიული პირი, რომელიც აკმაყოფილებს კაპიტალის საკუთრებისა და კონტროლის სპეციფიკურ კრიტერიუმებს. გამონაკლისის სახით, განსაკუთრებულ შემთხვევებში, გაერთიანებული სამეფოს გარეთ რეგისტრირებული საჰაერო ხომალდი შეიძლება ლიზინგით გაიცეს უცხო ქვეყნის საჰაერო გადამზიდავის მიერ გაერთიანებული სამეფოს საჰაერო გადამზიდავზე, ამ უკანასკნელის განსაკუთრებული მოთხოვნების, სეზონური გადაყვანის შესაძლებლობების ან საოპერაციო სირთულეების დაძლევის მოთხოვნების გათვალისწინებით, რომელთა დაკმაყოფილება შეუძლებელია გაერთიანებულ სამეფოში რეგისტრირებული საჰაერო ხომალდის ლიზინგით აღებით. აღნიშნული საჭიროებს შეზღუდული ვადის თანხმობის მიღებას გაერთიანებული სამეფოსგან, რომელიც გაერთიანებული სამეფოს საჰაერო გადამზიდავზე გასცემს ლიცენზიას.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
e) გაყიდვები და მარკეტინგი f) კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემები	რეჟიმი 1 და 2 იმ შემთხვევაში, როდესაც გაერთიანებული სამეფოს საჰაერო გადამზიდავები არ ღებულობენ იმის ეკვივალენტურ რეჟიმს[1], რაც მინიჭებულია გაერთიანებულ სამეფოში მის ფარგლებს გარეთ არსებული კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემის მომსახურების მიმწოდებლების მიერ, ან როდესაც, გაერთიანებული სამეფოს კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემების მომსახურების მიმწოდებლები არ ღებულობენ იმის ეკვივალენტურ რეჟიმს, რაც მინიჭებულია გაერთიანებულ სამეფოში მის ფარგლებს გარეთ არსებული საჰაერო გადამზიდავების მიერ, გარკვეული ზომები შეიძლება იქნეს მიღებული ეკვივალენტური რეჟიმის მისაღწევად, შესაბამისად, გაერთიანებული სამეფოს ფარგლებს გარეთ არსებული საჰაერო გადამზიდავების მიმართ გაერთიანებულ სამეფოში კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემების მომსახურების მიმწოდებლების მიერ, ან გაერთიანებული სამეფოს გარეთ არსებული კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემების მომსახურების მიმწოდებლების მიმართ გაერთიანებულ სამეფოში საჰაერო გადამზიდავების მიერ.
g) აეროპორტის მართვა	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
E. საქონლის მილსადენი ტრანსპორტით გადატანის დამხმარე მომსახურება, საწვავის გარდა[2] a) მილსადენი ტრანსპორტით გადატანილი საქონლის (საწვავის გარდა) დასაწყობების და შენახვის მომსახურება (CPC 742-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
13. სხვა სატრანსპორტო მომსახურება	
კომბინირებული სატრანსპორტო მომსახურების გაწევა	შეზღუდვა არ არის, ვალდებულებების ამ ჩამონათვალში არსებულ იმ შეზღუდვებისთვის ზიანის მიყენების გარეშე, რომლებიც გავლენას ახდენენ ტრანსპორტის ნებისმიერ სახეობაზე.

[1] „ეკვივალენტური რეჟიმი“ გულისხმობს გაერთიანებული სამეფოს საჰაერო გადამზიდავების და გაერთიანებული სამეფოს კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემების მომსახურების მიმწოდებლების არადისკრიმინაციულ რეჟიმში ჩაყენებას.

[2] საწვავის მილსადენი ტრანსპორტით გადატანის დამხმარე მომსახურება შედის ენერგეტიკასთან დაკავშირებულ მომსახურებაში (13.C).

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
14. ენერგეტიკასთან დაკავშირებული მომსახურება	
A. სამთომოპოვებით მრეწველობასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 883)[1]	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
C. მილსადენი ტრანსპორტით გადატანილი საწვავის დასაწყობებისა და შენახვის მომსახურება (CPC 742-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
D. საბითუმო ვაჭრობის მომსახურება მყარ, თხევად და აირისებრ საწვავზე და მასთან დაკავშირებულ პროდუქტებზე (CPC 62271) და საბითუმო ვაჭრობის მომსახურება ელექტროენერგიაზე, ორთქლსა და ცხელ წყალზე	რეჟიმი 1: ვალდებულება არ არის აღებული ელექტროენერგიით, ორთქლითა და ცხელი წყლით საბითუმო ვაჭრობაზე რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
E. საცალო ვაჭრობის მომსახურება სამანქანო საწვავზე (CPC 613)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
F. საცალო ვაჭრობის მომსახურება მაზუთზე, ბალონებში დატუმბულ აირზე, ქვანახშირზე და ხე-ტყეზე (CPC 63297) და საცალო ვაჭრობის მომსახურება ელექტროენერგიაზე, აირზე (არა ბალონებში დატუმბული), ორთქლზე და ცხელ წყალზე	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული ელექტროენერგიით, აირით (არა ბალონებში დატუმბული), ორთქლითა და ცხელი წყლით საცალო ვაჭრობაზე. ვალდებულება არ არის აღებული მაზუთით, ბალონებში დატუმბული აირით, ქვანახშირით და ხე-ტყით საცალო ვაჭრობაზე, გარდა ფოსტით შეკვეთისა, რომელზეც შეზღუდვა არ არის რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის

[1] მოიცავს ანაზღაურების ან კონტრაქტის საფუძველზე შემდეგი მომსახურების გაწევას: სამთომოპოვებით მრეწველობასთან დაკავშირებული საკონსულტაციო მომსახურება, მიწისზედა სამშენებლო მოედნის მომზადება, მიწისზედა საბურღი მოწყობილობების დამონტაჟება, ბურღვა, საბურღი გვირგვინებით მომსახურება, გარსაცმებით და მილებით მომსახურება, საბურღი სითხის ინჟინერია და მიწოდება, მყარი ნივთიერებების კონტროლი, სარეწი და საჭაბურღილე სპეციალური სამუშაოები, ჭაბურღილის გეოლოგია და საბურღი სამუშაოების კონტროლი, ნიშნულების აღება, ჭაბურღილის გამოცდა, ხაზობრივი ინფრასტრუქტურა, სალიკვიდაციო ხსნარების მიწოდება და გამოყენება, სალიკვიდაციო მოწყობილობების მიწოდება და დამონტაჟება, დაცემენტება (წნევით ტუმბვა), მასტიმულირებელი მომსახურება (დაბზარვა, დაჭანგვა და წნევით ტუმბვა), ჭაბურღილების რემონტი და ჭაბურღილის შეკეთების მომსახურება, ჭაბურღილის დახურვა და მიტოვება.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
G. ენერგიის დისტრიბუციასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 887)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, გარდა საკონსულტაციო მომსახურებისა, რომელზეც შეზღუდვა არ არის რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
15. სხვა მომსახურება, რომელიც არ შედის სხვა კატეგორიებში	
a) რეცხვის, წმენდის და ღებვის მომსახურება (CPC 9701)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
b) დალაქის მომსახურება (CPC 97021)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
c)კოსმეტიკური პროცედურების, მანიკურისა და პედიკურის მომსახურება (CPC 97022)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
d) თავის მოვლის სხვა პროცედურები, რომლებიც არ არის სხვაგან კლასიფიცირებული (CPC 97029)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
e) სპა მომსახურება და არა-თერაპიული მასაჟი, იმის გათვალისწინებით, რომ ეს მომსახურება ხორციელდება როგორც ფიზიკური სარელაქსაციო მომსახურება და არა სამედიცინო ან სარეაბილიტაციო მიზნებისათვის[1]. (CPC ver. 1.0 97230)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული. რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
g) სატელეკომუნიკაციო დაკავშირების მომსახურება (CPC 7543)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის

[1] თერაპიული მასაჟი და თერმული მკურნალობის მომსახურება შედის სამედიცინო მომსახურებაში (1.A.h), ექთნების, ფიზიოთერაპევტების და უმცროსი სამედიცინო პერსონალის მომსახურებაში (1.A.j) და ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებაში (8.A და 8.C)

დანართი XI-C

დათქმების ჩამონათვალი ძირითად პერსონალზე, სტაჟიორებზე და ბიზნესის გამყიდველებზე (გაერთიანებული სამეფო)

1. ქვემოთ მოცემული დათქმების ჩამონათვალი მოიცავს ეკონომიკურ საქმიანობას, რომელიც ლიბერალიზებულია ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-6 თავის (დაფუძნება, მომსახურებით ვაჭრობა და ელექტრონული კომერცია) მე-2 და მე-3 ნაწილების შესაბამისად და აქ მოცემული შეზღუდვები ვრცელდება ძირითად პერსონალსა და სტაჟიორებზე ამ შეთანხმების 86-ე მუხლის შესაბამისად და ბიზნესის გამყიდველებზე 87-ე მუხლის შესაბამისად და აკონკრეტებს ამ შეზღუდვებს. ჩამონათვალი მოიცავს შემდეგ ელემენტებს:

   (a) პირველი სვეტი მიუთითებს სექტორზე ან ქვესექტორზე, რომელზეც ვრცელდება შეზღუდვები; და

   (b) მეორე სვეტი აღწერს შესაბამის შეზღუდვებს.

   გაერთიანებული სამეფოს მხარე არ იღებს ვალდებულებას ძირითად პერსონალზე, სტაჟიორებზე და ბიზნესის გამყიდველებზე იმ ეკონომიკურ საქმიანობაში, რომელიც არ არის ლიბერალიზებული (ვალდებულება აღებული არ არის) ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-6 თავის (დაფუძნება, მომსახურებით ვაჭრობა და ელექტრონული კომერცია) მე-2 და მე-3 ნაწილების შესაბამისად.

2. ინდივიდუალური სექტორების და ქვესექტორების იდენტიფიცირებისას:
   (a) „CPC“ ნიშნავს პროდუქტების ცენტრალურ კლასიფიკაციას, როგორც მოცემულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სტატისტიკის სამსახურის სტატისტიკურ დოკუმენტებში (Series M, N° 77, *CPC prov*, 1991); და
   (b) „CPC ver. 1.0“ ნიშნავს პროდუქტების ცენტრალურ კლასიფიკაციას, როგორც მოცემულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სტატისტიკის სამსახურის სტატისტიკურ დოკუმენტებში (Series M, N° 77, *CPC ver 1.0*, 1998).

3. ვალდებულებები ძირითად პერსონალზე, სტაჟიორებზე, მომსახურების გამყიდველებზე და საქონლის გამყიდველებზე არ გამოიყენება იმ შემთხვევაში, როდესაც პირების დროებითი ყოფნის მიზანი ან ეფექტი არის შრომით/მმართველობით დავებში ან მოლაპარაკებებში ჩართვა ან მათ შედეგებზე სხვაგვარი ზემოქმედება.

4. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი არ მოიცავს საკვალიფიკაციო მოთხოვნებთან და პროცედურებთან, ტექნიკურ სტანდარტებთან და სალიცენზიო მოთხოვნებთან და პროცედურებთან დაკავშირებულ ზომებს, როცა ეს ზომები არ წარმოადგენს შეზღუდვებს ამ შეთანხმების 86-ე და 87-ე მუხლების შესაბამისად. ეს ზომები (მაგალითად, ლიცენზიის მიღება, რეგულირებად სექტორებში კვალიფიკაციის აღიარების მიღება, სპეციალური გამოცდის, მათ შორის, ენის გამოცდის ჩაბარება, და მუდმივი საცხოვრებლის მოთხოვნა იმ ტერიტორიაზე, სადაც ხორციელდება ეკონომიკური საქმიანობა), იმისდა მიუხედავად, არის თუ არა ის მითითებული, ნებისმიერ შემთხვევაში გამოიყენება საქართველოს ძირითადი პერსონალის, სტაჟიორების და ბიზნესის გამყიდველების მიმართ.

5. გაერთიანებული სამეფოს კანონების და რეგულაციების ყველა სხვა მოთხოვნები, რომლებიც ეხება ქვეყანაში შესვლას, დარჩენას, მუშაობას და სოციალური დაცვის ზომებს, გამოიყენება უცვლელად, მათ შორის ქვეყანაში დარჩენის ვადის, მინიმალური ხელფასისა და ხელფასების კოლექტიური ხელშეკრულებების რეგულაციები.

6. ამ შეთანხმების 73-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი არ მოიცავს მხარის მიერ გაცემულ სუბსიდიებთან დაკავშირებულ ზომებს.

7. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი ზიანს არ აყენებს სახელმწიფო მონოპოლიების და ექსკლუზიური უფლებების არსებობას, როგორც არის აღწერილი დაფუძნებასთან დაკავშირებული ვალდებულებების ჩამონათვალში.

8. იმ სექტორებში, სადაც გამოიყენება ეკონომიკური საჭიროების ტესტები, მათი მთავარი კრიტერიუმი უნდა იყოს გაერთიანებული სამეფოს შესაბამის ბაზარზე არსებული სიტუაციის ან იმ რეგიონის შეფასება, სადაც უნდა განხორციელდეს მომსახურების მიწოდება. შეფასება უნდა მოიცავდეს მომსახურების არსებული მიმწოდებლების რიცხვს და მათზე შესაბამის ზეგავლენას.

9. ქვემოთ მოცემული ვალდებულებების ჩამონათვალიდან გამომდინარე უფლებებსა და ვალდებულებებს არ უნდა ჰქონდეს თვითგანხორციელების ეფექტი და შესაბამისად, პირდაპირ არ უნდა ანიჭებდეს უფლებებს ფიზიკურ ან იურიდიულ პირებს.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
6. ბიზნეს მომსახურება	
E. გაქირავების / ლიზინგის მომსახურება ოპერატორის გარეშე	
e) პირად და საყოფაცხოვრებო საქონელთან დაკავშირებით (CPC 832)	მოქალაქეობის მოთხოვნა სპეციალისტების და სტაჟიორებისთვის.
f) სატელეკომუნიკაციო აღჭურვილობის გაქირავება (CPC 7541)	მოქალაქეობის მოთხოვნა სპეციალისტების და სტაჟიორებისთვის.
F. სხვა ბიზნეს მომსახურება	
l) 3. ავტოსატრანსპორტო საშუალებების, მოტოციკლეტების, თოვლმავლების და საგზაო ტრანსპორტის მოწყობილობების მოვლა და რემონტი (CPC 6112, CPC 6122, CPC 8867-ის ნაწილი და CPC 8868-ის ნაწილი)	მოქალაქეობის მოთხოვნა სპეციალისტებისა და სტაჟიორებისთვის, ავტოსატრანსპორტო საშუალებების, მოტოციკლეტების, თოვლმავლების და საგზაო ტრანსპორტის მოწყობილობების მოვლის და რემონტის მომსახურების გაწევისთვის.
l) 5. ლითონის ნაკეთობების, (არასაოფისე) მოწყობილობების, (არასატრანსპორტო და არასაოფისე) დანადგარების და პირადი და საყოფაცხოვრებო საქონლის მოვლა და რემონტი[1] (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 და CPC 8866)	მოქალაქეობის მოთხოვნა სპეციალისტებისა და სტაჟიორებისთვის, გარდა: CPC 633, 8861, 8866-თვის;
r) 5. ასლების დამზადების მომსახურება (CPC 87904)[2]	მოქალაქეობის მოთხოვნა სპეციალისტებისა და სტაჟიორებისთვის.
16. სატრანსპორტო მომსახურება	
A. საზღვაო ტრანსპორტი	
a) მგზავრთა საერთაშორისო გადაყვანა (CPC 7211, ეროვნული კაბოტაჟის ტრანსპორტის გამოკლებით). b) ტვირთების საერთაშორისო გადაზიდვა (CPC 7212, ეროვნული კაბოტაჟის ტრანსპორტის გამოკლებით)	მოქალაქეობის მოთხოვნა გემის ეკიპაჟისთვის.

[1] სატრანსპორტო მოწყობილობების მოვლა და რემონტი (CPC 6112, CPC 6122, CPC 8867 და CPC 8868) იფარება l.F. l) 1-დან 1.F.l) 4-ის ჩათვლით.

[2] არ მოიცავს ბეჭდვის მომსახურებას, რომელიც შედის CPC 88442-ში და იფარება 6.F. p)-ით.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
20. სხვა მომსახურება, რომელიც არ შედის სხვა კატეგორიებში	
a) რეცხვის, წმენდის და ღებვის მომსახურება (CPC 9701)	მოქალაქეობის მოთხოვნა სპეციალისტებისა და სტაჟიორებისთვის.
b) დალაქის მომსახურება (CPC 97021) (CPC 97021)	მოქალაქეობის მოთხოვნა სპეციალისტებისა და სტაჟიორებისთვის.
c) კოსმეტიკური პროცედურების, მანიკურის და პედიკურის მომსახურება (CPC 97022)	მოქალაქეობის მოთხოვნა სპეციალისტებისა და სტაჟიორებისთვის.
d) თავის მოვლის სხვა პროცედურები, რომლებიც არ არის სხვაგან კლასიფიცირებული (CPC 97029)	მოქალაქეობის მოთხოვნა სპეციალისტებისა და სტაჟიორებისთვის.
e) სპა მომსახურება და არათერაპიული მასაჟი, იმის გათვალისწინებით, რომ ეს მომსახურება ხორციელდება როგორც ფიზიკური სარელაქსაციო მომსახურება და არა სამედიცინო ან სარეაბილიტაციო მიზნებისთვის[1] (CPC ver. 1.0 97230)	მოქალაქეობის მოთხოვნა სპეციალისტებისა და სტაჟიორებისთვის.

_____

დანართი XI-D

დათქმების ჩამონათვალი საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლებზე და დამოუკიდებელ პროფესიონალებზე (გაერთიანებული სამეფო)

1. მხარეებმა უნდა დაუშვან მათ ტერიტორიაზე მეორე მხარის საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლების და დამოუკიდებელი პროფესიონალების მიერ მომსახურების მიწოდება, ფიზიკური პირების დროებითი წარმომადგენლობის მეშვეობით, ამ შეთანხმების 88-ე და 89-ე მუხლების შესაბამისად, იმ ეკონომიკურ საქმიანობაში, რომელიც მოცემულია ქვემოთ და წარმოადგენს ქვემოთ მითითებული დათქმების საგანს.

2. ჩამონათვალი მოიცავს შემდეგ ელემენტებს:

   (a) პირველი სვეტი მიუთითებს სექტორზე ან ქვესექტორზე, რომელზეც ვრცელდება შეზღუდვები; და

   (b) მეორე სვეტი აღწერს შესაბამის შეზღუდვებს.

[1] თერაპიული მასაჟი და თერმული მკურნალობის მომსახურება შედის სამედიცინო და სტომატოლოგიურ მომსახურებაში (6.A.h), ექთნების, ფიზიოთერაპევტების და უმცროსი სამედიცინო პერსონალის მომსახურებაში (6.A.j) 2.)) და ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებაში (13.A და 13.C).

გაერთიანებული სამეფო არ იღებს ვალდებულებას საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლებზე და დამოუკიდებელ პროფესიონალებზე ეკონომიკური საქმიანობის ნებისმიერ სხვა სექტორში, გარდა იმ სექტორებისა, რომლებიც ჩამოთვლილია ქვემოთ.

3. ინდივიდუალური სექტორებისა და ქვესექტორების იდენტიფიცირებისას:

   (a) „CPC“ ნიშნავს პროდუქტების ცენტრალურ კლასიფიკაციას, როგორც მოცემულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სტატისტიკის სამსახურის სტატისტიკურ დოკუმენტებში (Series M, N° 77, *CPC prov*, 1991).

   (b) „CPC ver. 1.0“ ნიშნავს პროდუქტების ცენტრალური კლასიფიკაციას, როგორც მოცემულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სტატისტიკის სამსახურის სტატისტიკურ დოკუმენტებში (Series M, N° 77, *CPC ver 1.0*, 1998).

4. ვალდებულებები საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლებზე და დამოუკიდებელ პროფესიონალებზე არ გამოიყენება იმ შემთხვევაში, როდესაც პირების დროებითი წარმომადგენლობის მიზანი ან ეფექტი არის შრომით/მმართველობით დავებში ან მოლაპარაკებებში ჩართვა ან მათ შედეგებზე სხვაგვარი ზემოქმედება.

5. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი არ მოიცავს საკვალიფიკაციო მოთხოვნებთან და პროცედურებთან, ტექნიკურ სტანდარტებთან და სალიცენზიო მოთხოვნებთან და პროცედურებთან დაკავშირებულ ზომებს, როცა ეს ზომები არ წარმოადგენს ამ შეთანხმების 88-ე და 89-ე მუხლების შესაბამისად დაწესებულ შეზღუდვებს. ეს ზომები (მაგალითად, ლიცენზიის მიღება, რეგულირებად სექტორებში კვალიფიკაციის აღიარების მიღება, სპეციალური გამოცდის, მათ შორის, ენის გამოცდის ჩაბარება, და მუდმივი საცხოვრებლის მოთხოვნა იმ ტერიტორიაზე, სადაც ხორციელდება ეკონომიკური საქმიანობა), იმისდა მიუხედავად, არის თუ არა ის მითითებული, ნებისმიერ შემთხვევაში გამოიყენება საქართველოს საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლების და დამოუკიდებელი პროფესიონალების მიმართ.

6. გაერთიანებული სამეფოს კანონების და რეგულაციების ყველა სხვა მოთხოვნები, რომლებიც ეხება ქვეყანაში შესვლას, დარჩენას, მუშაობას და სოციალური დაცვის ზომებს, გამოიყენება უცვლელად, მათ შორის ქვეყანაში დარჩენის ვადის, მინიმალური ხელფასის და ხელფასების კოლექტიური ხელშეკრულებების რეგულაციები.

7. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი არ მოიცავს მხარის მიერ გაცემულ სუბსიდიებთან დაკავშირებულ ზომებს.

8. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი ზიანს არ აყენებს სახელმწიფო მონოპოლიების და ექსკლუზიური უფლებების არსებობას, როგორც არის აღწერილი გაერთიანებული სამეფოს მიერ ამ შეთანხმების XI-A დანართში.

9. იმ სექტორებში, სადაც გამოიყენება ეკონომიკური საჭიროების ტესტები, მათი მთავარი კრიტერიუმი უნდა იყოს გაერთიანებული სამეფოს შესაბამის ბაზარზე არსებული სიტუაციის ან იმ რეგიონის შეფასება, სადაც უნდა განხორციელდეს მომსახურების მიწოდება. შეფასება უნდა მოიცავდეს მომსახურების არსებული მიმწოდებლების რიცხვს და მათზე შესაბამის ზეგავლენას.

10. ქვემოთ მოცემული ვალდებულებების ჩამონათვალიდან გამომდინარე უფლებებსა და ვალდებულებებს არ უნდა ჰქონდეს თვითგანხორციელების ეფექტი და შესაბამისად, პირდაპირ არ უნდა ანიჭებდეს უფლებებს ფიზიკურ ან იურიდიულ პირებს.

    მხარეებმა უნდა დაუშვან მათ ტერიტორიაზე მეორე მხარის საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლის მიერ მომსახურების მიწოდება, ფიზიკური პირის დროებითი წარმომადგენლობის მეშვეობით, ამ შეთანხმების 88-ე მუხლით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად, შემდეგ ქვესექტორებში:

    a) იურიდიული საკონსულტაციო მომსახურება საერთაშორისო საჯარო და უცხო ქვეყნის (ანუ არა გაერთიანებული სამეფოს) კანონმდებლობაზე
    b) საბუღალტრო მომსახურება
    c) საგადასახადო საკონსულტაციო მომსახურება

d) არქიტექტურული მომსახურება, ურბანული დაგეგმარების და ლანდშაფტის არქიტექტურული მომსახურება
e) საინჟინრო მომსახურება, ინტეგრირებული საინჟინრო მომსახურება
f) კომპიუტერული და მასთან დაკავშირებული მომსახურება
g) რეკლამა
h) მენეჯმენტის საკონსულტაციო მომსახურება
i) მენეჯმენტის კონსულტაციასთან დაკავშირებული მომსახურება
j) ტექნიკური ტესტირების და ანალიზის მომსახურება
k) სამეცნიერო და ტექნიკური საკონსულტაციო მომსახურება
l) ლითონის ნაკეთობების, (არასაოფისე) მოწყობილობების, (არასატრანსპორტო და არასაოფისე) დანადგარების და პირადი და საყოფაცხოვრებო საქონლის მოვლა და შეკეთება
m) თარგმნის მომსახურება
n) სამშენებლო მოედნის გამოკვლევა
o) გარემოს დაცვითი მომსახურება

მხარეებმა უნდა დაუშვან მათ ტერიტორიაზე მეორე მხარის დამოუკიდებელი პროფესიონალების მიერ მომსახურების მიწოდება, ფიზიკური პირის დროებითი წარმომადგენლობის მეშვეობით, ამ შეთანხმების 89-ე მუხლით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად, შემდეგ ქვესექტორებში:

a) იურიდიული საკონსულტაციო მომსახურება საერთაშორისო საჯარო და უცხო ქვეყნის (ანუ არა გაერთიანებული სამეფოს) სამართალზე
b) არქიტექტურული მომსახურება, ურბანული დაგეგმარებისა და ლანდშაფტის არქიტექტურული მომსახურება
c) საინჟინრო და ინტეგრირებული საინჟინრო მომსახურება
d) კომპიუტერული და მასთან დაკავშირებული მომსახურება
e) მენეჯმენტის საკონსულტაციო მომსახურება და მენეჯმენტის კონსულტაციასთან დაკავშირებული მომსახურება
f) თარგმნის მომსახურება

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
იურიდიული საკონსულტაციო მომსახურება საერთაშორისო საჯარო და უცხო ქვეყნის (ანუ არა გაერთიანებული სამეფოს) კანონმდებლობაზე (CPC 861-ის ნაწილი)[1]	შეზღუდვა არ არის.
საბუღალტრო მომსახურება (CPC 86212, აუდიტორული მომსახურებისგან განსხვავებული, CPC 86213, CPC 86219 და CPC 86220)	შეზღუდვა არ არის.
საგადასახადო საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 863)[2]	შეზღუდვა არ არის.
არქიტექტურული მომსახურება და ურბანული დაგეგმარების და დანდშაფტის არქიტექტურული მომსახურება (CPC 8671 და CPC 8674)	შეზღუდვა არ არის.
საინჟინრო მომსახურება და ინტეგრირებული საინჟინრო მომსახურება (CPC 8672 და CPC 8673)	შეზღუდვა არ არის.
კომპიუტერული და მასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 84)	ეკონომიკური საჭიროებების ტესტი.
რეკლამა (CPC 871)	შეზღუდვა არ არის.
მენეჯმენტის საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 865)	შეზღუდვა არ არის.
მენეჯმენტის კონსულტაციასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 866)	შეზღუდვა არ არის.
ტექნიკური ტესტირების და ანალიზის მომსახურება (CPC 8676)	შეზღუდვა არ არის.
სამეცნიერო და ტექნიკური საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 8675)	შეზღუდვა არ არის.
ლითონის ნაკეთობების, (არასაოფისე) მოწყობილობების, (არასატრანსპორტო და არასაოფისე) დანადგარების და პირადი და საყოფაცხოვრებო საქონლის მოვლა და შეკეთება[3] (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 და CPC 8866)	შეზღუდვა არ არის.
თარგმნა (CPC 87905, ოფიციალური და სერტიფიცირებული საქმიანობის გარდა)	შეზღუდვა არ არის.
სამშენებლო მოედნის გამოკვლევა (CPC 5111)	შეზღუდვა არ არის.
გარემოს დაცვითი მომსახურება	შეზღუდვა არ არის.

[1] სხვა მომსახურების გაწევის მსგავსად, იურიდიული მომსახურება ექვემდებარება გაერთიანებული სამეფოს არსებულ სალიცენზიო მოთხოვნებს და პროცედურებს. საერთაშორისო საჯარო სამართალზე და უცხო ქვეყნის სამართალზე მომუშავე იურისტებისთვის, ეს მოთხოვნები, სხვა მოთხოვნებთან ერთად, შეიძლება მოიცავდეს ადგილობრივი ეთიკის კოდექსებთან შესაბამისობას, საკუთარი ქვეყნის წოდების გამოყენებას (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოპოვებულია გაერთიანებული სამეფოს წოდების აღიარება), დაზღვევის მოთხოვნებს, გამარტივებულ რეგისტრაციას მიმღები ქვეყნის ადვოკატთა ასოციაციაში ან გამარტივებულ მიღებას მიმღები ქვეყნის ადვოკატთა ასოციაციაში უნარების ტესტის მეშვეობით და მუდმივი საცხოვრებლის მოთხოვნას მიმღებ ქვეყანაში.

[2] არ მოიცავს საგადასახადო საკითხებზე იურიდიულ საკონსულტაციო და იურიდიულ წარმომადგენლობით მომსახურებას, რომელიც შედის იურიდიულ საკონსულტაციო მომსახურებაში საერთაშორისო საჯარო სამართალთან და უცხო ქვეყნის სამართალთან მიმართებაში.

[3] საოფისე მოწყობილობების და დანადგარების, მათ შორის კომპიუტერების (CPC 845), მოვლის და შეკეთების მომსახურება შედის კომპიუტერულ მომსახურებაში.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
(CPC 9401[1], CPC 9402, CPC 9403, CPC 9404[2], CPC 94060-ის ნაწილი[3], CPC 9405, CPC 9406-ის ნაწილი და CPC 9409)	

დანართი XI-E

დათქმების ჩამონათვალი დაფუძნებაზე (საქართველო)[4]

1. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი მოიცავს ეკონომიკურ საქმიანობას, სადაც ამ შეთანხმების 76-ე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, საქართველოს მიერ გაკეთებულია დათქმები ეროვნულ რეჟიმსა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმზე გაერთიანებული სამეფოს დაფუძნებებისა და მეწარმეებისთვის.

   ჩამონათვალი მოიცავს შემდეგ ელემენტებს:

   (a) ჰორიზონტალური დათქმების ჩამონათვალი, რომელიც ყველა სექტორზე ან ქვესექტორზე ვრცელდება და

   (b) სექტორის ან ქვესექტორის სპეციფიკური დათქმების ჩამონათვალი, რომელიც მიუთითებს სექტორზე ან ქვესექტორზე და მის შესაბამის დათქმაზე (დათქმებზე).

   დათქმა იმ საქმიანობაზე, რომელიც არ არის ლიბერალიზებული (ვალდებულება არ არის აღებული) გამოხატულია როგორც: „ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული“.

   იმ სექტორებში, სადაც საქართველოს მიერ არ არის გაკეთებული დათქმა, საქართველო იღებს ვალდებულებას ამ შეთანხმების 76-ე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად დათქმების გარეშე (მოცემულ სექტორში დათქმის არარსებობა ზიანს არ აყენებს ჰორიზონტალურ დათქმებს).

2. ამ შეთანხმების 73-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი არ მოიცავს მხარეების მიერ გაცემულ სუბსიდიებთან დაკავშირებულ ზომებს.

3. უნდა ჰქონდეს თვითგანხორციელების ეფექტი და შესაბამისად, პირდაპირ არ უნდა ანიჭებდეს უფლებებს ფიზიკურ ან იურიდიულ პირებს.

4. ამ შეთანხმების 76-ე მუხლის შესაბამისად, არადისკრიმინაციული მოთხოვნები, როგორიცაა მოთხოვნები სამართლებრივ ფორმასთან დაკავშირებით ან ტერიტორიაზე მოქმედი ყველა მიმწოდებლისთვის ლიცენზიების ან ნებართვების მიღების ვალდებულება, განურჩევლად მათი ეროვნებისა, რეზიდენტობისა ან ეკვივალენტური კრიტერიუმებისა, არ არის მოცემული ამ დანართში, ვინაიდან მათ ზიანი არ ადგებათ მოცემული შეთანხმებით.

5. იმ შემთხვევაში, თუ საქართველო იყენებს ისეთ დათქმას, რომელიც მის ტერიტორიაზე მომსახურების მიწოდების პირობის სახით მოითხოვს, რომ მომსახურების მიმწოდებელი იყოს ქვეყნის მოქალაქე, მუდმივი რეზიდენტი ან რეზიდენტი, დათქმა, რომელიც მოცემულია ამ შეთანხმების XI-G დანართში, შესაძლებლობის ფარგლებში, გამოიყენება ამ დანართის შესაბამისად დაფუძნების მიმართ დათქმის სახით.

---

[1] განეკუთვნება საკანალიზაციო მომსახურებას.

[2] განეკუთვნება გამონაბოლქვი გაზების გაწმენდის მომსახურებას

[3] განეკუთვნება გარემოს და ლანდშაფტის დაცვის მომსახურების ნაწილებს.

[4] ეს დოკუმენტი მომზადებულია ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის (ვმო) 1991 წლის 10 ივლისის მომსახურების სექტორული კლასიფიკაციის მიხედვით (MTN.GNS/W/120)

ჰორიზონტალური დათქმები

უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმი

საქართველო იტოვებს უფლებას მიიღოს ან შეინარჩუნოს ნებისმიერი ზომა, რომელიც განსხვავებულ რეჟიმს აწესებს ქვეყანასთან, ნებისმიერი არსებული ან მომავალი ორმხრივი ან მრავალმხრივი შეთანხმების შესაბამისად, რომელიც:

a) ქმნის შიდა ბაზარს მომსახურებასა და ინვესტიციებში;

b) ანიჭებს დაფუძნების უფლებას; ან

c) მოითხოვს კანონმდებლობის დაახლოებას ერთ ან მეტ ეკონომიკურ სექტორში.

შიდა ბაზარი მომსახურებისა და დაფუძნებისთვის გულისხმობს სივრცეს შიდა საზღვრების გარეშე, სადაც უზრუნველყოფილია მომსახურების, კაპიტალისა და პირთა თავისუფალი გადაადგილება.

დაფუძნების უფლება ნიშნავს ვალდებულებას, რეგიონალური ეკონომიკური ინტეგრაციის შესახებ შეთანხმების მხარეებს შორის არსებითად გაუქმდეს დაფუძნებასთან დაკავშირებული ყველა ბარიერი, ამ შეთანხმების ძალაში შესვლის გზით. დაფუძნების უფლება მოიცავს რეგიონალური ეკონომიკური ინტეგრაციის შესახებ შეთანხმების მხარეთა მოქალაქეების უფლებას შექმნან და მართონ საწარმოები იმავე პირობებით, რომლებიც კანონით გათვალისწინებულია იმ ქვეყნის მოქალაქეებისთვის, სადაც ხდება ასეთი დაფუძნება.

კანონმდებლობის დაახლოება ნიშნავს:
(a) რეგიონალური ეკონომიკური ინტეგრაციის შესახებ შეთანხმების ერთი ან რამდენიმე მხარის კანონმდებლობის შესაბამისობაში მოყვანას ამ შეთანხმების სხვა მხარის ან მხარეების კანონმდებლობასთან; ან

(b) რეგიონალური ეკონომიკური ინტეგრაციის შესახებ შეთანხმების მხარეთა კანონში საერთო კანონმდებლობის ინკორპორირება.

ასეთი შესაბამისობაში მოყვანა ან ინკორპორირება უნდა განხორციელდეს და ითვლება, რომ მოხდა მხოლოდ იმ დროს, როდესაც იგი ამოქმედებულია რეგიონალური ეკონომიკური ინტეგრაციის შესახებ შეთანხმების მხარის ან მხარეთა კანონში.

სუბსიდიები

სუბსიდიების მიღების უფლება შეიძლება მიენიჭოთ მხოლოდ საქართველოს გარკვეულ რეგიონულ ერთეულებში დაფუძნებულ პირებს.

პრივატიზება

ორგანიზაციას, რომელშიც სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობა აღემატება 25%-ს, არ შეუძლია მყიდველის სახით მონაწილეობის მიღება პრივატიზების პროცესში (ბაზარზე შესვლის შეზღუდვა).

„შეზღუდული პასუხიმგებლობის საზოგადოების“ ერთ მმართველს მაინც უნდა გააჩნდეს მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი საქართველოში. ფილიალის დაფუძნებისათვის სავალდებულოა, რომ წარმომადგენელს (ფიზიკურ პირს) გააჩნდეს მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი საქართველოში და იყოს უფლებამოსილი კომპანიის მიერ, მის სრულუფლებიან წარმომადგენლობაზე.

უძრავი ქონების შეძენა

ვალდებულება არ არის აღებული, გარდა შემდეგისა:

(i) არასასოფლო-სამეურნეო მიწის შეძენა
(ii) მომსახურების გაწევისათვის საჭირო შენობების შეძენა
(iii) სასოფლო-სამეურნეო მიწის ლიზინგი არაუმეტეს 49 წლით და არასასოფლო-სამეურნეო მიწის ლიზინგი არაუმეტეს 99 წლით
(iv) სასოფლო-სამეურნეო მიწის შეძენა ერთობლივი საწარმოს მეშვეობით.

სექტორული დათქმები

მეთევზეობა
ბაზარზე დაშვების, ეროვნულ რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული მეთევზეობაზე. თევზჭერის მიზნით საქართველოს ტერიტორიულ წყლებზე დაშვება გაიცემა ნაცვალგების საფუძველზე.

ბიზნეს მომსახურება
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული ტრანსპლანტაციაზე და აუტოფსიაზე (CPC 9312).
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სხვა პროფესიულ მომსახურებაზე (1,A(k))*[1].
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სოფლის მეურნეობასთან, მონადირეობასა და მეტყევეობასთან დაკავშირებულ მომსახურებაზე (CPC 881, 88110-ის გარდა).
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული ანაზღაურების ან კონტრაქტის საფუძველზე კოქსის, გადამუშავებული ნავთობის პროდუქტებისა და ბირთვული საწვავის წარმოებასთან დაკავშირებულ მომსახურებაზე (CPC 8845).
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული აეროფოტოგრაფიაზე (CPC 87504-ის ნაწილი).

საკომუნიკაციო მომსახურება

- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული საფოსტო მომსახურებაზე (CPC 7511).
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული კომბინირებულ პროგრამებთან და მაუწყებლობასთან დაკავშირებულ მომსახურებაზე (CPC 96133).
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული პროგრამის გადაცემასთან დაკავშირებულ მომსახურებაზე (CPC 7524).
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სხვა საკომუნიკაციო მომსახურებაზე (2,E)*.

მშენებლობა და მასთან დაკავშირებული საინჟინრო მომსახურება

საქართველოს მოქალაქეები უნდა შეადგენდნენ მომსახურე პერსონალის არანაკლებ 50%-ს.

სადისტრიბუციო მომსახურება

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სხვა სადისტრიბუციო მომსახურებაზე (4,E)*.

მომსახურება განათლების სფეროში
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებულ საშუალო განათლებაზე (CPC 922).
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებულ უმაღლეს განათლებაზე (CPC 923).
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სხვა საგანმანათლებლო მომსახურებაზე (CPC 929).

ფინანსური მომსახურება

---

[1] * მომსახურების კლასიფიკაცია ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის (ვმო) 1991 წლის 10 ივლისის მომსახურების სექტორული კლასიფიკაციის მიხედვით (MTN.GNS/W/120).

ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სხვა ფინანსურ მომსახურებაზე, მომუშავეთა კომპენსაციის ჩათვლით (7,C)*.

ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური სფეროს მომსახურება
- ქართული ენის (სახელმწიფო ენის) ცოდნა სავალდებულოა საქართველოში მომუშავე ექიმებისთვის.
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული ჯანმრთელობის დაცვასთან და სოციალურ სფეროსთან დაკავშირებულ სხვა მომსახურებაზე (8,D)*.

ტურიზმთან და მოგზაურობასთან დაკავშირებული მომსახურება
ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული ტურიზმთან და მოგზაურობასთან დაკავშირებულ სხვა მომსახურებაზე (9,D)*.

გამაჯანსაღებელი, კულტურული და სპორტული მომსახურება
ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სხვა გამაჯანსაღებელ, კულტურულ და სპორტულ მომსახურებაზე (10,E)*.

სატრანსპორტო მომსახურებები
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული საზღვაო ტრანსპორტით მგზავრთა გადაყვანასა (CPC 7211) და საზღვაო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურებაზე (CPC 745-ის ნაწილი).
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული საჰაერო ტრანსპორტზე, მათ შორის, მგზავრთა გადაყვანაზე (CPC 731), ტვირთის გადაზიდვაზე (CPC 732), საჰაერო ხომალდის ეკიპაჟით დაქირავებაზე (CPC 734) და საჰაერო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურებაზე (CPC 746).
- სარკინიგზო ტრანსპორტის მომსახურება (CPC 7111, CPC 7112 და CPC 7113) - სარკინიგზო ინფრასტრუქტურა სახელმწიფო საკუთრებაა და მისი ექსპლუატაცია მონოპოლიას წარმოადგენს. შეზღუდვები არ არის დაწესებული სარკინიგზო ტრანსპორტთან მიმართებაში.
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სარკინიგზო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურებაზე (CPC 743).
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული საგზაო ტრანსპორტის მომსახურებაზე, მათ შორის მგზავრთა გადაყვანაზე (CPC 7121 და CPC 7122), კომერციული ტრანსპორტის ეკიპაჟით დაქირავებაზე (CPC 7124) და საგზაო ტრანსპროტის დამხმარე მომსახურებაზე (CPC 744). საგზაო ტრანსპორტის ორმხრივი ხელშეკრულებები ნაცვალგების საფუძველზე, რომელიც შესაბამის ქვეყნებს აძლევს საშუალებას განახორციელონ მგზავრებისა და ტვირთების საერთაშორისო გადაზიდვები.
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული მილსადენ ტრანსპორტზე, მათ შორის საწვავის გადაზიდვაზე (CPC 7131) და სხვა საქონლის გადაზიდვაზე (CPC 7139).
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სხვა სატრანსპორტო მომსახურებაზე (11,I)*.
- ეროვნული რეჟიმისა და უპირატესი ხელშეწყობის რეჟიმის ვალდებულებები არ არის აღებული სხვა მომსახურებაზე, რომელიც არ შედის სხვა კატეგორიებში (CPC 95, CPC 97, CPC 98 და CPC 99).

დანართი XI-F

ვალდებულებების ჩამონათვალი საზღვრებს გარეთ მომსახურებაზე (საქართველო)[1]

1. ქვემოთ მოცემული ვალდებულებების ჩამონათვალი მიუთითებს საქართველოს მიერ ამ შეთანხმების 83-ე მუხლის შესაბამისად და დათქმების გათვალისწინებით ლიბერალიზებულ ეკონომიკურ საქმიანობაზე და შეზღუდვებზე ბაზარზე დაშვებასა და ეროვნულ რეჟიმზე, რომლებიც ვრცელდება გაერთიანებული სამეფოს მომსახურებაზე და მომსახურების მიმწოდებლებზე, რომლებიც ამ ეკონომიკურ საქმიანობას ეწევიან. ჩამონათვალი შედგება შემდეგი ელემენტებისაგან:

   (a) პირველი სვეტი მიუთითებს სექტორზე ან ქვესექტორზე, სადაც მხარის მიერ აღებულია ვალდებულება და ლიბერალიზაციის მასშტაბზე, რომელზეც ვრცელდება დათქმები და

   (b) მეორე სვეტი აღწერს შესაბამის დათქმას.

   საქართველო არ იღებს ვალდებულებას იმ სექტორებში ან ქვესექტორებში, რომლებიც არ არის ნახსენები ქვემოთ მოცემულ ჩამონათვალში.

2. ინდივიდუალური სექტორების და ქვესექტორების იდენტიფიცირებისას, CPC ნიშნავს პროდუქტების ცენტრალურ კლასიფიკაციას, რომელიც მოცემულია ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის 1991 წლის 10 ივლისის მომსახურებების სექტორული კლასიფიკაციის ჩამონათვალში (MTN.GNS/W/120).

3. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი არ მოიცავს საკვალიფიკაციო მოთხოვნებთან და პროცედურებთან, ტექნიკურ სტანდარტებთან და სალიცენზიო მოთხოვნებთან და პროცედურებთან დაკავშირებულ ზომებს, როცა ეს ზომები არ წარმოადგენს ამ შეთანხმების 81-ე და 82-ე მუხლების შესაბამისად დაწესებულ შეზღუდვებს ბაზარზე დაშვებასა და ეროვნულ რეჟიმზე. ეს ზომები (მაგალითად, ლიცენზიის მიღება, უნივერსალური მომსახურების ვალდებულება, რეგულირებად სექტორებში კვალიფიკაციის აღიარების მიღება, სპეციალური გამოცდის, მათ შორის, ენის გამოცდის ჩაბარება, არადისკრიმინაციული მოთხოვნა იმის თაობაზე, რომ ზოგიერთი საქმიანობის განხორციელება დაუშვებელია დაცულ ზონებში ან განსაკუთრებული ისტორიული და კულტურული მნიშვნელობის ზონებში), იმის და მიუხედავად, არის თუ არა ის მითითებული, ნებისმიერ შემთხვევაში გამოიყენება მეორე მხარის მეწარმეების მიმართ.

4. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი ზიანს არ აყენებს I რეჟიმის განხორციელების შესაძლებლობას მომსახურების კონკრეტულ სექტორებსა და ქვესექტორებში და აგრეთვე, ზიანს არ აყენებს სახელმწიფო მონოპოლიებისა და ექსკლუზიური უფლებების არსებობას, როგორც არის აღწერილი დაფუძნებასთან დაკავშირებული ვალდებულებების ჩამონათვალში.

5. ამ შეთანხმების 73-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი არ მოიცავს მხარეების მიერ გაცემულ სუბსიდიებთან დაკავშირებულ ზომებს.

6. ქვემოთ მოცემული ვალდებულებების ჩამონათვალიდან გამომდინარე უფლებებსა და ვალდებულებებს არ უნდა ჰქონდეს თვითგანხორციელების ეფექტი და შესაბამისად, პირდაპირ არ უნდა ანიჭებდეს უფლებებს ფიზიკურ ან იურიდიულ პირებს.

7. 1 და 2 რეჟიმები გულისხმობს მომსახურების მიწოდების საშუალებებს, რომლებიც აღწერილია ამ შეთანხმების 74-ე მუხლის (m) პუნქტის (i) და (ii) ქვეპუნქტებში.

---

[1] ეს დოკუმენტი მომზადებულია ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის (ვმო) 1991 წლის 10 ივლისის მომსახურების სექტორული კლასიფიკაციის მიხედვით (MTN.GNS/W/120)

ჰორიზონტალური დათქმები

ვალდებულება არ არის აღებული სუბსიდიებზე.

სექტორული დათქმები

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
1.	ბიზნეს მომსახურება	
A.	პროფესიული მომსახურება	
	იურიდიული მომსახურება (მათ შორის საკონსულტაციო მომსახურება შიდა და საერთაშორისო სამართალზე) (CPC 861)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
b)	ბუღალტრული აღრიცხვისა და აუდიტორული მომსახურება (CPC 862)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
c)	საგადასახადო მომსახურება (CPC 863)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
d)	არქიტექტურული მომსახურება (CPC 8671)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
e)	საინჟინრო მომსახურება (CPC 8672)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
f)	ინტეგრირებული საინჟინრო მომსახურებება (CPC 8673)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
g)	ურბანული დაგეგმარების და ლანდშაფტის არქიტექტურული მომსახურება (CPC 8674*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
h)	სამედიცინო და სტომატოლოგიური მომსახურება (ტრანსპლანტაციისა და აუტოფსიის გარდა) (CPC 9312)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
i)	ვეტერინარული მომსახურება (CPC 932)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
B.	კომპიუტერული და მასთან დაკავშირებული მომსახურება	
a)	კომპიუტერების დამონტაჟებასთან დაკავშირებული საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 841)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
b)	პროგრამული უზრუნველყოფის მომსახურება (CPC 842)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
c)	მონაცემთა დამუშავების მომსახურება (CPC 843)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
d)	მონაცემთა ბაზის შექმნის მომსახურება (CPC 844)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
e)	საოფისე დანადგარების და აღჭურვილობის, მათ შორის კომპიუტერების მოვლისა და შეკეთების მომსახურება (CPC 845)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
e)	მონაცემთა მომზადების მომსახურება (CPC 849)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
C.	კვლევისა და განვითარების მომსახურება	
a)	კვლევისა და განვითარების მომსახურება საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში (CPC 851)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
b)	კვლევისა და განვითარების მომსახურება სოციალურ და ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში (CPC 852)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
c)	ინტერდისციპლინური კვლევისა და განვითარების მომსახურება (CPC 853)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
D.	მომსახურება უძრავი ქონების სფეროში	
a)	საკუთარებაში არსებულ ან ლიზინგით აღებულ ქონებაზე (CPC 821)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
b)	ანაზღაურების ან კონტრაქტის საფუძველზე (CPC 822)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
E.	გაქირავების/ლიზინგის მომსახურება ოპერატორის გარეშე	
a)	გემებთან დაკავშირებით (CPC 83103)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
b)	თვითმფრინავებთან დაკავშირებით (CPC 83104)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
c)	სხვა სატრანსპორტო აღჭურვილობასთან დაკავშირებით (CPC 83101, CPC 83102 და CPC 83105)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
d)	სხვა დანადგარებთან და აღჭურვილობასთან დაკავშირებით (CPC 83106 – CPC 83109)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
e)	ვიდეოკასეტების ან ოპტიკური დისკების ლიზინგი ან გაქირავება (CPC 83202)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
F)	სხვა ბიზნეს მომსახურება	
a)	სარეკლამო მომსახურება (CPC 871)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
b)	ბაზრის კვლევის მომსახურება (CPC 864)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
c)	მენეჯმენტის საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 865)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
d)	მენეჯმენტის კონსულტაციასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 866)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
e)	ტექნიკური ტესტირებისა და ანალიზის მომსახურება (CPC 8676)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
f)	სოფლის მეურნეობასთან, მონადირეობასა და მეტყევეობასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 88110)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
g)	მეთევზეობასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 882**)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
h)	სამთომოპოვებით მრეწველობასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 883**)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
i)	დამამუშავებელ მრეწველობასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 885, CPC 886, CPC 8841- CPC 8844 და CPC 8846- CPC 8849)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
j)	ენერგო-დისტრიბუციასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 887**)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
k)	პერსონალის დასაქმებასა და მიწოდებასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 87205 და CPC 87206)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
m)	სამეცნიერო და ტექნიკური საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 8675)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
p)	ფოტოგრაფიული მომსახურებები (CPC 875), აეროფოტოგრაფიის გარდა	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
q)	შეფუთვასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 876)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
r) ბეჭდვასა და გამოცემასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 88442)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
s) საკონფერენციო მომსახურება (CPC 8790-ის ნაწილი)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
t) პერსონალური და საყოფაცხოვრებო საქონლის შეკეთების სხვა მომსახურება (CPC 633)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
ლითონის ნაკეთობების, მანქანებისა და დანადგარების შეკეთების მომსახურება (CPC 886)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
სხვა ბიზნეს მომსახურება (CPC 879, 87909-ის გარდა)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
2 საკომუნიკაციო მომსახურებები	
B. საკურიერო მომსახურება (CPC 7512)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
C. სატელეკომუნიკაციო მომსახურება	
a) სატელეფონო მომსახურება (CPC 7521)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
b) პაკეტური კომუტაციის მონაცემთა გადაცემის მომსახურება (CPC 7523*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
c) საარხო კომუტაციის მონაცემთა გადაცემის მომსახურება (CPC 7523*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
d) სატელექსო მომსახურება (CPC 7523*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
e) სატელეგრაფო მომსახურება (CPC 7522)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
f) ფაქსიმილური მომსახურება (CPC 7521* და CPC 7529*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
g) კერძო საიჯარო საარხო მომსახურება (CPC 7522* და CPC 7523*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
h) ელექტრონული ფოსტა (CPC 7523*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
i) ხმოვანი ფოსტა (CPC 7523*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
j) ონლაინ ინფორმაცია და მონაცემთა ბაზაში ძიება (CPC 7523*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
k) ელექტრონული ინფორმაციის გაცვლა (EDI) (CPC 7523*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
l) გაფართოებული/დამატებითი ფაქსიმილური მომსახურება, შენახვის და გადამისამართების, შენახვისა და მოძიების ჩათვლით (CPC 7523*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
m) კოდისა და პროტოკოლის გარდაქმნა	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
n) ონლაინ ინფორმაცია და/ან მონაცემთა დამუშავება (ტრანზაქციის დამუშავების ჩათვლით) (CPC 843*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
o) სხვა მობილური მომსახურება ანალოგიური/ციფრული ფიჭური მომსახურება (CPC 75213*) PCS (პერსონალური საკომუნიკაციო მომსახურება) (CPC 75213*) პეიჯერული მომსახურება (CPC 75291*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
მობილურ მონაცემთა გადაცემის მომსახურება (CPC 7523*)		
D.	აუდიოვიზუალური მომსახურება	
a)	ფილმებისა და ვიდეო კასეტების წარმოებისა და დისტრიბუციის მომსახურება (CPC 9611)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
a)	კინო-საპროექციო მომსახურება (CPC 9612)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
c)	რადიოსა და ტელევიზიის მომსახურება, გარდა გადაცემის მომსახურებისა (CPC 9613, 96133-ის გარდა)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
e)	ხმის ჩაწერა	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
3.	მშენებლობა და მასთან დაკავშირებული საინჟინრო მომსახურება	
A.	შენობებთან დაკავშირებული სამშენებლო სამუშაოები (CPC 512)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
B.	სამოქალაქო ინჟინერიასთან დაკავშირებული სამშენებლო სამუშაოები (CPC 513)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
C.	აწყობისა და დამონტაჟების სამუშაოები (CPC 514 და 516)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
D.	შენობების მოპირკეთების/დასრულების სამუშაოები (CPC 517)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
E.	სხვა (CPC 511, CPC 515 და CPC 518)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
4.	სადისტრიბუციო მომსახურება	
A.	კომისიის აგენტების მომსახურება (CPC 621)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
B.	საბითუმო ვაჭრობის მომსახურება (CPC 622)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
C.	საცალო ვაჭრობის მომსახურება (CPC 631, CPC 632, CPC 611 და CPC 612)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
D.	ფრენჩაიზინგი (CPC 8929)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
5.	მომსახურება განათლების სფეროში	
A.	დაწყებითი განათლების მომსახურება (CPC 921)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
B.	საშუალო განათლების მომსახურება, კერძო დაფინანსებით (CPC 922*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
C.	უმაღლესი განათლების მომსახურება, კერძო დაფინანსებით (CPC 923*)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
D.	ზრდასრულთა განათლება (CPC 924)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
6.	გარემოს დაცვითი მომსახურება	
A.	საკანალიზაციო მომსახურება (CPC 9401)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, გარდა საკონსულტაციო მომსახურებისა რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
B.	ნარჩენების გატანის მომსახურება (CPC 9402)	რეჟიმი 1

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
		ვალდებულება არ არის აღებული, გარდა საკონსულტაციო მომსახურებისა რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
C.	სანიტარიული და მსგავსი მომსახურება (CPC 9403)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, გარდა საკონსულტაციო მომსახურებისა რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
D.	გამონაბოლქვი გაზების გაწმენდის მომსახურება (CPC 9404)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, გარდა საკონსულტაციო მომსახურებისა რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
E.	ხმაურის შემცირების მომსახურება (CPC 9405)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, გარდა საკონსულტაციო მომსახურებისა რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
F.	გარემოსა და ლანდშაფტის დაცვის სხვა მომსახურება (CPC 9406)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული, გარდა საკონსულტაციო მომსახურებისა რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
G.	სხვა გარემოს დაცვითი მომსახურება (CPC 9409)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
7.	ფინანსური მომსახურება	
A.	დაზღვევა და დაზღვევასთან დაკავშირებული მომსახურება	
a)	სიცოცხლის, უბედური შემთხვევისა და ჯანმრთელობის დაზღვევის მომსახურება (მომუშავეთა კომპენსაციის დაზღვევის გარდა) (CPC 81211, CPC 81291 და CPC 81212)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
b)	არასიცოცხლის დაზღვევის მომსახურება (CPC 8129, CPC 81291-ის და CPC 81293-ის გარდა)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული რეჟიმი 2

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
		შეზღუდვა არ არის
-	საზღვაო, საავიაციო და სხვა ტრანსპორტის სადაზღვევო მომსახურება (CPC 81293)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
c)	გადაზღვევა და რეტროცესია (CPC 81299)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
d)	დაზღვევის დამხმარე მომსახურება, როგორიცაა საკონსულტაციო, აქტუარული, რისკის შეფასების და ზარალის დარეგულირების მომსახურება (CPC 8140)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
	სადაზღვევო შუამავლობა, როგორიცაა საბროკერო და სააგენტო მომსახურება (CPC 8140)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
B.	საბანკო და სხვა ფინანსური მომსახურება	
a)	დეპოზიტებისა და სხვა დაბრუნებადი სახსრების მიღება საზოგადოებისგან (CPC 81115- CPC 81119)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
b)	ყველა სახის სესხები, მათ შორის სამომხმარებლო სესხები, იპოთეკური სესხები, ფაქტორინგი და კომერციული საქმიანობის დაფინანსება (CPC 8113)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
c)	ფინანსური ლიზინგი (CPC 8112)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
d)	ყველა სახის საგადახდო და ფულადი გადარიცხვების მომსახურება (CPC 81339)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
e)	გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები (CPC 81199)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
f)	საკუთარი ან კლიენტთა სახსრებით ბირჟაზე თუ ბირჟის გარეთ ვაჭრობა შემდეგი ინსტრუმენტებით:	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
	- ფულადი ბაზრის ინსტრუმენტები (მათ შორის ჩეკები, ობლიგაციები, სადეპოზიტო სერტიფიკატები, ა.შ.) (CPC 81339); - უცხოური ვალუტა; (CPC 81333)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
	- დერივატივები, რომელიც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება ფიუჩერსებით და ოპციონებით; (CPC 81339)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
	- გაცვლითი კურსის და საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტები, მათ შორის სვოპ და ფორვარდულ განაკვეთზე კონტრაქტები, ა.შ.(CPC 81339)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
	- მიმოქცევადი ფასიანი ქაღალდები; (CPC 81321)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
	- სხვა სავაჭრო ინსტრუმენტები და ფინანსური აქტივები, მათ შორის, ზოდები (CPC 81339)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
g)	მონაწილეობა ყველა სახის ფასიანი ქაღალდის გამოშვებაში, მათ შორის, ანდერრაითინგსა და განთავსებაში (საჯარო თუ კერძო შეთავაზების გზით) და ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებული სხვა მომსახურების მიწოდებაში; (CPC 8132)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
h)	ფულით ვაჭრობა; (CPC 81339)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
i)	აქტივების მართვა, როგორიცაა ნაღდი ფულის ან პორტფელის მართვა, ყველა სახის კოლექტიური ინვესტიციების მართვა, საპენსიო ფონდის მართვა, კასტოდიანური, დეპოზიტარული და სატრასტო მომსახურება (CPC 8119 და CPC 81323)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
j)	ანგარიშსწორების და კლირინგის მომსახურება ფინანსური აქტივებისთვის, მათ შორის ფასიანი ქაღალდებისთვის, დერივატივებისა და სხვა სავაჭრო ინსტრუმენტებისთვის (CPC 81339 და CPC 81319)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
k)	საკონსულტაციო, საშუამავლო და სხვა დამხმარე ფინანსური მომსახურება ყველა იმ საქმიანობასთან დაკავშირებით, რომელიც მოცემულია GATS-ის ფინანსური მომსახურების დანართის მე-5 (a)(v)-დან (xv)-მდე ქვეპუნქტებში, მათ შორის საკრედიტო მდგომარეობის შემოწმება და ანალიზი, ინვესტიციების და პორტფელის გამოკვლევა და კონსულტაცია, კონსულტაცია შესყიდვებზე და კორპორაციულ რესტრუქტურიზაციასა და სტრატეგიასთან დაკავშირებით (CPC 8131 და CPC 8133)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
l)	ფინანსური ინფორმაციის მიწოდება და გადაცემა, ფინანსური მონაცემების დამუშავება და მასთან დაკავშირებული პროგრამული უზრუნველყოფა (CPC 8131, CPC 842 და CPC 844)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
8.	ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური სფეროს მომსახურება	
A.	ადამიანების ჯანმრთელობის მომსახურება (CPC 931, CPC 93191-სგან განსხვავებული)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
B.	სოციალური მომსახურება (CPC 933)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
9.	ტურიზმთან და მოგზაურობასთან დაკავშირებული მომსახურება	
A.	სასტუმროები და რესტორნები (კატერინგის ჩათვლით) (CPC 641- CPC 643)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
B.	სამოგზაურო სააგენტოებისა და ტურ-ოპერატორების მომსახურება (CPC 7471)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
C.	ტურისტული გიდების მომსახურება (CPC 7472)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
10.	გამაჯანსაღებელი, კულტურული და სპორტული მომსახურება	
A.	გასართობი ხასიათის მომსახურება (მათ შორის თეატრის, ცოცხალი შემსრულებლებისა და ცირკის მომსახურება) (CPC 9619)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
B.	ახალი ამბების სააგენტოების მომსახურება (CPC 962)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
C.	ბიბლიოთეკების, არქივების, მუზეუმების და კულტურის სფეროს სხვა მომსახურება (CPC 963)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
D.	სპორტული და სხვა გამაჯანსაღებელი მომსახურება (CPC 964)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
11.	სატრანსპორტო მომსახურება	
A.	საზღვაო ტრანსპორტის მომსახურება	
b)	ტვირთის გადაზიდვა (CPC 7212)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
c)	ხომალდების ეკიპაჟით დაქირავება (CPC 7213)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
d)	გემების მოვლა და რემონტი (CPC 8868**)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
e)	ჩაბმისა და ბუქსირების მომსახურება (CPC 7214)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
B. სამდინარო ტრანსპორტი	
a) მგზავრთა გადაყვანა (CPC 7221)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
b) ტვირთის გადაზიდვა (CPC 7222)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
b) ხომალდების ეკიპაჟით დაქირავება (CPC 7223)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
c) ხომალდების მოვლა და რემონტი (CPC 8868**)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
d) ჩაბმისა და ბუქსირების მომსახურება (CPC 7224)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
f) სამდინარო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურება (CPC 745**)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
C. საჰაერო ტრანსპორტის მომსახურება	
b) გაყიდვები და მარკეტინგი	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემები	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
d) საჰაერო ხომალდის მოვლა და რემონტი (CPC 8868**)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
E. სარკინიგზო ტრანსპორტის მომსახურება (CPC 7111, CPC 7112 და CPC 7113)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
d) სარკინიგზო ტრანსპორტის მოწყობილობების მოვლა და რემონტი (CPC 8868**)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
F. საგზაო ტრანსპორტის მომსახურება	
d) საგზაო ტრანსპორტის მოწყობილობების მოვლა და რემონტი (CPC 6112 და CPC 8867)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
e) ტვირთის გადაზიდვის მომსახურება (CPC 7123)	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის
H. ტრანსპორტის ყველა სახეობის დამხმარე მომსახურება	
a) ტვირთის მომსახურება (CPC 741)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
b) სასაწყობო და შემნახველი მომსახურება (CPC 742)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
c) ტვირთის გადაზიდვის სააგენტოს მომსახურება (CPC 748)	რეჟიმი 1 ვალდებულება არ არის აღებული რეჟიმი 2 შეზღუდვა არ არის
d) ტრანსპორტის სხვა დამხმარე მომსახურება (CPC 749*)	რეჟიმი 1 და 2

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
- ტვირთების საბროკერო მომსახურება; - ფაქტურის აუდიტისა და ტვირთის აღწერის საინფორმაციო მომსახურება	შეზღუდვა არ არის
- ტვირთის საინსპექციო მომსახურება	რეჟიმი 1 და 2 შეზღუდვა არ არის

_____

დანართი XI-G

დათქმების ჩამონათვალი ძირითად პერსონალზე, სტაჟიორებზე და ბიზნესის გამყიდველებზე[1]
(საქართველო)

1. ქვემოთ მოცემული დათქმები მიუთითებს ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-6 თავის (დაფუძნება, მომსახურებით ვაჭრობა და ელექტრონული) მე-2 და მე-3 ნაწილების შესაბამისად ლიბერალიზებულ ეკონომიკურ საქმიანობაზე, რომელშიც ვრცელდება შეზღუდვები ძირითად პერსონალსა და სტაჟიორებზე ამ შეთანხმების 86-ე მუხლის შესაბამისად და ბიზნესის გამყიდველებზე ამ შეთანხმების 87-ე მუხლის შესაბამისად. მოცემული დათქმები ასევე აკონკრეტებს დაწესებულ შეზღუდვებს. ჩამონათვალი შედგება შემდეგი ელემენტებისაგან:

   (a) პირველი სვეტი მიუთითებს იმ სექტორებსა და ქვესექტორებზე, რომლებზეც ვრცელდება შეზღუდვები და

   (b) მეორე სვეტი აკონკრეტებს შესაბამის შეზღუდვებს.

   საქართველო არ იღებს ვალდებულებას ძირითად პერსონალზე, სტაჟიორებზე და ბიზნესის გამყიდველებზე ეკონომიკური საქმიანობის იმ სფეროებში, რომლებიც არ არის ლიბერალიზებული (ვალდებულება არ არის აღებული) ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-6 თავის (დაფუძნება, მომსახურებით ვაჭრობა და ელექტრონული კომერცია) მე-2 და მე-3 ნაწილების შესაბამისად.

2. ინდივიდუალური სექტორების და ქვესექტორების იდენტიფიცირებისას, „CPC“ ნიშნავს პროდუქტების ცენტრალურ კლასიფიკაციას, რომელიც მოცემულია ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის 1991 წლის 10 ივლისის მომსახურების სექტორული კლასიფიკაციის ჩამონათვალში (MTN.GNS/W/120).

3. ძირითად პერსონალზე, სტაჟიორებზე, მომსახურების ან საქონლის გამყიდველებზე აღებული ვალდებულებები არ ვრცელდება ისეთ შემთხვევებზე, როდესაც დროებითი წარმომადგენლობის მიზანს ან ეფექტს წარმოადგენს ნებისმიერ შრომით/მმართველობით დავაში ან მოლაპარაკებებში ჩარევა ან მის შედეგებზე სხვაგვარი ზემოქმედება.

4. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი არ მოიცავს საკვალიფიკაციო მოთხოვნებთან და პროცედურებთან, ტექნიკურ სტანდარტებთან და სალიცენზიო მოთხოვნებთან და პროცედურებთან დაკავშირებულ ზომებს, როცა ეს ზომები არ წარმოადგენენ ამ შეთანხმების 86-ე და 87-ე მუხლების შესაბამისად დაწესებულ შეზღუდვებს. ეს ზომები (მაგალითად, ლიცენზიის მიღება, რეგულირებად სექტორებში კვალიფიკაციის აღიარების მიღება, სპეციალური გამოცდის, მათ შორის, ენის გამოცდის ჩაბარება და მუდმივი საცხოვრებლის არსებობის მოთხოვნა იმ ტერიტორიაზე, სადაც ხორციელდება

[1] ეს დოკუმენტი მომზადებულია ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის (ვმო) 1991 წლის 10 ივლისის მომსახურების სექტორული კლასიფიკაციის მიხედვით (MTN.GNS/W/120)

ეკონომიკური საქმიანობა), იმისდა მიუხედავად, არის თუ არა ის მითითებული, ნებისმიერ შემთხვევაში გამოიყენება გაერთიანებული სამეფოს ძირითადი პერსონალის, სტაჟიორებისა და ბიზნესის გამყიდველების მიმართ.

5. საქართველოს კანონებისა და რეგულაციების ყველა სხვა მოთხოვნები, რომლებიც ეხება ქვეყანაში შესვლას, დარჩენას, მუშაობას და სოციალური დაცვის ზომებს, გამოიყენება უცვლელად, მათ შორის, ქვეყანაში დარჩენის ვადის, მინიმალური ხელფასის და ხელფასების კოლექტიური ხელშეკრულებების რეგულაციები.

6. ამ შეთანხმების 73-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი არ მოიცავს მხარის მიერ გაცემულ სუბსიდიებთან დაკავშირებულ ზომებს.

7. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი ზიანს არ აყენებს სახელმწიფო მონოპოლიებისა და ექსკლუზიური უფლებების არსებობას, როგორც არის აღწერილი დაფუძნებასთან დაკავშირებული ვალდებულებების ჩამონათვალში.

8. იმ სექტორებში, სადაც გამოიყენება ეკონომიკური საჭიროებების ტესტები, მათი მთავარი კრიტერიუმი უნდა იყოს საქართველოს შესაბამის ბაზარზე არსებული სიტუაციის ან იმ რეგიონის შეფასება, სადაც უნდა განხორციელდეს მომსახურების მიწოდება. შეფასება უნდა მოიცავდეს მომსახურების არსებული მიმწოდებლების რიცხვსა და მათზე შესაბამის ზეგავლენას.

9. ქვემოთ მოცემული ვალდებულებების ჩამონათვალიდან გამომდინარე უფლებებსა და ვალდებულებებს არ უნდა ჰქონდეს თვითგანხორციელების ეფექტი და შესაბამისად, პირდაპირ არ უნდა ანიჭებდეს უფლებებს ფიზიკურ ან იურიდიულ პირებს.

<u>სექტორული დათქმები</u>

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
1. ბიზნეს მომსახურება	
A. პროფესიული მომსახურება	
ტრანსპლანტაცია და აუტოფსია (CPC 9312-ის ნაწილი)	ვალდებულება არ არის აღებული
სხვა პროფესიული მომსახურება (1, A(k))*[1]	ვალდებულება არ არის აღებული
F) სხვა ბიზნეს მომსახურება	
სოფლის მეურნეობასთან, მონადირეობასა და მეტყევეობასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 881, CPC 88110-ის გარდა)	ვალდებულება არ არის აღებული
ანაზღაურების ან კონტრაქტის საფუძველზე კოქსის, გადამუშავებული ნავთობის პროდუქტებისა და ბირთვული საწვავის წარმოებასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 8845)	ვალდებულება არ არის აღებული
პერსონალის დასაქმებასა და მიწოდებასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 872, CPC 87205-ის და CPC 87206-ის გარდა)	ვალდებულება არ არის აღებული
გამოძიება და უსაფრთხოება (CPC 873)	ვალდებულება არ არის აღებული
აეროფოტოგრაფია (CPC 87504)	ვალდებულება არ არის აღებული
2 საკომუნიკაციო მომსახურება	
A. საფოსტო მომსახურება (CPC 7511)	ვალდებულება არ არის აღებული
4. სადისტრიბუციო მომსახურება	
E. სხვა სადისტრიბუციო მომსახურება (4,E)*	ვალდებულება არ არის აღებული
5. მომსახურება განათლების სფეროში	
E. სხვა საგანმანათლებლო მომსახურება (CPC 929)	ვალდებულება არ არის აღებული

[1] * მომსახურების კლასიფიკაცია ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის (ვმო) 1991 წლის 10 ივლისის მომსახურების სექტორული კლასიფიკაციის მიხედვით (MTN.GNS/W/120)

7. ფინანსური მომსახურება	
A. დაზღვევა და დაზღვევასთან დაკავშირებული მომსახურება	
მომუშავეთა კომპენსაციის დაზღვევა	ვალდებულება არ არის აღებული
C. სხვა ფინანსური მომსახურება (7,C)*	ვალდებულება არ არის აღებული
8. ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური სფეროს მომსახურება	
ჯანმრთელობის დაცვასთან და სოციალურ სფეროსთან დაკავშირებულ სხვა მომსახურება (8,D)*	ვალდებულება არ არის აღებული
9. ტურიზმთან და მოგზაურობასთან დაკავშირებული მომსახურება	
D. ტურიზმთან და მოგზაურობასთან დაკავშირებული სხვა მომსახურება (9,D)*	ვალდებულება არ არის აღებული
10. გამაჯანსაღებელი, კულტურული და სპორტული მომსახურება	
E. სხვა გამაჯანსაღებელი, კულტურული და სპორტული მომსახურება (10,E)*	ვალდებულება არ არის აღებული
11. სატრანსპორტო მომსახურება	
A. საზღვაო ტრანსპორტის მომსახურება	
a) მგზავრების გადაყვანა (CPC 7211)	ვალდებულება არ არის აღებული
f) საზღვაო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურება (CPC 745**)	ვალდებულება არ არის აღებული
B. სამდინარო ტრანსპორტი	
d) ხომალდების მოვლა და შეკეთება (CPC 8868**)	ვალდებულება არ არის აღებული
f) სამდინარო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურება (CPC 745**)	ვალდებულება არ არის აღებული
C. საჰაერო ტრანსპორტის მომსახურება	
a) მგზავრების გადაყვანა (CPC 731)	ვალდებულება არ არის აღებული
b) ტვირთის გადაზიდვა (CPC 732)	ვალდებულება არ არის აღებული
c) საჰაერო ხომალდის ეკიპაჟით დაქირავება (CPC 734)	ვალდებულება არ არის აღებული
e) საჰაერო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურება (CPC 746)	ვალდებულება არ არის აღებული
E. სარკინიგზო ტრანსპორტის მომსახურება	
e) სარკინიგზო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურება (CPC 743)	ვალდებულება არ არის აღებული
F. საგზაო ტრანსპორტის მომსახურება	
a) მგზავრების გადაყვანა (CPC 7121 და CPC 7122)	ვალდებულება არ არის აღებული
c) კომერციული ტრანსპორტის ეკიპაჟით დაქირავება (CPC 7124)	ვალდებულება არ არის აღებული
e) საავტომობილო ტრანსპორტის დამხმარე მომსახურება (CPC 744)	ვალდებულება არ არის აღებული
G. მილსადენი ტრანსპორტი	
a) საწვავის გადაზიდვა (CPC 7131)	ვალდებულება არ არის აღებული
b) სხვა საქონლის გადაზიდვა (CPC 7139)	ვალდებულება არ არის აღებული
სხვა სატრანსპორტო მომსახურება (11,I)*	ვალდებულება არ არის აღებული
12. სხვა მომსახურება, რომელიც არ შედის სხვა კატეგორიებში (CPC 95, CPC 97, CPC 98 და CPC 99)	ვალდებულება არ არის აღებული

_____

დანართი XI-H

დათქმების ჩამონათვალი საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლებზე და დამოუკიდებელ პროფესიონალებზე[1] (საქართველო)

1. ამ შეთანხმების 88-ე და 89-ე მუხლების შესაბამისად, მხარეებმა უნდა დართონ ნება მეორე მხარის საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლებს და დამოუკიდებელ პროფესიონალებს მათ ტერიტორიებზე მომსახურების მიწოდებაზე, ქვემოთ ჩამოთვლილი ეკონომიკური საქმიანობის სფეროებში და შესაბამისი შეზღუდვების გათვალისწინებით.

2. ჩამონათვალი შედგება შემდეგი ელემენტებისაგან:

   (a) პირველი სვეტი მიუთითებს სექტორებსა და ქვესექტორებზე, სადაც გამოიყენება შეზღუდვები და

   (b) მეორე სვეტი აღწერს შესაბამის შეზღუდვებს

   საქართველო არ იღებს ვალდებულებას საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლებსა და დამოუკიდებელ პროფესიონალებზე ეკონომიკური საქმიანობის არცერთ სექტორში, გარდა იმისა, რომელიც პირდაპირ მითითებულია მოცემულ დანართში.

3. ინდივიდუალური სექტორების და ქვესექტორების იდენტიფიცირებისას, „CPC“ ნიშნავს პროდუქტების ცენტრალურ კლასიფიკაციას, როგორც მოცემულია ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის 1991 წლის 10 ივლისის მომსახურების სექტორული კლასიფიკაციის ჩამონათვალში (MTN.GNS/W/120).

4. საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლებზე და დამოუკიდებელ პროფესიონალებზე აღებული ვალდებულებები არ ვრცელდება ისეთ შემთხვევებზე, როდესაც მათი დროებითი წარმომადგენლობის მიზანს ან ეფექტს წარმოადგენს ნებისმიერ შრომით/მმართველობით დავაში ან მოლაპარაკებებში ჩარევა ან მის შედეგებზე სხვაგვარი ზემოქმედება.

5. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი არ მოიცავს საკვალიფიკაციო მოთხოვნებთან და პროცედურებთან, ტექნიკურ სტანდარტებთან და სალიცენზიო მოთხოვნებთან და პროცედურებთან დაკავშირებულ ზომებს, როცა ეს ზომები არ წარმოადგენს ამ შეთანხმების 88-ე და 89-ე მუხლების შესაბამისად დაწესებულ შეზღუდვებს. ეს ზომები (მაგალითად, ლიცენზიის მიღება, რეგულირებად სექტორებში კვალიფიკაციის აღიარების მიღება, სპეციალური გამოცდის, მათ შორის, ენის გამოცდის ჩაბარება და მუდმივი საცხოვრებლის არსებობის მოთხოვნა იმ ტერიტორიაზე, სადაც ხორციელდება ეკონომიკური საქმიანობა), იმისდა მიუხედავად, არის თუ არა ის მითითებული, ნებისმიერ შემთხვევაში გამოიყენება გაერთიანებული სამეფოს საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლებისა და დამოუკიდებელი პროფესიონალების მიმართ.

6. საქართველოს კანონებისა და რეგულაციების ყველა სხვა მოთხოვნები, რომლებიც ეხება ქვეყანაში შესვლას, დარჩენას, მუშაობას და სოციალური დაცვის ზომებს, გამოიყენება უცვლელად, მათ შორის ქვეყანაში დარჩენის ვადის, მინიმალური ხელფასის და ხელფასების კოლექტიური ხელშეკრულებების რეგულაციები.

7. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი არ მოიცავს მხარის მიერ გაცემულ სუბსიდიებთან დაკავშირებულ ზომებს.

8. ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალი ზიანს არ აყენებს შესაბამის სექტორებში სახელმწიფო მონოპოლიების და ექსკლუზიური უფლებების არსებობას, როგორც არის განსაზღვრული საქართველოს მიერ ამ შეთანხმების XI-E დანართში.

---

[1] ეს დოკუმენტი მომზადებულია ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის (ვმო) 1991 წლის 10 ივლისის მომსახურების სექტორული კლასიფიკაციის მიხედვით (MTN.GNS/W/120)

9. იმ სექტორებში, სადაც გამოიყენება ეკონომიკური საჭიროების ტესტები, მათი მთავარი კრიტერიუმი უნდა იყოს საქართველოს შესაბამის ბაზარზე არსებული სიტუაციის ან იმ რეგიონის შეფასება, სადაც უნდა განხორციელდეს მომსახურების მიწოდება. შეფასება უნდა მოიცავდეს მომსახურების არსებული მიმწოდებლების რიცხვს და მათზე შესაბამის ზეგავლენას.

10. ქვემოთ მოცემული ვალდებულებების ჩამონათვალიდან გამომდინარე უფლებებსა და ვალდებულებებს არ უნდა ჰქონდეს თვითგანხორციელების ეფექტი და შესაბამისად, პირდაპირ არ უნდა ანიჭებდეს უფლებებს ფიზიკურ ან იურიდიულ პირებს.

11. მხარეებმა უნდა დაუშვან მათ ტერიტორიაზე მეორე მხარის დამოუკიდებელი პროფესიონალების მიერ მომსახურების მიწოდება, ფიზიკური პირების წარმომადგენლობის გზით და ამ შეთანხმების 89-ე მუხლში მითითებული პირობებით, შემდეგ სექტორებში:

a) იურიდიული მომსახურება (მათ შორის საკონსულტაციო მომსახურება ეროვნულ და საერთაშორისო კანონმდებლობაზე) (CPC 861)
b) არქიტექტურული მომსახურება (CPC 8671)
c) საინჟინრო მომსახურება (CPC 8672)
d) ინტეგრირებული საინჟინრო მომსახურება (CPC 8673)
e) ურბანული დაგეგმარება და ლანდშაფტის არქიტექტურული მომსახურება (CPC 8674*)
f) კომპიუტერული და მასთან დაკავშირებული მომსახურება
g) მენეჯმენტის საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 865)
h) მენეჯმენტის კონსულტაციასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 866)
i) სხვა ბიზნეს მომსახურება (CPC 879)

<u>სექტორული დათქმები</u>

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
1.	ბიზნეს მომსახურება	
A.	პროფესიული მომსახურება	
a)	იურიდიული მომსახურება (მათ შორის საკონსულტაციო მომსახურება შიდა და საერთაშორისო სამართალზე) (CPC 861)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის. დამოუკიდებელი პროფესიონალები – რეზიდენტობის მოთხოვნა. ადვოკატთა ასოციაციის წევრობა შეიძლება წარმოადგენდეს მოქალაქეობის მოთხოვნის საგანს.
b)	ბუღალტრული აღრიცხვისა და აუდიტორული მომსახურება (CPC 862)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
c)	საგადასახადო მომსახურება (CPC 863)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
d)	არქიტექტურული მომსახურება (CPC 8671)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის. დამოუკიდებელი პროფესიონალები –

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
		რეზიდენტობის მოთხოვნა. ეკონომიკური საჭიროებების ტესტი.
e)	საინჟინრო მომსახურება (CPC 8672)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის. დამოუკიდებელი პროფესიონალები – რეზიდენტობის მოთხოვნა. ეკონომიკური საჭიროებების ტესტი.
f)	ინტეგრირებული საინჟინრო მომსახურება (CPC 8673)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის. დამოუკიდებელი პროფესიონალები – რეზიდენტობის მოთხოვნა. ეკონომიკური საჭიროებების ტესტი.
g)	ურბანული დაგეგმვისა და ლანდშაფტის არქიტექტურული მომსახურება (CPC 8674*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის. დამოუკიდებელი პროფესიონალები – რეზიდენტობის მოთხოვნა. ეკონომიკური საჭიროებების ტესტი.
h)	სამედიცინო და სტომატოლოგიური მომსახურება (CPC 9312, ტრანსპლანტაციისა და აუტოფსიის გარდა)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
i)	ვეტერინარული მომსახურება (CPC 932)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
B.	კომპიუტერული და მასთან დაკავშირებული მომსახურება	
a)	კომპიუტერის დამონტაჟებასთან დაკავშირებული საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 841)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის. დამოუკიდებელი პროფესიონალები – ეკონომიკური საჭიროებების ტესტი
b)	პროგრამული უზრუნველყოფის მომსახურება (CPC 842)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის. დამოუკიდებელი პროფესიონალები – ეკონომიკური საჭიროებების ტესტი
c)	მონაცემთა დამუშავების მომსახურება (CPC 843)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის. დამოუკიდებელი პროფესიონალები – ეკონომიკური საჭიროებების ტესტი

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
d)	მონაცემთა ბაზის შექმნის მომსახურება (CPC 844)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის. დამოუკიდებელი პროფესიონალები – ეკონომიკური საჭიროებების ტესტი
	საოფისე დანადგარებისა და აღჭურვილობის, მათ შორის კომპიუტერების მოვლისა და შეკეთების მომსახურება (CPC 845)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის. დამოუკიდებელი პროფესიონალები – ეკონომიკური საჭიროებების ტესტი
e)	მონაცემთა მომზადების მომსახურება (CPC 849, გარდა CPC 8499)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის. დამოუკიდებელი პროფესიონალები – ეკონომიკური საჭიროებების ტესტი
C.	კვლევისა და განვითარების მომსახურება	
a)	კვლევისა და განვითარების მომსახურება საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში (CPC 851)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
b)	კვლევისა და განვითარების მომსახურება სოციალურ და ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში (CPC 852)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
c)	ინტერდისციპლინური კვლევისა და განვითარების მომსახურება (CPC 853)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
D.	მომსახურება უძრავი ქონების სფეროში	
a)	საკუთრებაში არსებულ ან ლიზინგით აღებულ ქონებაზე (CPC 821)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
b)	ანაზღაურების ან კონტრაქტის საფუძველზე (CPC 822)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
E.	გაქირავების/ლიზინგის მომსახურება ოპერატორის გარეშე	
a)	გემებთან დაკავშირებით (CPC 83103)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
b)	თვითმფრინავებთან დაკავშირებით (CPC 83104)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
c)	სხვა სატრანსპორტო აღჭურვილობასთან დაკავშირებით (CPC 83101, CPC 83102 და CPC 83105)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
d)	სხვა დანადგარებთან და აღჭურვილობასთან დაკავშირებით (CPC 83106 – CPC 83109)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
e)	ვიდეოკასეტების ან ოპტიკური დისკების ლიზინგისა და გაქირავების მომსახურება (CPC 83202)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
F.	სხვა ბიზნეს მომსახურება	
a)	სარეკლამო მომსახურება (CPC 871)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
b)	ბაზრის კვლევის მომსახურება (CPC 864)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
c)	მენეჯმენტის საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 865)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის. დამოუკიდებელი პროფესიონალები – ეკონომიკური საჭიროებების ტესტი
d)	მენეჯმენტის კონსულტაციასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 866)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის. დამოუკიდებელი პროფესიონალები – ეკონომიკური საჭიროებების ტესტი
e)	ტექნიკური ტესტირებისა და ანალიზის მომსახურება (CPC 8676)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
f)	სოფლის მეურნეობასთან, მონადირეობასა და მეტყევეობასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 88110)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
g)	მეთევზეობასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 882**)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
h)	სამთომოპოვებით მრეწველობასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 883**)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
i)	დამამუშავებელ მრეწველობასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 885, CPC 886, CPC 8841- CPC 8844 და CPC 8846- CPC 8849)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
j)	ენერგო-დისტრიბუციასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 887**)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
k)	პერსონალის დასაქმების და მიწოდების მომსახურება (CPC 87205 და CPC 87206)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
m)	სამეცნიერო და ტექნიკური საკონსულტაციო მომსახურება (CPC 8675)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
p)	ფოტოგრაფიული მომსახურება (CPC 875, CPC 87504-ის გარდა)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
q)	შეფუთვასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 876)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
r)	ბეჭდვასა და გამოცემასთან დაკავშირებული მომსახურება (CPC 88442)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
s)	საკონფერენციო მომსახურება (CPC 8790-ის ნაწილი)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
t)	პერსონალური და საყოფაცხოვრებო საქონლის შეკეთების სხვა მომსახურება (CPC 633)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
	ლითონის ნაკეთობების, მანქანებისა და დანადგარების შეკეთების მომსახურება (CPC 886)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
	სხვა ბიზნეს მომსახურება (CPC 879)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის. დამოუკიდებელი პროფესიონალები – ეკონომიკური საჭიროებების ტესტი
2	საკომუნიკაციო მომსახურება	
B.	საკურიერო მომსახურება (CPC 7512)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
C.	სატელეკომუნიკაციო მომსახურება	
a)	სატელეფონო მომსახურება (CPC 7521)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
b)	პაკეტური კომუტაციის მონაცემთა გადაცემის მომსახურება (CPC 7523*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
c)	საარხო კომუტაციის მონაცემთა გადაცემის მომსახურება (CPC 7523*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
d)	სატელექსო მომსახურება (CPC 7523*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
e)	სატელეგრაფო მომსახურება (CPC 7522)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
f)	ფაქსიმილური მომსახურება (CPC 7521*+7529*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
g)	კერძო საიჯარო საარხო მომსახურება (CPC 7522* და CPC 7523*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
h)	ელექტრონული ფოსტა (CPC 7523*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
i) ხმოვანი ფოსტა (CPC 7523*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
j) ონლაინ ინფორმაცია და მონაცემთა ბაზაში ძიება (CPC 7523*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
k) ელექტრონული ინფორმაციის გაცვლა (EDI) (CPC 7523*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
l) გაფართოებული/დამატებითი ფაქსიმილური მომსახურება, შენახვის და გადამისამართების, შენახვისა და მოძიების ჩათვლით (CPC 7523*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
m) კოდისა და პროტოკოლის გარდაქმნა	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
n) ონლაინ ინფორმაცია და/ან მონაცემთა დამუშავება (ტრანზაქციის დამუშავების ჩათვლით) (CPC 843*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
o) სხვა მობილური მომსახურება ანალოგური/ციფრულ ფიჭური მომსახურება (CPC 75213*) PCS (პერსონალური საკომუნიკაციო მომსახურება) (CPC 75213*) პეიჯერული მომსახურება (CPC 75291*) მობილურ მონაცემთა გადაცემის მომსახურება (CPC 7523*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
3. მშენებლობა და მასთან დაკავშირებული მომსახურება	
A. შენობებთან დაკავშირებული სამშენებლო სამუშაოები (CPC 512)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
B. სამოქალაქო ინჟინერიასთან დაკავშირებული სამშენებლო სამუშაოები (CPC 513)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
C. აწყობისა და დამონტაჟების სამუშაოები (CPC 514+516)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
D. შენობების მოპირკეთების/დასრულების სამუშაოები (CPC 517)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
E. სხვა (CPC 511, CPC 515 და CPC 518)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
4. სადისტრიბუციო მომსახურება	
A. კომისიის აგენტების მომსახურება (CPC 621)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
B. საბითუმო ვაჭრობის მომსახურება (CPC 622)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
C. საცალო ვაჭრობის მომსახურება (CPC 631, CPC 632, CPC 611 და CPC 612)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
D.	ფრენჩაიზინგი (CPC 8929)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
5.	მომსახურება განათლების სფეროში	
A.	დაწყებითი განათლების მომსახურება (CPC 921)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
B.	საშუალო განათლების მომსახურება, კერძო დაფინანსებით (CPC 922*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
C.	უმაღლესი განათლების მომსახურება, კერძო დაფინანსებით (CPC 923*)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
D.	ზრდასრულთა განათლება (CPC 924)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
6.	გარემოს დაცვითი მომსახურება	
A.	საკანალიზაციო მომსახურება (CPC 9401)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
B.	ნარჩენების გატანის მომსახურება (CPC 9402)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
C.	სანიტარიული და მსგავსი მომსახურება (CPC 9403)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
D.	გამონაბოლქვი გაზების გაწმენდის მომსახურება (CPC 9404)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
E.	ხმაურის შემცირების მომსახურება (CPC 9405)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
F.	გარემოსა და ლანდშაფტის დაცვის სხვა მომსახურება (CPC 9406)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
G.	სხვა გარემოს დაცვითი მომსახურება (CPC 9409)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
7.	ფინანსური მომსახურება	
A.	დაზღვევა და დაზღვევასთან დაკავშირებული მომსახურება	
a)	სიცოცხლის, უბედური შემთხვევისა და ჯანმრთელობის დაზღვევის მომსახურება (მომუშავეთა კომპენსაციის დაზღვევის გარდა) (CPC 81211, CPC 81291 და CPC 81212)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
b)	არასიცოცხლის დაზღვევის მომსახურება (CPC 8129)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
-	საზღვაო, საავიაციო და სხვა ტრანსპორტის სადაზღვევო მომსახურება (CPC 81293)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
c)	გადაზღვევა და რეტროცესია (CPC 81299)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
d)	დაზღვევის დამხმარე მომსახურება, როგორიცაა საკონსულტაციო, აქტუარული, რისკის შეფასების და ზარალის დარეგულირების მომსახურება (CPC 8140)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
	სადაზღვევო შუამავლობა, როგორიცაა საბროკერო და სააგენტო მომსახურება (CPC 8140)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
B.	საბანკო და სხვა ფინანსური მომსახურება	
a)	დეპოზიტებისა და სხვა დაბრუნებადი სახსრების მიღება საზოგადოებისაგან (CPC 81115- CPC 81119)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
b)	ყველა სახის სესხები, მათ შორის სამომხმარებლო სესხები, იპოთეკური სესხები, ფაქტორინგი და კომერციული საქმიანობის დაფინანსება (CPC 8113)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
c)	ფინანსური ლიზინგი (CPC 8112)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
d)	ყველა სახის საგადახდო და ფულადი გადარიცხვების მომსახურება (CPC 81339)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
e)	გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები (CPC 81199)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
f)	საკუთარი ან კლიენტთა სახსრებით ბირჟაზე თუ ბირჟის გარეთ ვაჭრობა შემდეგი ინსტრუმენტებით:	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
-	ფულადი ბაზრის ინსტრუმენტები (მათ შორის ჩეკები, ობლიგაციები, სადეპოზიტო სერტიფიკატები, ა.შ.) (CPC 81339); - უცხოური ვალუტა; (CPC 81333)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
-	დერივატივები, რომლებიც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება ფიუჩერსებით და ოპციონებით; (CPC 81339)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
-	გაცვლით კურსის და საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტები, მათ შორის სვოპ და ფორვარდულ განაკვეთზე კონტრაქტები, ა.შ. (CPC 81339)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
-	მიმოქცევადი ფასიანი ქაღალდები (CPC 81321)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
-	სხვა სავაჭრო ინსტრუმენტები და ფინანსური აქტივები, მათ შორის, ზოდები (CPC 81339)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
g)	მონაწილეობა ყველა სახის ფასიანი ქაღალდის გამოშვებაში, მათ შორის, ანდერრაითინგსა და განთავსებაში (საჯარო თუ კერძო შეთავაზების გზით) და ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებული სხვა მომსახურების მიწოდებაში; (CPC 8132)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
h)	ფულით ვაჭრობა; (CPC 81339)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
i)	აქტივების მართვა, როგორიცაა ნაღდი ფულის ან პორტფელის მართვა, ყველა სახის კოლექტიური ინვესტიციების მართვა, საპენსიო ფონდის მართვა, კასტოდიანური, დეპოზიტარული და სატრასტო მომსახურება (CPC 8119 და CPC 81323)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
j)	ანგარიშსწორების და კლირინგის მომსახურება ფინანსური აქტივებისთვის, მათ შორის ფასიანი ქაღალდებისთვის, დერივატივებისა და სხვა სავაჭრო ინსტრუმენტებისთვის (CPC 81339 და CPC 81319)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
k)	საკონსულტაციო, საშუამავლო და სხვა დამხმარე ფინანსური მომსახურება ყველა იმ საქმიანობასთან დაკავშირებით, რომელიც მოცემულია GATS-ის ფინანსური მომსახურების დანართის მე-5 (a)(v)-დან (xv)-მდე ქვეპუნქტებში, მათ შორის საკრედიტო მდგომარეობის შემოწმება და ანალიზი, ინვესტიციების და პორტფელის გამოკვლევა და კოსულტაცია, კონსულტაცია შესყიდვებზე და კორპორაციულ რესტრუქტურიზაციასა და სტრატეგიასთან დაკავშირებით (CPC 8131 და CPC 8133)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
l)	ფინანსური ინფორმაციის მიწოდება და გადაცემა, ფინანსური მონაცემების დამუშავება და მასთან დაკავშირებული პროგრამული უზრუნველყოფა (CPC 8131, CPC 842 და CPC 844)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
8. ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური სფეროს მომსახურება		
A.	ადამიანის ჯანმრთელობის მომსახურება (CPC 931, CPC 93191-სგან განსხვავებული)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
C.	სოციალური მომსახურება (CPC 933)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
9.	ტურიზმთან და მოგზაურობასთან დაკავშირებული მომსახურება	
A.	სასტუმროები და რესტორნები (კატერინგის ჩათვლით) (CPC 641, CPC 642 და CPC 643)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
B.	სამოგზაურო სააგენტოებისა და ტურ-ოპერატორების მომსახურება (CPC 7471)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
C.	ტურისტული გიდების მომსახურება (CPC 7472)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
10.	გამაჯანსაღებელი, კულტურული და სპორტული მომსახურება	

სექტორი ან ქვესექტორი		დათქმების აღწერა
A.	გასართობი ხასიათის მომსახურება (მათ შორის თეატრის, ცოცხალი შემსრულებლებისა და ცირკის მომსახურება) (CPC 9619)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
B.	ახალი ამბების სააგენტოს მომსახურება (CPC 962)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
C.	ბიბლიოთეკების, არქივების, მუზეუმების და კულტურის სფეროს სხვა მომსახურება (CPC 963)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
D.	სპორტული და სხვა გამაჯანსაღებელი მომსახურება (CPC 964)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
11.	სატრანსპორტო მომსახურება	
A.	საზღვაო ტრანსპორტის მომსახურება	
b)	ტვირთის გადაზიდვა (CPC 7212**)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
c)	ხომალდების ეკიპაჟით დაქირავება (CPC 7213)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
d)	ხომალდების მოვლა და შეკეთება (CPC 8868**)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
e)	ჩაბმისა და ბუქსირების მომსახურება (CPC 7214)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
C.	საჰაერო ტრანსპორტის მომსახურება	
გაყიდვები და მარკეტინგი, კომპიუტერული დაჯავშნის სისტემების ჩათვლით		საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
d)	საჰაერო ხომალდის მოვლა და შეკეთება (CPC 8868**)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
E.	სარკინიგზო ტრანსპორტის მომსახურება (CPC 7111, CPC 7112 და CPC 7113)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
d)	სარკინიგზო ტრანსპორტის მოწყობილობების მოვლა და რემონტი (CPC 8868**)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
F.	საგზაო ტრანსპორტის მომსახურება	
c)	საგზაო ტრანსპორტის მოწყობილობების მოვლა და შეკეთება (CPC 6112 და CPC 8867)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
d)	ტვირთის გადაზიდვა (CPC 7123)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
H.	ტრანსპორტის ყველა სახეობის დამხმარე მომსახურება	

სექტორი ან ქვესექტორი	დათქმების აღწერა
a) ტვირთის მომსახურება (CPC 741)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
b) სასაწყობო და შემნახველი მომსახურება (CPC 742)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
c) ტვირთის გადაზიდვის სააგენტოს მომსახურება (CPC 748)	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
d) ტრანსპორტის სხვა დამხმარე მომსახურება (CPC 749*) - ტვირთების საბროკერო მომსახურება; - ფაქტურის აუდიტისა და ტვირთის აღწერის საინფორმაციო მომსახურება	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.
- ტვირთის საინსპექციო მომსახურება	საკონტრაქტო მომსახურების მიმწოდებლები – შეზღუდვა არ არის.

დანართი XII

საჯარო შესყიდვები

დანართი XII-A

მონეტარული ზღვრები

1. ამ შეთანხმების 136-ე მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული მონეტარული ზღვრები ორივე მხარისთვის არის:

   (a) 144.000 ევრო ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ დადებული საქონლის მიწოდების და მომსახურების საჯარო ხელშეკრულებებისთვის და ამავე ორგანოების მიერ კონკურსის მეშვეობით საპროექტო მომსახურების შესყიდვასთან დაკავშირებული ხელშეკრულებებისთვის;

   (b) 221.000 ევრო იმ საქონლის მიწოდებისა და მომსახურების საჯარო ხელშეკრულებებისათვის, რომლებსაც არ ფარავს „a“ პუნქტი;

   (c) 5.548.000 ევრო საჯარო სამუშაოების ხელშეკრულებების შემთხვევაში;

   (d) 5.548.000 ევრო კომუნალური მომსახურების სექტორში სამუშაოების ხელშეკრულებების შემთხვევაში;

   (e) 5.548.000 ევრო კონცესიების შემთხვევაში;

   (f) 443.000 ევრო კომუნალური მომსახურების სექტორში საქონლის მიწოდებისა და მომსახურების ხელშეკრულებების შემთხვევაში;

   (g) 750.000 სოციალური და სხვა სპეციფიური დანიშნულების მომსახურების გაწევასთან დაკავშირებული საჯარო ხელშეკრულებების შემთხვევაში;

   (h) 1.000.000 ევრო კომუნალური მომსახურების სექტორში სოციალური და სხვა სპეციფიური დანიშნულების მომსახურების გაწევასთან დაკავშირებული საჯარო ხელშეკრულებების შემთხვევაში.

დანართი XII-B

ბაზარზე დაშვების საორიენტაციო განრიგი

ეტაპი		საქართველოს მიერ გაერთიანებული სამეფოსთვის ბაზარზე დაშვების მინიჭება	გაერთიანებული სამეფოს მიერ საქართველოსთვის ბაზარზე დაშვების მინიჭება
1	1 სექტემბერი 2017 წელი	საქონლის შესყიდვა ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ	საქონლის შესყიდვა ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ
2	1 სექტემბერი 2019 წელი	საქონლის შესყიდვა სახელმწიფო, რეგიონალური და ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოებისა და საჯარო სამართალს	საქონლის შესყიდვა სახელმწიფო, რეგიონალური და ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოებისა და საჯარო სამართალს

		დაქვემდებარებული ორგანოებისათვის	დაქვემდებარებული ორგანოებისათვის
3	1 სექტემბერი 2020 წელი	საქონლის შესყიდვა კომუნალური მომსახურების სექტორში მოქმედი ყველა შემსყიდველი ორგანიზაციისთვის	საქონლის შესყიდვა ყველა შემსყიდველი ორგანიზაციისთვის
4	1 სექტემბერი 2021 წელი	მომსახურების და სამუშაოს შესყიდვა და კონცესიის განხორციელება ყველა შემსყიდველი ორგანიზაციისთვის	მომსახურების და სამუშაოს შესყიდვა და კონცესიის განხორციელება ყველა შემსყიდველი ორგანიზაციისთვის
5	1 სექტემბერი 2022 წელი	მომსახურების და სამუშაოს შესყიდვა კომუნალური მომსახურების სფეროში მოქმედი ყველა შემსყიდველი ორგანიზაციისთვის	მომსახურების და სამუშაოს შესყიდვა კომუნალური მომსახურების სფეროში მოქმედი ყველა შემსყიდველი ორგანიზაციისთვის

დანართი XII-C

საქართველო: თანამშრომლობის საკითხების საორიენტაციო ჩამონათვალი

1. სახელმწიფო ორგანოებში საჯარო შესყიდვებზე მომუშავე მოხელეების ტრეინინგი საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოში;

2. სახელმწიფო შესყიდვებში მონაწილეობით დაინტერესებული მომწოდებლების ტრეინინგი;

3. საჯარო შესყიდვების სფეროში საუკეთესო პრაქტიკისა და მარეგულირებელი წესების შესახებ ინფორმაციის და გამოცდილების გაცვლა;

4. საჯარო შესყიდვების ვებ-გვერდის ფუნქციუნალურობის გაზრდა და საჯარო შესყიდვების მონიტორინგის სისტემის დანერგვა;

5. გაერთიანებული სამეფოს მხრიდან კონსულტაციებისა და მეთოდოლოგიური დახმარების გაწევა საჯარო შესყიდვების სფეროში თანამედროვე ელექტრონული ტექნოლოგიების გამოსაყენებლად;

6. იმ სტრუქტურების გაძლიერება, რომლებიც უზრუნველყოფენ საჯარო შესყიდვების ყველა სფეროში თანმიმდევრული პოლიტიკის გატარებას და შემსყიდველი ორგანიზაციების გადაწყვეტილებების დამოუკიდებელ და მიუკერძოებელ განხილვას (ამ შეთანხმების 137-ე მუხლის მე-2 პუნქტის მსგავსად).

დანართი XIII

გეოგრაფიული აღნიშვნები

დანართი XIII-A

162-ე მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტებით გათვალისწინებული გეოგრაფიული აღნიშვნების რეგისტრაციისა და კონტროლის ელემენტები

1. რეესტრი, რომელშიც შეტანილია მხარის ტერიტორიაზე დაცული გეოგრაფიული აღნიშვნები;

2. ადმინისტრაციული პროცედურა გეოგრაფიული აღნიშვნებით დაცული საქონლის ერთი ან რამდენიმე სახელმწიფოს ტერიტორიიდან, რეგიონიდან ან ადგილიდან წარმოშობის შემოწმების შესახებ, როცა საქონლის მოცემული ხარისხი, რეპუტაცია ან სხვა მახასიათებლები არსებითად დაკავშირებულია მის გეოგრაფიულ წარმოშობასთან;

3. მოთხოვნა, რომ რეგისტრირებული დასახელება უნდა შეესაბამებოდეს კონკრეტულ პროდუქტს ან პროდუქტებს, რომლისთვისაც დადგენილია სპეციფიკური პირობები, რომელთა შეცვლა შესაძლებელია მხოლოდ ადმინისტრაციული პროცედურის საფუძველზე;

4. წარმოებისათვის დადგენილი კონტროლის ღონისძიებები;

5. კონკრეტულ ტერიტორიაზე დაფუძნებული მწარმოებლის უფლება, რომელიც ექვემდებარება კონტროლის სისტემას, აწარმოოს დაცული დასახელებით ეტიკეტირებული პროდუქტი, იმ პირობით, რომ ის აკმაყოფილებს პროდუქტისათვის დადგენილ პირობებს;

6. გასაჩივრების პროცედურა, რომელიც შესაძლებლობას იძლევა გათვალისწინებულ იქნეს დასახელების ადრინდელი გამომყენებლების კანონიერი ინტერესები, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს დასახელებები დაცული ინტელექტუალური საკუთრების ფორმით;

7. წესი, რომლის მიხედვითაც დაცული დასახელება არ შეიძლება გახდეს გვარეობითი ცნება.

8. რეგისტრაციასთან დაკავშირებული დებულებები, რომლებიც შეიძლება ითვალისწინებდნენ რეგისტრირებული დასახელების ომონიმური ან ნაწილობრივ ომონიმური დასახელების, პროდუქტის აღსანიშნავად ენაში დამკვიდრებული ზოგადი სიტყვების, მცენარის სახეობის ან საქონლის ჯიშის აღმნიშვნელი ტერმინების შემცველი დასახელების რეგისტრაციაზე უარის თქმას. ასეთი დებულებები უნდა ითვალისწინებდნენ ყველა დაინტერესებული მხარის კანონიერ ინტერესებს.

დანართი XIII-B

163-ე მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული პროდუქტების გასაჩივრების პროცედურებში გასათვალისწინებელი კრიტერიუმები

1. დასახელების (დასახელებების) ჩამონათვალი შესაბამისი ლათინური ან ქართული ასოებით შესრულებული ტრანსლიტერაციით.

2. ინფორმაცია პროდუქტის კლასის შესახებ.

3. შეთავაზება საქართველოსთვის, გაერთიანებული სამეფოსთვის, ან მესამე სახელმწიფოსთვის ან ნებისმიერი ფიზიკური ან იურიდიული პირისთვის, რომელსაც გააჩნია კანონიერი ინტერესი და დაფუძნებულია ან აქვს მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი საქართველოში, გაერთიანებულ სამეფოში, ან მესამე ქვეყანაში, რათა მათ გაასაჩივრონ ასეთი დაცვა სათანადოდ დასაბუთებული განცხადების წარმოდგენის გზით.

4. განცხადება გასაჩივრების შესახებ უნდა წარედგინოს საქართველოს მთავრობას ან გაერთიანებული სამეფოს მთავრობას ინფორმაციის გამოქვეყნებიდან სამი თვის განმავლობაში.

5. განცხადება გასაჩივრების შესახებ მიიღება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი წარდგენილ იქნა მე-4 პუნქტში მითითებულ ვადებში და თუ განცხადებიდან ჩანს, რომ შემოთავაზებული სახელი:

(a) წინააღმდეგობაში მოდის მცენარის, მათ შორის ვაზის საღვინე ჯიშების, ან ცხოველის ჯიშის სახელთან, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს მომხმარებლის შეცდომაში შეყვანა პროდუქტის ნამდვილ წარმოშობასთან დაკავშირებით;

(b) ომონიმურია და მომხმარებელი შეცდომაში შეჰყავს პროდუქტის ნამდვილ წარმოშობასთან დაკავშირებით;

(c) სასაქონლო ნიშნის კარგი რეპუტაციის, საყოველთაოდ ცნობილობის და ხანგრძლივი დროის მანძილზე გამოყენების გათვალისწინებით, შესაძლოა გახდეს პროდუქტის წარმომავლობასთან დაკავშირებით მომხმარებლის შეცდომაში შეყვანის მიზეზი;

(d) საფრთხეს უქმნის მთლიანად ან ნაწილობრივ იდენტური სახელის ან სასაქონლო ნიშნის არსებობას ან იმ პროდუქციის არსებობას, რომელიც კანონიერად გამოიყენება ბაზარზე არანაკლებ ხუთი წლის განმავლობაში ამ ცნობების გამოქვეყნებამდე;

(e) წინააღმდეგობაში მოდის გვარეობითად მიჩნეულ სახელთან.

6. (e) პუნქტში მოცემული კრიტერიუმები განიხილება გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიასთან მიმართებაში, რომელიც ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების შემთხვევაში ვრცელდება მხოლოდ იმ ტერიტორიაზე ან ტერიტორიებზე, სადაც აღნიშნული უფლებები დაცულია, ან საქართველოს ტერიტორიასთან მიმართებაში.

დანართი XIII-C

162-ე მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტებით განსაზღვრული პროდუქტების გეოგრაფიული აღნიშვნები

A ნაწილი

გაერთიანებული სამეფოს სოფლის მეურნეობისა და სხვა საკვები პროდუქტები, გარდა ღვინის, სპირტიანი სასმელების და არომატიზებული ღვინოებისა, რომელთა დაცვა განხორციელდება საქართველოში

აღნიშვნა	ქართული ტრანსლიტერაცია	პროდუქტის სახეობა
Isle of Man Manx Loaghtan Lamb	აისლ ოფ მენ მანქს ლოუთან ლამბ	ნედლი ხორცი (და შიგნეული)
Lakeland Herdwick*	ლეიქლენდ ჰერდვიქ	ნედლი ხორცი (და შიგნეული)
Orkney beef	ორკნი ბიფ	ნედლი ხორცი (და შიგნეული)
Orkney lamb	ორკნი ლამბ	ნედლი ხორცი (და შიგნეული)
Scotch Beef	სკოჩ ბიფ	ნედლი ხორცი (და შიგნეული)
Scotch Lamb	სკოჩ ლამბ	ნედლი ხორცი (და შიგნეული)
Shetland Lamb	შეტლანდ ლამბ	ნედლი ხორცი (და შიგნეული)
Welsh Beef	უელშ ბიფ	ნედლი ხორცი (და შიგნეული)
Welsh lamb	უელშ ლამბ	ნედლი ხორცი (და შიგნეული)
West Country Beef*	ვესთ კანთრი ბიიფ	ნედლი ხორცი (და შიგნეული)
West Country Lamb*	ვესთ ქანთრი ლემ	ნედლი ხორცი (და შიგნეული)
Melton Mowbray Pork Pie	მელტონ მოუბრეი პორკ პაი	ხორცის პროდუქტები (დამუშავებული, დამარილებული, შებოლილი და სხვ.)
Newmarket Sausage*	ნიუმარკეტ სოსიჯ	ხორცის პროდუქტები (დამუშავებული, დამარილებული, შებოლილი და სხვ.)
Stornoway Black Pudding*	სტორნოუვეი ბლექ პუდინგ	ხორცის პროდუქტები (დამუშავებული, დამარილებული, შებოლილი და სხვ.)
Traditional Cumberland Sausage*	თრადიშენელ ქამბერლენდ სოსიჯ	ხორცის პროდუქტები (დამუშავებული, დამარილებული, შებოლილი და სხვ.)

Beacon Fell traditional Lancashire cheese	ბეკონ ფელ ტრადიშენალ ლანკაშირ ჩიზ	ყველეული
Bonchester cheese	ბონჩესტერ ჩიზ	ყველეული
Buxton blue	ბაქსტონ ბლიუ	ყველეული
Dorset Blue Cheese	დორსეტ ბლიუ ჩიზ	ყველეული
Dovedale cheese	დოვედეილ ჩიზ	ყველეული
Exmoor Blue Cheese	ექსმურ ბლიუ ჩიზ	ყველეული
Orkney Scottish Island Cheddar*	ორკნეი სქოთიშ აილანდ ქედარ	ყველეული
Single Gloucester	სინგლ გლუსტერ	ყველეული
Staffordshire Cheese	სტაფორდშირ ჩიზ	ყველეული
Swaledale cheese	სუელდეილ ჩიზ	ყველეული
Swaledale ewes´ cheese	სუელდეილ უეს´ ჩიზ	ყველეული
Teviotdale Cheese	ტევაიოტდეილ ჩიზ	ყველეული
Traditional Ayrshire Dunlop*	თრადიშენალ აიშაია დანლოპ	ყველეული
West Country farmhouse Cheddar cheese	უესტ კანტრი ფერმჰაუზ ჩედარ ჩიზ	ყველეული
White Stilton cheese / Blue Stilton cheese	ვაით სთილთონ ჩიიზ / ბლუ სთილთონ ჩიიზ	ყველეული
Yorkshire Wensleydale*	იორკშაია ვენსლეიდეილ	ყველეული
Cornish Clotted Cream	კონიშ კლოდიტ ქრიმ	ცხოველური წარმოშობის სხვა პროდუქტი (კვერცხი, თაფლი, რძის პროდუქტი კარაქის გარდა და სხვ.)
Armagh Bramley Apples*	არმა ბრემლი ეფლზ	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
Fenland Celery*	ფენლანდ ქელერი	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
Jersey Royal potatoes	ჯერსი როიალ ფოთეითოს	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
New Season Comber Potatoes / Comber Earlies*	ნიუ სიზენ ქომბერ ფოთეითოს / ქომბერ ერლიზ	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული

Pembrokeshire Earlies / Pembrokeshire Early Potatoes*	პემბროკეშაია ერლის/ პემბროკეშაია ერლი ფოთეითოუს	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
Yorkshire Forced Rhubarb*	იორქშაია ფორსდ რუბარბ	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
Arbroath Smokies	არბროუთ სმოუკიზ	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
Conwy Mussels*	კონვი მასელზ	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
Cornish Sardines*	ქორნიშ სარდინს	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
Fal Oyster*	ფალ ოისტერ	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
Isle of Man Queenies*	აილ ოფ მენ ქვინის	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
Lough Neagh Eel*	ლოხ ნეი ილ	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
Scottish Farmed Salmon	სქოთიშ ფარმდ სალმონ	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
Scottish Wild Salmon*	სქოთიშ ვაილდ სალმონ	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
Traditional Grimsby Smoked Fish*	თრედიშენალ გრიმსბი სმოუქდ ფიშ	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
Whitstable oysters	უაიტსტეიბლ ოისტერზ	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
Kentish ale and Kentish strong ale	კენტიშ ეილ ანდ კენტიშ სტრონგ ეილ	ლუდი
Rutland Bitter	რუტლანდ ბიტერ	ლუდი

Cornish Pasty*	ქორნიშ ფესთი	პური, ცომეული, ნამცხვრები, საკონდიტრო ნაწარმი, ორცხობილები და სხვა საკონდიტრო ნაწარმი
Native Shetland Wool*	ნეითივ შეთლანდ ვულ	მატყლი
Anglesey Sea Salt / Halen Môn*	ანგლესი სი სოლთ / ჰალენ მონ	სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტები
East Kent Goldings*	ისთ კენტ გოლდინგს	სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტები
Gloucestershire cider/perry	გლუსტერშირ სიდრ/პერი	სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტები
Herefordshire cider/perry	ჰერფორდშირ სიდრ/პერი	სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტები
Worcestershire cider / perry	უორსტერშირ სიდრ/პერი	სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტები

B ნაწილი

საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სხვა საკვები პროდუქტები, გარდა ღვინის, სპირტიანი სასმელების და არომატიზებული ღვინოებისა, რომელთა დაცვა განხორციელდება გაერთიანებულ სამეფოში

აღნიშვნა	**ლათინური ტრანსლიტერაცია**	**პროდუქტის სახეობა**
აჭარული ჩლეჩილი	Acharuli Chlechili*	ყველეული
ჩოგი	Chogi*	ყველეული
დამბალხაჭო	Dambalkhacho*	ყველეული
იმერული ყველი	Imeruli Kveli*	ყველეული
ქართული ყველი	Kartuli Kveli*	ყველეული
კობი	Kobi*	ყველეული
მეგრული სულგუნი	Megruli Sulguni*	ყველეული
მესხური ჩეჩილი	Meskhuri Chechili*	ყველეული
სულგუნი	Sulguni*	ყველეული
სვანური სულგუნი	Svanuri Sulguni*	ყველეული
ტენილი	Tenili*	ყველეული
თუშური გუდა	Tushuri Guda*	ყველეული
მაჭახელას თაფლი	Machakhelas tapli*	ცხოველური წარმოშობის სხვა პროდუქტი (კვერცხი, თაფლი,

		რძის პროდუქტი კარაქის გარდა და სხვ.)
მაწონი	Matsoni*	ცხოველური წარმოშობის სხვა პროდუქტი (კვერცხი, თაფლი, რძის პროდუქტი კარაქის გარდა და სხვ.)
ახალქალაქის კარტოფილი	Akhalkalakis kartopili*	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
ქუთაისის მწვანილი	Kutaisis mtsvanili*	ხილი, ბოსტნეული და მარცვლეული, ნედლი ან დამუშავებული
ჩურჩხელა	Churchkhela*	პური, ცომეული, ნამცხვრები, საკონდიტრო ნაწარმი, ორცხობილები და სხვა საკონდიტრო ნაწარმი
ტყიბულის მთის ჩაი	Tqibulis mtischai*	სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტები

_____

დანართი XIII-D

162-ე მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტებით გათვალისწინებული გეოგრაფიული აღნიშვნები

ნაწილი A

გაერთიანებული სამეფოს ღვინოები, რომელთა დაცვა განხორციელდება საქართველოში

აღნიშვნა	ქართული ტრანსლიტერაცია	პროდუქტის სახეობა
English*	ინგლიში (ინგლისური)	ღვინო დაცული ადგილწარმოშობის დასახელებით (PDO)
English Regional*	ინგლიშ რეჯიონალი	ღვინო დაცული გეოგრაფიული აღნიშვნით (PGI)
Welsh*	ველში	ღვინო დაცული ადგილწარმოშობის დასახელებით (PDO)
Welsh Regional*	ველშ რეჯიონალი	ღვინო დაცული გეოგრაფიული აღნიშვნით (PGI)

საქართველოს ღვინოები, რომელთა დაცვა განხორციელდება გაერთიანებულ სამეფოში

აღნიშვნა	ლათინური ტრანსლიტერაცია
ახაშენი	Akhasheni
ატენური	Atenuri
გურჯაანი	Gurjaani
კახეთი (კახური)	Kakheti (Kakhuri)
კარდენახი	Kardenakhi
ხვანჭკარა	Khvanchkara
კოტეხი	Kotekhi
ქინძმარაული	Kindzmarauli
ყვარელი	Kvareli
მანავი	Manavi
მუკუზანი	Mukuzani
ნაფარეული	Napareuli
სვირი	Sviri
თელიანი	Teliani
ტიბაანი	Tibaani
წინანდალი	Tsinandali
ტვიში	Tvishi
ვაზისუბანი	Vazisubani

ნაწილი B

გაერთიანებული სამეფოს სპირტიანი სასმელები, რომელთა დაცვა განხორციელდება საქართველოში

აღნიშვნა	ქართული ტრანსლიტერაცია	პროდუქტის სახეობა
Irish Whiskey/ Uisce Beatha Eireannach/ Irish Whisky[1]	აირიშ ვისკიი / ვისკე ბეთე აირინაჰ / აირიშ ვისკი	Whisky /Whiskey
Irish Cream[2]	აირიშ კრიმ	Liqueur

[1] გეოგრაფიული აღნიშვნა აირიშ ვისკიი/ ვისკე ბეთე აირინაჰ/ აირიშ ვისკი მოიცავს ირლანდიასა და ჩრდილოეთ ირლანდიაში წარმოებულ ვისკის. ჩრდილოეთ ირლანდიაში წარმოშობილი პროდუქტებისათვის ამ აღნიშვნის დაცვა ზიანს არ აყენებს ამ აღნიშვნის დაცვას ირლანდიის რესპუბლიკაში წარმოშობილი პროდუქტებისთვის.

[2] გეოგრაფიული აღნიშვნა აირიშ კრიმ მოიცავს ირლანდიასა და ჩრდილოეთ ირლანდიაში წარმოებულ ვისკის. ჩრდილოეთ ირლანდიაში წარმოშობილი პროდუქტებისათვის ამ აღნიშვნის დაცვა ზიანს არ აყენებს ამ

Irish Poteen / Irish Poitín[1]	აირიშ პოტინ / აირიშ პოიტინ	Other Spirit Drinks
Scotch Whisky	სქოჩ ვისკი	Whisky /Whiskey
Somerset Cider Brandy	სომერსეთ საიდერ ბრენდი	Cider spirit and perry spirit

საქართველოს სპირტიანი სასმელები, რომელთა დაცვა უნდა განხორციელდეს გაერთიანებულ სამეფოში

აღნიშვნა	ლათინური ტრანსლიტერაცია	პროდუქტის სახეობა
ჭაჭა	Chacha*	Other Spirit Drinks

ნაწილი C

გაერთიანებული სამეფოს არომატიზებული ღვინოები, რომელთა დაცვა განხორციელდება საქართველოში
საქართველოს არომატიზებული ღვინოები, რომელთა დაცვა განხორციელდება გაერთიანებულ სამეფოში

[…]

აღნიშვნის დაცვას ირლანდიის რესპუბლიკაში წარმოშობილი პროდუქტებისთვის.

[1] გეოგრაფიული აღნიშვნა აირიშ პოტინ/ აირიშ პოიტინ მოიცავს ირლანდიასა და ჩრდილოეთ ირლანდიაში წარმოებულ ვისკის.ჩრდილოეთ ირლანდიაში წარმოშობილი პროდუქტებისათვის ამ აღნიშვნის დაცვა ზიანს არ აყენებს ამ აღნიშვნის დაცვას ირლანდიის რესპუბლიკაში წარმოშობილი პროდუქტებისთვის.

დანართი XIV

წინასწარი შეტყობინების მექანიზმი

1. საქართველო და გაერთიანებული სამეფო ქმნიან "წინასწარი შეტყობინების მექანიზმს", რომლის მიზანია პრაქტიკული ზომების განსაზღვრა საგანგებო სიტუაციების ან საგანგებო სიტუაციების საფრთხის თავიდან აცილებისა და მასზე სწრაფი რეაგირების უზრუნველყოფის მიზნით. აღნიშნული ითვალისწინებს ბუნებრივი აირის, ნავთობის ან ელექტროენერგიის მოთხოვნა-მიწოდებასთან დაკავშირებული პოტენციური რისკებისა და პრობლემების წინასწარ შეფასებას, და საგანგებო სიტუაციებსა თუ საგანგებო სიტუაციების საფრთხის შემთხვევაში პრევენციული ზომების გატარებასა და სწრაფ რეაგირებას.

2. წინამდებარე დანართის მიზნებიდან გამომდინარე, საგანგებო სიტუაცია არის სიტუაცია, რაც გამოწვეულია საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოს შორის ენერგოპროდუქტების მიწოდების მნიშვნელოვანი შეფერხებით ან ფიზიკური შეწყვეტით.

3. წინამდებარე დანართის მიზნებიდან გამომდინარე, კოორდინატორებს წარმოადგენენ საქართველოს მთავრობის შესაბამისი მინისტრი და გაერთიანებული სამეფოს მთავრობის შესაბამისი მინისტრი, ან მათი წარმომადგენლები.

4. ენერგომასალებისა და პროდუქტების მოთხოვნა-მიწოდებასთან დაკავშირებული პოტენციური რისკებისა და პრობლემების რეგულარული შეფასება უნდა განხორციელდეს ორივე მხარის ერთობლივი ძალისხმევის შედეგად და ამის შესახებ უნდა ეცნობოს კოორდინატორებს.

5. თუკი რომელიმე მხარისათვის გახდება ცნობილი საგანგებო სიტუაციის ან ისეთი სიტუაციის შესახებ, რომელმაც მოცემული მხარის აზრით, შეიძლება გამოიწვიოს საგანაგებო სიტუაცია, ეს მხარე დაუყოვნებლივ აცნობებს მეორე მხარეს აღნიშნულის შესახებ.

6. მე-5 პუნქტში აღწერილი გარემოებების შესაბამისად, კოორდინატორებმა შეძლებისდაგვარად მოკლე დროში უნდა შეატყობინონ ერთმანეთს წინასწარი შეტყობინების მექანიზმის გამოყენების აუცილებლობის შესახებ. სხვა საკითხებთან ერთად, ეს შეტყობინება უნდა მოიცავდეს კოორდინატორების მიერ უფლებამოსილებამინიჭებული პირების სიას, რომელთა დახმარებითაც მათ მუდმივი კონტაქტი ექნებათ ერთმანეთთან.

7. მე-6 პუნქტის შესაბამისად შეტყობინების გაგზავნისთანავე, თითოეული მხარე ვალდებულია მიაწოდოს მეორე მხარეს საკუთარი შეფასება. ასეთი შეფასება უნდა მოიცავდეს სავარაუდო დროის მონაკვეთს, რომლის ფარგლებშიც შესაძლებელია საგანგებო სიტუაციის საფრთხისა თუ საგანგებო სიტუაციის აღმოფხვრა. მხარეებმა დაუყოვნებლივ უნდა მოახდინონ რეაგირება მეორე მხარის მიერ მიწოდებულ შეფასებაზე და დაურთონ ამ შეტყობინებას მათ ხელთ არსებული დამატებითი ინფორმაცია.

8. თუკი ერთ-ერთი მხარე ვერ ახერხებს ადეკვატურად შეაფასოს ან მიიღოს მეორე მხარის მიერ მიწოდებული სიტუაციის შეფასება ან სავარაუდო დროის მონაკვეთი, რომლის ფარგლებშიც შესაძლებელია საგანგებო სიტუაციის საფრთხისა თუ საგანგებო სიტუაციის აღმოფხვრა, შესაბამის კოორდინატორს შუძლია კონსულტაციების მოთხოვნა, რომელიც უნდა დაიწყოს მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული შეტყობინების გაგზავნიდან არაუგვიანეს სამი დღისა. ასეთი კონსულტაციები უნდა ჩატარდეს ექსპერტთა ჯგუფის მიერ, რომელიც შედგება კოორდინატორების მიერ უფლებამოსილი წარმომადგენლებისაგან. კონსულტაციების მიზანია:

   (a) სიტუაციის საერთო შეფასებისა და მოვლენების შესაძლო განვითარების შეფასების შემუშავება;

   (b) რეკომენდაციების შემუშავება საგანგებო სიტუაციის საფრთხის თავიდან ასაცილებლად ან აღმოსაფხვრელად, ან არსებული საგანგებო სიტუაციის დასაძლევად.

(c) რეკომენდაციების შემუშავება ერთობლივ სამოქმედო გეგმასთან დაკავშირებით წინამდებარე დანართის მე-8 პუნქტის „a“ და „b“ ქვეპუნქტების გათვალისწინებით, რათა მოხდეს საგანგებო სიტუაციის შედეგების მინიმალიზაცია და, თუ შესაძლებელია, საგანგებო სიტუაციის დაძლევა, სპეციალური მონიტორინგის ჯგუფის შექმნის შესაძლებლობის ჩათვლით.

9. კონსულტაციები, საერთო შეფასებები და შეთავაზებული რეკომენდაციები უნდა ეფუძნებოდეს გამჭვირვალობის, არადისკრიმინაციულობისა და პროპორციულობის პრინციპებს.

10. კოორდინატორები, საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში, იმუშავებენ საგანგებო სიტუაციის საფრთხის აღმოფხვრასა თუ საგანგებო სიტუაციის დაძლევაზე, მხედველობაში მიიღებენ რა კონსულტაციების შედეგად შემუშავებულ რეკომენდაციებს.

11. მე-8 პუნქტში ხსენებულმა ექსპერტთა ჯგუფმა ჩატარებული სამუშაოს შესახებ ანგარიში უნდა ჩააბაროს კოორდინატორებს ნებისმიერი შეთანხმებული გეგმის განხორციელებისთანავე.

12. საგანგებო სიტუაციის წარმოშობის შემთხვევაში, კოორდინატორებმა შესაძლოა შექმნან სპეციალური მონიტორინგის ჯგუფი, რომლის მიზანიც იქნება არსებული მდგომარეობის და შემდგომი მოვლენების შეფასება და ობიექტური ჩანაწერების წარმოება. ასეთი ჯგუფის შემადგენლობაში შეიძლება შევიდნენ:

(a) მხარეთა წარმომადგენლები;

(b) მხარეთა ენერგოკომპანიების წარმომადგენლები;

(c) მხარეთა მიერ შეთავაზებული და ორმხრივად დამტკიცებული საერთაშორისო ენერგეტიკული ორგანიზაციების წარმომადგენლები და

(d) მხარეთა მიერ შეთავაზებული და ორმხრივად დამტკიცებული დამოუკიდებელი ექსპერტები.

13. სპეციალური მონიტორინგის ჯგუფი დაუყოვნებლივ იწყებს მუშაობას და ოპერირებს საჭიროებისამებრ, საგანგებო სიტუაციის აღმოფხვრამდე. სპეციალური მონიტორინგის ჯგუფის მუშაობის შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღება ერთობლივად კოორდინატორების მიერ.

14. იმ დროიდან, როცა მხარე ატყობინებს მეორე მხარეს მე-5 პუნქტში აღწერილი გარემოებების შესახებ და წინამდებარე დანართით გათვალისწინებული პროცედურების დასრულებამდე, ასევე საგანგებო სიტუაციის საფრთხის თავიდან აცილებამდე ან აღმოფხვრამდე ან საგანგებო სიტუაციის დაძლევამდე, თითოეულმა მხარემ, საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში, ყველაფერი უნდა გააკეთოს მეორე მხარისათვის უარყოფითი შედეგების მინიმალიზაციის მიზნით. მხარეებმა უნდა ითანამშრომლონ პრობლემის მყისიერად გადაჭრის მიზნით გამჭვირვალობის სულისკვეთებით. მხარეებმა თავი უნდა შეიკავონ ნებისმიერი ქმედებისაგან, რომელიც არ უკავშირდება მიმდინარე საგანგებო სიტუაციას და რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს ან გაამძაფროს საქართველოსა და გაერთიანებულ სამეფოს შორის ბუნებრივი აირის, ნავთობისა თუ ელექტროენერგიის მიწოდებასთან დაკავშირებული უარყოფითი შედეგები.

15. თითოეული მხარე დამოუკიდებლად იღებს ვალდებულებას წინამდებარე დანართით გათვალისწინებულ ქმედებებთან დაკავშირებულ ხარჯებზე.

16. მხარეები ვალდებულნი არიან, დაიცვან მათ შორის გაცვლილი ინფორმაციის კონფიდენციალურობა, თუ ეს ინფორმაცია კონფიდენციალური ხასიათისაა. მხარეები ვალდებულნი არიან, მიიღონ შესაბამისი ზომები კონფიდენციალური ინფორმაციის დასაცავად საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს საკანონმდებლო და ნორმატიული აქტების საფუძველზე და შესაბამისი საერთაშორისო შეთანხმებებისა და კონვენციების თანახმად.

17. ორმხრივი თანხმობის შემთხვევაში მხარეებს უფლება აქვთ, მოიწვიონ მესამე მხარის წარმომადგენლები მე-8 და მე-12 მუხლებში აღწერილ კონსულტაციებსა და მონიტორინგში

მონაწილეობის მისაღებად.

18. მხარეები შეიძლება შეთანხმდნენ წინამდებარე დანართის დებულებების მიღებაზე წინასწარი შეტყობინების მექანიზმის შესაქმნელად მათი და სხვა მხარეთა მონაწილეობით.

19. ამ დანართის დებულებების დარღვევა არ შეიძლება გახდეს დავის მოგვარების პროცედურების საფუძველი, რომელიც გათვალისწინებულია ამ შეთანხმების IV კარით (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) ან ნებისმიერი სხვა შეთანხმებით, რომელიც გამოიყენება მხარეებს შორის დავის მოგვარებისთვის. ამასთან, მხარეებს ეკრძალებათ, დავის მოგვარების პროცედურის ფარგლებში სამხილის სახით დაეყრდნონ ან წარადგინონ:

(a) წინამდებარე დანართით გათვალისწინებული პროცედურის ფარგლებში მეორე მხარის მიერ დაკავებული პოზიცია ან გამოთქმული შეთავაზება; ან

(b) ფაქტი, რომ მეორე მხარემ გამოთქვა მზაობა, მიიღოს ამ მექანიზმს დაქვემდებარებული საგანგებო სიტუაციის გადაჭრის ესა თუ ის გზა.

დანართი XV

მედიაციის მექანიზმი

მუხლი 1

მიზანი

ამ დანართის მიზანია გააადვილოს ურთიერთშეთანხმებული გადაწყვეტის პოვნა ყოვლისმომცველი და სწრაფი პროცედურით, მედიატორის დახმარებით.

ნაწილი 1

მედიაციის მექანიზმის პროცედურა

მუხლი 2

ინფორმაციის მოთხოვნა

1. მედიაციის პროცედურის დაწყებამდე მხარეს ნებისმიერ დროს შეუძლია წერილობით მოითხოვოს ინფორმაცია იმ ზომაზე, რომელიც უარყოფით გავლენას ახდენს მის სავაჭრო ინტერესებზე. მხარე, რომელსაც გაეგზავნა მოთხოვნა, 20 დღის განმავლობაში გასცემს წერილობით პასუხს, რომელიც მოიცავს მის შენიშვნებს იმ ინფორმაციაზე, რომელსაც შეიცავს მოთხოვნა.

2. როდესაც პასუხის გამცემი მხარე თვლის, რომ პასუხის გაცემა 20 დღის განმავლობაში შეუძლებელია, ის შეატყობინებს ინფორმაციის მომთხოვნ მხარეს დაყოვნების მიზეზებს და ასევე აცნობებს უმოკლესი პერიოდის შესახებ, რომლის განმავლობაშიც ის შეძლებს პასუხის გაცემას.

მუხლი 3

პროცედურის დაწყება

1. მხარეს ნებისმიერ დროს შეუძლია მოითხოვოს, რომ მხარეებმა დაიწყონ მედიაციის პროცესი. ასეთი მოთხოვნა მეორე მხარეს უნდა გაეგზავნოს წერილობით. მოთხოვნა უნდა იყოს საკმარისად დეტალური, რათა ნათლად ასახავდეს მომთხოვნი მხარის ინტერესებს და უნდა:

(a) ახდენდეს განსახილველი სპეციალური ზომის იდენტიფიცირებას;

(b) შეიცავდეს განცხადებას იმ ზომის სავარაუდო უარყოფით გავლენაზე, რომელიც მომთხოვნი მხარის აზრით უარყოფით გავლენას ახდენს ან მოახდენს მის სავაჭრო ინტერესებზე, და

(c) ხსნიდეს იმას, თუ რატომ მიიჩნევს მომთხოვნი მხარე, რომ ეს გავლენა დაკავშირებულია ზომასთან.

2. მედიაციის პროცედურა შეიძლება დაიწყოს მხოლოდ მხარეთა ურთიერთშეთანხმებით. მხარემ, რომელსაც გაეგზავნა მოთხოვნა ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, მოთხოვნა უნდა განიხილოს კეთილგანწყობილად, მიიღოს ან უარყოს იგი და ამის შესახებ წერილობით უპასუხოს მოთხოვნის მიღებიდან 10 დღის განმავლობაში.

მუხლი 4

მედიატორის არჩევა

1. მედიაციის პროცედურის დაწყებისას მხარეებმა უნდა გამოიჩინონ ძალისხმევა, რომ შეთანხმდნენ მედიატორზე ამ დანართის მე-3 მუხლში მითითებულ მოთხოვნაზე პასუხის მიღებიდან არაუგვიანეს 15 დღისა.

2. იმ შემთხვევაში, თუ მხარეები ვერ შეძლებენ მედიატორზე შეთანხმებას ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრულ დროში, თითოეულ მხარეს შეუძლია მოსთხოვოს ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულ ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის თავმჯდომარეს ან თანათავმჯდომარეებს ან მათ დელეგატებს კენჭისყრით აირჩიონ მედიატორი ამ შეთანხმების 259-ე მუხლით დადგენილი სიიდან. ორივე მხარის წარმომადგენლებს საკმარისი დროით ადრე უნდა დაეგზავნოთ შეტყობინება და მოწვეულ უნდა იყვნენ კენჭისყრაზე დასასწრებად. ნებისმიერ შემთხვევაში, კენჭისყრა უნდა განხორციელდეს იმ მხარის/მხარეების მონაწილეობით, რომლებიც ესწრებიან.

3. ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის თავმჯდომარემ ან თანათავმჯდომარემ ან მათმა დელეგატებმა მედიატორი უნდა აირჩიონ თითოეული მხარის მიერ ამ მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული მოთხოვნის გაკეთებიდან 5 სამუშაო დღის განმავლობაში.

4. თუ ამ შეთანხმების 259-ე მუხლში მოცემული სია არ არის შედგენილი იმ დროისთვის, როდესაც გაკეთდა მოთხოვნა ამ დანართის მე-3 მუხლის შესაბამისად, მედიატორად კენჭი ეყრება იმ პირთა კანდიდატურებს, რომლებიც ფორმალურად წამოყენებულია ერთი ან ორივე მხარის მიერ.

5. თუ მხარეები სხვაგვარად არ შეთანხმდნენ, მედიატორი არ უნდა იყოს რომელიმე მხარის მოქალაქე.

6. მედიატორი უნდა დაეხმაროს მხარეებს მიუკერძოებლად და გამჭვირვალედ, რათა ნათელი მოეფინოს ზომას და ვაჭრობაზე მის შესაძლო გავლენას, და მიღწეულ იქნეს ურთიერთშეთანხმებული გადაწყვეტილება. ამ შეთანხმების XVII დანართში მოცემული არბიტრთა და მედიატორთა ქცევის კოდექსი ვრცელდება მედიატორებზე, შესაბამისი შესწორებების გათვალისწინებით. (ამ შეთანხმების XVI დანართში მოცემული პროცედურული წესების მე-3 - მე-7 (შეტყობინებები) და 41-ე - 45-ე (თარგმნა და თარჯიმნობა) წესები, შესაბამისი შესწორებების გათვალისწინებით, ასევე ეხება მედიატორებს.

მუხლი 5

მედიაციის პროცედურის წესები

1. მედიატორის დანიშვნიდან 10 დღის განმავლობაში მხარემ, რომელმაც წამოიწყო მედიაციის პროცედურა, მედიატორს და მეორე მხარეს წერილობით უნდა წარუდგინოს პრობლემის დეტალური აღწერა; კერძოდ, განსახილველი ზომის მოქმედება და გავლენა ვაჭრობაზე. ამ განცხადების ჩაბარებიდან 20 დღის განმავლობაში, მეორე მხარეს შეუძლია წერილობით წარმოადგინოს თავისი შენიშვნები პრობლემის აღწერაზე. თავის აღწერაში ან შენიშვნებში თითოეულ მხარეს შეუძლია ჩართოს ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელსაც რელევანტურად ჩათვლის.

2. მედიატორს შეუძლია გადაწყვიტოს თუ რა არის ყველაზე შესაფერისი გზა იმისათვის, რომ ნათელი მოეფინოს ზომას და ამ ზომის შესაძლო გავლენას ვაჭრობაზე. კერძოდ, მედიატორს შეუძლია ორგანიზება გაუწიოს მხარეთა შორის შეხვედრებს, კონსულტაცია გაუწიოს მხარეებს ერთობლივად ან ცალ-ცალკე, ეძიოს დახმარება შესაბამისი ექსპერტებისგან და დაინტერესებული პირებისგან, კონსულტაცია გაიაროს მათთან და უზრუნველყოს სხვა ნებისმიერი დამატებითი დახმარების გაწევა, რომელსაც მოითხოვენ მხარეები. თუმცა, სანამ დაიწყებს ექსპერტებისგან და დაინტერესებული

პირებისგან დახმარების ძიებას ან სანამ გაივლის მათთან კონსულტაციას, მედიატორმა კონსულტაცია უნდა გაიაროს მხარეებთან.

3. მედიატორს შეუძლია მიაწოდოს მხარეებს რჩევა და შესთავაზოს საკითხის გადაწყვეტა მხარეთა მიერ შემდგომი განხილვისათვის. მხარეებს შეუძლიათ მიიღონ ან უკუაგდონ შეთავაზებული გადაწყვეტილება ან შეთანხმდნენ სხვა გადაწყვეტილებაზე. თუმცა, მედიატორმა არ უნდა მისცეს რჩევა ან გააკეთოს კომენტარი განსახილველი ზომის ამ შეთანხმებასთან შესაბამისობაზე.

4. პროცედურა უნდა განხორციელდეს იმ მხარის ტერიტორიაზე, რომელსაც გაეგზავნა მოთხოვნა. მხარეთა შეთანხმების შემთხვევაში პროცედურა შეიძლება განხორციელდეს სხვა ნებისმიერ ადგილზე და სხვა ნებისმიერი საშუალებით.

5. მხარეები უნდა ეცადონ მიაღწიონ ურთიერთშეთანხმებულ გადაწყვეტილებას მედიატორის დანიშვნიდან 60 დღის განმავლობაში. საბოლოო შეთანხმების მიღწევამდე, მხარეებს შეუძლიათ განიხილონ შესაძლო შუალედური გადაწყვეტილების მიღწევა, განსაკუთრებით მაშინ, თუ ზომა უკავშირდება მალფუჭებად საქონელს ან სეზონურ საქონელსა და მომსახურებას

6. გადაწყვეტილება შეიძლება მიღებულ იქნეს ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულ ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის გადაწყვეტილების სახით. თითოეულ მხარეს შეუძლია ეს გადაწყვეტილება დაუქვემდებაროს აუცილებელი შიდა პროცედურების დასრულებას. ურთიერთშეთანხმებული გადაწყვეტილება უნდა იყოს საჯაროდ ხელმისაწვდომი. საჯაროდ განთავსებული ვერსია არ შეიძლება შეიცავდეს ინფორმაციას, რომელიც მხარემ განსაზღვრა როგორც კონფიდენციალური.

7. მხარეთა მოთხოვნით, მედიატორი მხარეებს გააცნობს ფაქტებთან დაკავშირებული ანგარიშის წერილობით პროექტს, რომელიც შეიცავს მოკლე რეზიუმეს: (a) ამ პროცედურებით განსახილველი ზომის; (b) შემდგომი პროცედურების; და (c) ნებისმიერი ურთიერთშეთანხმებული გადაწყვეტილების შესახებ, რომელიც მიღწეულია, როგორც ამ პროცედურების საბოლოო შედეგი, მათ შორის შესაძლო შუალედური გადაწყვეტილებები. ანგარიშის პროექტზე შენიშვნების წარმოსადგენად მედიატორი მხარეებს აძლევს 15 დღეს. ამ პერიოდში წარმოდგენილი შენიშვნების განხილვიდან 15 დღის განმავლობაში მედიატორი მხარეებს წერილობით გადასცემს ფაქტებთან დაკავშირებულ საბოლოო ანგარიშს. ფაქტებთან დაკავშირებული ანგარიში არ უნდა შეიცავდეს ამ შეთანხმების რაიმე სახით განმარტებას.

8. პროცედურა შეწყდება:

(a) მხარეთა მიერ ურთიერთშეთანხმებული გადაწყვეტილების მიღებით, მისი მიღების დღეს;

(b) პროცედურის ნებისმიერ ეტაპზე მხარეთა ურთიერთშეთანხმებით, ასეთი შეთანხმების მიღების დღეს;

(c) მხარეებთან კონსულტაციის შემდეგ მედიატორის წერილობითი განცხადებით იმასთან დაკავშირებით, რომ მედიაციაში სხვა შემდგომი ძალისხმევა აღარ იქნება გამოყენებული, ასეთი განცხადების გაკეთების დღეს; ან

(d) მხარის წერილობითი განცხადებით, მას შემდეგ, რაც გამოიკვლევს მედიაციის პროცედურით მიღწეულ ურთიერთშეთანხმებულ გადაწყვეტილებას და განიხილავს მედიატორის რჩევასა და შეთავაზებულ გადაწყვეტილებას, ამ განცხადების გაკეთების დღეს.

ნაწილი 2

იმპლემენტაცია

მუხლი 6

ურთიერთშეთანხმებული გადაწყვეტილების იმპლემენტაცია

1. როდესაც მხარეები შეთანხმდებიან გადაწყვეტილებაზე, თითოეულმა მხარემ უნდა გაატაროს ის ზომები, რომლებიც აუცილებელია იმისათვის, რომ მოხდეს ურთიერთშეთანხმებული გადაწყვეტილების იმპლემენტაცია შეთანხმებულ დროის მონაკვეთში.

2. იმპლემენტაციის განმახორციელებელმა მხარემ მეორე მხარეს წერილობით უნდა მიაწოდოს ინფორმაცია ურთიერთშეთანხმებული გადაწყვეტილების იმპლემენტაციისთვის გადადგმული ნაბიჯებისა და გატარებული ზომების შესახებ.

ნაწილი 3

ზოგადი დებულებები

მუხლი 7

კონფიდენციალურობა და მიმართება დავების მოგვარებასთან

1. თუ მხარეები სხვაგვარად არ შეთანხმდნენ და ამ დანართის 5(6) მუხლის დებულებებისთვის ზიანის მიუყენებლად, პროცედურის ყველა ნაბიჯი, მათ შორის თითოეული რჩევა და შეთავაზებული გადაწყვეტილება არის კონფიდენციალური. თუმცა, თითოეულ მხარეს შეუძლია საჯარო გახადოს ის ფაქტი, რომ მედიაცია მიმდინარეობს.

2. მედიაციის პროცედურა ზიანს არ აყენებს მხარეთა უფლებებსა და ვალდებულებებს, რომლებიც გათვალისწინებულია ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავის (დავების მოგვარება) დავების მოგვარების დებულებებით ან სხვა ხელშეკრულების დებულებებით.

3. მედიაციის პროცედურის დაწყებამდე ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავით (დავების მოგვარება) გათვალისწინებული კონსულტაციები არ არის სავალდებულო. თუმცა, მედიაციის პროცედურის დაწყებამდე, მხარეს ჩვეულებრივ შეუძლია გამოიყენოს თანამშრომლობასა და კონსულტაციასთან დაკავშირებით ამ შეთანხმებით გათვალისწინებული სხვა დებულებები.

4. ამ ან სხვა შეთანხმებით გათვალისწინებული დავების მოგვარების პროცესში მხარე არ უნდა დაეყრდნოს ან წარმოადგინოს, როგორც მტკიცებულება და არც პანელმა უნდა გაითვალისწინოს:

(a) მეორე მხარის პოზიცია მედიაციის პროცედურის მიმდინარეობისას ან ინფორმაცია შეგროვებული ამ დანართის მე-5 მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტების შესაბამისად.

(b) ის ფაქტი, რომ მეორე მხარემ მიანიშნა თავის მზაობაზე დათანხმდეს საკითხის იმ ზომასთან მიმართებით გადაწყვეტას, რომელიც არის მედიაციის საგანი;

(c) მედიატორის მიერ მიცემული რჩევა ან შეთავაზებები.

5. მედიატორი არ შეიძლება იყოს პანელის წევრი წინამდებარე შეთანხმებით ან ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის შეთანხმებით გათვალისწინებულ დავების მოგვარების პროცესში, როდესაც საქმე ეხება იმავე საკითხს, რომელზეც ის იყო მედიატორი.

მუხლი 8

ვადები

ნებისმიერი ვადა, რომელიც მითითებულია ამ დანართში, შეიძლება შეიცვალოს ამ პროცედურების მონაწილე მხარეთა ურთიერთშეთანხმებით.

მუხლი 9

ხარჯები

1. თითოეული მხარე ფარავს თავის საკუთარ დანახარჯებს, რომლებიც გამომდინარეობს მედიაციის პროცესში მისი მონაწილეობიდან.

2. მხარეები ინაწილებენ, ერთობლივად და თანაბრად, ხარჯებს, რომლებიც გამომდინარეობს ორგანიზაციული საკითხებიდან, მათ შორის მედიატორის ანაზღაურებას და ხარჯებს. მედიატორის ანაზღაურება უნდა იყოს საარბიტრაჟო პანელის თავმჯდომარისთვის პროცედურული წესების 8(e) წესით გათვალისწინებული ანაზღაურების შესაბამისი.

_____

დანართი XVI

დავების მოგვარების პროცედურული წესები

ზოგადი დებულებები

1. ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავში (დავების მოგვარება) და ამ წესების მიხედვით:

   (a) „მრჩეველი“ - არის პირი, რომელიც დაქირავებულია დავის მხარის მიერ საარბიტრაჟო პროცესში რჩევების მისაცემად და დახმარების მიზნით;

   (b) „არბიტრი“ – არის ამ შეთანხმების 241-ე მუხლის თანახმად შექმნილი საარბიტრაჟო პანელის წევრი;

   (c) „თანაშემწე“ - არის პირი, რომელიც არბიტრის დანიშვნის წესების თანახმად ახორციელებს კვლევას და დახმარებას უწევს ამ არბიტრს;[1]

   (d) „განმცხადებელი“ - არის ნებისმიერი მხარე, რომელიც ითხოვს საარბიტრაჟო პანელის შექმნას ამ შეთანხმების 240-ე მუხლის თანახმად;

   (e) „მოპასუხე“ - არის მხარე, რომელმაც სავარაუდოდ დაარღვია ამ შეთანხმების 237-ე მუხლში მითითებული დებულებები;

   (f) „საარბიტრაჟო პანელი“ - ამ შეთანხმების 241-ე მუხლის თანახმად შექმნილი პანელი;

   (g) „მხარის წარმომადგენელი“ - არის სამინისტროს ან სამთავრობო დაწესებულების, ან მხარის ნებისმიერი საჯარო დაწესებულების მიერ დასაქმებული ან დანიშნული ნებისმიერი პირი, რომელიც წარმოადგენს ამ მხარეს ამ შეთანხმებით გათვალისწინებული დავის მიზნებისათვის;

   (h) „დღე“ - არის კალენდარული დღე.

2. თუკი სხვაგვარი შეთანხმება არ არსებობს, მოპასუხე პასუხისმგებელია დავის გადაწყვეტის პროცედურების ლოჯისტიკურ ადმინისტრირებაზე, კერძოდ კი ზეპირი განხილვების ორგანიზებაზე. მხარეები თანაბარწილად გაიღებენ ორგანიზაციულ საკითხებთან დაკავშირებულ ხარჯებს, არბიტრების ანაზღაურებისა და ხარჯების ჩათვლით.

შეტყობინებები

3. დავის თითოეულმა მხარემ და საარბიტრაჟო პანელმა უნდა გაუგზავნოს ნებისმიერი მოთხოვნა, შეტყობინება, წერილობითი განაცხადი ან სხვა დოკუმენტი ელექტრონული ფოსტით მეორე მხარეს, და რაც შეეხება წერილობით განაცხადებასა და მოთხოვნებს არბიტრაჟის კონტექსტში - უნდა გაუგზავნონ თითოეულ არბიტრს. საარბიტრაჟო პანელი გადასცემს დოკუმენტებს მხარეებს ასევე ელექტრონული ფოსტით. თუკი არ დამტკიცდა საწინააღმდეგო, ელექტრონული ფოსტით გაგზავნილი შეტყობინება ჩაითვლება მიღებულად მისი გაგზავნის დღეს. თუკი ნებისმიერი თანდართული დოკუმენტი არის ათ მეგაბაიტზე მეტი, მაშინ ეს დოკუმენტი მეორე მხარისა და თუ საჭიროა თითოეული არბიტრისათვის მიწოდებული უნდა იქნეს სხვა ელექტრონული ფორმატით, ელფოსტის გაგზავნიდან 2 დღეში.

4. ზემოაღნიშნული მე-3 წესის შესაბამისად გაგზავნილი დოკუმენტების ასლები წარედგინება მეორე მხარეს და, თუ საჭიროა, თითოეულ არბიტრს, ელფოსტის გაგზავნის დღეს ფაქსიმილით, რეგისტრირებული ფოსტით, კურიერის მეშვეობით, „გაგზავნა ჩაბარებით“ ან ნებისმიერი სხვა

[1] თითოეულ არბიტრს უნდა ჰყავდეს არაუმეტეს ერთი თანაშემწისა

სატელეკომუნიკაციო საშუალებით, რომელიც უზრუნველყოფს გაგზავნის დამადასტურებელ ჩანაწერს.

5. ყველა შეტყობინება მიმართული უნდა იყოს შესაბამისად საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და გაერთიანებული სამეფოს საგარეო ვაჭრობის დეპარტამენტისთვის.

6. წვრილმანი ტექნიკური შეცდომები ნებისმიერ მოთხოვნაში, შეტყობინებაში, წერილობით განაცხადებში ანდა ნებისმიერ სხვა დოკუმენტში, რომელიც დაკავშირებულია საარბიტრაჟო პანელის პროცედურებთან, შეიძლება შესწორდეს ახალი დოკუმენტის მიწოდებით, რომელშიც ნათლად იქნება მითითებული ცვლილებები.

7. თუკი დოკუმენტის ჩაბარების ბოლო დღე ემთხვევა საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ოფიციალურ დღესასწაულს, დოკუმენტი ჩაბარებულად ჩაითვლება მომდევნო სამუშაო დღეს.

არბიტრაჟის დაწყება

8. (a) თუკი ამ შეთანხმების 241-ე მუხლის ან ამ წესების მე-19, მე-20 ან 46-ე წესის თანახმად, არბიტრის არჩევა ხდება კენჭისყრით, კენჭისყრა ხორციელდება განმცხადებლის მიერ შერჩეულ დროსა და ადგილას, რის შესახებაც დაუყონებლივ ეცნობება მოპასუხეს. მოპასუხეს საკუთარი სურვილის შესაბამისად შეუძლია დაესწროს კენჭისყრას. ნებისმიერ შემთხვევაში კენჭისყრა უნდა გაიმართოს იმ მხარესთან/მხარეებთან, რომლებიც არიან წარმოდგენილი.

(b) თუკი ამ შეთანხმების 241-ე მუხლის ან ამ წესების მე-19, მე-20 ან 46-ე წესის თანახმად არბიტრის არჩევა უნდა მოხდეს კენჭისყრით და არის ამ შეთანხმების 405-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის ორი თავმჯდომარე, კენჭისყრა ჩატარდება ორივე თავმჯდომარის ან მათი დელეგატების მიერ. თუმცა, იმ შემთხვევაში, როდესაც ერთ-ერთი თავმჯდომარე ან მისი დელეგატი არ არის თანახმა მონაწილეობა მიიღოს კენჭისყრაში, კენჭისყრა განხორციელდება მხოლოდ მეორე თავმჯდომარის მიერ.

(c) მხარეებმა უნდა შეატყობინონ არჩეულ არბიტრებს მათი დანიშვნის შესახებ.

(d) არბიტრმა, რომელიც დანიშნულ იქნა ამ შეთანხმების 241-ე მუხლით დადგენილი პროცედურის თანახმად, არბიტრად დანიშვნის შესახებ შეტყობინების მიღებიდან ხუთი დღის განმავლობაში უნდა დაუდასტუროს ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს, რომ შეუძლია იყოს საარბიტრაჟო პანელის წევრი.

(e) თუკი მხარეები სხვაგვარად არ შეთანხმდებიან, ისინი უნდა შეხვდნენ საარბიტრაჟო პანელს მისი შექმნიდან შვიდი დღის განმავლობაში, ისეთი საკითხების განსასაზღვრად, რასაც მხარეები ან საარბიტრაჟო პანელი მიიჩნევს საჭიროდ, არბიტრებისათვის გადასახდელი გასამრჯელოსა და ხარჯების ჩათვლით, რომელიც შესაბამისობაში უნდა იყოს ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის სტანდარტებთან. თითოეული არბიტრის თანაშემწის გასამრჯელო არ უნდა იყოს ამ არბიტრის გასამრჯელოს 50 პროცენტზე მეტი. არბიტრებმა და მხარეთა წარმომადგენლებმა ამ შეხვედრაში მონაწილეობა შესაძლოა მიიღონ სატელეფონო ან ვიდეო კონფერენციის მეშვეობით.

9. (a) თუკი არბიტრების არჩევიდან 5 დღის განმავლობაში, მხარეები სხვაგვარად არ შეთანხმდებიან, საარბიტრაჟო პანელს ექნება შემდეგი კომპეტენცია: „დავის მხარეების მიერ წამოყენებული შეთანხმების შესაბამისი დებულებების მიხედვით განიხილოს საარბიტრაჟო პანელის შექმნის მოთხოვნაში მითითებული საკითხი, მიიღოს გადაწყვეტილება სადაო ზომების ასოცირების შეთანხმების 237-ე მუხლში მითითებულ დებულებებთან შესაბამისობაზე და გამოიტანოს გადაწყვეტილება წინამდებარე შეთანხმების 243-ე მუხლის შესაბამისად.“

(b) შეთანხმებიდან სამი დღის განმავლობაში, მხარეებმა შეთანხმებული პანელის კომპეტენციისა და განსახორციელებელი საქმიანობის შესახებ უნდა აცნობონ საარბიტრაჟო პანელს.

პირველადი წერილობითი განაცხადები

10. განმცხადებელმა უნდა წარადგინოს თავისი პირველი წერილობითი განაცხადი საარბიტრაჟო პანელის შექმნიდან არა უგვიანეს 20 დღისა. მოპასუხე წარადგენს თავის წერილობით შეპასუხებას პირველადი წერილობითი განაცხადის მიღებიდან არაუგვიანეს 20 დღისა.

საარბიტრაჟო პანელის მუშაობა

11. საარბიტრაჟო პანელის თავმჯდომარე თავმჯდომარეობს ყველა შეხვედრას. საარბიტრაჟო პანელის მიერ თავმჯდომარეზე შესაძლოა დელეგირებულ იქნეს ადმინისტრაციული და პროცედურული გადაწყვეტილებების მიღების უფლებამოსილება.

12. თუკი ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავი (დავების მოგვარება) სხვა რამეს არ ითვალისწინებს, საარბიტრაჟო პანელს შეუძლია განახორციელოს მისი საქმიანობა ნებისმიერი საშუალებით, მათ შორის ტელეფონის, ფაქსიმილიის გადაცემით ან კომპიუტერული კავშირების მეშვეობით.

13. მხოლოდ არბიტრს შეუძლია მიიღოს მონაწილეობა საარბიტრაჟო პანელის თათბირში, მაგრამ საარბიტრაჟო პანელმა შესაძლოა ნება დართოს თავიანთ თანაშემწეებს - დაესწრონ თათბირებს.

14. ნებისმიერი გადაწყვეტილების პროექტის შედგენა არის საარბიტრაჟო პანელის ექსკლუზიური ვალდებულება და არ შეიძლება მისი დელეგირება სხვა პირზე.

15. როდესაც წამოიჭრება პროცედურული საკითხი, რომელიც არ არის გათვალისწინებული ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავით (დავების მოგვარება) ან მისი დანართებით, საარბიტრაჟო პანელს მხარეებთან კონსულტაციების გავლის შედეგად შეუძლია დაადგინოს შესაბამისი პროცედურა, რომელიც შესაბამისობაში იქნება ამ დებულებებთან.

16. როდესაც საარბიტრაჟო პანელი მიიჩნევს, რომ საჭიროა პროცედურებისათვის დადგენილი ვადების შეცვლა, განსხვავებით იმისგან, რაც ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავში (დავების მოგვარება) იყო დადგენილი, ან საჭიროა ნებისმიერი სხვა პროცედურული და ადმინისტრაციული შესწორების განხორციელება, მან უნდა შეატყობინოს წერილობით დავის მხარეებს ცვლილების ან შესწორების მიზეზების შესახებ და დროის იმ პერიოდისა და შესწორების შესახებ, რომელიც საჭიროა.

ჩანაცვლება

17. თუ საარბიტრაჟო პროცედურაში არბიტრი ვერ იღებს მონაწილეობას, უარს ამბობს მონაწილეობაზე, ან ჩანაცვლებულ უნდა იქნეს იმის გამო, რომ ვერ აკმაყოფილებს ქცევის კოდექსის მოთხოვნებს, ახალი არბიტრი არჩეულ უნდა იქნეს ამ შეთანხმების 241-ე მუხლისა და ამ წესების მე-8 წესის შესაბამისად.

18. როდესაც დავის მხარეს მიაჩნია, რომ არბიტრი არ აკმაყოფილებს ქცევის კოდექსის მოთხოვნებს და ამ მიზეზის გამო უნდა შეიცვალოს, ამ მხარემ უნდა შეატყობინოს დავის მეორე მხარეს 15 დღის განმავლობაში იმ დღიდან, როდესაც მან მიიღო მტკიცებულება იმ გარემოებების შესახებ, რომელიც ხაზს უსვამს არბიტრის მიერ ქცევის კოდექსის ნორმების ხელშესახებ დარღვევას.

19. როდესაც დავის მხარეს მიაჩნია, რომ არბიტრი, გარდა საარბიტრაჟო პანელის თავმჯდომარისა, არ აკმაყოფილებს ქცევის კოდექსის მოთხოვნებს, დავის მხარეებმა უნდა გაიარონ კონსულტაცია და თუ

შეთანხმდებიან, აირჩევენ ახალ არბიტრს ამ შეთანხმების 241-ე მუხლისა და ამ წესების მე-8 წესის შესაბამისად.

თუ დავის მხარეები ვერ შეთანხმდებიან არბიტრის შეცვლის საჭიროებაზე, დავის ნებისმიერ მხარეს შეუძლია ასეთი საკითხით მიმართოს საარბიტრაჟო პანელის თავმჯდომარეს, რომლის გადაწყვეტილებაც იქნება საბოლოო.

თუ ასეთი მოთხოვნის თანახმად, თავმჯდომარე აღმოაჩენს, რომ არბიტრი არ აკმაყოფილებს ქცევის კოდექსის მოთხოვნებს, ახალი არბიტრი არჩეულ უნდა იქნეს ამ შეთანხმების 241-ე მუხლისა და ამ წესების მე-8 წესის შესაბამისად.

20. როდესაც მხარეს მიაჩნია, რომ სააარბიტრაჟო პანელის თავმჯდომარე არ აკმაყოფილებს ქცევის კოდექსის მოთხოვნებს, მხარეებმა უნდა გაიარონ კონსულტაცია და თუ შეთანხმდებიან, აირჩევენ ახალი თავმჯდომარეს ამ შეთანხმების 241-ე მუხლისა და ამ წესების მე-8 წესის შესაბამისად.

თუ დავის მხარეები ვერ შეთანხმდებიან თავმჯდომარის შეცვლის საჭიროებაზე, დავის ნებისმიერ მხარეს შეუძლია ასეთი საკითხით მიმართოს ერთ-ერთ წევრს დარჩენილ პირთა წრიდან, თავმჯდომარეების იმ სიიდან, რომელიც მითითებულია ამ შეთანხმების 259-ე მუხლის 1 პუნქტში. მოთხოვნიდან 5 დღის განმავლობაში, მისი სახელი ცნობილი უნდა გახდეს კენჭისყრის მეშვეობით ამ წესების მე-8 წესის შესაბამისად. შერჩეული პირის გადაწყვეტილება თავმჯდომარის შეცვლის საჭიროებაზე იქნება საბოლოო.

თუკი შერჩეული პირი გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი თავმჯდომარე არ აკმაყოფილებს ქცევის კოდექსის მოთხოვნებს, ის აირჩევს ახალ თავმჯდომარეს კენჭისყრით დარჩენილი პირთა წრიდან, თავმჯდომარეების იმ სიიდან, რომელიც მითითებულია ამ შეთანხმების 259-ე მუხლის 1 პუნქტში. ახალი თავმჯდომარის არჩევა უნდა მოხდეს ხუთი დღის განმავლობაში.შერჩეული პირის მიერ გადაწყვეტილების მიღების დღიდან იმის თაობაზე, რომ არსებული თავმჯდომარე არ აკმაყოფილებს ქცევის კოდექსის მოთხოვნებს.

21. საარბიტრაჟო პანელის პროცედურები შეჩერდება იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელიც საჭიროა ამ წესების მე-18, მე-19 და მე-20 წესებით გათვალისწინებული პროცედურების განხორციელებისათვის.

მოსმენები

22. დავის მხარეებთან და დანარჩენ არბიტრებთან კონსულტაციების შედეგად, საარბიტრაჟო პანელის თავმჯდომარე დაადგენს თარიღსა და დროს მოსმენებისათვის და აღნიშნულს წერილობით დაუდასტურებს მხარეებს. აღნიშნული ინფორმაცია საჯაროდ ხელმისაწვდომი უნდა გახადოს იმ მხარემ, რომელიც პასუხისმგებელია პროცედურების ლოჯისტიკურ ადმინისტრირებაზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც მოსმენა დახურულია საზოგადოებისათვის. გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მხარე არაა თანახმა, საარბიტრაჟო პანელს შეუძლია გადაწყვიტოს რომ არ დანიშნოს მოსმენა.

მოსმენა არის ღია საზოგადოებისათვის, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ის უნდა იყოს ნაწილობრივ ან მთლიანად დახურული, იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს კონფიდენციალური ინფორმაციის გაუმჟღავნებლობა. დამატებით, მხარეებს შეუძლიათ, ორმხრივი შეთანხმებით, გადაწყვიტონ, რომ მოსმენა იყოს ნაწილობრივ ან მთლიანად დახურული საზოგადოებისათვის სხვა ობიექტური გარემოებების გათვალისწინებით.

23. თუკი მხარეები სხვაგვარად არ შეთანხმდებიან, მოსმენა ჩატარდება ლონდონში, თუკი განმცხადებელი არის საქართველო, ხოლო თუკი განმცხადებელი არის გაერთიანებული სამეფო - თბილისში.

24. საარბიტრაჟო პანელს შეუძლია დანიშნოს დამატებითი მოსმენები, თუკი მხარეები თანახმა არიან.

25. ყველა არბიტრი უნდა ესწრებოდეს ნებისმიერ მოსმენას სრულად.

26. შემდეგი პირები შეიძლება დაესწრონ მოსმენას, იმის მიუხედავად პროცედურები ღიაა თუ დახურული საზოგადოებისათვის:

(a) დავის მხარეების წარმომადგენლები;

(b) დავის მხარეების მრჩევლები;

(c) ადმინისტრაციული პერსონალი, თარჯიმნები, მთარგმნელები და სასამართლო სხდომის მდივნები; და

(d) არბიტრების თანაშემწეები.

მხოლოდ მხარეთა წარმომადგენლებსა და მრჩევლებს შეუძლიათ მიმართონ საარბიტრაჟო პანელს.

27. მოსმენამდე არაუგვიანეს 5 დღისა, დავის თითოეულმა მხარემ უნდა მიაწოდოს საარბიტრაჟო პანელს იმ პირთა სია, რომლებიც სიტყვით გამოვლენ ამ მხარის, ან სხვა წარმომადგენლების ან მრჩევლების სახელით, რომლებიც დაესწრებიან მოსმენას.

28. საარბიტრაჟო პანელმა მოსმენა უნდა ჩაატაროს შემდეგნაირად, ისე, რომ განმცხადებელსა და მოპასუხეს თანაბარი დრო ჰქონდეთ გამოყოფილი:

პაექრობა

(a) განმცხადებლის პაექრობა
(b) მოპასუხის საპასუხო პაექრობა

გამაბათილებელი პაექრობა

(a) განმცხადებლის პაექრობა
(b) მოპასუხის საპასუხო პაექრობა

29. საარბირაჟო პანელს შეძლია დაუსვას პირდაპირი შეკითხვები დავის ნებისმიერ მხარეს მოსმენის მიმდინარეობისას ნებისმიერ დროს.

30. საარბიტრაჟო პანელმა რაც შეიძლება მალე უნდა უზრუნველყოს თითოეული მოსმენის ჩანაწერის მომზადება და დავის მხარეებისათვის მიწოდება. დავის მხარეებს შეუძლიათ ჩანაწერებზე კომენტარის გაკეთება და საარბიტრაჟო პანელს შეუძლია მხედველობაში მიიღოს ეს კომენტარები.

31. დავის თითოეულ მხარეს შეუძლია წარადგინოს დამატებითი წერილობითი განაცხადი, რომელიც ეხება მოსმენის დროს წამოჭრილ ნებისმიერ საკითხს, მოსმენის ჩატარებიდან 10 დღის განმავლობაში.

წერილობითი კითხვები

32. საარბიტრაჟო პანელს პროცესის განმავლობაში ნებისმიერ დროს შეუძლია წერილობით მიმართოს კითხვებით დავის ერთ ან ორივე მხარეს. დავის თითოეულმა მხარემ უნდა მიიღოს საარბირაჟო პანელის მიერ დასმული კითხვების ასლი.

33. დავის მხარემ ასევე უნდა წარუდგინოს დავის მეორე მხარეს საარბიტრაჟო პანელის მიერ დასმულ კითხვებზე მისი წერილობითი პასუხის ასლი. დავის თითოეულ მხარეს უნდა მიეცეს შესაძლებლობა წარმოადგინოს წერილობითი კომენტარები მეორე მხარის პასუხზე, ასეთი პასუხის მიღებიდან 5 დღის განმავლობაში.

კონფიდენციალურობა

34. დავის ერთ-ერთი მხარის მიერ საარბიტრაჟო პანელისათვის წარმოდგენილ ნებისმიერ ინფორმაციას, რომელიც ამ მხარემ მიიჩნია კონფიდენციალურად, დავის თითოეული მხარე და მათი მრჩევლები უნდა მოეპყრან, როგორც კონფიდენციალურს. როდესაც დავის მხარე წარუდგენს საარბიტრაჟო პანელს თავისი წერილობითი განაცხადის კონფიდენციალურ ვერსიას, მან მეორე მხარის მოთხოვნის შესაბამისად, ასევე უნდა წარმოადგინოს ამ წერილობით განაცხადში წარმოდგენილი ინფორმაციის არაკონფიდენციალური მოკლე რეზიუმე, რომლის საჯაროდ გამჟღავნებაც შესაძლებელი იქნება. ამ მხარემ უნდა წარმოადგინოს არაკონფიდენციალური რეზიუმე არაუგვიანეს 15 დღისა მოთხოვნის მიღებიდან ან წერილობითი განაცხადის წარდგენიდან, რომელი თარიღიც უფრო გვიან არის; და ასევე ახსნა-განმარტება, თუ რატომ არის წარდგენილი ინფორმაცია კონფიდენციალური. ამ წესებში არაფერი არ უშლის ხელს დავის მხარეს, რათა საჯარო გახადოს განცხადებები საკუთარი პოზიციის შესახებ, თუკი ის მითითებას აკეთებს მეორე მხარის მიერ წარმოდგენილ იმ ინფორმაციზე, რომელიც არ შეიცავს ინფორმაციას, რომელიც მეორე მხარის მიერ მიჩნეულია კონფიდენციალურად. როდესაც მხარის მიერ წარდგენილი წერილობითი განცხადებები და მტკიცებულებები შეიცავენ კონფიდენციალურ ინფორმაციას, საარბიტრაჟო პანელი უნდა შეიკრიბოს დახურულ სესიაზე. დავის მხარეები და მათი მრჩევლები უზრუნველყოფენ საარბიტრაჟო პანელის სხდომის კონფიდენციალურობას, როდესაც სხდომა ტარდება დახურულ კარს მიღმა.

ცალმხრივი კონტაქტები

35. საარბიტრაჟო პანელი არ უნდა შეხვდეს და დაუკავშირდეს ერთ-ერთ მხარეს მეორე მხარის დაუსწრებლად.

36. არცერთმა არბიტრმა არ უნდა განიხილოს საქმის დავის საგანთან დაკავშირებული არცერთი საკითხი დავის ერთ ან ორივე მხარესთან სხვა არბიტრების დაუსწრებლად.

სასამართლოს მეგობრის (amicus curiae) წერილობითი განაცხადები

37. თუ საარბიტრაჟო პანელის შექმნიდან 3 დღის განმავლობაში მხარეები სხვაგვარად არ შეთანხმდებიან, საარბიტრაჟო პანელს შეუძლია მიიღოს იმ ფიზიკური და იურიდიული პირებისგან ნებაყოფლობითი წერილობითი განაცხადები, რომლებიც დაფუძნებული არიან დავის მხარის ტერიტორიაზე და დამოუკიდებელნი არიან დავის მხარეების მთავრობებისგან, სარბიტრაჟო პანელის შექმნიდან 10 დღის განმავლობაში. ეს წერილობითი განაცხადები უნდა იყოს ლაკონური და არაუმეტეს 15 გვერდისა, ორმაგი ინტერვალებით; პირდაპირ უნდა შეესაბამებოდეს იმ საქმის ფაქტობრივ და სამართლებრივ ასპექტებს, რომელსაც საარბიტრაჟო კომიტეტი განიხილავს.

38. წერილობითი განაცხადი უნდა შეიცავდეს წარმდგენი იურიდიული თუ ფიზიკური პირის შესახებ ინფორმაციას, მისი მოქალაქეობის ან დაფუძნების ადგილის, საქმიანობის სახის, სამართლებრივი სტატუსის, ძირითადი მიზნებისა და დაფინანსების წყაროს ჩათვლით; ზუსტად განსაზღვრული უნდა იყოს ამ პირის ინტერესი საარბიტრაჟო პროცესში. ეს წერილობითი განაცხადი უნდა მომზადდეს იმ ენებზე, რომელიც მხარეებმა აირჩიეს ამ წესების 41-ე და 42-ე წესების შესაბამისად.

39. საარბიტრაჟო პანელმა თავის გადაწყვეტილებაში უნდა გააკეთოს მის მიერ მიღებული ყველა იმ წერილობითი განაცხადის ნუსხა, რომლებიც შეესაბამება ამ წესების 37-ე და 38-ე წესებს. საარბიტრაჟო პანელი არ არის ვალდებული გააკეთოს მითითება ასეთ წერილობით განაცხადზე თავის გადაწყვეტილებაში. ნებისმიერი ასეთი წერილობითი განაცხადი საარბიტრაჟო პანელმა უნდა გააცნოს მხარეებს კომენტარის გასაკეთებლად. დავის მხარეებმა კომენტარი უნდა წარადგინონ საარბიტრაჟო პანელის მიერ ამ განაცხადის გაცნობიდან ათი დღის განმავლობაში და ნებისმიერი ასეთი კომენტარი მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული საარბიტრაჟო პანელის მიერ.

გადაუდებელი შემთხვევები

40. ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავში (დავების მოგვარება) მითითებულ გადაუდებელ შემთხვევებში, საარბიტრაჟო პანელმა მხარეებთან კონსულტაციის შედეგად, საჭიროებისამებრ უნდა შეცვალოს ამ წესებში მითითებული ვადები და უნდა შეატყობინოს მხარეებს აღნიშნული ცვლილებების შესახებ.

წერილობითი და ზეპირი თარგმანი

41. ამ შეთანხმების 238-ე მუხლში მითითებული კონსულტაციების დროს და არაუგვიანეს ამ წესების მე-8 წესის „e“ ქვეპუნქტში მითითებული შეხვედრისა, დავის მხარეებმა მთელი ძალისხმევა უნდა გამოიჩინონ, რათა შეთანხმდნენ საარბიტრაჟო პანელის წინაშე მიმდინარე პროცესის საერთო სამუშაო ენაზე.

42. თუ დავის მხარეები ვერ თანხმდებიან საერთო სამუშაო ენაზე, თითოეულმა მხარემ თავისი წერილობითი განაცხადი უნდა გააკეთოს მის მიერ არჩეულ ენაზე. ამ მხარემ ამავე დროს უნდა უზრუნველყოს მეორე მხარის მიერ არჩეულ ენაზე თარგმანი, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც წერილობითი განაცხადი გაკეთებულია ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის ერთ-ერთ სამუშაო ენაზე. მოპასუხემ უნდა უზრუნველყოს ზეპირი გამოსვლების თარგმანი დავის მხარეების მიერ არჩეულ ენებზე.

43. საარბიტრაჟო პანელის გადაწყვეტილება წარდგენილ უნდა იქნეს დავის მხარეების მიერ არჩეულ ენაზე/ენებზე.

44. დავის ნებისმიერ მხარეს შეუძლია წარადგინოს კომენტარი ამ წესების თანახმად შედგენილი დოკუმენტის თარგმნილი ვერსიის თარგმანის სიზუსტეზე.

45. თითოეულმა მხარემ უნდა გაიღოს თავისი წერილობთი განაცხადების თარგმნის ხარჯები. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების თარგმნასთან დაკავშირებული ხარჯები დავის მხარეებმა უნდა გაიღონ თანაბრად.

სხვა პროცედურები

46. ეს წესები ასევე გამოიყენება ამ შეთანხმების 238-ე, 247(2), 248(2), 249(2), 251(2) მუხლებით დადგენილი პროცედურების მიმართ. მიუხედავად ამისა, ამ წესებით დადგენილი ვადები უნდა დარეგულირდეს საარბიტრაჟო პანელის მიერ ზემოაღნიშნული სხვა პროცედურების დროს, საარბიტრაჟო პანელის გადაწყვეტილების მიღებისათვის დადგენილი სპეციალური ვადების შესაბამისად.

_____

დანართი XVII

არბიტრთა და მედიატორთა ქცევის კოდექსი

ტერმინთა განმარტება

1. წინამდებარე კოდექსში:

(a) „არბიტრი“ ნიშნავს ამ შეთანხმების 241-ე მუხლის შესაბამისად შექმნილ საარბიტრაჟო პანელის წევრს.

(b) „კანდიდატი“ ნიშნავს პირს, რომელიც არის ამ შეთანხმების 259-ე მუხლში მითითებულ არბიტრთა სიაში და რომლის კანდიდატურაც განიხილება არბიტრად არჩევისთვის ამ შეთანხმების 241-ე მუხლის შესაბამისად.

(c) „ასისტენტი“ ნიშნავს პირს, რომელიც არბიტრის დანიშვნის შესახებ პირობების შესაბამისად, ახორციელებს კვლევებს ან დახმარებას უწევს არბიტრს.

(d) „წარმოება“ ნიშნავს საარბიტრაჟო პანელის წარმოებას ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავის (დავების მოგვარება) შესაბამისად, თუ სხვაგვარად არ არის დადგენილი.

(e) „მომსახურე პერსონალი“ არბიტრთან მიმართებით ნიშნავს პირებს, რომლებიც მოქმედებენ არბიტრის მითითებებით და მისი კონტროლის ქვეშ, გარდა ასისტენტებისა.

(f) „მედიატორი“ ნიშნავს პირს, რომელიც ახორციელებს მედიაციის პროცედურას ამ შეთანხმების XV დანართის შესაბამისად.

არბიტრაჟის და მედიაციის პროცესში არბიტრთა და კანდიდატთა მოვალეობები

2. წარმოების განმავლობაში, თითოეულმა კანდიდატმა და არბიტრმა თავიდან უნდა აიცილოს შეუფერებელი მოქცევა და შეუფერებლობის გამოჩენა. ისინი უნდა იყვნენ დამოუკიდებელნი და მიუკერძოებელნი, თავიდან უნდა აიცილონ ინტერესთა პირდაპირი და ირიბი კონფლიქტები, უნდა დაიცვან ქცევის მაღალი სტანდარტები იმგვარად, რომ დავის მოგვარების მექანიზმის ერთიანობა და მიუკერძოებლობა შენარჩუნებულ იქნეს. ყოფილმა არბიტრებმა უნდა დაიცვან ამ ქცევის კოდექსის მე-15, მე-16, მე-17 და მე-18 წესებით დადგენილი ვალდებულებები.

ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებული ვალდებულებები

3. ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავის (დავების მოგვარება) შესაბამისად, კანდიდატის არბიტრად არჩევის დადასტურებამდე, კანდიდატმა უნდა გაამჟღავნოს ნებისმიერი ინტერესი, ურთიერთობა ან საკითხი, რომელმაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს მის დამოუკიდებლობასა და მიუკერძოებლობაზე, ან რომელმაც შეიძლება შექმნას შეუფერებელი ქცევის ან მიკერძოებულობის შთაბეჭდილება. ამ მიზნით კანდიდატმა უნდა გამოიჩინოს ყველა გონივრული ძალისხმევა, რათა შეიტყოს ნებისმიერი ასეთი ინტერესების, ურთიერთობების ან საკითხების შესახებ.

4. კანდიდატმა ან არბიტრმა ამ ქცევის კოდექსის არსებულ ან პოტენციურ დარღვევასთან დაკავშირებული საკითხები უნდა შეატყობინოს მხოლოდ ამ შეთანხმების 354-ე მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულ ვაჭრობის საკითებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმს, ამ საკითხების მხარეთა მიერ განხილვისთვის.

5. არჩევისთანავე, არბიტრმა უნდა განაგრძოს ყველა გონივრული ძალისხმევის გაწევა იმისათვის, რომ შეიტყოს იმ ინტერესების, ურთიერთობების ან საკითხების შესახებ, რომლებზეც მითითებულია ამ ქცევის კოდექსის მე-3 წესში და აღნიშნული ინფორმაცია უნდა გაამჟღავნოს. ინფორმაციის გამჟღავნების ვალდებულება არის განგრძობადი მოვალეობა, რომელიც არბიტრს ავალდებულებს

გაამჟღავნოს ყველა ისეთი ინტერესი, ურთიერთობა ან საკითხი, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას წარმოების რომელიმე ეტაპზე. არბიტრმა უნდა გაამჟღავნოს ინფორმაცია მსგავსი ინტერესების, ურთიერთობების ან საკითხების შესახებ ვაჭრობის საკითხებზე სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის ფორუმის წერილობითი ინფორმირების გზით, ამ საკითხის მხარეთა მიერ განხილვისთვის.

არბიტრთა მოვალეობები

6. არბიტრად არჩევის დადასტურებისთანავე, არბიტრი უნდა იყოს ხელმისაწვდომი და უნდა შეუდგეს მასზე დაკისრებული მოვალეობების შესრულებას სრულყოფილად და სწრაფად წარმოების მთელი დროის განმავლობაში, ასევე, სამართლიანად და ყურადღებით.

7. არბიტრმა უნდა განიხილოს მხოლოდ ის საკითხები, რომლებიც წამოიჭრება წარმოების დროს და რომლებიც აუცილებელია გადაწყვეტილების გამოსატანად. არბიტრმა არ უნდა მოახდინოს ამ მოვალეობის სხვა პირზე დელეგირება.

8. არბიტრმა უნდა გადადგას ყველა გონივრული ნაბიჯი იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მისი ასისტენტი და მომსახურე პერსონალი ინფორმირებული იყოს და ასრულებდეს ამ ქცევის კოდექსის მე-2, მე-3, მე-4, მე-5, მე-16, მე-17, მე-18 წესების მოთხოვნებს.

9. წარმოებასთან დაკავშირებით არბიტრმა არ უნდა დაამყაროს ცალმხრივი (*ex parte)* კონტაქტი რომელიმე მხარესთან.

არბიტრთა დამოუკიდებლობა და მიუკერძოებლობა

10. არბიტრი უნდა იყოს დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი და თავიდან უნდა აირიდოს შეუფერებელი ქცევის და მიკერძოებულობის გამოჩენა. მასზე გავლენას არ უნდა ახდენდეს საკუთარი ინტერესი, გარე ზეწოლა, პოლიტიკური მოსაზრებები, საზოგადოების მხრიდან პროტესტი, მხარისადმი ლოიალობა ან კრიტიკის შიში.

11. არბიტრმა არ უნდა იკისროს რაიმე ვალდებულება პირდაპირ ან ირიბად ან არ უნდა მიიღოს რაიმე სარგებელი, რომელმაც რაიმე გზით შეიძლება ხელი შეუშალოს, ან ჩანდეს ასეთად, მისი მოვალეობების ჯეროვან შესრულებას.

12. არბიტრმა არ უნდა გამოიყენოს საარბიტრაჟო პანელში ყოფნა იმისთვის, რომ წინ წამოწიოს რაიმე პირადი ან კერძო ინტერესები. არბიტრმა თავიდან უნდა აიცილოს ქმედებები, რომლებმაც შეიძლება შექმნან იმის შთაბეჭდილება, რომ სხვები არიან ისეთ განსაკუთრებულ მდგომარეობაში, რომ შეუძლიათ მასზე გავლენის მოხდენა.

13. არბიტრმა არ უნდა დართოს ნება ფინანსურ, ბიზნეს, პროფესიულ, პირად ან სოციალურ ურთიერთობებს ან პასუხისმგებლობებს გავლენა მოახდინონ მის ქმედებასა და განსჯაზე.

14. არბიტრმა თავიდან უნდა აიცილოს რაიმე ისეთი ურთიერთობის დამყარება ან ფინანსური ინტერესის გაჩენა, რომელმაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს მის მიუკერძოებლობაზე ან რომელიც გონივრულად შეიძლება გამოჩნდეს, როგორც შეუფერებელი ან მიკერძოებული ქცევა.

ყოფილი არბიტრების ვალდებულებები

15. ყველა ყოფილმა არბიტრმა თავიდან უნდა აიცილოს ქმედებები, რომლებმაც შეიძლება შექმნან გონივრული შეხედულება იმისა, რომ ისინი იყვნენ მიკერძოებულნი მათი მოვალეობების შესრულებისას, ან მიიღეს სარგებელი საარბიტრაჟო პანელის გადაწყვეტილებისგან ან განჩინებისგან.

კონფიდენციალურობა

16. არცერთმა არბიტრმა ან ყოფილმა არბიტრმა არასდროს არ უნდა გაამჟღავნოს ან გამოიყენოს არასაჯარო ინფორმაცია, რომელიც შეეხება წარმოებას ან რომელიც მიღებულ იქნა წარმოების დროს, გარდა წარმოების მიზნებისთვის გამოყენებისა, და არც ერთ შემთხვევაში არ უნდა გაამჟღავნოს ან გამოიყენოს მსგავსი ინფორმაცია საკუთარი თავისთვის ან სხვისთვის უპირატესობის მოსაპოვებლად ან სხვა პირთა ინტერესებისათვის ზიანის მიყენების მიზნით.

17. ამ შეთანხმების IV კარის (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) მე-14 თავის (დავების მოგვარება) შესაბამისად გამოქვეყნებამდე, არბიტრმა არ უნდა გაამჟღავნოს საარბიტრაჟო პანელის გადაწყვეტილება ან მისი ნაწილი.

18. არბიტრმა ან ყოფილმა არბიტრმა არასდროს არ უნდა გაამჟღავნოს საარბიტრაჟო პანელის თათბირისას გამოთქმული მოსაზრებები ან რომელიმე არბიტრის შეხედულებები.

დანახარჯები

19. თითოეულმა არბიტრმა უნდა აწარმოოს ხარჯების აღრიცხვა და წარმოადგინოს საბოლოო ანგარიში, რომელშიც ასახული იქნება არბიტრის, მისი ასისტენტისა და მომსახურე პერსონალის მიერ პროცედურებისთვის დათმობილი დრო და გაწეული დანახარჯები.

მედიატორები

20. ამ ქცევის კოდექსში აღწერილი დისციპლინა, რომელიც ვრცელდება არბიტრებსა და ყოფილ არბიტრებზე, შესაბამისი შესწორებების გათვალისწინებით, (*mutatis mutandis*,) ეხება ასევე მედიატორებს.

_____

ოქმი 1
„საქონლის წარმოშობის” ცნების განსაზღვრის და ადმინისტრაციული

თანამშრომლობის მეთოდების შესახებ

თავი I

ზოგადი დებულებები

მუხლი 1

განსაზღვრებები

წინამდებარე ოქმის მიზნებისთვის:

(a) **“წარმოება”** ნიშნავს ყველა სახის დამუშავება-გადამუშავების ოპერაციას, აწყობის ან სპეციფიური ოპერაციების ჩათვლით;

(b) **“მასალა”** ნიშნავს ნებისმიერ ინგრედიენტს, ნედლეულს, კომპონენტს, ნაწილს და ა.შ., რომელიც გამოიყენება პროდუქტის საწარმოებლად;

(c) **"პროდუქტი"** ნიშნავს წარმოებულ პროდუქტს იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მისი გამოყენება მოგვიანებით განზრახულია სხვა საწარმოო ოპერაციაში;

(d) **“საქონელი”** ნიშნავს როგორც მასალებს, ასევე პროდუქტს;

(e) **“საბაჟო ღირებულება”** ნიშნავს ღირებულებას, როგორც ეს განსაზღვრულია 1994 წლის “ტარიფებისა და ვაჭრობის შესახებ გენერალური შეთანხმების მე-7 მუხლის განხორციელების შესახებ” შეთანხმებაში (GATT 1994);

(f) **“ფრანკო-ქარხნის ფასი"** ნიშნავს პროდუქტზე ქარხნის ფასს, გადახდილს მწარმოებლისთვის, საქართველოში ან გაერთიანებულ სამეფოში, ვისი პასუხისმგებლობითაც ხდება პროდუქციის საბოლოო დამუშავება ან გადამუშავება, იმ პირობით, რომ ფასი მოიცავს ყველა გამოყენებული მასალის ღირებულებას, გარდა ნებისმიერი სახის შიდა გადასახადებისა, რაც ანაზღაურებული იქნება, ან შეიძლება ანაზღაურებულ იქნეს, მიღებული პროდუქციის ექსპორტირების შემდეგ ;

(g) **“მასალების ღირებულება”** ნიშნავს საბაჟო ღირებულებას, გამოყენებულს წარმოშობის სტატუსის არმქონე მასალების იმპორტის დროს, ან თუ ეს არ არის ცნობილი და შეუძლებელია მისი დადგენა - პირველ დადასტურებად ფასს, რომელიც გადაიხდება მასალებისთვის საქართველოში ან გაერთიანებულ სამეფოში;

(h) **”წარმოშობის მქონე მასალების ღირებულება”** ნიშნავს (g) ქვეპუნქტში განსაზღვრული ასეთი მასალების ღირებულებას, გამოიყენება *mutatis mutandis*;

(i) **“დამატებითი ღირებულება”** ნიშნავს ფრანკო-ქარხნის ფასს თითოეული იმ გამოყენებული მასალის საბაჟო ღირებულების გამოკლებით, რომელიც წარმოშობილია მე-3 და მე-4 მუხლებში მითითებულ სხვა ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე, რომელთანაც მოქმედებს კუმულაცია, ან იმ შემთხვევაში თუ საბაჟო ღირებულება არ არის ცნობილი ან შეუძლებელია მისი დადგენა - პირველი დადასტურებადი ფასის გამოკლებით, რომელიც გადაიხდება მასალებისთვის საქართველოში ან გაერთიანებულ სამეფოში;

(j) **“თავები”** და **“სათაურები”** ნიშნავს თავებსა და სათაურებს (ოთხნიშნა კოდები), გამოყენებულს იმ ნომენკლატურაში, რომელიც შეადგენს „საქონლის აღწერისა და კოდირების ჰარმონიზებულ სისტემას“, რომელიც წინამდებარე კონვენციაში მოიხსენიება, როგორც “ჰარმონიზებული სისტემა ან “HS” (Harmonozed System – HS);

(k) **“კლასიფიცირებული”** გულისხმობს პროდუქციის ან მასალის კლასიფიცირებას კონკრეტული სათაურის ქვეშ;

(l) **“პარტია”** ნიშნავს პროდუქციას, რომელიც ან ერთდროულად იგზავნება ერთი ექსპორტიორის მიერ პარტიის ერთ მიმღებთან ან მოქცეულია ერთ სატრანსპორტო დოკუმენტაციაში, რომელიც ეხება მათ ტრანსპორტირებას ექსპორტიორისგან პარტიის მიმღებამდე, ხოლო ამგვარი დოკუმენტის არ არსებობის შემთხვევაში - ერთ ანგარიშფაქტურაში;

(m) **“ტერიტორიები”** მოიცავს ტერიტორიულ წყლებს;

(n) ვინაიდან ამ ოქმის 39-ე მუხლით ეს დანართები წარმოადგენს შეთანხმების შემადგენელ ნაწილს, დანართი I - IV b ჩათვლით გულისხმობს პან-ევრო-ხმელთაშუა ზღვის პრეფერენციული წარმოშობის შესახებ რეგიონული კონვენციის I დანართის I-დან IV b დანართებს.

თავი II

"საქონლის წარმოშობის" ცნების განსაზღვრა

მუხლი 2

ზოგადი მოთხოვნები

1. ამ შეთანხმების იმპლემენტაციის მიზნით, გაერთიანებულ სამეფოში წარმოშობილ პროდუქტად ჩაითვლება:

(a) პროდუქცია, რომელიც მთლიანად წარმოშობილია გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე მე-5 მუხლის მნიშვნელობის ფარგლებში;

(b) გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე წარმოებული პროდუქცია ისეთი მასალებით, რომელიც არ არის მთლიანად წარმოშობილი ამ ტერიტორიაზე, იმ პირობით, რომ ამგვარმა მასალებმა განიცადეს საკმარისი დამუშავება-გადამუშავება გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე მე-6 მუხლის მნიშვნელობის ფარგლებში.

2. ამ შეთანხმების იმპლემენტაციის მიზნით, საქართველოში წარმოშობილ პროდუქტად ჩაითვლება:

(a) პროდუქცია, რომელიც მთლიანად წარმოშობილია საქართველოს ტერიტორიაზე მე-5 მუხლის მნიშვნელობის ფარგლებში;

(b) საქართველოს ტერიტორიაზე წარმოებული პროდუქცია ისეთი მასალებით, რომელიც არ არის მთლიანად წარმოშობილი ამ ტერიტორიაზე, იმ პირობით, რომ ამგვარმა მასალებმა განიცადეს საკმარისი დამუშავება-გადამუშავება საქართველოს ტერიტორიაზე მე-6 მუხლის მნიშვნელობის ფარგლებში.

მუხლი 3

წარმოშობის კუმულაცია გაერთიანებულ სამეფოში

1. 2(1) მუხლის დებულებების დაურღვევლად, პროდუქცია ჩაითვლება გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე წარმოშობილად თუ მათი წარმოება მოხდა ამ ტერიტორიაზე, და გამოყენებულია მასალები, რომლებიც წარმოშობილია შვეიცარიაში (ლიხტენშტეინის ჩათვლით)[1], ისლანდიაში, ნორვეგიაში, თურქეთში ან ევროკავშირში, იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ ექსპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე განხორციელებული დამუშავება-გადამუშავების ოპერაციები აღემატება მე-7 მუხლით გათვალისწინებულს. აუცილებელი არ არის, რომ ასეთი მასალა იყოს საკმარისად დამუშავებული-გადამუშავებული.

2. 2(1) მუხლის დებულებების დაურღვევლად, პროდუქცია ჩაითვლება გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე წარმოშობილად თუ მათი წარმოება მოხდა ამ ტერიტორიაზე, და გამოყენებულია მასალები, რომლებიც წარმოშობილია საქართველოში, ან სხვა ნებისმიერი პან-ევრო-ხმელთაშუა ზღვის პრეფერენციული წარმოშობის შესახებ რეგიონული კონვენციის „ხელშემკვრელი მხარის"[2] ტერიტორიაზე

---

[1] ლიხტენშტეინის სამთავროს გააჩნია საბაჟო კავშირი შვეიცარიასთან და წარმოადგენს ევროპის ეკონომიკური სივრცის შესახებ შეთანხმების ხელშემკვრელ მხარეს.

[2] როგორც ეს განსაზღვრულია პან-ევრო-ხმელთაშუა ზღვის პრეფერენციული წარმოშობის შესახებ

(გარდა იმ ქვეყნებისა, რომლებიც მითითებულია ამ მუხლის პირველ პუნქტში) იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე განხორციელებული დამუშავება-გადამუშავების ოპერაციები აღემატება მე-7 მუხლით გათვალისწინებულს. აუცილებელი არ არის, რომ ასეთი მასალა იყოს საკმარისად დამუშავებული-გადამუშავებული.

3. 2(1) მუხლის დებულებების დაურღვევლად, ისლანდიაში, ნორვეგიაში, ან ევროკავშირში განხორციელებული დამუშავება-გადამუშავების ოპერაციები ჩაითვლება გაერთიანებულ სამეფოში განხორციელებულად, როდესაც წარმოებული პროდუქტები განიცდიან შემდგომ გადამუშავებას ან ოპერაციებს გაერთიანებულ სამეფოში რომელიც აღემატება მე-7 მუხლით გათვალისწინებულ ოპერაციებს.

4. 1-ლი და მე-2 პუნქტებით გათვალისწინებული კუმულაციის მიზნებისთვის როდესაც გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე განხორციელებული დამუშავება-გადამუშავება არ აღემატება მე-7 მუხლით გაწერილ ოპერაციებს, მიღებული პროდუქტი ჩაითვლება გაერთიანებული სამეფოში წარმოშობილ პროდუქტად მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ შექმნილი დამატებითი ღირებულება აღემატება იმ გამოყენებული მასალების ღირებულებას, რომლებიც წარმოშობილია ნებისმიერი სხვა სახელმწიფოს ტერიტორიაზე. თუ ეს ასე არ არის, წარმოებული პროდუქტი ჩაითვლება იმ სახელმწიფოს ტერიტორიაზე წარმოშობილად, რომელ მათგანზეც მოდის გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე პროდუქციის წარმოებისას გამოყენებული მასალების უმეტესი ღირებულება.

5. მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული კუმულაციის მიზნებისთვის როდესაც გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე განხორციელებული დამუშავება-გადამუშავება არ აღემატება მე-7 მუხლით გაწერილ ოპერაციებს, მიღებული პროდუქტი ჩაითვლება გაერთიანებული სამეფოს ადგილობრივი წარმოშობის პროდუქტად მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ შექმნილი დამატებითი ღირებულება აღემატება იმ გამოყენებული მასალების ღირებულებას, რომლებიც წარმოშობილია ნებისმიერი სხვა სახელმწიფოს ტერიტორიაზე.

6. 1-ლ და მე-2 პუნქტებში მითითებული სახელმწიფოების ტერიტორიაზე წარმოშობილი პროდუქცია, რომელიც არ არის საკმარისად დამუშავებული-გადამუშავებული გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე ინარჩუნებს წარმოშობას, როდესაც ხდება მისი ექსპორტი ერთ-ერთი სხვა სახელმწიფოს ტერიტორიაზე.

7. (a) წინამდებარე მუხლით გათვალისწინებული კუმულაცია, ევროკავშირის მიმართებით, გამოიყენება იმ პირობით რომ:

(i) საქართველოს, გაერთიანებულ სამეფოს და ევროკავშირს აქვთ შეთანხმებები ადმინისტრაციული თანამშრომლობის შესახებ, რომელიც უზრუნველყოფს ამ მუხლის სწორად განხორციელებას;

(ii) მასალებმა და პროდუქტებმა წარმოშობის სტატუსი მოიპოვეს ამ ოქმის იდენტური წარმოშობის წესების გამოყენებით; და

(iii) შეტყობინებები, რომლებიც მიუთითებენ კუმულაციის გამოყენებისთვის აუცილებელი მოთხოვნების შესრულებაზე, გამოქვეყნებულია მხარეების მიერ.

(b) გარდა მე-7(a) პუნქტით გათვალისწინებულისა, წინამდებარე მუხლით გათვალისწინებული კუმულაცია, გამოიყენება იმ პირობით რომ:

(i) წარმოშობის სტატუსის მიღების პროცესში ჩართულ ხელშემკვრელ მხარეებსა და დანიშნულების ხელშემკვრელ მხარეს შორის მოქმედებს GATT 1994-ის XXIV მუხლის მოთხოვნების თანახმად გაფორმებული შეთანხმება პრეფერენციული ვაჭრობის შესახებ;

რეგიონული კონვენციით ამ ხელშეკრულების ხელმოწერის დროისთვის

(ii) მასალებმა და პროდუქციამ მიიღო წარმოშობის სტატუსი მოცემულ კონვენციაში გაწერილი წარმოშობის წესების იდენტური წესების საფუძველზე; და

(iii) მხარეების მიერ გამოქვეყნებულია შეტყობინება, კუმულაციის გამოყენებისათვის აუცილებელი მოთხოვნების დაკმაყოფილების თაობაზე

8. გაერთიანებული სამეფო მიაწვდის საქართველოს დაწვრილებით ინფორმაციას (მათ შორის ძალაში შესვლის თარიღებს) იმ ხელშეკრულებისა და შეთანხმების, აგრეთვე შესაბამისი წარმოშობის წესების შესახებ, რომლებიც გამოიყენება მათ მიერ 1-ლი და მე-2 პუნქტში მოხსენიებულ სახელმწიფოებთან.

მუხლი 4

წარმოშობის კუმულაცია საქართველოში

1. 2(2) მუხლის დებულებების დაურღვევლად, პროდუქცია ჩაითვლება საქართველოს ტერიტორიაზე წარმოშობილად თუ მათი წარმოება მოხდა ამ ტერიტორიაზე, და გამოყენებულია მასალები, რომლებიც წარმოშობილია გაერთიანებულ სამეფოში, შვეიცარიაში (ლიხტენშტეინის ჩათვლით), ისლანდიაში, ნორვეგიაში, თურქეთში ან ევროკავშირში, იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ ექსპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე განხორციელებული დამუშავება-გადამუშავების ოპერაციები აღემატება მე-7 მუხლით გათვალისწინებულს. აუცილებელი არ არის, რომ ასეთი მასალა იყოს საკმარისად დამუშავებული-გადამუშავებული.

2. 2(2) მუხლის დებულებების დაურღვევლად, პროდუქცია ჩაითვლება საქართველოს ტერიტორიაზე წარმოშობილად თუ მათი წარმოება მოხდა ამ ტერიტორიაზე, და გამოყენებულია მასალები, რომლებიც წარმოშობილია ნებისმიერი პან-ევრო-ხმელთაშუა ზღვის პრეფერენციული წარმოშობის შესახებ რეგიონული კონვენციის „ხელშემკვრელი მხარის“ ტერიტორიაზე (გარდა იმ ქვეყნებისა, რომლებიც მითითებულია ამ მუხლის პირველ პუნქტში) იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე განხორციელებული დამუშავება-გადამუშავების ოპერაციები აღემატება მე-7 მუხლით გათვალისწინებულს. აუცილებელი არ არის, რომ ასეთი მასალა იყოს საკმარისად დამუშავებული-გადამუშავებული.

3. როდესაც საქართველოს ტერიტორიაზე განხორციელებული დამუშავება-გადამუშავება არ აღემატება მე-7 მუხლით გაწერილ ოპერაციებს, მიღებული პროდუქტი ჩაითვლება საქართველოს ადგილობრივი წარმოშობის პროდუქტად მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ შექმნილი დამატებითი ღირებულება აღემატება იმ გამოყენებული მასალების ღირებულებას, რომლებიც წარმოშობილია 1-ლი და მე-2 პუნქტებით გათვალისწინებულ ნებისმიერი სხვა სახელმწიფოს ტერიტორიაზე. თუ ეს ასე არ არის, წარმოებული პროდუქტი ჩაითვლება იმ სახელმწიფოს ტერიტორიაზე წარმოშობილად, რომელ მათგანზეც მოდის საქართველოს ტერიტორიაზე პროდუქციის წარმოებისას გამოყენებული მასალების უმეტესი ღირებულება.

4. 1-ლ და მე-2 პუნქტებში მითითებული სახელმწიფოების ტერიტორიაზე წარმოშობილი პროდუქცია, რომელიც არ არის საკმარისად დამუშავებული-გადამუშავებული საქართველოს ტერიტორიაზე ინარჩუნებს წარმოშობას, როდესაც ხდება მისი ექსპორტი ერთ-ერთი სხვა სახელმწიფოს ტერიტორიაზე.

5.

a. წინამდებარე მუხლით გათვალისწინებული კუმულაცია, ევროკავშირის მიმართებით, გამოიყენება იმ პირობით რომ:
    i. საქართველოს, გაერთიანებულ სამეფოს და ევროკავშირს აქვთ ადმინისტრაციული თანამშრომლობის ზომები რომლებიც უზრუნველყოფენ აღნიშნული მუხლის სათანადო შესრულებას;

ii. მასალებმა და პროდუქციამ მიიღო წარმოშობის სტატუსი მოცემულ კონვენციაში გაწერილი წარმოშობის წესების იდენტური წესების საფუძველზე; და
iii. მხარეების მიერ გამოქვეყნებულია შეტყობინება, კუმულაციის გამოყენებისათვის აუცილებელი მოთხოვნების დაკმაყოფილების თაობაზე

b. გარდა პარაგრაფი 5 (a) მითითებულისა, ამ მუხლით გათვალისწინებული კუმულაცია გამოიყენება იმ პირობით რომ:
i. წარმოშობის სტატუსის მიღების პროცესში ჩართულ ხელშემკვრელ მხარეებსა და დანიშნულების ხელშემკვრელ მხარეს შორის მოქმედებს GATT 1994-ის XXIV მუხლის მოთხოვნების თანახმად გაფორმებული შეთანხმება პრეფერენციული ვაჭრობის შესახებ;
ii. მასალებმა და პროდუქციამ მიიღო წარმოშობის სტატუსი მოცემულ კონვენციაში გაწერილი წარმოშობის წესების იდენტური წესების საფუძველზე; და
iii. გამოქვეყნებულია შეტყობინება, კუმულაციის გამოყენებისათვის აუცილებელი მოთხოვნების დაკმაყოფილების თაობაზე

6. საქართველო მიაწვდის გაერთიანებულ სამეფოს დაწვრილებით ინფორმაციას (მათ შორის ძალაში შესვლის თარიღებს) იმ ხელშეკრულებისა და შეთანხმების, აგრეთვე შესაბამისი წარმოშობის წესების შესახებ, რომლებიც გამოიყენება მათ მიერ 1-ლი და მე-2 პუნქტში მოხსენიებულ სახელმწიფოებთან.

მუხლი 5

ქვეყანაში მთლიანად წარმოშობილი პროდუქცია

1. შემდეგი ჩაითვლება მთლიანად საქართველოში ან გაერთანებულ სამეფოში წარმოებულად:

(a) ამ ქვეყნების ნიადაგიდან ან ზღვის ფსკერიდან ამოღებული მინერალური პროდუქტები;

(b) იქ მოყვანილი მცენარეული პროდუქტები;

(c) იქ დაბადებული და გაზრდილი ცოცხალი საქონელი;

(d) იქ გაზრდილი ცოცხალი საქონლისაგან წარმოებული პროდუქცია;

(e) იქ განხორციელებული ნადირობითა თუ თევზჭერით მიღებული პროდუქცია;

(f) ზღვაში თევზჭერით მიღებული ან ზღვიდან მიღებული სხვაგვარი პროდუქცია ექსპორტიორი მხარის მცურავი საშუალებების დახმარებით მათი ტერიტორიული წყლების საზღვრებს გარეთ;

(g) მათ მცურავ თევზსარეწში წარმოებული პროდუქცია, რომელიც მიღებული მხოლოდ (f) ქვეპუნქტში მოხსენიებული პროდუქტებიდან;

(h) იქ მოპოვებული მეორადი საგნები, რომლებიც გამოიყენება მხოლოდ ნედლეულის აღსადგენად, მეორადი საბურავების ჩათვლით, რომლებიც გამოიყენება მხოლოდ პროტექტორის აღსადგენად ან ნარჩენის სახით გამოსაყენებლად;

(i) ნარჩენები და ჯართი, რომელიც წარმოიშობა იქ განხორციელებული საწარმოო ოპერაციების შედეგად;

(j) ტერიტორიული წყლების გარეთ ზღვის ნიადაგიდან ან ქვენიადაგიდან ამოღებული პროდუქცია იმ პირობით, რომ მათ აქვთ აღნიშნული ნიადაგის ან ქვენიადაგის დამუშავების ექსკლუზიური უფლება;

(k) იქ წარმოებული საქონელი, რომელიც შექმნილია მხოლოდ “a”-j” ქვეპუნქტებში დადგენილი პროდუქციისგან.

2. ტერმინები “მისი მცურავი საშუალებები” და “მისი მცურავი თევზსარეწი“, მოცემული პირველი პუნქტის (f) და (g) ქვეპუნქტებში ეხება მხოლოდ იმ მცურავ საშუალებებსა და მცურავ თევზსარეწებს, რომლებიც:

(a) რეგისტრირებულია ან აღრიცხულია საქართველოში ან გაერთიანებულ სამეფოში;

(b) დაცურავენ საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს დროშის ქვეშ;

(c) რომელთა, სულ მცირე, 50%-ს ფლობენ გაერთიანებული სამეფოს, ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოს ან საქართველოს მოქალაქეები, ან კომპანია, რომლის სათავო ოფისი მდებარეობს ამ სახელმწიფოების ტერიტორიაზე და რომელთა მენეჯერი ან მენეჯერები, დირექტორთა საბჭოს ან სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე ან ამგვარი საბჭოების წევრთა უმრავლესობა წარმოადგენს გაერთიანებული სამეფოს, ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოს ან საქართველოს მოქალაქეებს და რომლებშიც, დამატებით, პარტნიორობის ან შეზღუდული პასუხისმგებლობის საწარმოების შემთხვევაში, კაპიტალის, სულ მცირე, ნახევარი ეკუთვნის ამ სახელმწიფოებს ან მათ სახელმწიფო ორგანოებს ან მოქალაქეებს;

(d) რომელთა კაპიტანი და ოფიცრები არიან გაერთიანებული სამეფოს, ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოს ან საქართველოს მოქალაქეები; და

(e) რომელთა ეკიპაჟის, სულ ცოტა, 75% შეადგენს გაერთიანებული სამეფოს, ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოს ან საქართველოს მოქალაქეებს.

მუხლი 6

საკმარისად დამუშავებული-გადამუშავებული პროდუქცია

1. მე-2 მუხლის მიზნებისთვის, პროდუქცია, რომელიც არ არის ქვეყანაში მთლიანად წარმოშობილი, ჩაითვლება საკმარისად დამუშავებულად-გადამუშავებულად, თუ დაკმაყოფილებულია II დანართში ჩამოთვლილი პირობები.

წინამდებარე შეთანხმებით ყველა პროდუქციისთვის განსაზღვრული, ეს პირობები, მიუთითებს დამუშავება-გადამუშავების იმ ტიპს, რომელიც უნდა შესრულდეს წარმოებაში გამოყენებულ წარმოშობის სტატუსის არმქონე მასალებზე და გამოიყენება მხოლოდ ამგვარ მასალებთან მიმართებაში. შესაბამისად, აქედან გამომდინარეობს, რომ თუ პროდუქცია, რომელმაც მიიღო წარმოშობის სტატუსი ჩამონათვალში მოხსენიებული პირობების დაცვის საფუძველზე, გამოიყენება სხვა პროდუქციის წარმოებისთვის, რომლის წარმოებასთან დაკავშირებული პირობები არ ეხება მას და ყურადღება არ უნდა მიექცეს იმ წარმოშობის სტატუსის არმქონე მასალებს, რომლებიც შეიძლება გამოყენებული ყოფილიყო მის წარმოებაში.

2. პირველი პუნქტის მიუხედავად, წარმოშობის სტატუსის არმქონე მასალები, რომლებიც, II დანართში მითითებული ჩამონათვალის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად, არ უნდა გამოიყენებოდეს პროდუქციის წარმოებაში, შეიძლება მაინც გამოიყენებოდეს, იმ პირობით, რომ:

(a) მათი მთლიანი ღირებულება არ აღემატება პროდუქციის ფრანკო-ქარხნის ფასის 10%;

(b) წარმოშობის სტატუსის არმქონე მასალების მაქსიმალური ღირებულების ჩამონათვალში მოცემული ნებისმიერი პროცენტულობა არ არის გადაჭარბებული ამ პუნქტის ამოქმედებით.

ეს პუნქტი არ ეხება იმ პროდუქციას, რომელიც განეკუთვნება ჰარმონიზებული სისტემის 50-63 თავებს.

3. ამ მუხლის 1-ლი და მე-2 პუნქტები იმოქმედებს მე-7 მუხლის დებულებების გათვალისწინებით.

მუხლი 7

არასაკმარისი დამუშავება ან გადამუშავება

1. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის დაურღვევლად, შემდეგი ოპერაციები ჩაითვლება არასაკმარის დამუშავებად წარმოშობის მქონე პროდუქციისთვის სტატუსის მინიჭების თვალსაზრისით, მიუხედავად იმისა, შესრულებულია თუ არა მე-6 მუხლის მოთხოვნები:

(a) კონსერვირების ოპერაციები პროდუქციის ვარგისიანობის შენარჩუნების უზრუნველყოფის მიზნით ტრანსპორტირებისა და შენახვის დროს;

(b) ფუთების დაშლა და აწყობა;

(c) რეცხვა, წმენდა; მტვრის, მჟავის, ზეთის, საღებავის ან სხვა სახის საფარების მოცილება;

(d) ქსოვილის დაუთავება ან დაპრესვა;

(e) ღებვისა და გაპრიალების მარტივი ოპერაციები;

(f) მარცვლეულისა და ბრინჯის გარჩევა, ნაწილობრივი ან სრული გაუფერულება, გაპრიალება და - მომინანქრება (შოკოლადით დაფარვა) მარცვლეულისა და ბრინჯის;

(g) შაქრის ღებვის ან შაქრის ნატეხების დამზადების ოპერაციები;

(h) ხილის, თხილის და ბოსტნეულის თლა, კურკის გამოცლა და ნაჭუჭის მოცილება;

(i) თლა, მარტივი ფქვა ან მარტივი ჭრა;

(j) ცრა, გაცხრილვა, გადარჩევა, კლასიფიცირება, დაჯგუფება, მისადაგება; (ნაკეთობათა კომპლექტების შედგენის ჩათვლით);

(k) მარტივი მოთავსება ბოთლებში, თუნუქის ქილებში, კოლბებში, ჩანთებში, ჩემოდნებში, ყუთებში, დამაგრება ბარათებზე ან დაფებზე და შეფუთვის სხვა მარტივი ოპერაციები;

(l) შტამპების, იარლიყების, ლოგოების და სხვა განმასხვავებელი ნიშნების მიმაგრება ან ბეჭდვა პროდუქციაზე ან მათ შეფუთვაზე;

(m) პროდუქციის მარტივი შერევა, მიუხედავად იმისა არის ეს სხვადასხვა ტიპის თუ არა;

(n) შაქრის შერევა ნებისმიერ მასალებთან;

(o) სრული ნაკეთობის შემადგენელი ნაწილებისგან აწყობა ან პროდუქციის დაშლა ნაწილებად;

(p) (a)-(n) ქვეპუნქტებში მოცემული ორი ან მეტი ოპერაციის კომბინირება;

(q) ცხოველების დაკვლა.

2. საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე მოცემულ პროდუქციასთან მიმართებაში ჩატარებული ყველა ოპერაცია განიხილება ერთად დამუშავება-გადამუშავების საკმარისობის დადგენის საკითხის დაყენებისას პირველი პუნქტის მიხედვით.

მუხლი 8

შეფასების ერთეული

1. წინამდებარე კონვენციის დებულებების მოქმედების შეფასების ერთეული იქნება რომელიმე გარკვეული პროდუქცია, რომელიც კლასიფიცირების განსაზღვრისას ჩაითვლება ძირითად ერთეულად შეფასებისას ჰარმონიზებული სისტემის ნომენკლატურის გამოყენებით.

რაც ნიშნავს, რომ:

(a) როცა ნაკეთობათა ჯგუფისგან შემდგარი პროდუქცია ფასდება ჰარმონიზებული სისტემის პირობების მიხედვით ერთი ჯგუფის ქვეშ, მთლიანი პროდუქცია წარმოადგენს შეფასების ერთეულს;

(b) როცა პარტია შედგება ჰარმონიზებული სისტემის იმავე ჯგუფის ქვეშ კლასიფიცირებული მთელი რიგი იდენტური პროდუქციისგან, თითოეული პროდუქცია აღებული უნდა იქნეს ინდივიდუალურად წინამდებარე კონვენციის დებულებების გამოყენებისას.

2. როდესაც, ჰარმონიზებული სისტემის ზოგადი მე-5 წესის მიხედვით, პროდუქცია მოიცავს შეფუთვას კლასიფიცირების მიზნებისთვის, იგი ასევე ჩართული უნდა იქნეს წარმოშობის განსაზღვრის მიზნებისთვისაც.

მუხლი 9

აქსესუარები, სათადარიგო ნაწილები და ხელსაწყოები

ერთ მოწყობილობასთან, დანადგართან, აპარატთან ან სატრანსპორტო საშუალებასთან ერთად გამოგზავნილი აქსესუარები, სათადარიგო ნაწილები და ხელსაწყოები, რომლებიც წარმოადგენენ ჩვეულებრივი მოწყობილობის ნაწილს და შეტანილია მის ფასში, ან რომლებზეც არ არის შედგენილი ცალკე ანგარიშფაქტურა - განიხილება ამგვარ მოწყობილობასთან, დანადგართან, აპარატსა და სატრანსპორტო საშუალებასთან ერთად.

მუხლი 10

კომპლექტები

კომპლექტები, როგორც ეს განსაზღვრულია ჰარმონიზებული სისტემის ზოგად მე-3 წესში, განიხილება როგორც წარმოშობის მქონე, თუ წარმოშობის მქონეა მისი ყველა კომპონენტი. მიუხედავად ამისა, როდესაც კომპლექტი შედგება წარმოშობის მქონე და წარმოშობის სტატუსის არმქონე პროდუქტებისგან, მთლიანი კომპლექტი განიხილება როგორც წარმოშობის მქონე იმ პირობით, თუ წარმოშობის სტატუსის არმქონე პროდუქტების ღირებულება არ აღემატება კომპლექტის ფრანკო-ქარხნის ფასის 15%-ს.

მუხლი 11

ნეიტრალური ელემენტები

პროდუქტის წარმოშობის განსაზღვრის მიზნებისთვის, არ არის აუცილებელი შემდეგის წარმოშობის დადგენა, რაც შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მისი წარმოებისას:

(a) ელექტროენერგია და საწვავი;

(b) ქარხანა და მოწყობილობები;

(c) მანქანა-დანადგარები და იარაღები;

(d) საქონელი, რომელიც არ შედის და არც შევა პროდუქციის საბოლოო შემადგენლობაში.

თავი III

ტერიტორიული მოთხოვნები

მუხლი 12

ტერიტორიულობის პრინციპი

1. მე-3, 4 მუხლების და ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევების გარდა, II თავში მოცემული წარმოშობის სტატუსის მოპოვების პირობები უწყვეტად უნდა სრულდებოდეს საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე;

2. მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებული შემთხვევების გარდა, როდესაც საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე ბრუნდება სხვა ქვეყანაში ექსპორტირებული წარმოშობის მქონე საქონელი, ის უნდა ჩაითვალოს, როგორც წარმოშობის სტატუსის არმქონე, თუ საბაჟო უწყებებისთვის არ იქნება დამტკიცებული, რომ:

(a) დაბრუნებულია იგივე საქონელი, რომელიც იქნა ექსპორტირებული; და

(b) დაბრუნებულ საქონელზე არ განხორციელებულა სხვა რაიმე ოპერაცია, გარდა იმისა, რომელიც საჭირო იყო მისი ვარგისიანობის შენარჩუნებისთვის იმ ქვეყანაში ყოფნისას ან ექსპორტირებისას.

3. II თავში მოცემული პირობების მიხედვით, წარმოშობის სტატუსის მოპოვებაზე არ იმოქმედებს საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიიდან ექსპორტირებულ (და, შესაბამისად, რეიმპორტირებულ) მასალებზე, საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიის გარეთ განხორციელებული დამუშავება-გადამუშავება, თუ:

(a) ზემოხსენებული მასალები მთლიანად წარმოშობილია საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე ან ექსპორტირებამდე გაიარეს დამუშავება-გადამუშავების ოპერაციები აღემატება მე-7 მუხლში ჩამოთვლილ ოპერაციებს;

და

(b) საბაჟოსთვის იქნება დამტკიცებული, რომ:

(i) რეიმპორტირებული საქონელი მიღებულია ექსპორტირებული მასალის დამუშავება-გადამუშავებით; და

(ii) წინამდებარე მუხლის დებულებების საფუძველზე, საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ფარგლებს გარეთ მიღებული მთლიანი დამატებითი ღირებულება არ აღემატება იმ საბოლოო პროდუქციის ფრანკო-ქარხნის ფასის 10%-ს, რომლის წარმოშობის სტატუსიც სადავოა.

4. მე-3 პუნქტის მიზნებისთვის, II თავში მოცემული წარმოშობის სტატუსის მოპოვების პირობები არ შეეხება დამუშავება-გადამუშავებას საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს საზღვრებს გარეთ. თუმცა, სადაც II დანართის ჩამონათვალში გამოყენებული წარმოშობის სტატუსის არმქონე ყველა მასალის მაქსიმალური ღირებულების დადგენის წესი გამოიყენება საბოლოო პროდუქციის წარმოშობის დადგენაში, ექსპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე გამოყენებული წარმოშობის სტატუსის

არმქონე მასალების მთლიანი ღირებულება, აღებული წინამდებარე მუხლის დებულებების გამოყენების შედეგად ექსპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის ფარგლებს გარეთ შექმნილ მთლიან დამატებულ ღირებულებასთან ერთად, არ უნდა აჭარბებდეს დადგენილ პროცენტულობას.

5. მე-3 და მე-4 პუნქტების დებულებების გამოყენების მიზნით, "მთლიანი დამატებითი ღირებულება" ნიშნავს საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ფარგლებს გარეთ გაწეულ ყველა ხარჯს, იქ გამოყენებული მასალების ღირებულების ჩათვლით.

6. მე-3 და მე-4 პუნქტების დებულებები არ ეხება პროდუქციას, რომელიც არ აკმაყოფილებს II დანართში ჩამოთვლილ პირობებს, და რომელიც შეიძლება ჩაითვალოს საკმარისად დამუშავებულად-გადამუშავებულად მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ გამოყენებულია მე-6 მუხლის მე-2 პუნქტში დაფიქსირებული ზოგადი დაშვებები.

7. ამ მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტების დებულებები არ ეხება პროდუქციას, რომელიც შეესატყვისება ჰარმონიზებული სისტემის 50-63 თავებს.

8. წინამდებარე მუხლის დებულებებში მოცემული და საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს საზღვრებს გარეთ შესრულებული დამუშავება-გადამუშავების ნებისმიერი ტიპი მოექცევა ზედაპირული დამუშავების ან მსგავსი კლასიფიცირების ქვეშ.

მუხლი 13

პირდაპირი ტრანსპორტირება

1. შესაბამისი შეთანხმებით დადგენილი პრეფერენციული რეჟიმი ეხება მხოლოდ იმ პროდუქციას, რომელიც აკმაყოფილებს წინამდებარე კონვენციის მოთხოვნებს, და რომლის ტრანსპორტირება ხორციელდება უშუალოდ ხელშემკვრელ მხარეებს შორის ან მათი ტერიტორიის გავლით, რომელთანაც გამოიყენება კუმულაცია მე-3 და მე-4 მუხლების შესაბამისად. მიუხედავად ამისა, პროდუქცია, რომელიც შეადგენს ერთ მთლიან პარტიას, შეიძლება გადაიზიდოს სხვა ტერიტორიების გავლით, თუ აუცილებელი გახდება გადაზიდვა ან დროებითი დასაწყობება ასეთ ტერიტორიებზე იმ პირობით, რომ ტვირთი დარჩება ტრანზიტის ან დასაწყობების ქვეყნის საბაჟო უწყების მეთვალყურეობის ქვეშ და არ მოუწევს სხვა ოპერაციების გავლა, გარდა გადმოტვირთვის, ხელახალი დატვირთვის ან სხვა რომელიმე ოპერაციისა, რომელიც გამიზნული იქნება ტვირთის ვარგისიანობის შენარჩუნებისთვის.

წარმოშობის მქონე პროდუქციამ, ექსპორტიორი და იმპორტიორი ხელშემკვრელი მხარეების ტერიტორიების გარდა, შეიძლება იმოძრაოს მილსადენით სხვა ქვეყნების გავლითაც.

2. პირველ პუნქტში დადგენილი პირობების შესრულების მტკიცება უნდა წარედგინოს იმპორტიორი ქვეყნის საბაჟო უწყებას შემდეგი სახით:

(a) ერთი სატრანსპორტო დოკუმენტი, რომელშიც შედის გზა ექსპორტიორი ხელშემკვრელი მხარიდან ტრანზიტის ქვეყნის გავლით, ან

(b) ტრანზიტის ქვეყნის საბაჟო უწყების მიერ გაცემული ცნობა, რომელშიც:

(i) მოცემულია პროდუქციის ზუსტი აღწერილობა;

(ii) მოცემულია პროდუქციის გადმოტვირთვის და ხელახალი დატვირთვის თარიღები და, საჭიროების შემთხვევაში, გემების ან გამოყენებული სხვა სახის ტრანსპორტის სახელები; და

(iii) პროდუქციის ტრანზიტის ქვეყანაში შენახვის დადასტურებული პირობები; ან

(c) დასაბუთების შემცველი ნებისმიერი დოკუმენტი ზემოხსენებულების უქონლობის შემთხვევაში.

მუხლი 14

გამოფენები

1. მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებული ხელშემკვრელი მხარის გარდა სხვა რომელიმე ქვეყანაში (რომელთანაც გამოიყენება კუმულაცია) გამოფენაზე გაგზავნილი წარმოშობის მქონე პროდუქცია, და გამოფენის შემდეგ საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე იმპორტის მიზნით გაყიდული, იმპორტისას ისარგებლებს შესაბამისი შეთანხმების დებულებებით იმ შემთხვევაში, თუ საბაჟო უწყებისთვის ნაჩვენები და დამაჯერებელი იქნება, რომ:

(a) ექსპორტიორმა გაგზავნა მოცემული პროდუქცია საქართველოდან ან გაერთიანებული სამეფოდან იმ ქვეყანაში, რომელშიც ჩატარდა გამოფენა, და მას აღნიშნული პროდუქცია გამოფენილი ჰქონდა ამ გამოფენაზე;

(b) პროდუქცია ექსპორტიორმა მიჰყიდა ან სხვაგვარად გადასცა პირს საქართველოში ან გაერთიანებული სამეფოში;

(c) პროდუქცია გადაცემულ იქნა გამოფენის დროს ან დაუყოვნებლივ მის შემდეგ ისეთივე მდგომარეობაში, რა მდგომარეობაშიც ის გაიგზავნა გამოფენაზე; და

(d) პროდუქცია, მას შემდეგ რაც ის გაიგზავნა გამოფენისთვის, არ ყოფილა გამოყენებული რაიმე სხვა მიზნით, გარდა მისი გამოფენაზე წარდგენისა.

2. წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტი გაცემული ან შედგენილი უნდა იყოს V თავის დებულებების შესაბამისად და საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს საბაჟო უწყებისთვის დადგენილი წესით წარდგენილი. იქვე მითითებული უნდა იყოს გამოფენის სახელწოდება და მისი ჩატარების მისამართი. აუცილებლობის შემთხვევაში, შეიძლება მოთხოვნილ იქნეს პროდუქციის გამოფენის პირობების დამადასტურებელი დამატებითი დოკუმენტები.

3. პირველი პუნქტი ეხება ნებისმიერ სავაჭრო, სამრეწველო, სასოფლო-სამეურნეო ან რეწვასთან დაკავშირებულ გამოფენას, ბაზრობას ან მსგავს საზოგადოებრივ ჩვენებას ან გამოფენას, რომელიც არ არის ორგანიზებული კერძო მიზნებისთვის მაღაზიებში ან ბიზნეს ფართზე უცხოური პროდუქციის გაყიდვის მიზნით, და რომელთა განმავლობაშიც პროდუქცია რჩება საბაჟოს კონტროლის ქვეშ.

თავი IV

დაბრუნება ან გადასახადისგან გათავისუფლება

მუხლი 15

საბაჟო მოსაკრებლის დაბრუნების ან მისგან გათავისუფლების აკრძალვა

1. წარმოშობის სტატუსის არმქონე მასალები, რომლებიც გამოიყენება წარმოშობის მქონე პროდუქციის საწარმოებლად საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე, და რომლისთვისაც წარმოშობის წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტი გაცემულია ან შედგენილია V თავის დებულებების შესაბამისად, არ დაექვემდებარება საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე ნებისმიერი სახის საბაჟო მოსაკრებლის დაბრუნებას ან მისგან გათავისუფლებას.

2. პირველ პუნქტში მოცემული აკრძალვა ეხება იმ საბაჟო მოსაკრებლების ან გადასახადების ნაწილობრივ თუ მთლიანად დაბრუნების, რემისიის ან გადაუხდელობის ნებისმიერ ზომას, რომლებიც საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე წარმოებაში მოხმარებული მასალების შესახებ იმ მოქმედი კანონების ეკვივალენტურია, რომელთაც ამგვარი დაბრუნება, რემისია ან გადაუხდელობა ეხებათ, თვალნათლივ ან არსობრივად, და როცა ხდება ზემოხსენებული მასალებისგან მიღებული პროდუქციის ექსპორტი და არა მაშინ, როცა ისინი ქვეყანაში რჩება ადგილობრივი მოხმარების მიზნით.

3. წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტში მოხსენიებული პროდუქციის ექსპორტიორი მზად უნდა იყოს, ნებისმიერ დროს, საბაჟოს ან სხვა კომპეტენტური უწყების მოთხოვნით, წარადგინოს ყველა აუცილებელი დოკუმენტი, რომელიც დაადასტურებს, რომ მოცემული პროდუქციის წარმოებაში გამოყენებული წარმოშობის სტატუსის არმქონე მასალების მიმართ არ არის მიღებული საბაჟო მოსაკრებლის რაიმე დათმობა და რომ ამგვარ მასალასთან დაკავშირებული ყველა საბაჟო მოსაკრებელი ან გადასახდელი ფაქტიურად გადახდილია.

4. ამ მუხლის 1, 2 და 3 პუნქტების დებულებები ასევე გამოიყენება შეფუთვის (მე-8 (2) მუხლის მნიშვნელობის გათვალისწინებით), აქსესუარების, სათადარიგო ნაწილების, ინსტრუმენტების (მე-9 მუხლის შინაარსის მიხედვით) და კომპლექტში მოცემული პროდუქციის (მე-10 მუხლის შინაარსის მიხედვით) მიმართ, როცა ამგვარ ერთეულებს არ გააჩნია წარმოშობა.

5. 1-4 პუნქტების დებულებები გამოიყენება მხოლოდ იმ მასალების მიმართ, რომლებზეც ვრცელდება შესაბამისი შეთანხმების მოქმედება.

6. წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული აკრძალვა არ გამოიყენება თუ, კუმულაციის გამოყენების გარეშე, პროდუქცია ჩაითვლება საქართველოში ან გაერთიანებულ სამეფოში წარმოშობილად როდესაც ის წარმოებულია შვეიცარიაში (ლიხტენშტეინის ჩათვლით), თურქეთშ ან 3(2) და 4(2) მუხლებით გათვალისწინებულ სხვა სახელმწიფოს წარმოშბის მქონე მასალების გამოყენებით.

თავი V

წარმოშობის დადასტურება

მუხლი 16

ზოგადი მოთხოვნები

1. ხელშემკვრელი მხარის პროდუქცია მეორე ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე იმპორტისას ისარგებლებს შესაბამისი შეთანხმების დებულებებით წარმოშობის დამადასტურებელი ერთ-ერთი სახის შემდეგი დოკუმენტის წარდგენისას:

(a) EUR.1 გადაადგილების სერტიფიკატი. მისი ნიმუში მოცემულია III a დანართში;

(b) EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატი. მისი ნიმუში მოცემულია III b დანართში;

(c) 22-ე მუხლის პირველ პუნქტში მოცემული შემთხვევებისას, დეკლარაცია (შემდგომში წოდებული, როგორც „წარმოშობის დეკლარაცია“ ან „EUR-MED წარმოშობის დეკლარაცია“), რომელსაც ექსპორტიორი ურთავს ანგარიშფაქტურას, მოწოდების შეტყობინება ან ნებისმიერი სხვა კომერციული დოკუმენტი, რომელიც აღწერს მოცემულ პროდუქციას ისეთი დეტალებით, რომლებიც იძლევა მისი იდენტიფიკაციის საშუალებას. წარმოშობის დეკლარაციის ტექსტები მოცემულია IV a და IV b დანართებში.

2. მიუხედავად ამ მუხლის პირველი პუნქტისა, წინამდებარე მუხლის მნიშვნელობით მოცემული წარმოშობის მქონე პროდუქცია, 27-ე მუხლში დასახელებულ შემთხვევებში, სარგებლობს ამ

შეთანხმებით და არ არის აუცილებელი წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტით დასახელებული წარმოშობის დამადასტურებელი რომელიმე დოკუმენტის წარმოდგენა.

3. მიუხედავად ქვემოთ მოცემული მე-17 მუხლის მე-5 პუნქტისა და 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტისა, როდესაც კუმულაცია მოიცავს გაერთიანებულ სამეფოს და პან-ევრო-ხმელთაშუა ზღვის პრეფერენციული წარმოშობის შესახებ რეგიონული კონვენციის „ხელშემკვრელ მხარეებს“[1] (გარდა უკრაინისა და ბარსელონას პროცესის მონაწილეებისა[2], თურქეთის გამოკლებით) წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტი შეიძლება იყოს მოძრაობის გადაადგილების სერტიფიკატი EUR.1 ან წარმოშობის დეკლარაცია.

მუხლი 17

EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატის გაცემის პროცედურა

1. EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატი გაიცემა ექსპორტიორი ქვეყნის საბაჟო უწყების მიერ, რომელზედაც განაცხადი კეთდება წერილობით ექსპორტიორის მიერ ან მისი უფლებამოსილი წარმომადგენლის მიერ ექსპორტიორის პასუხისმგებლობით.

2. ამ მიზნით, ექსპორტიორმა ან მისმა უფლებამოსილმა წარმომადგენელმა უნდა შეავსოს EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატი და განაცხადის ფორმა, რომლის ნიმუშები მოცემულია III a და b დანარებში. აღნიშნული ფორმები შეივსება შესაბამისი შეთანხმების ერთ-ერთ ენაზე და ექსპორტიორი ქვეყნის შიდა კანონმდებლობის დებულებების შესაბამისად. მათი ხელით შევსების შემთხვევაში, სიტყვები შეტანილი უნდა იქნეს მელნით და ბეჭდური ასოებით. პროდუქციის აღწერა შეტანილი უნდა იქნეს ამისთვის სპეციალურად გამოყოფილ უჯრაში ცარიელი ხაზების გამოუტოვებლად. თუ რომელიმე უჯრა არ იქნება სრულად შევსებული, მაშინ ჰორიზონტალური ხაზი უნდა გაესვას აღწერის ბოლო ხაზის ქვეშ და გადაიხაზოს ცარიელი ადგილი.

3. ექსპორტიორი, რომელიც მოითხოვს EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატს, ნებისმიერ დროს, საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს (სადაც გაიცემა EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატი) საბაჟოს უწყების მოთხოვნის თანახმად, მზად უნდა იყოს ყველა იმ აუცილებელი დოკუმენტის წარსადგენად, რომელიც დაადასტურებს მოცემული პროდუქციის წარმოშობის სტატუსს, და ასევე წინამდებარე კონვენციის სხვა მოთხოვნების შესასრულებლად.

4. მე-5 პუნქტისთვის ზიანის მიუყენებლად, EUR.1 გადაადგილების სერტიფიკატი გაიცემა საქართველოს და გაერთიანებული სამეფოს საბაჟო უწყების მიერ შემდეგ შემთხვევებში:

a) როცა შესაბამისი პროდუქცია წარმოშობილია საქართველოში ან გაერთიანებულ სამეფოში კუმულაციის გამოყენების გარეშე, შვეიცარიაში (ლიხტენშტეინის ჩათვლით), თურქეთში ან 3(2) და 4(2) მუხლებით გათვალისწინებულ სხვა სახელმწიფოში წარმოშობილი მასალების გამოყენებით და აკმაყოფილებს ამ ოქმის სხვა მოთხოვნებს; ან

b) შესაბამისი პროდუქტი ჩაითვლება წარმოშობილად მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებულ ერთ-ერთ სხვა ხელშემკვრელ მხარეში, რომელთანაც გამოიყენება კუმულაცია, კუმულაციის გამოყენების გარეშე მე-3 და მე-4 მუხლებში მოცემულ ერთ-ერთ ხელშემკვრელ მხარეში წარმოშობილ მასალებთან მიმართებით და რომლებიც ასრულებენ ამ ოქმით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს, იმის გათვალისწინებით, რომ EUR-MED სერთიფიკატი ან EUR-MED წარმოშობის დეკლარაცია გაიცა წარმოშობის ქვეყანაში;

---

[1] როგორც ეს განსაზღვრულია პან-ევრო-ხმელთაშუა ზღვის პრეფერენციული წარმოშობის შესახებ რეგიონული კონვენციით ამ ხელშეკრულების ხელმოწერის დროისთვის

[2] როგორც ეს განსაზღვრულია პან-ევრო-ხმელთაშუა ზღვის პრეფერენციული წარმოშობის შესახებ რეგიონული კონვენციით ამ ხელშეკრულების ხელმოწერის დროისთვის

5. EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატი გაიცემა საქართველოს და გაერთიანებული სამეფოს საბაჟო უწყების მიერ, თუ შესაბამისი პროდუქტი ჩაითვლება წარმოშობილად საქართველოში, გაერთიანებულ სამეფოში ან მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებულ ერთ-ერთ სხვა სახელმწიფოში, რომლის მიმართაც შესაძლებელია კუმულაციის გამოყენება და რომელიც აკმაყოფილებს ამ ოქმის მოთხოვნებს და:

a) კუმულაცია გამოყენებულია შვეიცარიაში (ლიხტენშტეინის ჩათვლით), თურქეთში ან 3(2) მუხლით და 4(2) მუხლით გათვალისწინებულ ერთ-ერთ სახელმწიფოში წარმოშობილ მასალებთან მიმართებით; ან

b) პროდუქცია შესაძლოა გამოყენებულ იქნეს როგორც მასალა, კუმულაციის კონტექსტში, მე-3 და მე-4 მუხლში გათვალისწინებულ ერთ-ერთი ქვეყანაში საექსპორტო პროდუქციის წარმოებისათვის; ან

c) შესაძლოა განხორციელდეს პროდუქციის რე-ექსპორტი მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებულ ერთ-ერთ სახელმწიფოში;

6. EUR-MED გადაადგილების სერთიფიკატი უნდა მოიცავდეს ქვემოთ მოცემულ რომელიმე ჩანაწერს ინგლისურ ენაზე მე-7 უჯრაში:

(a) თუ წარმოშობა მიღებულია კუმულაციის გამოყენებით მასალასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოშობილია მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებულ ერთ ან მეტ სახელმწიფოში:

"კუმულაცია გამოყენებულია ... (ქვეყნის/ქვეყნების სახელი)"

(b) თუ წარმოშობა მიღებულია კუმულაციის გამოყენების გარეშე მასალასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოშობილია მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებულ ერთ ან მეტ სახელმწიფოში:

"კუმულაცია არ გამოიყენება"

7. EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატის გამცემი საბაჟო უწყება მიიღებს ყველა ზომას, რომელიც აუცილებელია პროდუქციის წარმოშობის დასადგენად და წინამდებარე კონვენციის სხვა მოთხოვნების შესასრულებლად. ამისათვის, მას აქვს უფლება მოითხოვოს ნებისმიერი მტკიცებულება, და ჩაატაროს ნებისმიერი სახის ინსპექცია ექსპორტიორის ანგარიშებისა ან ნებისმიერი სხვა სახის შემოწმება, რომელსაც იგი ჩათვლის საჭიროდ. ის უნდა დარწმუნდეს მე-2 პუნქტში ნახსენები ფორმების სწორად შევსებაში. კერძოდ, მან უნდა შეამოწმოს არის თუ არა პროდუქციის აღწერისთვის გამოყოფილი უჯრები შევსებული ისე, რომ გამორიცხული იყოს ყველანაირი ყალბი დანართების შეტანის შესაძლებლობა.

8. EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატის გაცემის თარიღი მითითებული უნდა იყოს სერტიფიკატის მე-11 უჯრაში.

9. EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატი გაიცემა საბაჟო უწყების მიერ და გადაეცემა ექსპორტიორს ფაქტიური ექსპორტის განხორციელების დროისათვის.

მუხლი 18

რეტროსპექტულად გაცემული EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატი

1. მე-17 მუხლის მე-9 პუნქტის მიუხედავად, EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატი შეიძლება გამონაკლისის სახით გაიცეს ექსპორტის განხორციელების შემდეგ მასთან დაკავშირებული პროდუქციისთვის, თუ:

(a) იგი არ გაიცა ექსპორტირების დროს შეცდომების, დაუდევრობის ან განსაკუთრებული გარემოებების გამო; ან

(b) საბაჟო უწყებისთვის ცხადი გახდება, რომ EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატი გაცემული იყო, მაგრამ ვერ იქნა მიღებული იმპორტირებისას ტექნიკური მიზეზების გამო.

2. მე-17 მუხლის მე-9 პუნქტის მიუხედავად, EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატი შესაძლოა გაიცეს პროდუქტის ექსპორტის განხორციელების შემდეგ, რომელიც მას უკავშრდება და რომლისთვისაც EUR.1 გადაადგილების სერთიფიკატი გაიცა ექსპორტირების დროს, იმის გათვალისწინებით, რომ 17 (5) მუხლის პირობების შესრულების დემონსტრირება მოხდა საბაჟო ორგანოების სასარგებლოდ.

3. 1-ლი და მე-2 პუნქტების განხორციელების მიზნით, ექსპორტიორმა განაცხადში უნდა მიუთითოს იმ პროდუქციის ექსპორტირების ადგილი და თარიღი, რომელსაც უკავშირდება მოთხოვნილი EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატი, და ჩამოაყალიბოს მოთხოვნის მიზეზი.

4. საბაჟო უწყებას შეუძლია EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატის გაცემა რეტროსპექტულად მხოლოდ მას შემდეგ, რაც დაადგენს, რომ ექსპორტიორის განაცხადში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება საქმეში მოცემულ ინფორმაციას.

5. პირველი პუნქტის გამოყენებით რეტროსპექტულად გაცემულ EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატს უნდა ახლდეს შემდეგი ფრაზა ინგლისურ ენაზე:

"ISSUED RETROSPECTIVELY"

მე-2 პუნქტის გამოყენებით რეტროსპექტიულად დგაცემულ EUR-MED გადაადგილების სერთიფიკატებს თან უნდა ახლდეს ფრაზა ინგლისურ ენაზე:

" ISSUED RETROSPECTIVELY (ორიგინალიEUR.1, ნომერი .... [თარიღი და გაცემის ადგილი])"

6. მე-5 პუნქტში მოხსენიებული ფრაზა უნდა ჩაისვას EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატის მე-7 უჯრაში.

მუხლი 19

EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატის დუბლიკატის გაცემა

1. EUR.1 an EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატის მოპარვის, დაკარგვის ან დაზიანების შემთხვევაში ექსპორტიორს შეუძლია მიმართოს მის გამცემ საბაჟო უწყებას და მოითხოვოს დუბლიკატი, რომელიც გამოიწერება მათ ხელთ არსებული ექსპორტთან დაკავშირებული დოკუმენტების საფუძველზე.

2. ამგვარად გაცემულ დუბლიკატს უნდა ახლდეს შემდეგი ფრაზა ინგლისურ ენაზე:
"DUPLICATE"

3. მე-2 პუნქტში მოხსენიებული ფრაზა უნდა ჩაისვას EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატის მე-7 უჯრაში.
4. დუბლიკატი, რომელზეც აღნიშნული უნდა იყოს EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატის დედანის გაცემის თარიღი, ძალაშია აღნიშნული თარიღიდან.

მუხლი 20

EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატის გაცემა ადრე გაცემული ან შედგენილი წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე

როცა წარმოშობილი პროდუქცია საბაჟო კონტროლის ქვეშ ექცევა საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე, შესაძლებელია წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტის ორიგინალის შეცვლა ერთი ან რამდენიმე EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატით რომელიმე ამ პროდუქციის მთლიანად ან მისი ნაწილის გაგზავნის მიზნით საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს სხვა ნაწილებში. EUR.1 ან EUR-MED შემცვლელი წარმოშობის სერტიფიკატ(ებ)ი გაიცემა იმ საბაჟო უწყების მიერ, რომლის მეთვალყურეობის ქვეშაც იქნება მოქცეული აღნიშნული პროდუქცია.

მუხლი 21

აღრიცხვის სეგრეგაცია

1. იქ, სადაც იდენტური და ერთმანეთის შეცვლის უნარის მქონე წარმოშობის მქონე და არმქონე მასალების ცალკეული მარაგის შენახვა ქმნის მნიშვნელოვან ფინანსურ ან მატერიალურ სირთულეებს, საბაჟო უწყებას, ამ საქმესთან დაკავშირებული პირების წერილობითი მოთხოვნით, ამგვარი მარაგების მართვის მიზნით შეუძლია ე.წ. “აღრიცხვის სეგრეგაციის” მეთოდის (შემდგომში წოდებული, როგორც „მეთოდი“) ამოქმედება.

2. აღნიშნულმა მეთოდმა უნდა უზრუნველყოს, რომ (გარკვეული პერიოდის განმავლობაში) ისეთი მიღებული პროდუქციის რაოდენობა, რომლის განხილვაც შეიძლება "წარმოშობის მქონე პროდუქციად", იყოს იმ რაოდენობის ტოლი, რომლის მიღებაც შესაძლებელი იქნებოდა მარაგების ფიზიკური სეგრეგაციის შემთხვევაში.

3. საბაჟო უწყებას შეუძლია გასცეს პირველი პუნქტით გათვალისწინებული უფლებამოსილება, ყველა შესაბამისი პირობის დაცვით.

4. აღნიშნული მეთოდის გამოყენება მოხდება და ჩაიწერება იმ ზოგადი საბუღალტრო აღრიცხვის პრინციპების საფუძველზე, რომლებიც გამოიყენება პროდუქციის მწარმოებელ ქვეყანაში.

5. აღნიშნული დახმარების მიმღებს შეუძლია გასცეს ან მოითხოვოს წარმოშობის სერთიფიკატი, რომელიც საჭირო იქნება, პროდუქციის იმ რაოდენობისთვის, რომელიც შეიძლება ჩაითვალოს წარმოშობის მქონედ. საბაჟო უწყების მოთხოვნის შემთხვევაში, მიმღებმა უნდა წარადგინოს ანგარიში რაოდენობათა მართვის შესახებ.

6. საბაჟო უწყებას შეუძლია აკონტროლოს ზემოხსენებული მეთოდის გამოყენება და შეაჩეროს მისი მოქმედება ნებისმიერ დროს, როცა იგი ჩათვლის, რომ მიმღები არასათანადოდ იყენებს მინიჭებულ უფლებას, როგორი ფორმითაც არ უნდა ხდებოდეს ეს, ან არ ასრულებს წინამდებარე კონვენციის განსაზღვრულ რომელიმე სხვა პირობას.

მუხლი 22

წარმოშობის დეკლარაციის ან EUR-MED წარმოშობის დეკლარაციის შედგენის პირობები

1. მე-16 მუხლის პირველი პუნქტის „c“ ქვეპუნქტში აღწერილი წარმოშობის დეკლარაცია ან EUR-MED წარმოშობის დეკლარაცია შეიძლება შეადგინოს:

(a) უფლებამოსილმა ექსპორტიორმა (23-ე მუხლის შინაარსის ფარგლებში); ან

(b) ნებისმიერი ისეთი პარტიის ნებისმიერმა ექსპორტიორმა, რომელიც შედგება ერთი ან მეტი წარმოშობის მქონე პროდუქციის შემცველი ფუთისგან, რომელთა საერთო ღირებულება არ აღემატება 6 000 ევროს.

2. მე-3 პუნქტის დებულებებისათვის ზიანის მიყენების გარეშე, წარმოშობის დეკლარაციის შედგენა შეიძლება შემდეგ შემთხვევებში:

a) თუ პროდუქცია ჩაითვლება საქართველოში ან გაერთიანებულ სამეფოში წარმოშობილად, შვეიცარიაში (ლიხტენშტეინის ჩათვლით), თურქეთში ან 3(2) და 4(2) მუხლებით გათვალისწინებულ სხვა სახელმწიფოში წარმოშობილი მასალების გამოყენებით კუმულაციის გამოყენების გარეშე და აკმაყოფილებს ამ ოქმის სხვა მოთხოვნებს; ან

b) შესაბამისი პროდუქტი ჩაითვლება წარმოშობილად მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებულ ერთ-ერთ სხვა ხელშემკვრელ მხარეში, რომელთანაც გამოიყენება კუმულაცია, კუმულაციის გამოყენების გარეშე მე-3 და მე-4 მუხლშებში მოცემულ ერთ-ერთ ხელშემკვრელ მხარეში წარმოშობილ მასალებთან მიმართებით და რომლებიც ასრულებენ ამ ოქმით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს, იმის გათვალისწინებით, რომ EUR-MED სერთიფიკატი ან EUR-MED წარმოშობის დეკლარაცია გაიცა წარმოშობის ქვეყანაში;

3. EUR-MED წარმოშობის დეკლარაციის შედგენა ხდება თუ შესაბამისი პროდუქტი ჩაითვლება წარმოშობილად საქართველოში, გაერთიანებულ სამეფოში ან მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებულ ერთ-ერთ სხვა სახელმწიფოში, რომლის მიმართაც კუმულაციის გამოყენება შესაძლებელია და რომლებიც აკმაყოფილებენ ამ ოქმის მოთხოვნებს, შემდეგ შემთხვევებში:

a. კუმულაცია გამოყენებებულ იქნა შვეიცარიაში (ლიხტენშტეინის ჩათვლით), თურქეთში ან 3(2) მუხლით და 4(2) მუხლით გათვალისწინებულ ერთ-ერთ სახელმწიფოში წარმოშობილ მასალებთან მიმართებით; ან

b. პროდუქცია შესაძლოა გამოყენებულ იქნეს, როგორც მასალა, კუმულაციის კონტექსტში, მე-3 და მე-4 მუხლებში გათვალისწინებულ ერთ-ერთი ქვეყანაში საექსპორტო პროდუქციისთვის; ან

c. შესაძლოა განხორციელდეს პროდუქციის რე-ექსპორტი მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებულ ერთ-ერთ სახელმწიფოში;

4. EUR-MED წარმოშობის დეკლარაცია უნდა მოიცავდეს ქვემოთ მოცემულ რომელიმე ჩანაწერს ინგლისურ ენაზე:

(a) თუ წარმოშობა მიღებულია კუმულაციის გამოყენებით მასალასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოშობილია მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებულ ერთ ან მეტ სახელმწიფოში:

"კუმულაცია გამოყენებულია (ქვეყნის/ქვეყნების სახელი)

(b) თუ წარმოშობა მიღებულია კუმულაციის გამოყენების გარეშე მასალასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოშობილია მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებულ ერთ ან მეტ სახელმწიფოში:

"კუმულაცია არ გამოიყენება"

5. წარმოშობის დეკლარაციის ან EUR-MED წარმოშობის დეკლარაციის შემდგენელი ექსპორტიორი ნებისმიერ დროს მზად უნდა იყოს, ექსპორტიორი ქვეყნის საბაჟო უწყების მოთხოვნით, წარადგინოს

შესაბამისი დოკუმენტაცია, რომელიც დაადასტურებს მოცემული პროდუქციის წარმოშობის სტატუსს და ასევე ამ ოქმის სხვა მოთხოვნების შესრულებას.

6. წარმოშობის დეკლარაციას ან EUR-MED წარმოშობის დეკლარაციას ადგენს ექსპორტიორი ანგარიშფაქტურაზე, მიწოდების შეტყობინებასა თუ სხვა კომერციულ დოკუმენტზე, დეკლარაციაზე ბეჭდვის ან შტამპის დასმის გზით რომელზე დასატანი ტექსტი მოცემულია IV დანართში a და b, გამოიყენება იმავე დანართში მოცემული ერთ-ერთი ენა. ყველაფერი ეს სრულდება ექსპორტიორი ქვეყნის შიდა კანონმდებლობის დებულებების შესაბამისად. თუ დეკლარაცია ხელითაა შევსებული, მაშინ იგი უნდა შესრულდეს მელნით და ბეჭდური ასოებით.

7. წარმოშობის დეკლარაციაზე ან EUR-MED წარმოშობის დეკლარაციაზე უნდა იყოს ექსპორტიორის ორიგინალი ხელმოწერა. თუმცა, უფლებამოსილ ექსპორტიორს (23-ე მუხლის მნიშვნელობის ფარგლებში) არ მოეთხოვება ამგვარი დეკლარაციის ხელმოწერა იმ პირობით, რომ მან ექსპორტიორი ქვეყნის საბაჟო უწყებას უნდა წარუდგინოს წერილობითი ვალდებულება, რომ იგი კისრულობს სრულ პასუხისმგებლობას ნებისმიერ იმ წარმოშობის დეკლარაციაზე, რომელიც განიხილება, როგორც ხელმოწერილი მის მიერ.

8. წარმოშობის დეკლარაცია ან EUR-MED წარმოშობის დეკლარაცია შეიძლება შეადგინოს ექსპორტიორმა, როცა ხდება აღნიშნულ დეკლარაციასთან დაკავშირებული პროდუქციის ექსპორტი, ან ექსპორტირების შემდეგ იმ პირობით, რომ იგი წარმოდგენილი იქნება იმპორტიორი ქვეყნისთვის არა უგვიანეს 2 წლის განმავლობაში იმ პროდუქციის იმპორტის შემდეგ, რომელთანაც იგი არის დაკავშირებული.

მუხლი 23

უფლებამოსილი ექსპორტიორი

1. ექსპორტიორი ქვეყნის საბაჟო უწყებამ ნებისმიერ იმ ექსპორტიორს (შემდგომში "უფლებამოსილი ექსპორტიორი"), რომელიც ხშირად ახდენს წინამდებარე კონვენციით განსაზღვრული პროდუქციის გადაზიდვას, შეიძლება მიანიჭოს წარმოშობის დეკლარაციის ან EUR-MED წარმოშობის დეკლარაციის შედგენის უფლებამოსილება მიუხედავად მოცემული პროდუქციის ღირებულებისა. ამგვარი უფლებამოსილების მსურველმა ექსპორტიორმა საბაჟოს ან სხვა კომპეტენტურ უწყებას უნდა წარუდგინოს პროდუქციის წარმოშობის სტატუსის და წინამდებარე კონვენციის სხვა მოთხოვნების შესრულების მათთვის დამაკმაყოფილებელი მტკიცებულებები.

2. საბაჟო უწყებას შეუძლია უფლებამოსილი ექსპორტიორის სტატუსის მინიჭება იმ პირობებით, რომლებსაც იგი ჩათვლის შესატყვისად.

3. საბაჟო უწყება მიანიჭებს უფლებამოსილ ექსპორტიორს საბაჟოს უფლებამოსილების აღმნიშვნელ ნომერს, რომელიც უნდა დაისვას წარმოშობის დეკლარაციაზე ან EUR-MED წარმოშობის დეკლარაციაზე.

4. საბაჟო უწყება გააკონტროლებს უფლებამოსილი ექსპორტიორის მიერ აღნიშნული უფლებამოსილების გამოყენებას.

5. საბაჟო უწყებას შეუძლია უფლებამოსილების ჩამორთმევა ნებისმიერ დროს. მას შეუძლია ამის გაკეთება მაშინ, როცა უფლებამოსილი ექსპორტიორი აღარ უზრუნველყოფს პირველ პუნქტში მოცემულ გარანტიებს, არ ასრულებს მე-2 პუნქტში მოცემულ პირობებს ან სხვაგვარად არასწორად იყენებს უფლებამოსილებას.

მუხლი 24

წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტის მოქმედების ვადა

1. წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტი ძალაში იქნება ექსპორტიორ ქვეყანაში მისი გაცემის დღიდან ოთხი თვის განმავლობაში და წარდგენილ უნდა იქნეს ზემოხსენებული პერიოდის განმავლობაში იმპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის საბაჟო უწყებისათვის.

2. ის წარმოშობის სერტიფიკატები, რომლებიც წარდგენილია იმპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის საბაჟო უწყებისათვის პირველ პუნქტში დადგენილი წარდგენის საბოლოო თარიღის შემდეგ, შეიძლება მიღებულ იქნეს პრეფერენციული რეჟიმის მიღების მიზნით, როცა ამგვარი დოკუმენტების წარუდგენლობა საბოლოო თარიღისთვის გამოწვეულია განსაკუთრებული გარემოებებით.

3. დაგვიანებული წარდგენის სხვა შემთხვევებში, იმპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის საბაჟო უწყებას შეუძლია წარმოშობის სერტიფიკატის მიღება, თუ პროდუქცია წარდგენილია ზემოხსენებულ საბოლოო თარიღამდე.

მუხლი 25

წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტის წარდგენა

წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტი უნდა წარედგინოს იმპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის საბაჟო უწყებას იმ ქვეყანაში მოქმედი პროცედურების თანახმად. ზემოხსენებულმა საბაჟო უწყებამ შეიძლება მოითხოვოს წარმოშობის სერტიფიკატის თარგმანი და ასევე იმპორტის დეკლარაციასთან ერთად იმპორტიორის ანგარიში იმის შესახებ, რომ პროდუქცია აკმაყოფილებს შესაბამისი შეთანხმების განხორციელებისთვის საჭირო პირობებს.

მუხლი 26

იმპორტირება პარტიებად

როცა, იმპორტიორის თხოვნის თანახმად და იმპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის საბაჟო უწყების მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად, ჰარმონიზებული სისტემის ზოგადი მე-2(ა) წესის მნიშვნელობის ფარგლებში და ჰარმონიზებული სისტემის XVI და XVII მუხლებში ან 7308 და 9406 სექციებში შემავალი დაშლილი ან აუწყობელი პროდუქციის იმპორტირება ხორციელდება პარტიებად, ამგვარი პროდუქციის წარმოშობის დამადასტურებელი ერთადერთი დოკუმენტი წარდგენილი უნდა იქნეს საბაჟო უწყებისათვის პირველი პარტიის იმპორტირებისას.

მუხლი 27

საქონლის გათავისუფლება წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტის წარმოდგენის ვალდებულებისგან

1. პროდუქცია, გაგზავნილი პატარა შეკვრებად ერთი კერძო პირის მიერ მეორე კერძო პირისთვის, ან რომელიც შეადგენს მოგზაურების პირად ბარგს, განხილული იქნება როგორც წარმოშობის მქონე პროდუქცია და მისთვის არ მოითხოვება წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტი, თუმცა იმ პირობით, რომ ამგვარი პროდუქცია არ არის იმპორტირებული ვაჭრობის გზით და რომელიც აკმაყოფილებს წინამდებარე კონვენციის მოთხოვნებს და სადაც ეჭვს არ იწვევს ამგვარი დეკლარაცია. თუ პროდუქცია გაგზავნილია ფოსტით, ასეთი დეკლარაცია შეიძლება შედგეს საბაჟო დეკლარაციაზე CN22/CN23 ან ამ დოკუმენტზე თანდართულ ფურცელზე.

2. იმპორტი, რომელიც დროდადრო ხორციელდება და შედგება მხოლოდ მიმღებების, მოგზაურების და მათი ნათესავების პირადი მოხმარების პროდუქციისგან, არ განიხილება როგორც იმპორტი ვაჭრობის

გზით, თუ პროდუქციის ბუნებისა და რაოდენობიდან გამომდინარე აშკარაა, რომ არა აქვს ადგილი რაიმე კომერციულ მიზნებს.

3. ასევე, აღნიშნული პროდუქციის მთლიანი ღირებულება არ უნდა აღემატებოდეს 500 ევროს მცირე ფუთების შემთხვევაში ან 1 200 ევროს იმ პროდუქციის შემთხვევაში, რომელიც შეადგენს მოგზაურების პირადი ბარგის ნაწილს.

მუხლი 28

თანმხლები დოკუმენტაცია

მე-17 მუხლის მე-3 პუნქტში და 22-ე მუხლის მე-5 პუნქტში მოხსენიებული დოკუმენტები, რომლებიც გამოიყენება იმის დასამტკიცებლად, რომ EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატის და წარმოშობის დეკლარაციის ან EUR-MED წარმოშობის დეკლარაციის შესაბამისი პროდუქცია შეიძლება განიხილულ იქნეს, როგორც საქართველოს და გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე ან მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებულ ერთ-ერთ სხვა სახელმწიფოში წარმოშობილი და შესრულებულია წინამდებარე კონვენციის სხვა მოთხოვნები, შეიძლება, მათ შორის, შედგებოდეს შემდეგისგან:

(a) უშუალო მტკიცება ექსპორტიორის ან მომწოდებლის მიერ განხორციელებული პროცესებისა მოცემული საქონლის მიღების მიზნით, რაც შედის, მაგალითად, მათ ანგარიშებში ან შიდა ბუღალტერიაში;

(b) საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე გამოყენებული, გაცემული ან წარმოებული მასალების წარმოშობის სტატუსის დამადასტურებელი დოკუმენტები, რომლებიც გამოიყენება შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად;

(c) საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე გაცემული ან წარმოებული მასალების შესაბამისი საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე დამუშავების დამადასტურებელი დოკუმენტები, რომლებიც გამოიყენება შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად;

(d) EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატები ან წარმოშობის დეკლარაციები ან EUR-MED წარმოშობის დეკლარაციები, რომლებიც ადასტურებენ საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე გამოყენებული, გაცემული ან წარმოებული მასალების წარმოშობის სტატუსებს ამ ოქმის მოთხოვნების შესაბამისად, ან მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებული ერთ-ერთი სახელმწიფოს წარმოშობის სტატუს იმ წარმოშობის წესების შესაბამისად რომლების იდენტურია ამ ოქმის;

(e) მე-12 მუხლის თანახმად, შესაბამისი საქართველოს, გაერთიანებული სამეფოს ან მე-3 და მე-4 მუხლებშ გათვალისიწინებული სხვა სახელმწიფოების ტერიტორიის გარეთ განხორციელებული დამუშავება-გადამუშავების შესაბამისი მტკიცება, აღნიშნული მუხლის მოთხოვნების გათვალისწინებით.

მუხლი 29

წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტის და დამატებითი დოკუმენტების შენახვა

1. ექსპორტიორმა, რომელიც მოითხოვს EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატს, სულ ცოტა, სამი წლის განმავლობაში უნდა შეინახოს მე-17 მუხლის მე-3 პუნქტში მოხსენიებული დოკუმენტები.

2. ექსპორტიორმა, რომელიც ავსებს წარმოშობის დეკლარაციას ან EUR-MED წარმოშობის დეკლარაციას, სულ ცოტა, სამი წლის განმავლობაში უნდა შეინახოს ამ წარმოშობის დეკლარაციის ასლი და ასევე 22-ე მუხლის მე-5 პუნქტში მოხსენიებული დოკუმენტები.

3. ექსპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის საბაჟო უწყებამ, რომელიც გასცემს EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატს, სულ ცოტა, სამი წლის განმავლობაში უნდა შეინახოს მე-17 მუხლის მე-2 პუნქტში მოხსენიებული განაცხადი.

4. იმპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის საბაჟო უწყებამ, სულ ცოტა, სამი წლის განმავლობაში უნდა შეინახოს მისთვის წარმდგენილი EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატები და წარმოშობის დეკლარაციები ან EUR-MED წარმოშობის დეკლარაციები.

მუხლი 30

განსხვავებები და მექანიკური შეცდომები

1. მცირე განსხვავებების აღმოჩენა წარმოშობის დამადასტურებელ დოკუმენტისა და იმ დოკუმენტს შორის, რომელიც წარდგენილი იქნა საბაჟო უწყებაში ფორმალობების შესასრულებლად პროდუქციის იმპორტის მიზნით, თავად ფაქტიდან გამომდინარე, არ გააუქმებს წარმოშობის დამადასტურებელ დოკუმენტის, თუ სათანადოდ დამტკიცდება, რომ ეს დოკუმენტი ნამდვილად შეესაბამება განაცხადში მოცემულ პროდუქციას.

2. წარმოშობის დამადასტურებელ დოკუმენტში აშკარა მექანიკური შეცდომები, რომელიც დაშვებულია, მაგალითად, ბეჭდვის დროს, არ გამოიწვევს შესაბამისი დოკუმენტის გაუქმებას, თუ ამგვარი შეცდომები არ წარმოშობს ეჭვს ამ დოკუმენტში მოტანილი ფაქტების სისწორესთან დაკავშირებით.

მუხლი 31

ევროში გამოხატული თანხები

1. 22-ე მუხლის პირველი პუნქტის „b“ ქვეპუნქტის და 27-ე მუხლის მე-3 პუნქტის მუხლების დებულებების გამოყენების მიზნით იმ შემთხვევაში, როცა პროდუქციის ანგარიშფაქტურა შედგენილია ევროს გარდა რომელიმე სხვა ვალუტაში, მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებული სახელმწიფოების ეროვნულ ვალუტებში გამოსახული თანხები, რომლებიც ეკვივალენტურია ევროებში გამოხატული თანხებისა, ყოველწლიურად უნდა შესწორდეს თითოეული შესაბამისი ქვეყნის მიერ.

2. პარტიას შეეხება 22-ე მუხლის პირველი პუნქტის „b“ ქვეპუნქტის და 27-ე მუხლის მე-3 პუნქტის დებულებები იმ ვალუტის გათვალისწინებით, რომელშიც შედგენილია ანგარიშფაქტურა, შესაბამისი ქვეყნის მიერ შესწორებული თანხის მიხედვით.

3. თანხები, რომლებიც გამოყენებული უნდა იქნეს ნებისმიერ მოცემულ ვალუტაში, იმ ვალუტაში ეკვივალენტური იქნება ევროებში გამოხატული თანხისა ოქტომბრის პირველ სამუშაო დღეს და მათი გამოყენება იწყება მომდევნო წლის 1 იანვრიდან. მხარეები შეატყობინებენ ერთმანეთს შესაბამისი ოდენობის შესახებ.

4. მხარეებს შეუძლიათ თანხის დამრგვალება, რაც დაკავშირებულია ევროში გამოხატული თანხის მათ ეროვნულ ვალუტაში გადაყვანასთან. დამრგვალებული თანხა არ უნდა განსხვავდებოდეს კონვერტირებული თანხის ოდენობისგან 5%-ზე მეტად. მხარეებს შეუძლიათ უცვლელად დატოვონ ევროებში გამოხატული თანხის ეკვივალენტური მისი ეროვნული ვალუტა, თუ მე-3 პუნქტში მოცემული წლიური შესწორების დროს ამ თანხის კონვერტაცია (დამრგვალებამდე) შედეგად მოიტანს ეროვნული ვალუტის ეკვივალენტის 15%-მდე ზრდას. ეროვნულ ვალუტაში გამოხატული ეკვივალენტი შეიძლება დარჩეს უცვლელი, თუ კონვერტაციას შედეგად მოჰყვება ამ თანხის შემცირება.

5. ევროში გამოხატულ თანხებს განიხილავს საბაჟოქვეკომიტეტი ნებისმიერი ხელშემკვრელი მხარის თხოვნით. განხილვისას საბაჟოქვეკომიტეტი მხედველობაში მიიღებს შეზღუდვების ეფექტის შენარჩუნების სასურველობას რეალურ ვადებში. ამ მიზნით, მან შეიძლება გადაწყვიტოს ევროებში გამოხატული თანხების მოდიფიცირება.

თავი VI

ადმინისტრაციული თანამშრომლობის ზომები

მუხლი 32

ადმინისტრაციული თანამშრომლობა

1. საქართველოს და გაერთიანებული სამეფოსა საბაჟო უწყებები ერთმანეთს მიაწვდიან იმ შტამპების ნიმუშებს, რომლებიც გამოიყენება მათ საბაჟოებში EUR.1 და EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატისთვის, და საბაჟო უწყების იმ ხელმძღვანელთა თუ შესაბამისი კომპეტენტური და სათანადოდ უფლებამოსილი უწყებების მისამართებს, რომლებიც პასუხისმგებელნი იყვნენ ამ სერტიფიკატების, წარმოშობის დეკლარაციების და EUR-MED წარმოშობის დეკლარაციების დამოწმებაზე.

2. ამ ოქმის სათანადოდ გამოყენების უზრუნველყოფის მიზნით, საქართველო და გაერთიანებული სამეფო დახმარებას გაუწევენ ერთმანეთს კომპეტენტური საბაჟო ადმინისტრაციების და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე და სათანადოდ უფლებამოსილი უწყებების მეშვეობით EUR.1 და EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატის, წარმოშობის დეკლარაციების და EUR-MED წარმოშობის დეკლარაციების ნამდვილობის და ამ დოკუმენტებში მოცემული ინფორმაციის სისწორის შემოწმებაში.

მუხლი 33

წარმოშობის სერტიფიკატის შემოწმება

1. წარმოშობის სერთიფიკატების შემდგომი შემოწმება განხორციელდება არასისტემურად ან მაშინ, როცა იმპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის საბაჟო უწყებას გაუჩნდება გონივრული საფუძველი ეჭვი შეიტანოს დოკუმენტების ნამდვილობის, მოცემული პროდუქციის წარმოშობის სტატუსის ან წინამდებარე კონვენციის სხვა მოთხოვნების შესრულების მიმართ.

2. პირველი პუნქტის დებულებების შესრულების მიზნით, იმპორტიორი ქვეყნის საბაჟო უწყება დააბრუნებს EUR.1 და EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატს და ანგარიშფაქტურას, თუ ისინი (წარმოშობის დეკლარაცია, EUR-MED წარმოშობის დეკლარაცია, ან ამ დოკუმენტების ასლები) წარდგენილი იყო ექსპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის საბაჟო უწყებისათვის და, საჭიროების შემთხვევაში, იძლეოდა დაზუსტების მიზეზს. ნებისმიერი მიღებული დოკუმენტი და ინფორმაცია, რომელიც აღძრავს წარმოშობის დამადასტურებელ დოკუმენტში არასწორი ინფორმაციის არსებობის ეჭვს, უნდა გაიგზავნოს შესამოწმებლად.

3. შემოწმება ჩატარდება ექსპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის საბაჟო უწყების მიერ. ამისათვის, მათ ექნებათ ნებისმიერი მტკიცებულების მოთხოვნის და ექსპორტიორის ანგარიშების ნებისმიერი ინსპექციის, ან სხვა შემოწმების ჩატარების უფლება, რომელიც ჩაითვლება მიზანშეწონილად.

4. თუ იმპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის საბაჟო უწყება გადაწყვეტს მოცემული პროდუქციისათვის პრეფერენციული რეჟიმის შეჩერებას შემოწმების შედეგების მიღებამდე, იმპორტიორს შესთავაზებენ პროდუქციისაგან განთავისუფლებას სიფრთხილის იმ ზომების გათვალისწინებით, რომლებიც ჩაითვლება აუცილებლად.

5. შემოწმების მომთხოვნ საბაჟო უწყებას სასწრაფოდ მიეწოდება აღნიშნული შემოწმების შედეგები. ამ შედეგებში მკაფიოდ უნდა იყოს მოცემული არის თუ არა დოკუმენტები ნამდვილი, შეიძლება თუ არა მოცემული პროდუქციის განხილვა ისე, თითქოს ისინი წარმოშობილია საქართველოს, გაერთიანებული სამეფოს ან მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებული სხვა სახელმწიფოს ტერიტორიაზე და სრულდება თუ არა ამ ოქმის სხვა მოთხოვნები.

6. თუ ეჭვის შეტანის შესახებ გონივრული საფუძველის შემთხვევაში შემოწმების მოთხოვნიდან ათი თვის განმავლობაში არ მოვა პასუხი ან თუ პასუხში არ იქნება მოცემული საკმარისი ინფორმაცია საეჭვო დოკუმენტის ნამდვილობაში ან პროდუქციის ჭეშმარიტ წარმოშობაში დასარწმუნებლად, მომთხოვნი საბაჟო უწყება (გამონაკლისი შემთხვევების გარდა) უარს იტყვის პრეფერენციული რეჟიმის გამოყენებაზე.

მუხლი 34

დავების მოგვარება

თუ 33-ე მუხლში მოცემული შემოწმების პროცედურებთან დაკავშირებით წამოჭრილი დავები ვერ მოგვარდა შემოწმების მომთხოვნ საბაჟო უწყებასა და დადასტურებაზე პასუხისმგებელ საბაჟო უწყებას შორის, მაშინ ამგვარი დავები მოსაგვარებლად წარედგინება საბაჟო ქვეკომიტეტს. ამ შემთხვევაში არ გამოიყენება ამ შეთანხმების მე-14 კარის (დავების მოგვარება) IV თავით (ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები) გათვალისწინებული დავების მოგვარების მექანიზმები.

ყველა შემთხვევაში, დავა იმპორტიორსა და იმპორტიორი ხელშემკვრელი მხარის საბაჟო უწყებას შორის განიხილება აღნიშნული ქვეყნის კანონმდებლობის თანახმად.

მუხლი 35

ჯარიმები

ჯარიმა დაეკისრება ნებისმიერ პირს, რომელიც შექმნის, ან გამოიწვევს, არასწორი ინფორმაციის შემცველი დოკუმენტის შექმნას პროდუქციისთვის პრეფერენციული რეჟიმის მოპოვების მიზნით.

მუხლი 36

თავისუფალი ზონები

1. საქართველო და გაერთიანებული სამეფო მიიღებენ ყველა აუცილებელ ზომას იმის უზრუნველსაყოფად, რომ წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტის მქონე ის სავაჭრო პროდუქცია, რომელიც ტრანსპორტირებისას გამოიყენებს მათ ტერიტორიებზე არსებულ თავისუფალ ზონებს, არ იყოს ჩანაცვლებული სხვა საქონლით და არ დაექვემდებაროს რაიმე ქმედებებს გარდა ჩვეულებრივი ოპერაციებისა, რომლებიც გამიზნულია მათი გაფუჭებისგან დასაცავად.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის დებულებებისგან გადახვევის საფუძველზე, როდესაც საქართველოს ან გაერთიანებული სამეფოს ტერიტორიაზე წარმოშობილი, წარმოშობის დამადასტურებელი დოკუმენტის მქონე პროდუქცია იმპორტირებულია თავისუფალ ზონაში და განიცდის დამუშავება-გადამუშავებას, შესაბამისმა ხელისუფლებამ უნდა გასცეს ახალი EUR.1 ან EUR-MED გადაადგილების სერტიფიკატი ექსპორტიორის თხოვნით, თუ ზემოხსენებული დამუშავება-გადამუშავება შეესაბამება ამ ოქმის დებულებებს.

თავი VII

სეუტა და მელილა

მუხლი 37

ოქმის გამოყენება

ტერმინი „ევროკავშირი“ არ მოიცავს სეუტას და მელილას. სეუტას და მელილას წარმოშობის მქონე პროდუქტებს არ ექნება ევროკავშირის წარმოშობა ამ ოქმის მიზნებისთვის.

თავი VIII

დასკვნითი დებულებები

მუხლი 38

მოქმედი გარდამავალი დებულებებიტრანზიტის და შენახვის პროცედურაში მყოფი საქონლის მიმართ

ამ შეთანხმების დებულებები გამოიყენება იმ პროდუქციის მიმართ, რომელიც აკმაყოფილებს მოცემული ოქმის მოთხოვნებს და ხელშეკრულების ძალაში შესვლის დროისათვის კონტრაქტორი მხარის ტერიტორიაზე ტრანსპორტირების პროცესშია ან დროებით ინახება საბაჟო საწყობში ან არის თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის ტერიტორიაზე, და შესაძლოა წარედგინოს იმპორტიორი მხარის საბაჟო უწყებებს აღნიშნული თარიღიდან თორმეტი თვის განმავლობაში რეტროსპექტულად შედგენილი წარმოშობის სერტიფიკატი და ყველა დამატებითი დოკუმენტი, რომელიც ამტკიცებს რომ გადაზიდვა მოხდა მე-13 მუხლის მოთხოვნების თანახმად.

მუხლი 39

დანართები

1. პან-ევრო-ხმელთაშუა ზღვის პრეფერენციული წარმოშობის შესახებ რეგიონული კონვენციის დანართი I დანართები I- IV b ჩათვლით გათვალისწინებულია ამ ოქმის დანართები I - IV b-ჩათვლით, და გამოიყენება *mutatis mutandis* შემდეგი დათქმების გათვალისწინებით:

a) დანართში 1:
   i. ყველა მითითება „დანართის მე-5 მუხლზე“ გაგებული იქნება როგორც „ოქმის მე-6 მუხლზე“; და
   ii. მე-3 შენიშვნის პარაგრაფში 3.1 „ხელშემკვრელი მხარე“ ჩანაცვლდება „ამ ოქმის მე-3 და მე-4 მუხლებით გათვალისწინებული ნებისმიერი სხვა სახელმწიფო რომელთანაც გამოიყენება კუმულაცია“.

b. დანართებში III a და III b მითითება „დანართის მე-5 მუხლზე“ გაგებული იქნება როგორც „ოქმის მე-6 მუხლზე“;

c. დანართებში IV a და IV b :
   i. გათვალისწინებული იქნება წარმოშობის დეკლარაციის მხოლოდ ინგლისურენოვანი ვერსია; და
   ii. მე-2 სქოლიოს მეორე წინადადება არ იქნება გათვალისწინებული.

2. ამ ოქმის დანართები წარმოადგენს მის განუყრელ ნაწილებს

მუხლი 40

ოქმის ცვლილებები

საბაჟო ქვეკომიტეტმა შესაძლოა მიიღოს გადაწყვეტილება ოქმის დებულებებში ცვლილებების შეტანის თაობაზე

დანართი A

ერთობლივი დეკლარაცია

ანდორას სამთავროს შესახებ

1. ანდორას სამთავროში წარმოშობილი პროდუქცია, რომელიც აკმაყოფილებს ოქმი I მუხლი 3(7)(b)(ii)-ის და მუხლი 4(5)(b)(ii)-ის მოთხოვნებს და მოცემულია ჰარმონიზებული სისტემის 25-ე დან 97-ე თავებში, ხელშემკვრელი მხარეების მიერ მიჩნეული იქნება ევროკავშირის ტერიტორიაზე წარმოშობილად, ამ შეთანხმების ფარგლებში.

2. ოქმი I-ის გამოიყენება mutatis mutandis ზემოთ ხსენებული პროდუქციის წარმოშობის სტატუსის განსაზღვრის მიზნით

დანართი B

ერთობლივი დეკლარაცია

სან მარინოს რესპუბლიკის შესახებ

1. სან მარინოს რესპუბლიკაში წარმოშობილი პროდუქცია, რომელიც აკმაყოფილებს ოქმი I მუხლი 3(7)(b)(ii)-ის და მუხლი 4(5)(b)(ii)-ის ხელშემკვრელი მხარეების მიერ მიჩნეული იქნება ევროკავშირის ტერიტორიაზე წარმოშობილად, ამ შეთანხმების ფარგლებში.

2. ოქმი I-ის გამოიყენება mutatis mutandis ზემოთ ხსენებული პროდუქციის წარმოშობის სტატუსის განსაზღვრის მიზნით

II ოქმი

საბაჟო საკითხებში ადმინისტრაციული ურთიერთდახმარების შესახებ

მუხლი 1

განსაზღვრებები

ამ ოქმის მიზნებისათვის:

(a) „საბაჟო კანონმდებლობა“ ნიშნავს, მხარის ტერიტორიაზე მოქმედ, ნებისმიერ სამართლებრივ ან ნორმატიულ აქტებს რომელიც არეგულირებს საქონლის იმპორტს, ექსპორტს, ტრანზიტს და ნებისმიერ სხვა საბაჟო რეჟიმში ან პროცედურაში მოქცევას, მათ შორის აკრძალვის, შეზღუდვის და კონტროლის ზომებს;

(b) “თხოვნის წარმდგენი უწყება“ ნიშნავს, მხარის მიერ ამ მიზნებისათვის განსაზღვრულ, კომპეტენტურ ადმინისტრაციულ უწყებას რომელიც, ამ ოქმის საფუძველზე, წარადგენს თხოვნას დახმარების თაობაზე;

(c) “თხოვნის მიმღები საბაჟო ადმინისტრაცია“ ნიშნავს, მხარის მიერ ამ მიზნებისათვის განსაზღვრულ, კომპეტენტურ ადმინისტრაციულ უწყებას რომელიც, ღებულობს, ამ ოქმის საფუძველზე, წარმოდგენილ თხოვნას დახმარების თაობაზე;

(d) “პირადი მონაცემები“ ნიშნავს ნებისმიერ მონაცემს იდენტიფიცირებული ან იდენტიფიცირებადი პირების შესახებ;

(e) “ოპერაცია რომელიც არღვევს საბაჟო კანონმდებლობას“ ნიშნავს საბაჟო კანონმდებლობის ნებისმიერ დარღვევას ან დარღვევის მცდელობას;

მუხლი 2

მოქმედების სფერო

1. მხარეები ერთმანეთს გაუწევენ დახმარებას, თავიანთი კომპეტენციის სფეროში, ამ ოქმში განსაზღვრული პირობების შესაბამისად საბაჟო კანონმდებლობის, განსაკუთრებით კი საბაჟო სამართალდარღვევების პრევენციის, გამოძიების და მათთან ბრძოლის ქმედებების უზრუნველყოფის მიზნით.

2. საბაჟო საკითხებში, ამ ოქმით გათვალისწინებული დახმარება, გავრცელდება მხარეების ნებისმიერ ადმინისტრაციულ უწყებაზე, რომელიც პასუხისმგებელია ამ ოქმის გამოყენებაზე. ის გავლენას ვერ მოახდენს ორმხრივი სამართლებრივი დახმარების გაწევის შესახებ შეთანხმებებზე. ასევე ის არ გავრცელდება სასამართლო ორგანოების მიერ თავიანთი უფლებამოსილების განხორციელების საფუძველზე გაცვლილ ინფორმაციაზე გარდა იმ შემთხვევებისა როცა ასეთი ინფორმაციის გადაცემა ნებადართულია ამ უწყების მიერ.

3. ეს ოქმი არ ითვალისწინებს დახმარებას ტარიფების, გადასახადების ან ჯარიმების დაბრუნებაში

მუხლი 3

დახმარება მოთხოვნის საფუძველზე

1. თხოვნის წარმდგენი უწყების თხოვნის საფუძველზე, თხოვნის მიმღები უწყება უზრუნველყოფს, თხოვნის წარმდგენ უწყებას, შესაბამისი ინფორმაციით რომელიც შეიძლება გამოყენებული იყოს თხოვნის წარმდგენი უწყების მიერ საბაჟო კანონმდებლობის სათანადო აღსრულების უზრუნველყოფისთვის, მათ შორის იმ ინფორმაციით რომელიც შეეხება ჩანიშნულ ან დაგეგმილ ქმედებებს, რომლებიც არის ან შეიძლება იყოს საბაჟო წესების დარღვევა.

2. თხოვნის წარმდგენი უწყების თხოვნის შემთხვევაში, თხოვნის მიმღები საბაჟო ადმინისტრაცია თხოვნის წარმდგენ საბაჟო ადმინისტრაციას მიაწვდის ინფორმაციას:

(a) არის თუ არა ერთი მხარიდან ექსპორტირებული საქონელი სათანადოდ იმპორტირებული მეორე მხარის ტერიტორიაზე, შესაბამის შემთხვევებში საქონლის მიმართ ჩატარებული საბაჟო პროცედურის დაკონკრეტებით;

(b) არის თუ არა ერთ მხარის ტერიტორიაზე იმპორტირებული საქონელი სათანადოდ ექსპორტირებული მეორე მხარის ტერიტორიიდან, შესაბამის შემთხვევებში საქონლის მიმართ ჩატარებული საბაჟო პროცედურის დაკონკრეტებით.

3. თხოვნის წარმდგენი უწყების თხოვნის საფუძველზე, თხოვნის მიმღები უწყება, სამართლებრივი და ნორმატიული უფლებამოსილებების ფარგლებში, გადადგამს სათანადო ნაბიჯებს რათა უზრუნველყოს ზედამხედველობა:

(a) ფიზიკურ და იურიდიულ პირებზე რომლების მიმართაც წარმოიშობა საფუძვლიანი ეჭვი, რომ ისინი მონაწილეობენ ან მონაწილეობდნენ საბაჟო წესების დარღვევის ოპერაციებში;

(b) იმ ადგილებზე, სადაც საქონელი დასაწყობებულია ან შეიძლება დასაწყობდეს ისეთ ვითარებაში, რომელიც წარმოშობს საფუძვლიან ეჭვს, რომ საქონელი გამიზნულია საბაჟო წესების დარღვევის ოპერაციაში გამოსაყენებლად;

(c) იმ საქონლის შესახებ, რომელის გადაზიდვა ხორციელდება ან შეიძლება განხორციელდეს ისეთი მეთოდით, რომელიც წარმოშობს საფუძვლიან ეჭვს, რომ საქონელი გამიზნულია საბაჟო წესების დარღვევის ოპერაციაში გამოსაყენებლად;

(d) სატრანსპორტო საშუალებების შესახებ, რომლებიც შესაძლებელია გამოყენებული იყოს ისე, რომ წარმოიქმნება საფუძვლიანი ეჭვი იმის შესახებ, რომ ისინი განკუთვნილია საბაჟო წესების დარღვევის ოპერაციაში გამოსაყენებლად.

მუხლი 4

ნებაყოფლობითი დახმარება

მხარეები ერთმანეთს გაუწევენ ურთიერთდახმარებას, საკუთარი ინიციატივით, მათი სამართლებრივი და ნორმატიული უფლებამოსილების ფარგლებში, თუ ისინი მიიჩნევენ რომ ეს აუცილებელია საბაჟო კანონმდებლობის სათანადო გამოყენებისათვის, აღნიშნული განხორციელდება იმ ინფორმაციის გაცვლით, რომელიც შეეხება:

(a) ქმედებებს, რომლებიც წარმოადგენენ საბაჟო წესების დარღვევის ოპერაციას და რომელიც შეიძლება საინტერესო იყოს მეორე მხარისათვის;

(b) საბაჟო კანონმდებლობის დარღვევის ოპერაციებში გამოყენებულ ახალი საშუალებებს ან მეთოდებს;

(c) იმ საქონელს, რომელის შესახებაც ცნობილია, რომ ის არის საბაჟო წესების დარღვევის სუბიექტი;

(d) ფიზიკურ ან იურიდიულ პირებს რომელთა მიმართაც არსებობს საფუძვლიანი ეჭვი, რომ ისინი მონაწილეობენ ან მონაწილეობდნენ საბაჟო წესების დარღვევის ოპერაციებში;

(e) სატრანსპორტო საშუალებებს შესახებ, რომელთა მიმართაც არსებობს საფუძვლიანი ეჭვი, რომ ისინი გამოიყენება ან შეიძლება გამოყენებულ იქნეს საბაჟო წესების დარღვევის ოპერაციებში გამოსაყენებლად.

მუხლი 5

მიწოდება და ნოტიფიკაცია

1. თხოვნის წარმდგენი უწყების თხოვნის საფუძველზე, თხოვნის მიმღები უწყება, შესაბამისი სამართლებრივი და ნორმატიული უფლებამოსილების ფარგლებში, განახორციელებს ყველა შესაბამის ზომებს, რათა ამ ოქმის ფარგლებში უზრუნველყოს თხოვნის წარმდგენი უწყების ნებისმიერი საბუთის მიწოდება ან ნებისმიერი გადაწყვეტილების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება იმ პირისათვის, რომელიც

ცხოვრობს თხოვნის მიმღები უწყების ტერიტორიაზე.

2. თხოვნა დოკუმენტებისა და გადაწყვეტილებების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების შესახებ გაკეთდება წერილობით თხოვნის მიმღები უწყების ოფიციალურ ენაზე ან ნებისმიერ სხვა ენაზე რომელიც მისაღებია ამ უწყებისთვის.

მუხლი 6

დახმარების თხოვნის ფორმა და შინაარსი

1. ამ ოქმის თანახმად გაკეთებული თხოვნა გაკეთდება წერილობით. მას დაერთვის თხოვნის შესასრულებლად აუცილებელი დოკუმენტები. გადაუდებელი სიტუაციის შემთხვევაში, შესაძლებელია ზეპირი თხოვნის გაკეთება, რომელიც დაუყოვნებლივ უნდა დამოწმდეს წერილობით.

2. პირველი პუნქტის შესაბამისად გაკეთებული მოთხოვნა უნდა მოიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას:

(a) მოთხოვნის გამგზავნი უწყება;

(b) მოთხოვნილი ღონისძიება;

(c) მოთხოვნის ობიექტი და მიზეზი;

(d) სამართლებრივი და ნორმატიული დებულებები და სხვა დაკავშირებული საკანონმდებლო ელემენტები;

(e) მაქსიმალურად ზუსტი და ყოვლისმომცველი მონაცემები იმ ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა შესახებ, რომლებიც არიან შესწავლის ობიექტები, და

(f) შესაბამისი ფაქტებისა და განხორციელებული მოკვლევის რეზიუმე.

3. თხოვნის წარმოდგენა ხდება თხოვნის მიმღები უწყების ოფიციალურ ენაზე ან იმ ენაზე რომელიც მისაღებია ასეთი უწყებისათვის. ეს მოთხოვნა არ გავრცელდება ნებისმიერ დოკუმენტზე რომელიც თან დაერთვის თხოვნას 1-ლი პუნქტის შესაბამისად.

4. თუ თხოვნა არ აკმაყოფილებს, ამ მუხლით განსაზღვრულ ოფიციალურ მოთხოვნებს, შესაძლებელია მოთხოვნილ იქნეს მისი შესწორება ან სრულყოფა, მიმდინარე პერიოდში შესაძლებელია მიღებულ იქნეს პრევენციული ზომები.

მუხლი 7

თხოვნის შესრულება

1. დახმარების მოთხოვნის შესრულების მიზნით, მოთხოვნის მიმღები უწყება, თავისი კომპეტენციისა და შესაძლებლობების ფარგლებში ისე, თითქოს მოქმედებდეს დამოუკიდებლად ან მისი მხარის სხვა უწყების თხოვნით, მიაწვდის თხოვნის წარმდგენ უწყებას მის განკარგულებაში არსებულ ინფორმაციას, ჩაატარებს შესაბამის მოკვლევას ან უზრუნველყოფს მის ჩატარებას. ეს წესი ასევე ვრცელდება ნებისმიერ სხვა უწყებაზე, რომელსაც მიმართა თხოვნის მიმღებმა უწყებამ თუ ამ უკანასკნელს არ შეუძლია დამოუკიდებლად მოქმედება.

2. თხოვნა დახმარების შესახებ განხორციელდება თხოვნის მიმღები მხარის სამართლებრივი და ნორმატიული აქტების თანახმად.

3. ერთი მხარის მიერ შესაბამისი უფლებამოსილებით აღჭურვილი წარმომადგენლებს, მეორე მხარის თანხმობით და უკანასკნელის მიერ განსაზღვრული პირობების ფარგლებში, პირველი პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად, შეუძლიათ მიიღონ თხოვნის მიმღები უწყების ან ნებისმიერი სხვა შესაბამისი უწყების ოფისებში, ინფორმაცია იმ ქმედებების შესახებ რომლებიც არის ან შესაძლებელია იყოს საბაჟო კანონმდებლობის დარღვევა, რომელიც სჭირდება თხოვნის წარმდგენ უფლებამოსილ ორგანოს ამ ოქმის მიზნებისთვის.

4. ერთი მხარის მიერ შესაბამისი უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს შეუძლიათ, მეორე მხარის თანხმობით და უკანასკნელის მიერ განსაზღვრული პირობების ფარგლებში, დაესწრონ უკანასკნელის ტერიტორიაზე განხორციელებულ მოკვლევას.

მუხლი 8

ინფორმაციის მიწოდების ფორმა

1. თხოვნის მიმღები უწყება მიაწვდის მოკვლევის შედეგებს თხოვნის წარმდგენ უწყებას წერილობით, შესაბამისი დოკუმენტების დამოწმებულ ასლებთან ან სხვა მასალებთან ერთად.

2. ეს ინფორმაცია შეიძლება წარმოდგენილი იყოს კომპიუტერიზებული ფორმით.

3. საბუთების დედნების გადაცემა მოხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში როდესაც დამოწმებული ასლები არასაკმარისია. ეს დედნები უნდა დაბრუნდეს პირველივე შესაძლებლობისას

მუხლი 9

გამონაკლისები დახმარების გაწევის ვალდებულებაში

1. დახმარება შეიძლება უარყოფილი იყოს ან დაექვემდებაროს გარკვეულ პირობებს ან მოთხოვნებს, თუ მხარე მიიჩნეს რომ ოქმით გათვალისწინებულმა დახმარებამ:

(a) შესაძლებელია ზიანი მიაყენოს საქართველოს ან გაერთიანებულ სამეფოს, რომელსაც ამ ოქმის შესაბამისად ეთხოვა დახმარება;

(b) შესაძლებელია ზიანი მიაყენოს სახელმწიფო პოლიტიკას, უშიშროებას ან სხვა სასიცოცხლო ინტერესებს, კერძოდ კი, ამ ოქმის მუხლი 10(2)-ით გათვალისწინებულ შემთხვევებში; ან

(c) შესაძლებელია გასცეს სამრეწველო, კომერციული ან პროფესიული საიდუმლოება.

2. თხოვნის მიმღებ უწყებას შეუძლია მოახდინოს თხოვნის გადავადება, იმ საფუძველით რომ ის ხელს შეუშლის მიმდინარე გამოძიებას, სასამართლო წესით დევნას ან სამართალწარმოებას. ასეთ შემთხვევაში, თხოვნის მიმღები უწყება კონსულტაციებს ატარებს თხოვნის წარმდგენ უწყებასთან იმისათვის რომ დაადგინოს დახმარების გაწევა შესაძლებელია თუ არა თხოვნის მიმღები უწყების მიერ განსაზღვრული წესებისა და პირობების დაცვით.

3. თუ თხოვნის წარმდგენი უწყება ითხოვს ისეთ დახმარებას, რომლის გაწევაც ამგვარი თხოვნის შემთხვევაში თვითონ არ ძალუძს, იგი ამ გარემოებაზე გააკეთებს მინიშნებას თავის თხოვნაში. ასეთ თხოვნაზე რეაგირების გადაწყვეტილებას იღებს თხოვნის მიმღები უწყება.

4. პირველი და მეორე პუნქტებით გათვალისწინებული შემთხვევების შესახებ, თხოვნის მიმღები უწყების, გადაწყვეტილების თაობაზე დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს თხოვნის წარმდგენ უწყებას.

მუხლი 10

ინფორმაციის გაცვლა და კონფიდენციალობა

1. ამ ოქმის საფუძველზე რაიმე ფორმით გაცვლილი ნებისმიერი ინფორმაცია შეიძლება ატარებდეს კონფიდენციალურ და შეზღუდულ ხასიათს, მხარეების შესაბამისი წესების თანახმად. ამ ინფორმაციაზე გავრცელდება ოფიციალური საიდუმლოების ვალდებულება იმავე ფარგლებში როგორითაც სარგებლობს მსგავსი ინფორმაცია მიმღები მხარის ტერიტორიაზე, შესაბამისი კანონმდებლობის და კავშირის ორგანოების მიმართ მოქმედი სათანადო ნორმების თანახმად.

2. პირადი ინფორმაციის გაცვლა შესაძლებელია მხოლოდ იმ შემთხვევაში როდესაც მიმღები მხარე კისრულობს ვალდებულებას დაიცვას ეს ინფორმაცია იმ დონეზე რომელიც მიჩნეულია ადექვატურად მიმწოდებელი მხარის მიერ.

3. ამ ოქმის შესაბამისად მოპოვებული, ინფორმაციის გამოყენება, იმ ადმინისტრაციულ ან სამართლებრივ წარმოებაში, რომელიც დაწყებულია საბაჟო წესების დარღვევის საფუძველზე, მიჩნეულია ოქმის მიზნების განხორციელებად. შესაბამისად მხარეებს შეუძლია თავის მტკიცებულებების რეესტრში, ჩვენებებში და სასამართლოში წარმოდგენილ საქმეებსა და ბრალდებებში გამოიყენოს მტკიცებულებების

ინფორმაცია და დოკუმენტები, რომლების გაცვლაც მოხდა ამ ოქმის საფუძველზე. უწყებას, რომელმაც გასცა ინფორმაცია ან დაუშვა წვდომა ასეთ დოკუმენტებთან, უნდა ეცნობოს ასეთი მოხმარების შესახებ.

4. ამ ოქმის შესაბამისად მოპოვებულ ინფორმაცია გამოყენებული უნდა იყოს მხოლოდ ამ ოქმის მიზნებისათვის. იმ შემთხვევებში როდესაც მხარეს სურს გამოიყენოს ასეთი ინფორმაცია სხვა მიზნებისთვის, ის წინასწარ მიიღებს თხოვნის მიმღები უწყების წერილობით თანხმობას. ასეთი მოხმარება ექვემდებარება იმ შეზღუდვებს, რომლებიც დააწესა თხოვნის მიმღებმა უწყებამ.

მუხლი 11

ექსპერტები და მოწმეები

თხოვნის მიმღები უწყების წარმომადგენელი შეიძლება აღჭურვილი იყოს უფლებით, მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში წარდგეს როგორც ექპერტი ან მოწმე ადმინისტრაციულ ან სამართლებრივ სამართალწარმოებაში იმ საკითხებთან დაკავშირებით, რომელიც გათვალისწინებულია ამ ოქმით, და წარმოადგინოს წარმოებისათვის აუცილებელი ობიექტი, დოკუმენტი ან მითი დამოწმებული ასლები. თხოვნა წარმომადგენლის მონაწილეობის შესახებ კეთდება თხოვნის წარმდგენი უწყების მიერ და მასში მითითებული უნდა იყოს, თუ რომელი ადმინისტრაციული თუ სამართლებრივი ორგანოს წინაშე მოუწებს მას წარდგომა, რა საკითხთან დაკავშირებით და რა როლში (თანამდებობა და კვალიფიკაცია).

მუხლი 12

დახმარების ხარჯები

მხარეები უარს აცხადებენ ამ ოქმის თანახმად გაწეული ხარჯების ანაზღაურების მოთხოვნაზე, გარდა როგორც წესი, იმ ხარჯებისა, რომლებიც გაწეული იქნა სახელმწიფო სამსახურში არმყოფ ექსპერტებზე, მოწმეებზე, თარჯიმნებზე და მთარგმნელებზე.

მუხლი 13

იმპლემენტაცია

1. ამ ოქმის იმპლემენტაცია ევალება, ერთის მხრივ, საქართველოს საბაჟო უწყებას და, მეორეს მხრივ გაერთიანებული სამეფოს კომპეტენტურ სამსახურს, შესაბამისად. ისინი მიიღებენ გადაწყვეტილებებს ოქმის იმპლემენტაციისათვის აუცილებელი ყველა ზომის და ღონისძიების შესახებ, მონაცემთა დაცვის სფეროში მოქმედი წესების გათვალისწინებით.

2. მხარეები გამართავენ კონსულტაციებს და მიაწვდიან ერთმანეთს ინფორმაციას, იმპლემენტაციის იმ კონკრეტული წესების შესახებ, რომლებიც მიღებულია ოქმის დებულებების შესაბამისად.

მუხლი 14

სხვა შეთანხმებები

1. ამ ოქმის დებულებები:

(a) გავლენას არ იქონიებს მხარეების ვალდებულებებზე რომლებიც აღებულია ნებისმიერი სხვა საერთაშორისო შეთანხმების თუ კონვენციის საფუძველზე;

(b) ავსებს ურთიერთდახმარების შეთანხმებებს, რომლებიც დადებულია ან შეიძლება დაიდოს საქართველოს და გაერთიანებულ სამეფოსა შორის; და

2. პირველი პუნქტის დებულებების მიუხედავად, ამ ოქმის დებულებებს ენიჭება უპირატესი ძალა ნებისმიერ ორმხრივი ურთიერთდახმარების შეთანხმებებთან მიმართებაში, რომელიც დადებულია საქართველოს და გაერთიანებულ სამეფოსა შორის, თუ ამ ორმხრივი შეთანხმების დებულებები არ შეესაბამება ოქმის დებულებებს.

მუხლი 15

კონსულტაციები

ამ ოქმის გამოყენების საკითხი დასაშვებობის გადაწყდება, შეთანხმების 72-ე მუხლის თანახმად შექმნილი საბაჟო ქვეკომიტეტის ფარგლებში კონსულტაციების საშუალებით.

ერთობლივი დეკლარაცია

„წარმოშობის წესებისადმი სამმხრივ მიდგომასთან დაკავშირებით“

„საქართველოსა და დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფოს შორის სტრატეგიული პარტნიორობისა და თანამშრომლობის შეთანხმების“ („შეთანხმება“) შემადგენელ I ოქმთან (რომელიც ეხება „პროდუქციის წარმოშობის“ არსს) მიმართებით, საქართველომ და გაერთიანებულმა სამეფომ მიიღეს შემდგომი დეკლარაცია:

ერთობლივი დეკლარაცია წარმოშობის წესებისადმი სამმხრივ მიდგომასთან დაკავშირებით

1. ევროკავშირსა და გაერთიანებულ სამეფოს შორის სავაჭრო მოლაპარაკებებამდე, მხარეები აღიარებენ, რომ წარმოშობის წესებისადმი სამმხრივი მიდგომა, რომელიც ევროკავშირის ჩართულობასაც გულისხმობს, არის მხარეებსა და ევროკავშირს შორის სავაჭრო შეთანხმებათა სასურველი შედეგი. ეს მიდგომა იმეორებს არსებული სავაჭრო ნაკადების არეალს და იძლევა რომელიმე მხარეში და ევროკავშირში წარმოშობილი პროდუქციის ერთმანეთში ექსპორტის უწყვეტი აღიარების შესაძლებლობას, როგორც ამას „ერთის მხრივ, საქართველოსა და მეორეს მხრივ, ევროკავშირს და ევროპის ატომური ენერგიის გაერთიანებას და მათ წევრ სახელმწიფოებს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმება“ ითვალისწინებს. ამ მხრივ, საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს მთავრობები აცნობიერებენ, რომ ნებისმიერი ორმხრივი შეთანხმება მხარეებს შორის წარმოადგენს ამ შედეგისკენ გადადგმულ პირველ ნაბიჯს.

2. გაერთიანებულ სამეფოსა და ევროკავშირს შორის შეთანხმების მიღწევის შემთხვევაში, მხარეები ადასტურებენ რომ დაუყოვნებლივ მიიღებენ საჭირო ზომებს, რათა განაახლონ შეთანხმების I ოქმი და ასახონ წარმოშობის წესებისადმი სამმხრივი მიდგომა, რომელიც ევროკავშირის ჩართულობასაც გულისხმობს. საჭირო ზომები იქნება მიღებული შეთანხმების I ოქმში გათვალისწინებული საბაჟო ქვე-კომიტეტის პროცედურების შესაბამისად.

წინამდებარე ჩანაწერი წარმოადგენს ზემორე საკითხებთან დაკავშირებით საქართველოს მთავრობასა და დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფოს მთავრობას შორის მიღწეულ ურთიერთგაგებას.

ხელმოწერილია ორ დედნად, ქ. ლონდონში, 2019 წლის 21 ოქტომბერს ქართულ და ინგლისურ ენებზე. ყველა ტექსტი თანაბრად მოქმედია. ტექსტებს შორის განსხვავების შემთხვევაში, უპირატესობა მიენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.

საქართველოს მთავრობის სახელით	დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფოს მთავრობის სახელით
……	……